ARLOS CASTANEDA DİZİSİ:

CARLOS CASTANEDA

Erk Öyküleri

ARLOS CASTANEDA DİZİSİ:

CARLOS CASTANEDA

Erk Öyküleri

CARLOS CASTANEDA DİZİ

1 Don Juan'ın Öğretileri
2 Bir Başka Gerçeklik
3 Ixtlan Yolculuğu
4 Erk Öyküleri
5 İkinci Erk Çemberi
6 Kartal'ın Armağanı
7 İçten Gelen Ateş
8 Sessizliğin Erki
9 Rüya Görme Sanatı
10 Sihirli Geçişler
11 Zamanın Çarkı
12 Sonsuzluğun Etkin Yanı

Erk Oyküleri

Bu kitabın yazarı Carlos Castaneda, Los Angeles 'teki California Üniversitesi'nde insanbilim dalrnda doktora öğrencisiyken

Meksika'nıı Soıora bölgesindeki Kızılderililer tarafından kullanılan birtakım tıhbi bitkilere ili�kin bilgi dev�irdiği sırada

ya�l ı Yaqu i Kızılderilisi don J uan' la tanı�tı.

İlk kitabı Don Jıwı' ın Ö.�reıileri, bu iki insanıı usta ve çömezi ol;ır�ık birlikte geçirdikleri ilk dönemin öyküsüdür. İkinci

kitabı Bir JJuşku Gcrreklik ise bu öykünün devamıdır. Üçüncü

kitap, lrr/(/11 Yolcıılıı.�11, yazarın bi.iylicülüğün gizlerini öğrendi

ği yılların-insanbilim ara�tırmaları yaparken kuzeybatı Meksika'da tanı�tığı �awtıcı bir ki�ilik olan Yaqui Kızılderilisi don

Juan'ın kılavuzluğunda bir "bilgi adamı" olmasının son kerte

ilginç öyküsüdür.

Bıı üç kitap, elinizdeki dördüncü kitap gibi, gizemci bir yazar olan, ve Jaınes .loycc'uıı Ulys.ı·l'.\' adlı yapıtını Türkçeye kazandıran Ge�talt Yakla�ımı uzmanı pedagog Nevzat Erkmen 1

tarafından Türkçeye çevrilıııi�tir.

Don Juan 'ın içgörülcri, Don Juaıı · ill Öğretileri, Bir Başka

Gn{·eklik ve lrılan Yo/cıılıı.�ıı adlı kitapların yayımlanır yayımlannrnz birer klasik olmasına yol açnıı�tır. Lalan Yo/cıı/11-

.�11 ' 11da Carlos Castaneda, "alışkanlıkların tutsaklığından arınmı�, özgür, seyyal, ne yapacağı önceden kestirilemeyen" avcı,

sava�çı ve bilgi adamı don Juan'ın bilgeliğini, bilinmeyenle bir

dizi heyecan verici kar�ıla�nıalar aracılığıyla öğrendikten sonra, Erk Öyküleri ı'ıde, don Juan'la serüveni, "son kerte ilginç ve

dokunaklı bir vedala�mayla sonuçlamyor."

Nevzat Erkrnen. don Juan öğretilerinın hem çevirmeni hem de uygulayıcısı

olarak okurlarıyla yakın çalışmalar içindedir.

ÇJ\GDAŞ ÖGRETİLER (\JEW AGEl ANADİZISI

CARLOS CASTE\JEDA DİZİSi: 4

Özgiin Adı:

7ALt.S OF POWJ:.R

.. Pııblislıed in <ıgreeım:ııı witlı tlıe aıılıor.

c/o BAROR INTERNArlONAL JNC .. Aırnoıık. Nl'\v Yurk. U.S.A ...

SÖZ YAYIN OYl!Nı\Jı\'iS

YAYIMCILIK VE ZEKA OYlJNLı\RI LTD. ?Tİ.

4. (lazctcciler Sitesi. C-2 D:lJ. LL?veıı X!l630 l:.;taılıul

P.K. 7 Lncııt X06'.22 Istaıılıııl

Tel: (0212) 2XO 67 Ol• Fax: (0212) 2XO <ıX m

e-ıııail: m;rkıııeıı(ı:ılturk.ıɪet

ISBN lJ7'ı - 9)4lJI - 6 - 6

2. Baskı: 2()()()

Kapak tasarımı:

Ali 1-:rkıııcıı

Baskı ve Cilt:

Mart Matbaacılık Sanatları Tic. ve S;ııı. Lıd. Şıi.

İstanbul (0212) 212 ın .W-40

Tel: (0212) 212 o.; .W (PlıxJ

içindekiler

Algı Baloncuğu 266

İki Sava�ı,:ıııııı Yeğlediği 2X.1

On söz

Kiı:ıplarıına yazdığım bu önsözlcr benim için aynı zamanda siz

okurlarıın<ı birer mektup. Sizden de epey mektup alıyorum.

Sağ olun' Bana yazanlarıııız arasında çok değerli, sevgili insanlar var. birçoğunuzla da tanı�tıın. Sizler bana ya�aınımda

i�itıiğiın en güzel sözleri söylediniz. İ�te, son gelen mektuptan

(genç bir tıp doktoru kadın diyor ki):

"'Sizin gibi yarı hippi, yarı bilimadarnı bir ayrıkotu olan bir insanla aynı duyguları payla�tığım için yazmaya karar verdim.

Geştalt TerntJisi İÇİ.�1iZDEKİ ÇOCUK2 adlı kitabınız dii�üıı-

2 Benim çevirmiş ve Ocak 1992'de yayımlamış olduğum Geştalt Terapisi İÇİMİZ

DEKİ ÇOCUK adlı kıtabımla, Sayın Doğan Cüceoğlu'nun, 1992 yılının sonlarına doğru Remzi Kitabevi'nce yayımlanan İÇİMİZDEKİ ÇOCUK adlı kitap arasında, ad benzerliğind2:ı başka bir ;ı:7kisi yoktı.ır.

x

El�K ÖYKÜLERİ

celcrimde devrim yarat<ın, duyguLırıııı tutu�turan ve sezgiknmi bileyen ... "

Don Juan'ın öğretileri her geçen güıı ilgileri dalıa �·ok çdıııckte. Birçok okur, ve beıı, Carlos Castanecb'ımı kitaplarında do

ğunun, batının, eskinin ve yeıııııiıı bilgcliklcriniıı bir dcrlcıııini

görmekteyiz. Özellikle yakm ilgi odağım ve uygulaııa alanlarım olan Gqtalt Yakla�ımı, Zen ve Tao öğretilerine yakıılığııı

satır satır izliyor ve don Juan'a hayraıılığın daha da artıyor.

Burada, Sayın Şahin Alpay'ın 7 ekim llJ82"de C11111!1111iye ı' in "Kül tür-Ya�am" say f:ı sı ndak i "dü :;;ü ıındce-i net lcrne-ara�tırına" kö�esinde yayımlanan bir yazımı suııııak istiyoruıı : DON JUAN'IN ü(;RETİLERİ

Carlos Castancda

Nevzat Erkmcn Çevirisi

1925'tc İnka'ların yurdu Peru'ctı doğ<ıı, 1959'da J\BD Viltanda�lığına geçen Carlo.-; Cıstaneda öğrcıııirıiini Kaliforıiya Üniversitesi'nde yapmı� (1959-1973), Meksika'da sannlrnıdırıcı (hallucinogenic) bitkiler üzcriıdc ara�rırınalar yaparken, Yaqui

Kızılderilisi don Juan Matus'la taıı�ııı�. Büyiik bir büyücü diye biliniyor o yörelerde, don Juan. Büyücü, öğrenci Cı.staneda'yı, tüm gizli bilgilerini aktaracağı, "seçilen ki�i" olarak gözüne kestiriyor, ve beş yıl birlikte, Castanccla içiıı hiç bekkı

ıncdik yönlere doğru sürüyor yabansı, tinsel yolculukları.

Sonra Castaneda, üniversitesine dönüyor ve don .Juan'la

geçirdiği dcncyiınleri antropoloji dalında doktora tezi olarak

işliyor. Bu tezi beş kitabı daha izliyor. Süriiklcyici, gü<;lli bir

yazar Carlos Castaneda. Altı kitabı da "best-seller" oluyor.

Cıınıhıırivelı'tc (23 Ocak 1981) yayımlanan "Bitkiler" b<ı�lıklı yazısında Melih CevdetAnday �unları söylüyor: ··Gcrn; bir

bilgin, büyücü dunyasının kendine özgü gerçekliğine sızmaya

çalışıyor. Buıııuıı uyaıιclıracağı tepkileri tasarlamak lıi<; de güç

olmasa gerek. Time dergisi 1973 Martındaki sayısında konuya

Ö\S()7

')

biiyiik yer verdi. Time dergisindeki yazmla Carlos Castaneda 'ıın don Juan't bulması Dante'nin Beatrice'i bulmasına benzetilrni�tir ... Carlos Castaneda bilgeliğe erdikten sonra artık çe

�iıli bitkilerin biiyülii giiciine gerekseme duymadan bu herkese

a\·ık olmayan geı\·ekliği görebiliyordu Yeter ki sadece gözleriyle gör[ip akltyla kavram<ıkla kalma.�ın, bütün vücudunu bir

<ılgılayıcı ubrak kullansın."

7cn'lc, gizemcilikle, Cie�talt terapisiyle, ;ıılaınbilimle,

ııcclila.�yon yönteıılcriylc yoğunca ilgilenenler, ya�amsal öğretilerin lıcyecanll bir roman gibi sergilendiğini görecekler

Ca.�Lmecb 'da. Don .l uan, olağan (ıo11a/) ve olağandı�ı gerçeklikleri (nugıal) anlatıyor. (fonu/ ve nugıw/ Aztek dilinde sözc(ikler.) Olağan gerçeklik, lıcpimiziıı bildiği, mllandırabildiği

ıniz lıer �eyi içeren ger�·ekliktir. Toplumsal uzla�ımlarm ger

çekliği ...

Biiyüciilcrin gerçekliği var bir ele: olağandı�ı gerçeklik.

Felsckci-rulıbiliıııci Sam Keen, Psyclw/ogv Todav dergisin

Aralık l LJ77 s<ıyısıncla yayırnlanın, Carlos Castancda'yla yaptı

ğı riiporta_pıda �öyle anlatıyor tona! ile ııaµ.ualı: "H.:r bireyin,

lıcr ıopluımın ya da bu dünyanın iki yanı var. 'fonu! toplumsal

ki�iliğimiz ya ela henliğimizclir. Doğumla ba�lar ölüıılc biter.

Tiim bildiğimiz, acllandırabildiğiıııiz �eyleri, olağan dünyaınızı

olu�turan lıcr �eyi i�·cren bir adadır bu /0//(11. Nagıu/ ise bu adayı çeviren varlık denizidir. Benliğin ve gerçekliğin sınırı olmayan. adlandırılamayan boyutudur o. Yer yer sezebiliriz onu, am't Lmımlayamayız. Çoğu gizcıııcilcr gibi doıı .luaıı da nilıai

gerç·ekliğiıı ağza alıımazlığıııı, aıılatımının olaıaksızlığııı vur

µ.uluyor. Tek yolu var ona yakl<t�manın: değilleme (negarion):

zilıin değil 11agıwl, rulı değil. ya�<ımsal güç de, Tanrı falaıı ela

değil. Kantçı cleyiıııle, /0110/, göriingüsel fıleın: nagıw/ ise kcndiliğindeki �ey, tlim görüngünün temelindeki noıınıcnon (aıcak vms;ıyılan a.�ıl, öz) oluyor. Doıı Juan, alı�ılmadık sczgilcrne yöıtcınlcriıc ba�vunıyor ıwgıw/ı bulmak için: içsel söyle

�ilerini susturuyor, dü�leriııi bilinçli olarak denetliyor. Uyanıkkeıki alemle dii?teki :ıleıı yer deği?tiriyor. Çuan Zu'ıun dedi

ği gibi yani: ··Düıı gece dii)iiıncle bir kelebek olmu�uıı. Di.i�i.inde kelebek olduğunu gören bir adam mıyııı ben? ... Yoksa, di.i-

vakından

y

lıl

E R K Ö Y K LL E R İ

�ünde adam olduğunu gören bir kelebek nıiyiın? ... "

Kimilerine göre don Juan Matus, Carlo.s Castaneda'nın bir

uydurması. Berbat bir durum. Koskoca Kaliforıiiya Üniversitesi'nin anlı �anlı antropoloji profesörleri hayal ürüni.i bir ar<ıştırma tezine mi verdiler o doktora diplonıasııı·> Çok �ey söylcıdi bu konuda, salt bu sorunu i�leyen kitaplar bile var. Don Juan ya�amıştır, diyenler de var, buna inanmayanlar da. ama i:!Cr

çekte Castaneda'n111 kitaplarında bol bol sergilenen bilgelikler

ilgilendirmeli okuru: don .luan'111 varlığı ya da yolduğu. Cırlos

Castaneda' ıın ki�iliği değil. Şuıu eliyor Aınerikaı Psikolojik

Ara�tırma Derneği ara�tırıııaılarııdaı Clıester F. Carlson:

"Güçlii bir yazar olan Castaneda' ıııı bayağı mucizeler diiznıektcn kaçınarak, uğra?ıııa yara:;;<ın yolda ilerleyeceğini umarım. Eğer bir gün Kali l'orniy<ı Gniversitesi. ··w110!" yüküıııli.ili.iklcri gereği, Castanecla 'ya antropoloji d<ılıncla verilen Doktorluk i.invaıı konusundaki yanlı�ını üstlenirse buna karşılık Castaıcda'yı, Amerikan yazın111a yaptığı değnli katkılarıııcLıı

ötürü bir onursal (folıri) Doktorluk linvaııyla öclülleıdirnıeli,

ve "nagıo/"a olan derin saygı borcunu iiclemelidir."

Son olarak �unları söylemek istiyorum: bilim dünyasımLıki

ilerlemeler biriktikçe, gizemsel dediğimiz öğretilerin gcr\·ckli

ği daha

anlasılmaktadır. Örneilin, Taocuların Yiıı-

L-

!ı

'--

Yaııg kavramları bugi.in Geştalt Terapisi'nin ve Vanılu�\·u Tcr<ı-

pi'nin temel ta�Jarıııı olu�turııaktaclır. Sık sık soraıfar baııa

okurlarım, hangi ki l apları okumalarını önerdiğimi. Bcıı de onlara, önce Türkçeyi iyi bir �ckilde öğreıııııe leriıııi. sonra ela yaygın bir yabancı dili öğrenerek di.ıııyaya açılmalarını salık veririm. Yabancı dildeki yapıtları asıllarından ukuyabilcce

.

k diizeye gelene dek, Söz Yayıı'ca 2. baskısı yapılan Yl.N-l�\NG

Çirı'd�, Seı·iş111c ve::\. baskısı yapılan Gcşwl! 'frrnpisi İÇOİ!V!İZ

DEKI ÇOCUK ve son olarak yayıııılaıan Gqtillt frmpisi IÇl

MİZDEKi ÇOCUK 2 adlı kitaplar, kaıııııca, ilk okuıııııası gerekenlerdir. Elbet sonra. Castaıcda'ıııı bi.itüıı öbür kitapları.

N. E.

nerknıcıı@turk.net

Yu/111: hir kus olnıonın hes sortı vur:

Yu/111: hir kus olnıonın hes sortı vur:

..'>

-� .,;,

hirincisi. en riiksck nokruyo 11ç11w.rnlır:

ikincisi. udwluşsı=lıkıun ywıa gam \·d:nırnıcsidir,

krndi ıiiriindcrı olanlar dalıil:

iiuinciisii. gugosıyla gij/\.fcre nişon ulnwsıdır:

diiıdii11ciisii. /Jelli hir rengi o/11wm11.\'/(lır.

hcşincisi, guycı y1111ııışok dem \·ekmesi.

-San Juan de la Cruz, Uiılıos de LtC.\' Anıor

Tiirkçcsi: Nevzat Erkınen

BÖLÜM BİR

Erk Edimlerinin Bir Tanı,�ı

Bilgiyle Buluşına

Don Juan'ı birkaç aydır görnıeıni�tiın. 1971 yılıııııı gi.izüydli.

Onun, ,don Genaro 'nuıı orta Meksika' dak i ev iııdc olduğundaıı

emindim. Arabayla altı ya da yedi gün si.irecck bir yolculuğun

hazırlığını yaptım Ne var ki, yola çıkı�ırnın ikinc i gi.ini.indc öğleden sonra bir diirıi.iylc Don Juan'ıı Sonora 'daki yerinde durdum. Arabayı park edip eve giden kısa yolu yürüclliıı. Şa�kınlıkla, orada olduğunu göreli.im.

"Duıı Juan! Seni bur;ıda bulmayı uınmuyorduıı." dedim.

B İ L G İ YLE B U L UŞ M A

Güldü; �a�kınlığıın onu ho1nur etıni� gibiydi. Öı kapıya

duğru. bo� bir s(it sandığının üzerinde oturuyordu. Beni bekliyorınu� gibi bir hali vardı. Kolay kazanılını� bir ba�arı havasıyla beni selanıl;ıdı. Şapkasını çıkararak gülünç bir �ekilde salladı. Soma. yeniden ba�ıw geçirip asker selamı verdi. Seıııer gibi üzerine oıurcluğu sandığ111 üzerinde. arada bir duvara yasla

ııyurdu .

.. Otur, olur," dedi nqeli bir sesle ... Seni yeniden görmek

gü7el."

.. lhitün urta Meksika yolunu bO.)Una kal edecektim," dediıı. Sonra yrniclen Los Angeles'a dönıneıı gerekecekti. Seni

burada bulıı<ık. beni günlerce direksiyon sallamaktan kurtardı..,

.. N�tsıl olsa bulacakt111 beıı." dedi, gizemli bir sesle, "oraya gitnıcn i�:in gerekl'n altı güıti baııa borçlusun, diyelim. Bu

güıkri. arabanıı gaz pedalına basmaktan dalıa ilginç �eylcrlc

ge<;irirsiı artık."

Dllıl .luan'ın gülli:jünde çekici bir �eyler vardı. Sıcaklığı

huLt�ıcıydı.

"Yazı taklavatın ncrde'1" diye sordu.

Arabada bıraktığımı süylcdiın; onlar olmadan çok ıuhaf

göründüği.ıınü belirili, gidip onu geıirmcıı istedi .

.. Yeıi bir kitabın yazımını bitirdiıı." dedim. Öylesine

uzuıı, yabansı. bir biçiınde baktı ki baııa, somınc\a, karnımın gıdıklandığııı duyuınsadım. Saıki, bedeniinin orta kesimini yu

ımı�;ık bir nesneyle itiyordu. Sayrılan;tc:ağıını sandım, ama ba

�ını y;ııa �:evirdi de, ben de eski .�<ığlıklı koııuımııна dönebildiıı.

Kiıabıınclaıı söz etmeyi arzuladım, ne var. eliyle bu konu

hakkında, bir �ey duymak istemediğini belirten bir harekette

bulundu. GüldLi. Çekici, ralıaı bir havası vardı. Beni çabucak,

ins;ınlarla, günlük olaylarla ilgili. sıradan bir korıu�maıın içine

çekti. Sonunda, konu�rnayı kendi ilgi alaıııııa çevirmeyi becerelim. Eski notlarımı yeniden gözden geçirdiğimi, onun, birlikteliğimizin ba�ından bu yana, büyiiclilerin dünyasıyla ilgili ayrıntılı tanırnlaın;ılar verdiğinin ayırdına vardığımı belirterek ha�ladım sözlerime. O dönemlerde bana söylediklerinin ı�ığın-

da. s:ınrılandırıcı bitkilerin i�levini sorgulamaya ba�larnı�lıııl.

"Erk bitkilerini bol bol yuıııaııı neden istedin?" diye surduın.

Kahkahayla glilcrck �·ok yava�ça ınırıld;ıııdı, "Çlinkli sen

budalanın tekisin."

Bunu ondan ilk kez i�itiyordum. Söylediğinden eıniıı ul-

ınak istediğimden. anlayaıııamı� gibi yaptım.

'"Ne dedin, i�itcınedim," dedim.

"".\Je dediğimi biliyorsun," diye yanıtladı: ayağa kalktı.

Bana doğru ylirüyerck kafama vurdu. "Sen biraz yava)-

sın." dedi. "Seni sarsmanın ba�ka bi yolu yoktu."

"Dernek ki, bunların hiçbiri, kesinlikle gerekli değildi'1"

diye sordum.

"Yo. sana gerekiyordu. Aına, kiıni insanlar var ki unl;ır

içiıı yok hi gereği."

Evinin solunda yer alan çalılıkların LH_;larına f!ÖZLİ takılını.�

bir biçiıııdc yanımda, ayakta durdu. Ardıııd:ıı, yeııidcıı ulurdu.

öbür \'i.imezi Eligio'daıı söı. etmeye ha�ladı. Eligiu'nuıı, psikolropik bitkileri, çömez olduğundaıı hu yana. yalrıızcı bir kez

kullandığını. üstelik belki de benden çok daha ilerilerde oldu

ğunu söyledi.

··Duyarlı olınak kimi insanların doğasıııda var," dedi. "Sen

öyle değilsin. Ama, ben de öyle değilim. Ne var. duyarlı olırnnıı yok fazla bi önemi."

"Nedir o halde önemli olan·)" diye sordum.

Doğru ya111tı arıyorımı� gibiydi.

··öııeınli olan bi sava�çının kusursuz olınasıdıı'!'" dedi. sornında. "Aına, yalnızca bi lakırdı saLıLası bu. St.'ıı, bliyLicülüğlıı

kimi gereklerini yerine getirdiğine göre, en önemli şeyden SliZ

etmenin zamanı geldi galiba. Diyeceğim o ki. bi sav;ışçınıı varacağı en önemli yer özlin bütünselliğidir."

··özün bütünsel 1 iği nedir, don .1 uan?"

"Yalnızca söz edeceğim, dedim. Özüıı blilLinse!liğini a�ıkbmadan öıce, ya�aınında tarnaıılaınan gereken bi dolu yanın

kal mı� iş var."

Konıı�marnızı lrnr<ıcb bitirdi. Elleriyle koııu�maııı durdurmamı iıılercesiıc, bir hareket yaptı. Yakınlarda biri, ya da bir

13İLCilYLE BLLU�MA

, ,

13İLCilYLE BLLU�MA

�ey olm:ılıydı. Ba�ını, dinliyorımı� gibi soluna eğdi. Göziinü,

evin ötesinde .�ol yandaki çalılıklara odaklamı�tı. Gözlerinin

akını görebiliyordum. Bir süre dikkatlice ortalığı dinledi. Sonra ayağa kalkarak yanıma geldi. kulağıma fısıldayarak evi terk

edip yiirüyü�e çıkmamız gerektiğini söyledi.

Ben de, fısıltıyla, '"Yolund:ı gitmeyen bir �ey mi var',>" diye sordum.

"Hayır, ters bi �ey yok,"dedi. "Aksine. her �ey doğru."

Beni, �·iildeki ç:ılılıklara doğru götürclii. Yarım saat kadar

yLirliclii k ten sonra. bitkiden arınmı�, kiiçLik, değirmi, üç buçuk

dört metre �:apında, kızıl çamurdan teınizlcnmi�. çok düz bir

alanı n yanına geldik . Ne var. buraıın makineyle temizlenip düzeltildiğine ili�kin hiçbi r iz göziikmiiyordu. Don Juan, yiizıı

güneyduğuy;ı döniik biçimde, bu alanın merkezine oturdu.

Kendinden bir buçuk metre ötede bir yeri göstererek, yüzüm

ona düniik oturıııaııı buyurdu.

·'Burada ne yapacağız'!" diye sordum.

"Burada bi bulu�ma var bu gece," diye yanıtladı heni.

Oturduğu yerin etrafında yeniden güneydoğu yönüne gelinceye dek dönerek, Çl'.Vreyi gözleriyle çabucak taradı.

Devin imleri beni korkutnrn�tu. Ona, kiminle bulu�acağı

ıııızı sordum.

"Bilgiyle," dedi. "Diyelim ki, biigi bıındarda sinsi sinsi

dola�ıyor."

Bu gizli kapaklı yanıta kar�ılık vermeye bırakmadı beni.

Konuyu çabucak deği�tirerek nqeli bir sesle, doğal olmamı,

yani evdcymi�iz gibi. konu�up notlar almamı buyurdu.

O sıralar, altı ay önce bir çakalla "komı�nıu�" olmamla ilgili canlı duygular aklımdan hiç çıkmıyordu. Bu olay, ilk kez,

dengeli bilinçle ve duyularım aracılığıyla, büyücülerin dünya

betimlemesini. hayvanlarla konu�arak ileti�ime girmenin

nılimkün olduğu bir betimlemeyi gözüım.e caıılandırabildiğirni

ya da k:ıvrayabilcliğinii gosternıi�ti.

·'Bu türden lıiçbi deneyime girıneyeceğiz," dedi don Juan,

.�urumu duyduktan sonra. '"Dikkatini geçmi� olaylara odakla

ııdıa izin vermek doğru olmaz. Onlardan ancak söz edebiliriz.

`

IK

ERK ÖYKÜLERİ

"Neden böyledir bu, don Juan?"

"Büyücülerin açıklamasının pqine düşecek denli ki�iscl

erkin yok, senin."

"Demek ki büyücülerin de açıklaması varı"

"'fabii ki var. Büyücüler de insan. Biz de dü�ünen yaratıklarız. Biz de açıklamaları gereksiniriz."

"En büyük kusurumun a(;ıklamaları gereksinmek olduğu

düşüncesindeydim."

"Hayır. Senin en büyük kusurun, hem saıa lıem de senin

dünyana uyan açıklamalar aramak. Benim en çok karşı �-ıkıı

ğım, senin manııklılığın. Bi büyücü de açıklar diinyasııdaki

�eyleri, ama o hiçbir zaman senin gibi katı olmaz."

"Peki, büyücülerin açıklamasıııa nasıl ula�abiliriıı 1"

"Ki�isel erk toplayarak. Ki�isel erk, senin kolayca biiylidilerin açıklamasına kayabilmeni sağlar. Açıklama, senin açıkLıma dediğin şey değil aslında; ne var, dünyayı da gizemlerini lk'

açığa çıkaramazsa bile, daha az korku verici kılar. Açıklamanın

özü bu olmalı. Ama, bu senin aradığın değil. Ya! Sen kendi likirlerinin yansımalarının pe�indesin."

Soru sorma isteğimi yitirıııiştiıır. Ama, onun gülümseıııe.�i

beni yeniden konu�maya yönelıti. Benim için çok önemli bir

ba�ka konu da, dostu don Cienaro 'yla onun cdimlcriıııiıı üzerimde yaptığı olağandı�ı etkiydi. Onunla her bir araya geli�iınizdc,

eıı çarpıcı duygusal bozulmaları ya��unı�lırn.

Sorumu dile getirdiğimde, don Juan kahkahalarla güldü.

"Genaro akıl almaz bi heriftir," dedi. "Ne var, �u amLı ondan ela sana yaptıklarından da söz etıııenin yok bi anlaııı. Gene diyorum, bu koııuyu çözümleyecek yeterli ki�iscl erkin yok senin. Oluncaya elek bekle, sonrn gene konu�uruz."

"Ya hiçbir zaman olmazsa?"

"Hiçbi zaman olmazsa, hiçbi zaman koırn�ıı;ıyız."

"Bu gicli�lc, hiçbir zaman elde edemeyecek miyim acaba?" diye sordum.

"Bu sana bağlı," diye yanıtladı. "Gereken tiiıı bilgıyi verelim sana. Yeterince ki�isel erk kazanmak, kantarın topuzunu

kıırnak senin elinde."

"Kinayeli konu�uyorsun," (kelim. "Şunu doğrudan anla!.

B İ L Ci İ Y L E B U L U Ş M A

1 l)

Tanı olarak ne y<ıprnarn gerekt iğin i söy le , daha önce söyled im

diyorsrnı, v;ırsay ki uıutıuın . "

Don J uaıı k ı k ı rdad ı , e l lerini ba� ı nı n ardına koyarak yere

uzandı.

·Tam olarak ne gerektiğini b i l i yorsun," ded i .

Ona. k i m i z<ıınanl;ır bild iğim i sandığı mı , ama çoğunlukla

iizgüven i ın i yitirdiğimi söyledi m .

"Ola k i . konu ları karı�t ırı yorsun. sen," dedi. "Sava�çrnın

özgüveniy le, sokaktaki adaınıı özgüveni aynı �ey deği ldir. Sokaktaki adam. sey ircinin gözündek i kesinl iğ i arar, buna da özgüven der. S ;ıva�çı ise kendi gözlerinde kusursuzluğu arar, buna alaçakgöııü l l ü l ük der. Sokaktaki adam arka da�larına çeng:ellcırnıi�tir Sava�çı i se yaln ızca kend i ne b;ığlıdır. Bel ki de sen ak ı n t ı ya kürek çeki yors un. S ava��· ı nı n özg ü v e n i n i n ardında ol

ınan gerekirken, sokaktaki ad;ııı ın özgüvenin in pq i ndesi n. Bu

iki si nin ara.�ımb olağanüs tü bir fark var. Özgi.iven , bi �ey i ke

�in biçiıııdc b i l meyi gerektiri r: alçakgön ü l l ü l ü k , k i � i n in eylenıkrinck ve duygul arı mla kusursuzluğu gerekti rir. "

·senin tel k inkrine uygun biç i mde ya�aıııaya çabal ıyordum," dedim . ··En iyisi olmayabil i rim , ama be n kend i m in en

iyisiyim. Kusur s u zluk değil mi bu?"

.. Hay ı r. Bundan daha iyisini yapımın gerek i r. Kendi sınırlarını zorl aııal ıs ı n , l ıer zaman 1 "

"';\ın a bu iıısaf.� ı z l ı k olur, don .Juan. K i mse y apanıaz bun u . "

"Şu anda yaptığın b i dolu edim var, on y ı l önce sana insafs ı zlıknıış gibi gelen . Bu şeylcriıı kendi si değ işmedi. Ama, senin keıdiıılc i l g i l i rik i rlerin değişti. Öncel eri olanaksız ol an, ş iıııdi olanak l ı . Scıiıı kend i n i deği�t irıııede tanı anl amıy la ba

şarıya u la şman, belki de yalnı zcı bi zaman sorunu. B u ol ayda

bi �av aş\: t ıı ı ıı izleyeceği, olası tek yol , tutarlı, i ki rciksiz eylemlerde bulunıııakıır. Bi sava�çının yo l uy la i l g i l i yeterl i bi l gi n var. senin. Aıııa eski alı�kanlıkların da yöntemlerin de kes iyor

yol unu ."

Ne dcıııck i stediğini anlaını�tım .

"Yazma işinin bırakıııaıı gereken eski alışkanlıklarımdan

biri olduğuna i nanı yor nıusun·)" eledim. " Yeni k itabımın met n i -

ııi y ı rt ı p atayım mı?"

Yan ıt vermedi . Ayağa kalktı. g lir çalıl ı k l a rı n kenarı na bakmak amacıyla döndi.i .

Ona, k i m i i nsanlardan. çömezliğiın i yazmam ın doğru olmadığını belirten mektuplar aldığımı söyledi m . Doğulu gizl i

doktrin lerin ustaları n ı n , öğret ileri konusunda kes in gizl i l i k i.stediklerindcn söz ettiklerini bel i rt tim.

Don J uan, bana bakınadan, "Belki de n ustala r, yal ı ıı zca

usta olma dü�kiinl i.iği.i içindedirler, " ded i . "Ben usta değ i l , bi

savaşçıyım yal nızca. B i u sta111n neler duyumsadığını b i kmeı ı ı .

Ya ! "

"Ama, belki d e açığa ç ı ka rmamam gereken şeyleri aç ığa

çıkarıyorumdur, ha don J uan'I"

" B iri n in b i �eyleri açığa \'ıkarnıas ı ya da kendine sakLıı ıı<ısı önem li değil ," eledi. ·'Yapt ı ğ ı ı ı ı ı z ve olduğumuz lıer ş1:y, 1-- i

� isel erkim izde kal ı r. Eğer yeterince erk imiz varsa. bize edilen

tek bi söz bile ya�am ı nı ı z ı n akı � ı n ı deği�tinıeyc yeter. Ne var,

yeterince k i �isel erk i nı iz yoksa bil gel iğin en görk1:ııı I i pan;:<ısı

bile bi gıdım fark etmez. "

A rdından, gizli bir �ey söyleyecckmi� g i b i , sesini alçal ttı.

" B e l k i de d i le getirilebilecek cıı bi.iyi.ik bilgi parçasıııı süyleyeceğiıı sana," ded i . "Görelim. baka l ı m , ne yapacaks ı n bununla. Tam �u anda,

çevrenin sonsuzl u k l a kap l ı olduğunu, üstel ik, eğer çok istersen , bu sonsuzluğu k u l l anabi leceğini b i l i yor ımısun ?"

Gözlerin i n bel i rsiz dev inimleriyle ben i yanıt vermeye yönel ttiği uzunca bir sessizliğin ardından, söylediklerinden bir

şey anlamadığımı belirttim.

"Orada! Sonsuzluk orada ! " ded i , u fku imlerken. Ard ından

göğün doruğunu imledi. " Ya da orada, belki de sonsuzluk �iiyle b i �ey. " Doğuyu ve batıyı imlemek amacıyla lıer iki e l i n i de

uzattı.

B irbirim ize baktık. Gözlerinde bir soru ifadesi vardı.

" B una ne ders in?" diye sordu, ben i sözleri i.izcrindt: d li � i.innıeye yönelterek.

Ne d iyeceğimi bileınedinı.

"Kendin i , imlediğim yönlere doğru sonsuza dek uz<1t<ı b ı k-

,,

ceğiıı i bil iyor nıuydun?" diye sürdürdü. "Tek bi anın sonsuzluk

ol;ıbi lcceği n i b i l iyor ıı uyd un? B u bi bilmece değ il , bi gerçek,

bu na, yal n ızca o ana biıı ip, özü n ü n bütünsel l iği ni herhangi b i

yöıe doğru ta�ıı ıada k u l l anabi l irsen, eğer."

H aıa baktı.

"Daha öıce bu bi l gi yoktu sende," ded i , gülümseyerek,

"Şimdi var. Bunu sana aç ı k ladım, ama b i nebze cleği � ik l ik ol

ıı ıadı scıde. çliıkü açıkl aınaını kullanacak yeıerince ki�iscl erk i n yok. Olayd ı , y;ı l ıı ı zc a �u sözkrin ıi ıı arac ı l ı ğ ı b i l e , özünün bLitliıse l liği n i yakal ayı p, en önem l i parç as ı n ı sın ı rl arı iç i nden

\:Ckip alınana yeterdi."

Yaı ı ı nı a ge l i p, parmakl arıy la göğsüme v u rdu; çok h a rir bir

dukuıu�tu, bu.

"İ �te. sözünü eıtiğinı sıııırlar bunlar," ded i. "İnsan bunların

i�· i ıdeıı ç ı kabi l i r. B iz burada sak l ı b i duyguyuz; b i b i l i nçl il i

ğiz.

El leri y l e . oımızlarıırn hafifçe s arst ı . K aleıı inılc defler altl ı ğ ı ı ı ı yere dü�tü. Don Juarı altl ığa ay<ığıyla bast ı , bana bakıp kal ıkal ı ayı patlatt ı . Not a l ınaın ı kafası ı ı a takıp takmadığı n ı sordum. Güvcı ı verici bir t itrem le, "Hayır," d i yerek ayağın ı çekti.

"Bizler ı�ı ldayan varl ık l arız," dedi, kafası n ı tart ımla sallarkcıı . " l� ı l dayan bi v arl ı k için öneml i olan tek �ey k i�ise l erk t i r.

Anı a k i � i sel erk i n ııc ol duğunu soracak olursan, benim <ıçı k l a

ıııaın bunu açı k l ayamaz deri m , saııa."

Dun J uan bat ı u tkuna bakarak , lıilli\ birkaç saatlik günı�ığı

kald ığı rn söyledi .

' " B urada uzuıı bi süre kalmamız gerek," d iye aç ıkl adı . "Ya

sessizce ot ururuz. ya da koıı u�uru z. Sessiz d u rmak senin için

doğal deği l. O halde, koıııı�ın aya devam! Bu nok t a bi erk yeri ,

ak �aıı k aranl ı ğı dLişıncdeıı önce de bize al ı�ıııası gerek. Korku

ya da sabı rsızl ı k göstcrıneclen, olabild iğince doğal biçimde

ot u rın a l ı s ı ı ı burada. S e n i n iç i n , diıginle�menin en doğa l yolu

yazıııak. Doya doya yaz baka l ı m !

"Ş imdi de varsay k i, bana rüya görmenden söz ediyorsun."

Bu ani değ i�iıne k ar�ı hazır l ı ksız y akalanmıştıın . Arzusumı yi ne ledi. Bu konuda söyle necek ÇOK �ey vardı. "Rüya görme". insanın kendi rüyal arı üzerinde bel irl i bir denetim gel işti-

22

rerek rüya boyunca ya�anan deney i nı lerle uyanı kken ya�ananl arın , kı lgısal aç ıdan aynı değerde o l masını gerekti rnıekıeyd i .

Büyi.ici.i lerin savına göre, .. rüya görme"nin etkisi altıııdaykeıı

ri.iya ile gerçeği ayırman ı n sıradan ölc;ütleri etk isizle�iyordu .

Don Juan ' ın "rüya görme" uygul amas ı , k i�in in, rüyada ellerini bulmas ı nı içeren bir çal ı�ınaydı. B ir ba�k a dey iş le. k i � in iıı, rüyasında, e l lerini göz düzey ine kaldı rdığı nı basitc;c rüyada görerek, onları arayıp bu lduğunun "rüyasını görmes i " gerekiyordu.

B aşarı sız denemelerle gcc;eıı y ı l ların ard ından, bu eylem i

sonunda ba�arabilmi�tiın . Geriye dönüp bakt ığımda, buıu.

günlük yaşamı mı bir derece denetim altına al dı ğı mda başarab ildiğimi gördüm.

Don Juan d i kk at c;ekici noktaları dinlemek istedi. E l l erime

bakma koımıtumı düzen lemenin c;oğunlukla üstesinden ge l inemez olduğunu söyleyerek ba�la d ı m .�özlcrime. Onun, " rüya

görmeye geçme" adını verd i ğ i . hazı rl ık aşam:ısınıı i l k aya�ının, k i ş in in zihninin oynadığı ö l ü ın ci.il bir oyun okluğumı söylemiş, özümün bir tarafı n ın bunu başarınam ı cıgellcınek :11ıac ı yla el inden geleni ard ı n a koymayacağı konus u nda beıii uyarrnı � l l .

Don Juan ' ın ded iği ne bak ı lı rsa ben i anlam y i t i m i ne, karak aygıya, hatta kendime k ı ym aya v aran bir c;üküntiiye b i le götürebi l i rıni�. Ne var, i ş oral ara kadar gel mem i � t i . fkı ı i ıı dcıt'y irniın in daha yal ı n, daha giiliiıç bi r tarafı vardı ; bununla b i rl ik te, sonuç o den l i asap bozucuydu . R ii yaımla, tanı el leriıııe bakacağını sırada olağanüstü bir �ey ol uyordu . Rüyada k i lıcr

şey, canl ı l ık ac;ı sı ndan "norınal " i n öte s i ne uzand ı ğ ı gibi son

kerte sürükleyici de olabil iyordu . Ellerimi inceleme bic;i m i ı ıdck i ba�l angıç amac ı m , ycıı i konunun gö lgesinde ka l ı p , uıı ı ı t u l ı ı yordu.

B i r gece, h iç bek l emediğ i m bir anda, rüyamda ellerimi

buldum. Yabancı bir kent i n tanımadık bir suk ağı nd;ı yürüd(i�ü

ınü görüyordum ki bi rden el lerim i kaldırıp ba�ıııı ı ı ı lı izası ıla

getirdim. Sank i, özümde b i r �ey tes l i m ol ıııu �t u ela e l leri ı ıı i ı ı

ters i n i i ncelememe izin verıı işt i .

Don .Juan ' ı n yönergeleri ne göre, el lerim i n görüntüsü !:!ÖZ-

B 1 L G İ Y L E B U u ; � M A

!erimin önünde dağ ı l maya ba� l ayınca, bakı:;; ı m ı , rüyamda yer

alan herhangi bir ba:;;ka öğeye çevirme l iydim. Söz konusu rüyada, hakı :;;ı m ı sokağın soırnnd:ı yer alan bir yapıya yönelttim.

Yapıı ın görüntüsü yok ol maya ba:;;Lıyınca dikkat i m i rüyamı

çevreleyen öteki öğelere odak l adım. En sonunda, tan ımadığım,

yabanc ı bir ken t i n bo:;; bir sokağın ı n inaıı l ın az derecede berrak , taın bir görüntiisiinü e lde etmi:;;tim.

Don Juan, "rüya görme"de ya�adığım ba:;;ka deneyimleri

anlatmayı si.ircli.i rı nemi isted i . Uzun bir süre konu�tuk.

f\(,; ı k l amalarım b iti nce ayağa kalkarak ç al ı l ı k l ara gitti. Ben

de k alktım. S i n i rl iydim. Korku ya da endi:;;e verici bir d u ruıı

olmadığına göre, bu gerekçesiz bir duy;ruydu. Don Juan birden

döıdii. l lcyec111ı ın ı n fark ı ndaydı .

"Ding inle:;;." ekel i , hafi fçe kolumu tutarak.

B rn i otur t t u , defteri m i kucağ ı m a koyarak beni yeniden

yazmaya yiiıd t t i . Ona bak ı l ı rsa, gereksiz korku ya da kararsızl ı k d u yguları y l a . bu erk yeri n i tedirgin etnwmeliydim.

"Neden bu den l i sinirliyim?" d i ye sord u m .

"Doğal bu ,"dcdi. "'İçindeki bi :;;ey, rli wı giimıe etkinl ikleriıı neden iyle y ı lm ı :;; dunı ıncl<ı . Kalan bu tür clü�üncelerle mqgul değ i lken daha iyi hissediyordun kend i n i . Ne var, açığa çıkard ı ğ ını eylemler nedcıiiyle bay ı l acaksın neredeyse, � i m d i .

" Her sava:;;ç ı ıı n kendine özgü bi riiya giinıesi v ar dı r. H e r

yiiıtcın bi ba�ka s ı ndan dcği�iktir. Hepim izin i ç i n e di.i�tüğü b i

tuzak var: küçük dalavereler çev irerek kend i m izi bu serüvenclcıı kopıı ıaya zorlamak. A l ınabi lecek tek k<ır:;;ı önlem ise, her

türlü eıgel ve umutsuzluğa kar� ı n direnciıii y i t i rmemek . "

Ardından, rüya görme iç· i n konu seçe b i l i yor m u y u m , d iye

sordu. Bunu nasıl yapacağım hakkında en u fak bir fikrim olmadığı ıı söy lediın .

"Büyücülerin riiro giimıevfe i l g i l i aç:ı klanı a s ı �öyledir,"

ded i , "bi sava�ç ı içsel söyle� isini kest iğ; anda zihn i ndeki b i imgeyi bilerek tutup, konusunu seçer. B a�ka bi deyi�le, b i süre

boyunca kendi s iyle komı�maınayı becere b i l i r; ard ı ndan riiyo

giimıedc kar� ı l a�mak istediği �eyi imge ya d a komı olarak b i an

buyunca bile olsa zihninde tutabil irse, istenen konuyu yakal ar.

Ayı rdın d a değil s i n ama, bunu yaptığına eminim."

Uzun bir sessizl i k oldu, ard ı ıı dan don J uan lıav:ıyı kok Lı

ıııaya ba�ladı. G iireıı, b u rııtılllı teıın izl iyor saıı ı rd ı : b u ru n ck' l i kleriıııdeıı üç ya da clörl kez nefes verd i , biiy iik b i r giiçk. K :ı rı ı ı k asları ç: ı rp ını ııal arla kası ld ı . B u ı ı u , k ii1,·i.ik ı ıeks :ı l ı � l arl a cleıı etlcd i .

"Rii_ı·a g<"jrnıeden sliz etmeyeceğ i z , art ı k , " ded ı . ··T:ık ı l qı

k al ı rs ı n sonra buna, :ı l irn a l l alı . 1-l erlı:ıngi hi)ey i h:ı�:ırıııa yo l un da, ba�arı yava� yava�, biiyiik b i giiç: lıarcayar;ık ge l ı ı ıe l i a ı ıı a : a.sla t a k ın a k y:ı ela gerg i ı ı l i ğe y n y o k lıu yol da . "

Kalkt ı , ça l ı l ığ ıı kenarı n a yiiriidii. Öne eğ i l i p yapra k l a rı ı ı

aras ı na b a k t ı . Yapra k l ;ır:ı pek yam�rnacl:ın , ara l a rnıd a b i r �e)

arıyorımı� g ib iyd i .

"Ne yapı yorsun?" d i ye sorduın . ıııcrak ı ıııı yeneıııcy ip .

Bana dön iip giil iiın seycrek ka�l arı ı ı ı ka l d ı rd ı .

"Çal ı l ı k garip �eylerle dol u , " ded i , yen iden ycriıll' olu rmken.

S es inde öyl e bir rahat l ı k vardı ki b i rdeıı hi re bağı rsaydı d:ılıa az ürkerd i ıı ı . Defteri m le k aleııı i ııı c l i ımleıı d ii � t ii. Dun .J uaıı kahkahayı basara k t ak l i d i m i yaptı . Abart ı l ı d e v i ı ı i ın lniıııı i ıı , y:ı

�aın ı mda lıilli\ var ol agelen. yarı ı ı ı kalım� i ? krden h i ı·i u l d u ğ u

ı ı U söyledi .

Kar? ı l ı k verı ıek i .sted i ııı aıııa beıı i koıııu�tur ı ı ı ad ı .

"Çok a z bi �iiıı ı s ı i.iı k al d ı , " ded i . "Al acıkaraıı l ık bas t ı rn ı :ı

L

'> L

dan değ i neceği ııı i z ba�ka �ey ler de v ar. "

A rd ı ndan, "riiy:ı görım·" kolllıs unda siiyled i k krinı i Y'-' n i den gözden geçirdiğimde, ben i m istenc iııık içsel .söy l q i ıııi durd u rmay ı öğreıımı i � olnı :ı ı n gerekt i ğ i n i bel i rtt i . Bl'.n de oıı;ı

h ak l ı olduğunu söyled im.

Don J u an birl i kte l i ğ i m i z i n ha�l angıc ıııda bir ba�k:ı yöntl'.ııı

daha betinılemi�ı i : gözleri n i lı içb i r �eye odak l;ı ı ı ıadaıı uzLıı ı

uzun yürümek .

H içbir �eye doğrudan baknı<ıdan, gözleri lıafiiçl'. k ıs ı p, göz

önüne gel en lıer �eyin çev rese l b i r göriintiisüıiii t u t t u rı ıı:ıyı

önerııı i �ti . O zaııı anl ar pek :ınl aınaınaırnı kar�ııı, k i � i ıı i ı ı udakl annıanı ı � gözl er i ni ufkun lıeıııen iizeri ndc b i r noktada t utarak, gözünün önünde yer alan her �l'.Yi neredeyse l 80 dereL·el i k bir

aç ıy l a görebileceği konu.� u ıida d i rct ın i ? t İ . R u a l ı � t ı rı ıaıı ı ı ı i\· s e l

İçsel

yasadığım

 Y

c

B İ L C I Y L f' ll l l L L) rvı A

siiylc�iyi susıurnı�ıı ı n tek yolu oluduihı konusunda güvence

vnnı i�t i . Cl österdiğiıı i lerlcmclcrlc i l g i l i o lağan soru l arı n ardı ndan sorgu lamayı durdurdu.

Doıı J ua ıı 'a bu yiiıteııi hiçbir değ i � i ıı gözlemlemeden

yıl bıcı uyguladığı m ı : ka ldı k i , hiçbir �ey beklemediğim i bel i rtı iıı. \le var, sonunda bir gi.i ıı . taıı on dakika boyunca, özli

ıııe tek bir sözcük b i l e söylemeden yürüdi.iğüıııün �a�k ı n l ı k l a

ayı rd ı na varııı ı � ! ı m .

l>oıı .l uan ' a bunun yanı s ı ra, iç-;el söy l e � i y i durdurııaıı ı n ,

kcndi ıııe söylediğim sözcükleri kes i p atmaktan ç o k ba�ka b i r

�ey olduğuıu anladı ğ ı m ı da söyled i m . B ütün bir dü�ünce sürec i ı ı ı durm u�tu , hemen hemen as ı l ı kaldığı m ı , bo�l ukta yüri.idü

ğüıııü duyumsanı ı � t ı ıı ı . B u b i l inç l i l i ğ i n aras ı ndan bir ü rk i.i duygusu ç ı k m ı � t ı ortaya, onun i ç i n içsel söyk�ime, panzehi rmi�

gibi sarı l ıı ı ı�tım.

" B iz i yere '; i v i lcycn �ey in içsel söylqi olduğunu söylediydi ıı , sana," ded i don J u aı. · 'Kend im izle, dünya �öyl e ya da böyledir d iye koıu�tuğuıııuz içiıı dünya �öyle y a ela böy le o l uyor. "

D u n J ıı a n , bliyücülerin dü nyas ına geç i � yol unun, sava�ç ı

ıın içsel söy l q i y i durdurı ıayı öğrendi kten soıra açı ld ığını

aç ı k l ad ı .

" Dünya görü�ümüzü deği�tirmek büyüclilüğün dönüm

nok liıs ı d ı r," ded i . " İ çsel .siiylqiyi durdurmaksa bunu becerebilmen in tek yol udur. C:ic ri s i bo� laf. Art ı k , iç.sel söyle� i y i , d urdur

ııan ı ıı dı�ı nda, yapt ı ğ ı n ya da gördüğün h içbi �ey i n , tek ba�ııa,

.sende ya da dünya glirü�ünde kend i l iğinden h içbi �ey dcği�tireıneyeceğ i n i b i l me dunını unda o l m an gere k i r. B u deği � i m i n düze n i n i bozmamak �art , B i öğretmen neden çömez i n in üzeri

ıe di.i�mez an lanı ı �sındır bel k i . Saplan t ı y ı , hastal ığ ı beslemekten ha�ka bi boka yaramaz b u . "

sövlcsivi sustu ru rken

baska deney i m lerle

J

'> •

'>

'>

i l g i l i ayrı n t ı la rı sordu. Anımsayab i l d i ğ i m her �eyi anlatt ı m .

Karan l ı k bası ncaya dek konu�tuk. Art ı k , rahatça not alamıyord u m : yazıma d i k ka t etmem gerekiyordu. B u ela dikkat i m i

dağ ı t ıyordu. B u n u n farkı n a varan d o n Juan gül meye ba�ladı.

[fo ba]ka bi.iyi.ici.i l i.ik edi m i n i , kend i m i yoğ.unla�tırnıadan yaz-

mayı becerebildiğimi bel irtti . B uıu siiy ted iği aı, not al m;ı i � i n i , gerçekten dikkatsizce yaptı ğ ı m ın ayı rdı n a vard ı ın . Sank i , ben im değ i l d e b i r başkas ı nı n etk i n l i ğ i gibi ydi . B i r g�ıri p l i k l ı i s sett iın. Don J u a n , kend i yanı na, çem beri n merkez ine oturı ı ıamı i sted i . A rt ı k çok karan l ı k olduğuıu, çal ı l ı ğ ı n o den l i yak ı n ı nda

oturınanıı n ben im için uygun olmayaca ğ ı nı .�öylcdi. S ı rr ı ında

bi r ürperme h i ssedi p onuıı yan ı n a zıplad ı m .

Yüzümü güneybatıya döndürdü; keııdi nıe, sessiz durı ıay ı ,

cii.işünmemeyi buyu rırnıını isted i . Önce, bunu beceremey ip, bir

sabırsızl ık anı yaşad ı m . Don Juan, bana arkasını dönerek destek olmam iç i n s ı rtın a yaslanmamı söyledi. Düşüncelerimi d indirdikten sonra, gözcleriıı i açıp güneybatı yünündeki ça l ı l ı k lara bakmam gerekti ğ i n i bel i rt t i . G izeı ı ıl i bi r sesle, ben im iç in bir problem düzenled iğ i n i , bunu <;�özerscın büyücülerin dünyas ı n ı n

b i r başka yüzüyle karşılaşmaya hazır olacağımı ekled i .

Problem i n türü hakkında bel i rs i z b i r soru sordum. Y;ı va�

ça k ı k ı rdad ı . Yan ı t ı n ı beklerken, içiın ck bir şey ters döndü . Askıda kalmışım sandım . K u lakl a rı m , ı ıarıtarı par l am ı � şişeler gibiyd i , çalı l ı k l ardan gelen b i n lerce ses du yuyordum . Bu sesler öylesine çoktu ki, birer b i rer ay ırı edem iyordum . Tam uyumak

üzereyken birdenb i re bir şey dikkat i m i çe k t i . Benim dü�liıce

süreci m i etki leyen bir �ey değ ildi, b i r görüntü ya da çevreı ı i ıı

bir pan;ası da deği ldi bu. Gene de b i l iıç l i l iğiıı bir :;;ey tara l'ıııdan çek i lm i �t i . Taıwııı y l a u y;ıı ı k ı ııı. Gözkrinı ç a l ı l ı ğ ı ıı kii�esindek i bir nokt aya odak l anmışt ı ; ne var. bakın ıyor. düşlinıı ü yor ya da kendimle konu �nıuyorduıı. Duygul arım , berrak. bedensel

duyulard ı ; sözlere gerek yoktu. B e l i rsiz bir şeye doğru çekildiğimi duyu msuyordu m . Belki ele , "di.i�ü ııcelerim" ded i

ğ im �eyler çeki l i yordu . Her nas ı l sa, b i r top ra k kayınasıııa kap ı ldığı m ı , bir tepeye doğru sürük lend i ğ i m i saıdııı . M idemde devinmeler hi ssett i m . B ir �ey ben i çal ı l ı ğa doğru çekiyordu.

Önümde ç a l ı l ı kl arı n k aran l ı k kütles i n i ayı rt edebiliyordum. Ne

var, sıradan bir karan l ık değ i l di bu. Her bi r çal ı l ığ ı , koyu bir

alacakaranlığın içinden bakıyormuş gibi tek tek görebil iyordum. Dev iniyorınu � gib i ydi ler. Yaprak lanıııı k ütlesi rüzgfırda

oynuyorrnuşçasına, üzerim e doğru dalgalanan k ara eteklere

benzi yordu . Ama, rüzgar esm iyord u. Cezbedic i dev i n im leri n in

B İ L CJ İ Y L E 13 LJ L L � M ;\

ıı,: ı ı ıc ı,:ck i l di nı . Titrqimli dalgalar gibi yava� y ava� üzerime

gel i yorlard ı . Sonra, koyu çalı l ı kların üzeri nde duran daha ;u;ı k

b i r karaltıyı ayırt etti m . Gözleri m i bu karaltının yanında b i r

noktaya oclaklaclım, ç o k geçmeden sarı mtırak bir parılt ı yakaladım. B i rden, odaklanm adan k araltıya baktım. B unun, çal ı l ıkları n ardına g izlenen bir i nsan olduğu kesi ndi .

O anda çok tuhaf b i r b i l i nç l i l i k dunıımındayclım. Çevrem i n ek, çevrem in bende uy;ınclırdığı zih i nsel sü reçleri n de ayırdııdayd ı ın . Gene de, lıer zaman dü�ündüğüm gibi clü�ünmüyorduın . Örneğin, çal ı ların üstündek i karaltın ın bir insan oldu

ğunu anlayınca, çölde geçen bir ba�ka olayı anımsadım; bir gece don Gcnaro ' yla çalıl ık lar arasında yürürken bir adamın arkam ızdak i çal ı l ığın ardına saklandı ğının ayırd ın a varm ı�tım.

Olayı mantıksal açıdan açı klamayı denediğim anda adamın görüntüsünü y i t i rın i�tirn. Ne var, bu kez kend im i yenerek, açıkla

ııa yapnrnyı, y;ı d;ı dü�ü nıneyi geri çevi rdim. B i r an, adam ı yakalay ı p olduğu yerde kalmaya zorlayab il cceğim kanısına vardım . O anda, ın ide.ıni n üstünde garip bir acı duydum. Sanki bir

�ey ben i yarı p içime gi rm i�t i da, m ide kasları m ı gergin tutamaz

olıııuşluın . Kendimi bıraktığım anda, büyük bir kuşun ya da

uçan b i r lıayva111n koyu karaltısı bana doğru s ilkelendi. Sanki,

adam ın karaltısı bir ku�un karaltısına döni.işmiiştü. Üzerime,

berrak, b i l i nç l i bir kork u duygusu gel mişti. Nefes nefese kaldım , ardından güçl ü bir çığlık atarak arkaüstü düştüm.

Don J uan kalkmama yardım etti Yüzü benimkine çok y ak ın d ı . Kahkahalar atıyordu.

"Neyd i o'?" d i ye bağırd ım.

Elini ağzım ın üstüne koyarak beni sust urdu. Dudaklarını

kulağıma yaklaştırıp, oradan sessiz ve d ingin biçim de, h içbir

şey yokınu� gibi ayrılmamız gerekti ğ i n i fıs ı l dadı .

Yan yana yürüdük. D i ngi n, düzenl i bir biçimde yürüyordu .

B i rkaç kez hızla kendi çevresinde döndü. Ben de aynı şeyi yap

ıı ın-ik i kez, bizi i zl iyor gibi görünen bir k ütlenin görüntüsünü yakal adım. Tek insiz bir çığlık koptu arkamdan. Katışıksız

bir korku anı ya�ad ım. M i de k aslarım dalgalandı , kasılmalar

bedenimi ko�maya zorlayan bir yoğun lukta arttı.

Tepk i lerimi en i y i don J uan ' ın terimleriyle açıklayabili-

rim: beden im, ya�adığım korku deneyi ın i ne bağl ı olarak, omı ı ı

"erk t ırısı" a d ı n ı verdiği �eyi gerçekle�t ircbi l n1 İ � t i . B u . bana

don Juan 'ın y ı l larca önce öğret t iği , iıısanın karanl ı kta kend i n i

bcrelemeden, sağa sola çarpmaksızın ko�abi l mes iıı i içeren b i r

yöntemdi.

Neyi nasıl y aptığımın tam ay ı rd ı ncla değ i ldiıııı. B irdenb i re

kend imi yen i den don Jua n ' ın evi nde bu ldum . Cöı"Linü�e b;ıkılırsa, o da ko�nı u� ve oraya ben i m le aynı zamanda v;ı rıııı�t ı .

G a z l ambasını yaktı, t;ıvandak i bir kiri�c ası ı . v e tckl i l"siz.cı: .

oturu p gev�emem i söyled i .

S inirl i l i ği ın daha dayan ı l ı r b i r hale ge l inceye dd, ;ıynı

noktada yerimde saydı m . Sonrn ela yerL'. oturdum. Ban;ı, zoı-l a ,

hiçbir �ey ol mamı� gibi davranınaıı ı buyurarak deftcriıni e l i m e tutu�turdu. Çal ı lığı aceleyle terk ederken bunları dü�iirdü

ğümün ayırdına v aramarnı � t ı ın .

"Orada n e oldu?" diye sorab i ldiıııı, sonunda.

" B i l g i y le bulu�aca ktın," ded i , ç e ıie .� i y l e çölün koyu ç a l ı l a rı nı imleyerek. "Seni oraya göıürdiim, çiinkii güıııiıı crkc ı ı saatleri nde evin çevres i nde dolanan bilginin bak ı� ın ı y akal ;ıdıın.

Ola ki, bilgi senin geleceğini bil iyordu da, seni bd l iyordu. Durada bul u�mak yerine bi erk noktasında karşı la�mayı yeğled im .

Sonra da b ilgiyi çevrem iz.deki öbür �eylerclen ayrışt ırabi lcce

ğinden em in olmak iç in bi deney hazırl ad ı m . Al'eri ıı, i y i becerdin."

" B ir dak ika ! " d i ye kar�ı \'.tktım. "Önce çalılığın ;1rcl ı ı ıd<1

gizlenen bir insan kara l t ı s ı gördüm, ardından da koca bir k u ş . · '

"Sen b i aclaın görıned in 1 " ded i, kes i n l i kle. '"Ne d e b i ku� .

Çal ı l ıkl ardak i karalıı da, i.izeriıııize uçan �ey d e b i güvcyd i.

Eğer büyücülerin terimlerine al ı�ıııak istersen , gerç i seıııı terimlerine göre gülünç b i �ey bu aına . sen bi gLi veylc bul u�ı un

B i l g i b i gi.ivedir."

Del ici bi r bakı�l a bana baktı. Lambanın ı�ığı yüzünde garip gölgeler olu�tum1u�tu . Gözlerimi ba�ka yöne \'.tvirdiın .

'"Bu g izi bu gece çözmek iç i n yeterl i erk in o l ur bel k i . Bu

gece olmaz.sa, yarın . Unutma, bana h a l a altı güıı borçlusun."

Don Juan ayağa k al kıp evin arka yanı ndaki mutfağa yi.irüdi.i. Lambayı al ıp, sıra gibi k u l l andığı çotuğuıı üzerine yerlq-

t i rdi. Sırı sırta yere oturup, bir tencereden kendimize fasulye ile

('(aldık. Sessizl ik içinde yedik.

Zaıııan zaıııaıı, hızlı bakı�lar fırlatı yord u benden tarata.

G i.ilınesini zor tutuyorımı� gibiydi. Gözleri iki yarığı andırıyordu . B:ma baktığında, gözlerini biraz açtı; nemli, saydam tababdaıı lambanın ı�ığı yansıdı. !�ığı bir ayna etkisi yaratmak istercesine kullanıyorımı� gibiydi. Bununla oynadı bir si.i re; gözlerini üzerime her odakladığında ba)ını neredeyse algılanamayacak biçimde sallıyordu. Çekici bir ı�ık titrqimi olu�uyordu böylece, Yaptıkları111n ayırdına bir süre sonra varabilelim . K afasıııcla belirli bir clli�Linceyle clevindiğine inanıyordum. Ne

yaptığı111 sorıııak gereğini du ydum.

" Bi ba�ka nedeni var," ded i güven verici bir titremle.

"Gözlerimle seıııi yatı�tır ı yonım. Artık sinirli değilsin, di mi?"

Kendimi dalıa iyi hissettiğimi teslim etmeliydim. Gözlerinde sürekli ı�ıyan parlaklık korkutucu değildi. Ne sıkıldım ne

de irkildim.

" Beni gö:dcrinle nası l yaı ı�lırı yorsuıı?" diye sordum.

B a�ııı yen i den algılanamaz biçimde salladı. Gözlerinin

saydam tabakaları l ambanııı ı�ığını gerçekten yansıtıyordu.

" Sen de yapmaya çalı�." dedi. bana bir tabak yemek daha

verirken, " Kendini dinginlqtirebilir�in, istersen."

Ba�ımı sal l amayı denedim. Devinirnlcrim sakarcaydı .

" Böyle yapar-;an, anca sallaba� olursun." diyerek güldü.

"Dikkat et, başın ağrıyacak. Runuıi gizi kafada değil, devinim,

göze midenin altındaki bölgeden gelen duyguda. İ şte, ba�ı sallatan da bu I
"

Göbek deliği bölgesini okşadı.

Yemeğı bitirdikten sonra sırtımı odun destesiyle çuvallara

dayayıp oturdum. Onun baş sallamasına öykünmeyi denedim.

Don Juan çok eğleniyor gibiydi. Kıkırdayıp kalçalarını tokatladı.

Apansız duyul an b i r gürü ltü, kahkalarını kesmesine neden

oldu. Tahtaya vuruluyorınu� gibi derinden bir ses geleli çalılık

tarafından. Don Juan, çenesiyle tetikte olmamı imledi.

" B u, seni çağıran güve," dedi, kesin bir ifadey l e.

Yattığı m yerden zıpladım. Ses birden kesildi. Bir açıklama

.10

.10

beklercesine don J u an 'a lxıktım. Omuzl arı nı sal l;ıyarak g ü l i.i ıı<,·

bir umursuzluk dev in i m inde bulundu.

" B u l u�manı gcrçeklqti rınedin, heni.i z . " eli ye ekled i . Kcıidimi buna hazır h issetmediğimi, eve gidip kend i ın i gi.i\· l (i duyumsadığımda dönersem daha iyi olacağııı söy led i ın , oıia.

"Anlams ızca konu�ma," ded i . " B i sava�çı , payıııa di.i�c ı ı ı

sonsuz b i alçakgöıii.i l l i.i lü k le kabul eder. Ne olduğunu, k i ıı ı o l duğunu da a!\· akgöni.i l l i.i l i.ikle kabu l l lenir; i.izülere k değ i l . hcıı de canlı bi meydan okuyu�la 1

" B u noktayı anl ayıp, ti.im i.i yle ya�amak, hepim iz i(; i ıı zaman gerekt i ren bi o lay. Örneğ in ben, ' a l\'.akgönü l l ü l i.ik ' siizdi

ğünün yanımda dile get i ri l mesinden bi le nefret ederd iıı. Ben

bi Kızılderi l iy i m . B iz, K ı z ı l deri l iler hep alçakgiiıı ü l l i.i ydi.i K , ba

�ımızı öne eğmekten ba�ka bi �ey yapmad ı k . Bi sava�çı n ıı yul lında alçakgönül l üli.iğe yer olmad ı ğ ı n ı d i.i�ünürdüm. Ne bliyi.i k

yanılgı ! Şimdi, b i sava�çı nı n alçakgöni.i l l i.i l üği.ıiüi n , b i d i lencin inkine benzemedi ğ i n i çok iyi bil iyuruın . Sava�<,·ı ba�ını k i ın seye eğmez, ama aynı zamanda k iıı sen i n ona ba� eğıııesi ıe de izin vermez. Öte yandan, bi di lenci keııdisi ıdeıı daha yi.icc olduğuna inandığı biri s inin önünde isteyerek diz çöl-;er, bi de yerleri s ilmeye başlar. Ne v ar, kendi nden ;ı�ağı birisinin de kend i önünde yerleri s i l mesi n i i ster.

" İ�te dem i n onun için ustaları n ne h isset t i kleri n i aılayaın;ıdırn," dedi . " Ben yalnızca sava�\·ı ların al�·akgJin ü l l ü l i.iğünü bil irim, i şte bu da ben i m , başkaları n ı n ustası ol mama asla i z i n vennez . "

B i r süre sessiz kal d ı k . Sözleri iç imde derin b i r s ı k ı ıııya

yol açınıştı. Etkilen m i � ve üzülmüştüm. Aynı zaıııanda. ça l ı l ı kl arda t an ı k olduk ları m da beni emi i�elendi riyord u . Don J uan'ıı

benden b i r şeyler g izlediğine em indim; ger�·ekten neler diindli

ğünü b i l iyor olmalıydı.

Tam bu fik irler üzerinde k a fa yorarken, yeniden duyulan o

garip v uruş sesi ben i düşüncelerimden kupard ı . Dun J uan iiıııce

güldü, sonra yeniden k tkırdamaya başladı .

" D i lenc i n i n alçakgön ü l l ü l liğüne bay ı l ıyorsun sen." dedi

tatl ı lı k l a . .. A k l ın önünde ba�ını eğiyorsun . "

" Nedense, hep oyuna getirildiğimi dü�ünüyorunı." ded i ıı.

J I

.. B u da benim açın azım . "

.. H ak l ı s ı n . Oyuna get i ri ldi n," d iye ekledi d i ng i n le�ıi rici b i r

gli l ü� l c . ·'Am:ı sen in asıl açmazın olaınaz b u . S e n aslında, benim slirckl i , bilerek sana yalan söy led iğirne i naıı yorsu ıı , haksız m ı y ıın 1 "

. . Evet. İçirııde bir yerlerde, � u olanl<ırı n gerçekliğine inan-

ııaıı ı ı önleyen bir �eyler var. ' '

.. Gene hak l ı s ı n . Bur ada olanların h içbiri gerçek değ i l. "

.. Bununla ne elemek isti yorsun, don J uan?"

. . Olaylar ancak, k i � i n i n onları n gerçek l iğ i n i kabul eımesi

ıın ard ı ndan gcn;cktirlcr. Örneğin, �u ak�am olanlar sen i n

a\· ı ı ıdan gerçek olamaz. Çi.i nki.i hiç k iınse sana bunl:ırıı gerçekl i ğini kabul ettiremez."

.. Olanl arı görmediğini m i söylerneye �·a l ı � ı yorsun'>"

'Tabii ki göreli.im . A ma, ben say ı lmam. Sana yalan söyleyen bcn irn, unutt un ınu'I"

Dun Jmn ökslirliktcn t ı ka n ı ncaya dek güldü. Her ne kadar

ben imle <folga gcçiyorduysa da, gli l i.işli do.->tçaydı .

.. Brnıııı l a f oyunl a rı ma k afanı çok takına," dedi güven verici bir biç imde. "Yaln ızca sen i cl ingi nlcşt i rıııeyc çabal ı yorum,

sen in anca �a�kınla�ınca kendini iyi h issett iğini d ünya fücm bil iyor. '.

Yüz i fadesi n i öyles i ne gli lü nçlqtird i k i , buna i k i m iz de

çok güldük. Ona, b i raz önce söyledikleri n in ben i , �imd iye kadar olduğundan çok daha fazla korkuttuğunu söyledim .

.. B cıden korkuyor musun'>" d iye sordu.

··senden değ i l , seni n s iıngeledikleri ndcn. "

.. Ben sava�çı ıı ı n özgi.irl i.iği.iıü s i ın gel iyonı ı n . Korkuyor

ınusuıı bundan'!"

· · ı-ı a y ı r. Ben sen i n b i l g i n in i.irki.inçlü ğ i.inclen korkuyorum.

Ne bir avuntuııı var, ne de s ı ğ ın acak bir yerim var. "

.. Sen gene konu ları karı�tı rı yorsun. Avuntu, sığı nak, korku . . . Tüm bunlar, değerlerini sorgulamadan beniı ı sediğin havalar. Herkesin de görebileceği g i b i . kara bi.iyi.ici.i ler sen i n bas i retini bağlam ı � . "

.. Kara hi.iyi.icüler k i m , d o n J u an'!"

"Arkada�larırnızdır, kara bi.iyi.icüler. Onl arla birlikte oldu-

ğuı
ıa göre, sen de b i kara büyüc üsü n. Dü�ün bi an bunu. Sen i n

için çizdik leri yoldan ayrı labil i yor ırnısun·1 Hayır. Dü�üncelerin de, edimlerin de daima on l ar tarafından bel i rlenmi�. Tutsakl ık bu. Öte yandan, ben sana özgü'l lik get irdim. Özgi.i tfok pahalıdır ama ödenemez bi değer değ.il bu. Sen ustaları n ı , seni tutsak edenleri korkut. Beni korkutmak iç·in zaman ve erk lı�ırc anıa. Ya ! "

H a k l ı olduğunu b i l i yordum. N e v ar, onunla bu ü;tcnl i k l i

anl a�ırnırnıza kar� ı n , ya�aı ı ı boyu süren a l ı �Lınlıklarıın neden iyle yolu mdan kolay kolay kopamayacağ ı m ı da b i l iyordum .

Kendimi gerçekten bir tu tsak gibi h issettim.

Uzun bir sess iz l iğin ardındaı ı, don J uan bilgiyle yeniden

kar� ı l <ı�abil ceek denl i güç toplayıp toplayamadığıııı öğrenmek

istedi. "Gi.iveyle mi dernek istiyorsun'1" dedim, �aka yo l l u .

Gülmekten iki b ü k l ü m o l d u . Sank i o n a d i.inyaı ı ı n e n gül ü nç fıkrası n ı anl atını�tı ın .

" B ilgi bir güvcd i r demek le asl ında neyi anlatmak istedin 1 "

d i ye sordum.

" Ba�ka b i anl am ı yok bunun," diye yan ıtladı. "Güve güvedir. Şimd i di.i�i.indi.im de, ti.im bu ba�arı larının ardından, gijmıe/.:

için yeterl i erkin olmal ıydı. Ama bi insan göri.inti.isi.i yakal adın.

B u d a gerçek gi)rnıe değ i l . "

Don J u a n , çöınezl i ğ i miıı en ba� ından b u yana, görme kavram ını, kişinin gcl i�ti rebileceği ve varol u�un '·çözümlenemez"

doğası n ı anlamaya yard ı mc ı olabilecek özel bir yetenek biçim inde tan ıııl aırn�tı.

B irl ikte olduğumuz y ı l lar boyunca, onun .. görme " eled i ğ i

olgunun, şeyleri sezgi yol uy l a k avrama, b i r şeyi önceden anlama ya d a insan etki lqiıı leri nin satır ar�ı ları n ı görerek örti.i l i.i anl amları y l a gi.icli.i lcri bulgulama o lduğu yol unda bir kavra m

gel i � t irm iştim.

"Şunu bel i rtme l i yim k i . bu gece gi.iveyle kar�ıhı�tığında,

yarı bakıyor, yarı gi)riiyon/1111,'" d iye baş l adı , don Juan. ··o a�amada, sen her ne kadar, tam anlamıyla b i l inen sen dcği ld iysen

de di.inya anlayışını k u l l an acak den l i , taıı bi bil inçl i l i l k clurum undaydın."

Don J uan susarak bana baktı . Önce , ne söyleyeceg.iıııi bi-

leınediın .

"Dli nya anlayı �ıını nasıl k u l lanı yordum?" diye sorduın.

"Dünya anlayı �ın, çal ı l ıkları n arkasında yalnızca g izli g iz-

1 i dola �<ın hayvanl arın bu lunabi leceğini ya da yaprakl arın ardında gizlenen insan lar olabi leceğini söyledi sana. Bu clü�ünceye yapı�tı n , bu yüzden doğal olarak, dünyayı bu dü�Li nceye uygun k ı l acak yol ları bulman gerekiyord u . "

"Aın a, o s ı rada h içbir biçimde dü�ünın ü yorduın k i , don

J wın . "

"Buna di.işünın e deıneyelim, o halde. B u , daha çok d ünyayı daima diişiincelcri ın i ze uydurına alışbnl ığ ı . Uymayınca,

uydurınak için, elimizden geleni ardımıza koymu yoruz. İ nsan

kadar biiyük güveler düşünülemez bile. O halde, sana göre çal ı lıklardaki şey insandan başka bir şey o l amazd ı .

"Çak alla ela aynı şey geldi başıı ıa. Esk i a lışkan l ı kl arın b u

kar� ı l aşın<tnı n d a türünü bel irled i . Seninle çakal arası nda bi şey

gerçek leşti. Ama bu, konu şııa değ i l d i . Beıı de aynı şaşk ı n l ı ğa

düşmüştii ın . Sana, b i zamanlar bi geyikle konuştuğuımı anlat

ıııışt ını . Şimdi de sen bi çakalla konuştun. Ama, ne sen, ne de

ben o zaman ne olduğunu asla bileıni yccz."

" Bana ne anl atmaya çalışıyorsun, don J uan?"

" B üyücii lerin aç ıklaması ben i m iç i n b i anl am k azandığında geyiğin bana neler yaptığını anlamak için artık çok geçti.

Konuştuk demiştim ama öyle olmad ı . Söy leştiğimizi söyle

ı nek, bu konu hakkında konu�abilmeyi ayarlamanın bi yolu

yaln ızca. O geyikle ben bi şeyler yaptık ama, o s ı ralarda, tıpkı

sen i n gibi ben de dünyayı düşi.incelerirne uygun k ı l mayı gereks i n iyord uın. Tıpkı seni n gibi, yaşamım boyunca konuşmuştum.

/\ l ı �kan l ı klarını ağır bastı , geyiği de iç i ne aldı. Geyik yanım a

gl'l i p , yapacağını yaptığında, b u n u konu�ın a o larak almak i ç i n

kendimi zorlam ıştım . "

' ' B i.iyücülcrin aç ıklaması bu mu?"

"Hayır, bu sana yaptığım b i açı kl ama, ama büyücülerin

;ı\:ıklamasıyla da pek çatı�ırn yor. "

B u söylediği, bende büyük bir zihii ısel ç al k antı yaratmıştı.

Bir süre için sinsi güveyi de not tutmayı da unuttum. Arı l atımı

ııı yeniden dile getirmeyi denedim, ardından dünyamızın yan-

sunalı doğasını konu eden uzun bir tarıışınanın i<,;inde bulduk

kendimizi. Don Juan ' a göre, dünya, tan ı m ı na uygun olmal ıydı.

Bir başka deyiş le tanım kendini yansıtmalıydı .

Açıklamasının bir başka noktası da, kendimizi, a

"

lışkanlıklar" adını verdiği kavram bağlamında. dünya tan ımlamasıyla birleştirmeyi öğrenmiş olduğumuz yol undaydı. Ben ise, buna daha kapsamlı bir kavram olduğunu düşündü�üın n iyet l i l i k terimini getiriyordum-yan i , insan bil irn;l il iğinin bir nesneye

göndermede bulunmasını, ya da bir şeye niyetlenmes ini sağlayan özellik.

Söylqimiz daha da i lginç bir çözümlemeyi ortay<ı çıkardı .

Çakalla yaptığım ·'konuşımı", don Juan'ın açıklamasının ışı

ğında yeni bir görünüme büründü. N iyetli iletişimin bir başka

yolunu b ilmediğime göre bu "konuşmaya" niyetlcıımiştiın

B unu iletişimin söyleşi yoluyla oluşLUğu yolundaki tanıma da

uydurmayı başarıp, tanımlamanın kendini yansıtmasını sağlamıştım.

B üyük bir kıvanç anı yaşadım . Don Juan gülerek sözcüklerden bu denli etkilenmemin, deli liğimin bir başka yanı oldu

ğumı söyledi. Ses çıkarmaksızın konuşmayı içeren glillinç bir

dev inimde b u lundu.

"Hepimiz aynı maskaralığın peşinde koşuyoruz," dedi

uzun bir suskunluğun ardından. "Bunun üstesinden gelmenin

tek yol u, savaşçı gibi davranmayı sürdürmek . Gerisi kendili

ğinden gel i r. "

"Nedir, gerisi, don Juan?"

"B ilgi ve erk. B ilgi adam larında her ikisi de vardır. Ne ki,

hiçbiri bunları nas ı l elde ettiğini anlatamaz. S avaşç t gibi dev indikleri ve bi gün her �eyin değiştiği dışında, tab i i . "

B ana baktı . Kararsız gibiydi. Sonra, birden kalkıp, bilgiyle olan bulu�mayı gerçekleştirmekten başka bir çarem olmadı

ğını belirtti.

B ir ürperti geçirdim. Yüreğ i m daha hızlı atmaya baş ladı.

Ayağa kalktım. Don Juan beden i m i her açıdan incelenn i�çesine, çevremde döndü. Oturmamı ve yazmamı imledi.

"Bu denl i ü rkersen, bulu�mana sadık kalamazsın," ded i .

"Bi savaşçı sakin olmalı, kendi ne hakim olmal ı , denetimini

B İ L G İ Y L E B U L U Ş M A

hic,:bi zaman yitirmemel i . "

.. Gerçekten korktum," ded im. "Güve ya d a her neyse, çalı ları n orada dolanan bir şey var. "

"Tabi i k i var!" diye bağırdı. " Benim k arşı c,:ıktığım şey, t ıpkı çakalla koırnştuğunu düşündüğün gibi, bunun da bi insan olduğunu düşünmeyi si.irdi.irınen."

B ir tarafım, öne sürdüğü şeyi tamamıyla anlamıştı. Gene

de özümün bir başka yanı kendimi bırakmamı önlüyor, beni

.. ak la" uygun davranmaya zorluyordu.

Don Juan ' a , her ne kadar onunla tam bir ussal anlaşma

içinde olsam da açıklamasının duyuları m ı tam anl amıyla tatmin etmediğini söyledim .

.. Bu," ded i , "sözlerin saka tlığından i leri gel iyor. Sözcükler

kendimizi aydıılanınış gibi lıisetmcye zorlar bizi, hep. Ama,

dünyayla yüzleşmeye kalktığımı zda, bizi daima yalnız bırakırlar; biz de di.inyayhı, her zaman yaptığımız gib i , aydınl anmasız

bic,: iınde yüzleşmek durumunda kalı rız. Bu nedenle, bi büyücü

konuşmaktansa yapmayı yeğler, bu bağ l amda yeni bi dünya tanımlaması çıkarır ortaya; konuşın anm önemini yitirdiği, yeni

edi mlerin yeni yansımalar geti rdiği bi dünya tanım l aması."

Yanıma oturdu. Gözlerime bakıp, çal ı l ıkta, gerçekte ne

"görıııüş" olduğum u d i le getirmemi buyurdu.

O anda boğucu bir tutarsızlıkla k arş ı karşıya kalmıştım.

B i r insanı n karaltısını görmüştüm, ama üte yandan, bir kuşun

karaltısını da görmüştüm. O halde, aklımın "yeter" dediğinden

fazlasına tanık olmuştum. Ama içimde bir şey, aklı tümden göz

ard ı etmeden, deneyimin, karaltının boyu posu gibi parçalarını

sec,: i p bunları mantıklı olasıl ı klar olarak kabu l etmiş, kuşa dönüşen karaltı gibi parçalarını ise doğrudan göz ardı etmişti.

Böylece, bir insan göreli.iği.ime inanmıştım.

Kuşkularımı d ile getirdiğimde, don Juan kahkahalarla güldü. Büyücülerin açıklamasının, er ya da geç yardıma koşacağını, böylece her şeyin, mantıksal ya da mantık dışı olması gerekmeden berraklık kazanacağını söyledi.

"Bu arada, seni n için yapabileceği m tek şey gördüğünün

gerçekten bi i nsan olmadığını söylemektir," dedi.

Don Juan ' ın bakışı gittikçe sinir bozucu oldu. Bedenim is-

tem dışı b i r biçimde titremeye baş l ad ı . Sıkıntı h issetmeme neden oluyordu.

"Bedeni ndeki izleri arıyorum," d iye açı k l adı. "Belki ay ı rcl ında değilsin ama, bu akşam büyük bi güç gösterisiyle kar�ı

karşıya kaldın, orada. "

"Ne t ü r i zler, bunlar?"

" B i l diğin türden bedensel izler değ i l bunlar, ışıldayan ıel c iklerinle parlak bölgelerinin üzerindeki ıııılcri arıyonıın. B iz

ışıdayan varlı k l arız. O lduğumuz, duyumsadığımız lıer şey tel eiklerin üzerinde belirir. İ nsanl arı n kendi lerine özgLi b i parl akl ığ ı v ardır. B u , onları yaşayan , ı şıldayan varl ıkl ardan ayı rt etmeni n tek yoludur.

"Eğer bu gece görehilnıiş o lsaydın, ç a l ı l ı k l ardaki karaltın ın ışıldayan bi canlı varl ı k olmadığ 1111n, ayı rdına varabi l i rdin.

B ir şeyler daha soıınak istedim ama, elini ağzıma dayayıp

ben i susturdu. Ağzını k u l ağıma yakl a�tırı p, bir h ı ş ı rt ı , bir güvenin kuru yaprakları n , dalların üzerinde ç ıkard ı ğı yumuşak aclı ın

seslerini duymam gerektiğ i n i fısı ldad ı .

Hiçbir ş e y duyamadım. D o n Juan birden kalkt ı. Lambayı

yerinden alarak sundurmanın altında, ön kapıya doğru oturaca

ğımızı söy led i . Evin içine girmektense çevresinde yürümeye,

çalılıkların kenarına doğru g itmeye yönlendi rd i beni . Varlığımızı bel i rgin kılmanın v azgeçi l mez olduğunu açıkladı . Ev i , sol

tarafına doğru yarı yarıy a çevreledik. Don J u an 'ın yi.irüyiişi.i

aşırı y avaştı. Adımları zayıft ı , sendel iyordu. Lambayı L<ışı yan

eli t itriyordu.

Ona, yolunda g itmeyen bir şeyler mi olduğunu sordum.

B an a göz kırparak, çevrede dolanan bi.iyi.ik güvenin genç bir

i nsanla buluşacağını , zayıf bir yaşl ı adamın yavaş yürüyüşünün, buluşulacak k i şinin kim olduğunu gösteren çok bel irgi n

b i r yol olduğunu fıs ıldadı.

Sonunda, ev i n önüne geldiğimizde don J uan, l ambayı bir

kirişe asıp ben i sırtım duvara gelecek b iç imde oturttu. Sağıma

da kendisi oturd u .

"Burada oturacağız," dedi , " s e n d e tüm doğallığınla yazac ak , benimle konuşacaksın. S an a bugün pusu k uran _uüw. şu

anda bura larda, çal ı l ığın iç inde. B i süre sonra g e l i p , sana baka-

cak. Lambayı , i şte bu nedenle senin tepene ast ı m . Işık, güvenin

,,eni bulmasına yardımcı olacak. Çal ı l ığ ı n kenarın a geldiğinde,

çağıracak sen i. Çok özel bi sesle yapacak bunu. Sesin salt kendisi bile sana yardımcı olab i l ir. "

"Ne tü r b i r ses b u , don J u an?"

· · s i ezg i . Güvelerin oluşturduğu, akıldan ç ıkmaz bi sestir

bu. Aslında duyamazsın ama, oradaki güve bi başka güve. Çağrı sını açıkça cluyacaksıı; ola k i kusursuzsan eğer, yaşam ı n boyunca seninle birlikte kal ı r. ' '

" " N e iş ime yarayacak k i'I"

"Ru gece, daha önce başlattığını b itirmeye çabalayacaks ı n . Gijını̇e, savaşçı ancak iç söylq i s i n i kesince gerçekleşir.

" " B ugün çalıların orada konuşmanı istencinle durdurdun.

Ve giiu/ii11 . Giju/ii,�ıin şey berrak değildi. Onun b i i nsan o ldu

ğunu sandı n . Ben de, o bi güveydi , diyorum. İkimiz ele doğru

değ i l iz. çünkü konuşmak duruımında kal ıyoruz. Ben gene ele

scıdcn bi kerte üsti.i ı ı i.i m . Çünkü senden daha iyi giiriiyorurn,

üstelik bl.i yi.icükrin açıklamasına da sahibim. Yani , bel i rgin olmasa da bu gece giiıdii,�iim şeyi n bi güve olduğunu bil iyorum.

"Şimdi de sess izce, clü �ünmeden küçük güvenin yeniden

sana gel mesini bekle, bakal ım ."

N ot tutmakta güç lük çekiyordum. Don J uan güldü, hiçbir

�ey beni rahatsı z etm iyorınu�çasın a, not almay ı sürdürme m i istedi . Koluma dokunarak , yazı yazman ın sahip olduğum en iyi

koruyucu kalkan olduğunu söyledi .

·'G ü velerden h i ç konuşımıdıydık," d iye sürdürdü. " Ş u ana

değin zamanı cleğilcl i . Sen in de önceden bildiğin gibi, tinin

denges izdi . B unun ü stes inden gelmen İyin, sana s avaşçının yolunu yaşamayı öğrettim. Evet, bi s avaşçı ruhun dengesiz oldu

�u düşünces inden yola ç ıkarak i�e koyulur. Tam denetim ve bilinç l i l ik, acele etmeden yaşar, dengesi n i kazanmak için elinden

selenin daha i y i s i n i yapar.

""Senin konuımında, aslında hemen her i nsanın konumunda, dengesizl iğe neden olan şey edimlerinin tümü nden birden

l\aynaklanı yor. Ne var, tinin şu anda güvelerden söz edecek

denl i hafi !'lemi� gibi görünüyor. "

""Güvelerclen s ö z etmek i ç i n doğru zaman olduğunu ne b i l -

38

E R K Ö Y K Ü L E R İ

din?"

"Sen buraya geldiğin sırada, çevrede dolaşan güvenin bakışını yakaladım. İ lk kez dostçaydı , ve açıkt ı . Onu daha önce,

Genaro 'nun evinin çevresi ndek i dağlarda gördüğümde seı ı i n

düzen eksikliğini yansıtan, göz korkutucu bi biç i m i vardı . "

O anda garip b i r ses duydum. B i r dalın boğuk bir tınıyl:ı

kırı l masını y a da uzaktan gelen küçük b i r motor sesini andırıyordu. Müzikteki perdelerin gam değiştirıııesi gibi, tek i nsiz bir

tartım o luşturdu. Sonra birdenbire kes ildi.

"Bu, güvyed i , " dedi don J uan. " Belki daha önce ayırd ı na

varmışsındır; l ambanın ışığı güveleri çekecek deni i ayd ıı 1 ık.

ama çevrede bi tane bile yok . "

Daha önce buna d ikkat etmemiştim; don Juan, bunun bil incinde olmamı sağladığı andan başlayarak evin çev res indeki

çölde de inanılmaz bir sessizl iğin hi.iki.iıı sürdüğünün ayırdına

v ardım.

" Diken üstünde durma," dedi dingince. "Yeryüzünde bi

savaşçıııı yüz yüze gelemeyeceği h içbi şey olamaz ! Anlamıyor musun, kendisini zaten öl ü kabul ettiği için yitirecek bi

şeyciği kalmaz. En kötüsü baş ı n a gel miştir. E, o halde dingin

ve durudur. Onu edimlerine ve sözlerine göre yargı layan bi ki

şi, her şeye tanık olduğunu anlayamaz."

Don Juan 'ıı sözleri, her şeyi n ötesi nde de havası beni yatıştım11�t ı . Ona, günlük yaşamımda o eski saplantı l ı korkuları

uzun süredir yaşamadığımı; ne var, bedenimin, karanl ıkta beni

bekleyen şey nedeniyle korku kası lmalarına uğradığını söyledim.

"Orada, yalrnzca bilgi var," dedi sıradan bir meseleden söz

ediyorm uşçasın a. "Doğru, bilgi korku vericidir. Savaşç ı bilginin korku verici doğasını olurl arsa, korkutucu luğunu da geçersiz k ı lar."

O alışılmadık ses yeniden duyuldu. Daha patırtılı, daha yakından geliyo r gibiydi. Dikkatl ice di nled im. Dikkatimi arttırdıkça doğasını bel i rl emek güçleşiyordu. Kuş ya da hayvan sesine benzemiyordu. G ü rültüler dolgun, derin bir t ıırenıdeydi.

Kimisi pes, kimisi de tiz perdeden gel iyordu . Bir tartım ı, bel irl i bir süresi v ardı ; bazıl arı uzundu. Bunları tek bir ses birimi gi-

39

B İ L G İ Y L E B U L U Ş M A

hi duydum. Ötek i sesler makine l i tüfek gi.i rü ltüsü g i b i kesik kesik gd i yordu.

··G üveler sonsuzun haberci leridir. Yok , daha da doğrusu

bekç i leridi r," dedi don J uan, sesler kes i ld ikten sonra. " Bazı nedenlerden ötürü, ya da h içbi nedensiz, sonsuzluğun altın tozu

ıιun emane tçi teridir. "

B u benzetmeyi anl aınaını�tım. Açı k lamasını istedim.

"Güveler kanatları nda bi toz !as ı rl ar. Kuyu altın tozu. İste

,

>

lıu, bil g i nin tozudur.

Açı kl aması , mecazı daha da bel i rsizle�ti rın i �ti. Sorumu,

.-;ö7.e en iy i biçimde aktarabi lmek amacıyla bir süre d u rdum.

/\rna o, yeni den konu�ınaya ba�ladı. " B i lg i e n öneml i bi i�tir,"

ded i , "öze l l i k l e de bi sava�ç ı içi n . Sava�çıya b i l g i bi seferde gel i r, onu i\'. iıιe çeker, sonra gec i kmeden yol uıιa devam eder."

" B i lginin, güvenin kanadı ndaki tozl a ne i�i olab i l i r ki?" diye sordum, uzun bir aranın ardından.

· ' B i l g i lıavad an uçarak ge l i r, altın toz zerreci k leri gibi. Ay-

1 1 1 toz, gü ven in kaı ıatl arı nı kap l a r. Yan i . sava�çı için bilgi,

yoğ.un koyu altın tozuyl a du� yapar, ya da yı kanır gibid i r. "

Takı nabil cl iği ın en nazik tav ı rla, aç ıkliiınası nın kafamı dalıa da k an�tırdığıııı bel i rttim. K ahkahal arla gül erek bana, ol ayı

ı am anlaıııyla doğru biç i mde aktardığı, ne var k i , i nanç l arı m ı n

heni ralıat bı rakmad ığı konusunda güvence verd i .

"G üveler," ded i , "çok uzun süreden beri büyücülerin dos-

111 ve yarcl ı ın c ı s ı olmu�tur. Bu konuya, sen i n hazırl ığın tam ol

ıııadığı için dalıa önce deği nınedi yd i m . "

" İ y i de, kanatları ndaki toz nası l bilgi olabil i r?"

"Görürsün."

Ellerini defterimin üzerine koydu, gözlerimi kapayı p sessiz ve di.i�i.i nce.siz, öylece oturmamı söyled i . Çal ıl ı k l ardaki güveni n çağrısının bana yardımcı olacağını söyledi . Dikkatimi verirsem. bana yakında gerçeklqecek olayı anlatacaktı . Güvcyle araııclak i i let i�irnin nasıl k u nılacağmı, bunun ne çe�i t bir

ı lct i� im olacağını bilmed i ğ i n i vu rgu ladı. Kendimi rahat ve güvencede lıissetrneın i , ayrıca k i�isel erkime de güvenmemi i sted i .

Sabırsızlık v e s i n i r içinde geçen i l k anların ardından sessiz

k al m ayı ba�ardı ın . Düşünceleri m , zihnim tamamı y la bo�alana

elek, teker teker azald ı . Ben dinginle�tikç'.e çöldek i çal ı l ı ğı n gürültüleri artıyor gibiydi.

Don Juan ' ın , bir güveden geldiğini söyled iği o �a� ı rt ıcı ses

yeniden duyul du. Bunu zihn imde bir cli.i�ünce ol arak değ il de

bedenime yansıyan bir duygu biçim inde algı ladım. Göz korkutucu ya ela kötü b i r �ey değilmiş g ibi gel d i b<ıııa. Yal ın ve sevimliydi. B i r çocuğun çağrıs ı g i biydi. B i r zamanlar can ı�mı�

olduğum küçük bir çocuğun anısın ı aklıma getirmi�ti. Uzun

sesler, onun yuvarlak, sarı �ı n kafasını anı msatın ı � , kısa kesik

sesler ise gü lü�iin i.in tını s ı n ı hatırl atmı�tı. A k lı ımla h iç b i r dü

�i.incc olmamasına karşı n çok kaygı verici bir duygu bcı ı i a ğ ı rl ığı altına aldı : kaygı yı bedenimde de h issett im. Oıurduğuıı

yerde bundan daha fazla kalamazd ı m . Yanıma doğru kaydıııı.

Hüznüm öylesi ye yoğu ndu k i yen iden ciü � ünmeye koyu l d u m .

Acıyla keder kapladı içimi, birden kendimi çocukla ilgi l i bir içsel tartışmanın ortasında bu l d um. B ağlantı .�ız i mi şçes iıe gelen

ses kesilnı i�t i . Gözlerim kapalıydı. Doıı J uaıı ' ın ayağa kalktığını duydum . Ben im de kalkmama yard ım elliğini hissett im . Canı m konuşmak istem iyordu. O ela tek bi r sö7.cük etmed i. B ana doğru yöneldiğini duydum. Gözlerim i açt ı ıı . Tam öni.ıııde diz

çökmüş, l ambayı bana tutarak yi.izüın ü i ncdiyordu . El leriıı i

karnımın üstüne koymamı buyurd u . Ayağa kal ktı, ımıtfağa giderek bana su getirel i . B i r kısmını yüzüme vurdu. geris ini de i\'.mem için bana verd i .

Yanı başıma oturup, bana not l arım ı verd i . Ona, se.�lerin

beni e n acı verici düşlere sürük lediğini söyled im .

"Kendine acımada kendi sın ı rlarını da aştın," dedi , ince bir

alayla.

Yapacağı en doğru yorumu d i le getirmek istcrmi �çesiıe

di.i�ünceye dalım � gibiydi.

"Bu geceni n sorunu, i nsan ları görnu:k " dedi sonuıcüı.

"Önce içsel söyleşini kes, sonra da görıııek istediğin 1-;i�iniıı

i mgesini getir. Ki�i sessiz bi anı nda, kafas ı nda ba�ka b i dü�ünce yokken tek bi düşünceyi tutab i lirse, bu bi koınut olur, i�te."

dedi . "Bu gece, güve sana yardımcı olm ak istiyor. az sonra sen i n iç in �arkı söy leyecek . Ezgisi, al tı n zerrecikleri get i recek .

BİLGİYLEBULUŞMA

41

Sen de, seçt iğin her kimse, onu göreceksi n . "

Daha fazla ayrı ntı istedim, n e v ar, a n i bir dev i n i m yaparak

işe koyu lmamı imled i .

İ�·sel söyle�imi dudu rmak i ç i n birkaç dakika ç abaldıktaıı

sonra, taıııamıyla sessizlqm iştim. B ir dostu m u n düşünces ini

kısa bir süre kafamdan geçi rdim. Bir an olduğuna inandığım

bir süre boyunca gözümü kapal ı tutmuştum k i , birisi n in omuzları m ı sarstığın ı n ayırdına v ardı m . Yav aş bir fark ı ndalıktı bu.

Gözleri m i ;ıçtığımda, kend imi sol yan ıma yatmı ş buldum. Görünüşe bakı l ı rsa, o kadar derin b i r uykuya dalmıştım k i , dü�tü

ğüınü anımsam ı yordum bile. Don J uan doğru lmaına yard ı m ett i . Gene gülüyordu. Horlamamı tak l i t ederek, şayet kendi s i t anık o l masaymış, b i r insarnn bu denl i h ı z l ı biç imde uykuya dalabi leceğine onu k i m sen i n inandıramayacağı n ı söyledi . Aklımııı anlamadığı bir �ey y apmak zorunda kaldığımd;ı beni m t;evremde olmasının onun için b i r zev k oluşturduğunu belirtti.

Defterimi benden uzağa iterek her şeye ye n i ba�tan başlama

ırnz gerektiğini söyled i.

Gerek l i adımları yeniden attı m. O şaşırtıcı kesik ses yeniden duyuldu. Ne var, bu kez çal ı lı k ları nclan değ i l de, d aha çok

içimden ge! iyorınu ş gibiydi. S an k i dmLt k l arı rnla, bacak l arı m l a

y a da kolları m l a ben ç ı karı yordum b u sesi. S e s beni çabucak

içine aldı. B i rtakım yumuşak toplar bana doğru ya da benden

dışarıya doğnı fırlatıl ıyorınuş g ibiydi; ağır pamuk balyalarıyla

bombard ımana tutulımı� imi�imcesine yatıştırıcı, fark l ı b i r

duyguydu bu. B i rden , bir kapmın rüzgarı n d k i s i y l e ardına dek

aç ı l dığını işiterek yeniden düşünmeye başladığımın ayın.l ın a

vardım. B i r başka şansı ela berbat ettiğimi sanmaktaydı m . Gözleri m i açtı m , kendi m i odamda buldum. Masanın üzerindeki

nesneler onları b ı raktığım gibi duru yordu . Kapı açıktı, d ışarı da

yeğ i n bir rüzgar esiyordu. A k lımdan, su ısıtıcısına b i r göz atmam gerektiği düşünces i geçti. Bunun ardından, kendi y aptı

ğım, ama çerçevesine pek de iyi oturmayan sürmel i perceredeıı

tırmalamaya benzer b i r ses gel d i . Sanki birisi içeri g i rmek istiyordu. Korkuyla sars ı l d ı m . Oturduğum i s ke mleden kalkt ı m .

B i r şeyin beni t;ektiğini duyumsad ım . B ağ ı rdım.

Don Juan omuzl arı mdan s arsıyordu. Heyecan l ı b i r biçim-

ele gördüklerimi anl attı m . B un lar öyles i ne can l ıydı ki, hftl:t t itriyordum. Masanın yanında tüın bedenimle öylece clu rınakta

olduğu mu duyumsamıştım.

Don Juan, anlattık larıma i nanmazırnşçasına başını sal l ı yor, kendimi aldatma konusunda bir dalıi ol duğumu söyl liyorclu. Yaptıklarıml a i lgilenmemiş gibiydi. K ısa yoldan sözürnLi kesti; her şeye yeniden başlaınaını buyur d u .

O g izemli sesi yeniden duydum. Don J uan ' ın bet imlediğ i

gibi, onları alım zerrecikler yağm uru olarak algıladım. /\slıncb

bunları, bana anlatm ış olduğu gib i, zerrec ik ya da parçacık obtrak değil de, küresel baloncuklar biçimi nde duyunısamıştım.

Çevremde yüzüyorlard ı . Bunlardan biri ansızın açılıverdi, ve

bir görüntüyü açığa ç ıkard ı . Sanki garip bir ı tcsneyi göslerınck

amacıyla açı lm ı ştı da t<ıın gözlcriıııı i n önünde durıırnşıu. Bir

mantara benziyordu. K es i n l i k le ona hakm aktayd ı nı , tan ı k l ı k

ettiğim her neyse, b i r rüya değildi. Maıtarn benzeycı ı ıiesne

"görüntü" alanımın iç inde değişıııeden kaldı, sonra birden içindeki ışık söndürli l mlişçesinc pat ladı. B unu, tanımlanamaz bir

kara n l ı k i zledi: bir ürperme, rahatsız edici b i r sarsıntı duyuıısadım. B irden birisinin ben i sal l adığı rn n ayırclıııa vardım. Duyularım yeniden de v i nmeye başl am ı ştı. Doıı J u;111 ş iddetli bi

ç imde beni sars ıyor, ben de ona bakıyorcluın. Gözlerimi o anda açmış olmal ıydım.

Don Juan yüzüme su serpti. Suyun seri n l iği oldukça çeki-

ciydi. Kısa süren bir aranın ardmdan, ne olduğunu sordu.

Gördüklerimin her ayrı ntısı nı aktardım.

;'Peki, ben ne giinliim'!" diye sordum.

;'Arkadaşı n ı ," d iye yanıtl adı .

Güldüm, sabırl a , mantara benzer bir biçim ;,görnıliş" oldu

ğumu açıkladım. Her ne kadar, boyutlar konusunda l"ikir yürütecek d u ru mda olmasam da buıuuı otuz saıtiıııctrc dolayın da

olduğu di.işüncesiıclcydirn.

Don Juan duygunun en öneml i şey olduğunu bel i rt ti . Duygularımın, '"görmekte" olduğum nesnenin varo l u ş hal i n i bel i rl eyen ölçüt olduğunu söyledi.

'Tanımlamalarrndan ve duygularından anladığıma göre

ark adaşın i y i bi adam," ded i .

B İ L G İ Y L E B U L U Ş M A

Sözleri beni bocalatını�tı.

M antara benzer biçimin, bir büyüc ü n ü n i nsanl arı uzaktan

"gördüğü" zamank i asıl biçimleri olduğunu. doğrudan yüz yüze bakıığı ncla ise ki�iyi parlak telci klerden olu�an, yumurtamsı

h i r salkım biç i m i nde gördüğünü söyledi .

"Arkada�ına bakınıyordun, sen ," eledi. "O nedenl e m antar

gibi göründü . "

" B u neden böyle, don J u an'?"

" ' K imse b i l mez nedenini. K ı sacası bu tür g/jmıede insanlar

böyle görli nür. "

M antara benzer biç i m in her b i r bölü m ü n ü n ayrı bir a n l am<ı geldiğ i n i , ama b i r çömezin bu anlam ı doğru b iç imde yoruıı l amasın ı n da ol an:ıksız ol duğunu ekled i .

Suıra. aklıma i lginç b i r a n ı geldi. B i rkaç yıl önce psikotropik bitkile ri n alımına bağl ı olağandı�ı b i r gerçekl i k anı sırasında, bir su akın t ı sı na baktığımda, bir baloncuk salkımının çevremde yüzüp ben i içine aldığın ı ya�aın ı� ya da sezg ilemi�tiın .

B i ra z iiıce tanık olduğum altın baloncuk l ar d a ben i aynı biçimde i�·l erine a l m ı�tı. Aslın da, her iki balonc u k salkımının d a ay

ıı yapı ve biçime salı ip oldukları n ı söyleyebi l i rd i m .

Don J u :ın yoru m l arım ı ilgi s izce dinled i .

"Erk i n i b u önemsiz �eylcrle harcama," dedi . ' ' Ş u anda seni çevreleyen bi sonsuzl ukla cebelle�tiğini unutma."

E l i n i n bir dev i n imiyle ç al ı l ı k l arı imledi.

" B u büyükliiğü mantıklı lığa dönü�türmek lı içbi i�ine yara

ııwz. B u rada bizi c,;cvrcleyen �ey sonsuzluğun ta kendi s i . Bunu,

iistes indcn gel i neb i l i r bi anlamsızlığa dönü�tünnek hem abesi i r, heın de yıkım geti ri r. "

Ardından, tanıdıkl arımdan b i r ba�ka k i � i y i "göıınem" konu.sunda üsteled i . Görüntü sona erdiğinde gözleri m i kendim

ac,;mam ve yakın çevrenin tam farkındal ığın a v armam gerekti

ğ i n i ı s rarla bel irtt i .

Mantara benzer b i r ba�ka bi�· i m i n görüntüsünü yakalamayı baprdım. Ne var, birinc i s i sarı m s ı ve küc,;ük, ikincisi beya

ı ı ıııs ı , daha büyük ve buru�uktu.

"Görmü�" olduğum iki biç i m ü zerinde konu�mayı bitirdigim s ı rada, c,;uk kısa bir s ü re önce o den l i bunaltıcı gelen "çal ı-

l ardaki güvey i " çoktan unuıııııu�tuıı . Don Juan ' a be nim için

çok gi zemi i olan b i r �eyi bu kadar kısa bir süre içinde giiz ;ırdı

edebi lmesinin ben i gerçekten �a�ıntığı111 söyled im . Sanki beıı ,

kendim olduğumu bil di ğim insan deği l di m .

" B u konuda neden bu den l i gi.i ri.i ltü kopart ıyorsun . a n laıı ıyonım," dedi d o n J uan. "Söylqi durduğunda dünya da durur,

o zaman özümüzün olağand ı�ı yanları, sözlerimizin bek�·i l iğind e n kurtulurm u�çasına su yüzüne çı kar. Scıı neysen usu n . \·ünk ü kendine bunun böyle oldu ğunu söy l üyors un . "

Kısa b ir din len men i n ard ı ndan. don J ua n yeni den arka c!a�lanrnı "aramamı" istedi . Duyguya k ı l avuzluk etıııek <ı\· ıs ı ndan, olabil diği nce çok "görmenin" en önem l i nokta ol duğunu bel i rt t i .

Ardı ardına otuz i k i k i� iy i çağırd ı ııı. Don J uan, h e r drnc

ıııeni n ardın dan, görü ntüıı de sczgi lcd i ğ i ın h e r şeyi d i k kat l i VL�

ayrınt ı l ı biçi mde beıimlcıncıni istedi. Deney iıı le ri ıııdc yetkinlqt iğ iıı i , içsel söyle�iın i b i rkaç san iye içi nde susıu nıaııa. her deney i m i m i n ardı ndan gözlerimi a<,:abi l ıııcıne, ve s ı radan etk inl i k leri ara vermeden gerçcklqt i rmeın e bak;ırak ;ınl;ıdık taıı sonra bu yöntemi b ı ra kt ı . B u deği � im i n ;ıyı rd ın;ı, ııanlara benzer biç imlerin renk deği�tirıncsini lart ı �tığı ııı ı z s ı rada. vard ı m .

B e n i m renk değ. i � t i rııe adını verd iğ i m �eyi ıı gcı\cktc renk dc

ği �t iıııc olmadı ğı n ı , bu nun deği� ik yoğunl uk ları n a k ı � ı olclu

ğumı daha önce bel irt mi �t i . Göriüıt i.ilcın i� olduğum sarı msı bir

akışı bet i m lemek üzereydim ki ben i susturarak ııt.: "görı n i.i� "

olduğumu kendisi açık ve seç ik bi r biç i mde betimled i . O andan

ba� lay;ırak, her görüntü üzeri nde, lıeın de bcniıı söyled i k lerim i an lamış gibi deği l de kendi "görı ıı ü{' gibi ıartı �tı . B u konud a bir yorum yapmasını i sted iğimde doğrudan konuşmayı reddetti .

Otuz i k i k i�i y i çağırdı ktan hemen sonra, b i r dizi mantara

benzer biçim ve akı� görmüş olcluğuı n u n , onlar hakkın d a lı o]nutl uktan iğren meye k ad ar uzanan bir dizi duygu gel iştirdiğim i n ayırdına v ardım.

Don Juan, insanları n arzu , sorun, üzüntü, kayg ı gibi görünüşlerle dolu olduğu n u açıklad ı . Yalnızca derin ve güç lü b i r

büyi.ici.i n ü n bu görünü �lerin anlaml arını aç ıklayabileceğ i n i ve

fl İ L G İ Y L E B C L U Ş M A

benim, i nsanların dı� görünii�leri n i gözlemleınekle yetinmem

gerektiğ in i anlattı.

Çok yonılın u�tuın. B u garip görünliilerde, as l ında yorgun

dü�i.i rücü bir �ey vardı . M ide bulantısı h is s i heps inden ağı r basmaktaydı. Gördüklerimi beğenmem iştim. Kendim i tuzağa dü�

ınii�, lanetlenm i � gibi h issedi yordum .

Don J uan, b u kötümserl ik duygusunu dağıtmak amacıyl a

yazı yazmamı buyurdu. Hiçbir �ey yazamadığım uzun v e sessiz bir sürenin ardından kendisinin seçeceğ i ki�i leri çağırmamı

istedi .

B i r d izi yen i hiç im görünmeye ba�laclı. B u n l ar m antardan

çok ters çevri lın i � fapon pi rinç-rakısı kadehlerin i andırı yordu:

k ıı n ikriyse daha cleğirın iycli. B iç imleri çekici ve d ing i nd i . Onlardan yayılan bir mut l u luk duygusu a!�ılaclıın. B ir önceki dizide duyumsadığım ağırl ık ve dünyaya bağ ı m l ı l ı k onlarda gözleıı kııniyordu . B ir biçimde, az öncek i yorgunluğumu gider

ıı i�krdi.

Seçtiğ i k i� ilcrin arasında çömezi El ig io da vardı. Eligio ' nun görüntü sünü aldığımda, bcıii bu görsel duru m u nun dı

�ına iten bir sarsıntı geçirdi m. E l igio ' n un sallan an ve bana doğru gel i yorımı� du ygusunu veren uzun, beyaz bir b içimi v ardı .

Don J uan, El ig io' nun çok yetenek li bi r çömez olduğunu, h iç

ku�ku suz, birisiıiin kendisini "'gördüğünü" anladığmı açık ladı .

Don J uan ' ın bir başka seç i m i de, D o n Genaro ' nun çömezi

Pabl ito ' ydu. Pabl ito 'mın görüntüsü n ü n verdiği sarsıntı, Eligio' nunkinden bi le büyüktü.

Don Juan öylesine güldü ki, gözyaşları yanak ları ndan ak-

t ı .

· · s u insanl arı n biçimleri n i ye farklı?" d iye sordum .

'"Onların daha fazla k işi sel erk i var," d iye yanıtladı. ··sen

ele görınüşsünclUr, onlar toprağa bağl ı deği l."

" B u hafifl iği sağlayan nedir'? B öyle mi doğmuşlar?"

·'Hepimiz hafif ve dev ingen doğar, sonradan ela böyle ağırla�ır ve sabitleri n i7,. B u dunıma kem�i : o ıi zi biz kendim iz sokarız. Belki �öyle diyebi l i riz: bu i nsanlar h afif, çünkü savaşçı gibi yaşıyorl ar. Neyse, bu o k adar öne m l i değ i l . Önem li olan , sen i n şu anda bi şeylerin kıyıs111a gel m i ş olman. K ırk yedi ki�iyi

4(>

E R K Ö Y K Ü L E R İ

aradın ve özgün kırk sekizi tarnam lamana bi ki�i kaldı."

O anda, y ıllar önce, m ı s ı rlarla yapı lan büyücülük ve önbili eylemler i üzeri nde tarlı �ı rken, bana bir büyücünün s ah i p ulduğu m ıs ı r tanelerinin sayısı111n kırk sekiz olduğunu söylediğini anımsadım. Nedenini h içbir zaman açıklarnam ı�lı.

Ona yeni de n sordum. "Neden kırk sekiz?"

"Kırk sekiz bizim sayımız," ded i . "" B i zi insan kılan budur.

Nedendir, b i li nmez. Aptalca soru larl a erk i n i bo�a lıarcaın a . "

Ayağa kalktı, kolları n ı , bacaklarım uzat ıp açarak geriml i .

B ana d a aynıs ı n ı yapmamı söyled i . Gökte, doğuya doğrn b i r

ı�ık ç izgisinin ayırdına vard ı m . Yen i deıı oturduk. Öı ıe duğrıı

eği l ip ağzını k u l ağıma y ak l a�tınl ı .

"Çağıracağın s o n k i � i , can dostumuz Genaro olsun ," diye

fıs ıldad ı .

Bir merak ve heyecan <-bl gası sardı ben i . G erekl i adıın ları

uygulamaya koyuldum. Çalılığın kıyısından gelen ses, can l ı l ı k

v e y e n i b i r g ü ç kazandı. B un u neredeyse tiiırnkn unutınu�tu ın .

Altın baloncuklar ben i yeniden yuttu, bunlarclaıı b i ri mle Don

Genaro ' nun kendisini göı:dliın. Şapkası e l inde , taı ıı önli ın de

duruyordu. Gi.ili.iınsi.iyordu. Çabucak gözlcri ın i açtım. Taıı don

Juan ' l a konu�ınak üzereydim ki, daha tek bir süzcük bile edemeden bedenim tıhla g i bi sertle�Li, saç ları m d iken diken oldu.

Uzun bir süre ne yapacağ ı ı ı ı ı ya da ne d i yeccği ıu i bi lcıııed i ı ı ı .

Don Genaro önümde d uruyord u ! Kendisi!

Don Juan ' a döndüm; gülümsüyordu. Sonra, i k i s i birdeıı

korkunç bir k ahkaha tufa11111a yakaland ı l ar. Ben de gülmeyi dened i m . Gi.i lem i yorduın. Öylece ka lcl ı ı ı ı .

Don J uan bana bir bardak su verd i . Ne yaptığımın ayı rd ı nda olmadan içtim. Yüzüme su serpeceği n i samyorduıı ı . Bunun

yerine bardağımı yeniden doldurd u .

D o n Genaro yüzünü bunı�turup, s ı rı t t ı ğ ı rn gizkdi.

" Don Genaro ' ya merhaba demek yok mu?" diye sordu,

don Juan. Dü�ünceleri ıni ve duygu ları m ı düzene koymak için

olağanüstü çaba harcamam gerekti. Somııda ağzı mdan birkac;

sel am sözcüğü çıkab i l d i . O da yerlere kadar eği ldi.

'"Beni çağırdın, di mi?" dedi g ü l ümseyerek. Onu burada

göm1ekten dolayı duyduğum �a�kı n l ığı d i le geti rmeye çal ı�tını.

B İ L G i Y L E B U L U Ş M A

47

"Seni çağırdıydı," diye araya girdi, don J u an .

·· iy i , buradayım i�te," dedi don Genaro baiı a. "Senin i ç i n

n e yapabi l i rim?"

Yava� yava� aklım bir düzene kavu�tu, sonu rıda bir içgörüyle uyandım. Dü�i.incelerim su g ib i berrakla�ın ı�tı- gerçekte ne olduğunu "bil iyordum". Don Genaro ' nun, don J uan' ı görmeye geldiğini, ve benim arabamın yakla�tığını duydukları

anda don Genaro ' nun çalılı kların ardına gizlendiğini, sonra karan l ı k bas ı ncaya kadar orada sessiz ve dev i n imsiz kaldığını dü

�i.iıdürn. Sahne gayet inandırıcıydı. Olayı , ku�kusuz, don J uan

tasarlanı ı�t ı . Arada, bana küçük ipuç ları vererek sonuna vardır

ını�ıı. Don Genaro tanı a111 nda varl ığını hana duyumsatını�,

don J uan ' la ben eve dönmek için yola koyul u nca, korkmamı

sa)llaıııak aınacıyla bizi gayet a� ikilr bi:· bi\: İ ınde izleın i � t i . Ardından evin yan111daki çalılıkla beklem i�, ve don J uaıı ' ın her irn ley i � i nde. o yabansı sesi çika rın ı�tı. Son i�aret, gözlerim kapa! ı yken veri imi�, don Genaro sundurmaya kadar yürüyüp

gözlc rinı i açmamı bek leın i�ıi . Ben ele gözleri m i açın ı � . ve korkudan del iye dönın ü�tüm.

Mantıksal açıkLınıaına uymayan iki �ey vardı. Çalıl ıkların

ard ı n a saklanan k i � i n i n bir ku�a dönü�iüğünü gerçeklen görn ı i.i�tüın, ayrıca don Genaro 'yu ilk olarak altın baloncuğun

içinde bir imge biçimi nde görüntüleın i�ıiın . Görüntü ındeki

giy . ..;isiylc, kar�ı ındaki adamın giysisi ay11 1 yd ı . Bu aykırı l ı kl arı

mant ı k l ı biçi mde açı k laın a n 1 11 bir yolu olmadığı için, benzer

dur u m l arda her zaman yapını� olduğum gibi, duygusal gerginl iğimin, "gördüğüme inandığım �eyi" be l i rlemede öneml i bir

rolü olduğunu kabul ettim.

Yapt ıkl arı akıl al maz numara ları dü�ündüğümde kendimi

tutamayarak gülmeye ba�ladım. Onlara bu olayı nasıl açıkladı

ğımı aı ı l attıın . Kükrerces ine gülmeye ba�lad ı lar. S afçasına, bu

kahk ahal arı nı , foyalarını n orıaya ç ı kını� olduğunu kabul ett iklerine bağladım.

"Ça l ı l ıkların ardı ndaydı , değil mi?" d i ye sordum, don Genaro 'ya.

Doıı J uan yere oturup kafası nı clleriniıı arasına aldı .

"Hayır, saklanrnı yorclum," dedi don Gcnaro, sabırla. "Bu-

4K

E R K Ö Y K Ü L E R İ

ral ardan uzaktaydım ; sonra, sen çağı rdın , ben d e seni görıı1cyc

geldim . "

" Neredeydin, don Genaro?"

"Çok uzakta. "

"Ne kadar uzakta?"

Don Juan ben i susturup, don Genaro ' nun, bana saygıda

kusur etmemek iç in ortaya çı kt ığı nı , ona nerede olduğunu soramayacağım ı, çünkü h içbir ye nle olıı ıadığın ı söyled i .

Don Genaro yardım ı ma ko� arak , o n a her �eyi sorabilece

ğimi söyledi.

"Eğer evi n çevresinde g izlenı ni yorduysan, nerelerdeyd i n

don Genaro?" diye sordum.

B üyük bir açık yürek l i l ik le, "Ev imdeydim," eled i .

"Nerede, orta Meksika ' da m ı '! "

"Evet, sahip olduğum tek ev orada."

B i rbirilerine bak ı p yen iden g ü l meye koyu ldul ar. Benimle

dalga geçtiklerini bi l i yordu m , ;ıına bu konuda anık tart ı �mamaya karar vemı i�tim. B öylesi ne görkeml i bir i�e k a l kı �ınalarııın öneml i bir nedeni o l m a l ı d iye dü�ündüm. Yerime oturdum.

Gerçekte ik iye bölündüğüınü duyumsadı m ; bi r t arafım hiı.;

�a�ıırnamı � tı , üstelik don J u a n ya da don Genaro 'ı ı un yapabileceği her �eyi göründüğü gibi kabu l etmeye hazırd ı . B ir de s

orgusuz sualsiz reddeden bir tarafım vard ı ; bu ben im en güı.; l ii yan ımd ı. B i l i nçl i değerlend irmem , don J uaıı' ı n dünyayı büyücülü k açı sından tanı m l amasıııı uss;ı l açıdan k abul ederken, beden imin tamamıy l a reddettiği yol u ndaydı . Bu da ben im ikilem iındi . Ne var ki, don Juan ve don Genaro ' yl a birl ikte oldu

ğum y ı l l ar boyunca, ol ağand ı�ı o l ay lar ya�am ı �t ı m-bunlar ussal değil, bedensel deneyi mlerd i . Daha o gece "erk t ı rısı"nı uygulam ı �tı m k i , bu bile ussal bak ı � açıma göre hafsal anın al amayacağı bir edimdi. Her �eyi n ötesinde, istemim dı�ında gerçekleşemeyecek, inanı lmaz görüntülere tanık olın u�tuın .

Onlara, bu acı veren ama aynı zamanda gerçek ak ı l ka rı

şıkl ığımın mahiyetin i açık l adı m.

Don J uan duydukların a inanaınazırn�çası na kafasın ı sallayarak, don Gcnaro ' ya, "Bu oğlan bi deha," dedi .

:

B İ LG İ YLE BULU Ş MA

"Sen kocaman bir dahisin Carl itocuk" dedi , don Genaro,

bir i letiyi aktarırırn�çasın a.

Don Juan sağıma, don Genaro da soluma gelecek biçi111de

iki yaıııma oturdul ar. Don J uan yak mda sabah olacağını söyledi. O anda güven in çağrı sını yen iden duydu m. Yer deği�tirıni�ti: kar�ı yönden geliyordu. B akı�ların ı yakalamak amacıyla ikis i n i de gözden geçirdim. Mantıklı plan : 111 parçalan maya ba�ladı. Sesin cezbedici bir zenginl iği ve deri n l iğ i vardı. Sonra, k u ruımı� yaprakları ezen yuımıpk adımları n sesi n i duydum.

Kesik kes i k gel en tmı clalıa ela yak ı n la�tı. Don J ua n ' a doğru se

ğirttim. O ise bana '"görmemi" buyurdu. Onun Jıo�una gitmek

i\'in değ i l de, keneli ho�uma gitmek için olağanüstü bir çaba

gösterdim. Don Gcnaro ' nu n güve olduğundan em indim. Ama

don Gcnaro ben i111le oturuyordu: peki , o halde çalıl ıkl ardaki

neyd i') G üve mi?

Kesik gelen ses kulaklarımda yankı land ı . İçsel söyle�imi

durduramamı�tım. Sesi duyıııu�, ama daha önce yaptığım gibi

becleı ı i ınde duyurnsayamaını�tıın. B e l i rg i n adı m sesleri duydum . Karanl ı kta, bir �ey sok u l uyordu. B i r dal k ı rı l ı yormu� gibi bir gürültli duyu ldu, birden ü rküntü veri c i eski bir a n ı beni yakal ad ı . Y ı l lar önce, bir dağ ba�ıııcla korku dolu bir gece ge

çir111 i�tiın ; bir �ey, çok yunıu�ak, çok hafi f bir �ey bana saldır

ın ı�, yerde kapakl anmı� yatarken ensemde dolanıp durmu�tu.

Don J uan bu olayı, büyücün ü n bir varl ı k gibi kabul ettiği, g ize111li bir güç olan "dost"la b i r kar�ı la�ma b içimin de açıklam ı�tı.

Don J u a n ' a biraz daha yakla�arak, anı msad ı k l arımı k u l a

ğ1 11a fı sıldadım. Don Genaro bize yakla�ınak amacıyla dört

ayak oldu.

"Ne dedi, o?" d iye fı sıldayarak sordu, don J uan ' a.

·'Oral arda bi yerele, bi dost var, dedi," d iye yanıtladı don

J uan, alçak bir sesle.

Don Genaro yerine doğru emekleyip oturdu. Son ra bana

dönüp yüksek bir fı sıldamayla, "Sen dilh is in,"ded i.

Sessizce güldüler. Don Genaro çenesiyle, çalılığı i m ledi.

"G it, yaka l a �unu," dedi . "Çıkar �u giysi lerin i de, g it dostun ödünü patlat."

Kahkahadan k ı rı ldı lar. B u sırada ses de kesi lmişti . Don hıan, düşünceleri m i durdurmam ı, ama gözlerimi çalılığın kenarı na odaklayarak açık tutmamı imled i . Güvenin konum dcğ i � t i rdiğini, zira don Gcnaro ' nun burada bulunduğunu, eğer bana görünmeye karar verirse ön taraftan geleceğini söyle d i .

Di.i�i.incelerinı i durdunnak amacıyla b i r a ı ı çaba lıarcad ıktan sonra sesi yen iden duydum . Her zamank inden daha güçlüyd i.i . Önce, kuru yapraklar üzerinde yürüyen adıııı sesleri n i duydum, ardından bunl arı bedenimde duyumsadım. O anda, çal ı l ı

ğ ı n kenarında, tam önümde bir karaltı sezinledim.

B irisi beni sarsıyordu. Gözlerimi açtım. Don Juan ' la don

Genaro önümde, ayakta duruyorlard ı. Ben ise çömelerek d izlerimin üstli ndeydiın, uyuyakalın ı� gibiydim. Don Juan baııa su

verd i , sonra yen iden, sırtımı duvara dayayı p oturdum.

K ısa bir süre sonra şafak sökmüştü. Çal ılık uyan ıyorımı�

gibiydi. Keskin, i nsaıı ı canlandıran bir sabah ayazı v;ırdı.

Don Genaro, giive değ i l d i . Mantıksal yapılaıınam paı\'al an ıyordu. A rtık, soru sormak istemiyordum. Bunuıı yanı sıra

sessiz kalmak da i stemiyordum. Sonu nda konuşmam gerekmi�ti.

"Orta Mcksika'da i diysen, buraya nasıl geldin don Clen;tro?" d iye sordum.

"'Kusura bakma," ded i bana, "ağzım konu�ınak istem iyor. "

Sonra, don J u an'a döndü, s ı rı tarak , "Neden sen söyknı iyorsuıı?" diye sordu.

Don Juan kararsızd ı . S onr;ı, don Genaro ' nun yetkin bir biiyücü olarak, olağanüs tü deviıı imlcrdc bul unabileceğini söy led i .

Don Gcnaro ' n u n göğsü, sanki d o n Juan ' ın sözleriyle dolmuş gibi
�i�ti. İç i ne öyles ine çok hava çekm işti ki, göğsii oLı

ğan boyutunun iki katı n a çıkım� gibiydi. H avalannıaıın s ı nı rındaydı
sanki . H avaya zıpla d ı . C iğerlerinin iç indek i lıcıvaıııı

onu sıçramaya zorladığı duygusuna kapıldım. Sözde, göğsiinii

tümüyle denet im altına a l may ı beceriıceyc k<ıdar toprak zemin i n
üzerine öne arkaya sal l anı p durdu. Sonra, bir ;ıraba tekerle

ğinin iç lastiğ i n i indi riyonnu � gibi, ayal arı n ı olanca gücüyle

bastıra bastıra göğüs kaslarından m i desine doğru siirttii . So-

¨

BİLGİYLE BULUŞMA

5 1

nunda oturdu.

Don J u an sır ı t ıyordu. Gözleri k ı v ançl a parlıyordu. "Notl arı nı yaz," oiyc buyurdu, �etkatle. "Yaz, yaz yoksa öleceks in ! "

Ardından, yazı yazmam ı n art ı k don Genaro tarafı ndan bile o den l i �a�ırtıcı kaq ı l anmadığını ekledi .

" B ak, bu doğru ! " diye araya g irdi , don Genaro. " Ben de

yazsam nasıl o l ur d i ye cli.i�i.inmeye ba� l ad ı ydım."

"Don Genaro bi bilgi adam ı d ı r," dedi don Juan k ıs aca; "ve

bi bilgi adamı olarak kendini çok uzak yerlere y o ll ama yetisi

vard ı r. "

Soıırn bana, bir keresinde, y ı l lar önce i.içi.imi.iz dağlardayken , don Geııaro ' nu n ben i m aptal akl ı ı ııın üstesinden gel meme

yard ı mcı olmak için Sierra l ar ' ın doru k l arı na, ta y i rm i k il ometre uzağa m litlıi� bir sıçrama yapnı ı� olduğunu hatırl attı.

Don J uan, don Genaro 'nun k i m i zamanlarda olağanüstü

i�ler becerdiğini de ekledi.

"Genaro bazen Gcnaro değ i l , kendisinin çiftidir," dedi.

Bunu üç ya da dört kez y i neled i : sonra, ikisi de, ortaya ç ıkmak üzere olan tepk i m i beklercesine ben i izlemeye ba�lad ı .

·'Kendi \· i rt i " sözleriyle n e deıı ıek isted iğini aııl aınaını�tım. Bundan �ıalıa önce hiç söz etıneın i�t i . A<,:ıklık geti rmesini istedim.

"Bi ba�ka Genaro daha var," d iye açıkladı.

· · O ç linı üz de birbirimize bakmaya ba�ladık. Oldukça kaygılandı m . Don J uan, gözlerini n bir dev i n i m iyle beni yen i den

korıu�ııwya yönlend i rd i .

D o n Genaro ' y a dönere k , ·'Yoksa, bir i k iz kardqi n m i

var'>" diye sordum.

"Tabii," dedi, "bir i k izim v ar. "

Benimle dalga geçip geçmedikleri n i anlayamıyordum. İkis i de, �aka yapan çocukl arın ıqcsiyle kıkırdayıp durdu.

"Şunu da b i l k i , " diye sürdürdü don Juan, "Genaro �u anda kenel i ikizi."

B u aç ıklamanın ardından i k i s i de kahkahalar içinde yerlerde kıvranmaya ba� l ad ı . Ne yazık k i , onları n b u ne�e l i hal i ne qlik edemiyordum .

Bedenim, istemdı�ı olarak t itremeye ba� l ad ı .

E R K Ö Y K Ü L E R İ

Don J u an acımasız bir sesle, çok usandırı c ı olduğuıııu,

kendime çok önem v erdiğimi söylecl i .

"'Koyver kend i n i ' " diye buyurdu kısaca, " Don Genaro ' n u n

bi büyücü, kusursuz bi sava�çı olduğunu bil iyorsun. Demek ki,

sıradan biri s i n in aklından bile geç iremeyeceği edim leri yapabil i r, eli mi? Çift i , ötek i Genaro ela bu edimlerden biri i�tc. Ya l "

Söyleyecek söz bulamıyorcluın . Beniıılc eğlen ip eğknıned i kleri n i anlayaınaını �tım.

"Genaro gibi b i sava�çı için," diye sürdi.irdi.i , "ötek ini iiret

ınek öyle eri� i l mez bi i� deği l . "

Ne söyleyeceğ i m i toparl amak iç i n uzun bir süre ge�·t ikten

sonra sordum. "Öteki dediğin de ken d i n gibi midir?"

"Öteki, kendindir," diye yanıt ladı, don J uan.

Açıklama.�ı inanı lamaz b i r clu nıııı alırn�t ı , gene ek yaptıkları ti.im o �eylerden daha inanılmaz da değ i l d i .

Kararsızlıkla geçen dakikaların ardı ndan, "Öteki, ıe g i b i

�eylerclen oluşn1Ll�tur?" diye sordum.

" B unu b ilemeyiz," dedi.

"Gerçek mi yoksa bir yan ı l sama ıı ı yal n ızca."

'Tabii k i gerçek . "

"Etten ve kemikten olu�ınu�tur d iyebil mek nı liınki.iıı ınli, o

halde?" d i ye sordum.

"Yok. M ümkün deği l," d iye, don Genarn yanıtladı.

"Ama, eğer ben i m kadar gen;ekse .. . "

"Senin kadar gerçek m i ')" Don Juan ' la don Genaro tek bir

ağızdan, aynı anda sözüm ü kest i .

B i rbiri lerine bakıp öyle bir gülmeye ba�ladı l ar k i , lıastalanacaklar sandım. Don Genaro şapkasını yere attı, sonra çevres inde dans etti. Çevi k , çok ho� bir danstı bu-bir yandan da ;ınl a� ı l arnayan bir nedenle son kerte gülü nçtü . Mizah duygusu belki de, gereğinden fazla "profesyonelce" uyguladığı figürlerden i leri geliyord u . Öylesine mah ir ve aynı zaıııaıda benzers iz

bir u yumsuzluk örneği gösteriyordu ki gü lmekten ikiye kat l andım.

"Seni n derd i n ne, b i l i yor m usun Carli tocuk?" eledi , yeniden otururken, " Dah i s i n sen, dfüı i ! "

"Ama, çift hakkında öğrenmem gereken ler var," dediıı.

l3 İ L G İ Y L I:'. H U L U Ş M A

.. Eııen kem i kten m i olduğunu b i l menin yok bi yolu," dedi ,

don .J uan. Çi.i n ki.i o senin k adar gerçek değ i l . Genaro ' nun Ç'. i ft i

Crnaro deı ı l i geı\ektir, n e clcınck istedi ğ i m i anladın m ı ? "

··Ama, don .J uan � u ela bir geı\ek k i b u n u b i l men i n b i r yolu olı ı ı al ı , deği l m i ?"

"Çift insanın kendisidir; bu açıklama yeterli olmalı . Ne

v ar, eğer giirehil.ı cydin, Genaro ile ç ifti arasında büyük b i fark

olduğunu anlayacaktın. Giire11 bi büyücü , ç i ft i n daha parl ak o l d u ğ u n u bi l i r. "

B a�k;ı soru soranıay;ıcak denl i zayıf olduğu mu n ayırdına

vard ı m . Yazı tahtaırn yere bırakt ı m , b i r an içi n, bayı l acağımı

saıdı ın . B i r ti.ind in içiıı deydiın san k i : gözlerim in önündeki yuvarl <ık. aç ı k seçik noktan ı n clı�ındaki her �ey karanl ıkta kalmı�t ı .

Don J u aı ı yemek yemem gerektiğini söyledi . Aç değildim.

Don Cenaro aç· l ı ktan m ides i n i n kazındığ ı n ı söyledi, ayağa kalka rak evin ark.ısına doğru yürüdü. Don Juan ela ayağa kalkıp,

oıu izlememi i m ledi . Don Genaro, m u t fakta kendi ne yemek

hazı rl adı, sonra yemek isteyi p ele lokmaları y utamayan b i r adamı. olabi lecek en g ü l ünç b iç imde oyn a d ı . Bir ara don Juan ölecek sandım: kükredi, k ı k ı rdad ı , bağı rd ı , ağ ladı , gülmekten öksü ri.iği.i tuttu. Ben de az k a l. � ı n yere di.i�i.iyord u m . Don Genaro 'nun soyıarı l ı k l arı na değer biçilcınezcl i .

Sonunda dur arak s ı rayl a don Juan'a ve bana baktı ; gözleri

parl ak, gi.il i.işi.i ı ş ı l t ı l ıydı .

··oını <ıdı ," ded i , omuzları 111 s ilkerek.

Çok yemek yedim. Don Juan da öyle yaptı. Sonra, üçümüz

ele ycıııdcn evin ön tarafına geçtik. Clü n ışığı parlak, gök berrak t ı ; sabah yel i havayı keskinle�ti riyorclu. Kend i m i mutlu ve

gi.içli.i h issettim.

Y i.izi.imi.iz birbirine dönük, üçgen b içim i nde oturduk. Kısa

bir suskunluğun ardından, kaf�unı n iç indeki açmazı açıkl ığa

kav u�turnıak amacıyla onl ara soru sormaya karar verdim. Kendimi, gi.ici.im i.in doruğunda h issediyor, bundan y ararlanmak istiyord u ı ı ı .

" B ana, bu ç ift nedi r, o n u anlat, don Ju a n , " dedim.

Don J uan , don Clenaro ' y u gösterd i , don Genaro da ba� ı n ı

huzursuzlanmış-

ş

yerlere eğip bizi selam l ad ı .

"İ�te s a n a ç ift" dedi , don J uan. ·'Söyleyecek ba�ka b i �ey

yok. İ�te o, sen göresin d i ye burc!a."

"Ama o, don Genaro," ded im, zay ı f da olsa, söylqiyi yöneltmek amacıyla.

"Tabi i ki Genaro 'yum," ekeli , omuzl arını dikle�tirere k .

"Pek i , ç ift dediğiniz nedi r o lıal clc, d o n Gcnaro?" d iye sordum.

"Ona sor," dedi , parmağın ı şak l a t ı p don Juaıı ' ı göstererek.

"Konuşan o. Ben d i lsizim."

"Çift, büyücünün bizzat kendisidir, onu niyu giimıc.ı i .sı rasında geli ş t irir," d i ye açı k l adı don J uan . .. Ç i ! t bi büyücünün erk

eylemi d i r, seni n içinse, yalnızca bi erk öyküsi.i . Gcıaro 'ıı111 duruım111da, çift özglin Genaro ' dan ayırt edi lemez. Çünkü, oıuıı

savaşçı olarak k usursuzl uğu en üst d li zcydcdir; n i tekim, sen

h içbi zaman bu farkın ayırd ıııa varamad ın. Aııa, onunla tanışt ı ğ ın da n b u yana özgün don Genaro ' yla yalıı ı zc;ı iki kez birl ikte oldun; tüm öbür zamanlarda onun ç i ftiyle bnaberdiıı . "

"Ama b u akıl almaz b i r şey ! " d i ye i.iı ı kd i n ı .

Göğsümün sıkıstığı ıı

L

hisset t i m . Öylesine

tım k i yazı tahtaını yere attım; kalemim gözden uzak bir yere

yuvarl andı . Don J uan ' la Don Genaro yere eği 1 ip, eıı maskaraca edim l erle kalemimi aramaya başl a d ı lar. Bu t ü rden bir s<ılıne

sihirbazlı ğ ı n ı , böyle bir el çabukluğu ı ıari lcti ı ı i daha önce lıi<,·

izlememiştim. A s l ın da, sahnenin de donanımın da olıı aııası

h iç öne m l i değ i l d i ; ayrıca, sanatç ı l ar e l çabukluğu da yapm ı yorlard ı .

Baş sihirbaz don Genaro ' yla yarcl ı ııcısı don J uan, birka<,'

dakika içinde, sundurman ı n çevresi nde, sağda solda, lıer

ged i ğ i n içinden, bu l unabi lecek en garip, eıı bek lenmedi k , rn

�a�ıtıcı nesneleri bir araya topbd ı l ar.

Yardımcısı , bel irgin b i r sahne s ilı i rbazl ığı uz! uğu y la

donanım ı b i r araya geti rd i : k aya parçal arı , çuval l ar, talıta par

çaları, bir süt � işesi k asası , bir fener, bir de ben im ceket im; ardından, sihirbaz don Genaro , bakıp da benim kalemim olmad ı ğ ı nı anlad ı ktan sonra fırl at ı p attığı bir dizi nesneyi arama eylemine koyuldu. B u nesnelerin arasında, giysi ler, peru k l ;ır,

gözlük ler, oyuncaklar, gereçler, mak ine parçaları , kadın iç

çama� ı rl a n , insan di�leri, sandviçler halta dinse l nesne ler de

yer alı yordu. Bunlardan biri gen;cktcıı iğrcn d i riciydi. Bu, don

Gerano ' nun ben im ceketi m i n altından ç ı kardığı, bütün b i r insan dı�kısıydı. Sonunda don Genaro kalem imi buldu, gömleğiyl e tozunu aldıktan sonra b;ıııa verd i .

Şeytanl ı klar ı nı bağ ı rm a larl a , k ı k ı rdamalarla kutlad ı lar.

Kenel i ın i , onlara kat ı l amadan. onları izlerken buldum.

" B öyle �eyleri o kadar ciddiye alm:ı Carlitocuk," dedi don

Gcnaro, anlay ı � l ı b i r sesle, "yoksa . . . "

Her an lama çek ilebilecek gülüne; b ir devinim yaptı .

Kahkahaları dindikten sonra, don Gcnaro ' ya, çiftin neler

yapt ığın ı , ya ela büyücünün çiftiyle neler yaptığını sordum.

Don J uan yanıtladı . Çiftin erki olduğunu, s ı radan anl ayı�a

göre elü�lenemeycccк edim lerde bul u nabi leceğ i n i söyledi.

··saıı<ı k i nı b i l i r kaç kez dünyanın anla � ı lamaz olduğunu

söy l e ı ı ı i � i ındir," ded i . "Bizler ele öyleyiZClir, d ünyada ya�ayan

her varl ık da böyledir. Bu durumda, ç i ft i ak ı l c;erc;evesine oturtmak olası değil . Buna tanık l ı k ctıııcnc i zi n ver i l d i i�te. E, bu da yel ı n iyorsa? . . "

"İyi ele, bundan söz etmenin bir yolu olsa gerek," ded im.

··sen kendi n hana geyikle söylqmenc b u konuda konu�abil

ınck ;ıııacıyla bir açı k lama geti rd iğini söylcmi�ı i n . Aynı �eyi

çitı i\· i ıı de yapamaz m ı s ın !"

Bir .�üre sessiz kald ı . Ona yalvardım. O anda geçirmekte

olduğuın sıkıntıyı daha önce ya�ad ı ğ ı m h iı;bir �eyle kar�ıla�tıramazd ı m .

" E h i�ıe, bi bi.iyi.ici.i ken d i n i çiftleyebil i r, " eledi don J uan.

"Söylenebi lecek tek �ey bu. "

"Pe k i , ç i fı lccliğinin ayırcl ın d a ın ıdır?

·Tabii ! "

··Aynı anda iki yerde b i rden bulunduğunu b ilebi l ir m i ?"

İ k isi de birbi rine bir bak ı s fı rlattı .

'

"Ötek i don Genaro nerede?" diye sordum.

Don Genaro bana doğru yak l a�ıp gözlerim i n içine bakt ı .

" B i l m iyoru m , " de di, yava�ça, "Ötek i n i n nerede old uğunu

h içbir büyücü b i lemez."

E R K Ö Y K Ü L E R İ

"Genaro hakl ı , " dedi don Juan. "Bliyücünün kafasında aynı anda i k i yerde olmak diye bi kavra m yer almaz. B uıuıı b i l incinde olmak ç i fı iıl e yüz yüze gel mek gibi bi �ey olsa gerek.

oysa kendisiyle yüz yüze gelen büyücü ölü bi bi.iy i.icüdiir. Bu

i�in kuralı bu. Erk i n , i� leri yola koyu� biçimdir bu . . . Nedeıı

böyledir, k imsecikler b i lemez."

Don J uaıı. bır savae;;

ç ı ıı ı n "rüya görme" ve "'görıneniıı " i.istesiıdcn gel ip, b i r de �· i rt

gel i�tiı:diği s ı rada, aynı anda k i�isel öyki.isi.iı ıii, kend i ı ıc öncın

vermeyi ve a l ı �kan l ık ları n ı s i l i p atmayı b i l mesi gerektiğini de

açıkladı. Baıa öğrett iği ve beıı inı bo� laf sandığım ti.im yöntem lerin, asl ı nda güncel ya�amda bir ç i ft üretebilıneıiıı zorl uğunu ortadan kaldırmaya yöne l i k olduğunu, bunu yapıı ıak için de k i � i n i n özünü ve dünyayı akmaya bırakması , ve buıla rı

kehanetlerin ötesinde bir yere koyması ge rektiğini söyled i .

"Seyyal b i r sava�çı dünyayı art ı k tarih s ı rasına göre clli�leyemez," diye açık la d ı don J uan. "Dünya da kcnd i s i ele art ı k onun i ç i n b i nesne olmaktan ç ıkar. O, ı �ıyan bi dünyan ın ı � ı l dayan bi varl ığıdır artı k . Ç i ft , bi.iyüci.i için s ı radan bi i�tir, ç i.iıki.i ne yaptığını b i l i r, o. Not t utınak sen i n için basit bi i�, aııa o kalemi n l e hfüfı Ge naro 'yu korkutabiliyorsun."

"Peki, dı�arıdan biris i , büyücüye baktığında, onun aynı aıda iki yerele olduğunu göreb i l i r m i ? " diye sordum don J u�ın ' a.

'Tab i i . Belki ele bunu b i lıııcıiıı tek yolu bu."

"Ama, bu d u rumda insan, b i r bi.iyi.icünün de iki yerde birden olduğunun ayırclına varın ı � olab i leceğ i n i mantı ksal açıdan

v arsayamaz mı?"

"Ooo ! " d iye bağırdı don J uan. "Belki de ilk kez on ik iden

v urdun . B i büyücü, tab i i k i , sonradan ayn ı anda iki yerele birden bulunmu� olduğunun ayırd ı na varabil i r. Ne var, bu gene de

yalnı zca bi ti.ir k fıti p l ikten ba�ka bi bok değildir, üste l i k de

yapacağı n ı yaparken, i k i l iğinin ay ı rdına varam�ıdığı gerçeğiyle

de bi alfıkası yoktur. "

Kafam k arı�mı�tı. Yazmayı bırakırsam patlayabileceğiın i

hissetti m .

"Şöyle di.i�ün , " diye s ürdürdü don Juan. "Dünya doğrudan

bize teslim o lamıyor, çünkü d ünyanı n tan ı nı ı araya gırıyor.

Yan i , doğru dürüst komı�ın ak gerekirse, biz hep bi acl ı ın

,,

gerideyiz, dünya deneyimimiz de, bu deneyi m i n anımsan

ınası ndan ba�ka bi �ey deği l . Ş imdi �u anda olan ve geçen anı

l ı i\' durmadan an ımsıyoruz. Ya l n ı zca a111111sıyor, anımsıyor,

anımsıyoruz.

Ne dernek i stediğiyle i l g i l i d u yguyu bana aktarabilmek

amac ı y l a , e l i n i havada çev i rd i ele çev i rdi.

" E ğ e r dünyayla i l g i l i tüm deneyi m i m iz bu anı lar topl u l uğuysa, bi büyücürüiı aynı anda i ki yerele bulunabilmesi de

o den l i �a� ı rt ı e ı olmasa gerek. Halbuki, onun sezgi s i açı s ı ndan

bu böy le deği l , çünkü dünya deneyi m i içi n bi büyücünün de

öteki insan l ar gibi, tam �u anda yapını � olduğunu, tarnk olduğu

olayı. ya�adığı deneyimi anımsaması gerek . B il in ç l i l iğinde

yal nızca tek bi anı vard ı r, onun da. Büyücü ded i ğ i n , gene de iki

tek ve ayrı anı anımsayab i l i r, çünkü zaman beti mlemes i n i n

zamkı art ı k o n u bağlamıyord ur. "

Don J u an konu�masını biti rdiğinde atq imin yükse l m i � oldu�uıdan emindim.

Don Genaro merakl ı gözlerle ben i i nceledi .

"Adam h a k l ı , " ded i , " Her zaman b i r zıplama boyu

gerideyiz. "

Elini don J u an ' ın yapın ı� olduğu g i b i dev i nd irdi; beden i

sarsıl m aya ba�layarak geriye, oturduğu yere sıçradı. Sanki hıçkırık tutırnı�tu da bu hıçkırıklar onun sıçramasına neden olmu�tu. Ti.im sundurmayı bu biçimde dola�ıp geri döndü.

Don Gcnaro 'nun kalçaları üzerinde geri s ıçraması her

zamanki gibi gülünç o l m ası b i r yana, beni b i r korku sel in de

boğm u �tu. B u duygu öylesine yoğundu k i don Juan parmakları n ı n eklcı nleriyle art a rd a b a� ı m ı n üstüne vurmak zorunda

kaldı .

·Tüm bunları b i r kerede kavrayamam don Juan."

· ' Ben de," eledi, don J uan, omuzların ı s i l kerek.

"Ne de ben, sevg i l i Carl i tocuk," diye ekled i , don Genaro.

Yorgunluğum, duygusal deneyimim i n yükü, ortalığı s aran

hafi fl i k ve m izah havası , üstelik b i r de don Genaro ' nu n maskara l ıkl arı s i ni rler i m i n kaldı ramayacağı d en l i ağır gelın i�t i .

Karın kaslarımdaki hareketlenmey i durduramıyord u m .

Don J u a n , d i nginl i ğ i ın i yeniden kazanana d e k ben i yerde

yuvarladı. Sonra da, yen iden yüzüm onl ara dönük biç imde

oturdum.

Uzun bir ses izl iğin ardından, don J uan 'a, '"Çift ded iğin

k a t ı bir madde midir?" d iye sordum.

B ana baktı lar.

"Çift i n bedense l l i ğ i var ınıdır" 1 " diye sordum, bu kez.

'Tabii," eledi , don Juan. "Kat ı l ık , bedense l l ik, bunlar hep-

si an ı lar. Demek k i , kend ileri yol uyla dünyayı duyumsadığımız

ti.im öbür �eyler gibi topladığımız anılar bunlar ela . Sende,

benim katı olmamın anıs ı v ardı , tıpkı sözcüklerle konu�maıın

anı s ı o lduğu gibi. Böylece, bi çakalla koıu�tuı sen, beni de

katı o larak anıııısıyorsun."

Don Juan omzun u omzuma yakla�tırarak ha l"i f"çe d i rseğiyl e dürttü beni.

"Dokun bana, ded i .

O n a e l i m l e dokundum sonra d<t sarı ldı 111. Gözümden ya�l ar gelmek üzereydi .

Don Genaro yerinden kalkıp daha d a yakını ma geld i . H ayl azca parıldayan gözleriyle, ki.içlik bir çocuğa benziyordu.

Dudakları n ı büzüp uzun bir süre bana baktı .

··ya ben?" d iye sordu, b i r gi.ili.i�i.i sakl amaya çal ı�arak.

"Bana d a sarıl mayacak m ıs ın?"

Ayağa kalkıp kolları m ı uzattım: bedenim o anda buz gibi

oldu . K ı m ı ldayacak gücüm kalıııaını�tı. Ona doğru yaklaşmayı

denedim ama, çabalamam bo�unaydı.

Don Juan ' l a don Genaro yan yana ayakta beni izl iyorlard ı .

B edenimin bil inmez b i r g ü ç altıııda ezi ldiğini lı issettiıı.

Don Genaro oturdu: ona sanlıııadığım için, bozul ıııu�

adamı oynamaya ba�lad ı .

Yüzünü ek�itti, toprağı topu k l ad ı . Sonra i k i s i birden dalıa

da kork u nç bir kahkaha seline kaptırdı lar kendi leri n i .

Karnımın kas ları ti.im beden i m in sars ı l ın asına y o l açacak

denl i titremeye ha�ladı. Don J ua n kafamı , daha önce gösterıı i�

olduğu g i bi sall amamı buyurdu. Böylece gözümün bebeğinden

b i r g ü ne� ı � ın ın ı y a n s ı t ar�ık ken d i m i yat ı � l ı rıı a �ans
ı ı ı ı

yakalayacak t ı m . Beni zorla sundurınanın altın dan kaldırdı,

açığa ç ıkarıp beden imi gözlerimin doğu ı�ığını yakalayacağı

biçimde devindircl i ; ama o böyle bedenimi döndürürken yatışmıştım b i le. Don Genaro ' mın, kağıtların ağı l ığını n bana t itrcı ne verdiğini söyledikten hemen sonra defterimi sı kıca kavrad ı ğ ı m ın ayırdına v ardım .

Don Juan '<l bedenimin ora elan ayrıl m ak iç in neredeyse

ben i sürüklediğini söyledim. Don Genaro 'ya e l salladım. Onl<ıra, di.işi.incenıi değiştirebilecek leri kadar zaman tanı mak istrnıediın .

"'Haydi eyvall ah, don Genaro," d i ye bağı rdım . "Ş imd i gitmem gerek."

O da bana el sal l adı.

Don Juan benimle birl ikte, arabaya doğru birkaç metre

yürüdü. ··senin de ç ifti n var m ı , don Juan?" diye sordum.

"Tabi i ! " d iye bağırdı.

O anda çıl gınca bi r düşünce geldi, akl ı ma. B unu kafamdan

atıp aceleyle oradan ayrılmalıydım, ama iç· imde bir şey sanki

ben i oraya yapıştırımşt ı . Ti.im birl ikte olduğumuz y ı l lar boyunca beni m için, buraya her geldiğimde don Juan ' ı bulmak

amac ıyl a Sonora ' ya, ya da orta Mek s ika ' ya gitmem yetiyordu,

onu orada ben i bekler bul u yordum. Bunu öylece kabull enmeyi

öğrenm iştim, bu ana dek ele bu olgudan kuşkulanmak gelmemişti akl ıma.

"Söyle bana, don J uan," ciedim, yarı ş aka yarı ciddi, "sen

sen misin yoksa çi ft in m i s in ?"

B ana yak l aştı . S ır ı t ı yordu.

"Çift inı iın," diye fıs ı ldadı .

Beden im, i nanı lmaz bir gi.iç tarafından iti lınişim g ibi havada sıçradı . Ara bama koşmaya başl adım .

"Şaka ediyordum," d iye bağırdı . "Gidemezsin daha. Bana

hal a beş glin borçlusun."

Ben hızla geri sürerken ikisi de arabama doğru koşuyorlardı . G li l üyor, hop layıp zıpl ıyorlardı .

"Carl itocuk, istediğin zaman beni ara ! " diye bağırdı, don

Genaro.

Rüya Görenle Rüyada Görülen

Arabamı don Juan ' ın evinin olduğu yere doğru slirliyorduıı.

Günün erken saatleriydi. G ecey i yol üzerinde bir motelde ge

çim1 İ�tim. Böylece, öğleden önce don J uan ' ı n evine varabilirdim.

Don Juan arka bahçedeydi . Çağırınca geldi. Selaırn içten

ve sıcaktı. Beni göm1ekten memnun olmu�a benziyordu. Beni

yatı�tıracağına inanım� ol duğunu dli �i.indliğüm bir yorumda

bu lunduysa da bu gene de ters bir etki yaptı.

R C Y A G Ö R E N L E R Ü Y A D A G Ö R Ü L E N

"Geldiğini duyduydum," dedi sırıtarak. " Hemen evin ardına ko�tum. Beni burada görünce korkmandan ürktüm."

Yeteri nce sıkıntılı ve kötümser olduğumun ayırdına var

ırn�t ı. Ona Eligio'yu anımsattığımı söyledi. Dediğine bakılırsa,

Eligio büyücü olmak için yeteri nce maraziymi�. Ama bilgi

adamı olmak için gereğinden öte maraziymi�. Büyücülerin

dünyasının insanı yutan etkilerinin üstcsimkn gelmenin tek yolunu n buıa gi.ilüp geçmek olduğunu belirtti.

Havanı hakkııdaki yorumunda isabetsiz değildi. Asl ında,

cndi�eli ve sıkıntılıydım. Uzun bir yüri.iyü�e ç:ıktık. Duygularımın hafiflemesi saatler aldı. Kötümserliğim hakkında konu�maktansa, onunl a birlikte yürümek çok dalıa iyi geldi bana .

Ev i ne, akpınüstline doğru döndük. Acıkmı�tım. Yemeğimizi yedi kten sonra sundurma n ın altında oturduk. Gökyüzü

açıktı. Öğleden sonraki aydınlık beni kendime getirmi�ti. Konu�ınak istedim.

"Aylarca kötü hissetim kendimi," dedim. "Geçen sefer

geldiğimde, senin ve don Genaro'nun dediklerinizde ve yaptıklarınızda çok i.irkütüci.i bir �eyler vardı."

Don Juan hiçbir �ey söylemedi. Ayağa kalkarak sunclurınanıı ç·evresincle dolanmaya ba�ladı.

"Seninle bunu konu�rnam gerek," eledim. " Beni çok ü rküten bu konuyu kafamda sürekli tartmaktan alamıyorum kendimi. "

"Korkuyor musun?,,

Korkmuyordum belki ama, duyup gördüklerim nedeniyle

bocalıyordum, bana fazla geliyordu. Aklımdaki delikler öylesine bi.iyümü�tü ki, ya bunları onaracak ya da aklımı toptan yitirecektinı .

Söylediklerim onu güldürdü.

·'D aha aklını fırlatıp atma," dedi. " Heni.iz bunun zamanı

değil. Üzülme, o da olacak ama, sanırım daha zamanı değil."

"Olanlara bir açıklama getirmeye çalı�ayım mı, yani?" diye sordum.

"Tabii, niye olmasın ! " eledi. "Zihnini sağlam tutmak senin

görevin. Sava�çılar kafalarını duvara vurarak zafer kazanmazlar; duvarların ü stünden geçerek kazanırlar. S ava�çılar duvarla-

rın ü stünden atl arlar; onları yıkmazlar. "

"Bunun üstünden nasıl atlarım'?" diye sordum .

"Öncelikle, senin yaptığın gibi her şeye çok ciddi yak l aşmak ölümcül bi yanlış," diyerek yanıma oturdu. "Alışı lmadık

olaylarla karşılaştığımızda h iç d u rmadan y inelediğ imiz tiç kötü al ı şkan l ığımız vardır. İ lki şudur: her ne oluyorsa ya da olduysa bunu görmezden gel i r y a ela hiç olmadı sayarız. Bu, bağnazları n yoludur. İkinci olarak, olanı göründüğü g i b i kabu llen i r, ne olup b ittiği n i b i l iyorınuşuz h issine kapı l ırız. Bu d<ı soltanın yoludur. Üçüncüsü de, o l an b iten bizi baskı altına a l ı r.

Çünkü ne görmezden gelebil iriz ne de kabul lenebi l iriz. Bu da

aptalların yoludur. Senin yolun mu bu, acaba? B i de dördüncü

yol vardı r, en doğru olanı: savaşçının yol u . Bi savaşçı lı içbi şey

olmamış gibi davranır, çünkü h içbi şeye inanmaz, ama her şeyi de görece değeriyle kabul lenir. Kabullenıııeden kabul eder,

görmezden gelmeden görmezden gel i r. Hiçbi zaman bi l i yormuş gibi yapmaz, lıiçbi zaman da lı içbi şey olımıyorımış gibi.

Altına yapacak den l i korksa bile deneti mi e l i nden bı rakmaz.

Böyle davranarak tak ı nt ı l arın ı , kaygıyı yok eder. "

B ir süre sessizce oturduk. Don J uaı ı ' 111 sözleri kokulu merhem gibiydi.

"Don Genaro i l e çifti hakkında konuşabi l ir miyim?" diye

sordum.

"Onun hakkmda ne söylemek isıed iğinc bağlı," diye yan ıtladı. "Yine kaygı l arı n ı , takın akl arına dü�künlüği.inü m ü sergileyeceksin?"

"Açıklamalarla i lg i l i düşkünlük göstereceğim," dedi m .

"Takınak sahibi oldum, çünkü gelip seni görmeyi göze alamadım. Kuşkuları m ı , umutsuzluğumu kimse lere açamad ı m . "

"Dostları n l a konuşmuyor musun?"

"Konuşuyorum, ama onlar bana nas ı l y ardım etsinler ki'!"

"Sana yardım gerektiği hiç gelmem işti aklıma. Bi savaşç ı -

n ı n hiçbi şeye gerek duymadığı duygusuna al ışnı a l ı s ı n artık.

Yardım gerek diyorsun. Niçin yardım gerek? Yaşam denen şu

çılgın yolculuk içi n gereken her şey var sende. Sana, gerçek

deneyimin insan olabilmek, tek geçerli şey i n yaşamak olduğumı öğretmeye ç abaladım; yaşam , şu anda üzerinde yi.iri.iclliğü-

R Ü YA G Ö R E N L E R Ü YA D A G Ö R Ü L E N

ıııüz dolambaçlı yoldur. Yaşam , kendi içinde yeterl i, açıklayıcı

ve tamdır.

· · s i savaşçı bunu anlar ve buna uygun biçimde y aşar; bu

nedenle, pek de abartmadan, deneyimlerin deneyi m i savaşçı

olmaktır d iyebiliriz." .

B ir şeyler söylememi bek l i yor gibiydi. B i r an için ne diyeceğimi bilemedim. Sözlerimi dikkatle seçmek i stedi m .

.. Eğer, bi sava�çı tese l l iye gerek duyuyorsa," d i ye s ürdürdü, "'y<ılnızca birini seçip, karınaşası nı , son ayrı ntısına v arıncaya kadar bu kişiye anlatır. Bi savaşçının , an l aşı l maya ya da yardım görmeye gereksinimi yoktur; konuşarak, üstündeki baskıyı az da olsa azaltır. Tab i i , eğer konu�maktan hoşlanıyorsa.

Yok, öyle değilse, kimseye bi şey anlatmaz. Ama sen tam anlamıyla bi savaşçı gibi yaşamıyorsun henüz. K arş ılaştığın boşluklar da son kerte büyük olmal ı . Tamamıyla anl ı yorum sen i . "

Şaka yapmıyordu. Gözlerindeki y ak ı nlığa bakılırsa, kendisini benim yerime koymuştu. Ayağa kalkarak h afifçe başıma

vurdu. Sundurma boyunca i leri geri yürümeye, rasgele evin

çevresindeki çal ı l ı kl ara bakmaya baş l adı. Dev inimleri beni işki 1 lendirın işti.

Gevşemek amacıyla, iki lemimle ilgili konuşmayı sürdürdüm. H içbir şeyden habersiz bir seyi rc i gibi d avranmanın benim iı;in artık imkansız olduğunu his:-.ctlim birden. Onun denetimi alt ında, " ' iı;sel söyleşiyi durdurmak" gibi tuhaf sezgileri gel iştirmi�, rüyalarım ı deneti m altına almayı başarm ıştım.

Bunl ar, rol keserek yapılacak şeyler değil d i . Her ne kadar, harfi harfine olmasa da, önerilerini yerine getirm iş, günlü k alışkanl ık ları mı

sürdürmeyi kısmen bırakmış, k işisel tarihimi silmiş, edimlerimin sorumlul uğunu üstlenmiş, yıllar önce çok ürktüğüm bir noktaya sonunda ulaşabi lmi�tim; bedensel ya da

duygusal erincimi bozmadan tek başıma olab ilmeyi becerebiliyordum. Bu, benim bel k i de biricik şaşırtıcı başarımdı. Eski

beklenti lerim ve ruhsal konumum aı;ısındaıı gözlemlendiğinde,

hem tek ba�ıma olmayı becerebilmem hem de "'aklımı yitirme

ı n i � olmam" yepyeni bir olayd ı . Ya�amımda, dünya görüşümde sürege len tüm değişikliklerin kesin biçimde b i lincine varmı�tım. Ayrıca, don Juan ' l a doıı Genaro 'nun "'çift" h akkındaki

E R K Ö Y K Ü L E R İ

aç ı klamalarından bu deni i etk i lenmen i n gereksiz olduğun un da

b i l i nc i ndeydim.

"Benim neyi m var böyle, don J u an?" d iye sordum.

"Düşkünlük gösteriyorsuıı," d i ye atıldı. " Kuşku lara, sıkınt ı l ara düşkünllik göstermey i , duycı rl ı b i r insaı ı olmanın işareti sayıyorsun. Eh işte, i ş in gerçeği şu ki, duyarl ı l ıktan en uzak

olan k işi sens i n . O halde n iye öyleym iş g ibi yapıyorsun'? Ge

çenlerde, sana bi savaşçının kendisini ol duğu gibi, alı;akgönli l l ü l ükle kabu l lendiğin i söylemeınh m iyd i m'? "

"Kafam ı bilerek karı �tırdığımı söylemeye getiriyorsun."

dedim.

"Hepimiz kafamızı b ilerek karı şt ı rı rız," tkd i . " H e p i m iz ne

yaptığımızın da ayırdındayız. O çel i ms iz ak lımız, kend ini bliyü leyen aptal dev i oynamaya bayı lı r. K ısaca, dağ fare doğunıyor.,,

Ona, i k ileın i nı i n d i le geti rdiğinden bel k i de daha karmaşık

olduğunu açık lamaya çal ıştım. Kend i s i n i n de don Gcnaro ' nuıı

da benim gibi b i r iıs;ın olmaları n a karş ı n , i.isrüıı dcnet i ı ı ı giiçl cr in i n bana örnek oluşturduğunu söylediın. J\ıııa, eğer, b<ırnı oranla çok biiyük b i r fark l ı l ığa sah i ple rse, beıı iıı ı için örnek de

ğil, olsa olsa aşık atamayac ağı nı bir gari p l i k ler kumkuması

o luşturabi 1 iri ereli .

"Genaro bi insandı r, " dedi don Juan, güven verici bir sesle. "Senin g ibi bi insan değ i l artı k , doğru. Aına zatt:'n başarın;ısı gereken de buydu; neden

korkuyorsun ki? S enden !'ark lı olduğu i ç i n daha çok değer vermel i s i n ona. "

"Ama ondaki fark , insani b i r fark deği l k i . " dedim.

"Peki, öyle değ i l se ned i r, seııcc? Bi i nsanla bi at arası nda-

ki fark mı yani, bu?"

" B i l mem. Ama o beniıııı g i b i değ i l . "

"B i zamanlar senin gibiydi."

"Peki, ben bu cleği � iıııi anlayab i l i r m i y im?"

"Tabi i ! Sen kendin bile değ i ş i yorsun . "

" Benim d e b i r çift olu�turabileccğiırıi söyleyebi l i r ın isin">"

" Hiç k imse ç i ft olu�t urnıaz. Lafın gel i � i bu . Senin dırd ı rı -

n a b akıldığında, b i sözc ü k manyağı olduğun a�� ıkç:a görli !Uyor.

Sözlerin anl amları sen i t uzağa düşüriiyor, her zaman. Sen ş inı-

R Ü YA G Ö R E N L E R Ü Y A D A G Ö R Ü L E N

di, All ah bilir, insanın. çifti kötü yollardan olu�turduğunu dü

�üııüyorsundur. Ti.im biz ı�ı ldayan v arl ı kların bi çifti v ardır.

Hcrinı izin ' B i sava�çı bunun farkında olmayı öğrenir, hepsi

bu . Tabii ki, bu farkıııcblığı kqfetmenıizi zorla�Lıran a�ılmaz

engeller var. Ama bu beklenen bi �ey; bu engeller o bilinçliliğe

u Lı�111a yolunda kar�ıla�tığımız, benzersiz bi meydan okumadır."

"Ben, neden bu denli k orkuyorum. don Juan?"

"Çünkü sen, çif'lin, sözlerin sana anlattığı �ey olduğunu, bi

1,·irt ya da bi ba�ka sen olduğunu sanıyorsun. Bu sözcükleri, bunu tanıııılamak açısından seçtim. Ç i ft. i nsanın kendisidir, bunuıla ba�ka tlirlü yi.izlqil ınez . "

" Y;ı ben buıia sahip olmak istemiyorsam'?"

"Çi ft , k i �isel seçim konusu değildir. B üyücü lerin, farkındalığı kazandıran b i l g i lerini öğrenmek iç i n yapı l an ki�ise l bi

\eç iıı de değildir süz konusu olan. Sen hiç kendine, neden

öze l l ik l e sen, diye sordun ınu?"

"Her zaman. Sana bu soruyu belki de y(iz kere sordum,

am;ı seıı beni h iç yaıııtlaınadm."

"Ben sana, yanıt gerekti ren bi soru gibi sor demedim; bi

.�ava�çının, salıip olduğu hazinenin, meydan okuyabilme hazinesinin üzerinde di.i�ünüp, ta�ınınası anlamın da söylcd i ın.

"Bunu, sıradan bi soruya döni.i�ti.irınek, beğenilmek ya da

kendini acı ndırmak isteyen, kibirli, sıradan bi insanın i�i olsa gerek . Bu tür sorularl a i�im yok benim , çünkü bun l arı yanıtla ı naımı yolu da yok. Senin seçilmen erki n bi edinıiydi; erkin edimlerine kimse k ar�ı gelemez. Şimdi , sen seçil m i� olduğuna göre hu ed imin sonuca u l a�masıııı hiç k imse engelleyemez."

"Ama, insanı n her an ba�arısızlığa uğrayabileceğini sen kendin söyleın i�t in, don Juan . "

" ' D oğ ru . İns an her a n ba�arı sızlığ a uğrayabilir. Ama sen ha�ka bi �ey söylemeye çalı�ıyorsun, galiba. Sen bi çıkı� yolu hulıı ak ist iyorsun. Ba�aramama özgürlüğüne sahip olup, ayn ını kendi anladı ğın biç imde terk etmek istiyorsun. Çok geç arl ık. B i sav a�çının, erkin dine dü�tüktcn sonraki tek özgürlüğü, kusursuz bi ya�am yolu seçmektir. Uyduruk b i zafer ya da ye ı ı ilgi yaratamazs ı n . Aklın, senden özünün tamlığını kırırnın için

yenilgiyi kabullenınen i isti yor da olabil ir. Öte yandan. yalancı

b i zafer y a da yen ilgi ilan eıııcni önleyecek bi kar)ı önlcın de

yok değil . Yen i l g i n i n huzurl u cennet ine çek i lmeyi dtiş l üyursaı ı

çı ldırım� olmal ı s ı n . Bedenin buna kar�ı ge l i r de. scn i hiçbi ycre b ırakmaz . "

Sess izce k ı k ı rdamaya başlad ı .

'"N iye gülüyorsun'?" d i ye sordum .

" ' Berbat b i noktaya u l aşım." clcd i . "()erç i �·eki lın e n i�· i ı ı

ç o k geç, eyleme geçmen i�·i nse çok erken . Yapabileceğ i n ıek

�ey olaylara t anı k olmak. Sen �u anda. ıle aıası111n rahııı i ıle dönebi l en, ne de isted i ğ i gibi dev i nebilen bi \·oc uğun o sel i ! durmundasın. Çocuğun yapabi leceği tek şey. sey red ip, krnd i .,inl·

anlatı l an a k ı l alımız eyleıı öykti leriıi diıı leıııe k . İ şle ş imdi seıı

de taııı bu noktadası n . N e esk i dünyaıı ı ıı r<ı lııı ine ka\·;ı h i l ırsıı.

ne de erkle edimlerde b u luıabi l i r.� i n . Yapa b i l eceğ in tek .�ey nk

ed imlerine tan ı k o l m a k . öykli ln. erk öyküleri d i ıı leıııek

" İ şte ç i ft ele, bu öykülerden biri y;ı l ıı ızca. B i l i yor.,uıı bunu.

Zaten, ak l 1 11111 buııa b u kerte t ak ı l m a s ı ı ı ı n ıeden i de bu. Anlarm ı ş gibi yaptığııdaysa, kafanı duva rl ara v u rımış olu yorsun.

Sana açı k l am a kabi l i nden söyleyebi l eceğ i m tek �ey ş u : ç i t"t , lıer

ne kadar riiyu giimıe sonucurnla ort aya �· ı ks;ı b i le, olabild i ğ i nce gerçekt ir. "

··senin söy l e d i k lerine bak ı l ı rsa, don J ua ı ı , ç i l ı , ed i m lerde

b u l u n ab i l iyor. Pek i , o lwlde ç i l't . . . ? "

Y ü rüıtüğü ın m antığı s ü rdlirıııcye bırakıııadı ben i . Çifı iıı

varl ı ğına !anı k l ı k eıiikıen sonra, bana bu konuda b i r şeyler anlatmas ı n ı n y a k ı ş ı k alıııayacağ ı ı ı ı aıııııs;ı trı.

"Çift , tabii ki ecliıııde bul u ı ı ab i l ir," c!ediıııı.

'Tabi i k i ," d iye yan ı t l ad ı .

'"Pe k i , ç i ft ö z adıw edimde bulunabi l i r ıı i '?" d iye sorduıiı.

'"O, b i zzat özd ü r, kahret s in ! "

N e demek isted i ğ i m i anlatmanın �'.ok zor olduğunuıı ay ı rdına vard ı m . K a famda, eğer bir büyücü �ıynı aııda i k i eyle ııı

bi rden gerçeklqt irebi l iyorsa, yararcı ü retken l i ğ i n i n de i k i ye

k atlanması gerektiği yolunda bir clü�ünce dolanıyordu. Ayn ı

anda i k i i �te çal ı şabi l i r, i k i yerde o la b i l i r, i k i k i) i y le görti�e b i l irdi .

R Ü Y A CJ Ö R E N L E R lJ Y A D A G Ö R Ü L E N

Don J uan sabırla dinledi.

"Şu biçimde aç ıklamama izin ver, " eledim. "Don Genaro,

varsayımsal açıdan bak ı l dığında, çiftine, binlerce k i l ometre

uzakl ıktaki bir adamı öldürtebilir mi?"

Don J uan bana bakt ı . B a�ını salladı, gözlerini benden

uzak l a�tırdı.

··ş iddet öyküleri sarın ı � , her b i t arafı n ı , " ded i . "Genaro

kim seyi öldüremez. Neden i çok bas it, çünkü art ı k insan dostları yla arasında alıp verecek h içbi �ey kalmad ı . Bi sava�çı görme

ve riiru gijmıe yet isini yakalad ı ktan, ı � ı l t ı s ı n ı n b i l i ncinde olduktan sonra. içinde ba�ka �eylere kar�ı ilgi kalmaz . "

Çömezl i ğ i ın i n i l k g ünlcriı ı de, bir büyücü n ü n , "dostunun"

yardımıyla kend i n i yüzlerce kilometre uzağa ta�ıtıp, clü�nı an l arı na darbe ind irebileceği ne i l i � k i n bir açık lama yaprnı� olduğumı aı ı ı ı ıısattım.

" K a fanı n karın a� ı k l ı ğ ı ndan b('.ı: soru m l u y u m , " ded i .

"Ama, u nutma k i ba�ka kez d e , öğretmen i m i n bana uygulattı

ğı adı m ları sana uygulamad ı ğ ı m ı söylcdiydim sana. Bi büyücüydü u, seni de o dünyaya tam anlamıyla sokmalıydım. Yapmadıın , çünkli artık insan kardqlerirnin �usuyla busuyla i lgilenm iyonım . Gerç i , öğretmenim i n sözlerine saplanıp kalmı

�ını d ı r. Seninle onun konu�tuğu biçimde konu�mu�um(hır ço

ğu zaman.

"Gen aro, bi bilgi adamıdır. Hem de en hasıdır. Eylemleri

kusursuzdur. Sıradan insanın da, büyücünün de çok ötesindedir. Onun ç i ft i , ne�es inin ve m izahı n ı n ifadesidir, o bunu, sıradan duru m l ar yaratmak y a da çözümlemek amac ı y l a ortaya çıkarın;ız. B i lebi ldiğim k adarı yl a çift, bizim ı � ıldayan varl ık olma duru ımımuzun fark ın d al ı ğ ıdır. O, her �eyi yapab i l i rse de kimseye karı�maınayı yeğler. sevecen olmayı yeğler.

"Ödünç a l ın ın ı � sözcük lerle, seni y an l ı � b iç imde yönlendirıni� ol mak ben i m hatamdı. Öğretmeni m i n, don Gcnaro 'nun

yapabildiklerini yapmaya gücü yetmezdi . Ne yazık ki kimi

�ey ler, öğretmenim için, tıpkı sani n için olduğu gibi, yalnı zca

hi erk öyküsü olmaktan i leri gidemed i . "

B akı� aç ımı savunmak zorunda :1:.,settiın kend i m i . Varsayımsal aç ıdan konu�tuğuın u söyled im.

6X

6X

" B i l g i adamı söz konusu olduğu nd a v arsayın ı s <ı l açı d i ye

b i ?CY kalmaz," dedi. "B i lgi ad;ını ı n ı n i nsan k<ırdqlcrine L<ırar

vermesi olanaksızd ı r; ister varsay ı msal ulsıın islerse b:ı]ka bi

�ey "

"Peki , ya in snn k ardqleri onun güve n l iğ i ı ıc ve sağl ığı na

zarar vermeyi planl arsa? O zam an, kend ini koru mak amac ıyl a

<;ift i n i k u l l anabi l i r mi?"

Umarsız l ı k içinde, dilini �akl attı .

" B u ne inanıl maz, �iddet dolu dLi � ii ncckr böy le," dedi.

"H iç k i mse, b i bilgi adam ı n ın giiven l iğiıe ve sağl ığı na 1.arar

vermey i planl ayamaz. O, bunu giiriir, ön lemek ;ıınac ıy l a gerekeni yapar. Gen aro, örneğin , sana u l a�ayı ın derken hesaplı b i

teh l ikeye atı ldı. A m a sen , o n u n g üven l i ğ i ne zarar verecek hi�·bi �ey yapamazdın, zaten. Öyle b i ?CY olsayd ı , giiımcsi oıı a söylerd i bu n u . A m a eğer, sen i n doğanda on;ı zarar verecek bi

�ey varsa, ve giirnwsi buna u l a�aırn yorsa bu da onun y;ı1.g ı s ıd ı r, zaten ne Genaro ne ek b i ba� kas ı bu nu önleyebi l ir Ciöıdii

.

ğün gibi, bilgi adamı lıiçbi �eyi denctlcnıedcn deıcıiıı ı i cliıdl'

tu ıar. Ya ! "

Sessiz kalırn � t ı k . Güne� evin batı yaıııııdak i s ı k , uzun çal ıl ı k l arı n ucuna ul a?m<ı k üzereyd i . Gün ı � ı ğ ı�1 ı n yiıınesine iki sa-at kadar daha vardı .

-

Don Juan tek l ifsizce, "Neden Geıuro ' yu çağı rıı ı ı yorsun·)"

dedi .

Bedenim s ıçradı. İ l k tepkim el imdeki her şeyi atıp arabama koşmak oldu. Don J u an kahkahadan k ı rı lı yordu . Ona, kend ime h içbir şey kanıtl amak zorunda olnıaclığımı, kend is iyle konuşmaktan çok ho�nu t olduğumu söy ledim. Don .luan, �iilrnes i n i d urduramıyord u . Sonunda, don Genaro ' nun böy le b i r

sahneyi k aç ı rm asını n utan\'. verici olduğunu söyled i .

" B ak , d o n Genaro ' yu sen çağırm azsan. ben \'ağınnrn," ded i , kararl ı bir ses tonuyla . "On un arkadaşl ığı ıia bayı l ı yoru m. "

Üst damağımda korku nç ekşi bir tat olu?muştu. Ka�ltırıııdan, üst dudağı mdan ter boşand ı . B ir şey söylemek istcd i ı ıı

ama, aslında söyleyecek bir şey yoklu.

Don Juan, uzun dikkatli bir bak ış fırlattı bana.

"Had i , " ded i . "B i sava�çı her zaman hazırdır. Salt sav<ı�\· ı

R CJ Y A G Ö R E N L E R 0 Y A D A G Ü R l� 1 . E N

(ılJ

olıııayı d i lemekle sava�çı ol u111 n az. Ya�anı ı ın ızı ı ı son a n ı n a dek

s [iren bitıı ıcyeıı bi sava�ıııdır. bu. K imse sw a��·ı doğmaz, tıpkı k i msuıi n mant ı k l ı b i varl ı k olar:ık doğmadığ ı g i b i . B i ri ne ya da ötekine diiıılі�ııey i biz beceri riz.

"Topla keııd i n i ! Cen&u'nun, sen i böyle ı i t rerkcn görııes i

ııi istemem . "

Ayağa ka l k t ı , s uııdurına111 n tcııı iz tabanı üzerinde i leri geri gezi n meye ba�lad ı . H i ç b i r �ey yapı ı ı adaıı d u rı na m u laıaksP:d ı . S i n i rlerim öylesi ne geri l ın i�ti k i . sununda tek b i r sözcük ya-1.aınaz o l cl u rn , ayağa fı rl adı m.

Don Juan, yüzüın baı ıya dönük biçimde nok ıaının üzerinde yerimde s<1ydml ı . Ayn ı dev i n i m leri b in;ok kt?Z uygu l aı m ı� t ı .

Aınaç. k i � i ıı i ı ı ol u�an a l:ıcakaranl ıkıan "erk" çekmesiyd i . Bunun İ\"iıı, kollar havaya k al d ı rı l ı yor. paırnaklar pervanen i n ka

ııaıbrı gibi geril iy or, sonra kol l ar lepe nokıasıyla ufk u n lam or

ı:ısıııdayken k u v vet ice .sı k ı l ı yordu .

Dcv iniıılcr i�e yaradı , olab i ld i ğ i nce diıginle�ip kend im i

loplad ı ı ı ı . CJ rnc d e , bu yal ı ıı , aptalca dev i n i ııı l erlc a s l a bu denli d i ngiılqcmeyecek olan esk i "bcn"imc, ne olduğunu merak ctmektcıı de kend i m i ;ılamad ı ın .

D ikk<ılinı i , dun J u an ' ı n don Genaro ' yu çağı rma k arnac ıyl;ı ku�ku.s u zca i zl eyeceği yönteııı lizerinde yoğ u n la�ıırmak i s tedi111. Doıı Juan, ylizü güı ıeydoğuya dönük biç imde sunclurı na-1 1 1 1 1 ken<ırı nda durd u , e l lerini ağzına götürüp bağırd ı , "Geıaro !

B u ra y a gel ! "

Don Gcııaro b i r a n sonra çal ı l ı ğ ın ard ı ndan ortaya ç ı kıı.

Her i l-;. i s i de ı�ıldıyorl ard ı . Önümde, neredeyse dans ett i l er.

Don Gcnaro beni t a�kmca selamlad ı , ard ı ndan si.it sand ığını n üstii ne oturdu.

Kes i n l ikle yol u n da gi tmeyen bir �ey vard ı , bende. D iıgindirn, ıela�lan111 1yordu111 . İ n anı lmaz bir v u rclumduyınazl ı k ,

uzaktal ı k h a l i t ü m varl ığ ı m ı k.apl a m ı � t ı . S anki b i r yere sak l a n

ırn�, k.end i rn i seyred iyordum . Don Genaro ' ya, oldukça k ay ı t s ı z

bir tavırla, geçen görli�rnerniz s ı ra s ı nda ben i ölesiye korkuttu

�unu , hatla psikolropik biı k i lcrlc o l an deneyi rnlcrirn s ı rasında

bile bu den l i bir karga�aya sli rü k l enmediğ iın i a n latrnaya g i rişt i m . l ler i k is i de, aıı l allık l ar ı rn ı . s anki g ü l ünc;rnüş g i bi kar�ı la-

d ı lar. Ben de onlara güldüm.

Duygularımdaki uyuşukluğun kes i n ! ik le bil incindeyd iler.

Beni seyredip, sanki sarhoşımışum gibi dalga geç t i ler

İçimde b i r şey, durumu aşina bir konuma getirmek amacıyla umutsuz bir savaş veriyordu. İ l g i lenmiş ve korkmuş olmak istiyordum.

Don Juan, sonunda yüzüme su serperek, oturup bir şeyler

yazmaya yönelıti beni. Daha önce de söylediği gibi, not alımım ı , yoksa öleceğimi bel i rtti. Yalnızca birkaç sözcük yazmak

bile, beni o eski bildik hal ime döndürmeye yetm işti. Önceden

bulanık olan bir şey, sank i yen iden eski berrak! ığına ka v uşm uştu.

B i l inen özü m ü n ortaya ç ı kması , bil inen korku ları m ı n da

ortaya dökü lmesi anlamına geliyordu. Korkmamış olmaktansa,

korkmaktan şaşırtıcı bir biç imde daha az ürkmüştüm . Tatsız da

olsalar, eski alışkan l ı k l arın getirdiği tanışık l ı k duygusu huş bir

dinl ence gibiyd i .

Sonra, D o n Genaro 'nun, çal ı l ığın oradan ortaya ç ı ktığı n ı n

tam anl amıyla ayırd ı na vardım. B i l inen düşünce süreçleriın çalıştı. İşe olay h akkıııda yoruın yapırnıyı reddetmekle ba�lad ı m .

O n a hiçbir ş e y sorm amaya karar verdim. Bu kez sess iz bir tanık olacaktı m .

"Genaro duvara dayanmıştı. Hem sırtını duvarda dinlendiriyor, hem de oynak süt sandığı üzerinde oturmayı si.irdüri.iyordu. Tıpkı at binmiş de süri..iyorınuş gibi görünüyordu. El leri önündeydi, b i r atın dizg i n i n i tutuyormuş izlenimi n i veriyordu.

"Çok doğru , Carlitocuk," d iyerek süt kasasını yere oturttu.

S ağ ayağını cli..i şsel b i r atın boynunun üzeri nden geçire rek

at indi ve yere atladı. Dev i n im lerinde öylesi ne bir kusursuzluk

v ardı ki, bende at s ı rtı nda yolculuk yapıp gel miş olduğu yol unda sarsılmaz bir kam oluşturmuştu. Yan ıma gelerek soluma

oturdu.

"Genaro geldi, çünkü sana ötekinden söz etmek istiyor,"

dedi, don Juan.

Sahneyi don Genaro ' ya bırakı rnı ışçasına bir deviınindc

bulundu. Don Gcnaro eğild i . Yüzümü görmek amacıyla hafif

çe döndü. '"Ne öğrenmek i sterdin, Carl itocuk?" diye surdu,

yüksek perdeden bir ses le.

"Eh, eğer ç i ft hakkında konu�acaksan, bana her �eyi anlat," ded im, yapın a bir kay ı t s ızl ı k l a.

Her i k i s i de birb irileriyle bakı�ıp ba�lan111 salladılar.

"Geıım saıa rüya gören ile rüyada görülenden söz edecek. " dedi don J uaıı.

··sen i n de bildiğin gibi C arl i tocuk," dedi don Genaro, ısın

ıııaya ba�l ayan bir konu�ınacı h avasıyla, "çift , riiyu gr)rme sıras ı ı ıd a ba�lar. ' '

B a n a uzun uzun bakarak gülümsedi. B ak ı �ları n ı , y üzüm den de fterime ve kalemime kayd ı rdı.

"Çi n , bir rüyadır," dedi , kolları111 ka�ıdı ve ayağa kalktı .

S uııdunnanııı sonuna doğru yürüd ü , çal ı l ığa doğru yoluna dev<ıın elti. Y üzliıı Uıı dörtte liçünü bize gösterecek biçimde çal ı l ı

�ın ardında durd u : göri.inü�e bakı l ı rsa i�i yorclu . B i r süre sonra,

yol unda g i tmeyen bir �eyler varırn � gibi geldi bana. Sanki

ıııııarsızc a heıneye çalı�ıyur. aına beceremiyord u . Don Juan ' ın

kalıblıa.� ı . don Ceıaro 'nuıı gene soytarı l ı k ell i ğ i anlamına gel iyordu. Don Geıaro beden i n i öylesine gül ünç durum l ara sok u yo rdu k i , doıı .Juan da ben ele gi.i l mekıen neredeyse sinir nö

IK�t ine tutul mak üzereyd i k .

Don Cenaro suııdurınaya dönerek oturdu. G ü h .i�ündeıı,

pek az rn.�tlaıan bir sıcaklık yayı l ı yordu.

"Yapamad 1 11 ıııı ı , yapamazsın i�te," dey ip omuzlarını silkti.

Sonra, b i r anl ı k .�essizl iğin ard ından içiıııi çekerek, "Evet,

Cırl itocuk, ç i ft , b i r rüyad ı r, " di ye ekledi .

.. Gerçek değı l midir demek istiyorsun'!" diye sordu m .

.. Hayır, b i r rüyad ı r demek i s t i yorum," d iye kar�ı l ı k verel i .

Don Juaıı araya g i rerek, don Genaro ' ıııın, b i l i nçl i l iğin i l k

bel irmes ine, b i r ba�ka deyişle bizim ı � ı lclayan v arl ıklar ol uşu

ıı ı uza gönderme yaptığın ı açı k l adı .

"Her biri m iz forkl ıyız; bu, savaş ı m l arımızın ayrıntılarını

da farkl ı k ı l ı yor," eledi don J uan. "As l ın a bakarsan, çifte u laş

ınak amacıyla attı ğ ı m ı z adı m l ar aynı. Özel l ikle de pek bel i rg i n

v e emin olnıayan i l k adım lar. "

Don Genaro ela bunu kabul ederek büyi.ici.ini.in bu aşaınad;ı yaşadığı bel i rs izl ik üzerinde bir yorumda bulundu.

'"Ben i m , i l k ba�ıma _t!ellliğiıιde, ııc olduğunu aıı l a ı ı ı a d ı ydıın," d i ye a�' ı k la d ı . ' · B i r giiıı, Lbğ l ;ırda b i ı k i ıopluyord u ııı. L3;ı�k a ot ı oplayıcı l arı ı ı ı ıı da �·;tl ı �ııı ı � o l d u k l a rı bir yöreye g i t ıı ı i)t im . İ k i kocaman torba h i ı k i tupla ı ı ı ı � ı ı n ı . Eve diiıııııcyc lıaz ı ı·d ı ın , aıııa önce b i r s iirc d i ı ı l eıı ıneyc k ;ı ra r vcrd i ıı ı . Pa t i k a t;ır;ıfı ı ıda bir ağacın gölgesinde uzaıı<1ra k u yuy;ık a l d ı ı ı ı . Soııra . ıept.:rı i n a l ı ı ııdaıı doğru gcleıı i ı ısaı ı l a rı n scs i ı ı i duyup uyand ı ııı .

Acekyk ko�up, yaııığıııı yere yakın bir <,:al ı ı ı ı ıı anl ı ııa _0.izleıιdiıιı. Crada öylece bek lerken b i r �ey umıııığuııı duy):!usıııa bp ı ld ı ı n . Torbaları nı ı a l ın ı � ııı ı y ı ı ı ı . d iye bak ı ıιdı ııı: a l ı ııaıιı ı�ı ı n ı .

Yol u ı ı kar� ı s ı ıιda. u y uduğum yerL· b;ıkı yordunı k i kork udan

ölcyazd ı nı . Hfılil or;ıda u y u yorduıιı ! Bcııcl iı ı ı , u1 Bcdc ı ı ı ııe dukunduıιı. Kend i ııdiıιı ! B u arada, gckı ı l cı uyu yaıı b;ıııa i y icc yak l a�ıı ı ı �l arcl ı . Taııı aıl aıιı ı y l a uyanık ulan beıı ise g:izleı ı d i ğ ı ı ı ı

yerde u ııarsızcı bak ı ııyorduıιı. Kalırcıs i ı ı ' Bcıı i h u la cak.Lır.

ı;antaları 1111 yi.iri.i tecek lerd i . /\ıııa sank i orada dcğ i l nı i � i ııı g i b i

bana doğru gelmeyi sürdiird ii ler.

"Gördlik lcri ı ı ı öy les i ne canl ıydı 1' i , \· ı l dırıııak üzerc:ycl i ı ı ı .

B i r �·ı ğ l ı k a t t ı m v e yeniden uyand ı ı ı ı . K ; ı l ı rcls i n 1 B i r rü yaydı

bu ! "

Don Gcıιaro öyh:i.isüıιi.i ke:-.l i , benden b i r soru y;ı d a yoruıιı

bek l e rnı i � gibi durd u .

Don J uan, .. İ k i nc i h:cz ncn�de uyand ı ğ ı n ı siiylc on;ı," ded i .

"Paı i h:aıın yak ı ı ı ı ıda, uyuyakal d ı ğ ı m ynde uyaıd ı ıı ı . " eled i doıı Gen;ı ro. "Aıııa, b i r si.ire ıerde olduğumu bi leııed i ı n .

Yal ıız, � u n u d i ycb i l i riıı h: i, saıki lı<'IL'ı keıdiıı i uyaıı ı rh:cıı izlcmeh:teyd i m . Sonra, b i rden bir �ey bcı ı i p;ıı i kaıı ı ıı yaııı ıı<ı çekl i , ken d i m i , gözleri m i ovalarken b u l d u m . "

"Pe k i , sonra ne yaplıı'1" d i ye sordu doıı .Ju aıı.

İkisi birden gi.ilııeye ba�layınca, doıı J ıı;ııı · ııı bana takıldı

ğ ı n ı a n l ad ı m . Soru la rı m a öyh: ü n i.iyordıı.

Don Genaro konu�ıııas ı n ı sürdi.i rdii . R i r aıı d ur u p k a l d ı � ı n ı , ardından gidip h e r �eyc bakt ı ğ ı n ı söyled i .

"Gizlendiği ııı yer taıı gördüğüm g i biydi," ded i . Baııa duğru gelen adamlar d a yo l l a rı n a gid iyorl ard ı . B u n u b i l i yoru m .

çünkü ko�arak arka l arından bakıı ııı. B u n l ar, gördiiğü ın ad�ıııılmd ı . Onl arı kasabaya dek izlccliıı. Her lı;ı lcle del i o[cluğuıııu

TJ

i..

IÜJ Y ı\ G Ö R E N L E R Ü Y A D A C Ö R C L E N

TJ

sand ı l a r. Yol u n yan ında u y u yan a rkadaşın11 görüp görıııedik leri ıı i smduıııı. l l içbiri görnıeın i ş t i . "

.. G ördüğlin gibi," dedi don .l uan. "hepi m iz aynı k uşkulara

clLişliyunız. Dcl i rınektcn korkuyonız; ne yazık ki bizler zaten

deliyiz."

Don Ceıaro, bana, "Sen bizden b i r kerte daha del is i n asi ı nd;ı," d iyerek k ı k ı rdad ı . " Dalıa da k u ş k uc u . "

Kuşkucu luğuıııla dalga geç t i ler. Sonra. d o n Geıaro yenickıı kuı ı uşnıaya başlad ı .

· · ı-kpiıııiz yoğun varl ı k l <ırız." ded i . " S en t e k değ i l s i n , Carl i ıuc u k . R iiya neckn iylc b i rk aç· gü n b i raz sars ı l d ı ın , ama y<ışa

ıııııı ı kazanmam i ç in ç a l ı şıııam gerek i yordu , rüyaları ııı ı ıı gi

ı.c ı n l e ri üzerine d lişLincelerc dal maya gerçekten zaman ım yoktu. Böy lece. c;abucak sildim bunları ka forndan. Sana c,;ok benzerci iııı. ben .

" A ıııa bir gü11, bi rkaç ay sonra yorucu �·a l ı şıııay!a geçen bir

saba l ı ı n ard ı ıdan, i l\ i nd i listiine doğnı, bir k ü t ü k gibi yat ı p uyuduııı. Sonra, yağın ur yağıııaya başlad ı , tavandak i del ikten daml ayan su ben i uyand ı rd ı . Yataktan fı rladım, çatıya t ı nıan ı p içeri y i su basıııadan, de liği t<ıın i r eıııek i sted im. Kcndiıııi öy le iyi.

ö y k gü�·lü h i ssediyorduın k i , i ş i bir dakikada b i t i rd im . l s l an

ınaıı ı ı ş t ı ın h i le, O k ı sa şekerleıııeııi n bana c,;�)k iyi gel d iğ in i dü

şüncl ü ı n . İ�iııı bit ince eve dönüp bir şeyler yemek istcdiııı. Ama

lnkıı ı a l a rı yutamad ı ğ ı ın ııı ayı rd ı na vard ı m . H astaland ı ın sand ı ı ı ı . K i ın i utl arı . yapra k l arı ç i �ıeyip boynuma IJ<ığlad ı nı, yata

ğıma düıidl.iıııı . Yatağ ı ı ı yan ı n a gel i nce, kor k udan d izler i m i n ba

ğı çözüldü gene. Yataktaki bend i m ; uyuyord u m ! Beni di.i rti.ip

uyaııd ı rıııal\ istccl inı , aıııa bunun kes i n l ikle yapılmaması gereken b i r şey olduğunu b i l iyordum. Böylece , evden dış arı kaçtım. Çok feıia Lirkmi.i�tüııı. Ne yaptığımı, nereye gittiğimi bilmeden tepe le rde dolaştım, oysa tüm ya�aını ı ıı oralarda geçıııi�ti. Yağıırnrda. d�ıın l al arı d u yu ıısaınaclan yürüdüıı. Sanki dü

şüıınüyorcluıı . Soıra, � inışeklcr, y ı l dı rı ıılar öyles ine yoğu n

Lı�tı k i yeıı ideıı uyand ı ıı."

B ir süre sustu.

·'Nerdc uyandığımı bilme k ister misin')" d i ye sordu bana.

·'Tabi i," d i ye yanıtladı, don J uan.

E R K Ö Y K Ü L E R i

"Yağmur altın d a , tepelerde uyandım," ded i .

" A m a uyandığını nasıl anladın?" diye sordum.

"Bedeni m anladı," d iye yanı tladı.

"Aptalca bi soruydu bu," diye g i rd i araya don Juan. "Sava�çını n iç: inde, bi yerlerdeki b i �eyin ti.im dcği� i ın lcrin b i l i ıc incle olduğunu sen de bil iyorsun. Sava�ç ı ı ı ın kesin cn.:ği bu bil i nc i güçlendirmek ve sürdürmektir. Sava�ç ı , bunu tem izler.

parlatır, ve çalı�ır durumda tuıar."

Haklıydı. İ ç i mdeki bir �ey i n her �eyi kaycle t ı i ğ i n i , yapt ı

ğım her �ey i n b i l i ncinde ol duğunu bildiğimi onlara söylemel iydim. Ayrıca bunun sıradan b i l i ll(,: l i l iğiınle de bir ilgisi yoktu.

Tam anlamıyla saptayamadığıın . değ i�ik bir �eydi. Onlara, belk i de Don Genaro ' nu n bunu benden daha iyi tanı ıı layacağııı

söyledim.

" Bakımı, sen de iyi gidiyorsun," ckdi don G cnaro. "Sana

neyi n ne olduğunu söyleyen bir iç sestir. İ�te o sırada bana da

ikinci kez uyandığımı söyled i . Tab i i , uyan ı r uyanmaz riiwı giirmüş olduğum kanısına vardım. Belli k i sıradaıı bir rüya değ ild i bu. Ama, tam anlamıyla riiyo giirnıe de değildi. Böyccc ba�ka b i r kanı olu�lurdum : sanını n yarı uyanı k halde uykumda yiirümü�tüm. Bunu ba�ka türlü an l ayam ıyordum."

Don Genaro, v e l in i meti n i n ona, ya�adıkl arının bir rüya olm adığını, bunu kesi n likle uyurken rüya görmek biçiminde ele

alması gerektiğini aç ıklad ı ğını söyledi .

" Bunun ne olduğun u söyledi sana?" diye sorduıııı.

B i rbirlerine bak t ı l ar.

" Bana bunun bir hayalet olduğunu söyledi," ded i, sesinde

küçük bir çocuğun titremiyle.

Onlara, don Genaro ' nun vel i n i metinin, olayları onların bana açıklad ı k l arı g i b i ın i ac,:ıklaclığı n ı öğrenmek isted iğimi söyledim.

Don Juan, "Ta b i i ki öyle açıkladı," dedi .

"Veli n imet i m i n açı k l adığına göre," diye söze gireli doıı

Genaro, "ki�inin içi nde kend i n i uyurken gördüğü rüya, � i rti ıı

zamanıymış. B ana, meraklanıp kendime soru l ar sorup erk imi

ziyan edeceğime, hazırlı k fı olmamı öğlitlcmi�ti.

" B i r sonraki deney imimi vel i n imetim in ev i nele yaşadı ın .

(lı ı a ev i �lerincle yardımcı oluyordum. Bir ara dinlenmek için

1 ıı raz uzandım, her zamank i gibi uyuyakaldım. Ev i , kesinlikle

l ıı r erk yeriyd i , ve bana yardım eıııı i�ti . Bir gürü ltüyle uyant l ı ın , birden. Velin inıet imin büyük bir evi vardı. Varlıklı bir

. ıdamclı , yanında c,;alı �'mı c,;oktu . G ürültü, ç akıl taşlarına çarpan

l ı ı ı küreğin sesine benziyordu. Oturu p dinledim. Sonra da aya

.!• ;ı kal ktım. Ses çok tedirgin ediciydi ama neden böyle olduğu-

1 1 1 1 kavray <1ını yordunı. Ye rde uyumakla olduğu m u n ayırdına

v; ı rdığ ım s ı rada dı�arı çıkıp sesi n kaynağını arayıp bulmanı gen·k i r m i . diye dü�üni.iyorduın . B u kez neyi nasıl y apmam ge

ı dd iğini b i l i yordum. Sesi izledim. Evi n arkasına y i.iri.icllim.

l\ i ıııse yoktu. Ses, evi n uzaklarından gel i yor gibiydi . İzlemeyi

·.ii rd ü rcl üı n . Ne kadar izlersem o denli hızlı clev inebil iyordum.

1 l ı.ak bir yere geldim ve i ıaıılınaz �eyler göreli.i m . "

Bu olayları n ba�ına geldiği sırada çömezl iğinin başlangıç

. ı �aınal arı nda olduğunu, "rüya görme" alanın d a pek az i lerledi

: · iıııi, aına kendine baktığı türden rüyaları anlaşılmaz bir kolayl ı k la gürdi.iği.iı ıi.i açı k ladı .

'"N ereye giıııiıı don Genaro')" d iye sordum.

"Riiyo gı'jmıe s ı rası nda ilk kez gcı\:ekıen dcvinmi�tiın , o

!'tin," ekeli. "As l ı na bakarsan doğru davranacak denli bilgim

,·ardı bu konuda. Hic;bir �eye cloğrud;:n bakmadım; sonunda

krnd i ı ı ı i , vel in iın et i ın i ıı kimi erk bitkileriıı iıı yer aldığı derin bir

kllyakta bulduıın ."

"İıısaıı, riiyu gı'jmıc konusunda ıc clcı ı l i az �ey b i l i rse daha

ı ı ı ı iyi oluyor'?" d iye sordum.

" H cıyır," d iye girdi araya don J uan. " Herkes bel irgin kornı

Lırda k i m i kolaylıkl ara sahiptir. Gcnaro ' nu n usıal ı ğ da riiya

ı:iirme üzerine. "

"Koyakta neler göreli.in , don Genaro?" d iye sordum.

"Ve l i n i ınct imin k i m i adamlarla b i rl ikte tehl ikeli uygula

ı ı ıalarcla bulunduğunu gördi.iın. Orada ona yard ı m etmek i ç i n

lıul unduğuınu di.işi.indüm, ağac;l arın ardı na gizlendi m . Ne v a r

k i , nas ı l yard ı ıı edeceğim i bilm iyorduın. Kafasız da değildim;

·;ununda, gözümün önündek i s ahnenin rol alm ak için değ i l ,

.'>L'yretınek için olduğunu anlad ı m . "

"Ne zaman, nas ı l , ve nerede uyand ı n?"

" N e zaman uyand ığımı b i lcnll'ıı . S a a t k r .suıır:ı olıııal ı . !3 iit ü n b i l d i ğ i m , vel i n i ıııet i ı ı ı i ve adaı ı ı l arı izkd i ğ i ı ı ı d i r. VL· l i ı ı i ım.·t i ın i n e v i ne vard ı k l arı ıında \·ı k.ard ı l- lan g ü rü l lli, <._:iiıııkü t:ırı ı � ı yuıl ardı , ben i u yandırd ı . Keıı d i ııı i u y urken seyrL· t t i ğ i ı ı ı ynckyd i ı ı ı .

" Uyanın :ıııı 1 11 anlından, gördii k l c ri ı ı ı i ı ı v e y:qı t ı k l arı ı ı ı ı ıı

rüya olıı<ıd ığıı ı n a y ı rdına vard ı ı ı ı . Sesin k ı lavuzluğunda uz:ık

bir yere g i t m i � t i m . "

"Ve l i n i me t i n , sen i n n e yapt ı ğ ı n ı n Lırk ı ı ıda ıııydı'1"

"Tab i i ki. Yapacakl<ırı ı ı ı ı ycri ı ıc gL· t i rı ı ıcımlc yard ı ı ı ı c ı o l mak amacı y la , k ü rd.k o sesleri çıkaran kend i .s i y d i . E v e g i rd i

ği nde, uyuduğum i ç i n heı ı i azarl a rı n ı � g i b i yap t ı . Beni gi!ulii

,�iinii bi l iyordum. Dalıa sumabrı . dost Lırı evinden gitı i.�indc

bana, ağaç l a rı n ard ı nda g izlenen p:ırı l t ı ıı ı ı Lırk e t t i ğ i n i siiylcd i . "

Don Geıarn, bu Ü\' o l ayın on:ı rüya giirı ıe yoluıd:ı h i rk:t\'

adıııı attı rııı ı � olduğunu. bir sum:ı k i sekr i <._: i n un he� y ı l gL'\Jl lL's i gerek t i ğ i n i söyledi.

"DörclliıKiisü çok dalı:ı garip, ı;ok cblıa t :ı ı ı ı bir giirsiiydLi . "

dedi. " Kcnd i ııı i . i � l e n m i � b i r tarl aıı ın orl:ısııd:ı lıı ı lduııı. Kend i m i yan t ara l'ıına y;ıtııı� derin deri ı ı uyurkeıı giirdiiı ı ı . B u ı ıu

ı ı riiya görme olduğunu b i l i yorduıı. \' iinkü lıcr gecL' keı ı d i ı ı ı i ıii rn gi!mıcyi u ygul amak i\·in hazırl ı yordu ıı. ÇoğuıılukLı. ııe 1.:ıııı :ıı

kend i m i uyurken görseııı uyuduğuıı yeı·iıı yaı ı ı ı ıda u l u rd u ı ı ı .

B u kez yatağ ı ıııda ckğ i l cl i ıı, oysa o :ıl·+ıı ı ı yaı:ığıııa y a t t ı ğı ı ı ı ı

\'Ok i y i b i l i yord u m . H al bu k i ni\'{/ gi!mıc, b u sc!cr güııcllizlıı

o l u yord u . Uzaıdı.� ı m yerden :ıy rı l ı p bir yöı ıe doğru g i t t i n ı . N e rede o l d u ğ u m u b i l i yorciuıı. Ev i ıııdcıı ıx'.k u1.akt:ı değ i l d iıı; ulsa o l s a b i rk a\· k i l oıııe t re. Her :ıyrı n t ı ya bakarak �·evrl'.de d o l a ı ı dııı. B üy ü k bir ağac ı n gölgesi nde d u r u p b i r tepe n i n y:ıııarnıdaki k i m i nıısır t a rl al a rı n ın !ıeıncıı yanı b:ı� ı ndak i d liz b i r toprak parçasıııı gözl e d i m . Sonr a , ulağ:ııdı�ı lı i r �l'.Y çekti d i k k at im i , ııc den l i uzun bakarsam b<1kayııı \'evreııdeki ayrı n t ı l ar cle

ği�ın iyor ya da gözden y iım iyord u . Ürkerek. uyumakt :ı oldu

ğum yere doğru k os t u nı . İste }.!ene tam oraclaydııı. KcıdiııL·

·—

·—

)

.'>

·—

bakıııaya ba�ladım. Baktığını bedene kar� ı lirk ü t li c li bir k:ıyıts ızl ı k duygusu içiıcleydiıı.

"Sonra, yakla�an i nsanl arı n ses i n i duyduıı. İ nsanlar lıcp

R Ü Y A U Ö R E "J L E R Ü Y A D A G Ö R Ü L E N

çc v reındc g i b iyd i . K Liı;lik bir tepenin üzerine ko�up on ları dikkat l ice izkd i ın . B ıı l ı ı nduğuıı tarl aya gelen on khi v ard ı . Hepsi de genç t i ler. Yat t ı ğ ı m yere ko�tuıı , ve ken d i m i orada bir do

ınu1. gihi horl arken giirdüğli ın dc ya�aın ıııın en bunaltıcı a n l arı ndaı ı birini ya� <lll ı ıı . Benimi uyand ı rııaın gerektiğini de bi liyordum. A ın a nası l ? Kend i m i uyand ı rmanın öldürücü olabi!ec1:· ğ i n i de b i l iyurduın . Ama, gern.; insanl ar beni orada bu l url arsa altüst ol acaklard ı . U suımbn geçen tüııı bu i rdelemeler asl ında t <ıııı aılaııı yla LhL) Li nce değ i l d i . B un l ar daha çok gözüm ü n önüı ıdeki s;ılıııc lere benziyord u . Eıdi�e d u y ın aın , örneğin,

kendiıııı ı . kapana k ı s ı l ın ı � l ı k duygu s u içiıdcykcn görmemd i .

Buna end i�clenıııe d i yordum. Ondan sonra ela çok geldi bu ba

� ı ın <ı.

· ·Evcet , ı ıc yap<ıcağı ın ı bi leıncd iğiın i�·in o l acağııı en küıü

-�ü ı ıc lıazı rla narak, kt.'.nd iıııc bakarak orada öylece beklcd i ıı.

B i r s ü rü i nı ge gözüınün önü nden uçu�arak geçti . B i r tanesi ne

öze l l i k l e ası l d ı ı n . B u . e v i m i n ve yat;ığıııın görü ntüsüydü. Görüı ıü oldukça nL�l lqti . Alı, evimde olııay ı öylesine isterdim k i !

Soıra, b i r �cy .�ar.� ı ı hcn i : birisi ben i i t t ı gibi gel d i , v e uyan d ı m .

Yaıağı ındaydıı ! B e l i rg i n b iç i ıdc riiwı gl!mıiiştii111. Yatağı ın daıı f ırla y ı p . rüya görnıc s ı rasınd a bulund uğum yere k o�tunı .

Tü ıııii y lc gi!ufii.�ii111 gibiydi. Gençler orada çal ı� ı yordu. U zu n

siirc uıLırı izlcdiıı. Bun lar, onl ardı.

"Ciinii ı ı sonunda, lıcrkcs gitıikıcn sonra uyuduğumu gördLiğüıı yere gel d i ıı. 13 iri burada uz<ıını ı�tı . Ek i nler ezi l ın i�ı i. "

Duıı J uaıı ' la don Gl'.Iıan.ı ben i gözl üyorl ard ı . Garip hayvanl ara benziyorlard ı . S ı rı ı nı d a bir titreme lı isseı im. Onları n ben i m gibi b i r insan ol ıııad ı ğ ı yol unda gayet kesin b i r korku ya

kapı lıııak Lizcreydiııı k i , don Genaro b i r kalık.aha patlattı.

"O gün lerde," ded i , "tıpkı sen in g i b i yd i m , Carlitucuk. Her

�eyi ara�tırııak isterd im. Senin gibi ku�kucuydunı . "

Dur d u , parmağı n ı k a l d ır ıp s a l l ayarak don J u an 'a dönd ü .

"Sen de b u çoc u k kadar ku�kucu değ i l m iydi n?" diye sor-

du.

"Ncrdc." ded i , dun J L1<111. "Şaıııpi yoıı . u."

Don Genaro baıa dönüp özür d i ler gibi b ir devi n imde bulundu.

"Galiba, yanıldım," ded i . "Ben, seni n k adar ku:::kucu de

ğildim . "

Gürültü ç ık armak istemez g i b i hafifçe k ı k ı rdamaya ba�lad ı l ar. Don Juan ' ı n bede n i sessiz kahkahalarl a k ı rı l ıyordu.

" B ir erk yeri buras ı , seni n için," ded i don Genaro, fı s ı l t ı yla. "Oturduğun yerde, parmakl arı n kopuncaya dek yazıp durdun. Şöyle zorlu bi riiyo giimı<' ya�aclın m ı h iç burada, sen'1"

"Hayır," dedi don Juan, alçak sesle. ·'Ama zorl u bi yazı

yazma ya�adı . "

A rt ı k , i kiye katl andı l ar. Sanki . yüksek sesle gülınek i stem iyorl ardı . B edenleri sars ı l ı yordu. Sessiz kahkahaları, lart ıııılı

bir g ıd ak l am ay ı andırıyordu.

Don Genaro d i k oturdu, sonra yanıııa doğru kaydı. Art arda s ı rtıma v urup ben i m b i r alçak olduğumu y i ı ıelcdi; birden sol

kolumdan tutup büyük b i r güçle kend i ne doğru çek t i . Dengeıı i

yitirip, öne doğru yuvarlandım. Yüzümü sert toprağa çmpmak

üzereydiıı . Dü�ünınedcn, sağ kolumu iinc uzat ıp. dü�ü�üıı ü

yava�l a tt ı rn . İk i sinden biri, ensemden bastı rarak beı ı i yere yapı�tırdı. K i m olduğu ndan eıı in değildiıı. Beni tutan el, don

Genaro 'nunkiyıııi � gibiydi. Yok edici bir ürkü anı ya�adıııı. Bayılıyoruıı san d ı m , bel k i de bayıl d ı m . M idemdek i baskı öylesine yoğundu k i, sonunda kustum. B u radan sonr a k i ilk duru sezgim, b i r i s i n i n oturınaıı a yard ı ı ıı ett iğinin ay ı rdına varıııak oldu. Don Genaro

önüme çömelmi � t i . Don J uan ' ı göırnck ic,;in çevreye bakındım. G öreınediıı. Don Genaro ' nun ı�ı ldayan b i r

gülü�ü v ardı . Gözleri par! ı yor, doğrudan hana bakıyordu. Ban;ı

ne yapım� olduğunu söyledi . Sesi nde s iteıı ı l i bir titreıı vard ı ;

benden s ı k ı l m ı � y a ela nıeınn u n değ il ıı i� g ibiyd i . B i rçok kez,

parçalandığımı y ineleyerek bir araya gelıııeıı gerekt iğini söyledi, Acımasız bir sesle konu�mayı dened i ama taıı söylev inin

ortasında kahkahayı patlatt ı . Benim parçal ara ayrı lmam ı n kork Lınç bir �ey olduğunu, yen iden bir araya get i rmek için bir süpürge kullanması gerektiği n i söyl üyordu. Parc,;aları yanlı� birle�tirebi li rm i�im de, sonunda ba� parın a ğ ı ın ı ı ı olduğu yere kam ı � ı m gelebilirm i�. Gülmekten c,;atlı yordu. Ben de gü lmek i stedim, ve olağanüstü b i r duygu algı l ad ı m . Bedenim parc,;alanı verd i ! Sank i , mekanik b i r oyuncaktını da, parçal ara ayrı l ım�-

tım. Ne bedensel bir duyum a l ı yordum, ne de bir korkuya kap ı l ı ı ı ı�ıın. Paraııparça o lmak, algılayanın bakı� açısın d an ta

ıık ol duğum bir sahneydi, ama duygusal bir noktadan baktı

ğımda hiç bir �ey sezgileyemiyordum.

B unun ardından sezgileyebildiğiın �ey ise don Genaro ' nun

bedeni mi oyn;ıtabilmesiydi. Sonr a , bedensel bir duyum, çevreı ıı cleki göri.inti.ileri yitinneıne neden olan bir titre�im hissetiıı.

Birisinin. yeniden dik oturmama yardım ettiğinin ayırdına

vardım. Don Geıaro gene önümde çöınel ıı i�ti. Beni koltuk altlarımdan tutup çekerek yürümeıııe yardımcı oldu. Nerede olduğuımı anlayamıyordum. Bir ri.iyadaymı�ım duygusu içindeydim. aııa zaman kavramını da yitirmemi�tim. Don Juan 'ıı cviıin sundurıııasıııda, don Genaro ve don Juan' la birlikte olduğuımın sarsıl maz bil inci içindeydi!ı:

Don Genaro sol koltuk altımdan tutup destek vererek ylirüırn:nıe yardım etti. Seyrettiğim sahneler sürekli deği�mekıeydi. Ne var ki, izlediklerimin ne olduğunu belirleyeıniyorduın.

Gözlerimin önünde belirenler daha çok bir duyguyu ya ela bir

hali ;ın d ı nyordu, bu �eyleri deği�t i ren yerin merkezi kesinlikle

mideındeydi. Bu bağlantı, bir düşünce ya da kavrama biçiminde olu�ınaını�tı . Ç abucak belirginlqip, her �eyin önüne geçen

bcdcıısd bir duyguydu bu. Beni çevreleyen bu düzensiz deği

�iıı ler doğrudan ınideınden geliyordu. Duygu ve göıtintiilerin

sonsuz akı�ırıdan olu�an bir dünya kurınu�ıurn. Tanıdığım, bil diğim her �ey oradaydı. Bu. bir dü�üncc y a d a bilinçli bir de

ğcrl cncl i rrn e değil , kendi içinde bir duyguydu.

Her �eyi değerlendirmeye yönelik o onulmaz alı�kanlığıın nedeniyle, olanl arı bir süre izlemeyi dened im. Ama, öyle bir an ge ldi ki, o kaydetme süreci kesildi, ve isimsiz bir �ey, her türden duygularla göri.inti.ilcr beni içine aldı.

Bir an, içimde bir şey bu değerlendirmeye kar�ı çıkmaya ba� l ad ı . bir görüntünün sürekli yine lendiğini ayırt ettim: don Juan'la don Genaro bana ula�maya çal ı�ıyorlardı . Bu uçu�aıı güri.intü, bir si.ire sonra hızla kayıp g;::� .i. Sanki, h ızlı giden bir aracın camından onlara bakıyordum. B e n i yakalamaya çalı�ır gibiydiler. Görüntü durul aştı, daha uwn s ürmeye ba�ladı. B in-

ER K Ö Y K Ü L ER İ

!erce değ i � i k görüıitli arasından buııu durdurd uğuımın b i l inc i ne

v ard ı m . B u bel i rgin görüntüye u la�ın al\. için öbLirl e r i n i yel g i b i

üfü rmü�ti.im. Sonunda, clü�ünme yo luyhı bunu sürdüırneyi bccerıni�tim. Dü�ünıneye ba� layınca, o lağan s ü rcçlcriıı deıet i ın i

ele aldı. G ü n l ü k etkinl ikleriımle taıı ı ın land ı ğ rnca bel i rg i n o l m asalar bile, yal ıttığıın görüntünün ya cb duygunun, d o n J uan ' l a don Genaro ' nun, don Juan ' ı n e v i n i n suncluri ı ı a s ı ı ıd:ı. ben i koltuk al tlarımdan t u ttukla rı ıı ı arı l atacak den l i berral\. t ı . B a�ka görüntü ve duyguları n arası na bçıııal\. isted im ama o l ıı:ıdı .

B i r s ü re bununla uğra�tı m . M utluydu m , c aııl ı y d ı ın . Her il\. i s i nden de ho�landı ğ ı m ı , onlardan l\.orkmadığı m ı b i l iyord uıı . Onl arla �akala�mal\. i s tedim ! Bunu nasıl yapacağ ı m ı bi lcnı e d i ıı .

öylece, s ı rt ları na v ur arak gülmeye ba�ladım. Çok bel i rgin b i r

b a � k a sezgim de vard ı . "'Rüya gördüğü mden" l\.esi n l i kle eııı i n d i m . Gözümü b i r �eye odal\.ladığım an hemen bul:ı nı k l a� ı yordu.

Don Juan i l e don Genaro benimk koıııı�nıaktaydı lar. Siizci.ikleri doğru da n algı layam ı yor, k i m i n konu�tuğunu ayırt edem i yordum. Sonra, don J uan beden i m i döndürerek yerdek i b i r öbeği gösterd i . Don Genaro, ben i bunun yakrnına çek ip, çevres i nde döndürmeye ba�l ad ı . Yerde yatan bir adamdı bu öbek.

Y üzü sağa dönnüi�, s ı rt üstü yatıyord u . Benimle konu�u rl\.en.

adamı i m l emeyi s ü rd ürdü ler. Beni çek ip, çevresinde döndürd liler. Gözleri m i adama odaklayamıyordu ın. Ama sonumb, b i r

d i ng i n l ik, b i r ı l ı m l ı l ı k duygusu kapladı bcıı i-adaıı ı a bakt ı m .

Yerde yatan adam ı n b e n olduğuma i l i� k i n bir a l g ı yava�(;a hn

y an ı m ı sard ı . B u a l g ı l ama h içbir k orku ya da rahat.� ı z l ı k yaratm ad ı . Bunu heyecan d uymadan kabul leıını i � t i ı ı ı . O aıcla ı ıL'

tam a n l am ıyla u yu yordum, ne de tümden uyan ı k ve b i l i nç l i yd i m . Don Juan i l e don Genaro ' y u daha çok ayırt etmeye, kiıı i ı ı

konu�tuğunu da anla m a y a ba� l amı�ıım. Don J uan, çal ı l ı k l ardaki yuvarlak erk yerine g i deceğ i m i z i söyled i . Bunu söyler söyl em ez, ora s ın ın görüntüsü usuımi<ı patl a d ı . Çevrcıııdeki kara, yoğun çal ı l ı k l arı görüverdim. S ağıma dönd üm, don J uan i le

don Genaro da oradayd ı l ar. B i r sar.� ın t ı ge<,· irdim- - on lardan

ü rk mü�ürn g i b i bir duyguya k ap ı l d ı m . B e l k i de tehl i ke l i i k i

gölge g i b i görünmelerindendi bu. Yakı nı m a geld i ler. B ic,:i ıı lc-

XJ

RÜYA GÖRENLER RÜYADA GORÜLEN

XJ

ri ıııi görür görmez korku larım dağ ı l d ı . Onları yeniden sevdim.

Srn1 k i es rimiştiın , ama h içbir �eyi kavrayamıyordum . Beni

oıııuzlarıından tutup ayı ı ı anda sall amaya baş l ad ı l ar. Uyanına

ııı buyurdu lar. Sesleri n i ayrı ayrı , ve açı k seç i k işiteb i l iyordum.
Sonra. benzers iz b i r an yaşad ı m . Usumda i k i görüntüyü , iki rüyayı
birden tuttum. İç imde derin derin uyuyan bir şeyin

uyanı11<ık üzer� olduğunu h issettim ki kend i m i sundu rmada,

don J u an i le don Cknaro 'yu ben i sa l l;ırken buldum. Ama, aynı

anda erk yerindeycliın, don J uan i le don Gcnaro ben i halfi sarsıyorlard ı .
Ne sundurınada ne de çal ı l ı kta olmadı ğ ı m , buna kar

�ın i k i görüntüyü birden izleyen bir seyirci gibi, aynı anda i k i

yerde birden bul uduğum can a l ı c ı bir an yaşad ı m . O a n , istersem , her
i k i yere de g. idebi l i rıniş iın g i b i inaıı lrnaz bir duygu yaşad ı ı ı ı .
Yapacagım tek şey perspektifi değ işt i rerek her iki görü ıιt(iyü dı şarı dan
seyretmek yeri ne, k i ş i ı ı i n bak ı ş açısı ndan hissct ıιekt i .

Don Juaıı ' ın ev inde pek ı l ı k b i r şeyler vard ı . B u görüntüyü ycğkd i m
.

B unun ardı ndan korkunç bir nöbet yaşadı m . Bu, öylesine

sancıydı ki, s ı r;ıdan bil iıç l i l iğ i ın bir anda geri gel d i . Don Juan 'la
don Gcıaro üstüme kova kova s u döküyorlard ı . Don Juaıı ' ıı e v i n i n s
undurınas ı ndayd ırn.

Saat ler sonra mu tfakta oturuyorduk . Don J uan, hiçbir şey

olmamış g i b i d<ıvraıııııam konusunda dayatm ı ştı . B ana yemek

verd i , gücümü y itirdiğim için yok yemem gerektiğini söyledi.

Yemeğ i m i z i b i t i rd ikten sonra saatime baktığı mda sabahın

dokuzunu biraz geçt i ğ i n i gördüm. B u deney im b i rkaç saat sürmüştü. B ununla birl ik te, anımsadık larım açısı ndan baktığımda,

baıa çok kısa bir si.ire önce uyuyakal ını�ını g i bi gel m işti.

Tümüyle kendimde olırnıına kar� ı n , hftla aptal gibiydim.

Defterime yazmaya başlayıncaya dek her zamanki b i l inç l i l iği

ıne kav uşamadıın . Not almaya baş lar başlamaz ayı kın aın, şaşk ı nl ı k vericiydi. Yen iden kendim olduğum an b i r dizi mantık l ı

di.i�lince usuınu doldurdu; yaşadığım olayı açı k l amaya yöne l i k

dü�üncelerd i bunlar. Öncelikle don Genaro ' nu n ben i , yere

ııı hladığı an, ipnotize ettiğini "bili yordum" ama bunu nas ı l be-

cerdiğini anlayamıyordum. Dü�üncelerıın i d i le getirdiğiımle,

gülmekten ikisinin de sinirleri bozuldu. Don Genaro kaleıı i ın i

i nceleyerek, bunun benim zeınbereğiıı i kuran anahtar olduğumı söyledi. B ir an k endi m i k avgaya h azır h issettim. Yorgun, iğrenç bir duru mdaydı m . Kendimi onlara neredeyse bağ ırı rken buldum. Onlarsa gülmekten k ı rı l ı yorlardı .

Don Juan treni k açırınamı n izin verileb i l i r b i r �ey olduğunu, ama bu den l i olmaması gerektiğin i , don Gcnam ' ı ıuıı yalnızca bana yardı m etmek, rüya görenle rüyada görü lenin gizem i n i bana göstermek iç in geld iğini söyledi.

Tedirginliğim doruğa u la�rnı�tı. Don J uan, don Genaro'yu

ba�ının bir dev iniın iyle uyardı. İkisi birden kalkıp, beni evin çevresinde bir yere götürdüler. Orada. don Genaro bana o müth i �

hayvan ç ı ğ l ık larıyla homurtul arı seçkisini gösterd i. Arabrı ıdaıı

birini seçmem i istedi, ve o sesi nasıl ç ıkaracağımı öğretti .

S aatler süren çalı�manın ardı ndan sesi olduk<,·a i y i tak l i t

edebi l iyordum. Onlar ise beni m beceriksiz dcneınelcri ın le eğleniyor, gülmekten gözlerinden ya�lar bo�;ıı ıyordu . Soıuıııda

bir hayvanın gürü ltülü ç ı ğ l ığııa öykünüp gerginliğimi dü]üreb i lın i�tim. Öykünınemde gerçekten hu�u veric i bir �ey olduğumı söyledim o nl ara. Bedenimi benzersiz bir dinginlik kapla

ını�tı. Don Juan, eğer çığlığı yetkinlqtirebi l irsem buıu bir erk

nesnesine dönü�türebi leceğimi ya da yalnı zca. gerektiği nde

gerginliği gidermek amacıyla kullanabi leceğ imi söyled i . Uyumamı önerd i . Ama, uyuyamayacak den l i ü rkmü�tüm. Bir süre

mutfaktak i ocağın yan ı ba�ında onlarla birl ikte olurduıı. Soıra birdenbire derin b i r uykuya daldım.

G ü n ağarırken uyandı ı ı ı . Don Genaro k;ıpıya yakın b i r yerde u yuyordu . Görünü�e bak ı l ı rsa, ben imle aynı anda uyand ı .

Üstümü örtınü � , ceketimi de dürüp bana yastık y<ıpıı ı�lard ı .

Dinlenm i�tim, d i nginle�mi�tim ele. Don Gen,ıro ' ya, önceki gece çok yorulmu� olduğumu açı k l ad ı m . Kendisinin de aynı durumda ol duğunu söyled i . Bana günah çı karırım� gibi fısıldayarak don Juan'ın dalıa da yorgun dü�tüğüı ü , çüıkü bizden dalıa y a� l ı olduğunu söyledi.

"'Sen de ben de genciz," di ye ekled i, gözünde bir parı ltıyl a. '"Ama o ya� l ı . Ş imdilerde üç yüz ya�ında olmal ı . "

X3

R L Y A G Ö R E N L E R LI Y A D A G Ö R Ü L E N

X3

Hemen, yattı ğ ı m yerden doğruldum. Don Gcnaro, yüzünü

lirtünün altına saklayarak kahkahayı patlattı. Don Juan o an

lldaya girdi.

Bir bütünlük, barı � duygusu her yanımı sardı. İlk kez, hiçbir �eyin önemi kalmamıştı . Kendimi öylesine iyi hissediyordunı ki ağlamak istedim.

Don Juan. önceki gece ı � ıltımın bilincine varmaya ba�laclı

ğıın ı söyledi. Kendimi iyi hissetme konusunda dü�künliik gös

ı ıcrı ncnıem için beni uyardı . Yoksa bu kendini beğenmişliğe

dönü�ebil irdi.

'"Şu anda," dedim, "hiçbir �ey aç ıklamak istemiyorum.

Don Gcnaro ' mın tüm gece bana ne y;ıpınış olduğu hiç önemli

değil . "

"Sana hiç·bir �ey yapmadım." diye ar;ıya girdi don Genaro.

' "Bana bak, ben Genaro'yuın, senin Genaron! Dokun bana ! "

Don Genaro'ya sarıld ım; ikimiz de çocuklar gibi gülü�tük.

Ceçen kez ona dokunamazken �imdi ona sarı labilm i� ol

ınayı biraz tuhaf bulup bulmadığımı .�ordu bana. Ona bu tür konuların benim için önemi kalmad ı ğ ın a ili�kin güvence verdim.

Don Juan' ın yorumu, iyi ve açı k fikirli olma konusunda

düşkünlük gösterdiğim yolundaydı.

'"Dikkat et! " dedi. '"Bi sava�çı ihtiyatı hiçbi zaman elden

lıırakmaz. Bu denli mutlu olmayı sürdürürsen, sende kalan az

lıuçuk erki de tüketirsin. "

' " N e yapmal ıyım?" diye sordum.

'"Kcıı̇din ol," eledi. '"Her �eyden şüphelen. Ku�kucu ol . "

· 'Ama, öyle olmaktan ho�lanırnyoruın, don Juan."

' " H o�lanıp hoşlanmamak öneml i değil . Önemli olan, kal-

kan olarak ıieyi kul laıab i leceğiıidir. Öl ümcül yarık açıldığ ında, savaşçı elinin altındaki her �eyi bunu kapamak için kul l an

ı ıial ı d ı r. Ku�kucu olmaktan ya ela soru sormaktan ho�lanmaına

ıın yok bi önemi. Bu senin tek kalkanın �imdi. Ya !

'"Yaz, yaz yoksa ölürsün� K ıvanç içinde ölmek saçına bi

iilürn biçimi."

"Peki, bi sava�çı nas ı l ölmeli?" diye sordu don Gcnaro, ay

ı ı ı benim sesimin titrerniyle.

'"Sava�çı zorlu öllirnle ölür," eledi don .Juan. "Öl ümü, onu

almak içi n sava�ı ın vermel idir. B i savaşçı kendi n i ona tes l i m

etmez . "

D o n Genaro gözlerin i koca koca açt ı , sonra k ı rpt ı .

"Genaro ' n u n d ü n sana gö.stcrdikleri ıiin önem i (,;ok büyLi k , "

d i ye s ürdü rdü, d o n J uan. " B u n u . softaca ba�ı ıiclan savaıııazsıiı.

D ü n bana, çi fti n düşünce s i ne saplanıp k :ı l ıı ı ı ş olduğunu söyledin. Ama ş i nı c! i � u haline bak 1 Art ı k lıi<ç· öı ıeıiı verııi iyors uı ı Ç ı l d ı ran insanların soru n u d a b u zaten. Çı ldı rdı lar m ı taıı (; ı l clı rı rl ar. D ü n her yan ı n soru ydu, bugii n t a n ı b i o l ur l aıııa i ç i mk·s i n . "

N e y i nası l yapt ığıııa bak ı ıı adaıı , lıer yapt ığı ıııda bir k u s u r

b u lduğunu bel i rt t i m .

" Doğru deği l ! " d iye bağı rd ı . "Sav�ışç ı n ı ıı yolunda, kusura

yer yoktur. Sen yeter ki b u yol u izle, o zaıııan lıiç k i mse seni

e leşt iremez. Örneğ i n , cl li n . Savaşçıııırı yo l u , öncel i k le, korku

ve kuşku duymaksı zın soru sormaktı ; don Genaro ' yla döviiş

ıneksizin ya ela kend i n i tüketmeks i z i n , onun sana rüya görııı en i n gizem i n i gösterıııes i ı ıe izin vermekt i . S av aşç ı bugün k üstah l ı k etmeksizin , soit a l ığına saplannıaks ızı ıı öğrendik leri n i bi araya geti rmeliydi. Böyle yap, k i mse de sana kusur bul mas ın . "

D o n J ua n ' ı ı ı sesinden, yapı ığım lıata l<trdan ötürLi korku n<ç·

s ı k ı l m ı � olabileceği n i ciü�ündüııı . Ama, bana g ü l ü ıııseyerek,

ken d i sözleri onu güldürm ü ş gibi k ı k ırdad ı .

Yal nızca kendi m i tutmaya ça l ı ştığı m ı , soru l arı mla onları

s ıkmak i steıııecl iğ iı n i söylediıııı. Aslmda, doıı Gcıιaro ' ıιuıı yaptıkları beni son kerte etki l e nı i�ti. Gen; i art ı k öııeıιı i kalmasa da.

don Geııaro ' n u n , ç a l ı l arı n ardı ndan, don Juan · ı n, kcıı di .� i n i ça

ğıımasın ı beklediğine inaıı m ı � olduğumu söyled im. Soıır;ı da

kork u m u n üstüne oynay ı p beni �a�ı rtını � . Zorla yere yat ı rı ld ı k t a n sonra l ı i ç kuşkusuz bayılıııı�tı ııı. cloıı Gcıιaro da bcıιi i pnotize etm işti.

Don J uaıı , öyle kolayca boyun eğmeyecek kadar g üç l ü ulduğuımı söyled i .

"Peki. ı ı e oldu öyleyse? " d iye o ı ı a sord u m .

"Geııaro, s a n a ç o k özel bir �ey söylcı neyc ge ldi," eled i .

"'Çal ı l arın ardından ortaya <ç·ı kt ı ğ ı mla o kendinin �'. i ft i yd i . Olanl arı aç ıklamamın b i ba�ka yol u dalıa var ama �imdi olmaz."

X'i

'"f\cdcn. don J uan'I"

·'Çünkü sen heniiz özün bütünse il iği nden söz etmeye hazır

değ i l s i n . Şu anda saıια yaln ızca bu Geııaro ' ıιun, kend i s i n in ç ift i u l ı md ığ ı ıı ı söyleycb i liriıı ı . "

K a las ı n ı n b i r dev i n i m iy l e don Cienaro ' y u gösterd i . Don

Genaro, sürek! i gözünü kı rpı yordu .

. . Diin gecek i Geırnro, kend isinin ç i ftiydi. Sana daha önce

de söylediğim g i b i , ç i ft i n göz ard ı edi lemeyecek bi erki vard ı .

Sana ç o k öneıιı l i bi soru n u aı,;ıkladı. B u n u yapmak i ç i n sana

dokunması gerek t i . Çift. dost un y ı l l ar önce üzerinde dola�ıığı

ıιok t:ıya, en.�ene hafi fçe dokundu. Sen de doğal ol arak , bi şim

şek gibi d ı şarı ı,;ı ktıı ı . Ve gene doğal olarak ıaın bi orospu çoCLı

ğu ı.'-ibi düşkünlük gösterdin. Seni ıoparl aın<ık saatler aldı. B öylece , nk ini harcadı n , savaşç ı nı n başarınası gerekenleri saati

ge l i p çat ınca da yeterli yaşam özün kalmadığı için başaraınad ı ı ı . "

'"Ned i r bu, savaş\· ı n ı n başarması gereken, don J u aıı'I"

'"Sana, Cienaro ' n u n b i şey göslcırneye, ı ş ı ldayan varl ı k l arı n riiya görcıιler olarak gizini gösıernıcye gel d iğ i n i söylecl iyd i nı . Çilt lıakk ı ıιda bi �eyler bil ıιıek istiyordun. Rüyal arda başlar hu. Ama sen, "Çi ft nedir?" d iye sordun. Ben ele, ç i ft, özdü r ded i m . Öz, \'i fti rüyasında görür. B u çok y a l ı n olmal ıdır, b i zimle i l g i l i, yal ı n olan lıiçbi şey

yok, o da başka. Özün s ı radan rüyaları bel k i yalındır, ama bu, özün de y a l ın o l uğu anlamına gelmez. Çifti düşlemeyi öğrennıeyegörsıiıı: öz. işte o an o tek im·iz yol ay rı m ı na varı r. B i ele b<ıkm ışsın ç i ft, ö z ü düşlüyor."

Söylediği lıer şeyi yaz m ı ş t ı m. Yazarken. söyled i k lerine

dikkat eıııeye de çal ı ş ı yordum ama, anlamı k aç ı rm ı ştım.

Dun J u aı ı aç ı kl amaları n ı y ineled i .

"Dlin gecenin dersi ri.iya görenle, rüyada görülen, ya d a

k i ı ıı k i ıııi dü.) l tiyor lıak kı ndaycl ı . "

"Özi.i r di lcri ı ıı , anlayaıııad ı ın ," dccl i m

İ k is i birden g ü l me ye başladılar.

"Dün gece," diye, sözü yeniden ele aldı, "neredeyse, erk

yeri nde uyanıııayı seçmek üzereydin."

" N e söyleı ıııek istiyorsun, don Juaıı '?"

"Ba�arıl nıası gereken buydu. Aptalca nedenlerinden ötürü

düşk ü n l ü k gösterınescydi n, doruğa u l aşm;ık içi n yeterince erk i n olacaktı, ve kuşkusuz, ölesiye korkutacaktın kend i n i .

"İy i k i , ya da duruma göre ne yazık ki yeterince erkin yoktu. Aslında sen, erki n i k afan ın k arı şı k l ığı neden iyle y i t i rdin.

Öy lesine k arışmışLI k i kafan, nerede yse yaş<unaya erkin kalmayacaktı.

"'Senin de çok iyi anlayabileceğin gibi, düşkünlük göstermek yalnı zca apta l l ı k ve güç yitimi elemek değ i l , aynı zamanda öl li m de elemektir. Kendisini y i t i ren bi savaşçı yaşayamaz.

Beden yıkı lmaz d iye bi şey yok . Tehl i k e l i biçiıncle lıastal anabil ird in. Öyle olmad ı , çünkü Gena ro ' yla ben scni n k i m i sa�rnal ık ların ı saptırmayı becerebildik."

S özler i n i n çarpıcı etkisi yavaş yavaş tüm benl iğime sindi

"Dün gece don Genaro , �- ift i n anlaşıl ın azl ık larına giden

yolda sana k ı l av uzluk ett i . " d i ye s ü rdürdü don J uan. '·B unu sen i n için yaln ızca o yapabi l i rd i . Sen ken d i n i yerde yatmkeıı gürdüğii ndc bu bir görs i.i ya da sanrı değ i l d i. Düşk ünl ükler içi nck kendini yitirıneseydin, eli.in gccL' kend i n i n bi rliya olduğunun.

çift in i n sen i rüyada gördüğiinü n, aynı zamanda senin de onu

rüyanda gördüğünün, açık seç i k biç imde ayırd 1 11a varabil irdin."

"Ama bu n as ı l mümkün olab i l i r'I" don J uaıı .

"Nasıl olduğunu k imseler b i lmez. B i z yal n ı zca, olabildiğini b i liriz. B u bizim, ı ş ı ldayan varl ı klar ol arak gizinı izdir. Dlin

gece i ki rüya giiıdiin , sen , herhangi bi rinde uyanab i l i rd iıı, ısteseydin . Ama bunu anl ayacak den l i erk i n ka lmam ı ştı ."

B ir süre gözleri n i üstli ın dcıı çev i rmeden bana baktıl ar.

"Anlad ı ğ ı nı sa111yoru m , " ded i don Genaro.

Işıldayan Varlıkların G izi

Doıı Gcnaro, saatler boyunca, günlük yaşamı m ı düzenlemem

konusunda a k ı l alın az yönergeler vererek, ben i mutlu ett i . Don

Juan, don Genaro ' n un verdiği yönergeler konusunda çok dikkat l i olınarnı, zira bunların g ü l ünç de olsa pek ciddi �eyler olduk! <ırı ı ı ı söyledi.

Öğ leye doğru, don Genaro ayağa kal k t ı , tek söz söylemeden �·alıla ra yönel di. Ben de kalkıyordum k i don Juan beni

özen le tutup yerime oturtara k ağı rbaşlı bir edayla, don Gena-

KX

KX

ro ' ıuıı ben i m le bir �ey dalıa deneyeceğini bild ird i .

"Neyin pq i nde?" diye sordum. ""Ne yapacak b a ıı ;ı·.1 " '

" B i y o l ayrı m ı na yakla�ıyorsuıı," ded i . · · ı--ı cr s:ıva�ç ı n ı ı ı

geldiği, bel i rl i b i yol ayrını ı na."'

Ölli m i.imden söz ediyor. d iye chi � ii ıdli n ı . S oracığı ı ı ı soruyu önceden sezin leıni � gibiyd i , hiçbir �ey si.iy lcıırn ırn ı kumısunda ben i uyard t .

" B u konuyu tart ı �ı nayacağız," dedi. " " Deği nd iğiıı y o l a y rı m ı n ı ıı , büyücü lerin aı; ı klarn ası olduğun u b i l ı ıen ycıer l i . Ceıaro, buna hazır olduğuna i n.ın ı yu r. "

" B u konuda n e zaıııaıı konu�acak.� ı n'1'"

" B ilemem. Alıcı sens in. Sana bağ l ı . Ne 7.amaıı u l d u ğ u ı ıa

sen karar ver. "

"Şu anı n nesi var">"

"Karar vermek, öyles i ne zaman sc�·ınek değ i l d i r,"' lkd i ,

"karar vermek, ruhunu k usursuzca pek i�tirınen, bi lg i v e erk s<ılı ibi olmak konusunda gere ken her �ey i yapın ı � olıııaıı deım:kt ir.

"Neyse, bugün Cienaro iç i ıı ki.içlik b i b i l ınece çöz ı ı ı e ı ı gerekecek. B izden öıce giıt i-�:a l ığ ı n urda bi yerde seni bek leyecek. Durduğu noktayı y a ela nna gi d i lmes i gereken bel i rl i <ıı ı ı k inısc bilmiyor. Evden ayrı l ma anııı bel i rkı n e ı ı i n ele i.isll·sinden gelebil i rsen, kend i n i onun bulunduğu yere götürmenin de

üstesinden geleb i l i rs i n . "

Don J uan ' a . k imsen i n böyle b i r bi l ınecey i ı;iizeıncycccğini söyledim.

"Evden bel irli bir anda <ıyrı l ıı arn , beni don Gcnaro ' y Lı nas ı l bu l u�turabilir ki?" d iye sorduırı .

Don J uan gülüm seyerek bir ezg i m ı rı ldanmaya baş l a d ı . S ı kınt ı l ı duru m u m l a cğl cıı iyorımı� gibiydi.

"Gcnaro ' nu n sana hazırl adığı p roblem i�te bu , ' ' ded i .

"Eğer yeterince erkin v;ırsa, evden ayrlima zam anını mu t lak b i

kesinlikle be lirl e rsin. D oğru zamanda ayrı lmanın, sana nasıl

rclıbcrl ik edeceğiniyse kimse bilemez. Ayrıca. yeıcriıicc L'rk i rı

v arsa eğer, bunun böyle o l acağııı sen kend in de görece k s i n . "

"Ama, bu k ı l av uzluk nas ı l o l acak, don J u an'! ' '

" B u n u da k iınse b ilemez. "

·· Doıı Geıιarn, herh alde bacağı mdan çekecek."

"() halele. sen de çok d i k ka t l i ol," ded i . "Eğer Genaro bacığ ı ı ı ı çekerse, yerinden b i le ç ı b rt ı r. "

Doıı J uaıı ken d i �akasına g ü l d ü . O n a kat ı la m ıyordum. Doıı

Geıιaro ' ıı uıı ecl i ı ıı leri yl e i l g i l i kork u l arı m oldukça canl ıy d ı .

" B i raz ipucu verebi l i r rn i s i ıı'1" di ye sorduıı.

· · i pucu yok ," deyip, k ı s<ı kes t i .

" D rn ı Geıιarn bunu ııedeıı yapıııak istiyor'?"

"Seni deııeıııek istiyor," d i ye yaıı ı t l ad ı . " D i ye l i m k i , büyiil'li lc ri ıı ac,· ı k l aınasını a l ı p <ılaıııayacağını b i l mek, onun i ç i n çok iiıιl'll ı l i . B i l ı ıιcceyi çözersen eğer, yeterince erk b irikt irdiğin ve

h<v ı r ulduğuıı aıla�ı l acak. A ı n a, yüzüne giizüne bul a�tırı rsan,

buıı<t neden yeterince erk i n olıı aıı asıdır, o zaman da büyücülerin aç· ı k laıııa s ı . seniı: için hiçbi anlaıı ta� ı ınaz. Bana k a l ı rsa,

<tnLtsan da, anlaıııasan da açıklamayı verm e l i y iz: tab i i bu berı i ı ı ı !i kriıı. Geıιaro daha t ut ucu bi sava�çı ; lıer �eyin yolunda gitmesini ister. Hazır olduğunu k a fası almadan bunu sana verme ycce k t i r. "

" B üyücti leriıı aç ı k laıııasırn neden sen hemen söylem iyor-

s U il'!"

··çünkü , sana yard ı m eden don Genaro olmalı."

"N eden öyle, dnıı .J uaıı'I"

"Gl'Jlarn ııcdeıııııi sana söylcıııeıı ı i i stem iyor," dedi . "I Ie

ıı üz değ i l . "

" B üyücü krin aç ı k l amasını bi l mek beni zede ler m i '? " d i ye

.sordum.

··sarnna m . "

"Lüt fen doıı J u aıı, söyle o halde ."

"Şaka mı bu'.ı Geııaro ' m111 bu konu larda kesin fi k irleri vardır. Oıııa saygı duymal ı , oıııu oıııu rl aııdırmal ı y ı z . "

B e n i susturan, buyurganca bir dev i ni m de b u l undu .

Uzun, sinir bozucu bir suskunluğun ard111daıı b i r soru sord u m .

" İ y i aıııa. b u b i l mecey i nas ı l çözerim. don J uan?"

"(]eı\eklen b i l m i yoru m. İ�te bundan dolayı �öyle y a da

biiylc y<tp, d i yeıııeıı sana," ded i . "Gcnaro �·ok daha yeterl i . B il

ıı ıcceyi yalnı zca seıı i ı ı i ç i n tasarlad ı . B unu .se n i n i�:in yaptığm-

dan ötürü, �u anda y a l nı zca sana k i l i tlcnı n i � durumda. Evden

ayrı lmanı n tam zaırnını ıı ı b i tek sen anlayab i l irs i n . Seni çağıra cak, çağrı sı y l a da sana reh berl i k edecek . "

" B u çağrı neye benzeyecek'!"

" B i lemem. Çağrı y ı s<ına yapacak, bana değ i l . Doğrudan istencine dokunacak. B aşka dey işle, çağrı y ı aıı laıııak için i.ı'fcncini kull anm alısın.

"Genaro, bu aşamada, sen in isrrncirıi çalı şan b i biriıne diinüştürecek den l i kişise l erk toplayabilcl i ğ i nclen emin o l ın ası gerekt iğ i n i düşünüyor. "

"İstenç", don J uan ' ın büyük h i r özenle a l t ı n ı ç izdi ğ i , aına

aç ı k seçik an l atm adı ğı bir ba�ka kavramdı . Açık l amal arı nda,

"istenci n", karın böl ges inde olu�an, "yarık" ad ı ıı ı verdiği . göbek del iğinin altında yer alan bir yerden d ı�arı ç ıkan bir gü�: o l duğumı anlam ış t ı m . " İsten�·", yal n ı zca büyücü ler t arar ı ıidan oluşturu la h i l i yord u . K u l l anabilenler, bununla o ol ağ aıı li st li

edimlerin üstesinden ge lcbi l i yorlarcl ı .

Don J ua n ' a , ben i m i ç i n bu kerte bel irs iz bir �ey i n ;ıs l a ı.;·al ısan bir b i ri me dönü scmeyecci! ini an ımsattı m .

' "İ�te, yanıldığın (ıokta ela l;u," dedi . Sava�çıclaki isrc11(_ her

türl ü m antıksal k ar�ı ç ı k ı ş a rağmen gel i ş i r. "

· ' B i r büyücü ol an don Genaro, hazı r olup olmadı ğı ın ı ben i

denemeden b ilemez m i?" diye sordum.

"Hem de nas ı l , " ded i . "Ama, bu b i l g i n i n lıiçbi değeri ya da

önem i olmaz, çünkü bunun sen i n le bi ilgisi yoktur. Öğrenen

sensin; o halele, erk demek olan b i l g iyi sen i stemel is i n , Genaro

c!eği l . Genaro'y u senin b i l men i l g i lendiri r, kendi bi lmes i değ i l .

istencinin ça lışıp çal ı �m ad ığın ı kendin anlaırnıl ısıı. B u , olduk

ç a zor b i nokta. Benim y a da Genaro ' ıun senin hakk ında b i l diklerimize baknı aks ı z ı ıı , erk dernek ol aıı b i l giyi i steyecek kon u m a geldiğini kendine bı ıı ıtlarnal ı sı ıı . B a�ka cleyi �le , isıe11cini çalı �tırabileceği ne sen inannıalısm. İnaı ı ıııad ı ysan, bugün i n anmalısı n . B u görevi başaramazsan, Genaro sende ıe gijr/irse görsiin, henüz hazır ol ıı adı ğ ıı soııucumı ç ıkaracak t ı r.

Ka r� ı konulmaz b i r end i�e yaşadı m .

"Gerekl i m i t ü m b u n lar?" d iye sordum.

' " Bu nlar Genaro ' nu n isteğidi r, ve yeri ne getiri l mel id i r,"

l) !

I Ş I L D A Y A N V A R L I K L A R I N G İ Z İ

l) !

ciecl i , kesi n ama dostça bir sesle.

"Peki , don Genaro ' nu n benimle ne alıp veremediği var?"

"Belki bugün anlarsın," dedi, ve gül ümsedi.

Don J uan ' a, beni bu zorlu durumdan k u rtarması, gizeml i

konuşmaları nı açıklaması için yalvardım. Güldü, çenemi okşadı; olağanüstü göğüs kaslarına sahi p olan, ama sırt ı zayıf kaldığı için ağı r kiloları kaldıramayan Meksikalı b i r halterciyle i l g i l i şakalar yaptı.

"Şu kaslara bak, hele," dedi. "Yalnızca göstermek için olmalıydı bunlar. "

"Kaslarımın sen in söylediklerinle hiçbir i l g i s i yok," dedim. kavgacı bir tutumla.

"Var: var," diye yan ıtladı. "İstenç', işleyen bi birim olmadan önce, beden kusursuzlu ğa u laşma! ı . "

Doıı J uan, sorgulamanın yönünü yeniden saptırmıştı. R ahats ızdım, hedefime u l aşamamqtım .

Kalktım, mutfağa gidip su içtim. Don Juan beni izledi, don

Genaro ' nun öğrettiği hayvan ç ı ğl ığını çalışnrnmı önerd i . Evin

yan t arafına doğru yürü dük; b ir odu n yığınının üzerine oturclurıı , kendimi bu çığlığı çıkarmaya verdim. Don Juan kimi düzeltmeler yaparak nefes alma yöntemi hakkında yararlı bilgiler verdi; sonuçta, tam bir bedensel rahatlama hali yaşadım.

S undurmaya dönüp yeni den oturduk. B u denli u marsı z olmam neden iyle k im i zaman kendimden usandığımı söyledim

ona.

"Umarsı z olduğunu h issetmenin kötü bi yanı yok ," dedi .

"Hiçbirimiz bu duygun·un yabancı s ı değ i l iz. Umarsız bebeci kler olarak sonsuz zamanlar harcad ığımızı unutma. Ş u anda karyolasından i nemeyen bi bebeciğe benzediğini daha önce de söylem iştim sana. Genaro, sözün gel i ş i , seni o karyoladan çekip alı yor, i�te. Bebeci k dev inmek ister, beceremeyi nce yakınır. B unda b i yanlı:2 yok. Ama, yakınmay ı , karşı ç ı kmay ı düşkünlüğe varacak denli artt ı rmak da b i başka kon u . "

Benden , kendi m i gev�ek bırakırnırn ı isted i ; daha u y g u n b ir

ruh haline gelene dek , ona soru sormamı önerdi.

B i r an kendimi yirmi� gibi h i ssettim, ı ı c soracağıma karar

veremedim.

E R K Ö Y K CI L E R İ

Don Juan yere bir h as ı r yaygı sererek oturmam ı .söyled i .

Sonra, büyük b i r s ukabağ111 ı s u y l a dolduru p b i r l"i le n i ıı i�· i ııc

yerlqt ird i . B ir gezi iç i n hazırlaı ı ı yorıııu� gibiydi. Yeniden yerine oturup kaşları n ı n bir dev inimiyle soru larnna b<ı�laıııaya yöneltti beni .

Ondan, güve hak k ı nda daha çok şey an l atm;ıs ı n ı i .st e d i ıı ı .

Uzu n , araştıra n b i r bak ı şla bak ı p k ı k ı rdamaya başlad ı .

"Dosttu, o , " ded i . " B i l i yorsun bunu. "

"T;nııam d a , dost ned i r a s l ı nd a , don J u an'I"

"Dostun t anı anlam ı y l a ne olduğunu söyleyemeyiz, t ı p k ı

b i ağacın, a s l ı nda n e olduğunu söyleyemeyeceğ i m iz gib i ."

"Ağaç, canlı b i r varl ı k t ı r. " dedim.

"Pek bi şey anlat m ı yor bana bu," dedi . " Beıı de do.s t u ı ı bi

güç·, bi geri l i m olduğunu söyleyeb i l i r i m . B unu dalı a önce de

dem işt i m , ne v;ı r, dost lıcıkk ı nda tek bi şey aç· ık la ıı ı ıy()r.

'Tı p k ı ağaçta olduğu gibi , dostu ela aıı cak ya�ayarak aıılayab i l irsin. Y ı l l arca , sen i b i dost l a yapacağ ıı ı o iiıı enı l i k;ır� ı Lış

ınaya hazırlamak i ç i n d i d i n i p clurcl u ı ı ı . B u ı ı u anlaıııay:ılı i l i rs i ıı

ama, ağaç l a karşı laşman bile y ı l ları11 1 a l d ı . Dost l a b u l mi'ıı;ık

farkl ı d ı r. Öğretmen, dostu, ç·öınez i ne yava� yava�. parça p<ıı\ a

tan ıtma l ı d ı r. S e n , y ı l l <ır geçt i kçe öneml i b i l g i b i rik im ine ula)t ı n . Ş i md i b u bilgiyi b i araya get irip, ağacı ya�ad ı ğ ı ı ı g i b i dost u d a yaşayab ilirs i n . "

' ' B u n u yapt ı ğ ı m ı bilm iyordum. d o n J u;ın . "

" A k l ı n bunun b i l i nc i nde değ i l , çiinkii öncel ikle dost u n obb i l i rl iğ i n i kabul edemez. Neyse ki, dostu b i a raya toplay;ın, :ık ı l değ i ld i r. B edend i r. Dostu , a�ama apma sezgi lcdin scrı . 1\i ı ı ı bu

sezgiler, bedeninde topland ı . Dost, bu parç;ıların top l am ı d ı r i�te. B u n u tan ı m l ayacak ba�ka b i yol b i l ıı iyonıı ."

B edenimin, aklımın d ı � ı nda a y rı bir v arl ı k gibi tek ba� ı ı ıa

edim lerde b u l u nabi leceğine inanamad ı ğ ı rn ı söylediıı.

" B u lunmaz zaten, ama biz o hale get i ri riz. A k l ıı ı z pek

önem l i değildir-o lıer zaınarı beden im izle <ç:el i�k i i<ç: i ı ıdcd i r.

.r

Tabi i y a lnızca bi lakırdı bu. A k ı l l a bede n i bi rlqt i rıııek, bilgi

adamının utkusudur. Sen bilgi adamı olmadığına göre, bede n i n

de ak l ı nı n almadığı işler yapar. Dost da bunlıırdan biri . O gece.

tam burada dostun v arl ı ğ ı n ı .�ezd i ğinde ne de l i rıı i�tin ne de rli-

l� I L D A Y A N V A R L I K L A R I N CJ İ Z İ

ya gürü yord u ı ı . "

Kend i s i n i n ve don Genaro ' ı un, dostun, beni k uzey Meks ika dağları nda, b i r yaylanı n kenarında bek leyen b i r varlık olduğu hakk ında iç ime yerle�t i ırn i � oldukl arı o korkutucu dü�ünce ile i l g i l i sor u l ar sord u ın . Baıı a , e r ya da geç onunla b ulu�up gürqıııem gerektiğini söy leıı i � lerd i.

" H u n l a r. sözle anLıtı l aınayacak gizem leri n d i l e get i r i l i � bi

ç i m i nden ba�ka bi :;ıey değ i l . Genaro ' y l a ben, dostun seni o

düzl liğün kenarı nda bek lediğini söyled iydik. Bak, bu anlat ı m

doğru , a m a iç inde sen i n çı karmak i s tedi ğ i n a ı ı l aın yok . Dost

.\eni bekler hiç ku�kusuz, ama b; d li z i üğlin kenarı nda değ i l .

Tam burada, oracLı , ya d a herhangi ba�ka b i yerde, t ı p k ı ölü

ıııüıı seni her yerde ve lıiçbi yerde bek lediği g i b i . "

" Dost neden beni beki iyur'1"

"Ölüm seni neden bekl iyorsa," ded i , "çüıı kü sen doğdun.

B u nun ne an lama ge l d i ğ i n i bu a�amada aç ı k l ayabilmek olası

de Q� i l . Önce l ikle, dostu yasam a l ı sın . Onu, tanı gücündeyken

>

L

sezg i lenıelisin. Aı ıcak ondan .sonra büyüeiilcriıı açıklaması bu-

rnı ayd ı n l <ttabi l i r. Eni nde sonunda, sen de bi noktayı açı ğ a çıkarab ild iıı : dost b i glivecli r.

" Y ı l lar öıιce seninle dağlara g itıιı i�tik , lıaıı i b i :;ıey sana saldırıιı ı :;ıt ı . O l anları sana anlatamı yordum. Atqiıı önünde uçu:;ıan yabanc ı bi gölge görıιı ii�tün. Sen keml i n bunun güveye benzed i ğ i n i söylediydin; ne ded i ğ i n i bilmesen de doğru yu söylüyordun: bi güveyc\i o gölge. Bi ba�ka sefer de, gene atq i n ba�ında uyuyakaldığın s ı rada, bi �ey akl ı n ı ba�ından alacak kerte korkutımı:;ıtu sen i . U yuyakalmaman konusunda seni uyarrnı�tııı , ama bunu göz ardı ett i n : bu edim sen i dostun insafına bırak t ı , öylece güve ele ensende tepi ndi durdu. Hi\lft ya�ı yor olman ben i m i ç i n bi ımıamma o larak k a l acak. B il m i yors u n ama, öldün d iye bırak tıydı ııı sen i . İ�te, yaıJtığın dü�ünces izlik b u

kerte ciddiyd i .

"O zaıııandan b u yana, d ağl ara ya da bozkı ra h e r ç ı k ı � ı

ııı ızda, sen ayırd ı n a v armasan da güve bizi süre k l i izledi . Sonuç olarak, dost senin için bi güvedi r, d iyebi l iriz. Ama bunun

b i ld i ğ i m iz t ü rden b i güve olduğunu söyleyemem. Dosta güve

demek, bi d i le getiri� biç i m i , oradaki sonsuzluğu anla� ı l ab i l i r

kılma yolu."

"Peki, dost seni n i ç i n de bir güve mi?" d iye sordum.

"Hayır. insanın, dostu ıınlayı� biçimi ki�isclcl i r," dedi .

Yine ba�a dönmüş olduğumuzu bel irttim, dostun aslında

ne olduğunu söylememi�ti .

"Kafaları k arıstırmanın boereği yok," ded i . "Şask ınlık i ns:ı-

_)

,

�-

_.,

n ı n içine düşt üğü b i durumdur. Ama, çı kmasını da bi lmek gerek. Bu aşamada, bi şeyleri açıklıga kav u�turman ı n yolu yok.

Günün geç saatlerinde b u konuları yeniden ayrıntı sıyla ele alab i liriz belki; bu sana bağl ı . Ya da, daha çok k işisel erk i ne bağ-

ı 1 . "

Tek b i r söz daha söyleme y i reddetti. Denemede başarı l ı

olamayacağım korkusuyla endişelenmiştim. Don J uaı ben i

evinin arkası na götürdü, sula m a kanalının yanı na, hasır yayg ının ü stüne oturttu . Su, öylesine yavaşça dev i n i yordu k i , bir an

akmıyor sandım. Sessizce oturmamı . içsel söylq im i kesmem i.

ve suya bakımımı buyurdu . Yıllar önce, su perilerine yakınlık

duyduğumu bulguladığın ı , girişmiş olduğum i � lerc uygun dii�tükleri n i h issettiğ i n i söyled i . S u peri lerinden ne ho�landığ ı m ı ,

ne ele hoşlanmadığımı anımsatt ım. İşte bundan dolayı suyun

bana yararlı olacağını söyled i , çünkü suya kayıtsızmışım. S u .

geril im altındayken ben i n e tuzağa düşürebilir n e ele recledcbil i rm i ş .

H emen ardımda b i r yere oturdu; kendi m i bı rakmam ı ,

korkmamamı , eğer gerekirse kendisinin yardım için orada bul u nduğunu söyledi.

Ürkünç bir a n yaşadım. Ona bakıp başka yönergeler bekledim. K afamı zorla suya çev irerek başlamamı buyurdu. Ne

yapımımı istediği hakkında h içbir fikrim yoktu. böylece, ben

de dinginleşmekle yetinelim. S uy a bakarken, karşı kı yıdaki kamışların görüntüsünü yakaladım. Gözlerim i odaklamadan, bilinçsizce bunl arın üstünde gezdi rdim. Suyun yava� yava� akı�ı kam ışları t itrqtiriyorclu. Su, bozk ı r toprağı reng indeyd i . Kamışların çevresindeki dalgacık l arı, yumu�ak bir yüzey üstündeki saban izlerine ya da yarıkl ara benzettim. Bir an, kaırn�lar b i rden devleşti , suyun üstü a?ıboyası rengine büründü, ve düzleşti; birkaç saniye i ç inde uyuyakaldım, ya ela o ana dek lıiç ya-

göl
g

I Ş I L D ı\Y ı\ N Vı\ R L I K L i\ R I N Ci İ Z İ

l))

�aınaın ı ? olduğum, sezgisel b i r duruma geçti m . Uyuyup harikulade bir rüya görınü? olmam, bunu tanımlamanın en doğruya yakın olan yoluydu.

İ stem i� olsaydım, bunu sonsuza dek s ü rdürebileceği m i ayrıınsad ığı ın için, kendimi ki:;; isel bir söyleş iye çekti m . Gözleri

ın i açtı m . 1-bsır yaygını n ü zerine uzanını � , yatıyordum. Don

J uan üç be� karı� ötemdeydi . Rü yam öylesine görkeml iydi k i ,

lıcmcıı o n a aıılatnı aya ba�ladıın. Sessiz kalmamı i ınlcdi. U zun

bir sopay l a, öte ı.,: al ı l ı l ıktak i iki kuru dalın yerde oluşturdukları

uzun gölgeleri gösterd i . Sopas ı n ı n ucu gölgelerden biri n in

uza n t ı s ı 111 çizermişçesi ne izledi, b irden ötek i ne atlay ı p aynı �eyi yapt ı ; göl geler hemen heım:n bir ayak uzunluğunda, iki par

ıı ıak grni�liğindeycl i ; araları bir karı? kadardı. Sopanın devinimi, gözleriın iıı odaklanmasını bozdu; kendi m i �a�ı bakan gözlerle dört uzun gölgeye bakarken buldum. Ortadaki iki gölge an iden teke inerek ol ağaniistü bir deri n l ik duygusu oluşturdu .

B u biç imde olu�mu� gölgede anlatılmaz b i r değirm i l i k ve oyluıı vard ı . B il inmez bir m addeden yapı lınış saydam bir tüp gibiyd i . Gözlerimin �aşı baktı ğ ı nı bi lmeme k arşın, tek bir noktaya odaklan ın ı � olmaları gerçeğ i çok i lginçti; görüntü öylesine berrakt ı ki gözlerimi oynatsam da bunu yitirm i yordum.

Tet ikteliğinı i azaltmaksızın, izlemeyi sürdürdüm. İçimde,

gidip o sahneye katılmak gibi beklenmed ik b ir dürt ü duyumsad ı m . İzlemekte olduğum görüntünün i ç i ndeki bir �ey ben i kendisine çekiyor

gibiydi; ama i çi mde açığa çıkan ba�ka bir �ey de yarı b i l inç l i bir söylqi başlatmama neden oldu; neredeyse bir

anda, kendimi günlük yaşam çevrem in içinde b u l uverdim.

Don Juan beni izl iyordu . Ş aş ırm ı ş a benziyordu. Yan l ı ş bir

�ey m i var d i ye sordum. Yaıı t l amadı. Oturm am a yardım etti .

Ancak o an, sırtüstli yatıp göğe bakmakta olduğumu, ve don

J uan' ın yüzüme doğru eğildiğin i ayrı nı sayabildim.

ilk !CfJkim ' uzanın ıs � "Öcre

b b

bakarken

ıTelcri

c

"Öre

b

b ilel i cri

b -

ı ı ı i ona anlatmak i stemek oldu, ama e l iyle ağzımı kapadı . B i r

süre sessizce oturduk. Kafamda h içbir dü�ünce yoktu, çok bel i rgin bir dingi n l ik i ç indeydim, birden çal ı l ı ğa gidip don Genanı ' yu aramak için kar� ı konulmaz bir dürtü hissetiın.

Don J uan ' l a konuşmayı denedi m ; çenesi n i kaldırı p dudak-

!arın ı büzerek. sessizce, koıııı�111a111aını buyurdu. Duru ı ıı uıııı

mantık l ı biçiıııdc dcğcrlcnd i rı ncyi dcncd iıı ı : ııe var, bu sess izl iğimden öylesine lıo�l aıı ını �l ı ın k i , bunu ı ı ı<ııı tı ksal çı k<ırs<ıı ı ı al arla bozmak isteıııed im .

K ı s a b i r aradan sonra, o kar�ı konu l m az ara�l ı rrna arzusumı yen iden h issett i m . B ir pati kayı izlemeye ba� ladım. Dun J u an , ben öncleriyıı i � i ıı g i b i ard ııı s ıra gel iyord u .

B i r saat boyunca yürüdük. Dü�ünmeıney i ba�arı ıı ı�t ı ııı.

Sonra, b i r tepe n in yamacına geld i k . Don Cienaro oradayd ı , kayadan bir d uvarı n üstünde oturuyordu. B ağı rara k . co�kuyLı selamladı beni; yeri n on bq ıııeırc kadar y uk arısı ndaydı . Don .l tıan ben i oıurıtu, kendisi de yaıı ıııa otur d u .

Don Genaro, bekledi ğ i yeri bulduğuımı , çünkü \: ı k:ı rd ığı hi

sesle baııa k ı l avuzluk ctıııi� olduğunu <ı\: ı k l ad ı . Sözcükleri n i

sesleııdirince, k u l ağımdaki bir v ız ı l ı ı olduğunu dü�ündüğüın

özel b i r sesi gerçekten duyduğuııı u arı Lıd ı m : bu, bedensel b i r

d urum, içsel b i r o l ay, b i l i nçle değerlendi ri l emeyen. <ııı liılı Lıııayan, bel irs iz b ir ses duygusu gibiydi.

Doıı Geııaro ' nu n sol el inek k li\:ük bir çalgı v:ır s andı ıı.

Oturduğum yerden, bunu caııı anlamıyla ayı rt edeııı i yord uıı .

Agız taıııburası na benzi yordu: bunun la, neredeyse aıla�ı l ııı;ız,

yu nıu�ak, tek insiz bir ses çıkard ı . Ne yaptığ ı n ı t:ıııı o l arak aılaınaın için çalmay ı b i r s ü re daha s ü rd ü rdü. Soma, bana sol L� l i n i gösterd

i . El i nde h iç b i r �ey, hiçbir çalgı yoktu. E l i n i ağzına götürü � biçimi neden iyle bir çalgı ç a l ı yor gbi gc l ıuı i�t i b:ıııa.

Asl ı nda ses i , dudak l arıyl a, ve ;;o l e l i n i n yan tara fı nı n , başparmakla i �aretparırnığı ara s ında kalan böl ümüyle ç ıkarı yordu.

Doıı J uaıı ' a dönüp, don Genaro ' n u n lıarckctlcrine a ldandı

ğımı söylemek i.�tediıı . H ı z l ı bir dev i n i m yaparak konu�ı ı ıa

ınaın ı , don Geııaro ' n u n yapt ı k l a rı na ;ı�ı n d i kkat gösıerı ıieıni

söyledi . Dönüp don Gcnaro ' ya baktım aın:ı yerinde yoklu .

Asa�ı va i n ın i� olduğunu düsündürn. B i r siirc bekled im, ç a l ı l:ırıı; ;;rclı ndan ortaya çıksın d(ye. Üzerinde d urduğu kayanııı ck

ği�ik bir biçimi vard ı , k ayadan bir duvarı n yanınd:ı k i büyü kçe

bir ç ı k ı ntıyı andı rıyordu. Gözümü ondan yalnı zca b i rkaç san iye boyunca ayırım� o l nıal ı ydı ın. Yukarı tırı ıı aıısa, daha k ayadan duvarın doruğuna u l a�madan onu göri.i rdüıı. A�ağı i ncl iy-

sc, oturduğum yerden görü nü rdü.

Don J uan'a, don Genaro'nun nerede olduğunu sordum.

Hfilft ç ı k ın tının üstünde durduğunu söyled i . Görebildiğim kadarıyla orada k imse yoktu ama, don 1 Lıan, don Genaro ' nu n hillfı kayan ı n tepesi nde durduğu sav ından vazgeçmiyordu.

Şaka yapar hali de yoktu. B akı�ları kesk i n d i . Kes ip atarca

.\ına, akl ımı, don Genaro ' nun yaptıklarını değerlendirecek bi

çimde kul lanmad ığımı söyledi. İçsel söyleş i m i susturınamı buyurdu. B i r süre çabaladıktan sonra gözlerimi kapamaya ba�ladım. Don J uan üstüme gel ip omuzları mı sarstı . B akı ş ımı kaya çıkıntısının üstünde tutmamı fısıldad ı .

Uyuşukluk içindeydi m . d o n J u a n ' ın sözleri ç o k uzaktan

gel iyor gibiydi. Düşünmeden çıkıntıya baktım. Don Genaro

gene oradayd ı . B u , beni hiç meraklandırın ad ı . Yarı b i l i ncimle,

\"Ok zor nefes aldığımı ayırt ettiğim sırada, daha bu konuda lam

;mlamıyla düşünemeden, don Genaro a�ağıya atladı. Bu edim

de ilgimi çekemed i . Yarnma ge ldi, kolumu tutup kalkmama

yardım ell i ; don J uan da öbür kolumdan tuttu. Beni iki yandan

desteklediler. Daha sonra yalnızca don Gcnaro yardımcı oldu

yürümeme. Kulağıma, anla yamadığım şeyler fı sıldadı, hemen

ardıııclan bedenimi yabansı biçimde çektiğini ayrımsadım; deyim yerindeyse, karnımın üstünden kavrayı p ç ı kıntın ı n ya da

başka bir kayanın üstüne çekip almıştı ben i . B ir anda k ayanı n

üstüne ç ı ktık. B unun, o kaya ç ı k ıntısı olduğuna yemi n edebil irdim; ne var, görüntü öylesi ne t itrekt i k i , tam ayrı ntısıyla değerlcndiremiyordum. Sonra, içimde bir şey sarsıldı-sırtüstü düştüm. B i r kaygı ya ela bel k i bedensel bir rahatsızlık duygusu iı,:indeydirn. Bunun ardından, don J u an ' ı n benimle konuştuğu

ııu gördüm. Onu anlayamı yordum. D i kkatimi dudaklarında yo

ğunlaştırdım. Rüya gibi bir duygu yaşı yordum; ben, her yanı

ııı saran, filme benzer bir m addeden yapı lmış bir torbayı içeriden yırtmaya çalı�ırken, don Juan da dışarıdan parçalamaya çalıalıyordu. Sonunda torba patladı; don J uan ' ı n sözleri anlaş ı l ı r lıale geldi, anlam l arı berrakl aştı . Kendimi y üzeye çıkarmamı

lıuyunıyorcl u . İtidal i m i yeniden k azanmak için umarsızca çalıalıyorduın; başaramamıştım. Tüm b i lincimle, neden başımı

l ıu denl i belaya soktuğumu düşündüm. Konuşabilmek i ç i n de-

l i gibi çabaladım.

Don Juan, çektiğiın zorl uğu an l aıııı �a benziyord u . D;ılıa

ç o k ç a b a göstermem i ç i n zorladı ben i . D ı� ımda bir �ey, i\·se l

söyl q i ye dalmamı enge l l i yord u . Sanki yabanc ı b i r güç beni

uyu?ukluğa sürü k l ü yor, her �eye kar�ı k ay ı t s ı L. kı l ı yordu . Nefes im tüken i nceye dek buna d i rend i m . Don J ua11 ' 111 bcn i ıı ı lc konu�tuğunu cluyclum. B eden im, istemeden, geri l i m nedeniyl e sars ı ldı . Öliiıııc ii l b i r s a v a ? ı n göbeğ i nde , ben i neles almaktaıı

al ıkoyan b i r �ey t arafı ndan s;ırınalanırn �ı ıı ı , k i l i t knıııi�im g i b i

h i ssettim. Korkımıyorduın, a m a denet i m s i z h i r öl'ke her yaı ıı m ı saırn ı �t ı . Öyles ine g;ızaba gel di m k i , b i r lıayvaıı g i bi k ük rey i p çı ğl ı k altım. Sonra, b i r nöbete tutu lduın ; tüm bedcni ı ı ı i s;ıran bir sarsınt ı o an durdurdu be n i . Yen itkn ncks a l a bi l i yordum, don Juan ' ı n , ben i kendime get i rı ıı ek iç in k a rn ı m a ve boynuma, s ukabağıııda k i suyu bo�altı ığı ııı ayrı msad ı m .

Don J u an otun nama yardı m ett i . Don Genaro , ç ı k ı ı ıt ı ı ı ı ı ı

üstünde du ruyord u . Adı m ı söyledi , sonra birden a�ağıya a t l ad ı .

Onun , o n be� metre yü k .sek l i kten d i k i ııc d ü�t iiğünü gördii ın .

karı n böl gcınclc dayanı l maz bir sanc ı h isset t i m ; ayn ı d uyguyu.

rüyalarımda a�ağı ya dii�e rken de h isset m i � ı i ı ı ı .

Don Genaro yan ım a geld i , gülerek , U\'U�unu beğen i p be

ğenmediğimi sordu. Don Genaro ye n i den ad ı ııı ı söyledi .

"Carl itoc u k ! B ana bak ! " ded i .

Sanki h ı z k azanmak isterın i � g i b i kol l arını dön h q kez i k ı

yana döndü rd ü , ardı ndan b i r anda sıçrayarak görünlüıniin clı �ı na ç ık t ı , y a d a ben öyle yapt ığı n ı sandıııı. Bel k i de t aıı ı ı n lay;ı nıacl ığı ın bir �ey yapırn�t ı . B i r buı,,:uk, i k i metre uzağı mda du rurken birdenbire denctİll\ cl ı� ı bir güç tarafı ndan cm i l nı i � g i h ı yok ol uverd i .

Yorgu nd um , k opımı� gi biyd im . B i r kay ıtsı zl ı k duygu s ı ı

h e r yanım ı sard ı ; n e dii �i.inınck i s ted im, n e ele kendimle konıı�mak. Korkm aın ı�tırn, ama açı k lanamaz b iç i nı dc mutsuzdum

Ağl amak istedim . Don Juan h iç durmadan parınakl a rnı ı n b(ı·

ğuınlarıy la kafam ı n tepes ine v uruyor, bütün bunlar bir �:ı k ay

m ı�ça s ın a da gü lüyordu . Kendimle konu�ı namı , çün kü iç.�l· I

söyle�i ni n en gere kl i ol duğu anı n gel d i ğ i n i söyled i . Bana , "Klı

mı� ! Komı � I " diye buyurduğunu duydum.

l� I L D AY A N V A R LI K L A R I N G İ Z i

'!')

Dudak kasları ı ı ı istem.sizce geri l d i . Ağz ı m ses çıkarmadan

dev iı ıi yordu. Don Genaro 'nun soytarı 1 ık ederken ağzı n ı aynı

lıi<,;iımle devind irdiği n i anımsad ı m , ben de onun g i b i , "Ağzım

kumı ? ın a k istem iyor," diyebilmeyi d i lcdirıı. Sözclik leri dile ge

ı i rı ı ı c k için çabaladım, dudakları ıı ac ı y l a çarp ı l d ı . Don J uan

kalıkalıadaıı iki bük lüıı olmanın qiğindeydi. Ne�esi öylesi ne

l ıu l a ş ı c ı yclı k i . gi.i l ıneclen ecleıııed i m . A rd ından, ayağa kalkma

ına yardım etti. Don Genaro 'nun geri gel ip gelııcyeceğin i sorduın . Don J ııan, don Geııaro ' nurı. bugün içiıı, beııden s ıt k ı nı n

-.; ıyrı l ırnş olduğunu söyledi.

"Neredeyse ba�arıı ı ı � tı ııı," dedi don J uan .

K i lden ocakta yanan ate� iıı y a ı ı ı nd a oturu yorduk. Yemek

veıııeı ı ı i ç i ı ı d i retıı i�ti. Aç ya da yorgun değ i l d im. Alı�ı lnı adık

l ı ir lıi.izüıı sarm ı �t ı ben i : gün boyunca ba�ıııa gelenlerden çok

1 11.aklardaydım şimdi. Don J uan yazı tablamı kucağıma yerlq

ı ı rd i . Olağan konuıııuına dönmek için olağanüstü bir çaba Iıar

(·ad ı m . U fak tefek bir şeyler ç i z i k t i rcli ıı. Yava� yava� kend imi

toplad ı ıı. S anki Lizerimden bir yük kalkıı ı � t ı ; lıer zamanki ilgi

duyan, �a:;;k ı ıı tavrıma yeniden kavu�mu�tunı .

" İ y i . iyi," dedi don Juan. kafamı tıpı�layarak. "Sana, bi sava�ç ı n ın gerı,;ek sanatını ıı , korkuyla merağ; denge lemek oldu

: · ı ınu söyleıı i�tiıı."

Don J uaıı benzersiz bir konumdaydı . Neredeyse sinirl i , end i şel i gibiydi. Sanki, hiç durmadan konu�mak istiyord u . Beni

l ı ı iyücti !erin açık lamasın a hazırlı yor sanarak ben de endi�elend i ın . Gözleri nde, yalnızca birkaç kez görnı li� olduğum yaban

· ' bi r ı � ı l t ı vard ı. Son kerte olağanclı�ı b i r tav ı r içinde olduğunu

dıişündüğümü söylemeıı in hemen ardından, benim adıııa sev ı ıdiğini, bir sava�çı olarak, yolcla�ları ıı ı n utkularıyla-hele de

ı ı ı ıse l utk ularsa-ınutlu olmaya hakkı olduğunu söyledi. Don

(lenaro ' mın bilmeces ini ba�arıyla çözmi.i� olmama kar�ın, ne

v;ızık ki büyücülerin açıklaması için heni.iz hazı r olmadığımı

d, ledi. Üstüme su döktüğü sırada, neredeyse ölmek üzere oldı ığuırnı, ti.im ba�arımın, don Gcnaro ' nun son saldırısı nı cngcllrn ıekteki yetersizliğim nedeniyle bo�a gittiğini bel i rtti.

'"Genaro 'nun erk i, seni yutan bi gelgit gibiydi," eledi .

1 00

"Don Gen aro bana zarar vermek m i istedi?" diye sordum.

"Hay ı r," dedi . "Genaro sana yardım etmek istiyor. Ne v ar,

erk erki çeker. O seni deniyordu, sen ise ba�aramadın."

"Ama b ilmeceyi çözdüm, değil m i ?"

"Çok iyi becerdin," ded i . "Öyles ine iyi becerdin k i , don

Genaro senin tam bi sava�çı ba�arı s ı göstereceğine inandı. Bitirmene ramak kalmıştı. B u kez sırt ı n ı yere getiren �ey dü�künlük değildi aslında."

"Neydi o halde'?" dedim.

"Çok sabırs ızsın, çok da sertsi n ; gevşeyip, Genaro ' nun yol undan g itmek yerine, onunla sava�ınaya ba�ladın. Genaro ' yu

yenemezsi n ; senden daha güçlüdür o."

Don J u a n daha sonra, kendi l iğinden, benim insanlarla olan

k i şisel i l i şk i lerim konusunda yararlı öğütler verdi. Getirdiği

yaklaşım l ar, don Gcnaro ' nu n daha önce �akayla karıştırarak

söyled ik lerin i ciddi bir b içimde tamam lıyordu. Konuşkan bir

günündeydi; sözü tarafımdan kes ilmeden, bu ve bundan önceki kez neler olduğunu açıklamaya ba�ladı.

"Senin de bildiğin gibi," dedi, "büyücülüğün dönüm mıktası içsel söyleşidir; bu her şey i n anahtarıdır. Savaşçı bunu durdurmayı öğrendiği an her şey mümkün olur; en ulaşılmaz sanı lan tasarılar artık avucundadır. Yaşadığın tüın o tek insiz, endi

· ·şe v erici deneyimlere, bunu başararak geçebi ldin. Tam bi itidal

içinde dostu, Genaro ' nu n çifti n i , rüya görenle rüyada görü leni

y11şadın, bugün kendi özünün bütünselliğini neredeyse öğreni

. yordun , Genaro ' nu n , seni n ü stes inden gelmeni istediği edim.

başan ·buydu işte. Ti.im bunlar, biriktirebildiğin k işisel erk miktarı sayesinde gerçekleşebildi. Her şey, bi öncek i gelişinde gördüğün o uğurlu kehanetle ba�lacl ı . Geldiğinde, dostun çevrede gizl i gizli dolaştığını duydum; önce, onun sessiz adımları nı

cluyclum, sonra arabadan çı karken sana baktığını gördüm. B u .

kehanetlerin e n iyisiydi benim için. Dost, her zaman yaptığı gibi seni n varlığından rahatsız olınu�çasına çevrede dolanıp dur

saydı, olayların akışı farkl ı olacaktı. Dostun o hiç de dostça olmayan tavrını kim bilir k aç kez görmüştüm; ama bu kez kehanet ortadayd ı , dostta, s ana veri lecek bi bi lgi parçası olduğunu anlaın ı�tım. İşte o nedenle, sana bilgiyle bulu�acaksın demi�

ıim; gi.iveylc, çok uzun süreden beri askıda kalan b i b u l u�ın a.

Bizim anlayaııayacağımız neden lerden ötü rü, dost sana bi güve gibi görünmeyi yeğlemi�t i . "

" A m a sen dostun bi<,'imi olmadığ ı n ı , onun varlığın m yalnızca yaptıklarıyla anla�ı labi leceği n i söylem i�tin," dedim.

" Doğru , " dedi . "Ama, dost seninle bi.iti.i nle�en izleyiciler

İ<,'. in-y;m i , Genaro ' yla ben--bi güved i r. Dost, sen i n için yal

ıızca bi etki, bedeni nde bi his ya da bi ses, ya da bilginin altın

parçac ıkları d ı r. Dost, güve biç im i n i sec.;mekle, Genaro ' yla ba

ıa bi �eyler anlatmak istiyordu. Güveler bilgi dağıtır; bi.iyi.ici.ilcrin dostu ve yardımc ı l arıdırl ar. İşte, dostun çevreden bi güve

hiçiın i ıdc dolaşması nede n iyle Genaro sana çok önem veri yor.

"Gi.iveyle bi araya geldiğin gece, ben i m de bekled iğim gibi, senin için bilgiyle ger<,'ek bul u�ına oldu bu. Güvenin çağrı sını öğrendin, kanadın ı n altın tozları n ı h issetin, ama her �eyi n iitesi nde o gece, yaşamında ilk kez, göreli.iği.i nden emin oldun,

ve bedenin, bizlerin ışı ldayan varl ıkl<ıı olduğumuzu öğreneli.

(icnaro, ya�aın ının bu muazzam anını hakkıyla anlad ı . Genaro,

olağani.islli bi güç ve açık seçiklikle sana bizim bi duygu oldu

;'.uımızu, bedenimiz ded iğimiz �eyin, sezgisi olan, ı�ıtı l ı telciklcr i ı ı kabuğu olduğunu gösterd i .

"Dün gece, dostun ti.im uğuru gene seni n üzerindeydi. Geldiğinde neler olduğunu anlamak için baktığımda, rüya görenle

riiyada görü lenin gizini sana aç ıklaması için Geıaro ' yu çağır

ı ıaın gerektiğini anladım. Her zaman yaptığın gibi, seni m andepsiye get irdiğimi sandın. Aklın inanmayı reddetse b i le, Ge

ı ıaro yalnız sen i n için gelmişti; çalıları n ardından g izlenm iyordu."

Don J uan ' ın demecinin e n zor inanı l ab i l i r bölü m ü de buydu. Kabu l edemezd im. Don Genaro ' nu n gerçek ve bu dünyada

l llduğuıa inandığımı söyledi m .

"Tanık olduğun h e r �ey sapına dek gerçek v e b u dünyadandı ," ded i . " B i ba�ka dünya yok. B u enge l , bu çaparız senin rn özel d iretme biçimin, üste l ik bu özel lik, açıklamal arla � i fa

l ıul acak gibi değ i l . N eyse, Genaro bugün doğrudan beden ine

"l·slcnd i . B ugün yaptıkları nı dikkatl ice incelersen, bede n i n i n,

ı ılagelenleri kayda değer biçi mde b i � .. aya getire bildiğini gö-

rürsün. Her nası lsa, sul ama kana l ı n ı n orada , görchik leriıı l e i l g i l i olarak düş k ü n l ü k göstermekten uzak durabi ldiıı . Tıpkı b i savaşçı gibi, az bulunur bi denetim ve mes a l d i l i k örneği giisterdin, hiçbi şeye i nanmadın ama gene de gerekt iğ i gi bi hareket edip, Genaro ' nun çağrı sı ıı ı izlemeyi başardın. Benden hic;lıi

yardım almadan bulab i ldin onu.

"Kayal ı k ç ı k ın t ı ya vardı ğımızda, saçını n tel i ne dek erk l e

dopdol uydun , onun i ç i n Genaro 'yu, onca b üyücüniin aynı nedenle durdukları yerde dururken gördün. Çı k ın t ıdan atl<ıdıktaıı

sonra, sana doğru yürüdü. O anda erk i n ta kendisiydi. O;ılıa önce su kanalını n orda davrandığın gibi davranabi lseydi n , onu o l duğu gib i , yani ış ıdayan b i r varlı k olarak giirehilecekıi11 . Ama sen korktun; öze l l i k le de Genaro seni çek ip a l ı nca. B u bi le, seni smırlarınm. ötesine götürmeye yeterdi . A ma yeterince gücün

yoktu, yeniden mantığ ı nı n dünyası na düştün. Sonra da, doğal

olarak kendinle ölümcü l bi kavgaya tuıuştun. İçinde bi şey. istencin Genaro ' yla gitmek istedi, aklınsa buna karşı geld i . Sana

yardım etmemiş olsaydım, şu anda seni o erk yerine gömüyor

olacaktık. Ama b i ara, sonuç, benim yardımıma karşın kuşku

vericiyd i . "

B irkaç dakika sessiz durduk. Onun konuşması n ı bekledim.

Sonunda, dayanamayıp sordum, "Don Genaro, benim kaya ç ı kıntıya sıçramamı m ı s ağladı'?"

"Bu sıçrama i � i n i seni n anladığın anl amda ele al ına," ded i .

" B i daha söylüyoru m , yalnızca b i konuşma biçimi bu, Kend inin b i beden olduğunu düşündüğün sü rece ne dediğimi anlayamazsın."

Sonra, l am badan yere kül döküp yerin i k i karışl ı k bölümünü k aplayarak parmağıyla ü stüne b i r şeki l , bir şema çizd i . Bunun, çizgilerle birbiri lerine bağlı sekiz noktası vard ı : geometrik bir �ekild i .

Yıllar önce, aynı yaprağı n bir ağaçtan üst üste dört kez

düşmesinin bir yan ı l sama olmadığın ı anlatırken. buna benzer

bir �ekil ç izmi�ti.

Küldeki şemanın iki merkezi vardı ; birini "ak ı l " öbürünü

de "istenç" diye adlandırd ı . "Ak ı l", " konuşma" ad ını verd iği

bir noktayla doğrudan bağlantıl ıydı. "ak ı l ", ·'konu�ın a" yol uy-

la, öbür ü ç noktayla, "hissetme", "rüya görme", v e "görmeyle"

dola y l ı olarak bağlantı l ı y d ı . " İ sten\'" adlı öbür merkez, " hisset

ıne". "rliya görıııe", ve "görme" noktaları y l a doğru dan; "ak ı l "

v e " konu�ma" noktabrıyla ela dol aylı bi\· i ınde bağlant ı lıydı.

Şeman ı n , y ı l la r önce bana göterı n i � olduğundan farkl ı olduğumı anı111sattıııı.

"Dı� biç iıılı önem l i değ i l , " eledi. "Bu noktalar b i insan ı s i mgel iyor. i.stediğin g i b i çizebil i rs i n . "

· · B i r i n s a n ı n bedenini ı ı ı i s imge l i yorl ar?" d iye sordum.

" Buna beden deme," " B u n lar, ı �ıdayan bi varl ı ğ ın tel c i k lc

ı i üzerindeki sekiz nokta. Senin de, ç izgen in üzerinde görebileceğin g i b i . b i biiyüci.i , insan ı n her �eyden önce istenç olcluğu

ıiu söyleyecektir. çünkü istene lıissct11 1c, n'h.•a gijmıc ve gijrnıc

ıioktaları y l a doğrudan bağla nt ı l ıd ır: bunun ard ın d a n , i nsan

< 1kı/dır. Bu, isıcn('frn daha küçük bi merkez, çünkü yalnı zpı

/,ıi/111ş111u i le bağlantı l ı . "

"Öbür i k i nokta ned i r, don J uan'I"

Bana bakarak gülümsed i .

"Seninle bu �enıa üzerinde i l k konu�tuğuımızdak iıe oran

ı �ı çok daha güçlüsün �imdi , " eled i . A n ıa sekiz noktanın ti.imi.i

ıiii de bilecek denli değil. Genaro, hi gi.in sana iibi.ir i kisini de

.!�Österi r. "

"Herkesin sekiz noktası v a r m ı , yoksa y a l n ı zca bi.iyi.ici.ileriıı mi var'I"

"Ş öyle d iyel i m : hep i m i z doğarken bu sek i z noktayl a gel i yoruz dünyaya. İ k is i , akıl ve ko1111ş11ıa; herkesçe b i l i n ir. H isset

ı ı ıc biraz bulanı kçadır ama tanınmaz da değildir. Ama, insan

y;ı lnızc a bi.iyi.ici.i lerin dünyası nda tanı�ır riiya gijrme, g('jrnıe ve

ı ırenç· i le. Sonuncularla i se, bu dünya n ın clı � k ı y ı l arında rastla

·? ı n z . Sek iz nokta ı ı ı ı ı tii ıni.i, özün bütünsel! i.� i n i ol u�turu r. "

Şeınanı ı ı üzerine, ti.im noktaların, dolay l ı bağlant ı l arla, bir-

.

i ıi rlerine bağlanabi lecekleri n i gösterd i .

A-,;ıklamas ı z kalan i k i gize m l i noktayla i l g i l i soru sordum,

\ L'niden. Bana, bunların yalnı zc a " istenç" ile bağ l an t ı l ı olcluğu

ı ıı, "hissctıııe", "rüya görme" ve "görme" i le uzak durdukları

ı ı ı . "konu�nıa" ve "ak ı l " noktalanyla ise iyice ayrı dü�tüklerini

� · i i.,terd i . Parmağıyla, öte k i lerden ve birbirileriıden yalıtıl ın ı �

olduklarını imledi.

"Bu iki nokta, konuşma ve akıl noktalanna h içbi zaman

k atılmaz," ded i . "anca isten�· idare edebi l i r onları . Akıl ise öylesine uzak düşer ki, bunları bi arada clüşünmek yararsızdır. Bu

ayırdına varılması e n zor olan şeylerden bi ridir; eninde sonunda, aklın asıl hüneri her şeyi mantıksal bi sonuca ul aştırıııak de

ğ i l de nedir?"

B u sekiz noktanın , insanın kimi noktalarına ya da organ l;ırına denk düşüp dü�mediklcri ni sordum.

" Doğru ," diye k ısaca yanıt l ayıp şemayı s ilel i .

Kafama dokundu, "akıl" v e "konuşma" merkezinin burası

olduğunu söyledi. Göğüs kemiğinin ucu "h issetme" merkeziydi. Karın deliğinin altındaki bölge " istençti". "Rüya görme",

kaburgaların sağ karşıs ında, "görme" i se solundaydı. Kimi savaşçılardaysa bazen "görme" de "rüya görme" de sağ tarafta o lunnuş.

" D iğer iki nokta nerede?" d iye sordum.

Verilebilecek en açık seçi k yanıtı verdi : karnın ı hoplatarak,

k ahkahalarla gülmeye başladı.

"Ne yılansın sen," dedi. "Beni yaşlı, uykucu bi teke belledin, he?"

Soruları m ın ister istemez böyle bir ivme kazanmış olduğumı açıkladım.

"Acelec i olma," ded i . "Gerektiğinde öğrenecek, onclaıı

sonra da tek başına , kendinle k alacaksın."

"Seni bir daha göremeyecek miyim demek ist iyorsun doıı

J u an?"

"Hiçbi zaman," dedi. "Genaro ' yl a ben hep ne idi ysek u

olacağız: yol l arın tozu."

M idemin ucunda bir sars ıntı h issettim.

"Sen ne diyorsun, don J uan?"

"Diyorum ki, hepim i z anlaşılamaz, ışıdayan, sın ırsı z vaı

lıklarız. Sen, Genaro ve ben kendi kararım ı z olmayan bi ama\

la bi araya geldik . "

"Hangi amaçtan söz ediyorsun?"

"Savaşç ı n ın yol u nu öğrenmekten. Bundan kurtulamazs ııı .

bizler de. Görevimiz b itmediği sürece, beni ya da Geıaro ' y ı ı

I Ş I L D A Y A N V A R L I K L A R I N G İ Z İ

göreceksin ama, tamamlaıur tamamlanmaz özgürce uçacaksın.

Yaşam ının gücünün seni nerelere sürükleyeceğini de kimsecikler bi lemeyecek. "

"Peki , don Genaro ' nun b u işle i l işkisi ne?"

'"Bu konu heni.iz senin i l g i alanın iç inde değil," dedi. "Bugün, Cenaro 'nun başlattığı şeyi bitirmeliyim; bizlerin ışıldayan

varl ıklar olmamız gerçeğini. B i zler algılayanlarız. B i z b i bilinçl iliğiz; b izler nesne deği l iz; yoğunluğumuz, k atılığımız

yok. S ın ırs ızız biz. Nesneler ve yoğunluklar dünyası , yalnızca

bu füeme geç işim izi kolaylaştırmak içindir. Yal nızca bize yardımcı ol mak için yaratı l ınış bi betimleme. B izler ya da aklımız,

betim lemenin salt betimleme olduğunu unutur, böylece özümüzün bütünsell iğini tuzağa düşürürüz ki deme gitsin. Yaşamı mız boyunca nadiren kurtul abildiğimiz b i kısır döngüye gim1i

şizdir bi kez.

"Şu an, kendini aklın düğümlerinden k urtarmaya kaptırmışsın, örneğin. Genaro ' nun, çalılığın kenarından öylece çıkıvermesi akıl alımız, düşünce dışı bi �ey seni n için, ama b i yandan da tanık olduğun bu şeyi reddedemiyorsun. Çünkü, olduğu gibi algılacl ı ydın bunu . "

Don Juan kıkırdadı. Küllerin üstüne özenle b i r başka şema

çizdi, ben bunu deftere geçi remeden önce onu şapkasıyla örttü.

"Algı layanlarız biz," diye başladı. "Algıladığımız dünya, asl ı nda bi yanılsama. Doğduğumuz andan başlayara k bize anl atılan

bi bet imlemeden yaratılan b i yanılsama.

" B izler, ışıldayan varlıklar, iki erk halkasıyla birlikte doğduk; ne var, dünyamızı yaratmak için yalnızca birini kul lanırız.

B iz doğduktan hemen sonra bize takılan bu halka akıldır, yoldaşı ysa konuşma. İkisinin arasında tertip edilip sürdürülür bu

dünya.

"Yani, aslında, aklının sürdürmek istediği dünya, bi betimlemeden, aklın kabul lenmeyi ve savunmayı öğrendiği değiştiri lemez kural !arından yaratılan dünyadır.

"Işıldayan varlıkların gizi ise şudur; hiçbi zaman k u llanmadıkları ikinci bi erk halkası daha vardı r onların: istenç-. B üyücünün oyunu, sokaktak i adamın oyunuyla aynıdır. İkisinin de bi betimlemesi v ardı r. B iri; sokaktaki adam, bunu aklıyla

destekler. Diğeri ; büyücü i se isıcnci ile. İ k i betimlemenin de

kendine özgü kuralları vardır. J\ma, büyücü daha i.isti.in durumdadır, çünkü istenç, akla ora n la daha kapsayıcıdır.

" B u aşamada varmak isted iğim nokta şu: betim lemenin.

ak/111/u mı yoksa istencinle nı i desteklendiğini sezgileınelisin

artık . Bunun günlü k yaşamı bi meydan okuyuşa dönüştürmenin biricik yolu, özünün bütünsel l iğine ul aşm;ın için gereken

yeterl i erk i bi riktirınen için bi araç olacağını hissediyorum.

"'Belki, gelecek sele!· yeterince erk in olur. Her ne ol ursa olsun, bunu h issedene dek bekle, tıpkı bugün sulama kanal1 111 11

orada h issettiğin gibi; iç ses in söyles in sana bunu. Eğer başka

bi ruhla gel irsen, hem zaman kaybı hem de b i tehl ike olur bu,

senin için."

İç ses imi beklersem , onları belki de bir dalıa hiç gön:mcyeceğimi anımsattım.

"Ki�i köşeye sıkışınayagörsün; nelere kadirdir, bi bilsen,

şaşırır kalırs ı n," eledi.

Ayağa kal karak bir kucak odun aldı . Aıqe birkaç kını dal

koydu. Alevler sarı msı bir parı ltı olu�turdu. Sonra lambayı söndürerek, ki.illerin üzerine ç izdiği şekli örten �apkasıııın önünde

çömeldi .

D ingince oturmamı , içsel söyleşimi durdurınamı , ve gözümü şapkası ndan ayırmamaım buyurdu. B i r süre çabal adı kt<ın

sonra yüzerm i ş ya da bir tepeden aşağı cii.işerıniş gibi bir duygu h issett im. Beni taşıyan h içbir şey yokmuş, oturımıyorımı

şurn , ya da bedenim yokımış gibiydi.

Don Juan şapkasını kaldı rdı . A l t ında külden sarm a l la r vardı. Düşünmeden, bunları izledim. Sarınalları n dev ind ik lerini

hissettim. Onları m idemde hissett im. Sarmallar katlaıııyurlar

gibiydi. Sonra, canlanı p kabardılar-b i rden don Genaro 'yu

kar� ımcla oturur buldum.

Görüntü bir anda içsel söylqimc dönıncye zorl adı beıı i .

Uyuyakaldığımı sandım . K ısa aral ıklarla ıeks almaya ba�ladım, gözlerim i açmak istedim. ama gözlerim zaten açıktı.

Don Juan ' ın ayağa kalkıp çevrede dol anmaını söy led iğini

duydum. Olduğum yerele sıçrayıp, sundurııaya doğru ko�tuın.

Don Juan ' la don Gcnaro da pe� i ınden seyrett iler. Dun Juaıı,

lambasını getird i . B ir türlü nefes i m i di.izenleye m i yord uın . Daha önce ele yapmı ş oldu ğum gibi, yüzüm batı ya dönük biçimde yerimde koşarak dinginlqmeyi denedim. Kolları m ı sarkıtarak yeniden nefes almaya başladım. Don .Juan yanıma gelip, bu dev i nim lerin yalnızca alacakaran l ıkta yapı l acağını söyled i .

Don G eıaro, ben i m i ç i n al acakaranl ı k olduğunu söyledi;

i k i s i bi rden gülmeye baş ladı lar. Don Genaro çalılara doğru

koşıu, dev bir sapan lastiğiyle hrlatı l ınışçasma hızla sundurm aya geri dönd ü . Aynı dev inimi ü ç ya da dört kez y ineleyerek yanıma geldi. Don J u an b i r çocuk gibi k ı k ı rdayarak, gözlerini d i k m i ş b;ına bakıyordu.

B i rbirlerine kaçamak nazarlarla baktılar. Don J uan yüksek

.�esle don Genaro ' ya, akl nn ın tehl ikel i olduğunu, yatıştırıl madığı takdi rde beni öldürebi leceğini söyledi .

"A maı Tanrım ! " diye bağırdı doı Genaro, k ükreyen bir

sesle, " Yat ıştır şunun ak l m ı ' "

Çocu k l ar gibi şen kahkahalar atarak glilıneye başladılar.

Doı J uan beni lambanın altına oturtup, defterim i el ime tu

ıuşturdu.

"Bu gece gerçekten de dalga geçt ik seni n le," ded i yatıştı

ı'ICı bir sesle. "Korkma sakın. Genaro şapkam ı n altında gizlen iyordu."

BÖLÜM İKİ

Tona! ve Nagual

İnanma Zorunluluğu

Paseo de la Rcforına ' ıı ııı çaqı tarafından yürüyordu111. Yorgundum: Mexico City ' nin yüksekl iği , hiç ku�kusuz buna yol ;H,:

ınaktayd ı . Otobüse ya chı taksiye bi ııcbi l i rd i 111 aııııa. neden d i r

bil inmez, yorgunluğuma kar� ıı yürümek İsleın i�t i m . B ir PaLır

gi.ini.i, öğleden soırnıydı . Traf ik yoğuıı deği l d i ;mı;ı, d i z.el ıııotorl u otobüs ve k amyonları n egzoz dumanları pazarycri n i n daı sokakl arını sisli kanyonl ara dönü�ti.irıni.i�ti.i.

Zocal o ' ya vard ı ın-Mex ico C i ty k:ıtedra l i , son gördü

ğüımlcn bu yana daha da yana yatın ı� gibi göründü bana. Muazzam koridorlarında yürüdüm bir süre. Kafamdan alaycı b i r

clü� üıce geçt i .

Oradan, Laguni l l a çar�ısına yöneldim. Bel irg i n b i r amac ı m yoktu. Hedef be l irlemeden, ama sıkı adı m l arla, h içbir �eye

öze l l i kle bakmaksı zın yürüdü m . Sahafl arla eski m adeni paraları n satı ldığı tczgfüı l arın orada durdum.

·'Se laın l Selam ! Bak, k i m varını� burda ! " ded i b iris i , omzuıııa hafi l\·e dok unarak .

B u ses ve dokunu� ben i yerimde zıplattı. Çabucak sağ ya

ıı ıına döıiclli m . Ağzım �a�kı n l ı k la aç ı ld ı . B e n i m le konu�an khi

don J uan ' dı .

·'Taıırı ın , clon Juan ! " d i ye bağırd ı m ; tepeden tı rnağa b i r titrem e alını :;;t ı ben i . "'Ne yapı yorsun burada?"

"'N ' apı yorsun burada," d iye bir yankı gibi yan ıtlad ı .

Orta Meksika dağlarında onu n l a b u l u �ınac!an önce, kentte

birkaç gliılüğüne konaklamakta olduğumu söyledi m ona.

" ' İ y i . diyel i m k i ben de kente, seni b ul maya indim," ded i ,

gü lerek.

B i rkaç kez omzuma v urdu. Beni görmekten k ıvanç duy

ıııu� gibiyd i . El leri n i kalçalarına koyd u , çenes ini kaldırd ı , gö

ı"Linü�ünü beğenip beğenmed i ğ i m i sord u . Takı m e lb ise giymi �

olduğunu, ancak o a n ayrım s ayabildiın . Böylesi bir uyumsu zluğun etkis iyle çarpılnı ı �tım. D i l im tutulınu�tu.

"Turnclıcmi nası l buldun'?" d iye sordu. ı�ıltılar içinde.

İspanyolcada tak ı m an lamına gelen "traje" sözcüğü yeri

ı ıe, bir argo terim i olan "tac uche"yi k u l l aıırn �tı.

'"B ugün takı m l arı m ı giyel i m , " dedi , açı k l aması gerekirm i �

g i b i , ardından ağzı m ı göstererek ekled i , "kapa � u n u ! Kapa ! "

Bo:;; bo� güldti m . Ş a� k ı n l ı ğ ı m ı fark etmi�ti. Her yanı n ı görey i m diye, kendi çevresi nde dönerken bir yandan ela k ah kaha

Lırı art arda koyuveriyordu. G i ysisi ınüthi:;:ti. İ nce ç izgi l i , açık

kalıvereı ıgi bir takım giymi�ti; ayağ1 11da. gene kahverengi

:ıyakk abıla r vard ı . Gömleği beyazdı . Ya boyunbağına ne demc-

1 i ! Çorap giyıni� m iydi acaba'? Yoksa ayakkabıları çıplak ayaklarına ı n ı geçirivermi�ti'I

Don J uan omzuma v urup d a geri dönlip baktı ğ ı m zaman

onu haki pantalonu ve gömleği, hasır şapka s ı , ve sandallarıyla

gördüğümü; giysisine dikkat çekince, bunları bir anda dijşüıicemde ben yarattığımı sanmıştım. İşte bu, şaşkınlığımı son kerte arttı rmıştı. Ağzım, bu şaşkmlıktan nasibini en çok alan bölgeydi. İstem im dışında açılmıştı. Don Juan, sanki kapanmasına yardım etmek istermiş gibi hafifçe çeneme dokundu.

"Kesinlikle ikinci bi çene gel iştirme yolundasm," diyerek

kıs kıs gülmeye başladı.

Başında şapka taşımadığını, kısa, beyaz saç larını sağ yandan ayı rınış olduğunu gördüm. Yaşl ı bir Meksikalı bcycfcıidi,

kusursuzca giyinmiş bir kentli g ibiydi.

Kendisini orada bulmamın çok sinir bozucu olduğunu.

otuımam gerektiğini söyledim. Çok anlayışlıydı, yak ıı l arda bir

parkta oturmamızı önerdi.

Tam bir suskunluk içinde birkaç blok yürüyüp Plaza Garibaldi ' ye geldik; burası müzisyenlerin hizmet sundukları , bir tür

müzisyen iş bulma bürosu gibiydi.

Don Juan ' la, izleyicilerin ve turistlerin arasına karışıp parkın çevresi nde yürüdük. B i r süre sonra durdu, sırtını bir duvara dayayıp pantalonunun paçaları nı hafifçe yukarı çekti; aya

ğında kısa, kahverengi çoraplar vardı. Ondan, bu esrarengiz

giysinin anlamını sordum. O gün, öyle giyinmesi gerektiği, bumın nedeni n i i leride öğreneceğim yolunda yalın ve be lirsiz bir

yanıt verdi.

Don Juan' ı takı m elbise içinde bulmak öylesine alışı lmadık bir şeydi ki, heyecanı m neredeyse denetlenemez b ir kerteye ulaşmıştı. Onu aylardır görmemiştim, dünyada en çok istediğim şey onunla konuşmaktı, ama ortam uygun deği ldi. üstel ik her nedense dikkatim dağılmıştı. Don Juan kaygımı hissetmiş olmalıydı; birkaç blok ötedek i La Alaıneda adlı daha sakin bir parka g itmemizi önerdi .

Parkta pek fazla i nsan yoktu, boş bir sıra bulmakta güçlük

çekmedik. Oturduk. S iniri m , rahatsız edici bir duygunun gelip

beni bulmasına yol açmıştı. Don Juan ' a bakmayı göze alamadıın.

Uzun, s inir bozucu bir sessizlik oldu; sonra ona bakmadan ,

içimdeki sesin sonunda beni , kendisini aramaya yönelttiğini,

İNANMA ZORUNLULUGU

ev inde yaşamış olduğum sersem letici olayların yaşam ımı derinden etkilemiş olduğunu, bütün bunları ona anlatmam gerektiğini söyledim .

Elini sabırsızca sallayıp, geçmişte kalan olaylardan söz etmen in ilkelerine ters düştüğünü söyledi.

"Şu anda öneml i tek şey, benim öneri lerimi yerine getirmiş olmandır," dedi. Günlük ya�amı bi meydan okuma nedeni

olarak kabul etmişsin. Yeterince kişisel erk toplayabildiğinin

kanı lı ise, beni, hiç zorluk çekmeden, bulman gereken noktada

bu 1abi1 mendir. "

"Buna inanabilıneyi isterdim," dedim.

··seni bekl iyordum, sonra, birden, ortaya çıktın , " dedi.

"Ben bunu bilirim; bi savaşçının da bi lmesi gereken budur."

··seni buldum, tamam . Şimdi ne olacak?" d iye sordum.

"Öncelikle," eledi, "ak/111111 açmazl arını tart ışmayacağız;

bu deneyimler bi başka zamana, bi h<:�:ka duruma ait. Bunlar,

deyim yerindeyse, sonsuz bi merdivenin bir iki basamağıdır,

yalnızca. Bunları i rdelemek, şu anda olup bitenleri n önemini

azaltmaktan başka bi işe yaramaz. Bi savaşçı böyle bi şey i göze alamaz ! "

Önüne geçilmez b i r yerinme arzusuna kapılmı�tım. B a�ı

ına gelenlerden ötürü gücenm iş değildim. Tüm istediğim, biraz

içtenlik, bi raz da avuntuydu . Don Juan, konumumu anlamış gibi yd i ; sanki benim düşünceleri m i dile getirirrnişçesine konuşlu.

"Kişi, bilgi yolunda yalnı zca bi sav aşçı olarak ayakta kalabil ir," dedi. "Savaşçı hiçbi �eyden yerinmez, hiçbi şeye i.izül

ınez. Yaşamı, bi meydan okumadır, meydan okuma iyi ya da

kötü olamaz. Meydan okuma, meydan okumadır."

Sesinde sert, acı masız bir titrem vardı , ama gülüşü sıcaktı,

dostç'.aydı .

"Şimdi burada olduğuna göre, tüm yapacağımız bi yora

beklemek . "

" N e tür bir yora?" diye sordum.

"Erkinin kendi ayağı üzerinde durup duramayacağını bil

ıııemiz gerekiyor," dedi. "Geçen sefer ;efilce tükenmişti; kişisel yaşamındak i olaylar bu kez, yüzeysel de olsa, büyücü lerin

açı k lamas ı y l a ba� edebi l rnen için gereken leri sağlamı� gibi görlinliyor. "

" B ana bundan söz etrne n , bu kez mi.irnkli n olacak m ı'P' d i ye sord um .

"K i �iscl erk ine bağl ı bu," ded i . "Sava�ç ı l ann t ü ın yapma

ve yap-mama duru m larında tek geçerl i olan �ey k i�isel e rk t i r.

' ' B u t ak ı m ı seni n için giyd im ," ded i gi zenı l i b i r sesk. " B u

giysi benim meydan oku ın am d ı r. Görüyor musun, buıııuııla ıře

denl i yakı � ı k l ı y ı ın ? Bak ne kadar glizel ı Efendim'>"

Don J u aıı , bu g iysi yle olağanlist ii y�ık ı � ı k l ı görli n iiyord u .

Yapabi ld iğim tek kar� ı l a�ıırına, ağı r İııg i l iz llane l i ıden bir takım g i yen büyük babarnı cli.i�üıııH:k oldu. Oıu o ıakı ınl;ı lıi\·

doğa l bulmazd ı m . Don J uan i se tam ters i ne , olct uk<;:a ralıaı ı ı .

" N e dersin, b u e lb iseyle doğal görün üyor ımı y u ın ? " d i ye

sordu don J uan.

N e diyeceğim i bilemedim. Ne var, göriinü�üne , dav ra n ı�larına baktığımda, o tak ı m l a gayet doğal görü ndüğü sonucuna

vard ı nL

· Takım e l bise g iymek benim i�: i n b i ıııeycl an okumad ı r,"

ded i . "Se n i n için pançoy l a sandal giyerek ıneydaıı ok uı ıak ıře

denl i zorsa, ben i m iç in ele i�te o den l i rnr bi meydan okuma bu.

Sen bunu b i ıneydaıı okuma o larak alma gereğ ini duyın an ı ı�s ı n d ı r h iç . A m a, ben im için biraz fark l ı . Çünkü ben K ızı lderi l iy i ın . "

B irbirimize bakt ık. K aşl a rı n ı kaldırarak sess iz b i r sorn

tümcesiyle, yoru m u m u bek lerm iş g ib i bakt ı .

"Sı radan bi insanla b i sava�c; ı arası ndak i eıı teıııel ayrıııı.

sava�çı nı n her �eyi b i meyd an okuıııa olarak görmes i d i r," d iye

si.irdi.ircli.i konuşm as ı n ı , "s ı radan insan ise her �ey i uğur ya d�ı

uğursuzl uk, kutsanın ı � l ı k ya da l anet ol arak ele <ı l ı r. B ugün b u rada olman, savaşç ı n ı n yolunda o l u ı ı ı l u ad ı m lar altığını gösterir."

Görlinti.isü, sin i rleriırıin boz u l masına neden olımı�ı u. Yerimden kalkıp yürümeye çabaladım ama beni yeıı ideıı oturt t u .

"İ�i ın iz b itene d e k d ı rd ı r etmeden oturacaksın �urd a ! " dedi, buyruk verircesi ne. " B i yora bek l i yoruz: o olmadan kald ı ğım ı z yerden devam edemeyiz, çünkü ben i b u l ınu� olnı aıı yeter-

İ N A N M A Z O R U N L LI L U CJ U

l l:'i

l i değ i l , tıpkı o gün çölde Genaro ' yu b u l ımı� olmanın yetmedi

ği g i b i . Erk in, bi kanıt yaratı ncaya dek kendis i n i toparlamal ı ! "

··Ne istediğini anlayaıı ı ı yonı ı ı ı , " dedim.

"Parkı n çevresi nde dolanan bi �ey gördürn,"clecli .

··oosı muydu'1" diye sordu ıı.

"'Hayır, değil d i . Demek k i , burada oturup e rk in i n ne tür bi

yora olu�ı urduğunu beklememiz gerek. "

Soııra benden. don Geııaro ' ırnn v e kendi s i n i n vernı i� oldu

ğu öğüılcri günlük ya�aıı ı nı a ve k i � i lerle i l i�kilerime nası l yansılıııı) ol duğumu ayrı nı ı l ı b iç imde anlatmamı isted i . K i � isel i �leriıııin öze l ol ıııadığını, çi.inkü don Genaro ' mırı ve kend i s i n i n deslck lediği büyüci.i l ü k i�lcrini d e içerdiği s a v ı y la i ç i m i rah atlattı. B u bi.iyi.ici.i l i.ik i�leri nedeniyle, hayatımın rez i l olduğunu

�aka yollu söyley ip, günli.ik ya�aıı ı nıda kar�ı la�tığım zorl ukları say ı p döktüm.

lJ l.llıı s i.i re konu�tuın . Don Juaı ı , yaptığı m k i ın i i rdelemelere gözlerinde n ya� lar bo�anıncaya dek güldü. Kalçalarına v u rup durdu, yi.izlerce k e z l<ını k olduğum b u dev in i m , bir tak ım ı n pani<ıloıu üzerinden yap ı l ın c a çok yersi z kac; ıyordu. İçinı korkuyla dolrnu�tu. B unu d i le geı iırneden edemedim.

" B u takı m, yaptığın lıer �eyden çok daha fazla korku tuyor

ben i . " dcd i ı ıı .

" 'J\ l ı� ı rsın," dedi . "Sava�çı dediğin esnek olnıa l ı , isler akıl

dünyası olsun ister isre11ç, ç·evrcs indeki dünyayla uyum iç inde

deği �ıneyi bilme l i .

· · s u dcği) i m i n e n teh l i keli yanı , sava�ç ı n ı n çevresi ndeki

dünyanın ııc biri ne de öbi.irü olduğunu bulguladığı anlard ı r.

Böyle önem l i anlarda ba�arınak için yap ı l acak tek �eyin, sava�

\· ının i nandı ğ ı gibi h areket eıınesi olduğunu öğrendim, ben.

Ba�ka bi cleyi�le, sava�çı i nanmadan i nanı r; onun s ı rrı budur.

Tab i i . sava)çı , ' inan ı yonı ın ' deyip sonra da olayları akı �ııa b ı rakamaz. Çok kolay o l urdu bu . Yal n ı zca i nanmak, duru m u

)!iizleın ekteıı, ince lemekten alıkoyar aoam ı . İnanma clurumuntla olan b i sava�çı bunu, bi seç im gibi, en içrek terc ihinin ifadesi gibi ele al ı r. Bi sava�ç ı i nanmaz, i11(///nı11sı gerekir. "

Yuıın ı yazarken o chı birkaç saniye baıa baklı. Sessiz kal

ılıııı. farkı anladığımı söylcyeınezclim; ne var, tartı�ınak ya da

soru sormak gelm iyordu içimden. Söyledik lerin i düşünmek istedim. Ama aklım hiç yeri nde deği ld i . Çev reme bakmınaya

başladım. Ardımızdaki caddede otomobil ve otobüslerden olu

şan u zu n bir araç dizi s i , hiç durmadan k laksonlarını çalıyordu.

Parkın köşesinde, yirmi metre kadar ileride, açık gri üniformalı üç polisin de dah i l olduğu yedi kişilik bir grup, oturduğumuz

sırayla aynı çizgide, ç imlerin üstünde hareketsiz yatan bir adamın başında k ümelenmişt i . Ya sarhoştu, ya da ciddi biçimde

hastaydı.

Don Juan' a göz attım . O da adama bak ıyordu.

Ona, bana henüz anlatmış oldukları nı , bazı nedenlerden

ötürü, k afamda tam berraklaştıramaın ış olduğumu söyled im.

"Artık soru soı111ak istemiyorum," dedim . "Ama, bir yandan da açıklamanı istemezsem, anlayamam . Soru sorınamak

benim için çok ol ağandışı . "

"Lütfen, hemen olağanlaş," dedi yapay bir

,

c idd iyetle.

İnanmakla, inanmak zorunda olmak aras ı ndaki farkı anlayamadığımı söyledim. Benim için ikisi de birdi. Açıklanışların ı n farkl ı o lduğunu öne sürmekse, kılı kırk yarmaktan başka bir şey değildi .

"Bana, k ı z arkadaşmla ked ileri hakkında anlatm ı ş olduğun

öyküyü anımsar mısın?" diye sordu kayıtsızca.

Göğe baktı, sırtını sıraya yasladı bacaklarını birlqtird i .

,

Ellerini başı nı n ardına koyup ti.im ka.� ları nı gevşetti. Kemiklerini, her zamanki gibi, gürü l tü lü şekilde k i.ili.irdetti .

Ona, bir ç amaşı rhanede, çamaşır mak i nesinin içinde neredeyse ö lmek üzere olan iki yavru kedi bulan bir arkadaşımın

daha önce anl atmış olduğum öyki.isi.inden söz ediyordu. Yavrul arı çok iyi beslem iş, onlara bakır nş ve yapmalarını sağlam ıştı. O iki yavru, biri kara, biri kızı l , iki azman kediye döni.işmi.işti.i.

Arkadaşım iki y ı l sonra ev ini s atmıştı. Ne kedileri yanı nda

götürebil iyor ne de onlara başka bir yuva bulabil iyordu . O ko

şul lar altında y apabileceği tek şey kedileri bir hayvan hastanesine götürüp i l aç l a uyutmaktı.

Ona y ardım ettim . Kediler daha önce arabaya hiç binme-

İ N A N M A Z O R U N L U L U Ü U

mişlerd i ; hayvan l arı dinginleştirmeye çabalamıştı. Kızı ısırıp

tı rmaladı lar; özel l ikle de Max adl ı kızıl kedi. Sonunda, hayvan

hastanesine geldiğim izde önce kara kediyi tuttu. Onu kollarına

aldı, tek söz etmeden arabadan çıktı. Kedi onunla oynuyordu;

hastanenin cam kapısını itip içeri girerken, hayvan patileriyle

hafifçe ona vuruyordu.

Max 'a bir göz attım; arka koltukta oturuyodu. Kafamın

dev inimi onu korkutmuş olmal ıydı ki birden sürücü koltuğumın altına dalıverdi. Koltuğu arkaya k;ıydırdım. Elimi ısırır ya

da tırmalar korkusuyla, hayvanı tutmak istemedim. Kedi arabanı n tabanında bir sinir çöküntüsü geçiriyordu, çok kaygılanmış gibiydi, nefesi hızlanmıştı. B ana baktı; gözlerim iz çakıştı .

Bunaltıcı bir duygu sarını ştı beni. B ir şey beni eline geçi rmişti; bir tür korku, umarsızlık, belki de olayın bir parçası o lmanın

verdiği bir sıkıntı.

Max 'a, bunun arkadaşımın kararı olduğunu, ben im yalnı zca ona yardım ettiğimi açıklamak gereğini duydum. Kedi sözleri mi anlıyorımışçasına bana bakmayı sürdürdü.

A rkadaşımın gelip gelmediğini anlamak için bakındım.

Cam kapıya doğru yaklaştığını görebil iyordum. Danışmadaki

memurl a konuşmaya başladı. Bedenimi yabansı bir sarsıntı

kaplamışt ı . Birden arabamın kapısını açtım.

"Kaç, Max, kaç ! " d iye bağırdım kediye.

Arabadan dışarı fırladı. Türünün gerçek bir örneği gibi beden ini yere yapıştırarak karşı kaldırım a geçti. S okağın öte yanı boştu, arabalar park etmemişti. Max ' ın sokak boyunca koştuğunu görebil iyordum. B üyük bir caddenin köşesine u l aştı, açık bir yağmur ızgarasından kanal izasyona dalıverd i .

Arkdaşın1 geri geleli. O n a Max' ın g ittiğini söyledim. A rabaya binerek tek söz etmeden kullanmaya başladı.

B unu izleyen ayl arda, bu olay benim için bir simge olmuştu . Arabadan atlam adan önce bana son bir kez bakarken,

Max ' 1 11 gözlerinde tek insiz bir parıltı görmüştüm ya da öyle

sanın ı�tım. O an, iğdiş edilmiş, aşırı kilolu yararsız hayvanın

bir kediye dönüştüğüne inanm ıştım.

Don Juan 'a M ax ' ın yol boyunca koşup ızgaradan içeri daldığı sırada "ked i ruhunun" kusursuz olduğuna, belki de, yaşa-

ERKÔYKÜLERİ

11x

ERKÔYKÜLERİ

mının başka h içbir a�amas ıncla "kedi liğinin" bu kerte ortaya �· ı kamayacak olduğuna kanaat getird iğimi söylem iştim. Bu olay

bend� unutulmaz bir izlenim bırakmıştı .

Oyküyü t ü m dostlarıma anlattım; öylesi ne çok anlattıııı k i

kediyle aramda çok zevkl i bir özdeşlqıne oluştu.

Kendi m i Max ' a benzet iyordum; aşırı düşkün, pek çok konuda evci lleşmiş biri . . . Cene de, öyle bir an gel ir ki insan ın ruhu tüm varlığına hakim oluverir, diye düşünmekten alam ıyordum kendimi. Tıpkı, Max ' m "'kediliğinin" o yararsız, �i�nı i�

bedenini ele geç i rmesi gibi.

Don Juan öyküyü beğenmi�, kimi içten yonııı larcLı bu lu nmuştu. İnsan ruhunun bir anda akıverip denet imi ele geç i rnıesinin çok zor olmadığını, ne var ki, bunu sürdürıneniıı ı se savaşçılara has bir edim olduğunu söyleıni � t i .

"Ne olmuş kedilerin öyküsüne?" diye sordum.

"Sen de, Max gibi, şansını dened iğine inandığını söyled iydin bana," eledi .

" Evet, inanıyoru m . "

"Sana, bi savaşçı o larak buna inanıp sonra ela işi olurnna

bırakamazsın demek i stem iştim. Max 'ın duruıırnıda, i11u1111wk

zorunda olma, onun kaç ı � ın ın yararsız bir deneme o lduğunu

kabul etmen anlamına gel ir. Kanal izasyona atl<ıd ığı an ölıııü�

olabilirdi. Boğulmuş, açl ı ktan ölmüş ya da sıçanlar tarafı ıidan

yen i lmiş olabil ird i . Bi sava�çı tüıı bu olas ı l ıkları göz önünde

bu lunduru r, sonra en içrek tercih ine uygun ol arak inanı nayı se

çer.

" B i savaşçı olarak, M ax ' ın ba�ardığı na, yalnı zca kaçıııadı

ğına bunun yanı sıra erkini de sürdürebildiğine iıwnnwk ::orı111-

das111. Buna inanmak zor1111dosuı. Bu inanç yoksa, seıı iıı de lıiç

bi �eyin yoktur d i yel i m . "

Aynın çok bel i rgindi, art ık. Max ' ın , yaşam boyu sürdlirdü

ğü kedilikten uzak hayatını bildiğim için, başaracağına inanmayı yeğlediğ i m i anımsadı ıı , birden.

"İn.san çok kolay inanı r," diye sürdürdü konu�ıııasııı don

Juan. "/11a11nıak wn111da olmak ise ba�ka bi �ey. Bu olayda. erk

sana şahane bi ders verm i�, ama sen yaln ızca bi bölümünü kul-

laıııııa yol unu seı,:nı i�s i n . Ne v ar, inannwk :orıındaysan tüm

oLıyı k u l l amn a l ı s ı rı . "

··Ne söyleıııek istediğini anladıııı, " dedim.

Usuııı son kerte duru bir konumdayd ı , get irdiği her k avra

ın ı zorlamadan kavrad ı ğ ı m ı dü�i.indüıiı.

" K u .s ura bakma ama lıfüil anlam ı � dcğ i l s i n , " ded i , nere deyse l"ı sı ld;ıyarak.

B;ına bakt ı . Bir süre kars ı l ı k verdim bu bakısa.

>

>

··Pek i ya öblir kedi yc ne oldu?" diye sordu.

· · ı ı a) Öbür ked i m i ?" d i ye, isteıııedcn y i nelcc!im.

O n u uıııutıı ı u�tuın . B e n im s iıııgem Max ' t ı . O b ü r ked i n i n

bcıııi ı ı ı i<; i n b i r önem i yoktu .

.. Ama var1 " d iye bağ ı rdı don Juan, dü�üncem i d i le gct ircli

ğiımle. ·"i11un11wk :omndu ol mak elemek , öbür kediyi de hesaba katıııak dernektir. Ken d i s i n i kötü yazgıya götüre n k i� i n i n ellerin i yal ayarak oyna�aıı kcdiyi . . . B u hayva n , ıııaıiarak, ked ice yarg ı l arı y l a dol u olarak öl üme gide n kediydi .

.. Max g i bi olduğunu .sanı yor.sun, ama öbür kediyi unutuyor s u n . A d ı n ı bile bilıı i yorsuıı. İnanmak :onında olmak, l ıcr

�ey i göz önünde bul undurıııak demektir. Max 'a benzediğine

kar;ır verıııeden önce öbü r kediye benziyor o la b i l d i ğ i n i de göz

öni.i ııde bul ucluırnal ı s ı n ; k ı<;ı n ı kurt armak i<; i n k aç ı p t a l i h i n i cleneıııek yerine, ıı utlu ol arak. yarg ı l arı n l a dolu bi\·i mcle kötü yazg ına yürüyor da ol abil irs i n . "

İ nsan ı ıııcrakta b ı rakan bir hüzün v ard ı sözlerinde, y a da

hu hüzün be l k i ele bana aitti. Öbür kediye benziyor olabilece

ğiıı dü�üııccsi lıi\· gcçıııeı ııi�ti k a famdan. Son kerte rahats ızl ı k

verici bir dü�i.inceydi bu.

H afi f bir güri.i ltii ve k i ıı ı i seslerin lıoıııurtulu t ı ıı ıs ı y l a zilıiıısel ıart ı �ın;ıl armıdan kopuverd iıııı. Pol i sler yerde yatan ada

ıııııı <;evresindek i insanları dağ ı t ı yorl ard ı . B i risi adaıı ı n k a fası

ıın a l t ı n a dertop edilmi� bir ceket yerle�t i rdi . Adam, sokağa

para le 1 b iç imde yatı yordu . Y i.izü doğu ya döıi.ikti.i. Oturduğum

yerden, gözleriıııiıı a�· ı k olduğunu neredeyse göre b i l iyordum .

Don J u aıı iç geçi rd i .

· · N e ıııi.ithi� bi öğleden .�oıra," dedi , göğe bakarak .

· · M e x ico City ' i sevın iyonım," dedi m .

"Neden?"

"Kirli havadan nefret ederinı . "

Benimle aynı düş üncedeyın işçesinc kafasını tartım la sal l a-

dı.

"Seninle, çölde ya da dağlarda olmayı yeğlerdim," dediıı.

"Senin yeri nde beıı olsaydım, bunu asla söylemezdim,"

dedi .

"Yanlış bir şey söylemek istemedim, don J uan,"

"İkimiz ele b i l iyoruz bunu. Ne dernek i sted iğin önemi i de

ğil, o da başka. Bi savaşçı ya da herhangi bi adam ba�ka bi yerde olmayı pek istemeyebi l ir; çünkü savaşç ı meydan okuyanık

yaşar, sıradan adam ise, ölümiinü n kendisini nerede bu lacağını

bilmez.

"Şu, çimenlerin üzerinde yatan adama bi bak. Nesi var

dersin?"

"Ya sarhoş ya da hasta," eledim.

"Ölüyor ! " dedi don Juan, son kerte inanmışlık içinde, "Buraya i l k oturduğumuzda, ölümünü, adamın çevresinde dolanırken gördüydüm. Sana, kal kına dememin nedeni bu; isterse dolu yağsın, bu iş bitmeden kalkamazsın ordan. Heklccliğimiz yora buydu. Akşama yaklaşıyoruz. G ü neş �u anda batmak üzere.

B u senin erk saati n . Bak ! Şu adamın görüntüsü yalnızca bizim

için."

Oturduğumuz yerden, adamı hiçbir engel olmadan görebil iyorduk. Kimi merakl ı yayalar adamın öte tarafında bir yarı m

çember oluştuıınuşlarclı .

Çimenlerin üzerinde yatan adamın görüntüsü bana gittik

çe rahatsız edici gel meye ba�laınıştı. İnce ve esmerd i , heni.iz

gençti. Kıvırcık, s i yah saçları vardı. Gömleğinin düğmeleri

açıktı, göğsü çıplakt ı . Dirsekleri del ik, "'V" yaka bir süveterle

epriıniş, gri bir pantalon giymi�ti. Rengi belirs iz ayakkabıları n ı n bağları çözi.i lmü�tü. Nefes alıp alınadı ğıııı anlayamıyordum. Gerçekten, don Juan ' ın dediği gibi, ölüyor mu, diye merak ettim. Yoksa don J uan buradan bir hisse çıkarmak amacıyla olayı m ı kullanı yordu? Onunla ya�aclıklanın nedeniyle, her şeyi, o gizli planına u ydurmasını bildiğ ine emindim artık.

Uzun bir sessizliğin ardından ona döneli.im. Gözleri kapa-

İ N A N M A Z O R U N L U L U G U

l ı yd ı , açm adan konuşmaya başlad ı .

"O adam, şu a n ö lmek üzere," eledi. "İnanmıyorsun aslında, eli mi?"

Gözlerin i açı p bir an bana baktı. Bakışı ben i yerime mıhl ayacak denl i deliciydi.

"Hayır, inanm ı yorum," dedim.

Her şeyin gereğinden kolay geliştiğini gerçekten h issetmiştim. Gelip park ın tam burasında oturmuştuk, sanki her şey

sahneye konulımış gibi, gözümüzün önünde bir de adam ölüyorcl u .

"Dünya, kendi kendini ayarlamasını b i lir," dedi , kuşkularım ı dinledikten sonra. " B u bi tezgah değil . B u b i yora, erki n

edimidir bu.

"A kıl des tekli dünya, ti.im bu nları , daha öneml i işlere koştuğuınuz yolun üzerinde, geçerken bi an izlediğimiz bi olaya

döıiüşii.iri.ir. B unun hakkında söy leyebileceğimiz tek şey, çimen ler üzerinde yatan, belk i de sarhoş b i adam o lduğudur. "

"İstenç destekl i dünya ise bunu, görebilrm.:mizi sağlayan b i

erk edinı iıie dönüştürü r. Adam ın çevres inde dönen, kancaları n ı

diplere, gittikçe diplere ışı ldayan telcik lere saplayan ölümü göre/Jilıri:. Işıldayan telciklcrin gerginl iklerini y it irdiklerini, b irer

bire r yok oldukl arını gôrehiliri:.

" B iz ışıl dayan varlı k l arın ününde i k i olası lık v ardır. Sen,

bu ikisinin arasında bi yerde, her şeyi hJ.la akıl başlığı altın a

toplamaya çabalay ı p duruyorsun. Erkinin sana bi yora getirdi

ğini hfüa nasıl göz ardı edersin? Seni beklediğim yerele beni

bulduktan sonra-eli.işi.in, yalnızca yürüyerek geldin; ne düşündün, ne plan yaptın ne de b i lerek ak/mı k u l l andın-geldik bu

parka oturduk; oturup bi yora beklerken bu adamı gördük. Her

birimiz, onu kendimizce ayrımsadık; sen, akılla, ben, istençle.

" B u ölen adam, erk i n tüm savaşçı l ara daima sunmw? oldu

ğu, bi santimetre küp boyundaki talihtir. Savaşçı esnek leşip bunu kıvırmasını bil ir. Ben bunu kıvırdım, peki ya sen?"

Yanıt veremedim. İçimde açı lan çok derin bir yarı ğ ı n bil incine vardım birden, bir an, sözünü ettiği o iki dünyayı bir bi

çimde algılayabildim.

"Ne müthi� bi yoradı r bu," diye s ürdürdü . "Hepsi ele seni n

E R K Ö Y K ıı L E R I

için ! Erk sana, öllimün, i11u1111111k =ou11ıdu olman ı n vazge1,' i l

ınez b i parçası olduğunu gösteri yor. Ö l li m b i l i nc i yoksa, her

�ey s ı ra(b n l a� ı ı-. Çiinküölliın pusuda bek l er, dliııya ise ;ın laş ı l maz b i gizemdi r. Erk gösterd i �aıı�ı, bunu. Ben yaln ızca yoran ııı ayrı ntıları n ı ı a l t ı11 1 yöıergcyi sen i n i\· iı ı belirgi ılcştirı ı ı c k amacıy l a ç i zd i m . Ama, ayrı nt ı l arı b i araya get irirken, bugiin

sana söylediğim her �eye İll(/11/J/Uk =om11do olduğumu da gösterel im, çünkü bunlar rulıuımın seç i m id i r. "

B i r a n göz göze bak ı �t ı k .

"Bana okuduğun b i � i iri anımsadım �imdi," dedi gözlerini

yana çev i re rek. "'Paris 'te öl meye ahdetmi� b i adaml a i l g i l iyd i .

N ası l dı o?"

B u , Cesar Val l ej o ' nun "Ak Taş ı n Ü stünde k i K ara Ta{' adlı ş i i riydi. Ş i irin i l k iki k ı tası111 don J u a n ' a , ;ırzusu iizeriıle, sayısız kez okumuştunı.

Puris'rc i)lccc,�im VU,�11111/' vu.�orkc 1 1 '

şimdidc11 w11111sodı.�1111 hir g ii11dc .

P a ris 'ı c iJ! ece,� 1111---koç '/Jl ıyom111 du--

hc l /.: i l)/tgii11 g ihi hir G ii= PnşrnıhcsiJl(lc .

Bir Perşe111he olul 'uk . �·ii11kii h11gii1 1 .

im di=clcri11 di=ildı.�i Pcrşc111hc

kc111ikl('}'/m lıisscdiyor dii11iişii ,

riim gcÇ'fi,�im yol hoy111ıccı. im gii11 oldıı.�1111uı

gôrnıuli111 kendim i. hi)vlcsi11c tek lwşınu

Ş i i r, onul m az bir hüzne boi!ım

L

ıstu ben i .

,

Don Juan, ölmek üzere olan adam ı n , Mex ico City ' n i n sokakları nı, ölüm yeri olarak se\·ınesine yetecek kertede erk i olduğuna inanmak zorunda olduğunu fıs ı l dadı.

"'Ye n i den , i k i ked i n i n öyküsüne döndü k , i�tc ," dedi ,

" M ax ' ı n, kend i s i n i pusuda bek leyen i n n e olduğunun bil incine

vardığına, t ı pkı şurada yatan adam gibi, en azından onu bek leyen son için uygun bi yer seçecek den l i erke sahip olduğuna

i nanmak zoru ndayız. Ama, b i de ötek i v ar, tıpkı ö l li ı ı leri kend i lerin i çevre lerken tek ba�ları n a olan, b i l i nçsiz, ç i rk i n b i oda-

İ N A N M A Z O R U N l l l l . U (I U

ı :n

ııı ı ı ıavaıııına ve duvarlarına bakı nan sıradan adamlar gibi.

··�u anda ise her zaman ya�aın ı � olduğu yerde öl üyor so

,

kak larda . O üç pol is, onun onur kıtasıdır. Sönüp giderken, gözleri sokağın öte yanındaki dükkftıılarıı ı�ığın ı son bi kez yakal;ıyacak, arabaları ağaçları çevrede dolanan insanları, kulakla

,

rı soıı kez trafiğin ve gel ip geçen insanları n sesiyle dolacak.

·'Gördüğün gibi, ö l i.i ınümüzi.in hep orada hazır olduğunun

fark ı ndal ı ğ ı yoksa ne erk kal ır ne de giz."

Uzun slirc adama baktım. Dev in imsizdi. Belki de ölmü�tü.

Ama, inarn�·sızl ığımın önemi yoktu, artık. Don J uan hakl ıydı .

Dünya ' nıı gizemine, açık lanaınazl ığma i11011nwk zorımda ol

ı ı ı a k , bir sav a�ç ını n eıı içrek seçiminin d ı�avuruınuydu. Bu eksikse. ba�ka hiçbir �ey de olamazdı.

Tonal Adası

Don Juan ' l a, ertesi gün öğleye doğru ayıı parkta buluştuk. Gene kahverengi takımını giymişti. B i r sıraya oturduk; ceketini �· ıkarclı,

dikkatl ice ama müthiş kayıtsızlık havalarında katlayıp sıranın üzerine bıraktı. Bu, son kerte zoraki, ama tümüyle de do

ğal bir kayıtsızlıktı. Kendimi ona bakarken yakaladım. Ya�adı

ğım çelişkinin bilincinde gibiydi, gülümsedi. Boyunbağını sıktı. Uzun kol lu, bej rengi bir gömlek giymişti. Çok yakışmıştı.

" Yine takım elbisemi giydim, çünkü sana çok önemli bi

�ey söylemek istiyorum," ded i , omzumu tıpışlayarak. "Dün büylik bi başarı gösterdin. Ş imdi , bi karara varmanın t am zama-

n ı . "

B i r süre sustu . B ir açıklam a yapmaya hazırlanıyor gi biydi.

Karnımda yabansı bir duygu hissettim. Önce, bana büyücü lerin açıklamasını söyleyeceğini sandım. B irkaç kez kalkıp di.i

�ündüklerin i dile getirmek çok zorımışçasına önümde ileri geri yürüdü.

"Hadi karş ı k i lokantaya gidip bi şeyler yiyelim," dedi sonunda.

Ceketini düzeltti, giymeden önce, tümüyle astarlanmış olduğunu gösterdi bana.

"bmarlama yapılmıştır," diyerek güldü-sanki bununla

guru r duyarınış, sank i çok önemliymiş gibi.

"'Dikkatini çekmezsem , bunu ayrı rn s aınazdın, bunun bilincinde olman da çok önemli, Yalnızca bilinçli olman gerektiğini düşündüğünde öyle oluyorsun; bi savaşçının konumu h'er an lıer şeyin farkında olmayı gerektirir.

'Takım elbisem de tüm bu taklavat da çok önemli, çünkü

yaşamdaki konuımıunu s i mgel iyor. Ya da, bütünscll iğiının iki

bölümünden b irin in konumunu. Bu tartışma d aha önce askıda

kalmıştı. Ş imdi, bunun tam zamanı olduğunu hissediyorum.

Gerektiği gibi yapı lmal ı, yoksa bi anlarm kalmaz. Giysimin sana bi ipucu vermes i n i istem i ştim. Verdi , sanının. Ş imdi kamış

ına zamanı , çünkü bu kamı konuşulınati<p1 anlaş ı l m az."

"Komı ne, don Juan?"

"Özün bütünselliği," dedi.

Birden ayağa kalkarak sokağın karş ısındaki büyük otelin

lokantasına yöneldi. Pek de dostça dav ranmayan bir kadın garson, salonun dibinde bir köşede yer gösterdi bize. Seçkin yerler camlara yakındı.

Don J u an ' a, bu kadın ın, bana, Arizona'da bir lokantada

yemek yemeye gittiğimizde l i steyi vermeden önce, yeterli paramız var ını diye soran bir başka kadını anımsattığını söyledim.

" B u kadıncağıza da k ızamam," dedi, kadına acırm ı ş gibi.

"Bunun ela, öbürü gibi Meksikalı lardan ödü kopuyor."

Sessizce güldü. Yan ma.-;alardan birkaç ki�i döniip bize

baktı.

Don Juan , kadının, bi lmeden ister istemez bize en iyi ınasayı, rahatça konuşabileceğimiz, benim de istediğim gibi yaıa

.

bi leceğim bir masayı verm iş olduğunu söyledi.

Tam y azı talıtamı cebimden ç ıkanıış, ırnısaya koymu�tuın

ki garson birden tepemizde bitiverdi. Onun da, kötü güıiindey

ın i� gibi bir hali vardı. Meydan okuyaıı bir havayla ba�ı ı nızda

dikildi.

Don Juan, kendine görkemli bir yemek ısmarlamaya koyuldu. Menüyü ezbere biliyormuş gibi, bakmadan ısm;ırlamıştı. Ben ne istediğime karar vermemiştim . Garson bek lenmedik bi r anda çıkagelmişti, menüyü okuyacak fırsatı bulamamı�tıın.

Sonunda, ben de aynı şeyleri istediğimi söyled im.

Don Juan kulağıma fısıldadı, "Bahse girerim, ısmarladı

ğım şey onlarda yoktur."

Kollarını , bacaklarını gerd i , bana da ralrntlaııaırn, zira yemeği h azırlamalarının sonsuza dek süreceğini söyledi.

"Çok keskin b i yol ayrımındasın şimdi," dedi. "Belki de eıı

sonuncusu bu, üstelik anlaşılması en zor böl limü. Bugün kiıııi

anlatacaklarım ola ki sana hiç berrak gelmeyecek. Berrak ge l meleri d e gerekmi yor zaten. Yani sıkılma, ya d a cesaret ini y i tirme. Büyücülerin

dünyasıııa ayak bastığım ızda lıcpi ıı ı iz sersem y aratıklarızdı r: bu dünyaya girmekle sersemlikten kurtulacağız diye b i şey de yoktur. Kimimiz sonuna dek serseııı kalırız."

Aptalların arasına kend isini de katmasını beğennıi�tiın.

B u nu salt incel ikten y apmıyordu. Daha çok öğreticilikti aına

,

cı.

"Söylediklerime b i anl am veremezsen, sarsı lmanın g.ereği

yok," diye sürdürdü. "Seni bilirim ben, bayıl ıncaya kad;ır anlamaya çalışırsın ş inıdi. Yapma ' Söylemek üzere olduğuıı �eyi

yalnızca yön gösterme amacıyla d ile getireceğim."

B ir i.irki.i duygusuna kapıldım birden. Don J uaıı 'ın uyarı l arı , beni sonsuz varsayımlara süri.iklemi�ti. Beni daha önce ek

bu biçimde u yarmıştı da, ne zaman böyle yapsa, uyardığı her

neyse, iç karartıcı bir konuya döni.i�üverird i .

TONALADASI

TO N A L A D A S I

" N e zammı böyle konuşsan, sonunda hep s i nirlerim geri l i r," dedim .

" B i l iriın , " ded i , d i ngince. "Tetikte olasın d iye b i lerek yapı yorum. Tünı di kkati n, bölünmez dikkat i n gerek hana. "

Sustu v e bana baktı . i stemeden , s i n irli s i n irli g ü l dü m . Dunımu olabildiğ ince clramatikle� t i ırnek amacıyla e l inden geleni

ardına koymayacağını çok iyi bil ird i m .

· Tt.inı bunları , i.izerinde b i etk i yaratmak için söylcmiyonı ıı," ded i , cli.işüncelerinı i okuımış g i b i . " Ya l n ızca, son ayarları nı yapas ın diye zaman b ırakıyorum sana."

O s ı rada garson , ısmarlad ı k ları m ızın kendilerinde bulunmad ığını bildirmek için yanı mıza gel d i . Don Juan y üksek sesle gü lere k tortil layla fas ulye ı smarladı . Garson utançla k ı k ı rdad ı , bunları da sunamayacak l arın ı söyleyerek, bi ftek ya d a pil iç önerd i . Çorbada kara r k ı l d ı k.

Konuşmadan, yemeğimizi yedik. Çorbayı beğenmediğim

için bitiremedi m . Don J uan ise ne v arsa silip si.ipürmüşti.i .

"Takıınınıı gi ydim ," ded i , durup duru rken, "çünkü sana b i

şey söyleyeceği m . Gerçi sen bunu önceden b i l i yorsun ama, etk i l i olıııası için, açı k seç i k ortaya konıııası gerek. Şu ana dek

bek ledim, çünkü Genaro, senin, yalnızc a b i l g i yol u nun ü stesinden gelmeye istek l i ol111;111 ı değ i l , bizzat çabal arının d a sen i bilgiye göl i.irccek denli kusursuz olması gerektiğini h issediyordu.

Bunu becerd i n . Ş ıındi büyücü lerin aç ı kl amasını söyleyeceği m

sana."

Yeniden sustu, yanakların ı ok�adı, di�lcrini duyumsamak

istcrıı ı i �çcs inc d i l ini ağzın ın iç inde dolaştırd ı .

· ·s ana w110/da11 ve 11ogıwldu11 s ö z edeceğim," d e d i içime

işleyen bir bak ış atarken .

B u i k i teri ıı i tanı ştığım ızdan bu y a n a i l k kez k u l l annı ı�tı.

Ona Meks i k a kültürüyle ilgil i insanbil iın yazını dolayısıyla

bunl arı i :) i tm i � l i ğ i ın vard ı . "Tonal " ın bil" tür koru yucu ruh , genel li k l e bir hayvan; bir çocuğun doğumla birl ik te edindiği, v e ya�aıı boyunca s ı k ı bağl arla bağlandı ğ ı bir hayvan olduğu dü

�üni.i l ü rdü . "Nagual" ise büyücülerin, kend i lerin i dönü�türd ü kleri kabul edilen hayvana ya da bu dönü�ünıü sağlayan büyücüye veril en isimdir.

"Bu benim tonalım," ded i don Juan, el iyle göğsünü göste-

rerek.

"Takımın m ı ?"

"Yo, �ahsım."

Göğsüne, kaburgal arına, uylukl arının yan tarafına vurdu.

"Bunların hepsi bcrıjın tonalını . "

H e r insanı n, doğumuyla bi rl ikte işlev görmeye baş layan

iki yan ı , iki ayrı varl ı ğ ı , k arşılıklı iki parçası olduğunu açı kladı; birinin adı "tona!" ötekininkiyse "nagual "d ı .

İ nsanbilimcilerin b u i k i kav ram hakkında bildiklerini ona

anlattım. Sözi.imi.i kesmeden sonuna kadar dinledi.

"Evet, bunl ar hakkı nda bildiğini sandığın her şey tam bi

saçmalık," ded i. ·' Bunu, sana ıonal ve nagıw/ hakkı nda anlatacakları mı hiç duymamı ş olmana bağl ıyorum. Bunlarla i l g i l i

herhangi b i bilgin olmadığını aptallar bi le anl ar, çünkü bilebilmen için büyücü ol ımın gerek, ama büyücü değilsin. Ya da. bi

büyücüyle konuşmuş olman gerek, ama konuşınadm. O halde.

bildiğin her şeyi unut, çünkü k u l l aıı lamaz bunlar. "

"Yalnı zca bir yorumdu," dcdinı.

Gülü nç bir devinimle kaş ları nı kaldırd ı .

"Bozuk o yorum lar," dedi. ' ' B u kez, dikkatini böl mcckn

beni dinlemeni istiyorum; seni tona! ve nagıwl ile lanışlıraca

ğıın. Büyücüler bu bilgiyle öze l , benzersiz bi biçimde ilgileni rler. Tona/ ve nagua/111, bilgi adaml arını n alcnı iı ıdc çok öneml i

bi yeri vardı r. Senin konumunda ise, bu, sana öğrettiğim her şeyin üstünü örten kapaktır. Bunları d i le getirebilmek için şu an.ı

dek bekledim. Ya ! "

"1(mal, insanı koruyan bi hayvan değ i l . Bunun ycriıc .

hayvanmış gibi tanıtılan b i koruyucudur, diyebil iriz. Aıı a.

öneml i bi nokta değil bu."

B ana gülümseyerek göz k ı rptı .

"Senin sözci.iklerinle konuşacağım şimd i ," dedi. ··nı110!.

toplumsal k i ş id ir."

Güldü, sanırım benim şaşkınlığımaydı gülmes i .

"Tam anlamıyla tona!, bi koruyucudur, çoğunlukla bekç i

ye dönüşen b i koruyucu."

Defterimi düşürdüm. Söylediklerine d ikkat etmeye <;al ı � ı

yordum. S inirl i devi nimlerime öykünüp güldü.

"Tona/, dünyanın örgütleyicisidir," d iye sürdürdü. "Onun,

görkeml i amacını tanıml amak için dünyanın karmaşas ı nı düze

ıle sokma uğraşını sırtlanmış olduğunu söyleyebili riz, belki de.

l3üyücülerin ele bildiği gibi, insan olarak bilip yaptığımız her

şeyin, tona/111 yapıtı olduğunu k av rayabi lmek o denl i zor deği l .

'"Örneğin, ş u anki söyleşimize anlam vermeye çabalayan

şey senin ıona/ındır; o olmadan bitakım yabancı sesler duyar.

;ıptalca ağız dev inimleri i zler, söylediklerimden bi halt anla

ınazdın.

"Tonu/, değer biçilemez bi şeyi, gerçek v arlı ğımızı esirgeyen bi koruyucudur, diyebil iriz. Yalnız bu da ona, edimlerinde

kıskanç ve kurnaz olma nitel i ğ i n i verir. Edimlerinin yaşamamı-

1.ın en önem l i bölümlerin i oluşturması nedeniyle, tona/ın, konıyucu olmaktan çıkıp bi bekçiye dönüşebilme olasılığı, öyle

;ıılaşı lmaz bi şey değ i l . "

Durdu, sonra anlayıp anlamadığımı sordu. Hiç di.i şününedcı ı, olurlarmış gibi başımı salladım, o da buna kuşkuyla gül

< ili.

'"Bi koruyucu açı k fik irl idir, anlayı�lıdır," diye açıkladı.

"Bi bekçiyse, zorbadır, dar kafalıdır, buyurgandı r. Yani, hcpi

ı ı ı izde bulunan tona/, aç ık fiki rl i bi koruyucu olab i leceği yerde

l ıuyurgan bi bekçiye dönüşüyor. "

Açıklamasının akışını kesinlikle izleyemi yordum. S öyledığı her sözcüğü işitmeme ve yazmama karşı n , içsel söyleşim

ı wden iyle tıkanmış gibiydim.

"Seni izlemek oldukça zor," dedim.

"Kendinle konuşmaya dalmamı:;; olsaydın, böyle bi derdin

k.ılmazdı," diye kestirip attı .

Bu sözleri , uzun bir aç ıklama getirmeme neden oldu. So-

1 111 ııda kendime hfıkim oldum, ve kendimi savunma inadım ne

< il·ıı iyle özür cli lcclim.

Gülümseyerek, tavrımın asl ı nda onu sıkmadığını belirtir

<'< ıri.inen bir dev i nimde bulundu.

"Tonu/, bizi biz yapan her �cyclir," diye sürdürdü. "İstecli

ı•ıııi söyle ! Adlandırabill'liğiıniz her şey tona/dır Tona/ ela kendı l'diınlerinin bi bütünü olduğu için, her şey ister istemez onun

alanına g i rer."

Ona, "'tona!", topl umsal ki�idir, ded iğ i n i aı ı ı ı ıısatt ı ı ı ı : hu ll'

rim i ben toplumsal l a�ıııa slireci .soıııundaki i ı ı san kav r:ııı ı ı ıı ı he

t i mlemek amac ı y l a k u l l anıııı ı)l ı ııı. Eğer "'\oı ı a l " bu s l i rec i ı ı liıti

n üyse, onun her �ey anlam ı na ge leıneyece ğ i ı ı i , �·ü ı ı k ü t,'L'\'IL'

m izdek i dünyan ı n , top l urns;ıl la)nıcının (irii ı ı li olmad ı ğ ı n ı v u ı

gul ad ı nı .

Don J u an ise, sav ı m ı n , una giiıe, b i r teıı ıek dayaı ı ı ı ı :ıd ı ğ ı

nı , ünceleri <;cvreın iıde b i r dlinya o l ıı ı:ıd ı ğ ı n ı , yalıı ıcı giirılll·

s i n i öğrend iği m iz. olduğu g i b i kabul etıiği ı ıı iz bir clliı ıy:ı bet iıııı

l cı ı ıe s i olduğumı v urgu l ad ığ ı n ı aı ı ı ı ıı satl ı .

" ' B ildiğimiz lıer �eyd ir, ımıo/," dedi. "' f inw/111 hu cleıı l i c; ı

c i bi egeme n l iğe salı i p olma.s ı i(; i n keıdi i�· i ııde yl'lerl i bi ı ıedL·ı ı

bu, sanını n. "

B i r a n için susı u . Kesiıı l i k l e soru y a d a yurum bek ler g ı

biydi. A m a benim n e sorac ak sonıııı ııe d e yapaeağ ı ı ı ı b i r y(ı

rum vard ı . Gene de, kend i m i soru sormaya zoru n l u lı issecl ı p

u yguıı b i r soru hazı r l amaya çabal :ıdı ıı ı . Ba�araın:ıd ı ı ı ı . Siiylqı

y i açarken get i rd i ğ i uyarı l:ırı ı ı be l k i de bendeki sortt) l ll rı ı ı a i :-.

tcğini engel lemek arnac ı y l a y <ıpı lcl ı ğı ıı ı lı i ssetı iın. A l ı �ı l ınad ı k

biçimde sersenılemi�tim. Ne yoğunl a�abi l i yoı. ı ı e d e dii�liıır,

!erim i bir düzene soka b i l i yorduıı. Dli � Liıınekten fıci z olduğu

m u en küçük bir k u�k uy a yer vermeyecek bi\ iın<k aıı laı ıı ı �t ı ı ı ı

Ye sank i , böyle b i r o l as ı l ı k varı ıı ı� g i b i bunu dü�li ıı ıeden lıi l ı

yordu m .

Don J uan ' a b i r göz :ıtt ı rn . fkcle n i m i n orta k ı sıı11 1ıa bak ı

yord u . Göz lerini kald ı rd ı ğ ı :ı ı ı ı. i lı n i ı ı ı i n berrak l ı ğ ı ,L'eri ge l d i .

" B i l diğim i z her �eyd ir, ro11u/," d i ye yava�ça y i ıe lecli , . . \ '

bu, ki�iler olarak yalrnzca b i z l e ri değ i l , dli ıyaıı mlak i lın �l'\ ı

de içerir. Göze görünen her �ey fl!/10/dır da denebi l ı r.

"Onu, doğ u m l a birl ikte büyütmeye ba�l arı z. İ ç i m i ze lı:ın

y ı i l k çekt iğimiz o an, tona/ İ\'.iıı de erkle nefes ;ıl ınaya ba� Lı

mı� oluruz. Yan i , bi i ns anın f0/{(1/1 , cloğuın una yakı ıdan bağ l ı

dır dernek, uygun dü�er.

" B u noktayı u mıınıaııal ı s ın . Tüıı bun ları n ;ıı ı l a� ı l ı ıası <ı\. ı

sından çok öneml i bu. Tonu/ doğuıı la ba�l ar, ölümle biter. "

Tüm b u a�amaları bir araya gct i rıııek istediıı. Söyle� i ı ı ı ı ı

131

seslendiremediğimi

TO \ !\ L ı\ D A S 1

c;ıı ı ;ı l ı c ı nokt;ıları n ı y i ıı c lcıııe s i n i i stemek amac ı y l a ağzı m ı aç

ı ı ı ı s ı ı ııı k i . saskı n l ı k l a sözcli klcri ıııi

!!Ör-

�

\

)

..._

d li ııı Ç'ok ilgiııç bir yl'lers izl ik örneği ya� ıyorduın; sözleriıııı

hana ağır ge l iynrdu . bu d uyguyu denetim altı ıa alamı yordum.

Korı u�anıadığıını i ıılcıııck amac ıyla don J u aıı 'a bak t ı m .

(lüzkriıni m ide höl gcıııe d i k ııı i) t i .

Ci.izlcri ı ı i kaldırı p kendi m i n as ı l lıi ssctt iğiıııi sord u . Sözler,

ipim çck i l ın i� g ı b i , ağz ı ın d;ın dök ü l meye ba� l a d ı . Yaban s ı bir

kuıııı�;ıı ı ı aıııa ya da clli� liıcıııeıne duygusu ya�aıııı � olduğumu,

Sl'l1C de. aynı ;ıııda dü�üıccIcriıııı in çok berrak olduğunu söyled i ıı .

"Dü)li nceleriıı \"Ok ıııu berraktı," d iye sordu.

Neden soıırn. bu berra k l ı ğ ı n dü�liıcelerim: deği l de düııvayı alsı laıı;ıma iizgli olduğu nu ayrımsad ı m .

.. B arı;ı b i r �ey ın i yapıyorsun, don Juaıı">" d i ye sordum.

"'Yoruı ıları ı ı ı ıı gere k l i olıı;ıd ı ğ ı ıı a ıııaıd ı ım ay a ç a l ı � ı yo-

nııı sen i , " dey i p güldli .

.. Soru sorıııaını i stem i yorsun a nlaıııııa ııı ı gel iyor bu?"

. . ! ! ay ı r. lıayır. N e istersen sor, anıa d i k ka t i n i dağ ı tııa."

Konunun eng i n l iğ i n i n ben i dağ ı tt ı ğ ı nı i t i raf etme l iydim.

··fonu/ her �eydir, a n l at ı m ı y l a ne söy lemek isted iğini geııe

de anlamı� değ i l i m don Juan," dedim, bir anl ı k suskun luğun ard ı ndan .

... fonu/dır, dlinyiıyı yapan ."

··'fonu/, d ii ııyaı ı ı n yarat ıcısı nı ı '.1"

Don .luiın. t ırınal arcas ııa şakakları ıı ı k a � ı d ı .

""fono/111 diiııyayı oluşturması sözün gel i � i . H içbi �ey i ya

ı :ıtaıı;ıı. ya d;ı dcğ i � ı i renıez, :ıııııa �ene de olu�ıunır d ünyayı;

\ ;ırg ı l aınak. değer biçmek, tan ık l ı k etmek t i r i�lev i . çünkü. To-

1111/. dtiıııy;ıyı yapar, diyorum, zira tona/, kur a l l arını uyum için

ık değerlerdirir ve tanı k l ı k eder. Tona/ �'.Ok i lgi nçtir, h içbi şey varatıııayan hi yarat ı c ı d ı r. Ba�ka bi dey i ş le , tonu/, d ü nyayı an-1.ıınası içiıı gereken k ural l a rı koyar. Yan i , dey i m yerindeyse, diinyayı yara t ı r."

Parıııaklarıy la , iskem lesinin kenarı nda bel i rl i b i r tart ı m ı ı ı ı ı ur arak ıanı ıııı ı � b i r havayı rn ı rı ldaıııııaya başlad ı . Gözleri ı ı;ırl ı yorcl u : san k i k ı v ı lcımlar ç ı k ıyord u . B aşını s a l l ay ar;ık kı-

k ı rdad ı .

"Beni pek i zleyem i yor.�un," dedi, gülerek .

"İzl iyoru m , canım . Sorun yok," dedi m a m a ses im iı ı<ıml ı rıcı değildi.

"Tona/, b i adadır," d iye a�· ı k l adı . "Bunu tanım l aman ı n en

iyi yol u, !Ona/111 b i ada olduğunu siiylcmek . "

E l i n i masanı n üstünde gezdirdi .

"'fona/, bu masanın üst Li g i bidi r diye l i m . B i ada. B u ;ıdanın üstünde de her �ey iın iz var. B u ada da aslıııda dünya.

"Her b i ri m izin b i tmwfı v ar, bi de her ana özgü ort ;ık bi /Ona/ v ar. Buna da zamanın roııafı d iyebi l iriz. "

Lokantadaki masa kümelerin i gösterdi .

" Bak ! Her masanın biçimi a y n ı . K i m i qyal ar lıeps iıı iıı

üzerinde b u l unmakta. Gene de k i � iscl açıdan forkl ı lar; k i m i

masaları n üstü d a h a kalabalık; değ i�ik yemekler v a r üstlerinde.

deği�ik tabakl ar, deği�ik bi hava, bununla birl ikte, bu lobııt;ıdaki masaların oldukça bcnzqtiğini söyleyebil i riz. Ayn ı durum

tona/ için de geçerl i . N ası l bu lokantanı n masala rı bcıızqiyorsa, bizleri de benzqti reıı zamanl arın ronalıdır. Ayrı ayrı her

masa hiç ku�ku s uz ki�ise l bi cluruındur, t ıp k ı her birimizin k i

�isel tona/ı gibi. Akılda tutulması gereken en öııeııil i nokta � u :

kendim izl e v e dün yay la ilg i l i b i l d iğimiz her � e y rmw/ adası

üzerinde yer a l ı r. A n l ı yo mu.�u n?"

"Kendimizle ve dünyayla ilgili olduğunu bi ldiğimiz her

�ey tona/sa, nag11al nedi r, pek i '?"

"Nagua/, bizim hiç i l g i lenmediğ im iz parçamızdır. "

"Anlayamadım?"

"Nagual, bizim bet imleyemediğ im iz böllimümüzdürisim yok, söz yok, duygu yok, bil g i yok. "

"Burada bir çcli�ki v ar doıı Juan ' Fikrimce, h i sscdi leım�z.

betim l enemez ya da adlandırı l amaz ise, var olamaz dernektir. ..

"Çeli�ki senin fikri nde var. Seni uyarmı�tım, anlamaya çabalarken kendini n akavt etme. "

"Nagual, z;hindir d i yeb i l i r misin?"

"Hayır. Zihin ınas:mın üzerindek i bi nesnedir. Zıhiıı tonu

lın bi parçasıdır. Zihin acı l ı sostur di yel i m. "

B i r sos � i�esi alıp önüme bıraktı .

:

:

T O N A L A D A S I

ı :n

"Nog110/. ı i ıı m idir'1"

··Hayır. Tin de masan ı ıı üstünde. K ü l l ü k de tin o l s u n . "

" İ ıısan dü�üncesi midir, peki?"

"! ! a y ı r. Dü�Li nceler de masanın üstünde. Dü�ünceler çatal

bıçak tak ı m ı gibidir."

B i r çatal a l ıp, sos � i�es iyle k ü l l liğün yanın a koydu.

" İ l ah iyat mı'1 Cennet mi'?"

"Onlar da değ i l . Bu dediklerin her neyse. o da masanın

üzerinde; peı,'.eteler örneği n . "

Sözüıün ettiği �eyi betimleyebil ınek amac ı y l a , olası her

yol u cknemeye giri�t i m : sar b i l inç, i ns;ın ruh u , ya�am gücü,

ölüıısüzlük, ya�aın i l kesi. Sözünü ettiğim her �ey için, masanın üst ündcıı bir ıesneyi her �ey önLi rmlc toplan ı ncaya dek benim t arafıma koyd u .

D o n J uan son kerte eğleniyorımı� g i b i y d i . Kıkırdıyor, d i le

getirdiğim her yen i olası l ı ğı n ard ı ndan e l lerin i ovu�turuyord u .

'"Nagıw/, U l u Yarl ık, Kadir- i M u t l ak , y a da Tanrı m ı ? " diye sordum.

" H ay ı r, Tanrı da masanın üstünde. M asa örtüsü de Tanrı' dır d iyel i m . "

Ört üyü kaldırıp, iç i ndek i tüm nesnelerle b i rl ikte ç ı k ın yaparmı� g i bi gül ünç bir öykünmede b u l undu.

"Ama, sen Tanrı yok m u demek istiyors u n?"

" H ay ı r. Ren bunu demedim. Tüm söy lemek istediğim, nagıw/111 Tanrı olmadığıdır, ç ü nk ü Tanrı ki�isel ro11a/ımı:111 ve zamanların tmıa/111111 b i nesnesidir. Tona/ ise, daha önce de söylediğim gibi, dünyayı olu�turcluğunu sand ı ğ ı m ız her �eydir, tabii, Tan rı da dah i l buna. Tanrı nı n zamanımızın ıona/111111 bi parçası

olmaktan ba�ka b i önem i yoktur. "

" Don Juan, ben im anlayı�ıına göre Tanrı her �cyclir. Aynı

�eyden söz etmiyor m uyuz?"

" H ay ır. Tanrı, dü�ünebi l d iğ i n her �eydir yalnızca. Doğru

konu�mak gerekirse, o da masanın üstündeki ba�ka bi nesne.

Tanrı 'ya her isted iği nde tanık olamazsın, onun h akkı nda konu

�abil irs i n yalnızca. Öte yandan, 11ag11al, savaşçı n ın h i zmetindedir. Tanık ol unabil ir, ama hakk ı nd a kon u � u l am az . "

"Nogıw/, söylediğim h içbir şeyin kapsamına girn1iyorsa,"

1 :14

dedim, "Belki bana yerin i söyleyebi l i rs i n . Nerede bu?"

Don J uan, eliyle her tarafı süpürürınüş gib i yapıp. masanı n

s ı nı rları ötesindeki bölgeyi gösterd i . E l i n i , tersi yle masan ı n

ötesindeki imgesel bir yüzeyi teınizl i yorımışçası na dev i ıd i rdi .

"Nagıal, orda," eledi . "Orda, aday ı çevrel iyor. Nug 11ul, erk i n olduğu yerdir.

"Daha doğduğumuz anda asl ında i k i parça olduğuımıztı

h issederiz. Doğum anında ve sonr ak i k ı sa sürede ti.imüyle ıwgualızdır Sonra da, işlev görebi l me k amac ı y l a, s<ıh i p olduğumuz parçan ı n b i karşı parçası ulmas ı gerektiğini h i .�seLkriz.

Aranan, tona/dır, bu da, ra baş ı ndan bizde bi e k s i k l i!-: h issi yaratır. Sonra, tona/ gelişmeye başlar, ve bize iş lev sağladığı iç iıı öyle s i ne önem kazanır k i rwgıo/111

,

parı l tısı köre l i r; oıu tli

ınüyle kaplar. Artık tümüyle 10110/ olduğumuz anda ise doğum

anından başlayarak bize qlik eden, ve bizi bli tliıleyen bi b<ışk a parça olduğunu s ürek l i anırnsatan o eski yetersizlik duygusunun arttığını seyretmekten başka bi şey yapamayız.

"Tü m üy l e tona! olduğu muz andaıı başl ayarak, eşler olu�tuınaya koyuluruz. İki yanımız olduğunu hep duyumsarız aıı<ı

bunu tonalın nesneleriyle dile getiririz. Bi yanımızın ruh, di ğc

riıin heden olduğunu söyleriz. Zihin ve nıadde. Ya da, iyi VL'

kötü. Tan rı v e Şeytan. A s l ında adanı n üzerindek i şeyleri qlqtirdiğiınizin ayırdına v aramayız; bu, çayla kahvey i . ekınekk

tort i l l a ' y ı , hardalla acılı sosu eş leşt irmeye çok benzer. Diyorum sana, bizler tekins iz hayvanlarız. Aklımız ba� ı nı ızdaıı

g itnıiştir; ama hfüa, çılgınlar gibi , anl;ım l ı şeyler yaptığı rn mı

inanırız. "

Don Juan ayağa kalkıp bi r konferansçı g i b i koıı uşın ay:ı

başladı benimle. İ �aret parmağını bana doğrultarak ba�ı ıı ı t i ı

retti.

"İnsan iyi i le kötü arasında değ i l , artı kavramı ile e!-.:si kav

ram ı arası nda gidip gel i r," eledi , ses inde komik bir belagat ı i ı

reşimiyle; b i r e l iyle tuzluğu d i ğeri y le b iberli ği bvraırn�ı ı

"Gerçek devinim a rtı ile eksi arasındadır. "

Tuzluğu v e biberl iği bı rak ıp , bir çatalla b i r bıçak kapt ı .

"Yanlış d iyorsun! Devi n i m yoktur," d i y e s ürdürdü , kcnd ı

n i yanıtlarm ışçasıııa, "İn san y<ılnızca z i h i nd ir."

[illegible]

ki?"

T O N A L A D A S I

Sos � i)esini tutup kald ı rdı . Sonra, yerine bıra kt ı .

"Sen i n de gördüğün g i b i ," dedi , yava�ça, " k ı rmızıbiber sosuyla zihnin yerlerini kola y l ı kl a deği�t irip, sonra da, "İnsan yalnı zca k ı rmızıbiber sosudur! " d iyebi l i riz, bu d a bizim eskisinden daha kaç ı k olduğumuz anlamına gelmez . "

"Doğru soruyu soramadı m , gal i ba," ded i m . "Adanın ötesindeki yeri n neresi olduğunu anlamak amac ı y l a doğru soruyu

sora b i l seyd i m eğer, daha i y i bir anlayı� yakalayab i l i rd ik bel-

"Bunu yanı t l am anın yok bi yolu . R u n u , hiçlik d iye yanıtlasaydırn b i l e , 11ugıwlı, o saat 1o11u/111 bi parçası durumuna sok

ıııu� ol urdum. İ nsan adanı n ötesinde bulur nagualı, t i.i m d iyebileceğim bu."

· · Pe k i , oıla 11ag11al dediğin an, ro11a/111 bir parçası konumu

ıla gel i rm i � ul ımıyor musun?"

"Hayır. Böyle bir �ey olduğunun b i li nc i ne varasın d iye

söyledi m adını oıw ı ı . "

" Pe k i ! Ama, nuguu/111 bil i nc ine \·:ırmak o n u tona/111 b i r

parçası konumuna get i ren adım ı atmak olmuyor m u ? "

" Yazık, anlamı yorsun. foıw/ v e 11ag11a/1 gerçek bi ç ift o l arak d i le geti rın i�tim. Tüm yaptığun buydu . "

B i r zamanlar ona, anl am konusundaki ı s rarc ı l ı ğ ı m ın nede

ı ı i n i aı,· ı k l amaya çalı�ırken, çocukların, anlamın üstesinden gel i nceye dek "anne" ile "baba" arasındak i farkı anlayamad ı kl arı nı , bunu bel k i de yal ıızca "babanın" pantolon, "annenin" ise

,·ıek giyd iğ i ya da saç biçimi gibi farklar yoluyla kavrayabildi kleri fi krin i tarıı�mı� olduğumu anımsattı.

"İki parçam ızı bet i ml eyebi lmek için, bizler de kesinl i k le

:ıynı �eyi yaparız," dedi . " B i ba�ka yanım ı z daha olduğunu duyumsarı z. Ama ne zaman bu öbür yanım ı z ı saptamak i s tesek,

tuna/, sopası nı gösterir. K ıskanç, sıradan b i yönet i cidir o. Kur

ı ıazca y<ın ıl t ı r bizi, gerçek ç ifti n öteki tek inden, nagualdan gcld ı ğinc inandığı en u fak imgeyi bile ezip geçmeye zorlar bizi . "

Lokantadan ayrıldıktan sonra, don Juan 'a beni konunun zorlu

Tonalın Günü

Lokantadan ayrıldıktan sonra, don Juan 'a beni konunun zorlu

ğu hakkında uyarmakla doğru yapmış olduğunu, zihinsel yete rsizliğimin, kavramları ve açıklamaları kavramakta aciz kaldı

ğını söyledim_ Otele gidip yazdıklarımı okursam konuyla ilgi

li anlayışımda belk i de bir ilerleme olabileceğini belirttim_ Be

ni düze çıkamrnya çalıştı; endişelerim in nedeninin sözcliklcı

olduğunu söyledi. O konu�urkcn bir titreme geçirdim, o aı ı

bende, "benden" öte bir �ey daha olduğunu sezinledim.

ı :n

T O N A L I N G Ü l\ Ü

Don J uan 'a, kimi anlatılamaz duygul ar içinde olduğumu

bel irtt im. Görünüşte, i lgilenmişe benziyordu. Daha önce de aynı duygu ları yaşadığımı, bunların bilinç l i l iğimin akı ş ındaki anlık duraksamalara, kesintilere benzediğini söyledim. Önce, bedenimde bir sarsı ntı başl ıyordu, bunu, bir �eye ası l ı kalmışlık duygusu izl iyordu .

Gezine gezine kentin al ışveriş yörelerine doğru yöneldik.

Don Juan, söz konusu duraksamaları ayrıntı larıyla anlatmamı

isted i. Bunl arı , unutkan lık anları , dalgınlık ya da ne yaptığımı

izlememe türünden getirdiğim yakışt ı rmalar ötesinde açıklayabilmekte oldukça zorluk çektim.

Tepki göstermeden, sabırla karşı çıktı bana. Sorgulayıcı ki

�il iğim iıı , yetkin bel leğimin. eylem leri mdek i c!ikkat l i l iğimin

altını çizelim. Bu bel i rgin duraksamaların, öncelikle, ya içsel

söylc� i ın i durdurmamın ya ela kendimle çok yoğun konu�tu

ğuın anların hemen ardından ol uştuğu yolunda bir izlenim i m

vardı. Tanıdığım, bildiğim her türlü bölgenin dışında b i r yerden çıkıyorlardı. ortaya.

Don Juan s ırtı m ı t ıpı şladı. Belirgin bir mutluluk içinde

güldü.

"Gerçek bağlantılar kurmaya başladın sonunda," dedi.

Ondan, bu öı1ü lü anla t ı m ı n ı açmasını istemiştim k i birdenbire söylqiyi kes ip kendisini, bir kili senin yanı başınd aki kü

çük bir parka gitmek amacıyla izlemem i imledi.

"Bu, pazar yerindeki gezintim izin sonu," diyerek bir sıraya oturdu. 'Tam, insanları izleyebi lecek bi noktadayız burda.

Kimi leri yolda yürüyor, k i mileriyse k i l iseye gidiyor. Her şeyi

görebi 1 iriz burdan."

İ şlek, dükkanlarla dolu sokağ ı , ve k i lisenin merdivenleri

ıiin başına ulaşan sapağı gören oturduğumuz s ı ra, k i liseyle sokağın tam ortasında yer alı yordu.

" B u , ben im çok sevdiğim bi sıra," dedi, ahşabı okşayarak.

Bana göz kırpıp dişleri ni göstere göstere s ırıttı. "Sever ben i.

Bundan dolayı kimse oturmaz üstüne. 7aten, geleceğimi de bi-

1 iyordu."

"Ne'? S ı ra, geleceğini biliyor muydu ! "

"Hayır! S ı ra deği l . Nag11a/ım."

i] �

E R K Ö Y K Ü L E R İ

"Nagual, b i li m; l i li ğe m i sahip? Olayları n ayırdında mı?"

'Tabi i . O her şey i n ayırdında. A nlattıkları nla i l g i lenmem i n

nedeni de bu zaten. Duraksama y a da duygu dediğin, nagıw/111

ta kendisidir. Bunun hakk ında konuşabi lmek için ronol adasından a l ı n t ı l ar y apmak gerek , ama <l\'. ı k l ama yapma değ i l de, etk ilerini anl atımı yoluna g itmel iyiz."

O bel irg i n h isler konusunda bir şeyler söylemek isted i m

ama, ben i susturd u .

"Yeter. B u g ü n , nugıw/111 deği l , rono/ın günü," ded i . ·'Takım elbisemi g i yeli m ben, ç ü nk ü bugliıı ttiıııüyle ronu/1111 . "

B ana baktı . Konunun, o a n a d e k bana anla t t ı k l arının e n zoru olduğunu söylemek üzereydim: söyleyecek lerim i kabul etmiş gibiydi.

"Doğru , zordu," d iye sürdürdü. · · B i l iyoru m . N e var ki. bunun, nihai bi kap;ık, sana tüm öğrettikleri m i n son ;ışanrnsı olduğunu düşünü rsek , tanı ştığımız günden bu yana söz ettiğirn her �eyi kapsadığı111 söylemek pek a n Lı � ı l maz gelmese gere k . "

Uzun süre sess iz kal d ı k . J\çıklaıııasıı ı özet lenı c s i i ç i n bek lcnıeın gerek t i ğ i n i dü?Li rn ı ı ü:;;tüın , ama birden ycğiıı bir korkuya kapı l arak , "Nogıuul ve ronul bizim i\; i m izde ın i?" diye sormak gereğini duydum.

Del ic i b i r bakı :;; fırl att ı .

"Çok zor soru ," dedi . "Sen ols ayd ın içim izded ir, derdin:

bense deği l d i r derd i m , ama i k im i z de h ak l ı ç ıkmazdık. Seniıı

zamanı nı n tonalı , duygu ve düşüncelerinle i l g i l i her :;;eyin, içinde yer aldığı nı savunmanı ister senden. B üyücü lerin ronulı rsıı,

buna k arşı gelmek amacıyla. her şey dı şardandı r. der. Kim haklı? Hiç k imse. İçte, dışta, aslında pek önem l i de deği l . "

B ir noktaya parmak basmak istedi m . "Tona] " ve "nagual"darı söz ederken , hep üçüncü bir böl ü m varmı � gibi gel ı ı ı i�ti bana. "Tonal"ın , "bizi" edimlerde bulunmaya "zorladığından" söz ctıni�t i . Zorlanan varlı k elerken neye gönderme yap

ını� olduğunu sordum.

Beni doğrudan yanıt lamadı.

"Tüm bunları açıklamak, o kerte kolay değ i l öyle," ded ı .

"Tunalın deneti m i n e denli zek ice ol ursa olsun, i � i n özü ş u k ı .

nagual h e r zaınan y üzeye çıkar. Ne var, b u hep kend i l i ğ i nckı ı

1 :w

T O \i A L I N G Ü :\ Ü

1 :w

bi çık ı�lır. To11ulın en bliyli k ba�arı s ı , nugualın bu t li r bel i rtileriıı i , bu orıaya ç ı k ı � ne deıı l i bel irgi n o l u rsa olsun, onu anla�ılaıııaz k ı l acak sek i ide basl ı rmaktır.

5

· ' K i m iıı için anla� ı l arnaz'? "

K a fasını yukarı a�ağı sal layarak k ı k ı rdamaya ba�ladı. Yan ı l vermesi i ç i ı ı bastırd ı m .

"To110/ için," ded i . "Yal n ızca ondan söz ediyoru m . Konuya doğnıdaıı gel i nceye dek çevresinde dolanabi l irchm , ve emi

ıı i ııı, bu da sen i pek s ıkmazd ı . Söylemedi deme, an l atacağım

konuyu anLınıanın zorl uğu hakkll1da u yarını � L ı m sen i . Neden

bu safsat;ıya daldım: zira ben i m ro11u!nn, kt>ndisinden söz edildiğinin bi l i ncinde. B a�ka dey i�le, ro110/ını , seni n ro11a/111ca aııl a� ı l ın ;ısını i sted i ğ i m b i l g i n i n ne olduğunu a n la m a k amacıyla kend i s i n i k u l l ;ını yor. .Şöyle de d iyeb i l iriz, rmıul, kend isi hakkında konu�ıııa ı ı ı ı ı ne den l i yorucu olduğunu çok iyi b i l d iğ i için, be l i rl i bi denge yaratnwk amacıyla, ··bl'.n" ve "kendim" gibi tcriı ı ı k r ort;ıya ç ı karırn� t ı r; bu tcri n ı le r sayes inde ba� ka to

ı ı a l l arla, ya da kendi siyle, keıı d i h ak k ı nda koıııu�ab i l i r.

· · .ş i m d i , ıo11u/, bizi bi �ey yapmaya zorlar dem işsem , bu,

üçüncü bi t araf var anlaıııı n a gelmez. fonu/, keneli yargı l arın ı

İ? lemeyc zorlar, kend i n i .

· · N e var, k i m i dunı m l arda y a d a k i m i özel konuml arda, w-

11u/111 içi nde bi �ey, bizim fazl adan bi �eyleriın izin daha oldu

ğunun b i l i ı ıc inc varır. Derinlerden gelen bi ses g i b i d i r bu; 110-

guo/111 sesi. Anlıyor nı usuıı, özümüzün bütünse l l iği, ıo11u/111 bü

ı ün bütün ortadan kal d ıramayacağı doğal bi d u ru m d ur, öze l l ikk de sava�ç ı ı ı ı n ya�aın ı ncla. biitünsell iğiıı bd i rg inle�tiği anlar vard ı r. B u anlarda, k i � i , gerçekte ne olduğumuz konusunda

ipuçları b u l u r.

· · ş u senin sars ı n t ı l ar i l g i m i çekti, bunlar nagıu/111 ortaya

�·ıktğınm resmidir çünkli. Böylesi anlarda, 10110/, özün bütün

,-;e l l i ğ i n i n farkın a v a rı r. B u , bi s ars ın t ıyla ortaya ç ıkar hep, çünk ü bu fork ı ncial ı k dinginl i ğ i bozar. Ben, buna ölmek ü zere olan varl ı ğ ı n bütlinsc l l iğ i diyorum. O da �urdan gel i yor; ö l lim anında, gerçek ç ift in öteki ü yes i , yani 11ugıa/ tümüyle i �lerl i k k aza

ı ı ı r; böylece baldırlarıırnzd<ı ve uyl ukları m ı zda, sı rtı m ız, oınuzl:ırınıız ve boyuıııımızda toplanan !'arkı ndal ık, anılar ve algılar

genişlemeye ve ayrı şnıaya başlar. Kopan bi gcrdanl ığıı taneleri gibi, yaşam gücünün b i rleştiric i ! iği nelen yoksun olarak yerlere dağıl ır. "

B ana baktı. Gözleri dingindi. Kendimi rahat, biraz da aptallaşmış h issettim.

"Özümüzün bütünsel liği çok çapaçul bi i�tir," dedi . " Yaşam ı n yüklediği en zorlu işlerin üstesi nden gel mek için bile bunun çok küçük bi parçası yeterlidir. K aldı k i , ölürken özümüzün tüm bütünsell iğiyle ölürüz. Bi büyücü, · özümüzün bütünselliği i ç inde ölüyorsak eğer, neden bu bütünlükle birl ikte ya

şamayalı m ? ' sorusunu sorar. "

B aşıyla yoklan geçen insanları i m ledi.

"Tümüyle tona/, hepsi," ded i. "Aral arı ndan hikaç ı n ı :ıy ır;ıyıın, /onalın bunl ara bi değer biçs in, böyece kendis i ne de de

ğer biçmiş olsun . "

Dikkatini k i l iseden c,·ıkan i k i ya� l ı kadıııa yönelt t i . B ir aıı

k i reçtaşııdan basamakların başı nda durdul ar, ardı ndan, gayet

sakınımlı, her basamakta dinlenerek, aşağı inmeye başladı lar.

"Şu i k i kadını çok d i kkat l i izle," ded i . "J\ırnı onl arı k işiler

ya ela bizimle ortak şeylere .dı ip olan yüzler gibi görme: onları tona/hır ol arak gör. "

İk i kad ı n basamakları n dibine u la�tı l ar. Yerdeki kaba çak ı l lar sanki misketmiş de, onlar da her an dengelerin i yitirebilirlcım i ş gibi ilerli yorlard ı . Kol kola, birbirileriniıı becleııleriıii kendi ağırlıkları yl a destek leyerek yürüdüler.

"Şunlara bak ! " eled i don Juan, alçak bir sesle. Bu kadınlar,

i nsanın arayı p bulacağı en sefil tona! örneğidir.

Kadınların i nce kem i k l i ama şişman oldukları nı ayrımsadıın. Ell i l i yaşların ı n başlarında olrnalıyclılar. Yüzlerinde acı

dolu bir ifade vard ı , sanki k i l i senin basamakları 111 i nmek onların gücünü aşan bir şeymi� gibi.

Önümüzdeydiler, b i r an d uraksar gibi oldular, sonra durdular. Çakı l yola u laşmalarına bir basamak kalrn ı �tı.

Don Juan ani b i r dev inimle ayağa kalkıp, "Amman b:ısamağa d ikkat sayın bayanlar! " d i ye bağırdı.

Kadın l a r onun bu ani çıkı�ı nclan ötürü kafaları karı�ını�ça

s ı na ona baktı lar.

T O N A L I '.\I G Ü N Ü

"A nacığım daha geçen gün ayn ı yerde kaburga kem iğini

k ı rd ı , " diyerek kacl111 lara yardım etmeye koştu.

On ların içten tqekkürlerini kabul etti , eğer bir gün dcngelcrıııi yitiri p de yere düşerlerse, cankurtaran gelinceye kadar

dü�tükleri yerden kıını l cla111amaları ııı öğütled i . Ses inde içten,

inandırıcı bir titrem vard ı . Kad111l ar ı stavroz çıkardı lar.

Don J uan yen iden yeri ne otur d u . Gözleri parlıyord u . Yava�ça konuştu .

" ' B u kadınlar o kadar ya� l ı deği l , bedeı ıleri d e o denli zayı f

değ i l ama gene d e yıpranmışlar. Her �eyleri-g iysi leri, kokulan , tavı rl arı-kasvet l i . Neden böyle sence? "

" B e l k i d e böyle doğmu ş lardır," dedim.

"Kimse böyle doğmaz. B iz, kendimizi bu duru m a sokarız.

Bu kadın l arı n 10110/ı hem zayıf lıcrn de ezik .

" Bugün, 10110/111 günü olacak dem i�tim; bu, yaln ı zca onunla ilgilenmek ist iyoru m elemek.Takı m elbisemi beli rl i b i nedenle giydim ele , dem iştim. B ununla, b i sava�ç111ın, tonalını çok öze l biçimde davrancl ığı 111 göstermek isted i m . Takımımın ısmarlama olduğunu bel i rtm iş, bugün on ları n üstüme kusursuzca oturduğunu söylemiştim. Sana göstermek i stediğim şey k ibrim değil; savaşçı ruh u m u , savaşç ı tonalunı göstermek i st iyorum .

" O iki kadın, bugünkü ilk 1011al görünümünü verd i ler sana. 'fona/111<1 d ikkat etmezsen, yaşam o kadı nlara davrandığı

!\adar acımasız olab i l i r sana da. Bense ken d i m i bunun karşısına koyuyorum. B u ııu gerektiği gibi anlarsan, bu noktayı vurgulamanın ela bi gereği kalmaz . "

B irden bir ku�ku duygusuna kapılarak neyi anlamam gerek tiğini açıkça bel i rtmesini istedim ondan.

Umarsızca bir d i le getiriş olmalıydı bu. K ahkahayla güld ü .

"Şu pembe gömlekli , ye�i l pantalonlu gence bak," diye fısı ldadı don Juan, hemen önümüzde duran zayıf, oldukça esmer, kesk i n çizgi lere sahip genç adamı göstererek. Yolu n a mı gitsiıı yoksa k i liseye mi girs i n . bilmezmi ş gibiydi. E lini iki kez

kil i se yönüne kaldırd ı , kendisiyle konu�uyorımışçasına, oraya

doğru yürümeye hazırlandı . Sonra yüzünde boş bir ifadeyle ba

ıia doğru baktı.

··şu g ı y ı ı ı ı � biçiıııiıc b:ık 1 "' dedi duıı J u:ııı. fı s ı l t ı yla. ··ş u

ayakkabı l ara bak."

Gencin giys i l eri hem epri ıı ı i�ı i lıeın de bmu�uk. Ay:ıkk:ı h ı -

larıysa paramparçaydı.

" ' B e l k i ki \Ok y oksul ." lkd iın.

" Bütiiıı söylcycccğiıı bu ımı'I" d i ye sord u .

G e n ç adamın k ı l ı ksızl ı.� ı n ı aç ı k l ayabi lecek bir dizi ı ıedeıı

s ı raladım: s ağ l ı k s ı z l ı k . tal i hs i z l i k . d ı � görli r ı (i�üııe öııem vermeme, ii�eıığeç l ik ya da cczaL·v iı ıden yeı ı i \· ı k ı n ı � olm :ı d urum u .

Doıı J u aıı a n l a m s ı z var.s:ıyıııııLırctı bulunmakta o l d u ğ u m u .

adamın yeıı i l ın c z güçl eri n ıu t s:ığ ı olduğunu söy l cycrek bir �L·yleri h ak l ı ç ı k arınak l a i l g i l cnıı1l·d i ğ i n i söy k d i .

"Belki de kend i n i serseri g ı hi gösterı nck i steyen bir sarho�tur." ded i ıı ı . �aka yol l u .

Genç acl:ıııı dağ ı ıı ı k b i r y li rliy i.i�k suk:ık huyuncı i krkd i .

" Serseri g i b i gliü nıneye çal ı �ın ı yur u: scrscri ıı i ıı t e k i ;:;ıtcn , " dedi don .l ıan. " B :ık � u ı ı a . ı ıc k:ıdar zay ı L l :bcak Lırı . k o l l arı i ncec i k . /,orlukla yür(iyor. K i mse, iiyki.iıııı ı ıez hiiy le bi c:,iiri.iıüşc. Yol

u nda g i t meyen bi �eyler var oıda, :ıın :ı bu y ; ı �:ıın ko�ul ları y l a i lgi l i değ i l aslı mla. Bu adaıııı ımwl olarak giirı n c ı ı

konusunda ı srar ediyoru m . · ·

" B i r insanı 10110/ ol<ırak görıııek ı ı e i�l' yaral'1"

"'Ahlak aç ı s ı ndan y arg ı b ınayı kesmeye ya da rüzg:ı rı ı ı i ı ısafı ıı:ı kalıııı� bi yaprak g i bi görli ıımesi ıedcıı i y le uıu ;ılk t ı n c y e y arar. B a�ka dcyi � l e . b i i ıısaıı, uımıtsu;: y a da umars ı z, d iye clü�ünın eden görebil meye yarar.

"'Neden söz ett iğim i çok i y i b i l i yors u n . B i i ıısaı ı ı yarg ı l anrndaıı ya da affct nıcdcıı de dcğnleıdi re b i l i rs i n . "

.. Çok içiyor," dedim.

İstem dı�ı bir çıkarsanıaydı bu. Neden ini bilıııclkı ı siiylcm i�ti ı n. Bir an, bu sözleri arkaıııda d u ran b i risiıı iıı dile !-!et i rd i

ği h i ss i ne bile kapı l ı n ı �tıın. Soıı ç ı ka rsaınaı ı ı ıı da varsayı ı ı ı Lırıııdan biri olduğunu aç ık laınaya koyud uı ıı .

"'Yok, bu sefer öyle değil .'" dedi cloıı J uan . .. Sesıııiıı ı i ı rcnıi ndc, cblıa iince duyıı adığııı bi kes i n l i k v ard ı . Kaldı ki. ' bı.: 1 -

k i de sarlıo�un tek i d i r ' b i l e dcıııcd i ı ı . "

TO N A L l "i G Ü N O

TO N A L l "i G Ü N O

Nedenini bel irleyemediğim bir s ı k ı ntıya clü � ınii�tüın. Don

Juaıı güldti.

"Ad;ıııı ı n içini giiulii11 . " ded i . "Giimıe vdi bu. Giimıe böyledir işte. Çıkarsanıalar kesindir-im;1n bunun nasıl olduğunu

ani anı az.

· ·Adam ın ı111wf111111 çarp ıl d ığ. ı ıı b i l i rs i n , ama bunu nas ı l

b i l d i ğ i n i b i lcmeı.si n . "

Benim de. bir biçimde aynı duyguyu payla�tığı m ı i t i raf etmel i yd i m

" H ak l ı sın," eledi don Juan. "Cem; olması gerçekten önemli değ. i l . O d;ı, en az o iki kadın kadar y ıpranm ı�. Genç l i k rorıa

/111 yı pratm asına kaqı çckilcbi l ccck b i r set değ. i l .

" O adaıııın b u konuma ge lmesine yol açabilecek b i dol u

neden sayd ı m . B ana güre yalnızcı hi neden var, o da 10110/1 . İc,;iyur dı yt' 10110/1 zay ı l di.i�ıııü� değ.i l , aksine, 10110/1 zayı f olduğu ic;iıı İ\'iyor. Bu zay ı rl ık onu neyse o olmaya i t iyor. Ama, bu hepiıııı i z i ıı ba�111a µcl i r, �u ya cb bu biçimde."

"Buna neden 10110/ıdır. derken, adam ı n davran ı � ı n ı da

doğ. n ı l aııı� olmuyor n ı us u ı ı . aynı aıda?"

"Sana, d alıa iince hiç duymadı ğ ı n c i ıstcıı b i açık lama y apı yoru ııı. B u duğru l ama ya da rnahküm etme deği l . B u genç ad;ıııııı ıonafı z;ı y ı f ve ezik. Ne var, ttirü ni.in tek örneği ele de

ğ i l , Henı en hepimiz, Ü\' a�ağı be� yuka rı aynı kefedeyi z . "

O sırada, oldukça yapı l ı bir adam öıii.inı üzdcn geçi p k i l i seye yöıieldi. Koyu gri bir takım e l b i se giymi�ti, e l i n de bir evrak

çaıııa.';ı v ardı . Yakasın ı n dtiğ.mesi i l i klenmerni�, boyunbağı ya

ıia 1-; ayırn�t ı . H iç durmadan terl iyordu. Terleme y i i yice bel i rgi n

k ı Lı ı ı ;ıç ı k b i r tene s a h i pt i .

" İ z l e unu 1 " d iye buyurdu don J uan.

Adam k i çi.ik fakat s ı k ı adıın l arla y ü rüyord u . Y li rü rken

y;ı l palanıyordu. K i l iseye girmedi; �·evresi nden dola111p gözden

y i ı ı i .

· ' i ıis;mın beden i ne bu den l i k ö t ü bakmas ı nı n h içbi gereği

yok . " dedi don J uan. küçümseyen bir tavırl a. "Ama, i � i n acı veren tara fı da �u ki hepi m i z çok iyi b i l iriz to110/ımı:ı zayıfüıtına

ıııı yol ları n ı . İ�ıe buna clü�klinli.ik göstermek diyoru m , ben."

Elini defterim i n ü stüne koyup yazmayı s ü rdürınem i engel-

-

ledi. Not almayı sürdürdükçe yoğun laşmada yeters iz kaldığımı

söyledi. Dingin l eşrnemi , içsel söyleşim i kesmemi, izlem iş olduğum k i ş i n i n içi nde yitip gitıneııii önerdi .

"İçinde y itip gitme" i le n e demek i stediğini sordum. Bunu

aç ıklamanın bir yolu olmadığını , bedenin, başka bedenleri izl eme konumuna geçtiğinde duyumsadığı y a da yaptığı bir şey

olduğunu belirtti. Ardından, geç m işte, bu sürece "görme" adı nı venniş olduğunu; hunun içeride gerçek bir sesizl ikten, dışarıda da özden gel en bir şeyin uzantısrndan oluştuğunu, ve öbür bedenle y a da b i l i nçli l i k alanındaki herhangi bir şeyle buluşup

onun i ç inde y i t i p gittiğini söyleyerek kon uya açıkl ı k get i rdi .

B u aşamada yeni de n defterime clönnı e y i i stedi m , ama ben i durdurup önümüzdeki kalabal ığın k i m i insanların ı ayırmaya

başladı.

Değişik cinsiyet ve yaşlarda cli.izinelerce kişiden oluşan

gen iş i nsan yelpazesini i mledi. B ana deği ş ik di.işki.inli.i k biçimlerini tanıtmak için zayı f tonala sah i p insanları seçtiğini söykdi. Bana gösterdiği ve üzerinde tartıştığımız kişilerin tümi.in(i anımsayamayacaktı m . Eğer not alabilseydi m , en azından , onun

bu düşkünlük tanıtını düzenlemesinin ilginç tarafl arını kısaca

belirleyeb i lm iş olacağım konusunda yakındı m . Bunları bir daha y inelemek i stemezse, ya da kendi s i de unutursa ne olacaktı?

Güldü ve anımsam ayacağ ın ı , z ira bir biiyüciini.i n yaşam ında, yaratımı konusunda soru m l u o lan tek �eyi n "nagual" oldu

ğunu söyledi.

Göğe bakarak geç olmaya başl adığını, o andan başlayarak

yön değiştireceğimizi; zayıf "tonallar" aramak yerine "gerçek

tonal"ın ort aya çıkm as ı nı bekleyeceğimizi söyled i . Aslında

yalnızca büyücülerin "gerçek tonal "ı olduğunu, sıradan insanl arın e n fazla, "doğru tonal"a sahip olabileceklerini ekled i .

B i rk aç dakika s üren bir bekleyi ş i n ardından kalçasını tokatlayıp kıkı rdamaya başladı.

"Şu gelene bak," ded i , çenesinin bir dev inimiyle sokağı

imleyerek. "Sanki ısmarlama yapmışlar."

Üç Kızılderil i adamın yakl aştığ ı nı gördüm. Yi.inlü, kısa.

kahverengi pançoları, baldırları n ı n oı1asına !<adar inen beyaz

pantolanları , kirli, önü açık sandalları uzun kollu beyaz gömlekleri, eski hasır �apkaları vardı. Hepsinin de s ırtında birer torba asılıydı.

Don Juan ayağa kalkıp yanlarına g itti. Onlarla konu�tu.

Şa�ırmı� gibiydiler; çevresini alıverdiler. Ona gülümsediler.

Benimle ilgili bir �eyler söylüyor olmalıydı; üçü de dönüp bana glilümsediler. Üç dört metre kadar uzağımdaydılar; dikkat l i

dinlememe kaqın ne komı�tuklarını i� itemedim.

Don Juan cebinden para çıkarıp ellerine tutu�turdu. B undan ho�lanmı� gibiydiler. Ayakları n ı dev indiri yorlardı. Çok

ho�lanrn ı�tım onlardan. Çocuk gibiydiler. l !eps inin ele cli�leri

küçük, yüz hatları yumu�aktı. Görüıııü�e göre en ya�lısının favorileri vardı . Gözlerinde de yorgun ama dostça bakı�lar. Ş apkas ı nı çıkarıp sıranı n yakınına geldi. Öbürleri de onu izledi .

Üçü de aynı anda beni selamladı. Don Juan onlara biraz para

vermemi söyledi. Bana te�ekkür ettiler, sonra incel i k gereği ge

çen sessiz bir süresinin ardından allahaısmarladık eleyip yanı

ınızdan ayrıldılar. Don Juan yeniden yerine oturup onların kalabalığa karı �maları nı izled i .

Don J uan 'a onları anlayamadığım b i r nedenden ötürü pek

sevın i� olduğumu söyledim.

" Pek de anla�ı lmaz değil," eledi. 'Tonal/amıın doğru oldu

ğunu anlamı� ol malısın. Doğru, ama günümüze uygun değil .

"Çocuklar gibi olduklarını h issetmi�sindir. Öyleler. Zor

olan da bu i�te. Onları senden dah a iyi anları m ben, bu nedenle küçük bi üzüntü hissetmekten alıkoyamadı m kendimi. Kızılderili ler köpekler gibidir; lıiçbi �eyleri yoktur. Ama bu ela onların yazgısı gereği. Üzülmemeliyim. Benim üzüntüm de bana göre bi dü�künlük i�te."

"Nereli bunlar don Juan?"

"S ierralar 'dan gel iyorlar. B u raya, k ı s metlerinin pe� ırıe

dü�meye gelnlİ�ler. Tüccar olmak istiyorlar. Kardq bunlar.

Onlara benim de Sierralar ' dan geldiğimi, tüccar olduğumu, senin de ben im ortağım olduğunu söyledim. Bi andaçtı onlara

verdiğimiz para. Bi savaşçı böyle anmalı klar dağıtmalıdır, hep.

Hiç kuşkusuz o paraya gereks ini mleri v ardı ama, anmalıklar

gereksinme nedeni yle dağıtılmamalıdır. H i st ir, burda aradığı-

m ız. Şahsen ben ı;ok duygu landım.

"Kızı l deri l i ler yen i k di.ismi.i s lerdir, }!.Ü n linüizde. Düsi.is kri

İspanyolların, geli � iyle ba� ı,ı'd ı , l�ugüıı d; toru ıl arı ıı ııı eg;ıı;eıl iğ i altında her �ey leri ni yitird i l er. K ız ı lderi l i lcriıı tonal l a rı n ı b i l e y it i rdik leri ni söylemek abartı olın az bence . "

" B u n u mecazen m i söylemektesiıı, don J uan'J"

"Hayır. Bi olgu bu. Tonu! çok çabuk yaralanı r. Kiit Li bak ı mı kaldıramaz. Beyaz adam , ayağı n ı bu topraklara bastığımbıı

bu yana, hem K ızılderili tonu/1111. lıeın de her K ız ı lderi l i n i n k i

�isel 10110/1111 bel i rl i bi dizge içinde y o k etın cy i becerd i . İ ııs;ın.

zav a l l ı , s ı radan K ızı lderil i a�·ısı ıH.lan. beyaz adamın egemcı ı l i

ğ i n i n cehenneme döıı.i�tüği.i n ü kola y l ı k l a göreb i l i r. Kadni ı ı

ci lves i ne bak k i , bi ba�ka tlir K ı z ı lderi l i içiıı bli yiik b i mut luluktu."

"Ki mden söz ed i yors un" Hangi t iir K ızı l de r i l i yın i� hu'1"

" B üyücü. Fet ih. büyücü için ya�aıı boyu s ü ren bi ı ıeyd<ıı

okumaya clönü�ti.i. Yal n ızca büyüci.i kr yok nl i kıneı ıeyi ha�;ırabildi. Bununl;ı da kalıııayır. fctlıi 1-;end ikri ıe uyarl aıı;ıy ı .

kendi yararları ı ı a k u l l anmayı b i l d i ler. "

" Don J u an, bu na.sı l müın kii rı olab i l d i '1" diye sordu ı ıı . k

paıyo l la r ' ın , altına bak ı l ı ıadık ta� paı\ası bile b ı rakıı ı;ıdı k l;ırı

kaıı sı ndayd ım .

" Keneli ro11u!!om1 111 .�ı ıı ı rı iı; iıdc hak ı l ııadık t<ı� bı rakııad ı l ar diye l i m , i stersen. N e v;ır, K ız ı lderi l i n i n y;ı ş a ı ı ı ı ıda, bey;ıı adam ı n anlayamadığı �eyler vard ı : hu şey l er in ayırd ı ı ı a b i l e v;ırı laııadı. Büyücü leri, be l k i k ı sıııcLleri, be l k i de b i l g i leri 1-;mt;ırd ı . O zamanın 10110/1 , ve her bi Kızı lderi l i ıı iıı ırmu/ı yol-; e d i l d ikten sonra bi.iyüci.iler kendi leri n i , el dcğı m:ııı iş blaıı Lck �L'·

ye, 11og110/u tutunımı� b u l d u lar. B;ı�b deyi�le, ımıu!!un , ıwg11·

a!!umıo s ı ğ ı n d ı . Yen i l m i � b i lıalkıı azap verici ko� u l l arı olıı;ıdan da gerçek lqcıııczdi bu. G i.ııi.ıııüzüıı b i l g i adaıı lan o pi ıı kü ko�ul ların i.irüni.idür, iç i nde tek b;ışlarııda kalıı ı ş olmala rı

nedeniyle de nag11u!ı çok iyi tan ı rl ar. Beyaz adaıı o aLı ııd;ı h i '.

at oynatmanı ı şt ı r. Asl ı nda varl ığ ı n ı b i le b i l ıııeı . "

Bu noktada b i r tartı�ına yapına gereği duyduıı . Av rupa dii

şlincc dizges i nde, onun "n agual " dedi ğ i �ey i n Laı ıı ıdı ğı n ı i(;teı ı

J ikle an l attı m . Aşkın B en l i k y;ı da, tüm dü�ii ı ıcc, algı ve h i s k

:

:

T O N A L l !\ C C; N Ü

riıı i zde yer ;ılaı gözleıııııcyen gözlemci kavra ın 1 111 g:etirdiıı.

Don .l ıan ' a , bireyin a�kın ben l i k yoluyl;ı kendi n i bir öz ol arak

;ılgı layabi leceğiıı i ya da sczg ilcyebilcceğ i n i , çü nkü bunun,

kemli bil in\'. I i 1 iği iç inde yarg ı l ama, gerçeği açığa çı karma yetis i olan tek �ey olduğunu açıklacl ı ıı ı .

Duı ı J u an hi\'.bir tela� bel i rt i s i gö.�terınedi. G ii l d Li .

"Geı\eği açı ğ;ı ç ı k arımı," dedi , ban;ı öykünerek. "'fona/

bu, ınnu/ 1 ' '

B u ı ı;ı okı olsa, k h i n in geçi p giden bi l inç akı�ın da ya da

deııey iıı iıde yer alan G iirgii l B e n l i k denebi leceğini, A � k ı n

Beıı l i k ' i ıı bu akı�ın öte yan ı mla bul uncluğunıı savundum.

··ur dan bakıyordur. l ıcr lıalde." dedi , a l a y edercesine.

" Do,0.ru 1 Kendine bakar, " dediın .

' ' B i �eyler ;ın l aı ıyorsun," dl'di. "Aııa, lıiçbi �ey söyleıniyorsuı ı. Nugıwl, ıc deneyimdir, ne sezgidir ı ıe de b i l inçl i l ik . 13u ıerııı ler, y a d;ı söykyeceği n b;ı�ka ne v arsa, ronul aclas ı ı ı ın ü zcri ıdckı ıesıe krd i r. Öte yandan, 11agıo! yalııze a etkidir. 'fo110/, doğıı ı ı ı l a b;ı�lar, ö l liıı k soıı b u l m, aıı a 11ogıwl lıi\'. bi tmez. Nuguul. crkiıı olduğu yerdir, dcıı ı i � ı iın ; ondan yal n ı zca bu biçiıılk sliı edl'.11iliriz. N11gıwl, etkisel neden leri nden ötürü, belki de cıı iyı bi\· i ı ı ıde 1:Tk y o l uyla aıLı� ı l a b i l i r. Örneğin bu sabah kcndi11i ;ıptal g i b i lı i ssett i ı ı , ve koııu�aınadığın s ı rada, aslında scıi yuımı ? a t ı yorduıı ben: 1111gıa/1111 sen i nle uğra�ıyordıı . "

"Pek i , bu nas ı l ıı üıııkün ol uyor. don J uan?"

' " İ ı ıaıııııay;ıcaks ı n ama, k i ıııse bi lmez bunun ıasıl olduğumı . Bana, .-;cıiıı p<ırçalanıııanı ı � d ikkati n gerekiyordu, sonra da 11uu,1111/1111 .-; rn i n lc uğra�ıııaya ba� l acl ı , tüm b i ld i ğ i ııı bu. O k adarı nı b i l iyunıııı , zira etkisini giirüyonı rn , aına i � leyi� zaıııa7.ingusu nası l d ı r, bileıııeıı."

B ir s ü re konu�ıııad ı . Yeniden aynı konuya dönmek isted i ın . Sor u sormayı clenediıı, su sturdu ben i .

··Nug ı((f/, yaratm;ık için vard ı r, d i ye b i l i rs in," d e d i soıuncla,

ve iç ime i� leyen bir bakı � l a baktı. "Nagı((f/, yaratabilen birici k

paı\·am ti'., bii'.ıın . "

Sessizce bana bakt ı . Ben i . açıklamalarında daha i lerilere

.� i rıııcs i ı ı ı ar1L1 i adığı111 b i r alaıa doğru \'ekmekte olduğunu lıissctı iıı . "Toıal"ın h içbir �ey yaratnı·ıd ·ğıı ı , yalnızca taıı k l ı k

ederek değerlendi rdiğin i söylcı n i �ti . Görke m l i yapı l ar ve makineler yapıyorduk , bu olguyu n;ısı l gcrçckle�tirebi ldiğimiz konusunda açı k l am a isted im.

"Yaratı c ı l ı k bu deği l ," dedi. "Bu yal nı zca k<ı l ı plandırına.

Ellerim izle her şeyi k a l ı ba dökeb i l i riz, isler ki� isc l biçi mde olsun, isterse de başka tonullur/a uyum i�· imk. Bi 1011ı1/ grubu

her şeye biç iın verir; nas ı l demi�tin, görkcnı l i yapı !ara bile."

"Peki, bu yaratıcı lık ned i r o lı;ı lde doıı J uan?"

Gözlerin i şaşı bakar duruma getirerek bana baktı. Sessizce

kıkırdadı , sağ elini ba�ınıı üzerine kaldırarak, keskin bir de vinimle bir kapı tokmağı nı döndi.i ri.irıni.i�çes i ne bi leğini çev irdi.

" Yaratıcılık bu, işte," diyerek avucunu çukurl aştırdığı e l i n i gözlerimin düzeyine indird i .

"Gözlerimi el inin üzeri nde odak layabi l ııck içiıı çok uzun

bir si.i re geçmesi gerekt i . Saydam bir zarın tünı bedenim i kapl ayıp beni sabit bir konuma get irdiğini , bak ı� ıını el ine yönel tebi lmek için bunu koparmam gerckt i,ğ i n i h issett i m .

Yüzümden ter boşanıncaya dek �·abal adım. Sonunda bir

pat l am a duydunı ya da lıissetti nı-el lerimk kat anı özgii rce dev i nebi l d i .

S ağ avucu nda, o a n a dek gördüği.iıı kem irgen leri n en i l ginci duruyordu . Ç ı rpı k uyruk l u bir sincaba benziyordu . N e

var, kuyruğu daha ç o k b i r ok l u k i rpinin kuyruğu nu andırı yordu. Sert di kenleri vardı .

"Doku n ! " dedi don Juan, sesi yuınuşacı ktı .

E limde olmadan, b u buyuruya uydum v e parnıakl arıırn

hayvanın yumuşak sırt ı nda gezdi rdim. Don J u an , e l i n i gözlerime daha ela yaklaştı rdı, birden beni sin irsel kas ı l ın a l :ı ra sokan

bir şeyin v arl ığını duyumsadım. S incab ı n gözl ükleri ve kocaman dişleri vard ı .

"Japon ' a benziyor," deyip, s i n i rden k ahkahalar atmaya

başladım.

Kem irgen, don Juan ' ın avucunun iç inde bi.iyümeye başladı. Gözlerimdeki yaşlar henüz k u rumam ışken, kem irgen öylesine büyüdü k i gözden kayboldu. Tam anlaın ıyla görüntü çer

çevemin dışına çıkmıştı . Daha ben attığım kahkahanın somın<ı

gel meden , her şey olup bitmişti. Yeniden baktığıııcla, ya da

[redacted]

:

TONı\Ll'.JGÜNÜ

gözleriıiı i sil i p yeniden odakladığı mda, don J uan ' ı goruyordui ıı . S ı ranı n i.i.sıi.inde oturımı�tu , bense ne zaman kal kt ığımı

a ı ı ı ınsarnamaın a kar�ın ayakta, önünde duruyordum.

S i n irl i l iğim bir :ın iç in dayanılmaz bir hal aldı. Don J uan

dingi nce ayağa kalkıp, ben i yerime oturttu, çene m i sol kolunun

pazıs ı ile önkolu arasında sıkı�tırd ı , sonra sağ elinin parmak

boğuın l arı yla tam kafamın tepesine vurdu. B u , bende elektrik

akımının sarsıntısı gibi bir etk i yarattı . B i r anda dinginle�mi�tim.

Sormak isted iğim çok �ey v ard ı . Ama sözcüklerim, tüm bu

dli.)iincelerin aras ından çık;ıcak bir yol bulamı yorlardı . B irden,

ses tellcriı n i n denet imini y i t i rıni � olduğumun ayırdına vardım.

Ne var, konu�maya çabalamaktan vazgeçip s ı ranın arkal ığına

dayandım. Don Juan, güçlü bir sesle kend ime çekiclüzen vermem i, ve dü�kii n l iik göstermekten sakınmamı söyledi . B i raz

serseın lcın i�tim. Egemen bir sesle notları mı yazmamı buyurdu,

sıranın alt ı na dü�en defteri m le kalemimi al ıp bana verdi.

B ir �ey söylemek için a� ı rı çaba sarktıı ı i�t iıı k i bir zarın

yen iden her yan ı m ı kaplamakta olduğunu açı kç a hissett i m .

Don J uan gülcdursun, ben d e zar yen iden patlayıncaya dek uflayıp pu rJayarak lıoımırcbnıp durdum.

Hemen yazı yazmaya ba�ladıın. Don J uan, bana yazdırır-

111 1 � gibi ı ane t<me konu�tu.

" B i sav;ı�çının edimleri nden b i ri de lı içbi �eyin, kendisini

etk i altıı<ı al m<ısına i7.İn vermemektir," ded i . "Böy lece, �eytanı n kendisini görse, bunu ba�kal arına kesinlikle söylemez. Sava�çı ıı ı ıı denetimi kusursuz olmal ıdır. "

Yazmayı b i t i rmem i bekled i , ardından gülerek sordu, "Yazdın ını bunların hepsini?"

Bir lokantay<ı gidip yemek yemem izi önerdim. Açlıktan

ölliyorduıı. "Gerçek tona!" ortaya çıkıncaya dek beklemem iz

gerektiğini söyled i . Cideli bir ses le. eğer "geısek tona!" aynı

gi.in ortaya çı kmazsa, görününceye dek o sırada oturup beklemem iz gerekeceğin i söyledi .

"Gcr�·ek ronul nedir'>" diye sordum .

'Tam anlamıyla doğru , dengeli v e uyumlu bi rmwl. Bugün

bi tane bu lmal ı s ı n , ya da ba�ka deyişle, erki n in b ize bi tane ge-

1 50

t i rmesi gerekir. "

"İy i d e , öbür to11uf/arı11 arası ndan nas ı l ay ırabi l irim, bu-

n u?"

"K afaıı ı takma buna. Beıı saı ıa gösteri rim."

"Neye benzer bu, don J uan?"

"Söylemesi zor, B iraz da sana bağ l ı . Bu senin gösleri n , k u -

ralları m da sen koyacabı n . "

"Nasıl'/"

" B i lemem. Senin erki n , 11ugıalın becnecck bunu .

" Kabaca alt ıııı ç izı ı ıek gerek i rse . her tonu/111 i k i yanı var-

dır. B iri dı� taraftır; adan ıı i.istti , yi.izey i . B u , eylemde bu l ıı n ınaya yönelik sert ve pi.iri.izli.i yandı r. Ötek i k ı s ı ın ise karar ve yarg ı lamadı r. y a ela iç tonu!. Daha yum u�ak, dalıa duyarl ı ve dalıa karma�ık.

"Gerçek 10110/, her i k i düzeyin yet k i n bi uyum ve denge

i ç i nde olduğu to11a/dır. "

Don Juan konu�mayı bıraktı . Hava oldukça karanı ı ı � t ı , ı ıot

a l ırkt.:ı ı zorlaıı yorduı n. Geriıııııeıııi ve d i ı ı g i n le�ın e ı ı ı i isted i .

Yorucu ama bi o kadar d a yararl ı b i r g ü n geçi rdiğ. i ın izi, ··ger

çek tonal "ı n ortaya ç ıkacağından enı iıı olduğuı ıu siiylecl i .

Di.izi nelcrle insan geçti önümüzden. O n on b q dakika boyunca dingin bir sessizl ik içi nde oturduk. Sonra, ı..lon Juan birden ayağa fırladı .

··vay canına, ba�ard ı n ! K i m gel iyor, bak. B i k ı z ' "

B a�ıy l a, parkı geç ip, s ı ramıza doğru yak l a� ın �ıkta olan

genç b i r kad ı n ı imled i . Don J u :ıı, genç k ad ı ıı ı n "gen,;ek tona ! "

olduğunu, �ayet ya n ı mızda d urakl ay ı p i k i ı ı ı i zdeıı biriyle koıu

�ursa bunun olağani.isti.i bir yora olacağ ı n ı , ve ne i sterse y:ıpı11<ımız gerekeceğ i n i söyled i .

Genç kadını n hatları n ı a�� ı k l ı k l a ayrınısayaı ıı ıyord u ı ıı , hal buki yeteri nce ı �ı k vard ı , henüz. B i r metre kadar yakını ı n ız�ı dek geldi ama bize bakmadan geç i p gi tt i . Don Juan, fıs ı lt ı y l a ,

kal k ı p onu n l a konu�ına rn ı buyurdu .

Arkasından ko�up yön sorm a bahanesiyle konu�ıııaya ba�l ad ı m . Ona çok yakın d ı m . Gençti , y i rmi dört, y i rm i be� ya�la·

rında olmalıydı. Orta boyl u , çok çek ici, ve iyi giyimliydi. C iiılcri parl ak ve barı �çıl bak ı yordu. Konu�urken bana gi.i l lı ın sed i .

T O N A L I N G Ü N Ü

l '.i l

İ ns aı ı ı çekeıı bir yanı vard ı . Üç K ızı lderil i y i sevdiğim kadar

sevd i ın onu da.

Geri dönüp yerime oturdum .

. . Sava��-ı m ı o?" diye sordum .

. . Pek değ i l , " dedi don Juan, Erk i n , b i sava�ç ı geti rebilecek

kerte kesk iıl e�med i daha. Ama çok doğru bi 101111/1 vardı . Ger

çek ınıwlu dönüşebi lecek b i tonu/. Savaşç ı l ar d a bu soydan gel i r. işte."

Anlatıık l arı i l g i m i çeknı işti. K ad ı nl ar d a savaşçı olab i l i rler

mi d i ye sordunı . Sorum onu a f;ıl latmı� gibi bak t ı .

" E l bet olabi l i rler, " dedi, .. hatta b i l g i yol u n d a erkeklerden

daha da donaıııı ı ı l ıd ı rl a r. J\ma, erkekler b i parça daha esnektir.

unl ara oraı ı l a . Gene de. sonuç ol arak kad ı n l a r b i raz daha avantaj l ı d ı r. dersem yanl ı � olmaz."

Kadınl arı n , onun b i l g is i bağlamındaki yerleri n i hiç konuşm a m ı � olnıaıı ızı ı ı ka l"aıı ı karı �t ı rdı ğ ı nı söy led i m .

"Seıı bi erkek sin. Seninle konusurken e r i l c i ns sözcükleri

,

k u l lanıyonıııı, hepsi b u . Gerisi ayn ı . "

Ona daha çok soru sorı ı ıak i stl'd i m , a m a el i n i n b i r deviıı i

ıı i y l e konuyu ka pat tığı nı i m ledi. Yukarıya doğru bak t ı . CJökylizü neredeysl' kapkaraydı . Bul ut kümeleri de çok k aran 1 ı k görünüyuıford ı . Gene de b u l u tl arı n hafi fçe portakal rengine çaldığı yerler de yok değ i l d i .

" G ü n baı ıııı sen in cıı iyi zaıııaıı ı ıdır," ded i . " B u genç kad ı ıı ı ıı tarn h u zaınaıcb urıay�ı ç ı kın �ısı bi y oradı r. O s ı rada ıo-11aldu11 söz edi yorduk. Demek k, to110/111/o i l g i l i bi yora b u . "

" Yura ı ı ı ıı aç ı k l aması ned ir. d o n J u an ?"

"Düzen lemelerin i tamam l am an için pek az zamaııı n kaldı

ğıdı r. Ku rduğun düzen lemelerin tutarl ı o l m as ı gere ki yor, çün-

1-.;ü yL·ıı ilelcrini yapacak zaın a ı ı yok. Dü:,enleınekr y a � i ın d i den

işlemeye başl ar y a d a b u ı ı l ar düzenleme m ü zen lenıe değ i ld i r.

"Ev ine döndüğünde tüm savunma lıatları ıı denet lemeni

öneri rim. Berk i t i l m i � ler m i . i y ice bak. İhtiyacın olac ak . "

" Ban<ı n e olacak, doıı J uan?"

" Y ı l l ar iince, erk i n pe�ine clü�üin. Acele etmeden, s i n i rl en

ıneden tüıı kalbinle öğrenmek i ç i n ne gere k i yorsa yerine getirdin. Ş imdi günün bat ı m ın a , k ı y ı sına gel d i n art ı k . "

E R K Ö Y K C L E R İ

"Ne demek, bu?"

"Gerçek tona/ içi n, tona/ adası üstündeki her �ey bi meydan okumadır. B aşka deyişle, bu dünyadaki her şey sava�çı i ç i ı ı

b i meydan okumadır. En büyük meydan okuması, erk in pcşiııl·

düşmesidir, tabii . Ama erk , nagıaldan gel i r, bi s avaşç ı rn ıı d:ı.

kendin i günün bitim inde bulması demek, nagıuulırı saati, sava�

ç ın ın erk saati yak laş ıyor dernektir. "

'Tüm bunl arı n anlamını henüz kavrayab i l m i ş değ i l i m .

don Juan. Yak ında ölüyor muyum, yani?"

"Eğer yeteri nce salaksan," dedi k ısa kesercesine. "Dalı;ı

yumuşak terim lerle söylersek, donuna doldurmaya hazır ol. Erkin peşine düştüydün. Bu istekle geri dönüş ol ınaz. Yazgına

k avu ştu n

de

,

m i yorum . Çünkü yazgı m azgı yok. Söy

lenebilecek tek şey var, erkine kavuşmak üzeresin. Yora ç:ok

açıktı. S açmalık l a geçi rilemeyecek kerte az zamanın kal ın ı �

bulunuyor. Çok ince bi nokta b u . Şuıııu d iyebi l irim k i en i y i

yanı mı z her zaman köşeye sıkı ştığı m ı zda, k ı l ıç kafam ızın üstündeyken ortaya çıkar. B aşka tiirll.i de olsun istemezdim beıı .

şahsen."

Tonalı Küçültmek

Çarşamba sabahı , saat dokuz kırkbeş civarında otelden çıktım.

Don Juan ' l a kararlaştırdığımız buluşma yerine u l aşmak için on

beş dakikam vardı; yavaş yürüdüm. Beş y a da altı blok u zakta

Paseo de la Refonna'nın köşelerinden birinde bir h av ayolu bürosunu buluşma noktası olarak seçmişti.

B ir dostum l a birlikte yaptığım kahvaltımı yeni b it irmiştim. Benimle birl ikte yürümek i stedi, ama ben bir kızla buluşacağım ı öne sürdüm . B ilerek, büronun bulunduğu yerin ters yö-

n ünde yürüdüm. Kendi s i n i don J uan ' l a konu�turı naırn sürekli

istey ip d uran b u dostumun, onunla bu l u� acağı m ı anl ayı p ben i

izlcyebileceğinclen ku�k u l anmı�tını . Arkama döndüğümde onu

görmekten korkuyordum.

Don J ua n ' ı n , yolun k ar�ı tarafındaki bir g:ıze!l'. tczgtihıııın

önünde durduğunu göreli.im . Kar�ıya ge\·ıııcye ba�lad ı ı ıı , ama

gen i � bulv arı teh li kesizce geçebilıııek amacı y la orta kaldırı m da durup bekled i m . B a�ını ı amaçsızca çevirdiğimde, dostuıııu n

arclııııdaki kö�ede durduğunu göreli.im . Kend i n i deııeı lemekıeıı

yoksu n olduğunu söylemek isterın i�çesine elini sal l ay ı p utanarak güldü. B e n i yakal amasına olanak tanımadan yolun kar�ısına fırlad ı m .

Don J u a n , ba�ı nıa gelenleri a n l a m ı � g i biydi . O n a yakla�tı

ğımcla, omzum u n üzerinden, bel l i etıııcdcn bakarak, "Gel i yor, "

ded i . " A l t sokağa geçsek i y i olur. "

B izim durduğumuz yere göre, Paseo ele la Reforıııa' yı çaprazına kesen sokağı gösterd i . Hemen oraya yöne l d i m . O soka

ğa hiç g i rıııe m i�tiıı, ama i k i gün önce havayolu bürosuna git

ıııi�ti ıı. Kendine özgü konuımıııu görı ıü�ti.i nı. İ�yeri , iki soka

ğın olu�turduğu keskin kö�cck yer alıyordu. İki sokağa da açıl a n b i rer kapısı vard ı . B u i k i kap ı n ı n aras ı i.iç ü ç buçtı l\. metre kadar vard ı . İki kapı n ın arasındaki açı k l ık sayesi nde bir sukaktan öte k i ne geçi lebi li rd i . Bu geç i� yolunun bir yan ıııda ı ıasalar.

öte yan ı ı ıdaysa veznesiyle, meımırl arı yla dairesel bir tezgalı

yeral ıyordu. Oraya gittiğiını gi.in bi.iroda i nsan kaynıyordu.

Acele etti m , hatta ko�ınak istedi m a m a , d o n Juan yava�

yürü yordu. İ�ycrin i n çapraz sokaktak i kapısına vardığımızda,

arkama bakmaya gerek kalmadan, dostuıııuıı bul varı geçmek

için ko�tuğunu ve b u l u nduğumuz sokağa g i rmek iizcre olduğumı b i l i yordum. B ir çözli nı umarcas ına don J uaıı'a baktım.

Omuzları n ı kaldırd ı . Çok sıkı lın ı �tı ıı , dostum u n burııuıια bir

yumruk i ıd irmekteıı ba�b b i r �ey di.i�i.i ı ıcın i yordum. Tam n

anda nefesi m i bırakın ı � ya ela iç geç i rı ı ı i � olınal ıydıın. Çünkü

bir sonra h issettiğim �ey, cloıı J u an ' ı n ben i , kend i çevremde dönerek büronun kapısından içeri dalmama yol açan o ıııaıılınaz

iti�i nedeniyle koyuverdiğim hava oldu. B u nıütlı i � darbe neden iyle, neredeyse uçarak büroya g i rdiıı. Don J uan ben i öylesi-

TO 'I A L 1 K Ü (' Ü LT M E K

l 'i'i

ne hazırl ıksız yakalamıştı ki, bedenim en küçük bir direnç bile

gösteremememi şt i : korkuın , oıı uıı bu dev i m i ni n sars ı ntı sı yl a b irlcsm i s t i . Yüzümü koruma düsünces i . kolları m ı ister istemez

'

,

;

öne doğru uzatmama neden o lmu�tu. Büronun ortasında sende-

leyip dururken orta ç apta b i r baş dönmes i geçi rd im . Dengem i

neredeyse yitirmek üzereyd im . düşmemek için i nanı l m az b i r

çaba lıarcaınam gerek m i şt i . B i rkaç k e z fırı ldak gibi döndüm;

dev i nim leri m in h ı zı nedeniyle görüntüm bul anıklaşmı � gi biyd i . İ s lerine bakan bir mi.isteri kalabal ı i.!ın ı bel irs izce ayrı msa-

,

;

�

ınıştıın. Çok rahatsız ol m uştum. Herkesin, tüm bunlar olurken

ban;ı bak t ığ ını bi l iyordum . Aptal yerine konulmak ise rahatsızl ıktan da öteyd i . Zihnimden b i r dizi dü�ünce yı ldırım h ı zı yl a

akm ışt ı . Y ü z üstü düşeceği mden emindim. Ya da b i r mü�teriye

be l k i de iht iyar b i r bayana çarpıp onu yaral ayacaktım. Daha da

beter i . karşı taraftaki cam k<ıpı kapanacak , ve ben de cam kap ıya b i ııclirecek t i rn .

K afam böylesine k arış ıkken, Paseo de l a Reforma tarafındak i kapıya u la�tı m. Açıktı , hemen dışarı fırl ad ı m . O an tek dü

şüncеın , soğukkan l ı l ığımı yit irmeden sağa dönüp hiçbir şey ol

ınanıı şçasıııa, bu lvardan pazar yeri ne doğru yürümekt i. Don

Juan ' ı n bana u la�acağı ndan emindim, v e ola k i , dostum çapraz

sokakta yürüme y i sürdürmekteydi .

Gözlerimi açtım ya da daha ziyade, onl arı önümdeki alana

odak ladım. Neler olduğunu anlayıncaya dek uzun bir serseml ik anı ya�adı ın. Olmam gereken yerde , Paseo de la Re for

ın:ı 'da değil , iki k i lometre uzağındaki Lıg:un i ll a çar� ı s ın daydıın.

Bunun ayırdına vardığım an öylesine yoğun bir �a�kınl ı k

geç irdi m k i , yapabildiğim tek �ey aptalca çevreme bakınm ak

oldu.

Kendimi yönlendiıııek amacıy la çevreme bakındım . Aslın da, M c x ico City ' ye i lk gel diğim gün don J uan ' a rastladığım

yere çok yakın olduğumu anladım. Belki de ayn ı noktaydı .

Madeni paral arın satı l dığı serg i i k i metre kadar uzağ ımdayd ı .

Kencliıne gelmek i ç i n i nanıl maz bir çaba harcadım. B ir sanrı

ya�am ak ta olduğum çok bel irg indi. B aşka türlü olması mürnklin değildi. Çıktığım dükkana girmek için çabucak geri dön-

E R K 0 Y K 0 L E R I

düm, i kinci el k i tap ve derg i satan sergilerden başka hiçbir şey

göremedim. Don Juan sağ yanımda duruyordu. Yi.izi.inde bir

gi.ili.ici.ik vardı.

B aşımın içinde bir basınç vardı; genzime gazoz kaçırn ş gibi bir his. B i r şey söylemeye çahştım. Herhangi bir şey. Ürkütücü bir öfke yüksel iyordu içimden. Gözlerimden yanakl arıma yaş boşandı ğını hissettim.

Don Juan, denetlenemez korkularn yenik dü�tüğLiınck hep

yapmı ş olduğu gibi ayıplamadı bu kez ben i. Onun yerine yavaşça kafamı t ıpışladı.

"Hadi, hadi bak iyim Carlos, hadi ki.içüğüm," eled i. ··Ak l ı -

nı başına topla, eın i . "

Yüzümü ellerinin arasında tuttu bir süre.

"'Konuşmaya ç abal ama," dedi.

Y üzi.imü bırakıp, çevremizde olup bitenleri gösterdi.

"Konuşmak için değil bu," ded i . " Yalnızca izlemek için.

İzle! Her şeyi izle!"

Gerçekten ağlıyordum . Ağlamaya kaqı verdiğim tepk i

çok yabansıyclı gene de. Hiç nedensiz döki.ili.iyordu gözyaşlarım . O an kendimi del i g ibi hissetmem in de bir önemi yoktu.

Çevreye bakındım. Tam sağımda kısa kollu, pembe bir

gömlekle koyu gri bir panlalon giym iş, orta yaşlı bir adam vardı. B ir Amerikalı 'yı andırıyordu. Tombul bir kadın, bel l i ki q i ,

adamın koluna g irmişti. Adam elinde kimi bozuk paraları tutuyor, on üç on dört yaşlarında, tezgah sahibi n in oğlu olduğunu

sandığım bir çocuk da adama bakıyordu. Çocuk adamın yapt ı

ğı her devinim i izliyordu . Sonunda adam paraları yerine bıraktı; çocuk da bir anda dinginlqti.

"Her şeyi izle ! " dedi don J u an, yeniden.

İzlenecek, olağandışı hiçbir şey yoktu. İnsanlar gel ip ge�'.iyor, her yöne gidiyorlardı . Çevreme bakındım. Dergi tezgahı

işlettiğini sandığım bir adam beni gözlüyordu. Uykuya dalmak

üzereymiş gibi, s ürekli gözlerini kırpıştırdı. Yorgun ya da hasta gibiydi, keyifsiz görünüyordu.

İ zlencek bir şey olmadığım, en azmdan gerçekten önem l i

b i r şey olmadığını h issettim. Önümdeki s ahneye bir göz attım.

Dikkatimi herhangi bir şey üzerinde yoğunla�tırınaın ın olanak-

s ı z olduğunu bulgulad ıı n . Don J u an yürüyerek etra fımda bir

çember ç izdi . Bendeki bir şeyi değerlendirir gibi davranıyordu.

B a�ıı1ı sallad ı , dudak l arını büzdü .

"Gel , gel , " dedi, ben i yava�ça kol uından tutarak.

Yürümeye ba�Jadığıııız an beden im in çok h afirlemi� olduğunu ayrı msad ı m . Asl ında, ayakl ar ı m ı n altında sünger v ar

ın ı� gibi ydi . S cınki k a l ın bir kauçu k tabakasıyla kaplıyd ı , ya da

yay tak ı lırn�tı.

Don .l uaıı bu clu nınıuıı b i l incinde ol nıa l ıyd ı; kaçmamı öıılemek i sterces i ne, s ı kıca tull u beni ; bir balon g i b i uçup g itmeıııclen korkuyornı u � gibi beni yere doğru bastırdı.

Y ü rüyünce daha iyi oldum. S i n irli l iğ i m , yerini ho� bir raha t l ı k duygusuna bırak t ı .

D o n Juan yen i den lıer şeyi izlememem konusunda diretti.

Seyretnıek isıed iğinı hiçbir �eyin olmadığını, çarş ıdaki i nsanl arı n yaptıkları n ı n beni ilgilendirmecl i ğ i n i , gerçek bir �ey p arnıaklarınını n arnsı ndan kayıp giderken, para ve eski k itap satı nalan bir adamın �apşalca hareketlerin i , aptalca b i r görev duygusu içinde izlemeye lıiç ıııi hiç niyetim ol mad ığını söyledim ona.

"Nedir o gerçek b i r şey")" diye sordu.

Y ü rümeyi kes ip, h iddetle ona öneml i olan �eyin , bana ne

yapıp ela büroyla bulunduğum yer arasındaki uzaklığı b i rk aç

saniyede aşmt? gibi h i ssetmeme neden olduğunu söyledim.

O anda ben i bir t itreme aldı, hastalanacağımı anladım.

Don J u an, ellerimi karnımın üstüne yerle�t i rcl i .

Çevresini göstererek, güve n l i b ir sesle, en önem l i şeyin

g(\ı"lf üğüm üz gün 1 ük etk inlikler olduğunu söyledi.

Beni sık ı yordu. Beden i m in kendi çev resinde dönüp d unıyornıu� gibi olduğunu hissettim. Derin b i r nefes aldım.

"Ne yaptın, don J u aıı?" diye sordum, zorlama b i r k ayıtsızlıkla.

Güven verici b i r sesle, bunu ne zaman istersem anlatmaya

hazır olduğunu, ama çevremizde olup bitenleri seyretme n i n o

aıı için en çok önem taşıdığı n ı , zira b u n ların bir kez daha y inelenmeyeceğini söyled i . Buna bir it irazım yoktu. Tanığı oldu

ğunı sahne tüm bi.iti.inli.iği.i için de bir daha asl a yinelenmeye-

l '.'iX

cekti. Buna benzer etkinl ikleri her zaman seyredebil iri ın . d ü

şüncesindeydim. Öıe yandan, hangi biçimle olur s a ul.suıı uzakl a rdan buraya taş ı nı nı ş olmam düş(iııce s i n i ıı paha bi�: i l ınez bir

önemi vard ı .

B u düşüncem i d i le gel i rdiğimde, d o n J uaıı , söyled i ğim şey

sanki ona acı veriyormuş gibi baş ı nı sal l ad ı .

Konuşmadan yürüdük bir süre. Beden im ateş ic,· i ı ıdc yaı ı ı yord u . El lerim i n ters i n i n v e tabaı ıl arıı ı ı ıı ı �uk s ıcak uld uğu ıı u ayrı msadım. Bu ;ıl ı şı lınadı k aıq burun del iklerime ve gi\1. k;ıpakl arıın a da yerleşm iş gibiyd i .

"Ne yaptı n , don J u an ? " d iye sorduıı, yak ı ı ı ırcas ı ıa.

Yımı tlamadı ama, göğsümü tıpışlayıp güldü. İ nsan l arı n k ı rı lgan yaratıklar oldukları nı , düşkünlük göstererek iy ice k ı rı l gaıılaştıklarını söyledi . Çok c iddi bir sesle. yok olmak iizen:. olduğumu düşünmemem i , kendimi s ı n ı rl arıını n soıı u ıa dek zorl ayıp, d ikkat i m i dış dünyaya vermemi söykdi.

Çok yavaş adı m l arla, yürümey i sü rdürdük . Zihniın �uk

ınqguldü. H i � bir şeye dikkaı edemiyord u m . Don Juan dur d u ,

konuşmakla konuşmamak aras ında g i d i p gel i r gibiyd i . B i r şey

söy lemek için ağzı n ı açtı , sonra fikrini değiştirir gibi old u , gene yürümeyi sürdürdük .

"B uraya geldin ; sana olan b u i�te," eledi birden döıüi p b:ına bakarak.

"Peki , n as ı l ol du?"

B il mediğini, tek bi l diği şeyin, yeri benim seçmi� ol duğu mu söyled i .

Açmazımız y ü rüdükçe artıyordu. A şaı nalan öğreıııııek istediınse de en önem l i şeyin yer seçim i olduğunda, ve bur;ıyı

neden seçmi ş olduğumu b ilınecliğ inıc göre konu�ac ak bir �ey

kal madığı nda dirett i . Gerck.�iz bir d ü�kün l ük ol arak gördüğü.

her şeyi mant ık çerçeves i nde görme tak ın t ı m ı ölkelenmedcıı

elqtird i . Açıklama peş ine dü�nıcdcn, yal n ı zca edi mde bulunmanın daha yal ı n ve etki leyici olduğunu, deneyi ııı leri ın hakk ı nda konuşarak ve düşü nerek. bunl arı ziyan ettiğimi söyledi.

B i r süre sonr;ı, bu yeri terketmemiz gerekt iğini, \'.Ünkü burasını bozduğu m u , bunun da ben im için çok zararl ı olabilccL'

ğ ini söyledi.

T O N A L I K L Ç Ü LT M F K

Pazar yerini bırak ıp Alaıııcda Parkı ' na yürü d ük. Çok yoru l nı u �tunı. B i r s ıraya çökercesine oturdum. S onra aklıma, saate baknıak gel d i . Saat 1 0: 20 ' ydi. Dikkat i m i yoğunlaştı rınak için büyük bir çaba harcadım. Don J u an ' la buluştuğumuzda saatin taıı ol arak k ai; olduğunu arnın sarnıyordum. On civarında

olması gerektiğini hesapladım. Çarşıdan parka yürümemiz on

dak ika sürmem işti bile. B u hesapla, geriye on dakika kadar b i r

süre kal ı yordu.

Don Juan ' a hesaplaınalanmdan söz ettim. G üldü. Gülü

şünden, hakkımda düşündüklerini g izledi ğ i n i anlamıştım, yüzündeki i fadede de bu düşiinccnıe k arşı gelen bir şey görcnıediıı. "Benim deva bul m az bir salak olduğumu düşünüyorsun, değ i l mi, don Juan?"

" H ah ! " diye ü nleyerek yerinden fı rlad ı .

Tepkisi öyle beklenmedi k b i r anda gel d i k i , aynı anda ben

de ycrinıden fırladım.

" H i s lerimin neler olduğunu düşünüyorsun tanı olarak,

söyle bana," dedi , duyguları m ı paylaş ı rcas111a.

H isler i n i bil iyordum, sanırı m . Onl arı hen h issediyormuş

gibiydim. Ama bunları d i le geti rmeye çalışın c a, konuşamadığımı gördüm. Konuşabil mek için olağanüstü çaba harcamam gerek iyordu .

Don J uan, onu "görmek" i ç i n henüz yeterince erk i nı olmadığını söyledi. Ama, hiç k uşkusuz, neler olduğuna i l işkin açıklamalar bulmak amacıyla "görmeyi" becerebil iyormuşuın .

' "Çek i nme," eled i . 'Tam olarak n e giirnıektcsin, söyle ba-

na."

B i rden , çok yabans ı bir cli.i�ünce bel i rd i , uyumadan önce

zihnillle dolu�an dü�i.incelere çok benziyord u . Düşünceden de

i leri bir �eydi; bunu betimleyebi lmek için, bütün, tam bir görüntliydü demek yerinde olurdu. İçinde bir dolu kişinin yer aldığı bir tablo gördüm. Tam önümdek i k i � i , b i r pencere pervazına dayanını� bir adamdı. Çevreni n ötes i n de ki alan bel i rgin de

ğildi. Aıııa, adam ve çerçeve açı k seçik bell i oluyordu . Bana

bak ı yordu; ba�ı hafifçe sola dön üktü ; bana göz uCLıyla bakıyordu. Gözlerin i , ben i odakta tutmak anı w·ıyla oynattığını görebil i yordum. Sağ d i rseğiyle pencereye yaslanmıştı . Elini yumruk

biçimine getirm işti, kasları sıkı lıydı.

Tabloda, adamın solunda bir başka görüntü v ard ı . Uçan b i r

aslandı bu. Ama, baş ı ve yelesi aslan olan bu hayvanın beden i n i n alt kısımları beyaz kıvırc ık tüylü bir Fransız kan işine aitti.

Dikkatimi bu yaratığın üzerine odaklaınışken, adam dudaklarıyla çok can l ı bir ses ç ıkard ı , başını ve gövdesini penceren i n dışına ç ıkarttı , tüm bedeni, bir şey onu it iyorımış gibi dı

şarı uğradı. B ir süre, parmaklarının ucundan çen,:eveye as ılı

kaldı, orada sarkaç gibi sal landı. Sonra, kend ini aşağı bı raktı .

Tüm bedenimle aynı eli.işi.iş duygusunu yaşadım. K urşun

gibi bir düşme değild i bu, önce yavaş bir inış, sonra da lıızı kesi lmiş biçimde, havadan süzü l me. Adamın ağırlığı yoklu. Bir

a n ası l ı kaldı, sonra denet lenemeyen b i r güç, tablodaki bir c.:aıl aktan onu emmiş gibi, birden görüntüden ç ı ktı. Bir san iye sonra, bana pencereden göz ucuyla bak ı yord u . Sağ kol uyla pencereni n eşiğine dayanm ıştı . Yalnız, bu kez, öbür el iyle bana gii le güle derces ine e l sal l ı yordu.

Don Juan , "görmem in" aşırı derecede ayrı ntı lı olduğu yoruımında bulundu.

" Bu ndan daha iyisini becerebilirsin," ded i. "Bana, ne olduğunu açıklamak istiyorsun. İyi, o halde ben de bunu yapman

için giirnıe11i kullanmanı istiyorum. Giirdii11, ama bi dolu anl amsız �ey giirdiin. Bu tür b ilgi bi savaşçı için gereksizdir. Neyin ne olduğunu ortaya ç ıkarmak çok zaman alır. Giimıe, dolaysız o lmal ıdır, çünkü bi sava�ç ı n ı

n ne giinli(�iinii çözümkmeye zamanı yoktur. Giirme, giimıedir, tüm bu saçmalığı del ip geçer, ve sana ul a�ır."

Gördüklerimin gerçekten '"görme" değil de bir sanrı olabileceğini dü�ünüp dü�ünmed iği ni sordum . Ayrı ntı ları n giriftl iği

nedeni yle bunun "gönne" olduğunu anlamı � olduğunu, ama

bunun o anın bağl amına u ygun dü�ıncdiğini söyledi.

·'Gördüklerimin hiçbir � e y açı klamadı ğını mı dü�ünüyorsun'?" d iye sordum.

·'Tabi i k i açıklıyor. Ama senin yerinde olsam bunu çözümlemekle zaman y itiımezdim. Giju11e, en ba�larcla adamın ka l asını karı�tı rır, çok çabuk yitip gidebil irsin. Sava�ç ı güç lcıclik

çe, gi5rnıesi de olması gerektiği gibi olur, yani dolaysız bılg i . "

T O N /\ L I K U \' U LT M E K

1 (ı 1

Don J uan konu�urken, o bil inen duygu bo� l u k la rı ndan birine chi � ınü�ti i ın gene, ayrıca, daha önce bildiğim b i r �eyi, hulaıı ı k Lı�t ı ğ ı için gözümden ka<;aıı bir �eyi ac,· ı ğa c,· ı k arınak üzere oldu�.uıııun ayırdıııa da vard ı ıı. B üyük bir uğra� verııeye ba.) l a ı nı .)t ı ın . Açığa çıkarı n ak isted i ğ i m bilg i ye u la�maya çabal a d ık1;·a, onun daha da d i be batt ığını lı issedi yord uıı .

"Şu senin giimıc11 çok .. . çok dü�se l d i , " ded i don Juan. Se

.s iıiin t ı n ı s ı y l a sarsı lci ı ıı."

"Bi sava��· ı önce soru sorar. ve gi!n11c yoluyla bi yanıt a l ı r;

ııc var, bu yan ı t , yal ı n bi yan ı t t ı r, Fransız fiı ıosu uçurmaya dek

varı il az lıi\·bi zaıııan."

B u bct i nı lcıııc s i kaqısında gülıneye ba� l ad ı k . Yarı �aka l a

� ı rcıs ı ıı a, ona a? ı rı sert olduğun u , bu :,abalı ba� ı m a gelen leri

ya�ayaıı herkes in bir parça anlayı?a gereksi ıııııc duyabileceğini siiy ledim.

" Kolay b i ç ı k ı ? ol urdu," ded i . " "Dii�küılügün yoludur bu.

l lcr �cy iıı sen in ba?ıııa geldiği dü�iinccsiyle dağ ı l ıı ı aktas ı ıı . B i

sava�çı g i bi ya�aıııyursuı ı . "

Sava�çı ı ı ı n yolu dediği �ey i n birden çok yüzü olduğunu,

hun l �ı rı n tlimüniin gereklerini yerine get i rmen i n o l an aksızl ığı

ıılı , üste l i k bunun aıılaıııııııın yalnızca yeni örneklerle kar� ı l ı�tı

ğıında aç ığa ç ı kacağını dü�ünchi ğ liınü söyled i ıılı ona.

"Bi sava�çııı ı n uyıııas ı gereken ba�lıca k ur a l l a rdan b i ri

de," dedi , "kararlarını , sonradan o l acakları n kendisini habersiz

yaka layıp erkini azaltıııasına olanak tanı mayacak biçimde al

ıııasıdır.

"Sava�çı olmak, alçakgön ü l l ü ve uyanık olmak demektir.

B ugün gözünün önünde k i sahneyi seyretmekle yükümlü ydün,

ı liın olanları n nas ı l geı\'.ekle�t iğine hay ı flanmakl a deği l . D i kk at i n i yanl ı � yöne odaklad ı n . Sana anlayı�l ı davranmak isteseydim, bu i l k kez ba�ı n a geldiği i ç i n lıazırlıksızd ı n diyebil i rd im.

i\ııııa buna izin yok. Çünkü buraya bi sava?çı g i bi geldi n , ölrne

Yl: hazır olara k ! İ �te bu nedenle, bLıgcin olanlar, henüz k ıçın

.ı\·ı kken yakalamaıııı a l ıydı sen i . "

K orku v e �a�k ı n l ı k dii�künli_iği.i gösterdiğimi itiraf ettim.

"Şöyle desek daha doğru olur; bu kez bana geldiğ in de

ıııııutnı aman gereken ba� l ıc a kura l , ölmeye hazır olmandı , " de-

ağ

lamamayı.

y

eli . " Eğer ö lmeye hazır olarak g_e lebi l. seydi ıı . ı ıc �a�k ı ı ı l ı k y ;ı �ard ın ne de bi �eyl ere t ak ı l ı p kal ı rdın. 1-l içbi �ey bek l eıııed i ğ i ı ı i ç i n d e her ?ey yerl i yeri ne ot urı ı ı u � o l u rd u . "

"S öyl enıesi ko l ay, don J ua n . Bense d i ıı leyeı ı ıaralı a y ı ı ıı .

Tüm bunla rı ya�aınası gereken ben i m . "

"Tiim bu n ları ya?aıı;ı n gerekmez. Sen buıılarıı ı ü ıı ıiis iiı ı

zaten. B üyücülüğün kötü d i.i ıı yas ı y l a gi.idi ı ı ii b i rlc�t i rıııe kuıı u

sunda verd iği n k arar t ü m bu oyal ay ıc ı k arı �ı k l ı k l ı i .slcrı ı ı i yak ıp

ki.il etmeye yetme l i , tüıı b u n l ;ı rı n sen i ıı dünyan o l d u jl u lıis.s i ı ı ı

sana verme l i yd i . "

S ık ı ntı l ı ve üzü ntü l üyd iiıı . Dun J u;tıı ' ı n ,,d i ı ıı lc r i ı ı i ı ı , ı ı,·

den l i hazırl ı k l ı ul saıı da, onu ı ı l a lıcr bu l u � ı uğuııda baıa y;ırı

akı l l ı , d ı rd ı rcı b i r i nsan gi b i davr;ı ı ı ı ıakıaıı ba�ka t,; ı k ;ır yul hı

rakmadığı dü�üncesi ben i paran ıparça eı t i . () aı;ıba)2l'.i d ı ıı. VL'

artı k yazı yazm ak istenwdi nı. O ;ın. ı ıot l ;ı rı ın ı y ı rtı p lıcr �e:: ı

çöp b i donuna atmak gel d i i ç imden. Eğe r cloıı J uaıı gii l erc k e l i

m i tutup ben i cayd ı rnıasayd ı , yapacı k t ı nı ela.

Al aycı bir tavırla, "toıa l "ıı ıı m gcı ıc kaı,:ı rı ı ıak üzere oldu

ğuıu söyled i . Çqıneye gidip enseme ve k u l a k la rıma .su \· ı rp

ınaını öğütl edi.

S u iyi gclıı i �t i . U zunca b i r süre kuıu�ııad ı k .

"Yaz, yaz," d e d i sonunda don Ju a ı ı , dostça b i r ı i trcıılc.

"Defterin, bugüne dek becerebi l d i ğ i n tek biiyü desek yal aı ı ul

maz. Y ırtınak, kendi n i ö l üıııc lıazır etıııeıııı b i ba�ka yo l u . Sa

y ı s ı z h uysuzlukl arıııcfon b i ri olmdu bu, ya da � iıııı?ek g i b i (;ak;u ı

bi huysuzl u k , ama kes in l ik le b i değ i � i k l i k o l ın azd ı , l ı a '
Sav;t';

- çı dediğin, rono/ adasın ı terketıııez, bi lakis k u l laıı ı r. "

H ı z l ı bir dev i n im le çevrem i göstererek defterime dok u ı ı

du.

"Senin dünyan b u . Reddedemezsi n . Kend i ne kızıp. k ı rı l

m ak gerekmez. Tüm bunlar, k i� iıııi ıı to//iı/111111 b i iç sava�a g i r i -;

tiğini gösterir; kişinin, ronolıvlu sava�ııı as ıysa dü�li ncb i lcccğ ı ı ı

en anlamsız cl id isıııed

_>

i r bence . İ s::0 i n bası

', nda,

J ı ; ı

yıtl annıaınayı öğretm i şt im s;ına. Ş i mdi sen in i ç i ıırdc b i sav;ı .

yok art ı k , o lmaması gerek , çüııki.i sava)ç ı ı ı ı ıı yol u uyuımtm

k ararl a eylem arasındaki uyum öncel ik l e . i k inci ol arak da /1 1

nalla nogıw! ;tr;ı� ırıdaki uyum.

-

r< J N /\ L 1 K l; <,' U LT M E K

J (ı.\

··seıı i taıııdığı ıııdaıı bu yaıra lıenı 101111/111/0 lıcııı de 11ag11-

ul111lu 1-.oııu�tuıu. Yiiııergeler böy l e veri l i r.

" " B a�Lıngı<,·Lı. ımwlla kuııu�ıııak gere k i r. Deııet iııı i bırak

ınası gerekeıı. ronaldır. Aııa bunu k ı v aıı\· i<,· i nde y apııası n ı

s:ığl :ıııak gere k i r. Seıı in 1n11ul111 örneğ i n , k i ıı i denetiml eri fazla s:ıva�ıııaksızııı b ı rakt ı , ıeden, çüıkü öykce kal ırsa, özünün htiı liıse l l iğiıin � iııd iye kadar ölııü� o l acağııı a n l ad ı . B a� k a

dey i � l e . tonu/, keıd i s i ı ı i s ı k ın tıya boğan. kcıdiııe öneıı verme,

dü�kli ılük güsterııe g i b i ıutunı lardan v azgeçmes i n i b i l i r. Aına

asıl bela da burda yatar: lam k ı van�· l a vazgeçeceği aıda yapı� ı vt>rir bu s:ıçıııal ıkLı ra. Saııa dü�eıı görev, 10110/ı özgür v e akı�kaıı olac ağıııa i ıaml ı rabi l ın e k t i r. Bi büyücüııüıı her �eyden önce buna gcreks i ı ı i ı ıesi vard ı r: sağlaııı ve özglir b i tonu/o. S ağl:ıııı l :ı�tı k<,·�ı. .sağa sula yapı �ıııası aza l ı r. B u n u ba�arınanın eıı

!-.olay yolu. lona/ı kliçti l t ı ıel-. t i r. Bu sabah da aynı �ey oldu, 10-

1111/1111 kli1,· ti l ı ııe fı rsatını yaka ladım. B i ;ııı i ç i ıı dü�liıeıı iyordun. ;ıceleıı vardı ve z i l ı n i n boınbo� t u , i�te onu seni i tmek için kul laıdııı .

" "fo1111/, k i ıı i zaııaıı k iiçlil iir, öze l l ikle ele s ı k ı l clığ:ında. Asl ı nda, ımıu/111 öze l l i k leriıdeıı biri de u t:ıngaç l ık t ı r. Bu utangaçl ı k , öyle gerçek bir sorun olu�turıaz. Aına, tmıo/111 hazırl ıksız yakal andığı kiıııi aıı l ar vard ı r, bunun neden olduğu utangaç l ı k

d a o n u i.ster istemez k üçültür.

" " B u sabah saııti ıetre küpliil-. �ansı m ı k u l l a nd ı m . B üronu n

;ıçık kapıs ı n ı ;ıyrı msayıp sen i i<,;eri i tiverd i ın . İtme, tona/ k ü

�·ültıııc tekıı i klerindeıı biri d i r, ve t a m anında yapı l m a l ı d ı r: bu

ı ıııı içiıı de itecek ol aıı k i � i n i n giimıcyi b i l mesi gerek ir, tab i i .

· · K i � i i t i l diğiııdc, v e böylece tona/ı k ü ç ü ldüğünde, nagıuulı , dcv iniıııe geçın i�se eğer, b u dev i n i m ne den l i küçük olursa olsun dene t i m i ele a l ı r, ve inanı l m az i�ler ba�arı r. İ�te, nogıuu/ııı, bu sabah her �eyi ele aldı, ve sonuçta sen de kendini çar

�ıda buldu n . "

B i r süre sessi z k a l d ı . Soru sormamı bek l i yor gibiydi. B irlıiriıııı ize bak ıp durduk.

""N;ıs ı l oluyor, gerçekten b i l m iyonım," ded i , dü�iinceleri

ıııi okuıııu� g i b i . "Tüııı b i ldiğim. nagıιa/111 akla hayale gelmevecek i� leriıı üstesinden gelebi l d i ğ i .

nagual

" B u sabah izlemeni isıediıııı senden. Gözünün öıründek i

sahne, her ne o lu rsa olsun, paha biç i l ıııez bi değer ıa�ı yordu senin için. Ama, öği.idüınü di n leıııek yerine, kend i ne arnna VL'

kaf a ı ı ı n karı �ıııası gibi lüks dli�k ü n l ü k ler gösıerip , izlemekıeı ı

v azgeçt in.

" B i ara, tümüyle

olınuslun da konusaın ı yurduıı. İ s -

;,

'

!>

re o an izle ııre zamanıydı . Sonra, ıona/111, yava�ça den el i ıııi ye-

n iden ele aldı: ben de seni 1011alınlu 11agıulın ara s ı ı ıda öl [i ı ı ıc [i l

b i sava�a i t mek yerine buraya getirdim."

"Pek i, sah nede ne v<ml ı , don .J uaıı. R u kerte öneııı l i olan

�ey neyd i'!"

" B i lemem. Ya�ayan ben değ i l i m . "

"Ne demek istiyorsu n'?"

"Senin deneyim inde bu, ben im değ i l . "

"Aıııa s e n de orndaydın, öyle değ i l m i ')"

"Hayır. Sen tek ba�ınaydın. S ana, her �eyi izle ded i ı ı ı , t,.·iiıııkü salı ne senin salmend i . "

"Aıııa, s e n ya111ıııdaydın, don J uan, değ i l ıı ı i '!"

·'H<ıyır. Neyse, konu�manm gereği yok. Söyleyccceğiıııı

hiçbi �eyi n anlamı olmayacak, t,.·ünkü o sırada ıwgııu/111 zaıııa

nındaydık. Nagıw/111 i�leri beden yol u y l a anla� ı l ı r, ak ı l l a Lk

ğ i l . "

"Benimle birlikte deği ldiysen, sen olduğunu gördüğliıı ı k i -

� i ya da � e y k i md i pek i , don J u an'? "

"Bend im , ama orda değildim."

"Neredeydin o halde'?"

"Seıle birl ikteydim, ama orda değ i ldim. Sen in çevrendey

diıııı, ama nagıa/111111 seni götürdüğü o bel irgin yerde değ i l d i ıı ı .

d i ye l i m . "

" Yani, çar�ıda olduğumuzu bilmiyordun mu demek i s l i

yorsun?"

·' Hayır, b i lm iyordum. Yal n ı zc a pqiıui bırakmamaya çaba l ad ı ı n , seni yiti rmemek amac ıy l a."

"Ama bu tümüyle korkunç, don J uaıı . "

"Nwıga/111 zaınanındaydık, orda korku vericı h içbi �l'\ yoktur. B undan daha fazlasın ı ba�arma yetiıııiz var biziıııı. B ı ı b iz ı � ıl dayan varlıkları n doğasında var. Tek h ata. nız, b u yoruc ı ı

tonala

:

:

.

!' O N A L 1 K (C,' LI LT :Vl E K

1 (ı)

aıı<ı l l j)!lln ali<ıda kalın;ı kon u s u mb d i ret ıııck t i r. Tonu/ ise kötü

:ıtbıııı uyıar. <ıın<ı bu büylc o l ı ıaın a l ı d ı r. ' '

Aıııımayab i l d i k l c ri ı ı ı i aı ı la t ı ıay<ı koy u l d uı ı ı . Göğün duru

ı ı ı u ı ı u surd u : gti ı ı ı � ığı b u l u t y a da gtinq v a r m ı yıııı � , gürü l tü

duyıııu�ın uyduın , o l ağandı�ı k i� i ya d a o l a y l a rı n görünüisünü

yakalay;ı b i l ın i � ıı iyd i nı '1 Kavga eden v a r ıı ı y d ı . b i l ıııek isted i .

Ya d a i ı ısaıılar bağırı yor ı n uydu: eğer öyleyse ıe d iyorladı'I

SunıLırıı ı ı ı hiçbiri n i y;ııı t l ayaınad ı ıı ı . Ya�ad ı k l arıın ı , bel i rg i ı ı yüzeysel değe riy l e , b i rLıç saniye boyunca i ç i ndeıı "ge

ç ı p g i l l i.Q i ı ıı , " doğru luğu belgelcıııı i] h i r öne rme b i ç i m inde kabu l e ı n ı i) t i ın : don J u;ın ' ıı b i l g i .s i sayesinde de, tüm nesnel ger

çek l i ğ i ı ıı lc çar�ı y;ı i ı ı i � yapmayı ba�arabi l m i � t i ı ıı-i�te gerçek

buydu.

Tepk i leri ıı . biiylesi bir iinerıııe n i n doğru d a n sonucu olab i l ıı i �t i ancak. Yönleııılcri, -.·öıııczlcre a-.· ı k l anan b i l g i leri, "ney i n n as ı l yapı lacağ ı n ı " b i l mek iste ı ı ı i�ti ı ıı . hte bu nedeıı l e , s ı radan b i r

olayın s ı radan oldu-bitti lcri oldukl arı n a i n a n d ı ğ ı m �eylerini gözlemeye iiı.en gösterıııeıı ı i�t i ııı.

"Çar� ıdak iler beni görd i.i lcr ııı i ders i n '?" d iye sordum.

Don Juaıı yan ı t l aı ıı ad ı . Bir kahkaha pat l a t ı p y umruğ u y l a

h;ıfi rçe vur d u bana.

İ ııs;ı ıı larl a bedensel i l i � k i k u rup k urmad ı ğ ı m ı a n ımsamaya

\; a l ı � t ı ııı <1ın a, belleğiıı bana i h anet ett i .

" H avayo l l arı bürosuıda k i lcr, içeri d a l d ı ğ ı ı ıda n e gördüler'?"

" B i kapıdan d iğer i ne , sendeleyerek ge-.·eıı bi adaıı görınü �

olıı a l ı l ar. "

"Peki. havaya karı � ı p ortadan yok olduğumu gördüler

1 1 1 i '_)"

" B u sorduğun, nugıu/111 üstesinden gelmesi gereken b i

�eyd i . N e l e r o l d u b i lemem . Sana diyebi leceği ııı t e k �ey, telc iklcn.lcn örü l ü , ı � ı l dayaıı v arl ı k l ar olduğumuzdur. Kütlesi o l an beden l i varl ı k l ar olduğumuz d i.i�ünces iyse doğrudan,

üzgü bi dü�ti nced i r. fonu/ küç ü l ü nce ise olağanüstü i�lcr ç ıkab i l ir ortaya. Tab i i , ron({/ aç ı s ı ndan o l ağanüstü i � lcr.

"Nugıwl için, sen i n bugün ba�ı ıa gelenleri ba�arıııak çonık oyuncağı k a l ı r. Özel l ik l e de çok daha zorl u i � lerin listes i n -

l (ı(ı

E R K Ö Y K Ü L E R i

den gel m i � ola n sen in nagıw/111 i ç i n . Asl ı n a bakarsan çok dalıa

tekinsiz bi şeye de g irişm i ? l i . Ne olduğunu hissedebiliyor ıııusun?"

Kafama bi r anda m i lyarl arca soru ve duygu üşiiştü . Her

y an ım ı k apl am ı ş olan dinginlik duygusu, şiddetli bir rüzgar ı ıcdeniyle uçup gitmişti sanki. Bedenim. karanl ı k bir çukurun kenarı nda olduğu mu h i ssedebi l i yord u . G ize m l i ama somut bir bi lgi parçası yla s avaştım bir süre. B ir şey kendisini ban<ı göstennck isterken benim inatçı bir par�·aın bunu örtmek isti yor

gi biyd i. Bu tepişme ben i aşama a�aıııa, bedenimi l ıissedemeyinceye dek aptal laştırdı . Ağzı m aç ı k , gözlerim yarı kapal ıyd ı .

Yüzümün g ittikçe sertleşerek, sonunda, k u ru ımı� bir cesed i n

sarnrımş deris ini n bfatas ına yapı �ıığı gibi yapışacağın ı giireccğiın h issine kapı ldı m .

B u n u n ard111dan b i r sarsıntı yaşad ı ı ı ı . Doıı Juan. e l i nde bo�

bir su kov asıyla önümde duru yordu. Beni ı s l at rn ı ş t ı . Ök.�li rdüm, yüzü mdek i suyu s i l d i m , ard ı ndan, sırt ı mda buz g i bi b i r başka dalganın yay ı l dığı nı hissett im. Oturduğum yerden rı rlayıp kalktım. Don Juan s ı rt ı ma da su dökmüştü.

Bana bakıp gülen bir grup çocuk vard ı . Don Juan baıı;ı gülümsedi. B i rl ikte otel ime gitmemizi, üstümü değişt i ımemi ıı

iyi olacağını söyledi. Beni parktan ç ıkard ı . Taksi bek lerken. bir

süre kaldırım taşl arı nı n kenarında d urduk.

S aatler sonra, yemeği m izi yiy ip, d i nleıı111emiziıı ardııdaıı,

don Juan ' la ben, k i lisenin yanındaki parkın en sevdiğimiz s ı r;ısının üstünde oturu yorduk. Dol ayl ı yoldan, o gün gösterm iş olduğum yabansı

tepki konusuna döndük. Don J uaıı çok d ikkatliydi. Beni, doğrudan s uçlamadı.

"Böyle şeylerin olduğu bil inir," dedi . "Nag11al, yüzeye

çıkmayı öğrenir öğrenmez, hiçb i denetim olmadan açığa ç ı k ı p

tona/da büyük zararlara yol açabil ir. Ama, seni n durumun özel.

Düşkünlük göstenneyi öylesine abarttın k i , ölebilirdin, ve bumı kafana ta kmayab i l irdi n, ya ela daha ela kötüsü ölmekte oldu

ğunu bile anlayamayabil irdiıı."

Ona, tepkimin, bana, "nagu al "ım ı n yaptı klarını h issed iyor

muyum, diye sorduğu anda ba� ladığı nı söy ledim. Ne demek is-

kisiliğin

ıcd igini aııladı ğ ı ı ı ı ı dli � ünıııüş, ama bunun ııe olduğunu t anımlamaya kal kar kal kıııaz d u ru biçiıııde düşüııeınedi ğ i m i n ayırdı

ııa varnı ış t ı ııı . Baş dönmes i gibi, hiçbir şeyin gerçekten öne m i

yokıııuş gibi kay ı tsızlık duygusuna kap ı l m ı ş t ı m . S onra, bu

duygu btiyüleyici b i r yogunl aşmaya dönüşmüştü. S anki, yavaş\·a dı�arı dogru eıı ı i l iyorduııı. D i k ka timi çeken ya da tuzağa

düşüren şey ise nıeşunı bir bilginin bana açı k l anmak üzere oldugun<ı i l işkin açık seç i k b i r duygu ile h içbir şeyi n bunu böl

ı nesiııe iziıı verınemcsi isteğiıııı d i .

"Saııa a\'. ı k l aııacak Şt'.y ölüıııüııdü," ded i doıı J uaıı. " Düşkü nl li k �östermeııiıı teh l i kesi bu, i ste. Çok abartan bi

..__

�

.!>

o lması ııt:deııiyle sen in i ç i n öze l l ikle geçerl i . Toııa l ı n düşkünlük gösterıneye öylesine alış111 ı ş ki, özü nün bütünse l l iğ i n i tehli keye a t ı yor. Korkun�· bi v;ır ol111a b i ç i m i bu, be ! "

" N e yapalı i l i ri 111'1"

' " B iri, öte k i n i desteklcyi nceye dek /Onalın ak ı l l a, nagıuı/111-

.1 0 ey leıı ı lerle gtiveııce altı ııa al ı ıııııal ı. Sana dt:di yd i m , tona/,

egeıııcııd i r aıııa, ç<ıbucak da yaralan<ı b i l i r. Nagıw/o gt:l i ııcc, hiç

y a d a ıındeyse l ı i ç b i L'd i ımlc buluıııııaz. /\nıa, bi de eyleme ge

çerse, 10110/1 iiyle bi kork utur ki . . .

· · s u sabah, ımıa/111 çok korktu da kend i l i ğ i ıideıı büzüştü.

böy lece 11agıw/ işi ele aldı.

'" Yaraıııaz b i köpegi yerine göndermek i sterm i ş g i b i , ıiagua/1111 sarsabil mek aıııacıyla p;ırktak i fotoğrafç ı l ardan birinden

bi kova su öd üıiç aldım. Her ne o l u rsa olsun, tona/ korunmalı.

Egeıııe n l i g i e l i ıideıı alabil irsin, ama uzakları gören b i danışman

olarak yanında tutmal ı s ı n onu .

"'foıw/a yöneltilen c iddi bi tehd it ölümle sonuçl an ı r dai111a. Tona/ ölürse, iıısan da ölür. Tona/, zayıt1ığı nedeniyle kol ayca yok ed ilebil ir. S ava�çınm sanatları n d an b i ri de, rıagıwlı, ll!na/a desıck verecek b iç imde ortaya ç ı k arması d ı r. S an at sözci.iğü ıüi kul lanı yorum , ç i.inkü büyi.icüler nogıw!ı ortaya ç ıkar

ınanın yalnız 10110/1 desteklemek le mümkün olabileceğini çok

ıyi bil i r. A n l ı yor musun? İ şte, bu desteğe k i ş isel erk adı veril ir."

Don J u an ayağa kalktı, gerindi, ark a y a doğru yayland ı .

Ben de kal kmaya n iyetlend i m , n e var, d o n J ua n beni yumupk-

1,·a yerime oturtt u .

"Alacakaranl ığa dek bu s ı ranm [i stliııck oturıı aıı gere k .

alıbap," dedi . " Ben i m g it ıırnı gerek iyor � i n ıd i . Geııaro cLığ larda bekler beni. Üç gün içimle ev iıe gel . urda bul u � ur u z . e ı ı ı i'1"

"Genaro ' nu n evinde ııe yapacağız'!" d i ye sordu ıı .

" ' Yeterince erk i n i n o l ıııasıııa bağ l ı ." ded i , · ·c:ıeııaro sana nagualı gösterebi l i r. "

O a�amada d i le get irıııcıı bir şey dalı;ı vard ı . Tak ı ıı c l b ı ses inin, ya�aıı ının bi r parçası ıı ı , yoksa lx:ni � a� ırıııak i ç i n u y gu laımı ı ş b i r yöıteıı ıı i olduğunu b i l ın eıı gerekiyordu _ Ed imlerin i n hiçb iri, bu giysiyi giymesi bdar y ık ı ıı ıya u ğraıı ıaı rn�tı ben i . Durumun kendi iç imle ü rkli ılü veri c i ol nws ı bir yana.

don J u an ' 1 11 kend i s i de pek heybct l i o lıııu�tLı . Bacakl ;ırı ıa

genç lere özgü bir çev i k l i k ge l ı ı ı i �. Ayakbbı g i ymek le deıge

noktası deği�ın işt i saık i : al ı �tığıml an dalıa uzu ı ı ve eıı ı ı ı

adımlar atı yordu .

" B u t ak ı m ı giyer m i s in lıep'?" diye sord uıı .

"Evet," d iye y anı tl adı , çek ici bir g ü l li�le. " Dalıa başkala ı-ı

da var. Ama, daha da çok k orkıı ayası ıı d iye, değ i � ı k bi lak ııı

g iymek istemedi m bugün . "

Ne düşüneceğ imi bilemed inı. Yolun sonuna vardığımı lıis

seıtim . Eğer don J uan takımı g i y i p b u kerte lıcybct l i giirü ıli

yorsa, her şey mümkündü, deıııek k i .

Kafamı karı ş t ı rd ı ğ ı ndan ıııeıııımııı o lımı� g i bi gü l üyurdu .

" H i sse sene t lerim var ben i m , " dedi g i ze ı ı ı l i ;ıı ı ı a içten biı

sesle, ardı ndan y ü ıtiyüp gitt i .

Ertesi Perşembe sabal ı ı , bir dostumdan benimle doıı J uan ' ın ben i i tııi ş olduğu havayol u bürosunun karş ı s ı ndan Lıgun i l l a çarş ı s m a dek yürümes i n i istedim.

B izi oraya u l aş t ı racak en kest i rme yolu seç t i k . Tüı ıüıiı

yürümek otuz beş dakikamızı a l d ı . Çar� ı ya u l a�tığı ıııızcla yöı[i

mü bulmaya ç a l ı �t ı ın . B aşarama d ı ın . Durduğumuz geıı i� cad

deni n k öşes indek i giysi cllik k füına yönelel i m .

Elindeki fırçayla bir �apkayı d i k katle teıı izl eyen gen<; hiı

kadına, "Affeders i niz," dedim. " Madeni p a rn ve salıaf tezgülı

lan nerede acaba?"

" B izde yok," dedi s in i rl i bir sesle.

TO N A L 1 K c ((J LT rvı E K

'

""Aın a, bu çar�ıda b i r yerlerde. dün giirdüm daha."

""Şaka ı ı ı ı hu')"' Lky ı p tezg<tlı ı ıı a rd ı na geçt i .

Pe� i ııdcıı seğ i rt i p, seyyar tezg;\hları n nerede olduğunu

.�öykın L· s i i�· i n yal vard ı m u ı ı a .

""Dlin giirınliş o l <ıınaı� ı ı ı ı L." ckd i . "O tezg:llı l ar yalnızc a

Paz;ı r giiıı lc r i . ş u duvarı n mad a ;ıç ı l ı r. H a rt a n ı ıı d iğer gün lerinde giircıı ll' z s i ı ı i z uı ı l a rı burada."

"" Drnıek yalııızca P:ızar gliıılcri," decl i ı n . kendimi bil

ıı ıeckıı

""Evet. Y;ı l ııızca Pazarl arı , k ural b u . Öb ü r güııler trafi ğ i n

akı � ı ı ı ı öıı lcyebil i yorl;ır."

A ra bayla dolu geni� caddey i gii.�terd i.

Nagualın Zamanı nda

Don Genaro ' n un ev i n i n önünde k i yoku�u kn�arak ı,;ıkLığıımbı,

don J uaıı · ı a doıı Genaro ' y u evin öıı liıιde k i s üpürülıııü� alaıcl;ı otu ru rken buldum. Bana g ü l ü m sedi ler. Gii l ü� leri nde öyks i m· bir sıcak l ı k ve safl ı k v ardı k i bedenim o a n k<1ygıyla 1-..a s ı l ı v c r di. Koşuyorken y ü rüyüş konuınuıιa geı;t i nı . Onlara selam VL'rdim.

"Nasıl.•rnı?" d i ye sordu don Geıιaro, a:;; ı rı sevecen l i k d() I U b i r sesle, ardından hep b i rden gül ü�meyc ba� l a d ı k .

:

:.

"'Çok i y i görli ıiiiyor." d i ye aray;ı g i rd i doıı J u a n , ben yanıt

ı �ıııLıdan önce.

" ' B u n u glirliyoru ın . " dedi don Genaro. "'Şu \' i lk çeneye

hak b i r ! ! lele gerdandaki ş u y;ığ tabakaları ıı a b ak ! "

Don J u :ııı b l ı k alıalan koyverirken ı ı ı idcs i n i tuttu.

" ' Y i.izi.i ıı yuvarLı k l aşnıış," diye .sü rd ü rd ü don Genaro. "'Nein y:ıpıyordun1 Tıkı ı ı ı yor ımıyduıı'!"

Don J u :ııı ona, yaşaın ı ı n ı ıı lıcıii.iz çok yeıncın i gere k t i rd i ğ i

konusuıında �aka yol l u b i r g i.ivence verd i . Ç o k dost;ıııe b i ç i ıııde

ya�a ı rn rn la cLı l g a geçti le r. Doıı J ua ı ı . <ırala r ı ı ı a o t u ırnaıı ı ı i stedi.

G i.i ıı eş dalıa o s ı rada b:ılıd:ı k i k uc a s ı radağLı rı n a rd ı n a g i ırn iş t i .

"'Nenle .senin �u iin l ü de rter"" diye sordu duıı Gcn;ıro. deftni ı ı ı i cebi mden ç· ı kanl ı ğ ı ı ml : ı d a . · · Yaş;ı s ı ıı ! " d i ye bağırıp onu L'I iımkn a l d ı .

B e ı ı i iiy k s i ı ı c özenle izlem i ş t i k i t i.iı n t a v ı rl arı ııı ı ezbere bil i yordu . De rteri iki e l i y l e t u t u p ne yapacağ ı nı b i l mezıı i ş g i b i .

. s i n i rl i .s i n i rl i oynadı d u rd u . İ k i kez fı rlat ı p a t ı n a aşaıı:ıs ına gelerL·k . kcı ı d i ı ı i zor t u t arı ıı ı ş g i b ı yapt ı . Soıır:ı d a , d izlerinin

aras ı ı ı a s ı k ı �t ı rı p. heıı inı yapt ı ğ ı ı ı ı g i b i . ateş l i bir b i ç i ı ı ıde yazrna

ı ı ıa öyk i.indi.i .

Duıı .l u a ı ı " ı ıı gi.i l ı ı ıekten t ı kanın a s ı n a ram a k k a l ıııı ı şt ı .

" ' B e ı ı g i t t i kt c ı ı soıırа ııL· yaptın?'· d i ye .sord u .

Duıı Geııaro .sı rt i.is t i i diişiip. ağn y l a yere (;arpan lı ir k afo-

1 1 1 11 o tok .se.s i ıı i \' t k a n l ı . (iiizucu y la lı:ına bak ı p s ı rı t t ı .

" ' G i t ıııL·ııı gnek iyurd u . " dcd i ı ı ı . · · H a rt a i ç i gi.iı ı l crde seyyar

tc;g{1 1 ı l arın kurul ıııadı .Q ı ı ı ı iiğrend ııı ı . lıeı ı ı . ··

İ k i s i de g i i l ıı ı eye h:ış L ı d ı . Soma. don .i llan soru sorınaıııın

yeni h iç b i r ŞL'Y urt:ıya \,; ı k: ı n ı ıayac:ığı n ı siiylcd i .

· · f\ e oldu i!Cl\ekten. doıı J u an"" d i ye sord uıı.

"' İ ı ı :ı n b:ı ı ı a . b i l ııı iyonı ı ı ı , " diye kestirip att ı . · · s u kon u l arda

q i t iz seı ı i n k . B e n i m s;ı ı ı a göre tek avant a j ı m nagıala n a s ı l gid i leceğ i ı ı i hil iyur. s e n i ı ısc b i l m iyor ol ııı�ı ı ı d ı r. B u nun d ı � ı ıı d a semkı ı dalı:ı !"azla b i � e y b i l ı ı ı iyonıın . ' '

··cıen,·d .. tcıı o çar�ıya g i t t i m m i hen. d o n J uan'1" d iye sorduıı .

' "Tabi i . S:ııa 11ugııu/111. savaşç ı n ı n h izmet i nde o l duğunu

söy lcıı ı i�ı i ı ı ı . Öy le d i ı ı ı i . G c ı ıaro'?"

/ . .

"Doğru ! " di ye bağ ı rd ı don Genaro paLLıyan b i r s e s l e , w

bir s ıçrayışta ayağa k a l k t ı . S an k i keııd i s i rı i yere uzan ı r kuı ı u ı n d a , d i m d i k <ıyağa kaldırmak için s e s i y l e yl'ri it ıı i 0 L i .

Don J u an , gü l mekten yerlerde k ı v ran ıyordu . Kayılsız b i r

havaya bi.iri.in m i.iş o l an don Genaro g i i l i i rn,· b i r b iç i ıı de yere kadar eğ il i p bize veda ett i .

"Genaro seıı i yarı ıı sabah görecek." ded i don J u;ııı. " Ş i m d i , tanı bi sess izl ik iç i nde oturıı ı a l ı s ı n �urd a . "

B aska t e k bir sözc ü k elınL'.d ik. Saallcr s i.i rL'll sess izl i 0. iıı ar-

,

d ından uyuyakalm ı �t ı m .

S aatime baktım . ;\l eredeyse, sabah ı n ; ı l t ı. s ı ı ı ı giisteri yordu

Don J uan, doğu u tkumb k i yoğuı ı b u l u t kiiıııeleri n i i ı leycreL

yağmurl u bir gün ol acağı kaıı ı s ı ıιa vard ı . Duıı Geιιaro ı sl' h;ı v;ı

y ı koklayıp giinü n s ıcak ve ri.izgJ.rs ı z ge�:eceğ i n i ek led i .

"Ne kadar uzağa gidiyoruz'1" d i y e sord u m .

"Şurdaki okal iptüs ağaçl arı nın oraya," d iye yaı ı ı t lad ı doıı

Genaro, bir b i r buçuk k i lomet re öteclek ı ağaç k i.i ııes i olduğunu

sandığım şey i göstererek.

A ğaçl ara u l aştığım ı zda. hun u ıı bir klinıL' ol mad ığı ı ı ı ;ıyrıınsadıın; oka l ipti.is ler, değ i şi k b i tk i leri n eki l d iğ i tarl a l ;ırı ıı sını rların ı bel irl emek amac ı y l a di.iz s ıralar h a l inde ck i lı ıı işt i . 13 i ı m ı s ı r rarl:ı s ı nı n kena rı ndan, ve huyl arı otuz metreye var;ı ı ı

ağaçların yaıı ı nda yüri.iyi.ip boş bi r a l ana gel d i k . Ek i ıı i ıı yrn i b i

çil m iş olduğunu di.işünd i.i ııı . Yal ıı ızca k i ı ıı i s;ıpLı r ve yaprak l:ır

kal ını ştı . B i rk aç yaprak tuplaıııak içiıı eği l d iyseıı de dun CJenaro ben i d urdurdu. K o l u ııı u b ti yi.ik b i r giü,:k tuttu. J\cıcLıın k ı \

raıı ı rken ko l um a yal nı zca parma k l arı y la değıı iş old uğu n u ayrıııısadım.

K es i n l ikle, ııe yapt ı ğı ııı ıı w ben i m neler ya�ad ığ ı ı ı ı ı n bi

l incindeydi. Panıιak l a rı nı k ol u mdan h ızla çekt i , sonra yeıı iclrn

yava�ça ay ıı yere koydu . Ayn ı dev in iıııι i b i r kez d;ıha y i ne led i :

ben ü rkünce de çocu k lar gibi eğleni p gü lmeye kuyuldu . Soıır;ı .

profi l i n i ban<ı doğru çev irel i . O gaga bu rnuy l a b ir k uşu aııcl ı r ı yorclu ; yabansı uzun beyaz d işleri ul aıı b i r k uşu .

Don J uan yumuşacı k b i r ses le h içbir şeye dok.u ı ı ı 1 1 ; 1 ın aı ı ı ı

söyledi . B u rada ııe t ü r b i r ek i n c k i ld i ğ i ı ı i b i l ip b i l ı ıed i ğ.
iıı i suı

N /\ CJ U A L I N Z A M A N I N D A

d u rn . Tarn söylemek üzereydi k i don Genaro araya girip b uras ı ı ı n b i r toprak k u rdu t arlası olduğunu söyled i .

Don J uan kahblıa atınaclan, cloğnıclaıı yüzüme bakt ı . Don

Genaro ' nun an l amsız yanıtı b i r �akayı andırı yord u . Kahkahayı

lxı �l aıacak bir k ı v ı l c ı m bek ledim, ama yalnızca bana bakmakl a yet indi ler.

.. Kocaman sol ucanlarl a dolu b i r tarla," dedi don Genaro .

.. Evet b urada yeti �en �ey, hayatta görebi leceğin eıı l ezzetl i sol ucaıılar. " Doıı J uan ' a dömtli. B i r s ü re b ir b i rl e rine bak t ı lar.

· 'Öyle değil m i ?" d i ye sordu .

.. Kes i n l i k li: doğru , " dedi don J uan, sonra bana dönüp alçak

se.sle ekled i , " M üh ü r buµün Cienaro ' da: ney i n ne olduğunu ancık o söyleyebi l i r. onun için ne derse yap. "

Denet i m i n don Genaro ' d a olması d ü � iiıces i korkudan so

ğuk terler diikıııeme yl'.t t i . B u n u söylemek i ç i n don J u a n · a cliindiim: ama daha d i i � iincemi d i l e get i rmeye zaman b u l am adan, doıı Genarn urnn ve ırı iitlı i � b i r ç ı ğ l ı k kopard ı : öyles ine yüksek

ve korkutucu b i r lıayk ı rı � t ı k i . ensem k abard ı , saç l a rı m rüzgürl;ı dağı l m ı � µibi o l d ı ı . B i r ;ın i ç i n kesi n bir parçal;ıııına d u ygusu ya�ad ı ı ı ı . Don Juan i ıı;ıı ı l m az bir hız ve deııl'l iıııle ben i döıı d li rı neseyd i yerimde yapı�mı� gibi k a l acak , iınkfıns ız bir o l aya t;ın ı k l ı k edemeyecek t i m . Dun Genaro, hemen e l l i metre uzakl ı kt a k i bir ukal i pt ii s ağac ı ı ı ı n gövdesi iizerinde yerden otuz ıııcıre kadar yukarıda yatay ol arak d u ru yord u . B u yet mczm i �

g i b i , bacı k ları b i r met rL' kadar aralanmı� b i ç i mde, ağaç l a b i r

d i k a ç ı olu�tıı nıyordu . Sank i ayakkabı l arında kancalar v ardı d a

yerçekim inc böyle kar�ı gel i yord u . K u l l arıı ı ı göğsii n ü n iizeriıılk kavu�turı ıu�tu, sırtı bana döniiktii.

Ona bak t ı m . Kork u y l a gözlerim i kapatmak ya ela görüntüyü y i t i rmek istemiyordum. Çabucak b i r dcğerlcnd i rıne yapı p,

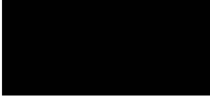
eğer onu görme alan ı m ın içinde t u tmayı si.irclüri.i rsern, neler

olup bit t i ğ i n i anbın ama yarcl ı ın c ı o lacık b i r i pucu , bir devinim, ya da herhangi bir �ey yaka l ayabi lirim d iye d i.i�i.in di.im.

Don J u an ' ın kafası sağ ku lağ ı m ı n d i b i nde bi tiverd i ; fı s ı l day;ıra k , o l anla rı aç ı k l aı nay;ı çabalaman ı n gereksiz ve aptalca olduğunu söylediğini i � i tt i m. Onun. "Göbeğ i n i a�ağı it, a�ağ ı ! "

diye y inelediğini d e duydum.

B u , bana y ı l l a r önce b[iyli k t\:lı l i ke . k or k u y;ı d a gerg i ı ı l i k

aıı l a rı ı ı d a k u l l aıııııam i\· i ıı öğrett i ğ i h i r yiıılll'llld i . Diy;ıl ranı

a�ağ ı ya doğru i t i l d i ğ i .s ı rada ağucLı ı ı dört kez kes k ı ı ıcL' J h.: k .'>

a l ı rnyor, bunu, burundan y;ıp ı la ıı ı ıdes a l ı ıı ; ı VL' verı ııe dev ı

ı ı i ıııleri i z l iyord u . Ağızd;ııı a l ı ı ıa ı ı i l k ı ı e k·.\ l c r i ı ı hcdc ı ı i ı ı url;ı

böl liı ıı i i ı ı de olu�aıı sars ı ı ı t ı l ıı r l ı iı,; i ı ı ı i ı ıdc l ı i s.sed i l ı ı es i , v e s ı k ıc;ı

kenct lcnı ı ı i� e l lerle k;ırı ı ı de l ig i b pat ı l ;ırak , u rl a biil i i ı m i ı ı gii\'lcnd i r ı l ı ne.s i , ve d i y a fraıı a.�ağıd:ıykcıı sck i ı kcz a l ı ı ı ;ı ı ı tlcr i ı ı nefesler i l e i l k : ı l ı nan nde.s l c r i ıı dcı ıet i ı ı ı iıc yard ı ı ı ı c ı u l u ı ı ı ı ı a s ı

gerekt iği ı ı i <H,' ı k l ;ıııı ı ?t ı . NdL'S verııll· l c r i se i k i kez ağ wLı ı ı i k ı

kez de lrnnıml a ıı . k i �i ı i ı ı tcrc i lı i ı ıe 1-1ür'-· y;ı\ a � y;ı Lia l ı ı ı l ı h i �· i ı ı ı d e yapı l ı yord u .

Dii�ii ıı ı ıedeıı. doıı J u a ı ı ' ı n ded i k le r i n i yeri ıe)!L' t i rd i ı ı ı N e

v ar, d n n Gcnaro ' y a bak ı ı ı ay ı b i r a ı ı i <,; ı ı ı h i k· h ı ra k ı ıı : ı d ı ı ı ı . N e fes a l ı p vermeyi s [i rd Li rd Li k t;c bede ı ı ı ı ı ı d ı ı ıg ı ı ı k� t ı , duı ı J u :ıı ı - ı ı ı d a bac a k l a rı ı ı ı ı bliktiigli ı ı li ı ı b i l inc i ı ıL' v : ı rd ı ı ı ı . (; iırli ı ı ii�c lı;ı k ı l ı rsa, ben i çev reı ı ı de diiıdiird liğii .s ı ı:ılLL sağ :ıy;ıg ı ı ı ı tuprak L ı k i b i r yarı ğa s ı k ı � ı ıı ı � , Lı:ıc;ığı ı ı ı r:ı l ı ;ı h ı ı l ı k VL' rL'LTk lıi<,· i ı mlc .

burk u lııııu�tu. B c ı ı i d lizL' i t t i ğ i s ı r;ıd:ı, d u ı ı GL· ı ı ; ı rn 'yıı l ı lıİ\ i ı ı ıLlc .

b i r ağac ı n üstünde giirıııeı ı i ı ı , lxn i \'L'VIL' l l Hlc u l u p b i ıe ı ıe d u y ;ı ı s ı z t.: ı l d ı ğ ı n ı ayrıımadı ıı ı .

Duı ı J u a ı ı k u l ağ ı ı ıı a , d u ı ı Ccıı;ıro ' y ;ı lı;ı k ı ı ı ; ı ı ı ı a ı ı ı ı l ı s ı l lLı d ı .

Onu ı ı , ' " K ı rp giiılcri ı ı i , k ı rp ' " ck'd i ğ i ı ı i d u y d u ı ı ı .

B i r a ı ı i 1;· i ıı i steksizl i k l ı i .s.set t i ı ı ı . D u ı ı .l t ı d ! I yeııdcıı lı u y u ıd u . Tli ııı o l a y ı n . b i r .sey i rc i o Lı r:ık . lı i r h i \; i ımk hcıı i ı ı ı k ı l ı ı l l i l ı olduğuna, doıı CJL·naru ' n u ı ı . yapt ı k Lı rı ı ı ı ı ı 1L·k ı :ıı ı ı ğ ı u L ı ı ı l ı'-·ı ı i ı ı ı

bakıııı ayı kest i ğ iııı t a k d i rde uıı u ıı yere dii şeceiliıic, y;ı lLı t iı ı ı ı

salınc n i ıı urt adaıı yok oLıc;ı ğ ı ı ı;ı i ı ı;ı ı ı ııı ı ş t ı ı ı ı .

A c ı veric i derecede u ı u ı ı b i r s li ı·e ı ı i ı ı aıd ı ı ıd a ı ı . duı ı Uc:ı ı:ıro topuk la rı Lİ/.eri ııde k ı rk he� dnece s:ığ;ı cl<ıı ı i i p ağa\· güvdL·s i n i ıı üzer i nde yli rlirneye h<t�Lı d ı . Bedc ı ı i t it riyordu. Öııce L i i

ç lik bir adı nı a t t ı . soma b i r i k iııc i s ı ı ı i derkcıı. top l ;ı ı ı ı se k i ı ad ı ı ı ı

att ı ğ ı n ı gördiim . B i r d a l ı ıı <,;evres i ı ı i lı ı k dola�ı ı ı ı ş t ı . S o ı ı ra. kol

l arı lıüli\ göğsiinlk k ;ı v u � ı ı ı u � . s ı rl ı ba ı ı a d\i ı ı Li k ul ar;ık ;ıµ;ıc ı ı ı

gövdesine o t u rd u . B ac ı k Lı rı , saml;ılyeye o t mııııı� d a . .,;ı n k ı

yerçck i ı ı ı i u n u et k i l c ı ı ı i y u rı mı� g i b ı s;ı l l aı ı ı ymdu . Soıır;ı, uı ıırduğu yerin üzerinde, a�agı doğ ru , i l c rl crıı ı i:; .c: i lı i dev i m l i . Lk

den i ı ıe paralel duraıı b i r d a l a yakla ş t ı . sol k o l u ve ba� ı y l a , birb(; s:ı n i ye boyunca buna dayandı: dayanak arama ktan çok, tiy:ıt rovari b i r et k ı yar:ı t ın a k i s t e r g ib iydi . Sonra oturduğu yer Lizeriı ıde dev i nerek sant i m sanıiın gövdeden dala geç t i , konu

ımı n u değ iştirip, s ı rad;111 b i r i nsanıı yapacağı gibi dala oturdu .

D o n .l uan k ı k ı rdad ı . Ağz ı ında berbat b i r t at v ardı . S ağ arb y:ıı ı ı mda duran cloıı J uaıı · a dönmek isledi m , ama don Genaro ' ı ıuıı cd i ı ı ı leriı ıdcn tekini bile kaç ı rmayı göze alamad ı m .

Doı ı Geı ı aro b i r stire ay:ık l a rı ıı ı sal l ad ı . sonra yavaşça eksen leri (;evresiıde cliindiircl ii ve sonunda yeniden, yukarı , gövdeıın (izerine doğru kayı verd i .

Don J uaıı. kaLıını i k i e l i yle yavaşça tutarak , o a n a dek ağac:ı d i k ciman görli � açını ağaç l a ko�uı o lana dek boynuımı sola

ı,,Tv i rd i . B u a1,·ı daıı lxı k ı ldığı ııda, don Geıaro yerçek i rn i ııe ıneyd:ııı okuyurı ı uş g i b i d u rırnıyordu. Yal n ı zc a bir ağac ı n gövdesi tisıli ıde ot urmak t ayd ı . G lizlcriıni k ı smayıp, bakmayı sürdi.irli ıce art a l aı ı ı ıı b u l aı ı ı k l aş t ı ğ ı n ı ve ckriıı l ı k kazan d ı ğ ı n ı ayrı ınsad ı ı ıı . Bunuıı yanı s ı r:ı. doıı Geıaro ' n u ı ı bede n i n i n berra k l ığ ı cLılı:ı d:ı yoğun la ş ın ı ş . lı i ç i ı ı ı i . çev rede başka lı ic,;bir şey yok.mu�

g i b i lıL· l i rg i ı ıleşip üııc �·ı k ı nı ş l ı .

Doıı Ccn:ıro <;:abucık d a l a kaymışt ı gene. B i r t rapez in üzerinde olunıyorı n u � g i b i ay:ık l :ırı nı sal l ıyord u . Çarp ı t ı l ı ıı ı ş b i r perspL·kı i i'ıuı bakı l d ı ğ ınc.Lı her iki konuma da öze l l i k l e de ağaç

gövcksiıiiı üzerine o!u rın:ısı, y;ıpıl;ı b i l iırn i ? gibi gel iyordu insana.

Don .1 uan, b;ışı ıı ıı. oıızuıııa dcğiıeeye dek sağa çev ird i .

Doıı Cicıanı ' ı ıuıı dal Li .stüıclek i duru mu (;ok d o ğ a l g i bi görlin i.iyord u . A ın a , yen i den ağac ı n gövdesine yönel i nce, gerek l i gör

.se l ;ıyarl a m a l a rı yapaıııadı m , oııu k a l as ı t oprak yönünde, ba�a

şağı durur g i b i gi.ird lirn .

Doıı G c ı w rn b i rçok kez iine ve arkaya doğru dev i n i rken ,

doıı J u;ın , onuıı l ı c r k ı m ı ldanı :;;ı ıl(l;ı, ba�ım111 yönünü değ iştird i .

Y<ıp t ı k l arı ayarl :ıın a l ar somıcuıında perspe k t i f duygumu t ümi.iyk y i t i rd i m , bu duygu y i t i nce de don Geıanı ' n uı ı dev i n i mleri o deııl i Lirküıüe li g:el ı ı ı emcyc baş l a d ı .

D o n C c ı ıaro u z u n bir s ü re dalda k a l d ı . D o n Juan boyıı uımı

düze lterek, don Gcıaro ' nuıı i nmek üzere olduğunu fı s tldadı .

B uyurgan b i r sesle fı s ı ldad ı ğ ı n ı i�ittiın , "A�ağı b;ıst ı r, ;ı�;ığ ı 1 "

Don Genaro ' n u n beden i b i r t ü r geri l imle ırnlı l anıı ı :;; g ı lıı duru rken, ben h ı z l ı hızlı nefe.� veriyordum; soıır;ı, bedc ı ı i �ev ke geldi, yum u�adt, geriye doğru s a v ru l arak bir s ü re diıkri ı ı den ası l l kal d ı . Bacakları , biçim lerini y i t i ırn i� ele ası l ı kalamı yorlarmı � gibiydi; birden yere doğru dü�ıııcye ba� l ad ı . Dü�ü�ün ba�lmlığı an, ben d e sonsuz b i r uzayda dü�iiyor mu�um hissine kapı l d ı m . Tüın bedeniıı lc. acı verici olduğu ka d ar zevkl i b i r ıstırap ya�adı ın ; öylesine yoğun ve uzun bir ı s t ı rapl ı k i b u . sonunda bac ak l arım beden i m in a ğ ı rl ığ ı n ı ıa�ıyaııaı oldu da, y u nı u �ak t oprağa d ii�iiverd i m . Dii�ü�iimü yava�LıLı b i l mek i\·in, kol l arım ı zorl u k l a oynatab i ldim. Öy les i ne sık \t' yoğun nefes a l ı yordum k i , yerdek i tozlar burnuma doldu. bu nın deliklerimi ka�ın d ı rd ı . K<ı lkı ı ıayı dcıediıı ı . aına kasları ı ı ı sank i t ü m gi.i;,:leri n i yi lirı n i � lerd i .

Don Genaro ' yla d o n J u a n gel ip yanı ba�ıııda durdu l a r. Seslerin i , çok uzaklan gcl iyorı ıı u� gibi duyuyordum, ama bcıı i çek t iklerini h issede b i l d i m . B i rer koluıııdaı ı ve bacağı ımlaıı tu tup, beni kal d ı rım�, kısa bir süre ıa� ı m ı � o l nı al ı ydılar. A�ağı

doğru sarkık ba� ı nı l a boynumun rahats ı z l ı k verici konuıı unıııı

kesin l ikle b i l incindeydim. Gözlerim ;ıç ı k t ı . /\ l ı ı ı ııdaıı ge\· i p giden topra ğ ı , ekin sapları n ı görebil iyordum. Sonunda bir tiıreıw nöbet i ne yakal and ı m . S u l ar ağzıma b u rn u ma g i rerek ben i öksürttü. Kol l an ın , bacakl arı nı del i ler gibi dev i n i yordu. Y ürnıeye ba� ladıın, ama su yeterince derin deği l d i ; b i rden keıı d i ıı i .

ben i atım� oldukları s ı ğ çayın i çinde ayakta d ur mkeıı b u l d u m

D o n J u a n ' l a d o n Genaro, ara ları nda apıalcı g ü lü�ü p durdular. Don J uan p açaları nı s ı v ayıp yanı m a ge l d i . G iizlcrimL·

baktı . hen ü z i � i ı ı ı i n bilmedi ğ i n i söyley ip ben i yava�ça suy;ı itt i . Bedeni m hiçbir d i ren\' göstermedi . Yen i den ısl anmak isıeıı i yord u ı ı ı , a m a b u arzumu kas l arı ıııa i leıebil ıı ı e ı ı i n b i r y o l u yoklu, geriye y u varlandım . S oğu k l u k daha d a yoğunl a�mı �ı ı . H ızl a , d ü�tüğüm yerden fı rlad ı m , ama yanl ı � l ı k l a kar� ı k ı y ı y a geçtim. Don J u an ' l a don Cienaro yan l ı � yiine g iden bir sürüyü ıupl <mnı� g i b i b ağ ı rı p , ı s l ı k çalıp önümdeki çalı l ara ta� atıı l <ır. Çayı yen iden geçip k ı y ı y a u la � t ı ıı , y an l arı ndaki bir kayanı n üstüne oturdum. Don Genaro ' nun giysi lerimi geri verd i ğ i aıı <; ıplak

..

N i\ CJ U ;\ L 1 N Z i\ M ı\ N 1 N D ;\

olduğumu ayrı m s:ıdıın. C.J iy.s i lerimi ne zaman, nas ı l çı kardığım ı a 11 1 ın sayaın ı yordum . C stiiımleıı s u l ar dam l ı yord u , hemen giy i nrnek istemed i m . Don J uan, don Gen<ıro 'ya dönüp, patlayaı ı bir .se.slc, .. Taıııı a�kı n a, �u adama b i lıav l u ver ! " ded i . O l ayıı saçmalığını kav ramak birkaç saniyemi aldı.

Ç o k i y i y d i m . Öylesine m u t l u yd u m k i cı11 ın konu�mak i s temi yord u . N e var, a � ı rı zindel i ğ i m i gösterirsem ben i yen i den suya ar:ıcı k l arıı ıdan e ı ı ı ı ı ıdiıı.

Doıı C e ı ıaru hcıı i izled i . Ddici bir bak ı � l a bana bakan gözle rıı ıck v alı�i bi r lıayva111n yaban s ı l ığı vardı.

Don J uan, d urup duru rken. " İ y i s i n , " ded i. "Denet i m ine kavuştun. aıııa ok:ıl i pt ii s ağa\; ları n ı n urda bi orospu çocuğu g i b i dü�kiinliik gösterd i n . "

K a t ı l a k:ıt ı l :ı gii l mek isted i m . D o n J u:ın , o sözleri öyles ine

gii l iiıç bir b i ç i ı ı ıde söyleıı ı i �ti k i denctiın i ıne kavu�ınak için

a�ırı derecede çabalamam gerek l i . Soma iç· i ın de b i r yerden bir

koı ı ı u t aldıın . Beden i m i n ort a s ı ndan gelen b i r ka? ın tı , e l b i se ler i m i ç ı k:ırıp gene suya g i rmeıııc neden oldu. Be� dak ika kadar kaldım suda. D ı?arı ç ı kt ığı mda sak ın ı ın ı ele a l ı nı � , yeni den

keııd i n ı o l ı ı ı tı?tum .

.. C üze! gösteri ," ded i don J u a n , oın zu ı ı ı u t ı p ı � layarak .

B e n i yen iden okal iptüs ağaç larına göt ürdüler. Yürüdüğümiiı. s ırada don J u:ın, "tonal " ı ın ı n tehl ikeli b iç i mde zedcleneb i l ın e olas ı l ı ğ ı ı ı ı ı ı b u l unduğunu , don Cenaro ' nu n ediın lerindek i uyumsuzluğun bunda payı o l abi l eceğ i n i aç ı kladı . B un u sürdli rı ıiektcn lince vazgeçerek don Cenmo ' n u n ev ine dönmeye karar verd i k leri n i , am:ı kcnd i ı ı ı i yeıı iden suy:ı atmam gerekt i ğ i

ııi b i l i yor ol ınaın ın lıcr �ey i dcği�t ird iğ i ni söy led i . Ne v ar, ağaçları n orada ne yapacağ ı m ı z l a i l g i l i tek söz etıned i .

Tarlanı n ortasında, daha önce durduğumuz noktada durd u k . Don J uan sağımda, don Cenaro ise soluındaydı . Kasları

geri l i , teti k bir koıuumcla öylece kaldı l ar. Bu gerg i n l i ğ i on daki ka kadar sürdürdüler. Gözleri m i k i s i arasıııda g i d i p gel iyordu.

Don J uan ' ı n, ne yap ı l ac ağı konusunda i pucu vereceğ i n i clü�ündli m . H ak l ı yd ı m . Bir an i ç i n bede n i n i d inginle�tirip topra k l arı tekmeledi . B an a bakmadan , "Gitse k clalıa iyi olacak, gal i ba,"

ded iğini duydum . Don Genaro ' nu ıı , '"nagual"la i l g i l i bir göste-

r i daha yapmaya n iyetlendiği, a ın a sonra buıu yapınaın;ı ka r;ırı aldığı dü�üncesi b i r anda � i ın �ek g i b i gcı,,: i ve rdi k a Lıııcfaıı.

Gerg i n l i ğ i m i n geç t i ğ i ı ı i l ı i ssett i ıı ı . Soıı b i r i�aıu İ<ç' i ıı b i r aıı daha bek ledim. O s ı rada don CJenaro da d ingiıık�ııı i � t i Sonra i k i s i b i rden b i rer a d ı ın öne \· ı k t ı Lır A n ı k . orada i � iı ıı iz i n bittiğini an l adım. A ın a , don CJ en;ıro o ıııli tlıi� \: ı ğ l ı ğ ı ı ı ı yeıı ideı ı s:ı v u rd u .

Del iler g i bi ı ı des a l ı p vnı ı ı cyL' baJ l ad ı ı ı ı . Çev reı ııL' b;ıktırn. Don Genarn gözden yitıın İ] l i . Doıı J u aıı iiıııi.i ımk· duruym d u . K alıkalıalar i ç i nde k ı v ra n ı yordu. B a ı ı a döıı d ü .

" Kusura bakına," ded i , fı s ı l t ı y l a . " B a 0 k a yol u yok tu "

Don Genarn ' ya ne ulduğuı ı;ı i l i� k i ıı suru Lı r .,urıııak i .,t ed i m , ama d i y afra m ı ın ı a?ağı ıııııey i s ü rd ü rı m·yip de ııel"cs al ı p vermeyi kesersem i.ilcceğ i ın i a ı ı l ad ı ı ı ı . Doıı J ua ı ı , çenesi y le a rdı ımla bir yeri imledi. Ayak ları ı ı ı ı k ı ı ı ı ı l cl <ıtın adaıı , ba�ı ı ıı ı sc· I omzuma doğru döndürmeye ba� l ad ı ın . A ın a , dalıa neyi i ı ı ı knı i] olduğunu göremeden, don J u an yerinden rı rl ;ıyı p beıı i durdurdu. Sıçray ı � ın d a k i güç l e bcı ı i yakal ayı � ı ı ıdaki im: yüzli ndeıı dengemi y i t i rd i m . S ı rtüstü dü �erkeıı tepk i sel o l ;ıra k don J u ;ı ı ı . ;ı

tutuııduın, ama onu da keml i ıııle b i rl i kte yere dii� ii rdii ı ıı . A ı ı ı ;ı.

yukarı baktığımda gördük l e r i ı ı ı görıııe duyuıı l a dllk u ı ı ı ı ı;ı duyulll arasında laı ı ı b i r u y u ı ı ı suzluğun o naya <.; ı k ııı;ı s ı ııa ıedc ı ı oldu

D o n J u an ' ı , ay;ıkl<ı bana gii lerken gi.ird ü ı ı ı , oys;ı lıcckı ı ı ı ı ı

beni neredeyse topr;ığa ırn lı l a ın ak iizcrc o l ;ıı bir ba�ka hcdL· ı ı ı ı ı

ağırl ığını ve b;ısk ı s ı ıı ı k esi ı ı kes l ı i ssed i ymdu

Doıı J uan e l lerin i uz;ı t ı p k a l k ı ı ı aı ı ı a y:ı ı d ı ı ıı e t t i . lkdrnsel

duyumum ise iki ayrı bedeni bi rck ı ı t u t u p 1,·d .. ı ı ıd' 1c ulcluğu lı i

ç iın incleyd i . Ol anl a rı b i l iyorıııı0 gibi gli l ü ı ıı sL·yerek . i ıls:ı ı ı ı ı ı

"ıagual"la karş ı Lırş ı y a i k e n a s l a sol ı ı ıı a dlı ı ı ın rn ıe.s i gere k t i � ı

ıi beli rtti . " N agu a l " ın ölümcül oldu�uı ı u , s;ı k ı ı ıL·;ı l ;ı ı ı ,1;1tl'll u l

dukları ndan dalıa da ıelı l i ke l i b i r dmuıı;ı gL·t i ıı m·ı ı i ı ı l ı i \· gerekmediğini söyledi. Sonra ben i yava�c;a cliiıdlir[ip koca ı ı ı:ıı ı hiı okal i ptüs ağac ı y l a kar�ı kar�ıya b ı r:ı kt ı . B u . u yi iınk k i c ı ı y:ı�lı ağaç olmalıydı. Gövdesi herhangi b i r b;ı� k ;ı :ıg;ıc ı ı ı cı ı aı i l.. i katı büyükl ük teyd i . Gözleriyle ağ:ırnı teıwc.; i ı ı i iıı kd i . Don Gc·n aro b i r dala tüııemhli. Yüzü b:ın<ı diiı ü k t Li . Gıı,1 l c ri , ı s ı ğ ı y;ı ı ı s ı tan i k i kocaman ayna g i b i görii ıüyordu. B:ıkıı :ık islL'ı ı ıL·d ı ı ı ı

ama don Ju;ıı gözlerim i k ı nı ı l datııaı ıı;ııı k o ı ı usumla d ı rctl ı

C ii ç l li bir fı s ı l ı ı y l ;ı göz lerim i k ı smam ı . korku ya da diişkünlük

giistc rıııcye l ı rs;ıt y;ı r;ıtınaınaıı ı buyurdu .

(](iz l e r i m i k ı rpa k ı rpa bakt ığımda, don Gcıiaro ' ıı u n gözleri n i n esk is i k adar ü rk ütücü o l ıııad ı ğ ı ı ı ı ayrıı n s ad ı m . Gözlerimi

;ıı,: ıp b;ı k l ı ğ ı ıııdaysa gene o del i rt ici parı ltı yı görebi l i yordum.

U z u ıı .sü re. dal ı n ü.s lünc tüned i . Sonra, bede n i n i kesi n l i k le

k ı ıı ı ı l d ; ı Lıııadan. ;ıyn ı ç·\iııııel ııı i � konumu koru yarak a�ağıya atb y ı p bu lı ı nduğu ın yerden birk aç ıııeı re uzakta yere kondu. At

Lıy ı) ı ııı ıı J ti ın liı ıl' l aı ı ı k o l ııı uşıuın , gözleri ı ı ı i n yaka lamama izin

verd i ğ i n i n ötes inde başka şeyler ele sez i n lem i ş ti m . Don Geııaru geı\L·kıc·n ;ıi l aın;ıı ı ı ı şı ı . B i r şey onu arkas ı ııclaıı i ını i ş ı i de. b i r parabol ç i zerek kayıııas ıııı s;ığbını ş ı ı . Tü ned iğ i dal otuz metre

kadar y ü k .-;ckteyd i : ağ;ıç· ise k ı rk bcş metre uzağ ı ındayd ı ; bcdc

ı ı i ı ı i ıı. 1-.undııığu yerl· u l aşab i l me s i i ç· i n b i r eğri ç i zııes i gere k i rd i . A ıı ı;ı, bu uzak l ığ ı aşın ak i ç i n k u l l a nd ı ğı güç, doıı (!eıianı ' ı ı u ı ı b.s l arı ı ı ı ıı i.irli n li dı:ği l d i : hı:deıı i b u l ı ınduğu daldan yere dl>ğnı ··gi.ıl li r[i l ın üş t ti". Ayak kabı l arı n ı n a l ı ı y Lı s ı rt ın ı , bedeni

p;ır;ıbolü <; i znh.rn b i r aıı �iirchi l ıııiştinı. Soma, ağırl ığ ı y l a 1-. u ru

ı upr;ık ıupa k Lı r ı ı ı ı c;,ı:rek, lıaıta bir ın i k t ar toz Lı ld ı rar;ık . a ı ı ı a

yav:ıy,·;ı. ynt.' k uııd u .

Duıı J ıı;ttı :ırk:ıında k ık ı rdadı . Doıı Geıaro lı iç·Lıir �ey u l nıanıı� g ı b i :ıya[:.:ı b l k ı p t'-iiı n lc[:. i ııı i ıı kol undaıı <,:ekerek, ora s ını ı,: rk ı: t ı ı ı d.; iizcre uldu[:.u ımızu b i l d ird i .

Unıı (lrnarn · ıı u ı ı L'V İ ıı c diinii� yol u nda. l ı iç k imse tek b i r

s \ iz h i l e L'l ııed i . D i ı ı µ i ı ı d i ı n , :ık l ı m ha� ı nıd:ıy d ı . Don J uan ben i

h i rk;ı\ k u d u rd u ru p !:-'iiz l criıı ı i . i\'l cri ııL: baka rak inceled i . Tat

ı ı ı i ı ı u l ı ı ı ıı.� g i biyd i . G e l i r 121:.' l ı nez, don Gcıı;ıro evin ;ırk a s ı ı ı a

�c�·ti S:ıat iıl'llliz sabalıııı erken saat leri ni güsıeriyordu. Doıı

J u cıı ı k a p ı ıı ı ı ı iiı ı li ı ı c u lurar:ık bana da yer g.iisterd i . Yoru lınu �-

1 11 1 1 1 . c: nım uz;ı ı ın ı a:r � i ın �ek g i b i u y k u y a d a l d ı m .

D u ı ı J u ;ıı ı ' ııı IX'lli s arsmas ı y l a uyaıdııı ı . Zaıııanı öğrenmek

i�ı cd iı ı ı . Saaı i ın k a y ı pt ı . Doıı J uaıı göm lek ce b inden ç ı ka rdığı

s;ı;ıı iın i h:ııı;ı verd i . Öğleden soma 1 :OO ' i güsıcriyorclu . Yukarı

h;ı k t ı ıı ı , VL' gi..izleriıı ı i z b u l u�t u .

· · ıı a y ı r. i\ç ı k Lııı;ı yok , " dedi yi.izlinii henden uza k l a � ı ırırkL·ıı. "l\iugııu/a yaln ızca t;ın ı k o l u rs u n . ' '

Evin çev resinde don Genaro 'ya bak ındım; yoktu. Ön tarafa döndüm. Don Juan yemem için bir şeyler hazı rl amıştı. Son

lokmayı d a bit irdikten sonra konuşmaya baş l ad ı k .

" İnsan nogıu/lo ilgileniyorsa eğer, asla doğrudan hakııam a l ı d ı r," dedi . "Sense, bu sabah ona gözlerini d i kın iş öyle bak tyordun: işte o y üzden takat i n kesi l d i . Nugıw/u s ı radan bi işmiş gibi bakacaksm, tek çıbr yol bu. Cözleri n i n tak ı l ı p bl ıı ı as m ı öılcınck i ç i n o n l arı k ı rp ı ş t ı rarak b;ıkac;ıksın. Gözleri ıı iz.

rono/111 gözleridir, yıı da şöyle dcseıı dah;ı i yi , ronufdır gözlerimizi eğilen: üste l i k m al ı ıı a sahip çıkmakta da üstiine yok t u r.

Rahatsızl ık duyıııanııı nedenleri nden biri bu işte, rono/111, seıin

gözlerini sal ıvermiyor. Salı verdiği gün, ı wgıwl büyük bir s;ıva

ş ı m k azanacaktır. Sıııa ımıs;ı l lat olan t:ıkınak, ya ela daha köt ü sü herkesin tak ı nağı, dünyayı rmıu/111 k u ra l l arına göre düzcıık

ınek: böyl ece, ıwgıwffu lıcr karşı karş ıya k a l ı şıııııı.cla , gözlerim i z i inatçı ve uyuşıııaz k ı l m ak amac ı y l a yol uııı uzdaıı ç ı b rı ı ..

Ben, fOl!(tfın111 bu ikilemi a n l ayan tarafı n a lı ıtap edip aklını <;e l meye �·al ışırken s e n d e gözlerini özgli r b ı rakmak i ç i n çaba giisterıııel i s i n . Önem l i olan şey, wnu/ı , aynı peıccrelcriıı önünden başka dünyaları n da geç t i ğ ine inandırmak . Nugıu/ saıa gösterd i bunu. bu sabah. Gözlerin i özgür b ı rak ! B ı rak ki ı,!en;ek pencerelere dönüşsü nlcr. Gözler s ı k ın t ı k ra l l ığına da açı l ab i l i r, o sonsuz! uğa d;ı."

Doıı J uan sol e l i y l e , t i.i m çev rem izde k ileri gösıcrc ı ı b i r

çember ç izdi . G i.illi�i.i h e m i.irk i.i tücüydii h e m de dostça.

"Nasıl yapabil i rim, bunu?" d i ye sordum.

"Çok basit bi i�tir, derim ben . B asittir derim , zira \'.Ok uzun

süredir yapıyoru m . Ti.iıı yapıııan gereken, niyetini b i gi.imrii k

binası gibi düzenlemek. 'J'onu/111 dlinyası ndaykcn kusursuz bi

1011ul o l m a l ı s ın ; mantık s ı z l ığın ne yeri ne de zaıı:ııı ı d ı r. /\ ı ı ı a .

nagıia/ıı cllinyasııdaysan da gene kusursuz olmal ısın; ınaı ııı

ğın n e y e r i n e zanı aı ı ı d ı r. N i yet, b i sava�çı i ç i n aradaki kapıdı r.

Ne t araft aysa, kapı öte k i yan için kapaı ı ı r.

"Nogıwfdovkeıı y ap ı l ması gerekenkrdrn b i ri ele, göz lıauı nı ara s ı ra kaydırmaktır, böylece ıwgıw/111 biiyi.isi.i n i.i bozırnı�

o l urs un. Gözlerin konumunu c!eğ i�t i rııek, rwgıw/111 get ird iği

y ü k ü azaltmı� t ı r hep. B u sabah a�ırı clerect.:lk incincb i l i rd i n , u

yüzden ba� ı ıı ı n konuımınu değ i � t i rcl i m . Böylesine bir ge reksin

ıııe br:;;ı s ı nda gözlerin i kayclı nn;ıyı becereb i l me l is i n . Ne var,

bıı kaydırıııa acıyı dind i rmek ;ıın ac ı y l a yapı l m a l ı , /011a/111 buyrn k l an111 yerine gct i rnıeniıı b i ba�ka biçimi olara k değ i l . B u yiiıııeın i , 10110/111111 ı ıiantı ğ ı n ı bunun a rd ı na sak lamak i�'.in k u l l a nıııay;ı çabalayacağına bahse g i rerim. böyl ece, wna/1111 yok olmaktan k u rt;ırc! ığına da inand ı rırsın keı ıcl i n i . Senin ınanlık

;ıkı :;;ı ı ı ı b i l i ri ı ı ı ben . ki mse. w11ıı/ııı ııı;ı ı ı t ı k l ı l ığını n yok o l ın as ı

ıı istcıııez, d iye dü.) linlirsiiıı s e n . Aıııa unutma, bu lıast;ı l ı k l ı b i

kurkudur.

"Ceı ı a ıo ' mın lıer dev i n i m i n i , keı ıcl ini t ü ketmeden izle de

ınck ten ba�ka söy leyecek �ey im kalmadı. Ş u an. tonu/111111 ası lsız]eylcrlc t ı k a n ı p t ı kannıadığ1111 anl aıı ıaya çal ı�nı ak t as ı n.

/\,(Lınııı li.stüııde, eğer �·ok hızl a gereks iz nesne bulunu yorsa,

11ı ıg11ıllu kar� ı l a�ııı;ı l;ır ı n ı pek uzunca sürdlireıınczs in."

" N e o la bi l i r ki bana!"

"Ül ch i l i rs i ıı . H i<,; k i mse, iinceden ıızuıı uzun kendini hazırl;ı ııı;ıd;ııı nagıwllu y;ıp ı l an h i kar1 ı l a�ııı:ıyı siinJlirebi l ıne yet isi

ııc s;ılı i p değ i l d i r. Gencide. nogıulla k ar�ı l a�an sı radan bi iısa-

1 1 1 1 1 :;;oku öy l e s i ne büylik o l ur k i . bi bak m ı) s ı n ö l ü ve rı ni � . S ava:;;ç ıı ı ı ıı ç;ıl ışıı ıal arını n hede.fi . 10110/1111 cezbetmek y a da hi.iyi.ılcıııek değ i 1 . s;H;ıııa lamasını ün lcnıck ol m a l ı d ı r. O ldukça zor b i uğr<t:) . Sav;ı�çı ckd i ğ i ı ı , nogıwlla yüzleşrncden önce, kusursu z

o l ııı;ıy ı . ve i�· i n i kes i ı ı l i k l e boş tutabi l ıı ıeyi öğ.renıne l i d i r.

··sen, ürııeğ i ı ı , hesap yapmayı d urdurrnal ı s ı n . B u sabah

ya p t ı ğ ı ıı şey �·ok sa��mayd ı . B i de buna açı klama diyorsun.

B c ı ı s e . 1oıwl111, her �ey i deneti m a l tı nda tutmaya i l i�kin s ıkıcı

ve soluksuz i ıtad ı , d i yoruıı. Bu deneti m ne zaman başarısızlı

�;ı uğrasa. toıı a l ı n geç i rdiği �a�kın l ı k , i nsanı ö l ü me kar�ı savuıııııa.\ı Z bır;ık ı r. N e alını a k l ı k ama l Dene t i m i elden bırak

ı ı ı a k taıı.�a ö l ıncyi yeğ lemek. İ � in ürkünç yanı , bu duru m u de

ğ. i şı i rebi lecck pek bi �ey gel mez elirn izden."

"'Scıı n as ı l değ i ş ti rd i n , don J u an'?"

·'fonu! adası s ü plirii l ı n c l i ve tem iz t u t u l m al ı . B u bi s ava�

ç ı ı ı ı ıı tek se�·encğidir. Temiz b i ada d i renmez, zira direnç gösterecek bi şey yoktur. "

Ev i n çev resinde dolanıp, biiyiikçe diiz b i kayanın üstü ne

oturdu . B u lunduğumuz yerden derin b i r y arık görü lüyord u . Yanına oturmam ı imledi.

"Söyl esene don Juan, bug:üıı ba�ka ııcler yapacağ ı z?'. d i ye

sordum.

" H içbi �ey yapm ayacağız. Yan i . olaylara tanı k l ı k et ıııek teıı

ba�ka b i �ey yapmayacağız . Senin vel i n imetin Geıı aro ' du r. "

Canla ba�la n o t tutmaya çabal ad ığı ııı bir s ı r;ıcla söyled ik lerini ya nl ı � du yduğu mu s;ıııdı ın. · · Vt.: l i ı ı i ı ıı e t ' ' tt.: ri ın i ıı i . çiiınt.:zl i

ği m i ıı ba�l arında i l k kez k u l Lııan duıı J u a ı ı ' ın kt.:ııd i .s i yd i . VL· l i nimet i m in o olduğunu clli�Liıı n li� tliıı lıt.:p.

Don Juan korıu � ıııay ı kesııı i� . b;ııa bak ı yord u . Çabucak lıır

ckğnleıdi nne yap ı p, doıı J u a n ' ıı, dun CJrnaru · ı ı u ı ı o glı ı ı k li

edim l eri n y ı l d ı z oyuncusu ol;ıcağı g i b i b i r şey k as ıctı i ğ i k;ı ı ı ı s ı n a vard ı m . Don J uaıı, dii�iiıcelc ri ı ı ı ı ok u ııı u � g i b i k ı k ml;ı d ı .

"(.ieıı:ıro .st.:ıı i ıı v e l i ı ı i ıııetiıı," d iye y ineled i .

"Ama beıı im v e l i ıı i met i ııı seııs i ı ı : yok.s a değ i l ın i s i ıı · r · d i ye

sordu m , scsiıııde c,·ı l g ı ıı bir t i t rt.: ı ı ı l c .

" Ben, tonu/ adaıın tt.:ın izlcım:ııt.: yarcl ı ı ı ı cdcı ı k i � i y i ııı." eled i . "Geıı arn ' ııu ı ı i k i çömezi v;ırd ı . Pah l i to ' y l a f\ e stur . O cLı uıılarııı ada la rı n ı temizlemcleri ııe y;ı rdı ı ıı e d i yor: aıı ıa, onl ara 1111gıwlı ben göstereceği m . Vel in imetleri beıı ol acağım . Ccıiaru

on l arı n öğretmen i , yalnızca. l3 iziıiı konular söz. koıı u s ı ı ul du

ğuıida ya k oııu�u rsun ya da ediıiılcrde hu l u ı ı ursuıı: i ı ısaıı ayııı

k i� iy lc i k i s i n i b i rden gerçcklc�t i reııez. B i ri 10110/ ada s ı ı ı ı L'l c

a l ı r, d iğeri d e nogıiolı . Beniıiı, seıı iıı çiimez l i ğ i ıideki gi.irL·v i ııı .

10110/111/u uğraşmak t ı " .

Doıı Juan koıı u � urkc ıı öyle b i r kor k u y a k apı ld ı ııı k i k u s

ınanıa az kal ııı ış t ı . Beni don Geııaro ' y l a ya l ı ı ı z bı rak;ıc;ık saı ı ı sı ııa k apı l dı m ; hu . lıa k k ı ıml;ı yapı l a b i lecek e ı ı ii rkli ı ı ı ü veriL· i .

eıı kötii pbııd ı .

Kork u l a rı m ı d i l e gct i riıicc, duı ı J uan da hcıı t k g ü l Li � l L ı k .

"Ay ı ı ı �ey Pabl it o ' ya d ; ı ol uyor." ded i . · ·Gözü baı ı a t a k ı l d ı

ğı a ı ı k ötü l ü yor. Geyeıı giiıı, Geıı;ıro ' ııuıı et ra fta ulıııad ı ğ ı b i s ı rada e v e g ird iy di . Tek ba� ı ıı ı aydı ııı orada. soıiı hreroımı kapı ı ı ı ı ı yakını na b i yere bı rakm ı şt ı n ı . Pabl ito bunu gördü: 1011ulı iiylc

s ine korktu ki, ııerdeyse cloıiuıia s ı �· ı yordu . . .

Pab l i to ' mııı lı is leri ı ı i çok i y i aııLıyab i l iyur. ona ka ı ı l ı yu r·

NACIJALINZAMANINDA

duın. Olayı li.i ınl.i yle ele a l d ı ğ ı ın da. doıı J u:ıı ı ' ıı ı gerçekten kork u t ucu olduğunu i t i raf etın e l i y d i ın . Ne var, omı ı ı l a b i rl ikteyken kend i m i rahat h issetmeyi öğrennlİ� l i m . Uzun süre l i birl i ktcl iği

ıniziıı get irdiği bir laıı ı � ı k l ı k duygusu doğııı u�tu omm l a aramd:ı.

" 'Sen i . Cienaro ' y l a tek ba�ına b ı rakmaııı , ' ' ded i . hfı l il g i.ilcrek . "Beıı. seıı i ı ı /011u/111111 bakı m ı n ı üst lenen k i � i y i m . B u ol

ııazsa öl lirs li n . ' '

" ' I- I c r (,;iiıııez i n h e m öğre t me n i . hem d e vel in i meti var m ı '>"

d i ye surd u ı ı ı . b Lu n ı n k:ırı � ı k l ı ğ ı n ı b i raz tc i de reb i l me k :ımac ıyl a .

· · "(ok , h e r \·öıııez i n olın az. Yal ıı11ca ba11l arı n ı ı ı . .. "

" ' N c·den . b:ız ı l a n ıı ı ıı hem öğretıneıii hem de v e l i n i met i

var'1"

" ' S ı racLın iıις;ıιı haz ı r ulunca. erk . una bi öğretmen b u l u r.

hliyl ece <;liı ıczl iğe ge\·er. "

" ' S ı radan b i r i nsaı ı ı lıcızı r k ı l ıp, erk i n , ona b i r öğretmen b u l

ı ııa.s ı ıı ı sağbyaıı ıed ir'1"

" ' B i l ıııeın . K i mse de b i lemez. B i zler insanız y a l n ı zca. K i

ı ı ı i k r i m i z giirıııey i v e 11ugıwlı k u l Lıı ıııayı öğrenen i ns a n l a rı z.

aıııa ya�aı ı ı ı ıı ı ı z sürcsi ıcc e lde e t t i ğ i m i z hiçbi �ey b i ze, erk i n

l<ıs:ırı nıLırıı ı ı anl<mı:ı m ı z.da yard ımc ı o l ı ıaz. Yaı ı i her \'Öıııezin

hi l ı oca.sı vard ı r. Erk. k arar vnir h ı ın a . "

Oıı:ı . kl'll d i s i n i n d l' heııı öğretnwn i lıeıı d e vel i n i meti oldu

ııı u . d i ye sord u m . Oıı liç y ı l d ı r i l k kez onlar hakk ı mla özgürce

koııu�;ıh i l d i . l lcıı iiğretıııen i ı ı i ı ı l ıeıı de v e l i ı ı i ı ıet i n i n orl<ı

:Vkks i ka l ı o l d u k l a rı n ı sliy l e d i . Doıı J uaıı h a k k ı ndaki bilgi leri

in.saıı h i l i ıısd ara�t ı rı ıı <ı l arı m aç ı s ı ndan lıer zaman değerl i bu

ımı� u l n ıaııa kar? ı n . ıeckı ıse aç ı k laı ı ı a l a rı n ı ıı bu a�aınas ın da,

h u ı ı u ı ı b i r iıııL·ı ı ı ı b l ı ı wı ı ı ı � t ı hcıı i ı n i<,; i ıı.

Doıı J u :ı ı ı baı ı a b i r göz att ı . Bunun i lgi do l u bir bak ı � oldu

ğ ı ı ı ı u dii�liıd i i ı ı ı . B i rdrn kumıyu değ i � t i ri p . o .�ahalı yaşad ı k l a

ıı ı ı ı ı . ; ı y ııı ı t ı Lm y l a aıılatıııamı İ .\ted i , heııdeıı.

" ' /\ ı ı i bi kork u , ın11ulı k i.içi.i l t ü verir." ded i , doıı Gcıaro ç ığl ı ,ii ı b;ı'1 ı n ıL· a neler lıisse t ı n i � olduğuma i l i �kin betiııılemenıe

:ıç ı k l aın;ı _'..'Cl i rmek a ı n<ıc ı y la . ' " B urada k i .\orun , 10110/1 tek ba� ı

ı ıa k li\' ii l tııeye bıra k nı a ıaktı . B i sava�ç ı ı ı ı ıı. 10110/111 ne zanı aıı

1 X..1

E R K Ö Y K L L E R İ

küçüleceği n i , ne zaman durclu ru l ırnısı gerek.l igini bi lııes. i gerek i r. İ nce b i konudur bu. S av a�ç ı , rmwlı k liçülteb i l mek için ç ı lgınc a b i çabaya g i rmeyi bilme l i . Zaın<tnı gel d i ğ i nde bu ç:tbay t ters i ne döndürüp, ronulı cl urdurınayı d a b i l mel i . "

" Am a , böyle yaptığı mla, eskiden lıer neyse o konuma dlinmüş olmaz m ı ? diye sordum.

"Hayır. Tonol küçüldükten soıır a sav<LiÇ I , kapıyı öte t araltan kapat ı r. Tmı11/111u nıcyd;ı n okunıııacl ı ğ ı ve giizlcri yal ıııc:ı ro11a/111 dünyasına ayarl ı olduğu s ti rece, sava�ç ı duv<ırıı glivL·ıl ik l i tarafı ndadır. Kendi topra ğ ı ı ıdad ı r, ve li.iıı kurn l l iı rı b i l i r.

Aıııa, ronalı küçü ldüğü nde ıtizgfırlı t a m fo geçıı i ş o l ur. i�te bu

açı k l ı k , anıııda sıkıca kapat ı l malıd ı r. Yoksa . s av ru l ur gider. B u mı , l af o l s u n d i y e söyleın i yunı m . fono/111 gözlerinin k ap ı s ı ard ı ıında kuduruk b i riizgfır vard ı r. Gerçek b i rüzgfır. Mecaz l al iu ı değ i l , h a ! Adamııı yapm ı ı ı ı uçurup götüren b i rtizgfır. Aslıııda,

bu dünya üzerindeki tüm can l ı l a rı götüren rtizgfırdı r bu. Y ı l lar

önce taıı�tırd ı m sana bu rüzgarı da �aka gibi gel m işti o zamaıı

sana, hu."

Beni dağl ara götürüp de rüzgfırı n k i m i öze l l iklerini a<; ıkladığı bir zaınanı anımsatıyo rd u . Ne var, hiçbir zaman şaka gibi

gelıııemi�ti bana, bu .

" B unu ciddi biçimde ele alınış olı1 1an da önern l i değ i l ," ded i , karşı çıkmal arı ıı ı d i n l ed ikten sonra. "'fo1111/, genelde, lelıd i ı altı ııda kaldığmda, kend i n i savunma zonı ndadıc böy l e l i k l e , ıono/111, savunmas ın ı ba�armak için ne tür davr:ıııclı ğ ı gen;ekteıı

öneml i değil . M ü h i m olan tek �ey, bi sava�1,: 1 11ın ıonu/111111, libli r

seçeneklerden de haberl i o lması gerektiğidir. B u bağl amda, bi

öğretmen i n önem verd iğ i tek :;;ey, bu olasıl ı k l arı n top l am ağı rl ığıdır. Toncılın k i.içi.ilmesiıı e yardımcı olan, bu yeni olası l ık l ar ın ağı rlığıdır, işte. Gene bu aynı ağ ı rl ı k , ro1111!111 gerektiğimkıı fazla küçül mes i n i durd u rmaya da yard ı ı n eder."

S abah ba�ıın clan geçenleri aıı latıııayı sürdürıııeııı i iıııı led i :

ben don Genaro ' nun, ağacın gövdes iyle dal :ıras ı nda gidip gel diği böl üıııe vard ı ğ ı mda beni durdurd u .

"Nog110/ i n an ı lm az şeyler yapab i l ir," ded i . . . Mtimkün ol:ı

ınayacağı sanıl an �eyler, rorıu/111 clü�üıιeıιeycceği �ey ler. /\ 1 1 1 <1.

uygulayanın, neyin nasıl gerçeklqti ğ i yöı ıü ıιde lıi(,,�bi �ey bil-

N ı\ Ci U ı\ L 1 :.; Z i\ M A N 1 N D A

ıneme s i , bu iş iıı olağanüstü yanıdır. B aşka bir deyi�lc, Genaro

bu i ş leri nasıl yaptığını b i l ıııez; yal11 1zca yaptığmı b i l i r. Savaş

çının gizi, nagııa!a nasıl ulaşı l ac ağını b ilmektir. Bi kez u laşmayagörsi.i n , neler olacağını sen benden daha i y i t ah m i n eders i n ,

art ı k . "

" İ yi de, i nsan hu işl eri yaparken neler h isseder?"

" İ nsan bi şeyler yapıyorınuş gi bi h i sseder."

· ' Yan i , don Genaro'ya, bir ağacın gövdesi üzerinde y u ka rı

Y" doğru i lcrl iyorıııuş g ibi ın i gelmiştir?"

Doıı J uan bir a n bana baktı, sonra yüzünü öte yana döndür-

dü.

" H <ıyır," dedi giiçlü bir fı sı ltıyla. "Se n i n demek istediğin

aıl aımla deği l . "

füişka b i r şey söylemed i. Nefes i m i tutı mış, a�'.ı klama bekl i yordum. Sonunda, sormadan edemedim, "Peki, ne h i ssetmişt i r'1"

"Söyleyemem, k işisel bi konu olduğu için değil, ha, ama

bunu betim leyecek bi yol bilmiyoru m . "

" H ad i ," diye dal ı ııa bastım. " İ nsanın sözlerl e açıklayamacağı hiçbir şey olamaz. Ben, doğrudan açıklanamasa bile, araştırı labi leceğ ine, dolaylı anlat ı l abikceğ i ı ıc iıamrıın."

Don J uan güldü. Dostça, sevecen bir gülüştü bu. Gene de

hafi f b i r alay ve yaranıaz l ı k da okunmuyor değildi gülüşünde.

"Konuyu değiştirsem iyi olacak," eledi. " B u sabah ıaguu/111 sana nişan al ınış olduğunu söylemek yeterli bence. Genaro ' nun yaptığı, her ıeyse, kendisiyle sen i n bi karışı ın ındı .

Onun nagıo!ı , sen i n ronalınla yumuşatı ldı.

Konuyu deşmeyi sürdürüp, ona sordum, "Pabl ito ' ya nagıa!ı gösterirken neler h i ssediyorsun'!"

' ' B unu açı k l ayamam , " dedi , sesinde yum uşak b i r t i tremle.

" İstemediğim için değ i l , yapamayacağım için. Tonalım orda

durur çünkü . "

O n u daha !'azla s ı k ı�tırnıak istemedim. B i r süre sessiz kaldık, sonra yen iden komı�maya başladı.

"Bi savaşçı , istencini ayarlamayı öğrendi diyelim, ister b i

noktaya yönlendirmek için , i ster herhangi b i �ey üzerinde yo

ğunlaşmak için. Bu isten� , bedenin orta bölümünden çıkan tek

I X6

b i ı�ıklı telcik gibidir, aklına gelebi lecek herhan g i bi yere yiiıılcnd i rebi lecegi bi tcl c i k . Nog11ulo gidcı ı yoldur i�le bu ıelc i k .

B a�ka bi anlatımla, sava�ç ı , ıwgıwlo b u klcik yol uyla balar.

"İçine baıtıktan sonra, 11ugıιu/111 tanı ıııı k i ş isel bi yoru ın d ur

art ı k . S avaşçı ıιqel i bi k i � iysc, 11og11ul da ıιqel idir. Sava��· ı so

ımırtkanın tekiyse, ıwg11u/ da suınurtbıιd ı r. Savaşçı kliLLİ herifin biriyse, nugıιul da kötüdür.

"Genaro , beni lıcp k ırıp geçirm işt i r, çünkü ya�ayan en nefi .� yaratı k lardan biri dir. Gene ıιclcr yapacağı ı ı ı önceden bilemezs i n , hiç. İ �te bu ela büylicLi lüğLin özüdli r. bana göre . Gcnaru öylesine akışka n bi savaşçı k i , i.ı ıe11ci11i11. en k üçük b i od;ıkl anmas ı y l a, rıagıιu/111u i naıı ı l ııaz ed i m ler yapı ı rahilir. "

"Peki scı ı don Cenaro ' ırnn ağa(,;ıa yapt ık ları nı izledin ıı i 'I"

diye sordum.

"Hayır. 13 i l ın i yonıııı ç ii ı ıkü ıwgıιu/111 ağacın tepesi nde olduğunu gördüı n . Gösteri ı ı i ı ı gnisi yaln ızcı seıiiı içind i . "

"Yani, don J u a n , sen �imdi, ben i i ı ı iğiıı, v e kcı ıdiın i �·aqıda bulcluğuıncla olduğu g i bi . beıιi ın le birl ikte değildin mi demek istiyorsun?"

" İste

-"

onun "ibi

c

bi sey

_)

. İnsan 11u0ıιul/u)'iİZ)'LİZe " e l d i 0 iıı-

'

.�

:=-

b

de daima tek ba� ına olıııalıdır. Ben y;ılnızcı, tmw/1111 korumak

amacıyla çevrede dolanıyordum. Görev i ı ı ı bu . "

Don Juan, "tonal"ı m ı n, doıı Geıιaro ağaçtan atladığı sı ı«ıda, patl ayıp parçalanına . ..;ına ramak kal ı nı ş olduğunu söyled i .

Bunun nedeni, "nagual"da var olan herlıaıιgi b i r teh l ike n itel i

ğ i deği l , "toıιal"ıın ı n �a�k ı n l ı k konusunda aşı rı dli�künlük gösterınesiyıı i ş . Sava�çı n ı n öğreı ı im i ı ı i ıı amaç l a rı ndan birinin de, sava�çı lıiçbir �ey i kabu l etmeden, her �ey i kabul edecek den l i

akışkaıı laşana dek "toıιal"ın şaşk ı n l ı ğını kesmek olduğunu

söyledi .

Don Genaro ' nu n ağaca zıplaması i le aşağı atlaıııası n ı anl at t ığ ımda, don J uaıı, sava�ç ın ı n ç ı ğ l ı ğ ı n ı n , büyliclil üğüıı

önem l i konu larından biri olduğunu, don Geıιargo ' ıιun da ç ı ğ l ı

ğ ı n a odaklanab i ld i ğ i n i , b u n u bir araç olarak kul landığın ı söy ledi.

"Hak l ı s ı n, " ded i , "Genaro k ısmen çığl ı ğ ıyla kısıııcıı de

ağaç tarafı ndan çekilel i. Bu. gerçek bi g.örnwycli . seıın açı ı ıdaıı.

B u . nugıw/111 ger�·ek b i resmiydi. Cienaro · nu n istrnci çığl ığa

mbkl anın ı �tı , suııra k i � isel dokunu�uyla, ağacın 11ugıo/1 çekmes i n i sağLıd ı . Hatlar heııı Genaro 'dan ağaca hem de ağaçtan

Geııaro ' ya ulaştı.

"Genaro aşağı atladığında görmen gerekense şuydu: Genaru senin önlinda bi noktaya yoğun l a� ı yo rd u , ağaç, onu o noktaya itti. Ama bu bi i t i � g i b i a l g ı landı yalıı ı zca: aslmda ağaç tar;ı l" ı mbn bırakıl m ıştı, bu. Ağaç rıagıuuiı bıraktı , ıogıw/ ela Ge

ııaro ' ııun, ıo11u/ dü11yas1 11da odakl andığı noktaya geldi.

"Genaro ağaçtan ik inci kez atlad ığmda, toıw/111 o denl i

p� k ı n değ i l d i : fazla clüşkli n l ük gösterınem i�ti n , böylece i l k inde olduğu denl i t üketmed i n kend i n i . "

Öğleden sonra .saat dört su ları nda, don Juan söyleyi�imizi

kes t i .

·'Okal i ptüs ağaç ları n ı n oraya dönüyoruz," dedi. "Nogıw/,

bizi bek l iyor orada."

"Ba�kala rı nca göri.i l mek teh l i kes i ne düşmüyor muyuz,"

di Yl'. sorduıı.

" H ay ı r. Nagıwl her şeyi ayarl ar," (kdi .

Okaliptüs ağaçlarına yakla�tığıın ızda, don Genaro 'yu bir ağaı,;

çotuğu üstünde oturu rken gördüm. Gü lerek el sallad ı . Ya11 111;1

g ittik.

Ağaçları kargalar kaplamı�tı. B i r �eyden i.irkmli� gibi gakl ıyorlardı. Don Genaro, k argalar dinginle�inceye dek dev inims iz ve sessiz kalmamız gerektiğini söyledi .

Don Juan sırtını bir ağaca vererek ben im de aynı �ey i. b i r

metre solundaki bir ağaca dayanarak. yapmamı imledi. İkiıııi1.

I XlJ

N A G U A L I N f< I S I L D A M A S I

I XlJ

de, (iç dört metre önümüzde duran don Genaro ' ya bakıyorduk.

Don J uan, gözlerinin bel i rsiz k u n ı l dant�larıyla ayakl arım ı

düzcltıncın gerektiğini gösterd i . Ayakları yarı açık biçimde,

ağacın gövdesine yalnızca omuz ba�l arı ve kalasını n en arkasıyla değerek, dimdik d u ru yordu. Kolları n ı iki yanına yapı�tırmı0tı.

B i r saat kadar öylece dur duk. İk i s i n i de, öze l l ikle don J u an ' ı yakından izl iyordum. B i r an geldi, bedeninin a y n ı noktaları y l <ı ağaca dok unmayı sürdürerek, yava�ça a�ağı kayıp yere oturdu. Koll<trı ıı ı , yuka rı da kalan dizlerin i n ü.�tüne koydu. Ben

de. dev i n im lerin i n tıpkıl arı n ı yaptı m . B acakl<ırım a�ırı yorul

ıııu�tu. bu konum cleğ i�ikliği beni rahatlattı.

K<ırgalar. tek bir ses duyul mayıncaya dek, gak l aınalarım

a�ama a�aı na azal ttıLır. B u sessizlik, kargaların gakl aırnısındaıı

ci<ıha da siıiir bozucuydu.

Doıı J uaıı sessizce konu�tu, beıı i ın le . A l ac akaranl ığı n. be

ı ı i ın en güzel zamanım olduğunu söy ledi. Göğe baktı, saat altıyı geçıııi� olıııal ıydı . B u l u t l u bir gündü, güne�in konumunu bel i rleycm iyorduın . K azları n, ya da ola ki h i n d i l erin uzaktan gelen bağırt ı ları nı duyuyordum. Ama, okal i ptüs ağaçl arın ı n oldu

ğu yerde tek bir gürültü duyulmuyordu. Uzun süredir ne ku�lar

ötüyor, ne de büyücek böcekler ç ıtırdıyord u .

Görebil d iğim kadarıyla don J u an ' l a d o n Genaro ' n u n bedenleri mükemmel bir clevi rn s izlik icirıdeyd i . Ya lnızca d inlenmek amacıyla, bir an için ağırl ık merkezlerini değ i �t i rm i�lerd i .

Don J uan ' l a ben i m oturmak amacıyla yere doğru kaymamızclan sonra doıı Genaro, apansız bir devi ni mde b u lundu.

Ayağın ı k aldırıp çotuğun üstüne koydu. Sonra, onu sol profilden görebi leceğim biç imde k ırk be� derece kadar döndü. B i r

ipucu yakal amak amacıyla don Juan ' a baktım. Çenesini uzattı;

bu, don Gcnaro ' ya bakmayı sürdü rmemi a nlatan bir buyru kt u .

Dev b i r kaygı her yanı m ı e l e geçirmeye ba�ladı. Kendime söz

geçi rmekten ikizimdir. B ağırsaklarım ı t u tamamaktan korkuyordum. Pabl i to ' n u n , don J u a n ' ın sombre rosunu gördüğünde

ne !er lı i ssett iğini kesin 1 ik le anlı yordum. Yaşadığım bağırsak

gevşekl iği nedeniyle en yakın çalılığa koşmak zorunda kaldım .

U lu m;ıya dönüşen kalı kahal arı111 i �i tt im.

E R K Ö Y K Ü L F. R I

Yanl arına dönmeyi gözüın yemedi. Duraksadım bir süre :

büyünün, benim ani çıkı?1111 l a bozulınaını� olması gerektiğin i

dü�i.indiim. Gene de uzun süre k alamazdım, orada: don Juaıı 'la

don Genaro bulunduğum yere geldiler. Beni aralarına aldılar,

hepi miz ba�ka bir t arl aya doğru yollandık. Tan ı arka.sııd�ı durduğumuzda, burasınm sabahki tarla olduğunu gördliın.

Don Juan ben imle konusıu. Akıskan ve st.:ssiz olmam c:c-

,

>

-

rektiğini , içsel söyle� i ın i durdurınaın ı söyledi. Dikkatle di nle-

dim. Tüm yoğunluğumu don J u a n ' a verdiğ imin kesinkes bilincinde olan don Genaro bunu, sabahleyin yaptıkları nı yeniden

yapmak için k u l land ı : o çıldırtan çığlığını koyuverdi. Beni habersiz, ama hazırl ıklı yakalaını�tı. Nefes alıp vermeyle, dengemi neredeyse aynı anda gene ele alm ı�tıın. Ge\·irdiğirn sarsıııtı k orkunçtu, ne var etki s i U 7.un sol uktu olmadı, gene de don Genaro ' nun devin im lerin i gözler imle izlemeyi ba�ardım. Bir ağacın alçak bir dal ına zıpladığın ı gördlim. Yapt ıkl<ı rı ıı ı yirmi he�

otuz metre uzaktan izledi ğim sırada gözlerimle ilg ili ilgin\' bir

bozukluk ya�adım. Kasları n ı n eylemiyle zıplaıııaını�t ı da, kısmen o mi.ith i� çığlığıyla kendini iterek, kısmen de ağaı;taıı gelen bel irsiz hatlar tarafından çeki lerek lıavada kaymı�tı. Ağaç, telleriyle çeki p alını�tı sanki oıııı .

Don Gcnaro, alçaktaki da l ı n üstünde b i r aıı kaldı. S o l profil ini gene benden yana döndii rınü�tü. B i r dizi yabansı devinim i uygulam aya g i ri�ti. B a�ı n ı salladı, beden ini titreıti. Baş ı nı birçok kez d izlerini n arasına sıkıştırdı. Kımıldanıp, titrcdikı;e.

gözlerimi üzerinde odaklamak zoı-Ja�ıyorclu. Çüzünüyorınu�

hissi veriyordu. U marsızca göz k ı rparak ha�ıını don J uaıı 'ı n

bana öğretm i ş olduğu gibi sağa sola çev i ri p bakı� hattımı 1-\aydırd ı m . Sol perspektiften bakt ığımda, don Genaro ' ıı u ıı gi\vdesini daha önce h iç görmediğim bir biç imde gördüm. Sanki kılık değiştirm işti . Üstünde kürk l ü bir takım vardı; saçı Siyam ked i s i rengindeydi ; açık kahverengi. ve bunun yanı sıra sırtta

ve bacaklarda koyu ç i kolata rengi. Takı m ın bir de uzuıı kürklii

bir kuyruğu vard ı . Don Genaro ' nun el bisesi oıııı bir dala oturmuş kürklü, uzun bacak l ı kahverengi bir timsaha benzctıni�ti.

B aş ı nı ya da yüz hatlarını göremiyordum.

B aşımı doğal bir konuma getird i m . Doıı Geıiaro ' ıııııı. sö-

l 'JI

N A G L A L I N F I S I L D A M /\ S I

l 'JI

zLi nli etı i ği ıı göı-Li ntlisi.i cleği � ı nedi .

Doıı Geıaro ' nurı kol]arı t i tred i . D a l 11 1 ü zerinde ayağa kalktı, öne eği l i r gibi yaparak yere atladı . Dal bq altı metre kadar yüksekteyd i . Atlay ı � ı . giysi l i , sıradan bir adamın yere değmek

lizere olduğunu gördüğüm sırada giys i n i n k a l ı n kuyruğunun

t i t reyerek oıı u .sess i z bi r tepk i l i motor gibi havalandırd ı ğ ı n ı ayrı rns;ıd ı m . A ğaç l arı n üstüne gitt i , sonra yere doğru kayclı--handıys;ı. B u dev inimi art arda yineledi. K i m i zaman dallara ıutuıuyor. ağacın çevres i nde döıi.iyor ya da bir yılan balığı gi b i d a l l ar arasında k ı vrı la kı vrı la gidiyordu. Ardından, ikimizin

arasıııcbn ge�·ip çev rem i zde çemberl e r ç i ziyor, ya da karnıyla

ağaç larıı tepe uçları na değ ip el lerini ç ı rpıyord u .

Doıı Gcıaro ' nun oyunl arı i(,;iın i korku y la doldurd u . G özlerim le onu izled i m , onun bir yerden ötek ine k ayarken k i m i

parl ak telleri makara ipi gibi k u l land ı ğ ı n ı görd ü m . S onra, yenidrn g Li neydek i ;ığaç l a rı ıı tepes ine ç ı k t ı ; onları n ard ında gözden Lıybuldu. Ortaya ç ı kacağı yeri bl'i irlcmeye çalı�tıısa da bir

dalıa görliıııncd i .

Soıra, pers1x�kt i r deği�tirı r n:den yerde yatıyor olduğumun

ayırd ı na vardım. Tüm o l anlar boyunca, don Genaro 'yu ayakta

izlediğim chi �üncesi ndeyd im.

Don J uan oturıııaııa yardımc ı o l d u . Sonra, Don Gcnaro 'nun kayıtsız bir havayla çevremizde dola�tığını gördüm.

U taıgaç utangaç g ü l ümseyerek uçu�unu beğen i p beğenmedi

ğimi sordu . Bir �ey söylemey i denedim ama konu�amıyordum.

Birbirlerine yabansı biçimde baktı lar, ard ından don Gcnaro yeniden çlime lme konuımına g irdi . Uzanarak sol kulağıma

b i r �eyler lıs ı l damaya ba�lad ı . "Hadi ge l , ben imle uç," dediğini duydum, sonunda. Bunu be� ya da altı kez y i neled i .

D o n J uan da yanım a gel ip sağ kulağıma fısı ldamaya ba�ladı, ·"Konu? ma. Yal nı zca Genaro ' yu izle ! "

Don G cn aro beni ele çömelik duruma sokup yeniden fısıldamaya ba�lad ı . Açık seç i k bir duru l u k l a i � i t iyordum sesi n i .

Dediklerini belki o n kez yinclccl i . '"Nogıw/u güven. Ncıgıia/ seni alıp götürür," dedi .

Sonra, don J u an da sağ kulağıma bir ?eyler fıs ı ldamaya

ba) l adı. · ' Duygul arı n ı deği?tir," dedi .

1 '!1

İ k i s i n i n de aynı anda komı�tukl a rı111 d uyuyo rduıı, aıı:ı onl a rı teker teker de d uy:ıb i l i yorduıı. Don Cena rn ' nıı n lıer Sliy lcd iğ i n i n , genel bağl<ıımLı ağaçlar arasınd a kayıııak l a b i r i l i n t i s i vard ı . On larca kez y i nelediği tüıııceler soıııırn.l a bd lcğiı ııe kazıııcl ı . Öte yandan, don J u an ' ı n sözleri bel i rl i buyrukl arl a i l g i l iydi, o da bunl arı sayısız kez y inelein i� r i . B u ç i fte fı. s ı l daıııanın i nanı lmaz b i r etk i s i vard ı . Her birisinin ç ı ka rd ı ğı seslerin t ı n ı l arı sanki ben i i k iye ayırııı ı � t ı . Sonunda, i k i ku l ağı m arası ndak i uçuru m öyles ine aç ıldı ki, tüıı birl i k duygumu y i t i rd i ı ıı.

Ku�kusuz, ben olan bir �ey vard ı : ama bede n i ıı yokın u� g i b i

h i s sediyordum. İ nsanı saran bir s i s , duygul arı olan koyu sarı

bir pus gibiyd i .

Don J uan b e n i uçu� için biçi ııe sokacağını söyled i . Bundan sonra, sözlerin , tuta k ı v ı ra, "duyg u l a rı ııı" b i ç i ııe .sokaıı penselere dönü�tüklcri n i h i ssettim.

Don Genaro ' nuıı sözleriyse uııu i z lcıııeııe davet eder gib i ydi. İstediğiıııi, aııa yapamayacag ı m ı h i sset t i m . B ö l liıııııc

öylesine büyüktli k i , hiçbir �ey yapaıııaz o l ımı�ıuın . Sonra, lıer

i k i s i n i n de aynı cümlecik leri sonsuz kez yi nelemeye ba� ladıkları n ı duyduıı: "'Şu ııükeıııııel, uçan biçiıı e bak," "Zıpla, z ı pla", "Ayakları n , ağaç ları n tepesine ul a�acak", ··okal i ptüs ağa;,;larına bak, ye�i l noktalar g ibi", "Solucanlar ı � ı k t ı r" g i bi �eyler.

İç imdeki b i r �ey bir anda durımı� o l ıı a l ıydı; bel k i de beni m l e konu�tı l masıı ı ıı fark ı ıdal ı ğ ı . Don Geııaro 'ıuıı ben iıı lc b irl i kte olduğunu seziııled iyseıı de sezg iıııi n bakı:j :ıç ı s ı ndan

bakı l clığı ıda yaln ızca kocaman, olağanüstü ı � ı k l a rdaıı u l u�an

bir kütle ayrımsayab i liyordum. K iıı i zaıııan parı l t ı ları söndü,

kimi zamansa ı � ı k lar arttı. Dev in iıı de ya�aıııaktayd ı nı . Beni

h iç durmadan çeken bir vakuma da benziyordu, bunun etkisi .

Ne zaman dcviı ıimlcri ıı aza l ı p , b i l i ı ıç l i l iğ i ı n i ı�ık lara odaklasarn, vakum beni yen iden çekıııeye ba�l ıyordu.

Bir an geld i , iti l ip çek i l meler arasında yeğ i n b i r karı ıa�a

ya�ad ı m . Çevremdeki dünya, her ne icl i yse, vakuıı etkis iyle

birl ikte aynı anda b i r gel iyor bir gidiyordu. İki ayrı dünya görebi liyordum ; b i ri yakl a� ı rken, öteki uzak laşıyordu. B unu tek,

s ı radan bir dünya olarak algılaınıyorduıı. Gene de, çok uzun

süredir gizlenmiş bir şeye de bcnzeıı i yordu. Daha çok, bi rleş-

N A G U A L I N F I S I L D A M A S I

t i ri c i sonucu olmayan i k i farkrndalığa sahipın i � i ın gibiydi.

Bunun ard111dan , sezg ilerim zay ı fl ad ı . Kesi n l i k lerini y i t irm i�e benziyorlardı ya da öylesi ne çoğal m ı � l arclı k i , bunları sı-

11 1 l"landı raınıyorum. Daha sonra gelen anla�ılabil i r sezgiler boruya benzı.:r bir biçiınin uçları nda olu�an bir d i z i t ın ıydı . Boru bendim, t 1 11 ı lar ise benimle yeniden her b i r k u l ağıma da komı�

ıııaya ba�l aını � olan don J uan ' la don Genaro 'ydu. Onlar komı�tukça, boru , tınıları anlayab i l diği ın bir dalga boyuna dek kısald ı . Bir ba�ka deyi�lc, don Juan ' la don Genaro ' nun sesleri ola

ğan sı.:zgi aıl aı ı ı ın a gird i ; t 1 11 ı lar önce anla� ı l ab i l i r gürü l t ü leri

andı rı yordu ; sonra bağ ı rı la ra k söylenen sözcüklere , sonundaysa k u l a �� ı ın ı n d i bi!l(k k i fısıltı lara dönüstül

.

er.

B unun ardmdan, tanıdık dünyaıııı nesnelerinin ayırd ı n a

vardıııı. Görünü�e bak ı l ı rsa, yüzükoyun uzanın ı � tı ın . Toprak

parçaları , küçük ta�l ar, kuru yapraklar görüyordum. Sonunda

okaliptüs ağaç l ı tarlanın ayırd ı na vardım.

Don J uan ' la don Genaro yanımda, ayakta duruyorlard ı .

Gün lıeıılіz karannaını�tı . Kendime gelmek amacıyla suya girrncın gerektiğini h i sset t i m . Çaya doğru yürüdüm, giysileri m i

ı;ı kard ı ı n, algısal dengemi sağlaymcaya dek suyun içinde kald ı ı n .

D o n ()enaro , ev ine gelcliğimizcle, bizden hemen ayrı ldı.

Ci ideceğ i n i bel i rtınek i stcırn i� gibi, omzumu tıpı�ladı. B i r refleksle zıplad ı ı n . Dokunu�unun gene acı vereceğini di.i�i.inrni.i�tüıı; ama �a�k ı n l ıkla, bunun dostça bir dokunu� o lduğunu gördi.iın .

Don J uan ' l a don Genaro , k aba bir �ak ay a gülen iki çocuk

gibi gi.i li.i�ti.iler.

" ' B u den l i ödlekl i k etme," dedi don Geııaro . "Nagual, hep

pq irnkn ko�acak deği l ya ! "

A � ı rı tepk i m i kınarını� gibi , dudakları111 büzü�türdü, bir

yolda�l ı k ve içten l ik havası iç inde kollarını bana u zattı . Ona s arı l d ı ı n . En sıcak, dostça h areketlerle sırtımı tıpı� l adı.

.. N agualla yal nızca beli rl i anlarda ilgi lenmelisin," ded i . "

Ceriye kalan zamanlarda sen ve ben, bu dünyanın tüm ö b ü r insanl arı g i bi y iz . "

Don Juan \1 dönerek ona gül üınsed i.

"Öy l e değ il mi, J ua ııcho'I" diye sordu, J u an ' ı n güli.inç bir

türe v i olan Juancho sözcüğünü vurgul ayarak.

"Öyled i r, öyled ir, CJerancho." diye yan ı tl a d ı don J uan, CJı.:rancho sözcü ğünü u ydurar;ık .

K ahkahala rı patlatt ı lar.

" B ak seni uy arı yoruın," ded i , don Juan, "bi adam ı n 11ogıiol m ı , yok sa sıradan bi i ı ısaıı ı nı olduğunu an layab i l mek i ç i ı ı zorl u b i gözlem gel i�tirıneın gerek , ıwgıiu//a doğrudaıı i l i �k i yL'

girersen öleb i l irs i n h a 1 "

Don Juan, don Genaro ' ya döne rek ı � ı ldayan b i r gülli�k

sordu, "öyle ıni , Gerancho?"

"Öyle, kes inlikle öyle J u a ncho," ded i ; yen iden gülü�t ü leı.

Çocuksu ne�elerin i payla�aınıyonluın . Gün iç i ıde y;ı�;ı

dıkl arıın oldukça yorucuydu, ayrı ca çok heycanl ı yd ım . Her y;ı

n ımı kendime acıma duygusu k apladı . Baıia her ne yapt ı l ;ırs;ı .

bunun döni.i�ü olmadığını , buı ıuıı bana zarar verici ol duğuı ı ı ı

y inelemeye ba�ladığım s ı rada ağlamak üzereydim. Dü�ünct>k

rim i ok uduğundan ku�ku duymad ı ğ ı m don J u:ın , d uyduk ları ıı . ı

i nanaını yoıınu� gibi ba� ılll sal l adı. K ı kırdad ı . İçse l siiyley i � iı ı ı ı

kesmek i ç i n çabalacl ı ı ı ı , kendiıne ac ıma duygusu d a yuk o l d u

"Genaro çok s ıc ak b i i n s a n , " d e d i don J uaıı , don Geıı;ı n ı

ayrı ldıktan sonra. "Böy le s i ne incelikli bi velin imetin olması L'ı

k i n i �lerinden biridir. "

Ne diyeceğim i bilemed i m . D o n Genaro ' ı un ben im ve l i ı ı ı

met iın olduğu dü�i.inces i ben i soıısuz derecede �;ı � ı rtını� t ı . Uuı ı

Juan 'dan b u konuda daha fazl a bilgi vermes i n i isted im. Konu\

maya yatkın b ir tavrı yoktu . Göğe ve evi ıı yan tarafındaki k i ı ı ı ı

ağaçların koyu gölgeleri n in tepel erine bak t ı . l\credeyse k;q ı ı

nı n önüne dik.i l m i � kal ı n, bodur b i r ağaca yaslanarak oıu n l ı ı

benim de s o l yanına oturmamı istedi.

Oturdum. Koluna dokunu ncaya dek kend ine çekti bl' ı ı ı

Gecen in o saati n i n, öze l l ikle o gü n olanlardan sonra. bL·ı ı ı ı ı ı

için teh l i ke l i olduğunu söyled i . Çok d ingi n bir sesl e bir dizi Y ' ı

nerge verdi bana; onun uygun gördüğü ana dek otu rduğuı ı ı ı ı .

yerden k ımı l clamayacaktık ; uzun suskunlukl ara dalmadan, l ıı

l irli b i r dengeyle konu�rnayı sürdürecek t i k, "nagual "la kaı� ı l . ı

:\ ,\ CJ l J\ L 1 :\ 1 : 1 S l l [) f\ M i\ S l

J l)_'i

� ı rsaı ı ı ııeks alııı;ıya ba:;; lay ı p gözlerimi k ı rp ı ş t ı racaktım.

"'Nugıınol buralarda ııı ı '! " d iye sorduıııı.

· ·Tabii." d i yerek k ı k ırdamaya başladı.

Neredeyse don J u an ' a abannı ı ş t ı m . O konuşmaya baş l ad ı ,

l ıcıncn lıer tür soruıııu yaıı t l adı . S a n k i karan l ı kta yaza b i l i ımi

ş i ıı gibi defterimle kalem imi bile verd i . Olabildiğince doğal,

dingin olmamı istiyord u , "tonal" ı ım pek işı i ıınek için not t u trnaımb ı ı daha iyi bir yol yoktu. Tüm bunl a rı zorlayıcı b i r bi

ç i ımle uygulattı; not t utmanın ben i m seç i m ı ın olduğunu. bu dunıımLı bunu koyu k aran l ık t a b i le yapmam gerektiğini söyledi.

Not tutın;ıyı bir sav aşçı edim ine döıı üştürcbilcceğinı i , böylece

kar;ııı l ı ğ ı ıı bir cıgel ol uşturmayacağı nı söy lerken , sesinde b i r

ıncydaıı okıım a t ı ıı ı s ı sezi l iyordu .

Söylcşiıııiziıı k i ııı i bölümleriyle i l "" i l i ııotlar çiziktirebildi

ğ i ııL' göre bcı ı i . h i r biçimde buıı a iıı a ııd ı rı n ı ştı bel l i ki. Aııa konumuz. doıı (1cıı arn' ıı uıı bcıı iıı ı vcl i n i ın c t i ı ı ı i n olıııasıydı. Don J uaıı bcıı i. don G cnaro ' yla i l k karş ı la ş t ığımda meydana geleıı,

ve gcn;ck bir y ora iş levi göreıı u ol ağaııi.isti.i olayı anı msamaya

zorlad ı . Buna bcıızcr bir şey gelmedi akl ı ma . O gün yaşa d ı k l arım ı yeıı idcıı aııl at ıı aya b:ış lad ı ıı ı . A n ı ıı sayabildiğim kad arıyla, s ı k ı ı ı t ı vcrıı ıcyeıı , s ı rad:ın hır buluşııı:ıydı, 1 968 ' i n i lkbaharı nda gcrçcklqın işıi. Doıı J uan bcıı i durdurdu.

"'Aııııısayamayacak dcıı l i sarsak l aşt ı ğ ı ıı a göre." dedi , "boş

vcrc l iıııı gitsin. S:ıvaş(;ı dcdiğiıı. crkiıı söyledi klerini izleme l i .

Gerektiğinde anı msar.s ı n . "

Don .l uaıı, i ns;ın ı n b i r vcl in imcti olma.-.;ı n ı ıı zor gcrçekleştiğiıi söy
led i . Örnek olarak, ötek i çömezi E l i g i o ' y u gösterd i .

Y ı l l ardı r kendisiyle birl i kte o l a n El igio, henü z bir vel i n i mete

kav uşaııa ı nı şt ı . Eligio bu l abi lecek mi, diye sordum; erki n

edi ın leriıi öııceden bilmenin nıünı kün olmad ı ğ ı nı söyled i . Y ı l lar
önce. kuzey M ek s i ka çöllerinde b i r gru p genç gürınü� oldu

ğumuzu anı msat t ı . Henüz bir v e l i n imet bul am<ırnı ş olduklarını

"gördüğünü", o a n ın genel ko�ul ları y l a lıavası n ı ıı onl ara y ardımcı
olup "nagua l "ı onlara gösterme fı rsat ı verd i ğ i n i anım sat

ı ı . Dürt genc in ate�in ba� ın da otu rduğu , don Juan ' ın da lıerke

'in güzii ne ayrı b i r gıysiyle gözüktü ğ ü , ben i m bir gösteri olarak a l g
ıladığım �eyi yaptı ğı geceden söz ediyord u .

1 %

E R K Ö Y K L L E R I

" ' O çocuk l ar �·ok �ey b i l iyordu," ded i . "Ar; ı l arı ml aki td;

çaylak seml i n . "

" ' Pek i , sonra ne o l d u o n l a ra?" d i y e sordum.

" B azı l arı b i r vel i n imet bul;ı b i l d i , " d i ye ya n ı t l ad ı .

Don J u a n , erk bölges ini tes l i m etıııl' n i n . b i r v e l i n iıııct i ıı

görev i olduğuıı u , çöıııezine de L'n aıımlan b i r i.iğret ıııen kadar

el verıııesi gere k t i ğ i n i söy led i .

Konuşmaya k ı sa b i r ara verd i ğ i m iz s ı rada, e v i n ard ı n d a ı ı

gelen yabansı bir g ı c ı r t ı duyduııı. Dun J uaıı. kap ı p koyvnıııL'mi önledi; nerl:'deyse bir tepk i y l e ayağa ka l kmak üzereyd iıı ı .

Gürü l tü duyulmadan önce söy lqi çuk doğal b i r yün al ıııaya

baş lam ışt ı, benim i ç i n . Ama konuşman ı n kes i l di ğ i bir sess i z l i k

anında o gürü l t ü ortaya ç ı k m ı ş t ı . O anda, söylq iıı i z i n ul ağ:ın ü st ü bir şey ol duğu kes i n l i k kazand ı . Don .J uaıı ' ı n ve ben i ı ı ı sözlerim i n b i r ç i t ol uşturduğu, çe v rede s i n s i s i n s i dol anan g ı c ı rt ı n ı n o n u kırıp içeri g i rıııek i\·in rı rsat kol l ad ı ğ ı kaı ı ı s ı n a k a pı lmışt ı m .

Don J u a n , s ı k ı d u rmamı v e d i k ka t i ııı i çevreye yöne l tıııL'meın i buyurdu. G ı c ı rt ı l ı gürü l t ü , bana sert ve kuru t oprağı t ı rmalayan bir s i ncabı anı msatırnş t ı . B u düşüncey i o l uştımluğuıı anda , don J uan ' ın bana göstenniş o lduğu kem i rgen i an ı ı n.s;ı d ı ı n . Uyumak üzereym i ş g i b i ydim, düşü ncelerim görii ı ı t ü lnL'

ve rüyalara dönüşüyo rd u .

Nefes a l m a çal ışmasına başl a y ı p e l lerimle b rn ı ıı ı ı tuttuıı.

Don Juan konuşmaya baş l ad ı , ama onu d i n le m iyordum. D i k katim, k u ru yapra klar üzerinde sürünen y ı l an ı ıısı b ı r �ey i n y u

n ı u s a k h ı s ı rtı s ın a t ak ı l ı n ı s t ı . Ü rktüıı, bedensel dei!is ikl i k l e r v a -

;,

�

>

..._

!>

_,

şadı m , bir y ı l aıı n bana sarı l d ı ğ ı saıı ı s ı n a kap ı l d ı m . Ayak ları m ı .

i stemeden don J ua n ' ı n bacak l ar ın ı n a l t ı n a sokup de l i kr g i b ı

nefes alıp vermeye, gözlerim i k ı rpıştı rnı ay a baş ladııı .

G ürü ltü öyles i ne yakından gel iyordu k i , kaynağı yarı ı ı ı

metre ötedeydi , sanki. Don J uan d i n g i n b i r biç iımk, kend i ı ıı ı

"nagul a"a k arşı savunmanın tek yolunun deği�ınedcn ka lıı ıak

olduğunu söyled i . B acakları m ı b it i�t i ırnem i , d ik kat i m i glirü l t ı i

ye oda k l aıııamı b uyurdu . B uy urgan b i r sesle yaznıa ı rn y a d;ı

soru sormamı , ken d i m i b ı rakııamaırn i ste el i benden.

İnanı lmaz çabaları m ı n ard ı ndan, gürü l t ü yü çı karanı n duı ı

N ı\ Ci L ' A L 1 � F 1 S 1 L [) A \1 A S 1

1 '>7

Ceıındanı ı ı ı t ı olduğunu sordu ııı. B u ı ı u ı ı "nagual" olduğunu. i k i s i ı ı i b i rb ı riıle k;ı rı � t ı rıııı;ı ı ıı a ı ı ı gerek t i ğ i n i söy l e d i : Cicnaro, ·•to

ı ı; ı l "ı ı ı ad ı yı ıı ış. Soma ba�ka bir �ey söyledi. aıııa a n l ayaııadı ııı.

Ev i n etralı mla dolaııun bir �ey vard ı . ve ben d i k k at i m i yoğuıı

Lı�ı ı raııı ıyordtııı. Ol;ığ;ıııii.slii b i r �·ab;ı güsternıeııı i buyurdu

doıı .l tı;ııı. B i r ;ııı , kend i ııı i değers iz h i sset t i ğ i m konusunda s;1 1,:

ıııaLı rkcn buldtıın. B ir kor k u sars ı n t ı s ı geç i rd i m , ama b i r anda

oLı bi 1 d i ğ i ıınce sağduyulu bir lı;ıle geçiverd i m . Don J uan a rt ı k

çev rcı ı ı iz i d i n lcycb i lcceğ i ıı ı izi söybl i . H iç b i r ses gcl ı ıı i yorclu.

"N11gıw/ µ i l l i . " diyen don .J uan: ayağa k al karak içeri g ird i .

D u ı ı Grnaro ' ı ı u n g a z Lııııbas ı n ı yaktı . y i yecek b i r �eyler

lı;ızırlad ı . Sessizce yed ik. " N agual"ııı geri ge l i p gelıııeycccği n i

sorcl u ı ı ı .

" H a y ı r. " dedi c i dd i bir tav ı rla. " Ya l n ı zc a eleniyordu sen i .

Clecenin b u saat inde. alacakaraııl ı ğ ı n hemen a rd ı ndan daima bi

şeyl erle ilgi lenıııc l i s i n . Ne olurs;ı. Y;ı l n ı zca k ı s a b i s ü re i ç i n , bi

s;ı;ıt bel k i anıa sen i n en ölümcül .saat i n bu.

" B u gece , nogııo/ sen i k ı s t ı rmayı denedi, ama sen bu sald ı rı y ı savuştu racak kerte gü�·lüydiin. Bi kere.s inde boyu n eğ

ıı iştin de beclcni ııe su dökıııem gerekmişti. B u kez iy i becerd i n . "

"Sald ı rı " sözcüğünün, o l a y ı telı l i ke l i b i r boy u t a get ird i ğ i n i

b e l ir t l iı ıı .

"Tehl i k e l i ıııi ') " d iye sord u . " B u , olayı ortaya koymanın e n

acay i p biç i m i hence. Sen i kork u t m ay a çal ı ş m ı yorum , ben. Nagıw/111 eylem leri ölümcüldür. S;ına daha önce de söyle d i m bumı . Ayrıca seıı i yara lamaya çal ışan Clenaro değ i l : ters i ne. sana verd i ğ i önem t aın anlam ı y l a kusursuz, ama nagııo/111 saldırıl anııa karşı koyacak erk i n yoksa, ben i m yard ı mı ma, Genaro ' n u n

özcni ı ıe bakmak s ız ı n ö li.ip g icl ivcrirs i n . "

Yemeği m i z i b i t i rd ikten sonra, d o n Juaıı yanıma oturu p ,

ornzurnun üstünden not l arı m a bakt ı . O gün ba ş ıırnı gelenleri

yerl i yerine oturtab i l mc m i n o l a ki y ı l lar al acağı yoru munda bulundurn. A n l amayı umut b i l e edemeyeceğim sezgi lerle dolup

taşıı ı ı ş t ı ın .

"Anlayanıazsaıı, çok i y i cluruınclas111 sayılır," ded i . Eğer

anl arsan boka battığının resmidir. Bu bi büyücün ü n bakı ş açı-

E R K Ö Y K (J L E R I

-

l lJX

E R K Ö Y K (J L E R I

s ı , e lbet. Sıradan b i adamın bakı � açı s 1 11a göreyse anlamayı b<ı

şarnmazsan batars ın . S ı radan bi adam, senin parçabra ayrı ldı

ğ ı nı ya da parçalara ayrı l maya ba�ladığ111 ı düşün Lir. "

Sözcük seç i m ine güldi.im. Parçalanma kavra m ı nı öııüıı ıL·

attığının ayırd ın daydırn; bunu daha önce, korkuları m la bağlaıtılı olarak ona ben söylem iştim. Bu kez, başıma neler gelen>

ğiyle ilgi l i soru l ar sormayacağım konusunda güvence verd im.

"Konuşma yasağı koymadım hiçbi zaman," ded i . "Açıkl <ı

ına çabasına g i rmediğin sürece, güci.i n tükenene dek konuşab i l iriz, nagıol hakkında. Eğer anımsamayı becerirsen, ıwg 11u I 111

yalnı zca tanıkl ı k etmek için olduğunu söylediydim . Yani ney i

nasıl izlediğ i m iz konusunda konupb i l i riz. Sc:nsc hep bunla rı n

nas ı l mi.ıın kü n olabildiğ ine çekmek isters i n konuyu, iğren�'. bi

şey bu. Nagıwlı, ro11ullu aç ı k l amak isters in, apta l l ı k bu. Öze ll ik l e de art ı k bilgisizl i ğ i n ardına saklanamayacağıı göz öıılııde bulundurulursa. Komışnw bizim için bi anl am ta�ıyor bel k i .

ama bu bel i rl i s ı nırlar i ç i mle k a l ı nak zorumla olduğumuz içindir; bu s ınırlar nagıala uygu laıaıı az."

Konuya b i r aç ı k l ı k get i rmeye ç;ı l ı �tıın . Her şeyi mantı ksal

açıdan aç ı kl amayı istemem bir yana, açı k lama gcreksiıı iın i m i ı ı

yaşadığım algı ların ve kaotik uyarı mları n saldırı s ından fı rsat

bulup b i r d üzen ol uşturma gereği nden kaynakla ndığın ı bel i rt ·

t i m .

Don Jua n ' ın yoru m u , kabul etınediği ıı bir noktayı savunu

yor olduğumdu.

"Düşkünlük gösterd i ğ i n i öyle iyi b i l i yorsun k i , " dedi

"Düzen k u rm ak, yetki n 10110/ an lamı ıa gel ir, yetk in ımıul ol

rnak ise tona/ adas ı n ın i.isti.i nde olup b i ten her �eyi n b i l i nc iıtk

olmak anlamına gelir. Ama sen öyle değ i l. � i n . Di.izeı kurııa dtı

şünce n i n içinde gerçek yok, yani. B unu yalnı zca tartı�nıayı k;ı

zanmak için k u ll anıyorsun."

Ne d iyeceği m i b i lemed i m . Don Juan, "tona!" adas ıııın k

m izlenmesi i ç i n olağani.isti.i çaba gerektiğini söyleyerek, bir bı

ç im de gönlümü aldı. S onra da, " nagual"la i kinci karş ı l a�maıı

da sezgi ledikleri m i n tümünü anlatmam ı i stedi benden. B i tirdı

ğimde, kürklü t i msah b i ç i m i nde algı ladığım �ey in. cloıı Gem ı

ra'nun m izah duygusunun bir uzantıs ı olduğunu söyledi.

N ı\ (i lJ A L 1 N F 1 S 1 L D A M ı\ S 1

l l)l)

.. Hfıla bu kerte üzgün olman çok yazık," ded i. "Hep �a�k ı ı ı l ığa saplan ı p k a l ı yorsun, böy lece Genaro ' ıı u n gerçek sanat ı ı ı ı ıskalayıp du ruyors u n . "

¨o giiri i ı ı t ii n ün ayırdıncla ııı ı ydın, d o n J u;ın"!"

¨ı Lıy ı r gösteri bir k i � i l ikti."

"Ne gliulii11 ' 1 "

.. B u g ü n tüm göre b i l d iğim nugııu/111 ağaç l arı n arasmda

kayması , çevrem izde dolanıp d urmas ı y d ı . Giirchilcn herkes

buııa taıık olabi l i rd i . "

· · Pek i . ya glimıc ı·cnlcr'!"

¨ı ı içbir �eye tan ı k olamazlard ı : olsa olsa valı�i bi rüzgarı n

etkis iyle sallanıp duran ağaçl ar görürlerd i. bel k i . Nug11ulı11, anla� ı l ınaz dı�av u nı ı ı ı ları nı , bildiğ i m i z �eyler g i bi yorum larız lıep. B ugünkü dunımda 11ug11ul yaprak ları s;ı l l ayan bi esinti,

yab;ıısı b i ı � ı k ya da kocaman bi aıe� biiceği olarak yonı mlanabil ird i . Clliri11cri bil meyen bi insan, lıele ace lesi varsa, bi �eyler

giirdiiğiinii am;ı anı ı ı ısayamad ı ğ ı n ı b i l e söyleyebi l ir. Doğal bu.

Adam kendisine göre m an t ı k l ı d ı r. Zira, onu ı ı gözleri olağandı�ı

hi �ey bul uımıad ı ğ ı n ı samcaktır; rmıa/111 güzleri o l d u k l arından

dolayı ıoııa/111 dünyası y l a s ı n ı rl ı k al ıcakt ı r- -ve o dünyada

insanı sar.san bi yen i l i k , gözlerin anl ayarnayacağ ı , ve ıorıa/111

;H,: ı klayaıııayacağı lı içbi �ey olmayacaktır.

K u l ak la rı m a fıs ı l damaları n ı n get i rdiği beklenmedik algı l arı sordum .

.. O l;ıy ı n en güzel yaı ıydı bu, geris i pek önem l i değ i l ; ama

o. güıııün incisiydi. K ur a l lar, vel i n inıctlc öğretmenin bu son

ayarı y;ıpmal a rı n ı gerektirir. Tüm edimlerin en zonınu. Hem

vel in imet in, lıcm de öğretmenin bi insanı i k i ye ayırmaya yelteneb i l nıeleri için kusursuz birer sava�çı olmala rı gereki r. B u nu

bilcmczs iıı, çünkü heni.iz algıl amanı n ötesinde-ama, erk gene

çok iyi davrandı sana. Genaro bul u p bulabileceğin en kusuru z

sava�çıdır. "

"İ nsaıı ayı rmak neden çok öneml i bir i�?"

"Telıl i kc lidir de ondan. Bi böcek gibi ö le b i li rdin. Ya da,

clalıa beteri sen i bi araya get i remezdik; böylece o duygu yay l asında kalı rd ın . "

"B unun, bana da yapı lması neden gere ki i y d i , d o n J uan?"

'"Nogıuılın , çömezi n kulağma fı s ı ldayıp onu ikiye ayırma

s ı gereken bi zaman vard ı . "

" N e demek bu, d o n J u;ın'?"

' " İnsanın , sıradan bi tonu/ olabilmesi iç in birl ı ğe gerd: .s i ı ı ı nı i vard ı r. Ti.im özünün ıonul adasının i.istiiııde y e r alması gerL·

k i r. Bu birl i k ol mazsa insan ç ı l d ı rı r� ıie var, bi büyücün ün hu

birl iği, özünü tehl i keye atmadan böl mesi gerekir. Büyücüıiiiı

hedefi ya�aınaktır, böy lece gereksiz telı l i kc lerc atı l m az. B u ııc

denle ta k i bi an gel i p de, deyim yeri ndeyse oradan s ı v ı �ı ı ıcay�ı

dek , y ı l larca süpürür adas ı n ı . İnsanı i k i ye bölmek , bu kaç ı � ı ı ı

kapısıdır.

"Ya�adığıı �eyler in en teh l ikelisi olan bu bölme çok y;ı l ı ı ı

ve kolay oldu. Nagıa/, ustaca k ı l avuzluk ett i .sana. İ ı ıan baıı;ı:

yalnı zca kusursuz b i sava�çı ba�arabi l i r bunu. Senin adıııa çok

sevind i m . "

Don J u an e l in i omzuma koyduğunda kar�ı konulıııaz h ı

ağlama isteği ya�adı ın .

"Seni b i r daha göremeyeceğ i m ana m ı ge ldim?" d iye sor

dum.

G ülerek bası n ı salladı.

>

"Gene b i orospu çocuğu gibi di.i �k li n l i.ik gösteriyorsun."

dedi . Hepi m i z yaparız ya bunu, neyse. Ba�k<ı ba�ka biçim lerck

olur, hepsi bu. B azen ben de d i.i�ki.inli.ik gösteri riıııı. Beıı, seı ı ı

�ımartıp güçsi.izle�tirdiğim i di.i�i.ini.iri.iın. Geıιaro, Pabl ito'ya w

reb i leceği her 1eyi verir, insan bundan ba�ka ııe isteyebi l i r k ı '

El i nden geleni n en i y i s i n i kusursuzca yapan b i rini k i ın c l c�ı ı rl·

b i l i r k i?"

Bir s üre konu�mad ı . Sessizlik iç inde oturı ıı;ık s i n irime du

ku nınu�tu .

" B i r vakum l a çek i l m i � gibi hisscttiği ıııdc baıια neler o l ı ı

yurdu, söyleye b i l i r rn i s i ıı'I" diye sordum.

"Süzü l üyordun," ded i , kayıtsız b i r t itremle.

"Havada m ı ? "

" H ay ı r. Nogıια/ i ç i n toprak, hava ya d a s u yoktur. B u ııu srn

kendin de an l ayabi l i rs i n . O gayya kuyusunda i k i kez buluııduıı

üste l i k ıιagua/111 kapıs ı ndaydııı yalnızca. Seni çevrelcycıı �eyı

t an ı m ad ı ğ ı nı söy l e m i � t i n . Nagıw/, ıwgııa/ırı zaıııaıııιHLı

l\ A C U A L I N F I S I L D A M !\ S I

l\ A C U A L I N F I S I L D A M !\ S I

süzli l lir. u<,·ar ya da her ne yapıyorsa onu yapar: bunun, rona/111

zaırn n ı y l a l ı i �·bi i lg i s i yoktur. Bu i k i şey uyu�maz. "

Dun Juan koııtışurken bedeni mde b i r ü rperme h i ssetti m .

Çeıeıı ct li �tü, ağzııı i stcınedeıı açı ld ı. K u l a k l arı mın t ı pası açı l ı ı g i h ı uldu. v e \·ok duyulab i l i r bir t i t rqiıı ya da t ı ı ı l am a i�itt i ı ı ı . Don .l tı;m'a hu duyum l a rı aktard ı ğ ı m sırada konuşu rken, b i r başkas ı n ı ıı sc.s i n i duyuyorı mı:;; gibi olduğumu ayrımsa d ı m .

Siiylcycceği ı ıı i , siiyleıneden önce duyuyord u m : bölünmez, tam

hır duyguydu bu.

Sul k u l ğ ı ın , ol ağaıi.istü duygu l arı n k aynağı ydı. Sağ k u l a

ğı ımbıı cL ı lıa güç l ü ve d uyarl ı y d ı . Daha önce o l m ayan b i r :;;eyler vard ı . Don J uan'a bakıııak aınac ı y l a sağıma döndüğümde, bu k u la ğ ı ı ı ıda bir dizi berrak duyusal sezgi olu�tu Fizi ksel bir

uzam. eri m i içindeki her şeyi tam b i r hassas l ı k l a d u yduğum bir

d i z i y d i .

"Nugıw/111 fı. s ı l danı as ı verdi sana b u n u , " d e d i d o n J uan,

duyusal deney i nı i ın i bet i m lediğiınde. " K i m i zaman gelecek,

s o ı ır;ı da kaybolacak. Bu ndan sonra o l abi lecek herhangi sıradı

:;; ı hi duy uımbıı korkma. A ı ıia her Şl'.yin ötesi nde, sakın ola k i

bu d u y u m l a r konusunda dtişk ü n l ü k gösteırneyes in, on l arı takın;ık hal ine gctirnıeye s i ı ı . B aşarac ağ ı n ı b i l i yo ru m . Sen i n bölünme zaı nanın doğru b i zamandı . B u n ları lıcp e rk ayarlad ı . Ş i md i lıer şey sana bağ l ı , art ı k . Yell'.rince g ü ç l ü ysen eğer, bül ününe

ı ı i ıı get i rdiği şoku sürdtiırneyi başarırs ı n . Başaramazsan yazı k

s;uı;ı. Kurumaya ba:;; larsın, k i l o kaybeders in, benzin solar, bo:;;

boş bakarsı n , konu�mazsı n , pek lıoş b iri.s i olmazs ı n . "

. . B e l k i de, b u n u ban<ı y ı l la r iince söylc.seydin," ded i m, "ya

ı ı i SL' ı ı i ıı ve don Geııaro · mın yaptı k l arı nız ı : o zaman yeterince .. . "

E l i n i kald ı rı p sözüm ü kes t i .

" N L' bo� b i lak ı rd ı bu," ded i . " B i zamanlar bana, eğer b u

inat�· ı l ı ğ ı ıı v e mant ı k sa l <H.; ı k lama gerek s i n i m i n olmasayd ı ,

� i m d i ye dek çokt;111 büyiicii olabilece ğ i n i söy l e m iştin? Sen i n

açından, büyücü o l ab i l mek, yoluna d i k i l e n bu i natç ı lığın v e

açı k l ama gereks i n i m i n in üstesinden gelmek demekt ir, a n l a bumı. Dahası, bu kusurlar gi.itiireeek seni erke. Yaşamın fark! ı olsayd ı erk le dolu p ta�ar mıydın saıı ıyorsun sen?

saskınlığımı

ɔ

..

·'Genaro da ben de, senin g i b i bel i rl i s ı n ı rlar i<.;'. i nde ed i ın lcrclc bulunabil d i k ancak. B u s ı nı rları erk koyar-sav;ı�ç ı da.

ne desek , b i erk m ahküıııudur; tek b i özgür seç i m lıakk ı olaıı bi

ırnıhk üm : k usursuz bi sava�ç·ı gibi davr:ıııırn y l a bi aptal µibi

davranma arasındak i seç i m . Son t ah l i lde, sav a�çı i ç i n erk i n

ınah küın u deği l , kölesi d e diyeb i l i riz: çünkü b u seç im anık h i

seç i m ol maktan çıkar, o n u n i ç i n . C.icnaro ' nurı k usursuzc;ı davranmaktan ba�ka bi şey gel mez e l i nden. 1:3 i aptal g i bi dav raıı mak içini boş a l t ı r, yı k ım ı na ı ıcdcn o l u r.

·'Geıaro ' dan k orkuyorsu n . ç ü nk ü to11u/1111 küçli l tınek içiıı

korku tma yolunu k u l l anıyor. 1:3ede n i rı bil iyor bun u , uk/111 bi l

mesc de. Böylece, beden i n Genaro ' y u her görclüğlinck k;ıc; ı p

saklanı nak ist iyor. ' '

Ben d e , d o n Genaro ' ıwn ben i b i l erek ı ı ı i korku t ıwk istedi

ğ i n i merak etın i� ul du ğuı mı söylediın . ' ·Nagual ı ıı öı ıcL·den

"

bil ine meyen y ab;ın s ı �eyler yaptığı k ar�ı l ı ğ ı n ı verd i . Örıueğ i ı ı , s;ıbah lcyi n , so!Lım<ı dönü p don Genaro ' n u n ağaçta ne yapt ı ğ ı ıı;ı bakmak istediğim a n beıii ön l ed i ğinde ara n ı ızda neler geç t i ğ ı n i anlat t ı . '·Nag u a l " ı n ın ne y;ıpt ığ ı n ı n , h e r n e kadar b u n u zaın;ınıııdan önce aıı l amaıın iınkfıııı yoksa ela, fark ı n a varı nı � oldu ğunu söyled i . K ısacas ı , sola dönmem , '"tonal"ıın ı ıı b i lerek a l l ı

ğ ı , intihara s ü rükleyen bir <1clı m ııı ı � . B u dev i n i m , '"nagu a l ' ' 1 111 1 1

d ikkati ni çek m i�. b u neden le onun bir parçası ıepenıc dli.) 111li�

İsteıneden,

!.!Östercn bir dev inimde h u l u ı ı

.)

;

._..

dum.

"A/.:1111, sana ö l i.iınsliz ol duğu nu siiyl liyor, ."-Clle ," ckd i .

" N e demek h u , don J uaıı')"

'"Ölümsüz b i v arl ığın, �;ı�k ı n l ı k , korku ve ktı�ku cluyıııak

için öıii.indc d üı ıyaı ı ı n zamanı vard ı r. Üte yandan, bi s;ıva��: ı ıu

nalın buyruğuyla ol u�t u nıl ı ı ı u� aıııla ıılara boyun eğmez. ziı,ı

özünün bütünse l l iğ i n i n bu dünyada geç i recek pek az zanı;ıı ı ı

olduğunu b i l i r. "

Önem l i b i r noktaya parmak basmak i-,ıecl i ın . Kork ı ıl a rıı ı ı

ku�kuları nı v e şaşkınlığım b i l i nç l i bir düzeyde yer al mı yord ı ı ben onl arı denetlemek amac ı y l a ıιe den l i çaba gösterirseın gii' tere y i ın , don J u an ' l a ve doıı Geııor a ' y l a bi r m;ıya geld iğim aı ı da kend i m i umarsız hissediyordum.

" � i sava?ÇI umars ız olmaz." ded i . "Ne de kork u l u , ?a?kın

ve ku�k u l u : haıgi ko) u l da olursa olsun. Sava�çı n ın yalnızca

k u s u rsuzluğ;ı ayıracak zanıaıı vard ı r: tüm d i ğerleri e rk i n i

e ıııcr, k u s ursuzluksa onu erkle dolduru r. "

"Yine döndük dolaş t ı k , ? l l e s k i soruya gel d i k , don Juan.

K us ursuz l u k ıııcdir1"

"Evet . Gene ?U eski sonı , gene şu eski yanıt : k us ursuzluk,

neyle uğraşırsan uğraş, en iyisi n i yapına k t ı r. "

"A ıııa, don Ju an ben i m d e anlatmaya çalı?tığ:ım b u , lıer a n

e n i y i .�iıııi yapt ığımı s<ını yorurn. a m a görü lüyor k i üy le değil-

' 11 I�.

"Güstcrmeye çal ı ş t ı ğ ı n kadar karına?ık d e ğ i l bu i?. B u

ku.'-> ursuz.luk dalga s ı n ı n an<ılıtarı , z.amaıı ı n olmas ı ya da o l nıanı asıduyumud ur. Kend i n i ö l ü m s ü z g i b i görür öyle d e davra ıırsan ll i şte kusurs uzluk ar;ıma, ;ına kuraldır bu: öyle zamanlarda dün, sağııa soluna bak-zaman ı n vaırn ı ş g i b i lı issetmeıı i ı ı bi apta l l ı k olduğunu anla. Ö l iimsliz i nsan yok bu dünyada . "

A lgının Kanatları

Don J u an ' l a ti.im günümüzü dağlarda geç i rdik . Ciün a ğ trı r k c ı ı

yola ç ı k t ı k . Don J u a n ben i , dört deği�ik erk yerine glitürdii; her

b irinde, yıl lar önce ben i m için bir ya�arn d urumu d iye beı i ıı ı l c diği o özel görev i n üstesinden gel meme yardımcı olacak bel i r

gin yönergeler verd i . Ak�aıııüstünc doğru geri döndü k . Yeıl1l·

ğinıizi yedikten sonra don Juan evden ayrı l d ı . Ben im, l amb;ı

i ç i n gazyağı geti recek olan Pabl ito'yu be kkmcıı ve onun l a h:tı

nu�ırnun gerekti ğ i n i söy lem i�t i .

Notları ma öylesine göm ülmü�tüm k i , Pabl ito yanıma varı ncaya dek , geldiğini anl amamıştım. Pabl ito'ının yorumu, " erk

tırı � ı " n<ı çalıştığı, bu nedenle, "görme" yetim olmadıkça, onun

ge lişini işiteıneyeceğ i ın yolundayd ı .

Pabl ito'yu her zaman beğL:nmiştim. İ y i dost olmamıza k ar

şın. geçmişte onunla tek b;ışına kalma fırsatını yeterince yakalayaın a ın ıştım. Pabl ito ' nu n çekici k i � il iği çok çarpıcıydı. Adı

Pablo ' ydu, ne var, "Pabl ito" Lkyirni ona daha uygun düşüyordu. İ nce kemikl iydi ama sırım gibiydi. O da, don J uan gibi, oldukça kaslı bir yapıya sahipti, beden inde bir gram yağ yoktu, güçlii yclii . Yirm i l i yaşl arın ın sonuna yakl aşııı ı�tı ama on sekizinde gösteriyordu. Esmer, orta boyluydu. K ahverengi gözleri

duru ve parlakt ı . Don Genaro gibi, onun da dostça gülüşünde

bir çocuğun haylazlığı çık ıyordu ortaya, kimi zaman.

Ona, don Genaro ' nuı öteki çömezi olan arkadaşım Ncstor ' u sordum. Geçmişte, onları hep birl ikte görıı1üştüın , araları nda daima ınükeınıncl bir i l işki olduğu hiss i n i verınişlcrdi bana: ne var ki. bedensel görüntü ve k iş i l i k açılarıııdan birbirlerinin lam ıersiydiler. Pabliıo ne kadar neşel i ve içtQnse, Ncstor ela o kadar kasvetli vt: çekingend i. Ayrıca, daha uzun, daha k ilolu,

daha esmer, ve çok daha yaşl ı ydı

Pablito, Nestoı" u n sonunda don Genaro ' yla olan çalışmas ı n ı n üstesinden geld i ğ i n i , ve onu son günlüğümden bu yana

tüın i.i yle değişik bir insan olup çıktığını söyledi . Nestor ' u n çal ı şması ya da kişi l ik değişimiyle i l g i l i fazla bir �ey söylemekten kaçı nıp, konuyu birden değiştiriverd i .

"İ ş ittiğime göre nugua/ sen i fena kıstırmış, h a ? " ded i .

B uıııı bildiğine çok �aşırdı m, v e nasıl öğrendiğini sordum.

"Genaro bana her �eyi anlatı r," dedi.

Don Genaro \!an söz ederken, benim yaptığım gibi, saygı

biç·iın i n i kul lanın adığı rn ayrı msadım . Ona içtenl ikle, Genaro diyordu, yalnızca. Don Genaro'yu k ardq i gibi gördüğünü, bir

aradayken, ai ledenıni� gibi rahat oldukları11 1 söyledi. Don Genaro 'yu çok sevdiğini açıkça itiraf etti. Yalı nl ığından, dürüstlü

ğünden çok etkilenmi�tim. Onunla konu�urken, don Juan ' l a benim davr;ını�larıınızın ne denli birbirine yakın oldukları kafama

dank ettiyse ele bizim ili�k imiz, don Gcnaro ' y l a Pabl ito ' mın

i l i �k isiylc karşıla�t ırı nca resın i VL' kası nt ı l ı görü nüyordu.

Pab l i to ' ya. don J u an ' dan kork ı ı ı as ı n ı n ıl·dcı ı i ı ı i sordu ı ı ı .

Gözkri yerimkn fı rl adı. Don J u a n · ı y;tl n ı ı.ca düşLi ı ı ı ı ıek b i l e

o n a lirkli veriyorımış g i b i y d i . Y;ıı ı r v e rı ı ıed i . lk n i g iz l ice de

ğerlcndiri yorımı� g i b i bir havası vard ı .

"Sen on;ıclaıı korkuyor ıııusuıı'l" d i ye sord u .

Ben don Genaro ' daıı korktuğu ı ı ı u söylediıı . o d a duyı ıı;ıyı

beklediği en sun şey b uyınuşçasıııa gli l ıııeye ba� l;ıd ı . Don Juaı ı · l;ı

don Gcıı aro aras ı ndak i farkı n , gündüzk gece ar<ısı ndah i Lırk µ.i h i

olduğunu söyk:di . Don Gcı ıaro gi.ind(izıııüş, don J u;ın \;ı gecey

ıııiş-oııa di.iıyaıııı cn lirküılidi varl ığı g ib i gl'iiyurıııu�. Uoıı J u an ' a du yduğu korkuyu beı i ıııleıııek, Pabl itu ·yu. bir ı,;<iı ı ıcz ul ;ır;ık.

kend i koııuıııu lı;ı k k ı nd a yorum y;ıpı n;ıya yliıı e l tı i

"Dli�Li ncb i l cceği ın en seli ! d mu ıı ı d a y ı ııı." ded i . " B e n i e v d e görsen , s ı radan b i r adama oran l a ç o k � e y h i l d i,0. i ı ı ı i aıı Lm l ı ı ı .

a m a beni b i r d e nagıı ullu b i rl i kte glir: o zaıı a ı ı d a pek ! az l a b i r

şey b i lııed i ğ i ın i aıılar.� 1 11 . ' '

K u ı ı u y ı ı ç a bucık cleğ i �t i rerek ııoı t ı ı t ııı;ıııla d a l ga gl\' IllL'yc başLıd ı . Doı ı Geıı aro ' ı ı u ı ı . k i ş i l i ğ i ııdck ı g;m p l i k l e re k;ıı� ı ıı ben i çok beğen d iğ i n i , bl'. ndl'.n d uyduğu lıo�ı ı u t l uğu oıwn . . pnıteg ido"sıı o l d uğıııı ı ı siiy leyerek güsterd iğini e k l ed i .

B u ıcri ııı i i l k kez d u y uyord u ıı ı . Doıı .l u;ııı ' ı ıı b i rl i k t d i ğ ı ı ı ı ı z i n b a � ı mb get i rd i ğ i b i r ba�ka tcri nıl' u y g u ı ı d li�Liyord u . Ban<ı.

onun "e.�cog ido' \ u , seç i len k i � i s i o l du ğu ıı ı u Sliykıı i � l i . " Proıcg i do" .�üzcüği.i i.se korıman k i � i aıı l anı ı ıı a ge l iymd u .

P:ıbl ito ' da n , "nagual "la b u l ı ı �ıı:ı l ar ı ı ı ı aıı l atıııas ı ı ı ı i sıcd i ı ıı .

O d a , i l k k ar�ı b�ı ı ıa s ı ı ıı a ı ı l at t ı . B ir keresi nde, duıı J u;ııı ' ı ı ı u ı ı ;ı

b i r sepet verıı ı i � , onun d a bunu i y i d i kk lcrlc v cr i l c ı ı b i r a rı ı ı;ı

ğan o l a rak k a b u l etıı i � o ld u ğunu söy led i . Onu b i r b ı ıeay l <ı kapııııı i.ist(ine asıı ı � . b ir k u l laıı ııı a L ı ıı ı b u Lı ıııad ı ğ ı için seık· ı i unutup gi tıııi�t i . Pab l i to. sepet i n bi r erk ;ırıııağ;ıııı olduğuna , bıı

necleıılc oııu öze l b i r anıaçla kul l anıı a s ı gere k t i ğ i ne i ıı:ı ı ıd ı ğ ı ı ı ı

anlattı.

Ak�arn ı n erken bir vakt i nde , Pa b l i t o bunun oı ı u ı ı iil Li t ıı c l i l

saa t i o lduğunu d a ekledi, ceketi n i ;ıl ııı;ık i�· i n odaya g i rı ı ı i � . Evde tek ba�ıııayııı ı � da, bi r dostu gi.irıııeye g i ı ıııck i(; i n hazı ıfan

ıı ıakt ayn ı ı � . Üd<ı karan l ıkm ı� . Ceket i n i a l d ı k t a n soıır;ı tanı ka-

A L G I N I N I< f\ r\ ı\T L A R I

pıya yaklaştı ğı b i r s ı r;ıcia sepeI yere düşüp ayağ ının dibine dek

yuvarl aııııış . Pabl i to, yere dü�en i rı sepet olduğunu görünce

kendi kork u s u n a kend i s in i n glil ınü� olduğunu söy led i. Onu

yerden almak iç i n eği ld i ğ i ı ıde, u ııut aı n;ıyacağı bir sarsınt ı ge

ç i rın i ş . Sepet , ul<ı�aınayacağı b i r noktaya lırlayı p , b i risi onun

iistiinden bastı rı yor, onu büküyorınu�\·as ı ı ıa sallanıp çatırdamaya ba�J a rn ı � . Pabl ito, m u t fa k ta n , odadaki her �eyi ayırt edecek kadar ı�ık gel mekte olduğuıu da ekledi. Sonra, yapmaması gerekt i ğ i n i bile bi le, b i r s[i re sepele bakm ı ş . Sepet birden, lıırı l l ı bi<;iın i mk soluırnıya lxı� l aııı � . Pab l ito aılalıı as ı nı sürdürerek . sepet in nefes a l ı p verd i ğ i n i lıeıı clu yımı� hem ele görıııüi�

olduğunu söyledi-sepet can l ı ym ı ş , odada Pab l i to ' y u kova l amaya başl aı ı ı ı ş . odadan ç ıl\ ış ı nı cıge l lcm i ş. Sonra, sepetin şiş

ı iğ i ı ı i . sazları n teker teker açı l ıp, kuru bir horozibiği b i tk i s i gibi Lislli ı ıe ge len dev b i r topa döııü ştüğiiıüi �üyk:d i . S ı rtiistü yere diişıniiş . top ay:ıld a rı n a dolaşmaya ba�l aıı ı ş . Pab l i lo, o s ı rad:ı a k l ı ı ı ı ı ı uçup gitt i ğ i n i . ç ı l g ı n la r gibi bağ ı rd ı ğ ı n ı aıı l;ıttı . Top oıı u y:ık:ılaı ı ı ış ve hacı k l :ı rı ndan y u ka rı doğru ç ı kmaya başla-11Wj. Ond:ııı k ur t t ı l rnay;ı ç:ı l ı � t ı ğ ı s ı rad<t, topun , don J uaıı ' ı n ,

:H,; ı k :ığzı yl:ı o n u yutmaya l ı:ızı rl ;ınaıı yiizii olduğunu görmii�;

ya�;ı d ı ğ ı dclı�dleıı ifüirii bir anda keıιd iıιdeıı gcçnı i�.

Pabl itu çok içten ve aç ı k b i r biçi mde, l;:cndisiıιin de evdeki iihlir k i � i leri n de "'ıιagu�ıl"l:ı b r� ı l a�ın;ı l :ı rı yLı i l g i l i b;ı�Jarı ııdaıı geçen, bir y ı ğ ın öykii anlattı. S aat lerce konu�tuk. Benimle lıcıııcn lıeıııen aynı k u�kuları duymaktaydı u da, aııa kendis ini

hüy [icii l e r diinyas ı n ı ıı bilgi lerine bı rak ınada lxıııa oran l a çok

d:ılı:ı duyarl ı davr;ıı ı ıyord u .

l3 ir ar;ı ;tyağa k a l k t ı , d o n J u an ' ı ıı gel d i ğ i n i h issct t iğiıı i ,

onu n için or;tda k a l mak i.�Icıncd i ğ i n i söyled i . İ n an ı l maz bir

hızla uçup g i ı t i . S :ıı ı k i bir �ey �'l'kip alırn�ıı onu odadan. Cii.i l e

g ü l e dcıııcyi b i l e bit i remeın i �tiın .

/\z soma don J u;ın ' Lı don Geııaro gel d i . G li l ii �üyorl ard ı .

'"Pab l i to, �eyuıı ı çarpmı �\«tsı n a yola doğru ko�u yorcl u , " lkdi don J uaı ı . ··Neden acaba?"

··Her lıa l cle Carl i rocuğu, parı rıakları n ı eritip biti ri rcesene

ça l ı ş ı rken görünce korkın u � t ur . " dedi don Geıı aro, yazıl arı m l a

dalga geçerek .

S onra bana yaklaştı.

"Dinleyin! B ir fikrim var," eledi , neredeyse fısıldayara k .

"Madem k i yazmayı b u k adar sev i yorsun, o halde neden kalem

yerine parmağrn la yazmayı öğrenmeye s i n·ı Ne m üthiş, eli mi'I"

Don J u an ' l a don Genaro yanıma oturdular, i nsanın parma

ğıyla yazmasıy l a i l g i l i çeşitli fik irler öne süre rek eğlend ile r.

Don J u an çok ciddi b i r sesle yabansı bir yonıımb bulundu.

"Parmağıyla yazmayı kol ayca öğrenir, kuşkusuz, aına yazdıklarıııı okuyabil i r m i , baka lım""

Don Genaro, gü lmekten iki büklüm olmasına aldırmadan

ya11 1tı y apıştırd ı , "'Okur o, ok ur. " Soımı, s iyasi bir karı şıklı ktan

yara rl anarak önem l i bir mevkii kazanmayı başaran taşra l ı bir

ahmak hakkmcla, oldukça sıkıcı bir öykü anlatınaya başladı.

Don Gcnaro ' nu n anlattı k ları na bak ı l ırsa, öykünün kahra nıaıı ı ,

bakan , v a l i , hatta başkan olarak ataıııı ıştı, zira o furya içi nde,

halka ne yapacağı n ı söyleıneyc fırsat bulamaıı ıştı. Adam, bu

atamanın d a verdiği cesaretle kend i s i n i pek iineın l i görmeye

baslanıistı.

'

,

Don Genaro susup, <tşırı derecede rol kescıı kötü bir oyun-

cu havalarında bana bakt ı . Ba na s ırıtt ı , kaşl arı n ı indire kaldıra

göz k ı rptı. Olayın kahramanları n ı n , halk toplantı ları nda çok

başarı l ı olduğunu, konuşnıaLınn üstesinden kolaylıkla ge ldiğini, ama konumu gereği konuşmaları nı okuması gerektiğini, ne

var k i adamın okum a yazma b i l mediğini an l attı. Adam, insanl arı kandı rmak i ç i n a k l ı n ı k u l lanıyordu . Üstüne bir şeyler ç izikt ir i l m i ş b i r s ay fayı, yapacağı konuşman ı n metniyın iş g i bi her yere taşımaya başlam ı1tı. Böy lece etk i l i l iği de tüm öbür i y i nitel ikleri ele öte k i ahmaklar ara s ı nda su götürmez b iç iımk kabul

edi liyordu. Ama, bir gün okuma yazın a bilen bir yabancı çıkm ı � ortaya da, kahramanımızın, konu�mas ı n ı okurken kağıdı

ba� a�ağı tuttuğunu ayrımsarnı�. Yabancı gül meye ba�lamı�,

saptadı ğ ı bu y a lanı herkese gösteımi�.

Don Genaro yeniden susup, benden yana bakarak sordu,

'"Kahramanımızın apı�ıp kaldığını m ı sanı yorsunuz? Ne gezer.

D ingince herkesin yüzüne bakıp �öyle elemi � : ' B aş a�ağı ını 'I

Okumasını bili rsen eğer kağıd ı n yönünün ne önemi k al ı r'? Marifet, tersten okuyabilmektir, zate n ! ' B ütün ahmaklar da onun-

20'!

A L CJ I N I N K A N AT L A R !

20'!

l a paylaşm ı ş l a r hu fikri . "

İ k i s i ele, patl ayarak kalıkalıaları koyveredilcr. Don Genaro

y<ıva?t;a s ı rt ı m ı t ı pı ş l adı . Sanki öykü nün kahra manı bendim.

Her yaıı ın ı bir sıkmlı sard ı , sinirli sinirli s ır ıtmaya ba� l adım.

Öykii nün be lki de sak l ı b i r anlamı vard ı , d i ye düşüneli.im , ama

sormayı gözüm yemed i .

Don J uaıı daha d a y a k m ı m a gel d i . Ö n e doğru e ğ i l i p sağ

kulağıma doğru fıs ı ldamaya başladı. .. G ü l ünç mü sandın?"

Don Genaro da bana doğru eği l ip su] kulağıma fısı ldad ı , "'Ne

eledi'/" İ ster istemez, i stençsiz b i r sentez o l uşturarak, aynı anda

iki soruya birden yan ı tl amaya kalk ı şt ı m .

. . Evet . Cii.i l i.inç oluğunu sorduğunu sanı yoru m , " ded i m .

Ktı?kusuz, çev i rdikleri manevra nı n a y ı rdı ndaydı lar; gözlcriıiden yaş boşanırcas ı n a güldii k r. Don Genaro , her zaınank i

gibi doıı Juaıı ' a oraıila daha çok abart ı l ıydı: s ı rt üstü yuvarlanıp,

bir i k i met re geri led i . Sonra, karı n i.istü uzan ı p , k o l l arın ı , bacak l a rı nı uzattı , bir eksenin ı,:evresinde dönüyorınuşçasına fır ı l dak g i b i \'.ev ird i kend i n i . Bana y ak l aş ı ncaya dek döndü, sonu nda ayağ ı , ayağıma değel i . B i r anda ayağa kalkıp utangaç utungaı,: güldü. Don J u an kalçaları n ı tutuyordu. Taı n bir gülme kriziıie yaka l aıııııştı, nı ic.ksini acıtacak b iç imde güldüğü bel l iyd i .

B i r süre sonra i k i s i b i rden yan ı ma gel ip k u l ak la rı m a fı s ı l damaya baş ladıl ar. Söyled iklerini s ı rayla ezberlemeye ç a l ı ş t ı m

;ıııı:ı, yar;ırsı z olduğunu anladı ğım b u 1;·abalamayı b ı rakmak zonıı ıda kaldıı ı ı . Çok fazla gelmişti bana bunlar.

İ k i ye ayrı l ıııı ı � ol duğum duygusu yerleşene dek fıs ı ldamayı s ii rdürdüler. Geçen günküne benzer bir sise dönüştüm; her

şeyi doğrudan h isseden sarı b i r pusa. Başka bir deyi ş l e, her şey i "bi leb i l i yordum". Söz konusu olan, düşünceler değ i l d i ; yalnı zca kesin eıı ı in olıııa duru m ları vard ı . Yuımı şak, süngerimsi, canl ı . ben i m d ı ş ı ımla ama gene de benim b i r parçam olan b i r

duyguyla i l i ş k i k u rduğumda b u n u n b i r ağaç olduğunu "bilmiştim". Onun ağaç o lduğunu kokusundan hissetm iştim. A n ırnsayabi ldiğiın, be l irgi n b i r ağaç g i b i kokmuyordu gerçi ama, içimde bir şey, bu özel kokunun ağaç "esansı " o l duğunu "bi l iyordu". Bunu ne önceden b i l iyordum, ne de mantığımı k u ll anarak bulgulam ı ştıın . Yalnızca, orada benimle i l iş k i kuran bir şeyden,

uzandığım

İnceledikçe,

ȼ

ɣ

`

ne k atı ne de s u l u , ben i m tanım layamadığını , ama ben i çevreleyen b i r şeyden ç ı ka n do.sıça, sarm a l ay ı c ı , sıcak bir koku neden i y l e bunun bir ağaç olduğunu ' ' b i l i yordum". B u biç imde

"bilmeyle" onu n özün ü t ı p ı � ladı ğ ı m ı h issetti m . Beni kend inden uzakla�t ırınam ı � , tersi ne, onun l a b i r l i kte erimeye davet etn ı i � t i . Her yaı ı ı m ı kapladı , ya da ben onun lıer yanı111 kaplad ı m .

A ramızda, n e ç o k özel ne d e rahatsızl ık veric i b i r bağ vard ı .

Kes i n duru l ukta a l g ı l a d ı ğ ı m i k i nc i duyum, b i r sev inç, bir

merak dalgası y d ı . Her yanı m t i t re�t i . Bir do l u elektrik yti k ü bedenime giriyordu s an k i . Acı verici değ i ld i bunl ar. Ho�l a111nı�t ı ın bunlardan, ama sınırtandıramadığııı , bel i rsiz biçim leri v arclı . Gene de, i l i � k i kurduğum �eyin, toprak olduğunu b i l ıı ı i � t i ı ı ı .

B ir yanı m l a bunun toprak olduğunu kes i n l i k l e anlanı ı �tı n ı .

Ama, b u dolaysız algı lamaLırı m ın soıısıızl uğunu i drak etmeye

çalı � t ı ğını anda, onları ay ı rt etme yet i s i n i hepten y i t i reli m .

Sonra b i rden kendim o l d u m yeıı ideıı. Dü�ünüyordum. Öylesine hızlı b i r geçi � t i ki hu, uyandığ ı m ı s and ı m . Gene de. l ı issedi� b iç i m i mden , tam a n l am ı y l a kend i m olamadığımı ;ıı ı l acl ı ı n . Gözlerim i t ü m ü yle açıııadaıı önce, eks i k b i r �eyler o l du

ğunu b i l i yordum. Çevreme bak ı n d ı m . Hfüü bir rüy;ın ı n ya da u

türden b i r görü n ü n i ç i ndeyd i m . Ne var, d ü � ünce sürcç lcri ı ı ı

yalnızca yetk i n değ i l , aynı za manda kes i n b i r beff;ı k l ı k İ\· i ıideydi. Çabucak bir değerlcndi rıne yapt ı m . Doıı Juan ' la doıı Genaro bu rüyamsı d ur u m u bel i rl i b i r nede n l e olu�tun ııu�lardı

hiç kuşkusuz. Tam bu nedeni aıl ama111 11 k ı y ı s ı ı ıa yakl a � ı ıı ı � t ı ı ıı

k i , d ı ş ı ırn\an gelen b i r şey, dikkat etmeye zorladı ben i . Keml i

ı ni yönlendi rmek uzun zam a n ı m ı aldı. S ı rt üstü uzannı ıştı ıı ı , ü s tüne

sev !!:Örü le s i bir zeıı ı incl i .

�ask ı ıı l ı -

'>

_,

C-

�

'ı

ğ ı m , mera k ı m i y ice artt ı . An l ayaııad ı ğ ı m b i r ı ıaddeden yap ı l -

m ı ş düzens i z d i l imler i l g i çek ici a m a y a l ı n b i ç i ımll' ynlqt i r i l m işt i . B i r arada duruyorlardı a m a , yere ya c b b i rbi rleri ne biti�t i r i l memi�lerd i . E l a s t i k b i r yap ı l a rı v ardı ; p;ırınağıııı sokuncı ayrı l d ı l ar, çekince yeniden b i rl q t i ler.

Ayağa k a l km ay ı denedim ama, en olağ;ımlı ş ı duyusal çarp ı k l ı klard a n b i rine k ap ı l d ı m . Bede n i m i denetlcyem iyordu m : as l ın d a , bede n i m bana a i t değ i l m i ş gıbiyd i . Dev iıısizdi: lıi<.; h i r

bölümüyle bağlantım yoktu, ayağa kalkmayı dened iğ imde kul-

J\ L CJ 1 N 1 N K ı\ N AT L J\ R 1

2 i l

l a ı ı m ı k ı ıııı ldataıııadı ın . kalça la rı m l a kend i ın i i tmeye çalı �arak

k;ırı n ü s t ü yal palaımıaya ha�lad ı m . B u yalpala nma, nercleyse

yeıı i clcıı k�ırı n ti stii cliiıı me ı ne neden oluyordu . Ger i lmi� kol l arı ın ve bacık Lı rı ın l a hu döıı ü�ii enge l le y i p, s ı rt üstü konuma gc l d i ı ı ı . B u l-;onu ımlaykcn lıayatta giircbi lcceğ i ı n e n çarpık

ayakl arla iki yabansı hacağm görüntiisünü yakaladım. B u ben ı ı n bedeı ı i ı ı ıd i 1 B i r z ı b ı n a sarı l ım� olmal ı yd ı m . Aklıma, sakat ya ela yat a la k bir ben le i l g i l i b i r sahne izlemekte olduğum dü

� i ı ıce s i gel d i . S ı rt iistii yuvarlanıp bacakLırı ıııa bakmayı clened ı ı n . aıııa bedeni m i sall amal-;taıı h;ı�ka b i r �ey yapam ı yordum.

Doğrndaıı sarı bir göğe bakı yord u m , koyu l i mon sarı s ı b i r göge. Bu göğüıı dalıa l-;oyu yarıkları y;ı da kaıall arı, ası l ı kalım�

.s tı d;ı ı ı ı l a l a rı na benzeyen , sayısız tümsekleri vard ı . Bu i n an ı l

ıı �11. gfü: , ii1.eıi ımle sersemletici b i r e t k i yaratırn�t ı . Tüın sek l e r i ı ı b u l ı ı t o l up o l ı ı ı acl ı k larıı ı be l i rleyem iyord u ın . Ba�ımı i

k i ya-1 1 < 1 \'CV i ıd ı l-;\;e µölge l i , değ i � i k sarı tunları i\·ercn bölgeler oldu

ğuııu lLt bulgtıladı ııı.

B i rden, ba�ka bir �ey çekti d i k k a t i m i ; sarı göğün tam tepes i mlc. ba� ı ı ı ı ı ı ı iistiiıııde bir güıııq gördüm; doğrudan b;ıkab ildi

ğı ıı ı i \' i ı ı p e k yak ı c ı olrnadı,i:l.ı kan ı s ı na vard ı ğ ı m , beyazı m s ı lıo�

b i ı ı ş ı k yayan bir gii ne� .

Tiim bu yab;ıııs ı giiriiiıtii lcri sc;yretmeye zaman b u l amadan

ş iddetl e sars ı l d ı ğ ı m ı lı issett i m . Keski n bir ses bir k ı k ı rdama

duydum: bunun hemen ardından 1;'arpıeı bir görüntüyle karşı

k a r� ı ya l-;;ı ld ııı: 1;· ı plak ayak l ı dev bir d !) i y d i bu. Yuvarlak, l-;oc;ı ı ı ı a ı ı b i r yiizii v;ırd ı . S iyah saçl arı b i r oğlan çocuğu g i b i kes i l m i şt i . K o l l a rı y l a bacakl a rı bir dev i n k i g ibiyd i . Beni bir oyuııcak bebek g i b i yerden kapıp. kald ı rarak omzuna oturttu.

Bede n i ıı ı as ı l ı kakt ı . O g iiçlü s ı rt ı n ı gürüyorcluııı. Oıııuzları nd;ııı ve s ı rt ı ııdan aşağı doğ ru ince tüy ler v;ırcl ı . O i na rn l ıııaz ağı rl ı ğ ı a l l ı ııda düşeıııe n i n ezi l d i ğ i n i duyuyor, ayağ ı n ın bas t ı ğı

yeıkrck k i izleri göri_iyordu ııı .

Bl'ıııi biı ıaya benzer bir y ap ı n ı n önünde karı n üslii yere b ı ra k t ı . Deri n l i k algı l aıııaıııda t u h a f bir şeyler olduğunu h issett i ı ı ı . B i ııan ı n boyu t la rı n a bak arak k es t i rem i yordum. K im i an

Lı r. gii l lin�· dcrcce.� inde k ii\;iik dmuyordu, aııı a alg ı l aırnııııı düzel t t i ğ i ıııe inandığım bir andan sonra baktığımda, devasa bo-

E R K Ö Y K Ü L E R İ

yutlarırnn ayml ı n a v arab i l d i m .

D e v kız yeri gıcırdatarak yan ıma otur d u . O kucaıı:m dizine dukunuyorclum. Şeker ya da ç i lek gibi kokuyordu. f3en i ın l e

konu�tuğunda dediği her �eyi anladım; yap ı y ı göstererek orada

y a�ayacağıın ı söyled i .

Kendimi birden bunia bul m an111 ?Okunu atlattı ktan suıra.

çevreyi inceleme i steğ i m in arttığını gördüm. B inan ı n , i�levsiz

dört sütunu vard ı ; h içbir �ey ta�ıınıyorl ardı , bin a n ın tepesine

dek uzan ıyorlard ı . B iç imleri, yalınl ığın ta keıdisiyd i , sarı göğe

u l a�tık l arını sandığım dümdüz, dört uzantı . B i r este t i k veci t hal ine g i rın i �t i ın .

Dev k ı z , ben i yapının i ç i ne s ı rtüstü kaydırd ı . Çat ı s iyah ve

düzd ü , güne�i n ı � ı k l arını geç irerek çok i lginç �ek i l ler o l u ? ın as ı n ı sağlayan bakı� ı m l ı del ikler vard ı , üstünde. O güze l i m güne�in yaydığı ı � ığ ıı del i klerden geç ip i l g i nç zem i n üzerinde ürett iğ i ho� oyunları zevkle i z l i yordum. Yapı dört kö�e l iydi.

göze batan güze l l i ğ i d ı � ında her �eyi anla�ı lımız ge l iyurdu.

Sev inç l i lıal iıı öylesine yoğunla�mı�tı k i , ağlaıııak ya da

sonsuza dek orcla kalmak i sted i m . Ama bir güç ya da ger i l i m

ya da tanı m l anamaz b i r �ey ben i çekmeye ba� l;ıdı . 13 i rclcn, kendimi s ı rtüstü u zanm ı � o larak yapı111n d ı � ında bu ldum. Dev k ı z oradayd ı , a m a onun l u b i rl i kte b i r ba?ka varl ık, bi_i yüklüğüyle

güne�i bile örten bir kadın daha vard ı . Onunla br�ı l a�tırılda

ğında, dev k ı z k iiçük b i r kız gibi k a l ı yordu B i iyiik kad ı n k ı zgındı; yapı y ı , sütunl arından birini tuttuğu gibi k al d ı rdı, ba� a?a

ğı get irip yere b ı raktı . B i r i skemleydi bu l

B un u n ayırdına varmam, bcıidc yeni bir �eyler ba� l al l ı ; k i m i ürküntü veri c i algıl amala rı tetikleın i � o l d u . B i rbiri ıdcıı ayrı , ama pek de kısa sürmeyen b i r d izi görü ntüye kap ı l ıverd i m .

Art arda ge l e n patla m al arla o �ahanc zemin, hasır bir yaygı ; sarı göğüıı pütürlü yüzeyi olan bir tavan; güne�in bir elektrik ampulü ; beni o den l i alıp götüren yapı11 1 n da küçük bir kızın ters çevirip oyun ev iıe döıiü�türdüğü b i r iskemle ol duğuıu gördüı ı ı

ya ela ayı rt ett i m .

M im;ıri yapıda, devasa boyutlu b i r ba�ka nesneye i l i � k i n

soıı bir görü nüm daha o l d u . Öylece duru yordu b u �ey. U c u yukarı dönük b ir salyangoz kabuğu nu andın yordu. Yüzeyleri ya-

A L G 1 1\ 1 N K A N A T L A R !

bansı . ıııur bir maddeden yapı lırnş k i m i içbükey ya da dışbükey

plak;ıl;ırdan olu�uyunlu; her plak a n ı n i.isti.i ııde, süs olmaktan

çok b i r işleve sah i p g i b i görünen u l u k l ;ır vard ı .

Yap ı y ı liıcıle ve ayrı nt ı l ı b i r biç imde izled i m , ama bir önn:k i ıısck de old uğu g i b i onu kes i n l i k l e a n l a ş ı lamaz bu l dum. Yapı ı ı ı ıı .. gerçek .. doğ;ı s ı ı ı ort aya ç·ı kaırnak amacıyla, gene algılaıııaırn düze l tebi leceğimi umdum. Ama, böyle bir şey olmad ı .

Böylece, b i nayla d a , a n l ayamadığım i ş l e v i hakkı nda d a , yabansı ve kesti ri lemez bir " b i l i nçl i l i k .. y a da "bulgul ar" kümes i n i n iç· ine daldım.

O l ağaıı b i l ic,; l i l i ğ ime bir anda döndüm. Don Juan ' la don

Genaro yanımdayd ı l ar. Yorgundum. S aatime baktı m ; bi leğimde değ i l d i . Don J uan · la don Geıı a ro b i r ağızdan k ı k ı rdamaya

başladıl ar. Don J ıı;ın zamana önem verıııemenı i , don Genaro ' nun yapm ı ş olduğu k i m i öneri ler üzerinde yoğunlaşmamı

söyled i .

Doıı Gcıııaro ' ya diıııdüm, o da bir şaka yapt ı . E n öne m l i

iıııeri s i n ıı ı parnıağıııla yazmayı öğrenmem olduğunu, böylece

hem k alem savurgan l ı ğı ncbn kurt u lacağı m ı , lıeıı ı de gösteri yapabi leceğ i m i söyled i .

Notları m bı, uzunca b i r süre d a l g a geçt iler, sonra g i d i p y at-

t l lll .

Ertesi gün uyandığımda, don J uaıı ' m i steğiyle, deneyimi

ın i ıı ;ıyrı nt ı l ı öyki.isi.ini.i anlattım onl ara .

. . Ceıaro, yaşacl ı k l arınm şu an i ç i ıı yeterl i olduğunu lıissedi yor, " eledi don Juan, konuşın;ıııı ı ı n bitmesiyle.

Don Genaro baş ı ı ı ı s a l l ayarak aym fik i rde olduğunu gösterd i .

"Ceç·eıı akşam yaşadık ları m ın a n l a m ı neydi?" d iye sorduıı .

. . B i.iyi.ici.i l i.iğüıı en öne m l i konusuna, k ı y ı s ın dan b i bakı� att ı n , " dedi don Juan. "Di.in gece, özünün b ü t ü nsell iğine bi dalış

yaptı n . Tabi i , şu an pek anlamı olmayan bi �ey bu, sen i n i ç i n .

Özünün bütünse l l iğ i ne u laşmak i ç i n , k i � i n i n öğrenme arzusu

ya da kabu l lenme isteğine bağlı bi �ey değ i l , kuşkusuz. Geıaro. 11ug11u/111 fıs ıldam as ın m, bedeni nde yer etmesi i ç in zaman

geç mes i gerektiği n i d ü�ii n üyor. "

Don Genaro ba� ı n ı sallad ı .

"Çok zaman," dedi, kafasırn a�ağı y u k a rı s a l l ayarak .

" 'Yirm i ya d a otuz y ı l , be l k i . "

N e tepki vereceğ i m i bi lemed i m . İ p u c u ararcısına don .lu a n ' a baktı m . İ k is i n i n d e yüzleri nde ciddi bir i fade vard ı .

"Peki, gerçekten yirmi y a da otuz y ı l ı ıı var m ı ' 1 " diye .surdum.

"Ta b i i ki yok ! " d i ye bağı ra n don Genaro ' nuıı ard ı ıdaıı

kahkahaları patlattılar.

Don Juaıı. iç·sel ses i m i n söyled iği zaman ora l ara yen iden

dönme m i , bu arada ben bölünmü�ken yapt ı k l arı e.s i nlcmelcri

bir ara y a get i rmemi söyled i .

" Nasıl yapacağım bunu·ı"

" içsel söyley i � i n i susturu p , içimle b i �eyin t;ı�arak lıcr yeri k aplaınas111a izin veri rseıı, o l ur b i ter," dedi don Juaı ı . Bu �ey.

senin a l g ı l aınanctır, ama söylediğime hi b iç· iıı verıııeye 1,· a l ı �ııa

h iç. B ı ra k nagual ın fı s ı lchı ıııası sana yol gösıcrsin, hı yeter. "

S oma da, d ü n gece bi rbi rinden \;ok fark l ı i k i dizi görtiyk

uğra�tı ğ ı m ı söyed i . B i ri aç· ı k l anaıııaz iııı i � . öıeki y.se taıı ıa ı ı ı ı y la

doğalın ı � , görünme s ı ra l a rı da hep imiz iç· i n gerçek olan konuy u i m l i yoırn u � .

" B i r görü nogıwl, d iğeriyse /o1111/clı ," diye ekled i , don Gcnaro.

B u söyled i ğ i n i açı k lamas ı n ı i.stcd i ııı. Bana bak ı p , s ı rt ı ı ı ı ı

t ı pı � l a d ı .

D o n .Juan araya g i rip i l k i k i gör(iniin " ıagu;ıl" olduğunu,

don Genaro ' nu n , i lg i kıı i m noktası lll arak b i r ağa(; la toprağı

seçtiğini söyled i . Ötek i i k i s iyse, kend isinin se(;tiği " t orıa l " görüntü leriym i � ; biri s i . bebekken dü nyayı a l g ı Lı ııa bi(,;inı i ynı i�.

"Sana yabancı bi dünya gibi gel d i , çünkü algılaman lıeıüz

i stenen kalıba g i rmedi," ded i .

"Gerçekten, bu ben i m d ü nyayı görü� b i1,,: i m i ııı ın iydi ı · · d i ye sordu m .

" Ke s i n l i k l e , " ded i . "Senin bel leğindi o . "

D o n J u an ' a beni a l ı p götüren o estetik duygusunun bel le

ğ i m i n bir parçası o l u p olmadığını sord u m .

215

A L G 1 N 1 N K ;\ N AT L;\ R 1

2 1 5

" B ugünkü g i h i gideriz o görüntü lere," ded i . " O sahneyi,

bugün giireeeğ i n gibi görürsün. Ne v ar, bu bi alg ı l a m a çal ı � m a

.�ı yd ı . Dünyanı n . bugün sen in için içerd iğ i anlamın olu�tuğu

zaı ıarı a ait bir görüntü. İskem len in iskemle olduğu h i zaman."

Diğer sahne konusunda tart ı�ırnık istemed i .

"Ç\ıcu k l uğuından kalın a b i r a ı ı ı değ i l d i o." ded i m .

"Doğru,'· eledi. " R a?ka h i �eyd i . "

"'Uclecekte göreceğim b i r �ey m iydi?" d i ye sordum.

··cı c lccek yoktur1 " ded i . sertçe. "Gelecek, sözün ge l i� i ge-

l ecekt i r. B i b [i y ücü için yalnızca .� iııdi VL' burası v ardı r. "

J\sl ı ml a bunu n l a i l g i l i .�öy l enecek b i r �ey o l nı ;ıd ı ğ ı nı , çünkii ç a l ı � ıııanı n aıııac ı n ı n, algı ıım k anatl arının açı l ıııası olduğum ı . lıer ııc kadar o kanat l arla uçıı;ı ııı ı�saıı da s ı radan algıııla ula�aıııayacağı ııı dört noktaya doku ııab i ld i ğ iıı ı i söyled i .

Ondan ayrı l ı ıak aıı;ıcıyla e?y<ı l arı ın ı toplaııaya ba�lad ı ın .

Don C:ienaru def terim i toparl amaya yard ı ıııcı o l d u , o n u çanta

ırn ı ı en d ibine koyd u .

· ·or:ısı sı cak v e rahat t ı r." d i yerd .s ı rı t t ı . "Soğuk alıııayaca

ğ ı n; ı e m i n olabi l i rs i n . "

S uıra. d o ı ı J u a n oradan ayrı l rnaıı konusunda fik i r değ i�t i rı ıı i � µibi yen iden dcney i ııı i ııı lıakk ıncl a konu�ıııaya ba�ladı.

H iç dü�ünıneden. don Genaru 'nun e l i nden <,:anlamı a l mayı dencd i ıııı, aıııa dalıa beı ı dokunıııaclan onu yere attı . Don J u an s ı rt ı n ı (lliıııııü�, kuııu�up d u ruyordu. Çaıtaıııa atlayıp aceleyle ddteriıı ı i araıııaya koy u l d u m . Don Genarn defteri öyle bir yere yerlc�tirı n i�ti k i . u l a�abil ıııck için çok zaıııan y i t i rd i m ; so

ııu ııda. b u l u p not tuı ıııaya ba?ladıııı. Don J u an ' l a don Gcnaro

b;ına bakıyordu .

" 'Çok klitü görünüyorsun," ded i . don J u an, gülerek . " B i

sarlıo� un, � i)es ine k av u�ıııası g i b i kavu�tun o deftere. "

"Şclkat dol u b i r aı ıneıı i n , <;acuğuna k avu�tuğu g i b i ," ded i ,

dun Geııaro.

" B i p:ıpazı n haçına kav u �tuğu gibi." d i ye ekledi don J uan.

" B i r k ad ı ıı ııı, k ü lotlu <;ora h ı ıı a k avu�tuğu g i b i ." d iye bağırdı don Ckııaro .

Ben arabama doğru i lerlerken o n l a r hfılfı beıız e t i l er t üret i yor. u l urcası n a gülüyorlard ı .

BÖLÜM ÜÇ

Büyücülerin Açddaması

N aguala Uç Tanık

Eve döner dönmez, tuttuğum notları bir düzene koyma i ş i ne

daldım. Yaşadı klarım ı anım sadı kça, don Juan ' l a don Genaro ' n u n bana yaşattıkları g iderek daha ela etki leyici olmaya başladı . Ne var, bulaştı ğım şeylerden ötürü, aylarca korku ve �aşkınlık içinde düşk ü n lü k gösterme biçimindek i tepkimin, eskiye oranla yoğunluğunu y itirmiş olduğunu ayrımsadım. B i rçok kez önceden de yap m ı ş olduğum g i b i d uygularımı b i l erek kcıdiıne acı maya ve çıkarsama yapmaya doğru yönlendirmeye ça-

2 i l)

N A G U A L A Ü Ç' TA N I K

2 i l)

lı�tıysanı da, bir �eylerin eskisi gibi olmadığını anlad ı m . B u nun

yanı s ı ra, don J u an ' a , don Genaro 'ya, halla Pabli to ' y a soraca

ğım bir dol u soruyu yazma n iyetindeyd i m . B u tasarı daha ba�laınadan sona erd i . İçimde, ara�tırına ve �a�kınl ı k konumuna

girmemi öıl cycn bir �ey vardı.

Don J uan ' la don Gcıaro ' nuı yaııııı a g itme arzusunda de

ğildim. Ama bu olas ı lıktan kaç ınıyor da değ i l el i m . Bununla birl i kte, hir gün, bu konu hakkında önceden di.i�i.inmeden onları

görme z:ınıanıı ı ıı gel diğini lıi ssettinı .

Geçıni�te, Meksika ' ya doğru yola çıkmadan önce, don Juan ' a sornıak isted iğim b inlerce önemli soru dolu�uyordu kafa

ııa; bu kez aklıma bir tane bile gelm iyordu. S anki , notlarım

üzerinde yaptığım çalı�ınalarla geçmi�ten arınım�, don Juan 'la

don Geııaro ' nun dünyasının � iıııı d i v e buradasına hazırl anmı�

g i b i ydiın .

Don Juan ' ın ben i , orta Meksika' ıı ı n dağlarında bir k asaba

ıım pazaryerinde "bulması" için yalnızca birkaç saat beklemek

yetın i � t i . Beni büyük b ir muhabbetl e selamlayıp s ıradan bir

öneride bulundu. Don Genaro ' mın yerine gitmeden önce, don

Genaro 'nun çömezleri Pabl ito i le Nestor ' u ziyaret etmek istediğini söyledi. Otoyoldan çıkar çıkmaz, yolun yanında ya da

yolun üzerinde herhangi alı�ılmaclık bir görü ntüye k arşı gözümü açık tutmamı istedi. K afasındaki lere i lişkin düşünceleri daha açık bir biçi mde d i le geti rmesini i s tedim.

··Yapamam," eledi. "'Nagua/111 kes i n ipuçlarına gereks inmesi yok . "

Yaıı ı ı na dü�ünmcden kar�ılık verircesine arabayı yava�lattım. Y lik sek sesle gülerek eliyle, arabayı sürmem i i m ledi.

Pablito'yla Nestoı" un ya�adıkları kasabaya yakla�tığıınızcla, don Juan arabayı durdurmamı istedi. Çenesini, sezilmeyecek bir biçimde k ı mıldatıp, yol un solunda yer al an bir küme orta boy kaya parçasını gösterdi.

" İ � te Nagual," dedi , fıs ı l tı y l a.

Çevrede k imse görünmüyord u . Don Genaro ' y u göreceğimi ummuştum. Kaya parçalarına bir kez daha bakarak aralarındak i bölgeyi taradım. Görünürde bir �ey yoktu. Herhangi bir şey, küçük bir hayvan, bir böcek, bir gölge, kayalarda küçük

bir olu�um, beklenmed i k b i r �ey ayı rt edeb i l mek amac ı yl a.

gözlerimi k ı s ıp baktım. B i r süre sonra vazgeçerek yLizLiın ü don

J uan ' a çev i rd i ın . Bakı�l arıın ı gü l li ın se ıneden ka r-;;ı Lıd ı , ard ı ndan yen iden kaya parçal arı na ba kmaın ı sağl amak <ıınac ı y l a .

k o l u m u e l i n i n tersiyle yava'iça i l l i . Yen iden o n la ra bakınaya

ba� ladım. B ir süre sonra arabadan ç ı k an doıı J u<lll, kcıιd i s i n ı iı.lemern i ta� ları dı �arı dan ince leyeceği m i z i söyledi.

Kayaların altm ı � ya da yetın i 'i ıнetre yak ı n ım geli nceye

dek yav<I'iÇa, sak i n adım la rl a y ü rüd ü k . Duıı Ju<ııı oı-<ıda b i r sııre d urarak sağ kulağııı ıa, "nagua l"ı ıı ben i t am o noktada bek lediğini söyled i . Ona, ne den l i zorL111ıı ı) o l saın da kaya LmL111, birkaç· kak tüsten, b i r iki de \·al ı l ı k ıneyves i ndaıı b<ı�Lı bi r 'iCY

görmed i ğ i m i söyled i m . Aına o, " n<ıgual " ı n , orada beıı bekled i ğinde d i retti.

S onra, oturma m ı , içsel .�öyle� i ıı i sustu rıııaıı ı , giizleriıı i

odakl arnaksızın kayaların tepel e rinde gezd i rmemi buyurdu.

Yanıma oturdu, ağzı ıı ı sağ k u lağ ı ııı a yakla'itırarak " n<ıgua l "ııı

orada olduğunu, ve sorumıımıı , iç·sel söy lqiıı ı t üm ü yle susturaınaınc!an kaynakland ı ğ ı ı ı ı fı sı lda d ı . Siiy lecl iğ i lıer sözcüğü içsel suskunluk h a l in deyken duydu m . l ler 'ieyi ;ı ıl aıı ı 'it ın aın<ı, yanıt veremiyordum; dü 'iüımı ek, konu'iab i lınek için ç<ıba lıarcayamı yorclum. Yonınıları n a verdi ğ i m tepk i . tam a n l a m ı y l a dü�ünce biri m i nden çok, gene l l i k le d ü �iinceylc bağcla'itırdığı ıı

tüm a nlam imlerini içeren, eksiksiz lıis b i rimleri n i andırıyord u .

"Nagual"ın yolunda tek ba�ıma yürümemin çok z u r o l du

ğunu , ben i m ise bu i'ie güvcyle ve onun şarkıs ı yla atı l mış olmamdan ötürü pek tal i h l i olduğumu fı sı khıd ı . "Güvenin \'ağrısı "nın anısın ı akl ımda tutarsam. onu, bana yardımcı o l ın :ısı i\' i ıı geri getirebileceğimi söyled i .

Sözleri, ya erk veren h i r etk i yaratıı ı� o l m al ı , y a d a o l a k i

onun "güve n i n ç ağrı s ı " adı n ı verd i ğ i o sezgisel görü ngüyü bl'ıı

çağırım� olmal ı y ı m k i , d o n Ju an fı. s ı l t ı l ı sözleri n i b i t i rd i ği arnLt

o olağandı 'i ı , tükürük saçarcasına ç ı kan ses i duymaya başLıdıın. Ses renkleri öylesine zengindi ki kendimi bir an y:111kı

odasında sandı m. Tını yükseld ikçe. rüya hali ndeym i ş i ı ı ı g ibi

b i r konuma geçt i m , kayaların tepesi nde k ım ı l d ayan b i r şey o l duğunu saptadı m . B u dev i n i m ben i yoğun bir biç·i ınde korkut-

2 2 1

N A CJ L A L A L Ç TA N I K

2 2 1

muştu. o anda berrak fark1 11dal ı ğ ı 111a dönüverd i rn . Gözlerirni

kayalara odak ladı ıı . Don Genaro onların tepesinda oturuyordu ' Ayakl arı .�al l anı yor. ayakkab ı l a rı nı n a l t ı y l a k ayal ara v u ru rken, "güvenin çağrı sı yla" qzarnan l ı olduğu anlaşılan tart ı rn l ı b i r t ı n ı ç ık artıyordu. Sonra bana gülerek e l sal ladı. Mantıkl ı dü

şüımıek islediıı. Onun, buraya nas ı l gel rn iş o lduğunu ya da

onu orada nas ı l gördiiğüıııü bulgulama hissi ya da arzus u i ç indeydiıı, aıııa mant ı ğ ı m ı hiçbir biç imde yönl enc\ i remiyordum.

O koş u l Lı r al tıııda yapab i l eceği m tek şey, orada oturmuş g ü l ü p

el s a l l a rken. ona bakmaktan ibarett i .

B ı r siire soııra, oturduğu yuvarlak kaya parçasl!ıdan a�ağı

doğru kayıııaya lıazırla11 1 r gibi oldu. B acaklarım berk i ttiğin i ,

ayak larının sert toprağa doğru ini�e hazırl<ııdığın ı . v e kayarken

i v me Lızanınak ;ıııac ı y l a s ı rt ı n ı kayalara değene dek gerd i ğ i n i

görcllim . Aııa inişinin lam o rtasında beden i d u rdu. B i r yere s ı k ı şt ı ğı duygusuna k ap ı ld ı m . S a n k i suyun üstündeymiş gibi b irkaç kez bacakları n ı ç ı rpt ı . Kend i s i n i pantolonunun oturma yerinden yaka l amış bir şeyden k urtulmak isterm i ş gibi b i r h a l i vard ı . S i n i rl i devi n iıııl crl e , kaba etleri n i iki el i y l e s ıv azlad ı . B ana, acı veri c i bir biçimde yakalanmı ş h i s s i veriyordu . Koşup, ona yardımcı o lmak istedim, ama don J uan k o lumdan tutup bir

yandan da gifüişiinü yarı m ağızla saklayarak bana, " İ zle o n u !

İzle ! " dediğini işittiıı.

Don Geıı aro ıckınclcdi, bede n i n i gerdi , kendi n i sağa sola

attı; sanki bir çiviyi gevşetmeye çalışıyordu. B i rden bir patlama sesi duyuldu, ve tam don Jaun " l a ben i m durduğumuz yere

kadar kayd ı . İk i ayağı üzeri nde b i r, bir buçuk metre önüme indi. Kalçaları ıı s ıv azlad ı , acıdan dan . .; ...:derm i� gibi zıpla d ı , ve yakası açı lmadık küfürler savurdu.

'"Kaya beni b ı rakmak i s temed i . k ı çımdan yakaladı." dedi ,

u tangaç bir sesle.

Bcıızersiz bir ne�e duygusu içindeydim. Yükse k sesle güldiirn. Nqcııı in, zihin berrakl ı ğ ı nı a q i ı olduğunu ayrımsadı m .

O aııda, h e r � e y i kaplayan e n g i n b i r fark ı ıclal ı k duru m u n a g i rmi �tiıı . Çev remdek i her �ey k ristal gibi berrakt ı . Daha b iraz önce uyu�ukluk, d a l g ı n l ı k içindeydim. Ama, don Genaro ' nu n

birden bel i rmes i , görkemli b i r berra k l ı k d u ru muna sokmu�tu

beni .

Don Genaro k aba etlerini sıvazlayarak zıplamayı b i r 'ü rL'

clalıa sürdürdü ; sonra arabama yöneldi, kapıyı açarak emekleye emekleye k oltuğa geç t i .

Konu�ınak amac ıyla don J u a n 'd a n y a n a clöııı nü�tün ı. Görünürde bir yerele deği ldi. Y üksek sesle onu ç«ığırmaya ba�Ltclıın. Don Genaro da arabadan çıktı, clon Juan ' ın adını t iz. ç ı l gınca bir sesle çağırar;ık , arabanın önü ndek i düzl ükte dai rL' l l'I ç ize ç ize ko�maya ba�lad ı . Beni takl i t ediyordu ku�kmuz. Kendimi don Genaro ' yl a tek ba�ıma bulmanın get irdiği yoğun korkuyla arabanın çevresinde b i rkaç kez b i l i nç·s izce ku�arak h:ığıra bağıra don J uaıı ' ı çağırnı ı�tım.

Don Genaro, Pabl ito ' y l a N estor ' u almamız gerek l i ğ i n i .

don J uan ' ı yolun bir yeri nde bulacağımızı söyled i .

İ l k korkumun üstesinden geldikten sonra, o n u görn ıckll' ı t

mutluluk duyduğumu bel irttim. Tep k i m neden iyle azarladı ben i . Don J u an ' ın babanı gibi değ i l , annem gibi dav randığını siiylecl i . "Annelerle" i l g i l i çok gli l ii ı ıç k i m i benzctıncler, �akal :ı r yaptı. Öylesi ne eğleniyordum k i , Pablo 'nun evine geld iğimizin

farkına varamadım . Don Genaro d urmamı söyledi, sonra arabadan indi. Pabl ito, ev inin kapısın d a bekl iyordu . Ko�arak gel d i , arabaya g i r i p yanıma oturdu.

"Hadi, Nestor ' u n e v i ne gide l i m," dedi , çok ace lesi varını�

çasına.

Dönüp don Genaro nerede diye bakındım. Ortalıkta yoktu.

Pabl ito yalvarırcasına acele etmem i söyledi.

Nestor ' u n evine doğru yola koyu lduk. O da kapıda bek l i yordu. Arabadan çıktık. İkisinin d e neler olup bittiği n i bildiklerine dair bir kanı v ardı içimde.

" Nereye gid iyoruz?" diye sordum.

"Genaro söylemed i m i sana?" d iye sordu Pablito, i 11a11 1 n ı yormu�çasına.

N e clon J u an ' ın , ne de clon Genaro ' nun bana h iç:bir �ey

söylemedikleri konusunda gliveıιce verdim onlara.

" B ir erk yerine gidiyoruz," eledi Pablito.

"Ne yapacağız orada?" diye sordum.

İkisi de bir ağızdan bilmediklerini söyledi ler. Nestor, d u ıı

Genaro ' nun ona beni erk yerine göt ü rme s i n i söylediği n i ekledi.

"Sen , don Gcnaro ' mırı evinden m i gel iyorsun'!" d iye sordu. Pabl ito.

Don J uan ' la bi rl ikte olduğumu, don Geıaro ' yu yolda bulduğuımızu, sonra don Juan 'ın ben i onunla bıraktığı nı söylecliın .

"Doıı Gcnaro nereye gitti?" d iye sordum , Pab l ito ' ya.

J\ma Pabl ito neden söz etti ğim i anlayamad ı . Don Gcnaro ' yu arabamda görmemişti.

·' Benimle, sen i n evi n oraya kadar geldi," dedim.

"Nugıol arabandaydı , gal iba," dedi Nestor, kork u l u bir

ses le.

Arkada oturmak i stemediği nden, önde Pabl i to ' nu n yan ı na

sıkışt ı .

Nestoı" u n y o l u bel irtmek için verdiği kısa buyru k l ar dışında h iç konuşırnıdan ilerled ik.

Sabahleyin olanlar hakkında düşünmek istedim, ama bunları açık lama çabasını n , bir biç i mde, yararsız bir cli.işkünlüklen

başka bir şey olmayacağını b i l iyord u m . N estor ' l a Pabl ito 'y u

konu�ıurmaya çabaladım; arabanın iç indeyken çok sinirli oldukları n ı , onun için konuşmayacaklarını söylediler. A lçakgönüllü yanıtları öylesine lıo�uırnı gitıni�ti k i , konuşmaları için daha fazl a zorl amadım onları .

B i r saat bekledikten sonra, arabayı bir yan yola park edip

sarp bir dağın yamacı nı t ırmanmaya ba�ladık. H i ç konu�madaıı

bir saat kadar yürüdük; Nestor önden gidiyord u . B üyük bir tepen i n d i binde d urduk . Neredeyse a ltmı ş metre yüksekliğindeydi, ve d imdik göğe uzanıyordu. Nestor, yarı-kapalı gözleriyle toprağı tarayı p oturacak doğru dürüsl bir yer aradı. Tarama dev i ni mleri n i n çok zayıf olduğunu üzüntüyle ayrı msamıştım. Ya

ıımda duran Pabl ito birkaç kez onun hareketleri n i d üzeltmeye

yel tendi yse de kendin i tutarak üstüne düşmedi . Sonra, Nestor

bir anlık tereddüdün ardından bir yer seçti. Pab l i to, rahatlamış

biçimde nefesini koyverdi. Nestor ' un seçtiği yer in doğru yer

olduğunu bili yordum, ama bunu nasıl bi l di ği m i anlayam ıyordum. B öylece, ben önder olsaydım neresin i seçerdi m diye ba-

kının aya ba�ladım. N e var, izlcınem gereken yönte m h;ık kııda

bir karara b i le varamad ı m . Pabl ito ne yap ı ı ğı ıı ı ı n kcs i ı ı l i k l c

ayırdındayd ı .

"Beceremezs i n b u n u , " diye fıs ı ld ad ı . B e n i yas;ıl o l mayan

bir �eyle yapa rken yaka lamı� gibi sıkıntıyla gii ldi.ıııı. Pabl ito da

gülerek don Genaro ' nu n daima onlarla b i rl i kte dağlarda yürüdüğünü, önderl i ğ i zaman zam an b i ri ne ya da öte k i ne b ı raktığını , bu yüzden k iş i ni n , seç iın i n in ne ol acağı nı b i l ırn.�siniıı ı nüıı ı kün olmadığını b i ldiğini söyled i .

"Genaro d e r k i , bunu yapam aı nanın nede n i . yalnızca doğru ve yan l ı � seçi mleri n var olmas ı d ı r," eled i . ··Yanl ı ş b i r SL\'iıı ı yaparsa n beden i n bunu b i l ir; oradaki başka herkesin bcde ı ı i (k

bilir bunu; aına doğru bir scç iıı ı yaptı ğı nda beden bunu anlayıp, gevşer-seç i m fal an yaptığı 111 hemen unutur. l:kden i ı ı i .

gelecek seç i m i ç i n yeniden dold uru rsun, anlıyo ımısurı , t ı p k ı

b i r s i lah g i b i . Bedeni n i ayn ı seç i ın iç i n yeniden k u l laırnıak i s

tersen, yapamazs ı n bun u . "

" Nestor bana baktı; not tutınaııı o n u n ıcraklandı rıı ı ı ş gibiyd i . Pabli to ' nun söyl ediklerin i onaylarcas ına baş ın ı sallarken i l k kez gi.ilcli.iği.ini.i gördüm . Ü.�L dişlerindeıı ikisi eğriyd i . Pabl ito.

Nestoı" un kaba ya d a asık suratl ı olmad ı ğ ı n ı , sadece dişleri yLi zünden utandı ğın ı , h iç gü l ıneııesinin ıiedeıiiniıı de bu olduğumı açıklad ı . Nestor ağzı nı örtere k güldü. Di ş leri ni düzclttiıı ıı e s i i ç i n o n u b i r d işç iye göndercbi leccğ i ın i söylcdiın, ona. B u öner i m i şaka sanıp çocukl ar g i b i gü ldü ler.

"Genaro, u tanga\�l ığı111n üstesinden tek başına gelmesi gerektiğini söy l üyor," dedi Pabl ito. Ü

"

stel ik , Genaro onun şans l ı

olduğunu d a söylüyor; herkes aynı biçimde ısırı rken, Nestoı

bir kemiği uzunlamasına ayırabi l i r, ı s ı rarak insanın parıııağı ı ıda, ç i v iyle deler gibi del i k açabil i rm i�."

Nestor ağzını açarak bana dişlerini gösterel i . Sol kes i c i di

şiyle köpek dişi yana doğru çıkmıştı. D işleri n i birbirlerine vurarak takırdatıp köpek gibi hırladı. Yalandan üstüme saldırır gi

bi yaptı. Pabl ito güldü.

Nesto r ' u böyle s i ne rahat görınem iştiın . Geçın işte birka\·

kez b i rl ikte olmuştuk, bende orta yaş l ı b i r adam izlenimi bırak

m ı ştı . O anda orada öylece oturu p dişler i n i gösteri rken, ne ka

dar genç olduğunu anlad ı ın . Yirm i l i ya�l arı n ı n başındaki genç

bir adam gibiydi.

Pabl i to yeniden yetk i n l ikle düşünceler i m i okudu.

"" Ken d i ne önem vermeyi bırakma üzerinde uğraş tyor." dedi. "'Onun için böyle genç duru yor. "

Nestor olurlarcasına başını öne doğru s a l l a d ı , t e k b i r söz

söyleıııedcn l!.._ Ürültül üce osurdu . .

Şasmnıs,

'>

kalemimi düsür-

!>

.)

ıııü�t üın .

Pabl i to ' yla Nestor, gülmekten lıancl ı ysa ö leceklerd i . Dinginleştik leri nde. Nestor yanıma gelerek bana, elde s ık ı l ın c a

ÖZL'I bir ses ç ık ar<ın kcıdi yapıntş olduğu bir düzeneği gösterdi.

Bunu yapıııayı o n a don Genaro ' nu n öğrettiğini açt k ladı . Düzenek k liçük b i r körükten, i k i p�ırça tahta aras ı ndaki yuvaya yerleş t i ri l ı ı ı i � . t it rq i c i işlevi giiren bir yapraktan oluşuyord u ; tahta p;ın;aları ise s ı ka ç gibi çal t ş ı yordu. Nestor. oluşturu lan t ın ı rn n ,

k u l l aı ı ı laı ı yaprağın c insine göre değişt i ğ i n i .söyled i . Denememi

isteyerek bel i rl i bir ses o luştur m a k i ç i n sı kaç larmtn n as ı l s ı k ı l acağ ı n ı . bir başka ses içi nse nası l açı lacağını gösterd i .

" ' N e iç i n k u l l anı yors u n bunu?" d iye sordum?

B i rbirlerine k ısaca bak t ı l ar.

· · B u onun t i n tuzağ ı , aptal ! " dedi Pabl i to, sertçe.

Sesi n i n titre m i h ı rç ı nca, ama bakış dostçayd ı . Bu i k i s i , don

Juan ' l a don Genaro ' nun yabansı, i nsaıı s i nd i ren bir k arı ş ı m ı

g i biydi ler.

Dehşet verici b i r düşü nceye daldım. Yoksa don Juan ' l a

don Genaro bana gene oyun m u oynuyorl ard ı ? B ir a n müthiş

bir ürküye kapı l d ı m . Ama, ka rn t m t n i ç i nde b i r yerlerde bir şeyler koptu da yeniden cl i ıgiıılqt i ın . Pabl i to ' yl a Nestor ' un , don J uan 'la don Genaro 'yu davra n ı ş mode l i o l arak k u l l andıklarmı

b i l iyordum. Ben ele gün geçt i kçe onlar g i b i davrandığımı b u l gu l aı n L ?tıın.

Pabl ito, Nestor ' uı ı bir tin tuzağının o l m as ı n ın uğurl u oldu-

ğunu, kend i s i n in lıcnüz bir tane edinemedi ğ i n i söyled i .

· · B u rada n e yapacağtz?" diye Pabl i to ' ya sordum.

Nestor soruyu kcııdisi ne sorm u ş um gibi, yanıt verd i .

"Geıaro baııa dedi k i . burada bek leyecekmi�iz, beklerken

de gülüp eğlenccekrni�iz," ded i .

E R K Ö Y K l: L E R İ

"Ne kadar beklememiz gcn.:k i r. scm·c·r· d i ye sorduı ıı .

Yan ı t lamad ı ; ba� ı n ı s;ı l l ay ı p , soıarcasına Pab l i ı o 'y a h;ık ı ı .

' ' B i r fikrim yok," dedi P;ı b l i ıo.

Böylece, Pabl ito ' nun kı7. k ard1..·� l eri y lc i lg i l i koyu bir siiylc� i yc daldık. Ncstor en bi.iyi.i k k ı ı. ı ıı çok kiili.i b;ık ı � b rı o l tlı ığumı, gözleri yle b i t lı..:ri b i le ötdiirchi lcccğ i n i siiy lcye rck P;ıh l i lo ' y l a dal ga ge\l i . Pabl ilo' nun ond;ııı \'Ok korktuğu nu . <._: iinkl i kavga ederken, k ı z kardc� iıiin k ı zgı n l ı k l a uıııı kuc;ı b i r ıuıaı ı ı

sayı nı tavui-; yolar gibi b i r çeki�le kopa raL·ak den l i k u v v 1..· ı l i ul duğunu a n l a t t ı

Pab l i to a bl asını n bir caı ı;ıv;ır o l d u ğ u n u k a b u l ettiğ i n i . ;ııı ı;ı.

·'nagua l " ı n onu di.i7.cnc sok up, h i zaya get i rd i ğ i n i söyle d i . K ı ı ı ı ı

nas ı l yola get i rild iğ i n i n liyk lis i.ıı i.i a ı ı l atına.s ı n ı ı ı ardı ndaıı . P;ı bl iı o ' y la Ncstor ' u ıı doıı Juaıı ' ı ıı a d ı ı ı ı lı i\· ;ıııınad ı k l arı ı ı ı . und:ı ı ı .

si.ire k l i bi\i ımle "'nag u a l " d i ye .söı. ett i k k r i ı ı i ıı ay ı rd ı ı ı : ı vard ı ı ı ı .

Ciiiri.ini.i�e bak ı l ı rsa, don J u;ııı , Pab l ito' ıı un y;ı�;ıı ı ı ı ı w 12 ı rıı ı ı � .

bi.i l li n k ız kardqt cri n i , dalıa u yu ıı l t ı b i r y:ı�aıı s ii rı m· l e r i ı ı i s;ı�

Lırıak aıııac ı yl a , b i raz zorlaıı ı � ı ı . P:ı hl itu. " ' ı ıag u a l " ı ı ı lll l LırLı

i � i n i bit irı ıcs i ı ı i ı ı lıcıııcn :ırdı ıd:ıı 1\ 11.l arı rı b i rer ; ı ı i ıcye diiıdii

ğ ü n i.i a ı ı l a ı ı ı .

Nestor not ları m ı n n e i�c yar:ıd ı ğ ı ıı iiğre ı ı ı ıek iste d i . O ı ı l :ı

ra i�iııi aç ı k lad ı ın. A ıı Lıtı ı k l arı ı ı l a gen;eklcn ilg i k ıı i yoıl:ı ıı ı ı ı :

g i bi ıulıa !'ça b i r lıi ssc bpı l ı p, i ısa ı ı b i l i ımk ıı i:! İ rd i ı ı ı , kl sL' k d1..· ı ı

çı kıı ıı. Ken d i m i sonuçta gi.i l iirn; lıuLıak susıak i slcd i ı ı ı . a ı ı ı : ı

aıı l aı ı nı a öyl es ine dal ı ıı ı ?lııı k i , k ı sa Kl'.?scın iyorduın. İ k i s i b i ı

t a kı ın g i b i , beıı i hu u z u n aç ı k l aı nayı si.irdLirı ı ıcyc zorl uyor l a rd ı

saıık i . Gözleri i.isıi.irne k i l i tleıııı n i �ti S ı i-; ı l ın ı � y a d:ı yoru tınu�;ı

benzem i yorl ard ı .

13 i r yoruın uıı taıı orlası ıdayl-;cıı . .. gi.iveıı i ıı çağrı s ı n ı n" lx

l i rs i z t ı n ı s ı nı duydum. 13edeıı iıı μ eri l d i-·süzi.i ı nii a s l a b i ı i rl·

mcd i m .

.. Nagual burada," ded im , di.i� i.i ıııede ı ı .

t\'csıo r ' l <ı P<ıbl iıo delı?et dol u bak ı � l :ıd:ı b i rb i rlcı i ı ı i .;,;i.i 1.d(i

lcr. yerlerinden Cı rlayıp y<m ı ı n:ı gel d i l e r; baııa atkl :ı y�ı p ı �t ı L ı ı

Ağ ı 7.la rı açı l ııı ı � t ı . Ü rknıi.i ? çorn k l a r g i b i bak ı yorl ard ı .

Sonra, aıla� ı l ıııaz bir d u y u s a l deıı cy i ıı ya�a d ı ı ı ı . Sol k u l : ı

ğ ı ı ıı k ıııı ld:ııı ay;ı ba�l :ıd ı . B i r hiç i ı n de k ı !1 m l ı yord u . H u k ı p ı ı ı ı

N A G U l\ L i\ Ü Ç TA N I K

ba� ıını yüz seksen derece dol ayı nda döndürüp doğu olduğumu

sand ı ğ ı nı yöne b<ıkmama yol açtı . Ba�ım h afi fçe sağa doğru t itred i ; bu konumdayken , "güvenin çağrı s ı n ı n " tükürük saçan tınısını rahatlıkla yakalayab i l iyordum. U zaktan, kuzeydoğu yöniindcn gel iyorıııu � g ibiydi. Yönü saplad ı k tan sonra, k u l ağ ı m inanılm<ız zrnginl ikıc bir t ı nı sağanağı yakaladı. Ne var, bunlar

duyduğum t ın ı ları n anı ları m ıydı yoksa o anda m ı olu�uyorlard ı , bi lem iyordum.

Bul unduğumuz yer, bir dağ sırasının sol yamacın da yer

al ıyord u . Kuzeybaı ı ' y a doğru ağaç kümeleriyle yer yer d ağ

fu ndal ıkları vard ı . K u la ğ ı m , o yönden gelen, kayaların üzerinde y iiriiyen ağır �ey in sesi n i yakalaını �a benziyordu .

Ncstor ' la Pabliıo, ya ıepkilerinı e yanıt veriyor ya d a aynı

t ı n ı l a rı kendi leri de i � i ı i yorl ard ı . Bunu onl ara sormak isterdi m ,

ama göziim yemedi ; ya d a , o l a k i yoğunla�maın ı d urduramıyordu ıı .

T ı nı yak ı nl a�ıp yükseldikçe, Nestor i l e Pabl ito i k i y anım a

yapı�tı. Nesıor bundan en çok etk i lenenim izd i ; bede n i denetlenemez biç imde t i triyord u . B i r an geldi, sol kolum sallanmaya

ba� ladı. İstem im clı � ı ıında yüzüme dek yüksele rek fundalıkları n

bul unduğu bölgeyi gösterd i . Tiırqen bir t ı nı y a da k ükreme

duydum; bu, bildik bir tınıydı. Y ı llar önce, psikotropi k b i r bitkinin etkisi altın dayken duymu�tuın . Fundalıkları n arasındaki

devasa bir karaltıyı saptad ı m . Funcl;ı l ı kları n kendileri kararıyurı n u� da, sonunda tam b i r siyaha dönii�üyorımı� gibiydi. K aral tın ı n bel irl i bir biç· i m i yoktu, ama k ı m ı l d ı yordu. N efes a l ı yor g i bi ydi. Pabl ito'yla N estor ' u ıı korku dolu bağı rı�ların a karı�an,

kan dondurucu bir çığlık duydum; ard ı ndan, fundalıklar y a da

dönii�tiikleri karaltı bize doğru uçmaya ba�ladı.

Art ı k kendimi tutamaz clurunıa gel ın i�l iın. Nasıl oldu bilmiyorum, içimde bir �ey sars ı l d ı . K;ıraltı önce iistünı iizde dolandı, arc\ınclan bizi içine aldı. Çevrem izdeki ı � ı k karardı . G ü ne� batın ı � , ya da a lacakaran l ık bi rden bast ı rm ı � gibiyd i . Ncstor ' la Pabl iıo 'nun, ba� ların ı koltukları m ı n al tına soktukları n ı hissettim; bil inçsiz b i r koru m a içgiidiisiiyle kol l arım ı ba�ların a

doladım-yuvarlanarak arkaya doğru dii�tlinı .

Ne var k i , ıa�la kapl ı yere ula�ın aın ı � t ı ı n-bir an sonra, i k i

ya111m da Pabl i ıo ' yl a Nes"tor, kcı ıd i ın i ayakta bu lıı ı u� t u ııı . İ k i .s i

de benden u z u n idilerse d e , çekın i � g ibi duruyurbrd ı ; s ı rt l a rı n ı

eğip bacak l arı n ı bükerek koltuk ları m ın ;ı ltı ncı s ı ğacak buya gel mi�lerd i .

Döıı Juan ile d o n Gcn aro öı ılinılizde du ru yurbrcl ı . Don

Genaro ' nun gözleri gecel ey i n parı küıyan kedi gözleri gibi yd i .

O.on Juan ' ın. gözleri nde de ayıı ı parı lt ı vard ı . Don J u a n ' ı hi\· hu

biçimde görıneınhtiın. Gerçekten korkutucuydu. Don Cien;ıro ' dan da öte. Her zaman k i nden daha gern" ve güç l üydü . Onlara baktıkça benim bi

ldiğim anlamda insan o l rnadı kl;ırı yol u mLı çı lgın bir clü�iineeye kapı ldım.

Pabl ito ' y l a Nestor .sessizce i n l iyorl ardı . Don Cenaro ı;ıııı

bir Üc,'lli B irl i k tablosu olu�turduğu ı ı ı uzu söy kd i . Beıı . B;ıba 'ymı�ım, Pabl ito Oğu l , Nestor 'da Ru h ii 1 k udiis. Don J u;ın · Lı don Genaro gümbürderces ine gli ldtiler. \iest tır ' J ;ı Pabl itu isL'

utang;ıçça gülli ıı ısed i ler.

Don Cenaro, birbirim izden ayrıl rn;ı ııı ız gLTL'ktiğiıııi, zira bu

tür sarı lmalara yal111zca k adın l a erkek a r<ıs ı n d a , y;ı da b i r erkekle tokınakçı sı arası nda destur verild iğ i n i siiyled i

I-lfı.lfı. aynı noktada ci urduğuımı. sand ığıın gibi ye re d li�ıll·m i � olduğumu gördüıı ı . Aslmda Pab l ito ' y l a Ne.sloı da eski ıoktalarında duruyorlard ı .

Don Cienaro, ba� ı y Lı im leyerek Nest oı" l a Pab l i to ' yu uyarcl ı . Doıı J u;m ela onları izlemeıı i im l edi. Nestor önliıı iizdeı ı g ı ·

derek Pablito ' yl a baıa oturacak b i rer yer gösterd i . Doıı .J uaıı ' Lı

don Gcnaro 'nuıı kımılc!aınadaıı d urdukl a rı k aya d i b incleıı e l l ı

metre kadar uzakta, tek sıra halimle oturduk. Oı ı l ara b;ık ı ıc;ı.

gözlerimi odakl ayaıı az oldum. Ciöz leri m i �aşı b akar cluru ı ı ı;ı

geti rdiğim i n ayırdı ndaydıın, çünk ü ik i değ i l , dört k i � i görüymduın . Sonra, sol gözümdeki don J uaıı görü n ı üsii. sağ gözLiımkk i don Gcrıaro görüntüsüy le üst üste geld i ; bu b i rleş i m i n su nunda, ortada, don Juan ' la don Geıı aro ' ıuı ı aras ında yaı;ırdi ı

ner renklerde bir v arl ık bel irdi ; bildiğ i ıı ı iz ıısaıa deği l , bey;ıı

ateşten bir topa benziyord u . Her yan ı . ı � ı k telc i k l eri g i b i h i ı

�eyl erle kaplanını�tı. B a�ıın ı salladım, ç ift görii ııt ti bmleıı y < ık oldu; ne var, don J uan ' l a don Geıı aro ' ıiun ı � ı ldayaıı ı ıL·sıwkı olarak görüntü leri sürdü. İ k i tuhaf uzunca nesne görıııektn

·.

..

\,l ;\ (/ l i A L A U ç Tt\ \ I K

22')

d i ı ı ı . I<c ı ı d i l i ğ i ndcn ı ş ı k l ı tc l c i k lcri o l a n , beyaz yanardöner fulhul tupLt rı ııı andı rı yor l ard ı .

i k i ı ş ı l cLıyan varl ı k t i t red i , ıclci k lc r i ı ı i ıı .sa l l :ıııd ı ğ ı ıı ı , sonra

cLı yuk u l d u k Lı rı n ı gerçckıcıı görd ü m . Uzuıı, örümcek ağı n a

beıızcr. v e tcpe n i ı ı Li.s ı li ndeıı lı rl at ı l ııı ı � g i b i görünen i p i nce b i r

!cic i k t:ıral'ıııdaıı <,;ck i l nı i ş le rd i sank i . Ya�;ıd ı ğ ı ııı d uyum, kayal a rıı ı li s t iiıııden gelcıı beyaz b i r ı � ı k huzmc s i ı ı i ıı , on l a rı çek i p a l d ı ğ ı b iç i ııı iı ıdcydi . B u ol:ml arı l ı e ı n giizlcriııılc. lıcm d e beden i m le a l t'- ı Lıııı ı �ı ı ı ıı .

B u ı ı u ı ı yaııı s ı ra, a l g ı l :ıma koı ıu m u mla devasa uraıı.s ı z l ı k l arı ıı u l d uğuıııun d a a y ı rd ı ııdayd ı ıı ı , :ıı ı ı a buıııuıı lıakk ı ııda lıer za

ı ı ıa ı ı k i ıiii rdcrı b i r yorum µet i re m i yo rd unı . Orı ı e ğ i ıı !epen i n d i b i ııL' bakarkeıı duıı J uaıı ' J ;ı duıı CJcıiaro ' y u . sa n k i giizLiıı1li k ı rk bç� dcrcct: l ı k b i r :ıç ı y l :ı cğın i) i ıı ıcc.s i ı ı " doruktayken gürebi l iy urduıı.

I<orkı ıı:ık, yiizii ı ı ı Li k :ıpayıp ağla ı ıak ya da olağaıı tcp k i leri ııı iıı dalı i l i mlc başka b i r şey ya p ı ıa k i sted i m . Ama. k i l i l leımı i �

g i b i yd i ı ı ı . Di.işii ıccıı iıı ııe o l d u ğ u ı ı u b i l d iğ i ı ıı kadarı yla, arz u l arım, dLiş iiııceye benzeıı i yorlardı , hu nedenle, d ı �avurıııaya al ı ş t ı ğ ı nı !Li rden nışk u s a l tepk i lerı ortaya ç ık aramı yord u m

Duıı J uaıı ' l a doı ı Ceı ıaro yere aı !adıl ar. B un u , karnımda

duyuıı ısad ı ğ ı ı ı ı bir di.i�me d uypı s u n a dayanarak h i sscı m i ş t i m .

Doıı CJeıra ro atLıd ı ğ ı yerde k a l d ı : d o n J uaıı i se b ize doğru

yiiriid i i , a rkanıa geç i p s;ığda b i r yere olur d u . Ncstor çömc l mi�

ıi: ayak Lınııı karıı ı ıı a çek m i ş . <,;t�ıres i n i e l l e r i n i n aras ı n a a l ııı ı ş t ı ,

kol ları ııı d i r.sek lcri iizerinde b:ı l d ı rı ı ı a daya m ı ş . başı na destek

veriyordu. P:ı b l i ı o ise e l leri karn ı nda, lıa l i l'çe iine e ğ i k b iç imde

ot uruyurd u . Beıı de k o l l arıı ı ı n ö n k ı sıı ı y l :ı karnı böl gem i kapaı t ı ğ ı ııı ıı :ıyınlııa vard ı m . Oıızuııdan d i r.seğ i ıııc kadar olaıı hii l ii ıı ı l e ri bede n i ıı ı i ıı iki y<ıı ı ı ı ı a y:ıp ı�t ı ırn ı � ı ı ı ı ı, öyle ki, basınç

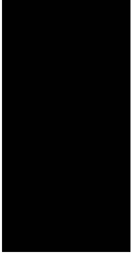
biiğii rl c r i ı ı ı i acıtıı ıaktaydı .

Doı ı J uaıı ıekdLize b i r ı n ırı i cbıııııayla lıc pi ııı izc ses l e n d i .

" B a k ı � ı ıı ı zı 11ug ıuılı11 liı.e r i rıe s ab i t l e ııı e l i s in i z , " ded i .

' TLiıııı d lişiiıcclcr. tiiın s iizler ortadaı: Li l k ı ı ı a l ı . "

B u ı ı l :ı rı a l t ı yed i keı yiıL' lcd i . S c s ı çok y<ıh:ın s ı y d ı , b i l med i ği ın hir ses t i : kerıeıkt· l e dcri.� i iizcri mk· k i pu l l arı aıı ııs;ıl l ı bu ses bam. B u he ı m:tıııe b i l i nç l i bir dLi�Lııce değ i l , bir duyguy-

cektiğini

du. Sözcüklerin in her biri, pul pul soyu luyor gibiydi; tart ırnLırı tekinsiz, öksürük gibi kuru , boğuk sözcükler -buyruğa dönüşen tartım l ı mırıltılar.

Don Geıaro hiç kırnıldamaclan durm aktayd ı . Ona bakıı

ğımcla görüntüyü dönüştürıneyi sürdüremedi m. Gözlerim istemim dışında şaşı bakar duruma geldi . Don ()enaro ' nun bedenindeki yabansı ı ş ıltıyı yeniden ayırt ettim. Gözlerim kapanmaya ya da yaşlarla kaplanmaya başlam ı ş t ı . Don Juan yardımıma koştu. G özlerimi şaşı bakar duru m a getirmem i buyurduğumı işittim. Başımda y uımışak bir darbe hi ssettim. Apaçık al!:'-ıladım ki, bana ufak bir çak ı l taşı atmıştı. Taşın etrafımdak i k ayaların üzerinde birkaç kez sektiğini görınüştüın. Nestoı- ' la Pablito'ya da atırnş olmalıydı; kayal arda seken başka çak ı l ta

ş ı sesleri de işitmiştim.

Don Genaro, yabansı bir dans du nıımına geçmişti. Dizkrini bükmüş, kol larım yanlarına yapıştırmış, parmak ları geri l mişti. B urgu hareketi yapmaya hazırlanı yormuş gibiyd i ; keııd ı çevresinde yarım bir dönüş yaparak yukarı ya doğru çek i l d i

Dev bir t ı rt ı l ın ipliğine takı larak, bedeninin kayalığın ta tepesine doğru çekildiğine il işkin berrak bir algı yaşadım. Onun yukarıya doğru devi nimiyle ilgi l i algım görsel ve bedensel duyıı

!arın son kerte yabansı bir karı şımından oluşuyordu. Yukarı

doğru uçuşunu yarı görıni.iş, yarı hissetmiştim. Onu, yuka rı yl'

kcn, ipliğe ya da neredeyse görünmez bir ı �ık demetine bcnZl'

yen bir şey vard ı . Onun uçuşunu, bir k uşun uçuşunu gözlerim

le izleme biçiminde görmem iştim. Dev i nim lerinde doğnı.�<ıl

bir ardışıklık yoktu . Onu görüntü alanımda t utmak iç iıı gözle

rimi kaldı rmam da gerekrneınisti

'!.

• İpliai

c n onu

c

"Öl

L'"

mi.işti.im , ard ı ndan bunu bedenimle ya da bedenimde hisseıııı i �

t im , v e bir a n sonra otuz k ırk metre yukarılarda, kayal ığ111 ta il'

pesindeydi .

B irkaç dakika sonra kurşun gibi yere i n d i . Düşüşünü l ı i \ setmiş, gayri i htiyari inlcmiştim. Don Gcnaro b u ol ağanüsıtı gösterisini t am üç kez daha yineledi . Her seferinde, sezgim lh ha d a berraklaşıyordu. Son kezinde, k arın bölgesinden ç ı b ı ı bir dizi ipl iği bile ayırt edebildim. B u ipl iklerin kırnılclaıı :;;ı ı ı dan, yukarıya m ı yoksa aşağıya m ı gideceğini bile anlıyordu ı ı ı

Yu karıya doğru sıçramaya hazı r!aıı rken ipli kler ele yukarı doğru de v i n i yorlard ı ; aşağ ıya doğru i nmeye hazır! a111rken de, ipli k ln önce d ı ş arı ya. arcl ı ı ıdaıı ela aşağı y a doğru dev i ı ı i yurlarcl ı .

Diiıd ii ı ı c· ii s ı ç ray ı ş ı n ard ından, don Gcnarn gelip, Pabl i tu 'y l :ı f\iestor · uıı arkasrna olurd u . D o n J uan da iint doğru eğilip dun Genaro · nu n oturdu ğu yere geldi. B ir s ü re k ı m ı ldamadan d urdu. Dun Gen;ıro, Pah l i to ' yla Nest o r ' a k ıs:ı yönergeler v e rd ı . Ne dediğini an l amaırn�t ı m . Onlara bir göz att ı m , don

Gen;ı ro'n u n lıer birine bir taş ald ı rı p . göbek de l i klcri ıiin iizer i

ııc' kuydurduğunu görd ü m . Bunu benim d e yapmam gerekir,

d i ye· düşü nürken. doıı Genarn ben i m bu önlem i u ygulamama

gerek olıı:ı d ı ğ ı nı , ama ne o l ur ııe olmaz, d i ye u laşabi l ec;.:ğiın

b i r yere b i r taş koyıııaıııı söyled i . Doıı Genaro, çenes i n i uzatar:ı k don .lu a n ' ;ı baknıaıı ı i m led i, ard ı ndan anlaş ı l m<ız b i r şeyler süybl i ; süzdi k lcri n i bir kez cl<ılıa yineled i : aıı l:ı ı ıı ıyor olsam

da. y:ıptığı �c'yıı, aşağı y u ka rı don J u;ııı ' ı n yöntem i n i y i ııele

ıılI'k olduğunun :ıy ı r d ı ıı a varıı ı ıştım. Sözc ü k lerin önemi yoktu:

1:111 1 1 1 1 1 . l ı ım ı n ı ıı sert l i ğ i . öksi.irüğiiıısii niteliğiydi iiıı c m l i ol an.

Doıı Gen:ıro · ıun k u l la n d ı ğ ı d i l her neyse, !art ı m ı n ı n k ı s a k ı s a

v u rgulaıı ııa n i t el i ğ i a�· ı s ı ıdan İ spanyolcaya oran l a d a h a uygun

di I� ll1 i İŞ! ii.

Don J uaıı, don Cleıı arn'ıun daha önce yaptı k l arı n ı n aynısı

ıı yapı ı ys;ı da, yukarıya doğru sıçramak yerine, bir j im nast i kç i

g i b i olduğu yerde döıiii p d ur d u . Yarı-Lırk ı ı ıd a l ı k l ı duru ıııcla,

aya k l a rı iizeri ııc diişııes i n i bekled i m . Bunu hiç yapmadı . Yerin

bir ı ıeıre kadar ü .sıiiııdc, kendi ekseni çevresinde dönmeyi s ü rdii rd ü . Tak l al ;ırı önce epey h ı z l ı yken, giderek yava�laıı ı �tı. Bul u nduğum yerdcıı, duıı Juan · ı ıı bede n i n i n de, t ı pk ı doıı Genaru ' ıuıki g i b i . i p l i k s i bir ı?ığa ası l ı k a l d ı ğ ı n ı görebil iyordu m .

O ı ı u l iiıııiiylc göırnem izi sağlaııak isterm i � g i bi, yava�ç·a dö

ıiii yord u . Soma, yi.iksc l ıııeye ba�lad ı : tepeye u Lışan;ı dek yüksc·l ıııes i ı ı i sü rcl ii rd ü . Doıı .J uaıı, ağ ırl ı k s ız iıııı i�çe s i ne , yokııııu?

ç;ısııa lıavada uç·ııı aktayd ı. Döıı ü?lcri, çok yavaşt ı , uzayda,

ağ ı rl ı k s ı z ortamda dev i nen astronotları aıı ı ?tırıyord u .·

Onu izled i kçe ba? ı m döıdi.i . Kend i m i kütü l ı issetım:ııı onu

lel i k l eı n i � o l ıııı a l ı ki, birden büyiik bir l ı ı z l a döııııeyc ba� l ad ı .

T\:pcden uzakLı �t ı , o h ı z kanmlı kça ben dalıa d a kötiilcdiıııı.

E R K Ö Y K (J 1 . 1: [{ İ

Ta� ı k ap ı p karn ı m a ycrlc�tird iın . O l abi l d iği11ct: bas t ı rd ı ı ı ı . T:ısın teması ben i biraz ken d ime \!Ct i rd i . Tas:ı ıı l asıııa ve k;ırı ı ı ı ı ı ı

:.

'-

)

;.

tutma e d i m i gözlcriıııi , b i r a ı ı iç· i n doıı J uan 'ci<ı n :ıy ı rı ı ı :ı ıııa ı ıc

den olımı �, yoğun l a�ııı ;ıııı kesi l ı11 i �t i . ·r:ı�<ı u Lı � n ı ad;111 lıeıııcıı

önce , uçmakta olan bcclcn i ı i ı ı k:mı ı ı d ı ğ ı lı ı z ı ı ı . hcdl' ı ı i ı ı i ı ı lı i1;· i m i 11 i bulan ı k la)l ı rd ı ğ ı ıı ı l ı issct t ııı. Öııce ç·cvril ım·kıe olaıı h i ı diskin, ard ın d a n d a döııcıı b i r ı � ı ğ ı ıı biç· i n ı i ı ı i ald ı . ·r:ı�ı k ; ı rı ı ı rıı ı 11 üzerine yerl qt i rd i kte11 soma, l m:ı aza l d ı ; lı:ıv:ıda t11,·u �:ııı bir �apk;ıya, i leri geri z ı p l ayan bir uçurtmaya hc ı11nl i .

Uçurtıııarnn dev i n i m leri daha d : ı ralı:ı t s 1 1. ccl il·iydi :\ n ı k

denet lenemez b içimde köti.il cın i�t i ı ı ı . Ç ı rpaıı k u � kaıadı sesleri duydum, bir a n l ı k bir bel i rs izl i ğ i ı ı ardı ı ıdaı ı . ulay ı ı ı soııa nel iğini anladım.

Öylesine köti.i , öyl e s i ne bitk indim ki, uyuya b l ın ı � ı nı . B i r

si.ire lıorl anı ı � o l m a l ı y d ı m . B i ri.s i kolumu d i.i rt i.inLT, gözii ı ı ı ii :ıç·t ı ııı . Pab l ito ' yclu b u . Korkudan dcl i rı ıı i �ç·es i 11e bir Sl'Slc koııu�uyor, u y u ın am aı n gerek t iğ i n i , ç·i.in ki.i u y ursaıı ı hep i m izin li kce ·

ğini söylüyord u . Dön ayağ ı ı nı zın i.i sllindc eıııcklcmc ı ı ı i z gL'rekse bile o yöreden ayrı l maıııız ko11usumla d i rett i . Kend i s i dL·

beclcııscl b i r b i t k i n li k iç· i ndcycl i . Asl ında, geceyi orada geç i n ·

riz, d i ye di.i�i.i nı n i.i� l lim. B u karanl ı kt a arabam ı ı ı o l duğu y crL'

yi.iri.iınek , berbat bir fi k i r g i b i gel i yordu bana. G i tı i kc;l' cLı l ı : ı

çok ürkmekte ol aıı Pabl i to ' yu i k ı ı a et ıncye ç:ı l ı � t ı ıı ı . Nestor ciyl cs i ııe kötüydii k i h iç b i r �ey l:ırk etın iyurdu oırnıı i�: i ı ı .

Pabl i t o tam b i r umarsız l ı k iç·iıııck yere l;likti.i. Dii)Lt11cL·lnı

m i cli.izcn lemeyc çabal adım. Ort a l ı k , çevre n ı i zdek i k:ıy:ı l :ı ı ı

ayırt edecek k :ıdar ayd ı n l ı k ise de, hava o an epey k:ırarı ıı ı � ı ı

Nefi s , i nsanı yatı�tıra11 b i r sessizl i k vard ı . O a 1 1 1 ı ı t a d ı ı ı ı t :ıı ı ı

ol arak ç ı karı n ak tayclı ı n , am:ı bir aııda beclen i ın irk i ld i ; b i r d:ı l ı ı ı

uzaktan gelen çat ı rcl ı s ı 11 1 işitıı işı i ın . Heıncıı P:ıbl i t o ' y a diiıdi.iın. B ana ne olduğunu a ıı laın ı ş gibiyd i . NL·stor ' u koltuk :ılt l:ırından kav rayı p , neredeyse lıav:ıya k:ıldml ı k . Oıu ar;ım ı za :ıl q 1

koşmaya baş l ad ık. Göri.indliği.i k;ıdarı y l a yolu y:ı l ıı ızca Ne.�toı

b i l i yord u . Zamaıı zaman kı.s:ı buyru k l ar vL·rd i bize .

Ne y aptığım ızla i l g i l e nıııi yorduıı. D i k kat i m , ti.iıı bede·

n i mde bağ ı m s ı z bir birim gibi 1,; a l ı ş;ın sol ku l ağı ı ı ı ı ıı iizcriı ıdc·

yoğunla�ın ı � t ı , İ ç i mde bir lıis k ı sa ara l ı k l arla durup çevrL· y i ku

N /\ CJ U ı\ L ı\ l l Ç T ı\ ,\J 1 K

2.l.l

l ağı ııı Lı lar;ıııam ı siiy l tiyord u . B i r :;;ey i n b i z i i zledi ğ i n i b i l iyorduın . Yuğun lı i r �eyd i : i lerlerken kliyli k kayal a rı ezi yordu .

Ncsıur. bi r pa rl,-·;ı g_Liy k aza111rn�lı . arad;ı Pab l i t o ' n u n kolumı llll ;ır:ık ıck h a:;; ı ı ı a y ü rtiıneye ba�lad ı .

B i r cığ;ı\· ktiı ı ı L·si ı ı in yanına vard ı k . O aı ıda hava llıııüyle

b r; ı ıı ı ı ı � l ı . B i rdeıı i ıısaıı ı .sağ ı r edici bir <;atmbma sesi duydum.

S ; ı ı ı k i ;ı ğa\· Lırı ı ı t epesi nde kocamam bir dal k ır ı l m ı :;;t ı . Ba�ımı-

11 1 1 tizerimk bir lıı :;; ı r ı ı i :;; i t t i m .

Pah l it o ' y l<ı Nesıor l,-· ı ğ l ı ğ ı b;ısı p t liın h ızl arı y la ko�ınaya

h;ışLı d ı L ır. O ı ı L ı n clurdurı ıaya l,-·;ı l ı:;;ı ı ın . K a ran l ı kta ko�ah i lece

ğ i ı rnkıı eıı iıı dL·ği l d im. A ın a o aıda lepeımk bir d izi yoğu n sol um alar lıiscı ı ı ı ıı . Taıı ı rıı L111aın az b i r korku ya b p ı l m ı � t ı m .

Ü\·Li ı ıüz d e arabaya u l a:;; ı ncaya dek ko �ıuk . N cstor anl a� ı l

ırnz b i\· i ı mk iiıdcr l i k e t l i b ize .

Oıl arı ev kri ı ıe bı rak ı p kasahacl;ı b i r ot e le g i tmem gerekt i

ğ i ı ı i d ti :;;ti ıııı ii� tiiın . H i ybi r �ey hcıı i d u n Cicıaro ' rnıı ev i ıe gi.iliireı ıeıd i : a ı ı ı a ıe Nesı or. ı ıc P;ıbl i to. ıH: de ben a ra ba d an l,-'l k

ı ı ı ;ı y ı ."iize a l a ı ı ı ad ı k . Sonunda Pab l iıu ' nuı e v i ne µittik. A nne

.s i y l e k ı z b rde:;; leri b i ze y i yecek lıanrl arkeıı, Nestor ' u da b i rayl a k o l a ;ıl ı ı ıaya giinderd i ler. Nestor. �aLıyla karı �ı k , köpeklndcıı ve sarlı o� larcbıı l..:ork tuğ un u . Pah! ito · ıun bli yi.ik k ı z karde� i ıı i ı ı keıcl i s i ıe q l i k ctmes i ıı i i .sıe d i ğ i ı ı i si >y l ed i . Pahl ito gülerek N estor ' tıı ı ve l i si ol duğu ıı u ay ı k l ad ı .

··K i ıı scıi um111 vel isi olarak at;ıd ı ?" d i ye sordum.

"Erk , ta lıi i 1 " d i ye yaıı ı t l ad ı Pab l i to. " B i r zamanlar. Nesim

bcndc ı ı dalı;ı y;ı � l ı yd ı . <1111;1 Ccııaro bir �ey yaptı nıa da. görcl ü

ğ Li ı ı g i b i . � i ııd i beıdeıı \·ok cLı lı;ı geıı\· . S e ı ı e l e gördün y a ! "

"Doıı Gcrıaro n e yapt ı . y�ııı i ' 1 "

" B i l i rs i n i � t c , yen i den çornk la�t ı rd ı o n u . Kend i s i ne a�ırı

iiıeıı veri yurd u , a ğ ı r ı ı ı ı ;ığ ı rd ı . Cien y lq ı neseyd i , ölecekt i . "

Pabl i l o ' ıun geryekıen değeri i , a lyakgöıü l 1 Li bi r yanı vard ı .

A\: ı k l arnal arı ndak i y a l ı ıı l ı k ben i m açımdan çok �a�k ı n l ı k

vniciyd i . Ncstor geı\ck ten daha ki.içLi ktii ondan. Yal nı zca görLi ı ı Lİ � Li değ i l . dav raıı ı �ı da ırnısuıı bir çocuk g i b iyd i . Geı\·ekteıı de iiylc lıissct ı i ğ i ıe k al ı bı ıı ı basard ı m.

"'Oıa d il..: bt ed i yoru m . " d i ye sürdiirclli Pabl i to. "Genaro,

b i r sava�y ı y ı yek i p çev i rııen i n onur verici olduğu n u .�öylcr.

'.'.14

Nestor i y i bir savaşçı dır."

Gözleri don Genaro ' nun gözleri g i b i par l ad ı . Yiğitçc sırtıına vurarak gül d ü .

" İ y i d i le klerin i e s i rgeme ondan, Car l i tuc u k . "

Çok yorgundu m . Mutl u b i r l ı üznc b p ı l d ı ın . O n a . ben i ı ı ı

geldiğim yerde, insanların b i rbirlerine neredeyse l ı i ç i y i d i lekte bulunmadıkları 11 1 söyled i m .

" B i liyoru m , " dedi . "Aynı �ey bana d a olımı�tu. A m a � i m d i b i r sava�çıyını ben . B i r d i leğe gücüm yeter. "

B üyücünün Stratej isi

S:ıh;ı l ı ı ı ı i l ı:rlı:ycn saatlerine doğru don Gcnaro'nun evine vardığıırnla. dun J uan ' ı orada buldum. Onu selaınladıın .

"Neredeydin yahu? Genaro ' yla ben, seni bütün gece bekledik." ekeli.

�aka yapı ı ğ ı ı ı ı bil iyordum. Ku�lar gibi lıafif ve mutluydum. G li n boyu ya�adı kl arım hak k ı n da yorum yapınaktan kes i n l ikle ka�·ının ı� t ı ı n . Ne v ar. o an duyduğum merak tüm denet i ı ı ı i ırı i yok ctıı i �t ı . Dayanamayıp, sordum.

El{ !< (J Y K U L !' R 1

··Yok caıı ı ın , gördii klcriıı y:ı l ı ı ıı cı b i giistcr i y d ı ; biiyiicli lcrın açıkl aına s ı ı ı ı öğrcıı ı ncdeıı önce b i l ıııeıı gcrL·kcıı lıcr �e y ı ı ı yal ı n b i gösteris i , " dcd ı . " ' D iiıı yap t ı k Lı ıı ı ı Gc· ı ıaru ' y u . suı ı u c :ı

u l a�ına k i\' İ ll, yctcriıı cc erk h i rikı i rd i ğ i ı ıc i ıı aııd ı rı ı ı ı ş d u rn ı ı ı cLı.

Onun lliın üııeri lerini i ı l cın i) o l duğu ort ad a . Dii ı ı . a l g ı ıı ı ıı k:ın a t l a rı n ı açab i l d i ı ı . Ccrg i n ll lııı:ııı:ı kar� ı n . 110 �1111/111 t iiıı ı g c l i ; g i d iş lerini sczgi kycb i l d i n : başk:ı dcy i ş l c ek . �iinlii11.

.

Ş u :ış:ı

ıııada lJL'l k i de giimıdıc11 daha üncın l ı bi .�eyin (i.c; les iıHk ı ı gL'

l cbilcceğ i n i de kan ı t l:ıd ı ı ı; hii l li ı ı ı ı ıo d i k k:ıı i ı ı i n11g1111/111 iiıni

ııe yoğuıı Lışl ı ra h i l d i ı ı . İ şll' hu cb, ıı i l ı : ı i a� aınaıı ı ı ı . y:ı ı ı i lıli y iıc[ı

leriıı aç ı k l aı ı ıa s ı ı ı ı ı ı .\onuc u ı J Lı e l k i kyecck.

··Pab l i lo 'yla sen huıı a :ıy ı ı ı zaınamla g i recd; s i ıı iı. Biiylcsi

ı ıe yL·ği n b i savaşı,; ı n ı ı ı L"Ş l i ğ i . erk i ı ı s aııa ann:ı.0.aıı ı d ı r " K :ııı ı ı ı ı c ı . tüm siiy kııı L·k istediği hu k adard ı . B i r siire c;uıııı-:ı d : ı c i u ı ı G e n a rn · y u sord u ın .

" ' B ur a l :ırd a b i yerde," ded i . " ' (�;ı l ı l ı k l a rı ı ı m:ıya. dağLırı t i ı ret ıııeye g i tt i ."

O <11 1 d a tı L<ı ktaıı f!eleıı. h:ıst m l ı ı ı ı � f!Ök glirli l liisiiıııii aıid ı r:ııı

b i r ses d u y d u ı ı ı .

Don .J u a n bana baktı ve güldii

Oturıı ı aıı ı söyleyere k a ç ııı ı y ı ııı d iyL· sord u . Karnım t u k ı u

Don J u an defteri m i vererek hen i duıı Cieıaro ' ı ı uıı nuk ı a.s ı ı ı :ı .

ev i n balı yaıı ı nd a , cleriıı b i r koyağa y u ka rı daıı b:ık:ııı y:ıss ı i ı l ı

kayaya göl iird ii.

" İ ste s i md i t iiın d i k ka t i n i h;ııa verııeıı i i s t i yonııı." dnl ı

.�

)

p

don J uan. ""S avaş<.;-· ı l :ı rı ı ı b i l d i ğ i a ı ı l :ıııda d i k k :ıltcıı söz cd i yo-

ru ııı; biiylicli lcrin aı,; ı k l a ı ı ı a s ı ı ı ı ı ı iı; i ııc i � l rn ıes i ı ı i isı i ym>-:ı ı ı .

ba�ka h e r şeye gerçek hi d u r d i yen.'k s i ı ı . G iiı\.>v i ıı ı i z i ıı .... uı ı ı ı ı ı:ı

vard ı k . Gere k l i t iiıı yönerge leri ;ı l d ı n ; c: i ııdi d u ru p ger i ye l);tk

m a l ı s ın . B iiyiiciikr. kazaı ı ı l ;ıı ı l arı s:ığlaıı k azığa b:ı ğ l a ı ıı;ıı ı ı ı ı

tek yoluıı u ıı bu olduğunu söyler. Tii ı ı ı lıu ı ı l :ı rı kcsiıı l i k l c s'-·1 1 1 1 1

erk yerinde a n l atman ı i sterd i ıı: lll' v:ır. Geıı;ı ro SL'll İ n vl'l i ı ı iıı ıl·

ı indir, böyle bi anda onun nokt ası sen i n i�· i ıı bel k i de daha lı:ıy ı rl ıd ı r. " Ben i m ""erk yerimden" söz ednkeıı , y ı l l a r önce kuzey Meks i ka 'da, bana "wrd i ğ i n i " söyled i ğ i bir ll'pc ı ı i ı ı dunığu ı ı u

kastediyo rd u .

""Sen i n o t tutııı acbn ııı ı d iıı l c nı e l i y i ıır d i ye surd u ı ı ı

fl li Y U C C N U N S T R AT E J İ S İ

" A s l ıııda bu \'Ok aleni! i rl i bi vaziyet," ded i . "Zira, bi yandaıı tüııı d ik katini ban;ı vermen, öte yandan da d i ngin ve güveııcede olıııan gerek . Yazmaksa, sana en iyi gelen �ey, o halde l li111 k i şisel erk i n i topla da, kendin ol ı�ıadan kendin olmak g i b i iınkilnsız bi ed i m i yerine get i r. "

G ii l cl li ve kalçabrı nı toka t l ad ı .

"Beniııı, sen in ımıulıl/(lun, Genaro ' n u ıı da seni n nogıalınc/011 sonı111 l u olduğu 111 uzu sana dalı;ı iince de söyleın i�tim , d iye

slirdli rdii "'fonu/11w yöne l i k her şey konusu nda yard ı mcı ol- -

m;ık heni ııı görevimd i ; s;ına lıer ne yaptıysam tek b i şey iç i ndi :

w1111/ adaıı ı km izlcıııek ve yeniden düzcnlcıııek. B i öğretıııen

ol arak bcıı i ııı görev im buydu. Senin v e linimetin olarak da Genarn ' ıı u n göre v i yse , 11ugıılu i l i şkin yadsı n amaz gösteriler sergileyerek oırn ııasıl u l a ş ı l acağı nı sana göstermekt i . "

"T01111! a(Lı s 1 11 ı tem izleyip, yeniden düze nlemekl e neyi

k asted i yorsun'!" d i ye sorduııı.

"Seninle taııştığıııız ilk günden bu yaııa sözün ü ettiği m

topyckfın değ i ş i k l i ğ i kastedi yorum," ded i . "Sana, sayısız kez

söylcın iştiıı, bilgi yol u nd a ba�arına k için kökten bi deği şikl ik

gerekir. Bu değiş iıı lıal, tav ı r ya da dış görünüm değişim i de

ğ i ldir: bu değ işiıı /onul adası n ı n dönüşümünü gerektiri r. Sen

de bu ediıııi yerine get i rd i n . "

"Değ i) t i ğ iıııe i nanıyor musu n?" d iye sordum.

Önce bir durdu , ardından kalıkalıayı patlattı.

"Önce k i kadar apt a l s ın , " ded i. "Ama gene de aynı değil.

l\e demek isted i ğ i m i anlad111 mı?"

Yazı yazmamla dalga geçerek, keşke don Genaro burada

olsayıııı� da, o zaman büyücü leri n betimlemes ini yazmamın

sa\·nıa l ı ğ. ı y l a ne biçim dalga geçer, bundan ne denl i keyif a l ı rd ı , diye h;ıyı lbnd ı .

"Taıı b u noktada, öğretmen öğrenc isine son bi yol ayrımı

ıa gc l ı ı ı i � olduğunu söyler," d iye sürdürdü. "Aslında, böyle bi

�ey i .-;öylemek biraz yanı l tıcı, Fikrimce son b i yol ayırımı, ya

da atı lacak son bi ad ı m d i ye b i �ey yok. Atılacak son b i adım

olmadığına göre, ı�ı khıyan varl ıklar olarak geleceğim izin hiçbi

y;ın ı ı ıda da bi gizl i l ik olmaması gerekir. B i açı klamadan k imin

yararlaıı ıp, k i m i n yara rl anmayacağına kişi se l erk kara r verir.

Deneyimlerime göre, insan karde�lerimden pek azı d inlemeye

heveslidir; bu clinlcycnlcrin de pek azı dinled ikleri uyarmca hareket ederler; bunların, edimlerinden yararlanacak kerte ki�i sel

erke sahip olanı ise azm da azıdır. Böylece büyücüleriı açıklamasın ı n gizliliği ıneselcsi de g iderek bayağıla�ır, ola ki tüm bayağılıklar gibi ayağa (fi.i�er.

"Her ne olursa olsun, büyücülerin açıklamasının kalbi demek olan ronollo nugıol hakkında yeterince bi lgiye salıips i ı ı .

Bunlan bilmek oldukça zararsız görünüyor. Ş urada otu nıı u �,

bunlar sıradan konu ba�lıklar ı yını�ças111a konu�uyoruz. Seıı,

yıllardır yaptığ1 11 g i b i , dingince yazı yazıyorsun. Çevreıı ıdeki

sahne, d inginliğin resm i adeta. Öğ leden sonrasıııııı ilk sa:ıleri,

çok güzel bi gün, çevremizi saran dağlar, koruyucu h i kuı;ı

olu�turuyor sanki . Genaro 'nuıı erk ini ve kusursuzluğunu anLıtan böyles i bi yerin, kap ı yı açmak için en uygun yer olduğunu

anlamak için insanın büyücü bile olm;ısı gerekmez; bugliıı benim yapt ı ğııı da bu i�te , s;ına kapıyı açıyoru ıı. Ne var. bu ı ıuk

ıanın ötesine ula�madan, küçük bi uyarı d a lıulu ıııııaıı gen:kecek; öğretmenden yalın sözcükler kullanarak, öğreıcis iıi , bu

anın dinginliğ i n in ve zararsızlığının bi st:r:ı p o l d uğu. önünde

d ipsiz bi w,:uruımın yer ald ı ğı. ve kapı <H,;ıldığında kapaıııııas ı

ıın olanaksız olduğu yolund;ı uyarması bekleıır. "

Bir an sustu.

Kendimi hafif ve mutlu hisscdiyorduın . Doıı Genaro'ıuıı

yerinden bakıldığında nefes kesen bir ınaıızara .�cr i l iyordıı i n sanın gözlerinin önüne. Don Ju:ın lıa k l ı yd ı , gün de ıııaıızara da,

güzelin çok ötesindiydi. Yaptığı uyarılardan iıırü cndi�c duymak isted im; ne var, <,;evrem in sakinliği tüm encli�clcnme gayretlerimi örttü de, kendimi lıcrhalde mecazi tehlikekrdcn sliı ediyordur, d iye umarken buldum.

Don Juan birdenbire yeniden koıu�maya ba�lad ı .

"Yıllar süren zorlu çalı�ıııaları, sava�çıııııı bu noktanıı ötes inde kar�ıla�acağı o ınüthi� ... "

Yine sustu, gözlerini kısarak bana bakarken k ı k ı rdanıay;ı

ba�ladı.

·· . . . İ �te her neyse onunla kar�ıla�nıaya lıazırlanıııasıncl<ıı

ba�ka bi �ey değ i l d ir," dedi.

Ondan. bu uğu rsuz savı n ı aç ı k laınasın ı i stedi m .

.. , ! iç de bi açık lamaya benzemeyen büyücünün açı klamas ı . ölümcüldür," ded i . "Zara rsız ve çeki c i g i b i gel i r insana o, ama sava�çı kend i.sini buıia açar açımız, k i m selerin kaç111aınayacağ ı darbeyi de indi riveri r. "

Cürii l t ü l ü b i r kahkaha koyuverd i .

.. İ y i s i m i . eıı kötüsüne hazırl an sen, ama acele etme , pani

ğe de kapı l ma," d iye sürdürdü. " B i yandan zama111n yok, öte

yandaı ısa suıı suzlukla ';evri l m i � durumdası n . A/..:lırı iç i n ne paradoks ama ' "

Don J uan ayağa k a l k t ı . Düzgün, k üse �eklindeki b i r çukuru n toıunu toprağını temizleyip, yüzü kuzeybatıya dönük bi

ç i ımle yen i den rahatça oturdu. Bana, ben i m de rahatça oturabileceğ i m bir yer gösterd i . Ben solunda k al ı rn � t ı ın , yüzüm de k u zeybat ıya cfönükıü. ll ık kaya. bana esen l i k ve güvenlik h issi veri yordu . S ı c ak bir glindü, yuın u�ak bir rüzgar öğleden sonrasını n gi.inq i n i pek hu� bir hale dönü�türmü�tü. Ş apkamı ç ıkart

ıııın, anıa don J uan g i ymem i c,: i n d i retti .

·'Şu aııda kendi erk yerine doğru bakıyorsun," ded i . " B u ,

seni koruyabilecek b i nesne. Bugün k u l l anabi l eceğ i n her türl ü

y;ırd ı rnc ı nesneye gereksinmen var. Şapka d a bunlardan biri

ol abi l ir."

"Beni neden uyarı yorsun, don J ua n ! Ne o l ac;ık, gerçekten?" eli ye sordum.

"Bugün burada olacakl ar, dağı lmaz d i kkatini sezginin ka

ıwt larına odak l ayabi lecek kertede k i �i sel erkin olup olmamasına bağ l ı . " dedi .

Gözleri ı � ı ldad ı . Onu ta111 d ı ğ ı ın d a11 b u yana, b u denl i heyecaıı la mlığına tan ık olmamı�tım. Ses i nde beklenmedi k b i r �ey,

bel k i ele a l ı � ı lın ad ı k b i r s i n i rl i l i k vard ı .

İ ç i nde bul unduğumuz durumun, tam orada, vel i n imet i m i n

110kıasıı ıd;ı, "ton a ! " adamı tem izleme v e yeniden düzenleme

sav;ı�ı ırı ı m sırasında öğrettiği her bir adı m ı yen i den özetlemesini gerekt i rd i ğ i n i açı k l ad ı . K ı l ı k ı rk yaran bu özet tam bq saatim izi aldı. Görkeml i , açık ve seçi k b i r b i ç imde, tanı�mam ı zclan ba�l ayarak ben im için ne yaptı ysa heps i n i teker teker ele aldı. Sanki b i r baraj y ı k ı lırn � ı ı . Aç ı klamaları , ben i tümüyle sa-

hicbi

cömez

düsmediğini,

v u nmasız yakalamı�tı. Saldırgan ve sonı�tunıcu tarafın hep

ben olmasın a alı�rnı�tım: bu kez don Jmn ' ı, öğretisinin iirıeıııli noktaları n ı bu denl i abdenıik biı,;iıııde açıkladıgııı gözlemek, en az, Mexieo City 'de onu takım elbisesiyle görmek kadar �a�ı rtıcıydı. Dil denet imi, zamanlaması ve sözcük scçiıı i öylesine olağanüstüydii k i , buna nwntıksal bir açıklama get irecek halim kal ıııamı�tı. B i r

öğretmeniıı, bu a�anıada öğrenc isiyle çok özel terimlerle konu�ması gerektiğini, benimle bu kunu�ma b i<,' im iy!c konuiıııasırni<ıki açık seç ikl iğin bana ı,;ektiği ıınınaralarıı1 son biilliıııliıiü olu�turduğunu, ve tüm bu yapt ıkLırının anlamın ı aİıl::ıl, sonunda bulguLıyabi leceğ iıııi söyledi .

Sunduğu özetin sonun;ı gel inceye dek h iı,; durıııadaıı konu�tu.

Beıı de, söylediği her şey i b i l inçl i bir çaba lıarcanıad;ın y;ml ıııı

" B i öi!:retı

L

ıienin

f.<rnı :ıı ı

lJes'.> inc

)

hiç kimsenin ele öğreti lni t:ılep edeıı ıeyeceğiıı i söyleyerek lı:ı�-

l aıııaıııa izin ver," ded i . " ' B i çümezi cLı i ııa bi yor<ı im lerni�t i r

Öğretmen olma konuı n u ıidak i bi savaiı,;'ı o bi saıtiıııetre küplük �ansıııı k u l la nabilecek denl i tetikte ol rıı;ılıdır. Seni, kar�ılaşııı am ızdan lıemeıı önce giimı lişrlim; Mex ico Ciıy 'dc kar�ıla�tığıııız o genç kız gibi güzel bi lo11u/111 vard ı . Seni giin/iikten sonra, o ak�am o kız iı,; iıı parkta bekled i ğ i ın i z gibi bekled i ıı seni. Kız bize dikkat etmeden geç ip g itmek üzereydi. Ama scıı,

s aç m a sapan birkaç laf ett i kten sonra çek ip giden biri.� i tarafıııclan bana gcti ri l ın i �t i ıı . Ben imle yüz yüze bırakılııı ı�tı ıı sen lk

,

saçmalaını �tıı. Çok çabuk davranıp seni yakalamarn gerekt iğin i b i l iyordum. O kız sen inle konu�saydı senin de aynı �cy l e ıı

yapm a n gerekecekti. Benim yapt ı ğ ı ın , seni isll'llıi111/e y<ıka l;ımaktı."

Don Juan, onunla tanı �tığımız gün bana yöneltıı i� olduğu

o olağanüstü bakı�tan söz ediyordu. Göziiıl\ baıı;ı diker dikım:ı

anlatılmaz bir bo�luk ya da sersemlik lıis.\i ya�anıı�tım. Bu tep

k i ye h içbir mantıksal açıklama get ircme n ı i � , bu b;ıkı�ı takıııa k

haline getirmi� olmam nedeni y le onu ikinci kez göımcye git

m i� olduğuma da lıep iıanmı�tıı1.

"Bu seni yakalamak amacıyla kullaıabilcccğiıı cıı lıı ı l ı

yoldu benim iç in," eledi . Senin wnu/1110 doğrudan b i darlKyd ı

lstencimi onun üzerine odakl ayarak sersemlettim onu . "

8 C: Y Ü C Ü N C: N S T R AT E J İ S İ

" N as ı l y<ıptın bunu?" d i ye sordum.

¨savaşç ı n ı n bak ı ş ı , öteki k i ş i n i n sağ gözüne)1erlqtiri l i r,"

ded i , yaptı ğı şey de içsel söylqiyi sustu rınak t ı r; ardı ndan nagıuf devreye g i rer k i , bu ınanevra n ı ıı teh l i kesi de budur. İsterse bi saniye s ürsün, Nug11u/ dunı ın a hftk i ın olduğunda, bu s adece bi anl ı k dah i olsa, bedenin duyumsadığı duyguyu ta111m

Lıyarnazs ın . Bunun ne olduğunu anlayab i l mek amacıyla saat ler

boyu dü)ündüğünü, ve şu ana dek bi sonuca u l aşmad ı ğ ı n ı b i l

ı ı ıcktcy i ı ı ı . Bense yapmak isted i ğ i m i beccrdi ıı�seni yaka l adııı . "

Oıı,ı, o bak ı ş ı hilli\ anımsad ı ğ ı m ı söyled im.

"Sağ göze bak ı � . .

�ırndaıı bi bak ış değ i l d i r, " dedi . "Daha

çok, k i ? i n iıı, öbLir k iş i n i n gözü v<ı s ı t as ı y l a gLi ç l ü bi y ak a l ama,

bi e l e gL'.�· i ri şt i r. B a�ka bi deyişle, k iş i , gözünün ard ı ndak i bi şeyi yaka l ar. K i�i isrcıwi vlc bi şeyi tutmayı and ı ra n , gerc;ek bedensel bi duyum yaşar"

Ka f as ı ı ı ı kaş ı d ı , şapka s ı n ı al111111n üstüne k al dı rdt.

"Sözün gel i � i böyle dedim, e l bet," d i ye s ü rdürdü. "Yaban-

.

sı bedensel duygula rı açıklaınanı ıı yolu."

Yazmayı durdurup, kendis ine bakmamı buyurdu. 'To

ııal " ı m ı , " istenciy le" nazik\'.e "yaka layacağı11 1 " söyledi . Yaşadı

ğım duyum, onunla i l k t a111ştı ğırnız g ü n lıissett ik leriın i n , ve

doıı J u an ' ıı gözleriyle bana geı\ekten dokunuyorm u ş hissi n i

verd iğ i anl<ırın t ı patı p aynısıydı.

" B ana dokunuyorın u ş h i s s i n i nasıl y aratı yorsun, don Juan?

Taıı anlamıyla ne yapı yorsun?" diye sordum.

"Ne yapt ığı m ı tam ol arak bet imlcyebileceğ i m i sanmıyoruıı," dedi . " Karın bölgesinin oradan bi �ey fır l ı y or; b u �ey yiinlend irilcbi l i yor, sonra ela isted iğin �eyi n üzerine odakl anab i l i yor. "

Yen iden , yumuşak, cırnbızımsı bir şeyin bel i rsiz b i r yeri m i

t u tı ı ı as ı ı ıa bL·nzer b i r şey duyumsad ı m .

" B u yal 111zca, sava�ç ı n ın . isıcncini odaklamayı öğrcnınes imkıı sora lwrckelc geçer, " diye aç ıklad ı don Juan, gözlerin i

uzakl ara çev ird ikten sonra. " B u nu ç a l ı şarak y apamazs ın , onun

iı; i ı ı seni bu konuda y ü rck lencl irnı i ş değ i l im. Bu, s ava�ç ı n ın ya

�aı ı ı ı n ı n bel l i b i r anından ba�l ayarak ortaya ç ı kar. K imse ırnsıl

o lduğunu b i l m iyor."

B ir siire sustu. B i rden endi�clendiğiıııi lı issctl iıı. Don J u an birden b i re konu�masın ı sürdürclli.

"'Ası l giz sol gözde," ded i . ··savaşçı bilgi yoluıcl<ı i lcrkd i k\·e sol giizii her �eyi kavramaya baş l a r. A s l ı ncb bi savaş<ç· ı n ın s o l gözünün değ i ş i k bi göri.iıli.isü v ardı r, k i m i ı.;ırnn k ı.s ı k l ı r, k i m i zaman d a öbi.iri.indeıı dalıa büyük y a da dalıa küçi.i k l l i r, ya da b i b iç imde değj�iktir. "

B ana bakara k , dalga ge\·erccs i ıe sol gözi.iıııli iıcL·lcı ıeyL·

ba�lad ı . H ayal k ı rı k l ı ğ ın a uğraın ı� g i b i baş ı ı ı sall ayıp k ı k ı rdamaya baş l ad ı .

"Çömez yakalandık ta n sunra eğitim başl;ır." d iyL· s i.i rdi.ir-

d ü .

"Öğretmen in i l k edim i , gördi.iğiimii zi.i sand ı ğ ı m ı z d i.i ııy<ı

ıın yalıızca bi görüntü. di.inyaı ıı bi bet i ıleıe s i o l duğu fi krin i i�lcrnektir. Öğretmenin lıcr \·abası bu fikri çöıı ıL·zine ka ı ı ı t bmaya yöne l i ktir. N e v ar, bunu kabul lenmek k işinin i.islesi ndeıı gelebileceği en zor i�tir bel ki de. Kendim ize özgü di.iıya görii

�ümüze öyles i ne kapılm ı�ızd ı r k i , bu dünyayla ilgi l i her 0eyı

bildiğimizi s aıı ı rı z . Öğretmcn cblıa ilk edi n i ın i ıdeıı başl ay:ı raJ...

bu görüşü değ i � L i rıne uğraşı ıa gi rer. Bi.iyüci.ilcr huna i\·sel si1ylcyi�i susturma adıı ı verirler, bunun bi çöıeziıı öğrene b i lece

ğ i en öneml i teknik olduğuna inanırl ar.

"Kişinin, beş i kten başlayarak ge l i�Lird i ğ i bu dünya göri.i

�ünü d urdurmak amacıyla azimle davranması yeterl i değ i l d i r.

K i�in i rı uygulamaya da gereksiıı iıııi v ardı r; bu ıı;ı doğru yüri.i ıııe

biçimi adı veri l i r. Zarars ız ve anlaıısız bi şey gibi görü ı ı ü r.

İç inde erk t aş ıyan her �ey g i b i . doğru yürüme b i ç i m i de pek

d i kkat çekmez. Bunu anl a d ı n , ya chı en azından buna b ikaç yıl

boyunca deği � i k b i dav raıı ı� biçimi o larak baktıı ama, içse l

söyleşi n i susturmayı başard ığın o yakın geçm i�e kadar senin

için pek bi anlam i fade etmed i . "

" Doğru yürüme. içsel söylc� i y i nas ı l clurc!unı r'!" d i ye sordum.

"Belirli biçimde yi.irüıııek. 10110/1 doldunır'1" ded i doıı .l tıan. "Hatla ta� ırı r. "f'ona/111 d i kkat i , onun yarat t ı ğ ı �eylerin i.izeriıide o l m a l ı d ı r, anl ıyor ımısuıı'! Asl ında, d i.i ny;ın ı n düzenini

oluştur;ın da bu dikkattir: i şte, ıorw/, dünyası nı sürdürebilmek

amacıyla onun nesneleri üzı:ri ndc d i kkat i n i sürd ürmel idir, ve

en önem l is i de, dünya görüşünü içsel söylqi o larak desteklem e l i d i r. ' '

D o n J uan, doğru yLi rüme b i ç i m i n i n b i r bahane olduğunu

;ıç ı k ladı . Savaşçı, önce l ikle p;ırınakl ar1 11 1 k ı v ı ra rak d i kk at i kolları na \'Ckcrıı ı i ş ; ardı ndan , göı.ü ocfakl am ;ıdan , doğrudan önü nde. ;ıyağ ı ıı 111 ucuyla, ufuk ar;ı s ı nda oluşa n yaydaki herhangi bir ı ıoktaya bakarak "tona l"ııı gcrçekten rn a l u m a t l a dolduru p taşırı rıı ı � . "Tuna! " , bcti ın lemes i ı ı i n öğcleri yle b i re bir i l işkiyi kesmek zoruncLı ka l ı nca, kend i s i yle konuşamaz, böylece k i ş i ele sessi z kal ı rırns.

'

Don J ua n parmak l arı ı ı n konu m u n u n önem taşımadığın ı ,

yapı lacak tek şeyi n parınakları a l ı ş ı l ın a d ı k biçim lerde k ı v ı rar;ı k . d i kkati k u l l a rı n üstli ne çekmek olduğunu, ve gözleri odak

Lıın;ıks ı z ı n , sayı s ı z dü nya nesnesini, onlara aı l am yükleın eksiziıı saptamanı n iincın i n i açı klad ı . Bu koıı u ındaki gözlerle, ola

ğan görlint iiden kaçan ;ıy rıntı brın ela yakal an dı ğ ı n ı ekledi.

" Doğru yii rüıııc biç i ı ı ı i ı ı i ıı yanı s ı ra," d iye sürdürdü don

J u an, "öğretmen , çömezine daha da ince l i k l i b i şeyi öğ retmekle de yLi k i i nı lüdür: ed i m lerini o n la ra i nanmaksız ı n, ödül l endiri l meyi beklcıııeksiziıı-sa l t yapırnş olıııak için yapmak. B i öğretmen i n başarı sı n ın , çömezi ne b u konuda ne ölç üde uyuml u ve i yi bi kı lavuzluk etmesine bağ l ı olduğunu söy lersem,

abartnı ı ş olıııaın. "

Don J uan ' a , bana s ı rf "bir edi mde b u l uıımış olmak için

edi mde buluıııııak" g i b i özel bir yöntem i öğretın i � olduğ u n u

hi�· anımsamadığım ı söy led i m ; t ü m aklımda k al an , bu konuya

i l i �k i ıı kimi rasgel e yoru m l ardı .

C ü l d l i . M anevra.�ı n ıı ı çok i nce l i k l i ayarl anmış olduğundan . ta bugiine dek bunun ayı rdı na v araınaıı ı � olduğuıııu söyledi. Soma hana, e v ine her g ittiği mde verı n i� olduğu k i m i anlamsız giirl' V l c ri anıı ıı sat t ı . Oduııl arı şek i l lerine göre d izıııek, parı ıığııırn topraktan kal d ı rıııadan ç izdiğim bir eşmerkezl i daireler zinc iriyle t li ıı e v i n i çev i rmek. k i m i döküntüleri b i r yerden b i r başka yere doğ rn süpli ırnck . vesa i re gibi saçına sapan i� l c r. B u tlir görev lere, kendi ev iııde tek başımayke n yapmam

Cömezliğimin

:.

gereken �eyler ele e k l eı1ıı i �t i : s i yah b i r �apka g iyınL'k, ayakkah ı l arı ıııı bağlamaya sol tl'ki nden ba� l aııak. keıııeriıı ı i sağclaıı sola doğru s ı k ııak g i b i .

B u n l arı �abli<ıı ı öte b i r bağlamda g:örı ııemeııı i ı ı ııed e ı ı i ek .

her seferinde, verd i ğ i g:öre v i al ı �kaıı l ı k lıal ine g:et i rd iği ı n a ı ıda

art ı k onl arı yapmayı b ı rakar�ık u n u tı ııaıııı . deği � ı ııez hi,,; i ı mk

y i ncleıııesi yel i .

B a n a yapt ı k l arm ı b i rer birer a1111ıısattı k<,;a. b u n l : ı rı b;ın;ı

yaptı ra rak kar�ı l ı ğı ııda lıerlıaı1gi bir �ey bek lcınl'i\s iz i ı ı ecl 1111-

lerde b u l u nma d ii�iince s i ı ı i ıı beııde yava� yava� yerlc� ı n i 0 olduğunun ayırd ı ı a v ard ı m .

" İçsel söy l q i y i sL1 .\t u rıı1ak, g:eııe de bLiyiicülcriıı düııyas ı n ı n asıl aıalıtarı d ı r," eledi doıı J tı�ıı . "Öhi i r e d i ı 1 ı le r yal n ı zc a bumı destek lemek, e t k i s i n i l ı ı zl a n d ı r ı ı ı a k aıııac ı y l ;ı y;qıı l ı r. İ\·sl· I

"

söy l e� i y i sust u rmayı l ı ı 7.l;ın d ı rııı ada k u l laıı ı l aıı i k i ana e t k i n i ı k

y<ı d a tekn i k o l d uğunu bel i rt t i : k i � i.sel t;ırilı i ı ı s i l ı ıı ı nesı ve . . ri i-

ya L':Örıı ıe".

bas l ;ıılwıcı ncla. " k i s i l i i! i ı ı ı i "

..._

L

�

'--

>

L

dci:l.'-- i s� ı i r-

ııe ı ı ı aı ı ıac ı y l a bana hl' l i rl i yünıeın lc r vcrı ıı i � o kluğuıııu a ı ı ı ı ı ı -

satt ı . Ruıı l arı not l arı m ı n <ır;ı.sına kaydctın i � . soı ıra. la� ı d ı k brı

öneıı ı i n ayı rd ı ıia varı ncaya dek y ı l id r lmyunL·;ı u n u tıııu�t u ı n . 13 u

bel i rg i n yöntemler hana ünceleri. davr;111 1 � Lı rn11 1 <.kğ i�t i rnıcyL·

zorl ayan son derece öze l diizcıılcmelcr g i b i gelıııı i � t i .

Don J u a n , öğretıııeıı i ı ı sanat ı 1 1 1 11, çöınczi ıı dik k a t iı ı i temel

kon u l ardan a y ı rm ad a yat t ı ğ ı n ı a�· ı kl a d ı . Bu s<11ıa t ı ıı en i l g i çck ı c i b i r örneğ i n i n , o güııe dek bana soıı clerccc iiıııeı ı ı l i � u

nokLı yı, hem de gözümden kaçı r;ı rak , iiğrettiği gerçeği ol d uğun u YL'n iden anımsattı : yan i , ödül bek lcıııek siziıı ed i ııı lcrdc b ı ı l ı ı ı ı

ıııak.

B u mant ı k çerçevesinde, i l g i m i , ··görıııc" d i.i�i.iıııcesi etr;ıfında toplamayı ba)arı ı ı ı �tı . '"Görme", layıkı y l ;ı aqlatı Lıcık olursa, doğrudan ' "nagll a l " l a teıııas ctııle ediıııı iydi-öğret i lc r i ı ı

kaç ı ıı ı l aınaz sonucu o l an bu edi ııı , ayrı h i r giirev olarak ele ;ı l ı n<ıcak olursa, u l a� ı l ma s ı i ınk;(n s ı ı b i r· giirevd i .

" B e n i b u b i ç im de k aıd ı rıııaıııı <ı ıııacı neyd i . pck i "1 " d i yl·

sorduıı .

" ' B ii yiiei.i ler lıcp i ııı izin bi sürii eııayi dürnbl'ieği olduğu ı ı ı u

za inanı rl ar." cied i . ··o ııendebm denet im i m izi elden b ı rakııı;ı

ya bi ! Lirlü y:ına�aıııayı7 .. B u neden le kandı rı l ın :11ıııız gere k i r. "

D i k k at i ıı ı i uydu ruk bir görev olan "görme"y i öğrenmeye

odak laıı ı aııı ı s;ığlayarak i k i �ey i b;ı�arı y l a ye rine get i rın i� t i . Birı ncisi, a d ı ı ı ı b i l e a ı ı ın aksızın, "nag u a l " l a doğru dan kar� ı l a� ın a

ı ı ı ı lıan rl:ı ın ı ? , i k i n c i siyse, öğret i s i n i n as ı l meselelerini, önemsiz şeylerıı ı iş g i b i gösterı ııeyi ba�'1rııı ı � t ı . K i � isel t arilı i ın i s i lme v e " rLi y;ı görı ııc" bana a s l a , "görme" denli önem l i gel nıeıııı i�t i .

Bunl ar, eğlendirici etk i n l i k lerdi ben i m i çi n. Hatta, üste.s inden

cıı kol:ıyca gele b i l d i ğ inı et k i n i i kler o l d u k l a rı n ı dü�ünmü�tüm.

Dun Juan, "En kolayca," d i ye dalga geçerces ine y i neled i ,

yoru ıııuımı dinkdi kten soıır a . " B i öğ retı ı ıcıı l ı i ç b i �eyi rast l ant ı y:ı hı r:ık ııı :ım:ıl ıd ı r. Kand ı rı l d ı ğ ı ı ı ı l ı i sset ıııekte lıak l ı olduğunu

'iiy kıı ı i � L i ı ı ı . Surun. bu kaııdırı ıacan ııı, a k l ı n ı � a � ı rt ııaya yönel i k olduğun:ı i naıııı aıııda yatı yord u . K a nd ı rı ıı aca. beni m iç i n ,

'eıı in d i k ka t i n i dağıtmak ya da gerektiğinde onu tuzağa d ü ş ü r

ıı ıck :ııı l : ı ı ı ı ı ı ı ı:ı ge l i yord u . "

K ı s ı k giizlerle ban:ı b:ı k ı p , e l i ı ı i ıı t e k d e v i n i m iyle, süpürür-

ccs iıııe t Li ın \'CVreı 1 1 i z i giıstcr di .

· · K i ş i n i n d i k kat i d i r, t ü m bunların a l tında yatamı giz," dedi .

"NL� deıııck istiyor.sun, d o n J uan')"

"Tüı ıı bunl ar, d i kk at i m izden ötürü v;ır. Ş u ü stünde oturdu

ğuıııuz kaya b i l e , biz d i kkalimızi h i kaya o larak ona yöneltmeye zorladığıııı z içiıı kayadı r."

B u Ll Lİ Ş Lİ nccyi açı k l aıııasıı ı i s ted i m . G ül dü , s uçlarcas ı ı ı a

parı ı ı a ğ ı ı ı ı b a n a doğru sal l ad ı .

" B u . uzunc a b i iizet ," ded i . "' Dalı;ı sonra yen i den döneriz."

K u rnazca ı ı ı anev r:ıs ı nedeniyle k i � i s e l tarih i s i l nı e ve "rüya giirıııcylc" i l gi leıııııcye ba� ladığını ı öne sürdü. Bu i k i tckni

ğ i ı ı . ke ı ıd i bütiiıı l li k leri iç inde uygu lanmaları d u runı u n d a y ı k ı cı b i r etk ileri ol acağı n ı söyled i Bu

.

bağl amda, tli ııı öğretmenlerin taşıdığı kaygıyı ta�ıyord u : çöııezi ni ı ı sapkın ve hastal ı k lı

b i r duruııııa d ü� ı ıesine izin verıııeııı ek.

" K i ş i sel tarihi s i l me w riİ.\'({ ,t;iirnıc, yalnızca b i yard ı mcı

ulıııal ı d ı r." ded i . "Çömez, kend i s i n i ülçü l ü l iikle. güç l e destckleıııcl i d i r. ö.� reıı ıen . işte bu nedenle savaşç ı n ı n yolunu, y a d a

�ava�\· ı g i b i ya�aıııa öğret i s i n i su nar. B u , büyücünün dünyas ındaki lıer şey i b i araya get i ren yapışkand ı r. Öğretıııen buııu azar

azar veri p gel i� t i rmel id i r. Sava�ç ı n ı n yolunun sağlaıı l ı ğ ı w

sağgörü l ü l üğü ol ıııak s ı z ı n . b i l g i yolunda i l erlenemez."

Don J u an , sava�çın ı n yolunu öğ.reıırncn in . çömezi n d i k ka t i n i n

saptırılmasından ziyade, yakalarn ı ı as ı ı ı ı gerekt i ren b i r olgu o l duğunu, benim d i kkati m i de, onu her görmeye gid i � i ıılde, beni olağan ko�ul ları ıııın d ı � ı n a i terek yakal a d ı ğ ı ı ı ı söyledi . Dağ l a rda, çöllerde dola�ınalarıını z bunu ba�anıı anın yol la rı ndan biri yd i .

O l ağan dünyam ı n bağlamı n ı deği�t inııc ıııanev r:ıl arı nd:ıı

b i ri de, uzun yüriiyü�lere ç ı kmak , avc ı l ı k y:ıpııı aktı k i , buıııın

d a asıl nedcıı in i a t l aıı ı � t ı ı ıı . Bağlamın bozu l ı na s ı , lıi r �ey l ı i l

ıııeıııcııı, ve d i k ka t iıı ı i n don J ua n ' ıı ı yaptı ğ ı lıer bir �eye od akl anması a n l am ı na gel i yordu .

Don J uaıı, " N e nuıııara a m a . d i ı n i')" d i yerek g i i l d i i .

Ben de g ü l d i i m �a� k ı ıı l ı k la . Böylesine l'arkı ıı cLı l ı k l ı o l d u

ğ u n u a n l ayaıı ıa ı nı �tı ııı h iç .

Sonra, d ik ka t i ı ıı i yöıı l eıı d i rı ı ıe w yak:ı l ama s ii n::c iıı dek ı

adıııı ları saymaya ba�l ad ı . /\ıılatı s ı ı ı ı b i t i rd i ğ i ı ıdc. öğretıı ıc ı ı i ı ı .

çüıııezin k i� i l i ğ i ıı i de d i k ka t e alıı : ı. s ı gerekt iğ i n i , be ı ı iıın cl urn

ımı ıııda çok d i k k a t l i o l m a s ı n ı n gerekt iğ i n i , z i ra ben i m � itilkı

dolu bi r k i �i l i ğc sahip olduğumu, uıııars ı z bir aıııııda kuLı y l ı k l a kend im i öldürebi l eccği ı ı ı i d e ekled i .

Ben, �aka yol l u , "Ne de l i adaıııırn�sıı me.Qersc , dun .J u:ıı_"

deyi nce, dev b i r kahkaha p:ıtbt t ı .

A rd ı ndan, k i� isel Lari lı i ı ı s i l i ı ı ıııcs i ıie y:ırd ı ı ıı c ı ul:ıL·ak iı\

tekn iğ i n daha öğret i l d i ği n i söyledi. B u n la r: keıdi ııe öıieıı vermeyi b ı rakma. sorum l u l u k a l ın a. ve ö l liıı ü b i daıı ışıı�m u l a ı·ak k u l l anmaydı . B u n u n amacı şuyd u : hu liç tckıı i ğ i ı ı yard ı ııı tıl

ınadan k i �isel tarih i si lmeye çal ı ?nıak, çöıııezi kaypak l ı ğa. k �ı

çaıııakçı l ı ğa, ve k iş i l iğiyle ed i m leri üzerinde gereks i;ç, yere � ii plıec i l iğc s ü rü k l eye b i l i rdi .

Don Juaıı, beıiden , çömez o l m azdan önce gerg i ıı l i k , eıige l lcnnıe v e d ü ş k ı rı k l ı ğ ı a n ları nda gösterd iğ i m eıı doğal ll:pk i ı ı i ı ı n e o lduğunu söylemem i isted i . Don J u ;ı n kendi tepk is i ıı i ıı g:ızaba gelme olduğunu söyled i : ben de keıd i tepk i m i n kend i ı ı ıl'

acı m a k olduğunu söyled i m .

" ' H e r ne kadar. a y ı rd ı nda b i l e değ i lsen de. bu lı issi do�al -

la�t ı ra b i l ıııek için el inden gelen i ard ın a koym am ı ��rnı ," ded i .

" Ş u an i<; i ıı, kendine acmay ı . adac aji ı n ı n doğal bi nesnesi k ı l mak aın ac ıyla harcad ı ğ ın o inanıl maz çab;ıyı a n ı msaman olanaksız. K endine ac ıma, yapt ı ğ ı n her şeye t a n ı k l ı k etmiş. Sana daıı ı şı ıianl ı k edebi l me k amacı yl a her an hazır ve nazırırn ş.

Ölüm dalıa uysal bi daıı �rn;ıııdır sava�çı iç in ; kendine acı m a

g i b i . gazap g i b i . o d a her �eye ta11 1 k l ı k edeb i l i r. Ne var. sonu

gel mez g i bi görlincn bi savaş ı m ı n ard ı ndan kendine acımayı

iiğrcıdiıı. A ııa ayı ı ı biçirnck. yanı ba�ında d uran kaçı nı l m az

suı ı u ı ı u h i sset mey i . ve böy lece kendi öl ünüin dü�ünces i n i her

aıı lıazır ve naz ı r k ı l ab i l irs in. B i da11 1 � ın a n olarak, kend i ne acıma (il ümle karş ı l a)tırı l clığı mla bi hiçt i r. "

B unun ardıı ıclaıı. cleği � iı n komısunda b i r çel i�k i v armı ş g i bi görüııdüğünü söyled i ; b i r yand;ın, büyüc ü l ü k dünyası devasa dönüş[imleri gerektiriyordu. öte yandan, büyücü lerin açı k l aması. "tona!" ;ıdas ı ı ı ın tam o lduğ u n u . ve cı ı u fa k b i r nesnenin b i k oradaıı ç ı karı l aırnıyacağı111 i leri sürüyurd u . O halde, deği

ş i m . bir şey lerin yok ecl i l mcs i değ i l . bu nesne lere atanan k u l b

ıı ı 111111 deği�t i ri l rncsi a n l am ı na ge l mekteyd i.

· · K cnd i ne acıııa "yı ele a l al ı rn , örneğ i n," dedi . " Bundan

i le l ebet kurtu lmanın bi yolu yok; adanda bel irl i b i yere ve yapıya s;ıl ı i pt i r o, t a n 1 11ab i l i r bel irl i bi görü n ü m ü vard ı r. Böylece lıer h rsalla, kend ine acı m a derhal etkinlc�eb i l i yor. B i tari h i var

onun. O lı al de kend i ne acı ın a111n gör(in ü m i.i n ü deği�tirirsen,

unun öıısem l i l i k s ı rasın ı k aydı rıı ı ı ş olurs u n . "

K u l land ığı meccızları n , öze l l i kl e d e görünümün değ iş ti ri l

ıııesi dü�ünces i ni aç ıklamasını i s tedim ondan. Ben bunu ay111

aı ıcta birdc ı ı çok rol oynama biçim inde ;ınlarnış olabil i rdim.

· · K i ş i , glirüniimi.i , adadaki nesnelerin k u l l a111 m ı n ı başk alaştırarak deği şt i ri r. " d iye ya11 1 t ladı . "Gene kendi ne ac ımayı ele a l a l ı m . S ana yaradı, zira o senin kend i n i önem l i h issetmeni , dalıa i y i koşul l arı . ve daha iyi davranı l m ay ı hak ettiği ne i nanma-111 sağ l a d ı . z i ra sen, seni kendine acımaya iten duru m u n soru m l u l uğunu üstlenmek i stem iyordun. ya da zira s e n yanı ba�111da

duran ölümün senin ed im lerine ta11 1 k l ı k , ve sana da dan ı şman l ı k etmesi fikrini kabul etmekten acizd in .

· · K i ş i sel tari h i s i l mek v e ona ql i k eden öte k i üç tek n i k , bi.i-

araçlardır.

ݓ

yücülcrin, adadak i nesnelerin görünümleri n i de,ğ i?ti rınede k u l landıkları

Örneğin, k is isel tarihini -.; i l nıekle, keıdiıe

c

;

ac ımayı kul lanmayı reddetıı i � o lclu ı ı ; kend i ı ıc <ıc ı maı ı ı ı ı i� leye-

b i l m e s i i ç in seıiı ken d i n i öneıı l i , sorumsuz ve li l ü ıı ı s ü z oLır:ık

h issetmen gerekir. Bu duygu lar bi biçimde ba�kala?lı rı ld ı ğ ı ıda. artık kendiıı e acıman ı n olanağı ka lmaz.

"Adamla dcği �t i rdiği ıı t üıı öbür nesneler i ç i ı ı ele ;ıyı ı ı ?ey

geçerl i . Bu tek n i k leri k u l l anmadan, unl arı değ_i�tireınezd i n . Ne

var, görünümleri değ i�ti rmek , daha önce önem l i ulan bi iiğeye .

i k i n c i l b i yer vermek an l<ııı ı n<ı ge l i r, y a l n ı zcı . Kendi ıe acıman, gene de adanın b i pan :

1

a.-.; ıd ı r; geri l erde bi yerde. tıpkı y<ı

ıı ba�ııdaki ölümünün, ya da al<,:akgönii l l iilüğüıiün. ya da

edim lerin için duyduğun soru m l u l uğun orada lı iç kullaıı ı l ıı;ıdan durduğu gi bi öylece du racaktı r. "

Don J uan, tüm teknik lerin sunulmasının heınen ardı ndaı ı ,

çömezin bir y o l ayrı mına geld iğin i söyled i . Çöıııez. anl;ıy ı � l ı l ı

ğ ı oranında i k i �t.:ydeıı biriıii yaparıı ı ı �. Ya öğret ım;n iıı oııa verd iği öğütleri olduğu gibi k ab u l eder ve oı ıl arı iid ü l bekl eı ı ı e k s i zin uygular, ya da tüm bunl;ırı b i r �aka y:ı d a s;ıpı k l ı k olarak de

ğerlcnd iri ırn i � .

' B e n i m , k e n d i hesabıma " tek n i k " sözcüğü neden iy le. Lı i' anı ın karı ?mı� olduğunu söyledim. B u nl arı n bir dizi k e s i ı ı yiinergeler olacağını beklem i�tiın, oysa o bana bel i rsiz ıelk iıı l e rdc bu l unıııu�tu ; o n u n i ç i n bunları c idd iye al aıı aı n ı�. be l l i yünergelere uygun biçimde h areket edcnıcnı i ?tinı.

" B u da sen i n yanlı�ınd ı , " ded i don .lu <m. ()

"

zaman , erk

b itkileri n i kullanıp kul lanmama karatını verıneın gerekmi�t i .

B u dört tekniği kullanarak , /ol/(ı/ aclaıı tem izleyip ycıii dcn diizen leyebi l i rdin. B u n l ar seni nagıııı/u giitüırnii� olurLırd ı . Aına,

k i m ilerimiz basit önerilere uygun olarak cd iıılcriın iı.i yen i leyemiyoruz. Senin de, ben i m de, b izi sarsacak bi �cy lc re ilıt iyacıın ız vard ı ; bu erk bitkilerini gerek s i ıd i k ."

Cicrçekten de, don J u aı ı ' ın bu i l k telk iıı lerin i n iiııeı n i 1 1 i

kavrayab i l mem yı l ları m ı almı�tı. B u psikotrop i k bitki lerin lizerimde yaptığı olağ anüstü etki ler nedeniyle, bunların ku l l aı ı ımının, öğreı i !erin temel i n i ol u?turduğu fikrine kapı lnıı �t ı ı n . B u inanı �ıın ı sürdürıııü�. ve büyücülerin aıı laıı l ı i�leriyle b u l g u l a -

8 L Y Ü C Ü N Ü N S T R J\T E J İ S İ

rı n ı yalnızca ayık bi l i nç l i l ik duru m l a rında gerçekle�tirdiklerin i

aıcak ç·iiınezl i ğ i m i n i leri y ı l l arıııcla kav rayabilmi�tirn .

.. Peki , öğii tleri n i c iddiye alsaydı m ne o lurdu?" d i ye sor-

d u m .

.. Nugıu/11 ula�ırd111," diye yan ı t l ad ı .

. . Aın:ı 1111gıu!a ve] iniınetim olmadan m ı u la�acaktım'?"

"Erk, senin kusu rsuzluğuna göre sağlar her b i �eyini," de-

di. "E.i!cr bu dört tl'.kniği ciddiyetle uygulasaydın, bi vel inimet

bulacak kcrtl'. ki�ise l erk toplamı� o l ur du n . Kusursu z l a� ı rclı n,

erk de sana tüm yol l a rı açard ı . Kural budur. "

"Neden b:ına biraz daha zaman ıarnmaclm'?" diye sordum.

"Gereken lüın zaman veril ın i�ti, sana," dedi. "Erk bana

yolu gösterd i . Bi gece sana bi b i l mece verm i�tiın . Kapım111

önünde yer a l an h ayırlı noktanı bulacaktın. O gece, baskı altında i y i i�
çıkard ın, sabah ol unca, benim oraya koyımı� o lduğum

çok özel bi kayanın üstünde uyuyakaldın . Erk bana seni n acı

ıııas ızca zorlanmam gerektiğiıııi. yoksa h içbi �ey yapam ayaca

ğ ı ı ı ı giislcrdi."

" Erk b i t k i leri yardı mcı oldu mu, bana?" diye sordum.

" I li(; k u �kusuz," eled i . "Dünya görü�ünü durdurarak, aç ı l

ı n a ı ı a katkıları o l d u . B u bağlamda erk bitki leri, tona! üzerinde,

doğru yürüme biç i m i y le aynı etkiyi yapar. İ k i s i de tonalı malumatla doldurarak içsel söyle�inin dur ın asırn sağl ar. B i tki ler, bu

i� ic,;in bi�· i lmh kaftand ı r; ııe var, bedel i çok ağı r. Bedene, aııl a

ı ı l ın az derecede zararlıdırl ar. B u da o n l arın bede l i , öze l l i k de

�cyıaııotu."

' " B u den l i tehl i kel i olduklarım b i l iyordun da neden o k adar

çok m iktarda, o kadar s ı k verdin bana bun l arı?" diye sordum .

Don Ju aıı bana, ti.im ayrıntı l arın erk taraf1 11dan ayarlanmı�

ol duğu konusunda güvence vereli. Her ne kadar öğret i ler, tüm

,,/imezler için hemen hemen aynı esasl arı k apsıyor olsalar da,

bunları n s ı ral arın ı n her bir kişi için değ i ş i k o l ab ileceğini, ve

benim herhangi bir şeye k arşı ilgil enmem i sağlayab i l mesi için

bana baskı uygu l aması gerekt iğ i yolunda art arda bel i rt i ler görmüş olduğunu söyled i .

"Ölümüne v e yaşamına karşı saygı duymayan k üstah b i

i l ah l a uğraşıyordum," eledi , gülerek.

Ö
Ç
İ

:

.

B u b i t k i leri het i ıı ı ler ya ela ı a rt ı) ı rkeıı insanbiçi ıı sel iiğelcr

get i rd iğ i gerçeğ in i öne sürdüın . B it k i leriıı k i ş i l i k lni v a rı ı ı ı ş 12 i b i komıştınl u hep. B unun. çöme z i n d ik k a t i n i a s ı l konu olan İ\· scl söylqi y i sustu rma ed i ın i ndcıı uzak Lı:;t ı rı ı ıak amac ıyl a . b ı lere k yap ı l dı ğ ı n ı söy ledi.

"'Eğer yalnı zca içsel söylcşi y i durdurmak İ\· i n ku l la ıı ı l ı yori <ırsa, dostl a ne i l i ?k i lcri var. pek i ' > " d iye sord u m .

" B u açıkam a.sı gti\· bi mıkLı." ele d i . " B u b i t k i ler. çliıııezı

doğrudan nogıwlu götü rür. dost ise bunun bi aşamas ı d ı r. K i ı ı ı

olduğumuza, nereden gcl diğiı ıı ize bak ı ııaksı z ı ıı , okıl ıııerkcz i ı ı den i ş görü rüz b i z . A k ı l da doğa l d ı r k i lıer şey i şu ya da bu :;ek i l de kend i dü nya görü:;ii yle a\· ı k Lı r. Dosta 12e l i nee . o. bu)!Örıı

:;ün cl ı:;ı nda , aklın erim i n i n d ış ı nda bi şeyd i r. S ı radan bak ı ş ıı ıı ı zın d urduğu anl ard a . ya l n ı zca ısıc11c111 ı w:rkezi ı ıdc l<ın ı k o l u n a bi l i r ona, b u nedenle t<ııı anl<ın ı ı yLı 11ug11uldır o. f\ e var. lıiiyüc(i lcr gayet dol anıbaı,; l ı h i yol l <ı dostu sczg i leıney i öğreıelı i l irler. ve böylece yepyen i b i bak ı :; aç ı sı ı ı ı n iç iııe dal ıı ı ı :; u l u rl a r.

S e ı ı i bu yaz121dan k u rı arın<ık İ\· iıı . bti yücü lcri ı ı \·oğu n l u k Lı yapt ı k l a rı nı ı ı ters i ne, dostu öne \· ı k arıı ı ad ı ı n . B ü y üc ü ln kuşak l ar boyunca b i t k i k u l land ı k t <ı n suıra . a\· ı k l <tı<t b i l i r

lıcı şey i a\· ı k Lıyacak konum a gel ın i:;lcrd i r. B a ş k a dey i ş l e, bü yiic ü lcr i.ı il'll\lc rint k u l l anarak dünya)!iirüş lcri ıı i 12en işlcıı ıcy i öğ renm iş le rd i r.

Benim öğret men i m ve ve l i ıı i ıııL·t i m bu m ıı ı en hd i r12 i ıı örneklerini oluşturuyorlard ı . B ü y ii k e rk adam Lırı yd ı l ar, a ı ı ı a b i l)! İ acLı

ırn değ i l d i ler. O devasa giirü� lcri ı ı iıı s ı n ı rl a rı n ı asla a�<ımad ı l ar.

ve konuyu bi l ıne leri ıw k ar) ııı asla iizlcri ı ı i ı ı ıaı ııaıı ı ı ı ı a u Lı�a

ınad ı l ar. Sapkın bi ya:;aıı ı ı la rı oldu ya da ul;ı �aınay<ıcakLırı �ey

!eri isted iler deın i yonıın ; tn_· n i k a\·ı rd ı k Lı rııı ı b i l i yorlard ı ; y;ı d<ı

gizem i n i li m li ;ınc ak ö l üıı leri s ı ra s 1 11cb onla ra aç ı k l and ı . f üiylicülük onlar;ı perdeyi bi raz ar;ıL ı m ı � t ı . iiziiıı t am l ı ğı na u l a�ın a n ı n gerçek yolumıysa a s l a bu Lıınaını � l ard ı .

" B ü yü c ü lerin gürü�ü luk k ı ıında s a ı ı a yeterince bi l)! İ VL'rd i nı; hem de buna kapı l m ;ma izin verıııcdeıı. K i ş i ancak i k i giirü�ü b i rbirine k ar�ı k ı � k ı rtara k aral ;ı rı mLın s ı yrı l ı p gerçek dün yaya u l apbi l i r, deın i �t i ı ı ı . K i � i . ;ıncık dünya n ı n bi giirü ı ıı ü uld uğuı ıu ıaıı anlam ı y l a ayrı nısaya b i l d i ğ i m!c, özti ıı bütüıısL� l l i ı ı ıe u l aşabi l i r dcııek ısteın i �t i n ı ; ı� u 12i.irü ı ı t ü i s l e r s:radaı; b i ı ı

saıııı , isterse bi büyücünün görüşü olsun, fark etmez.

'"İşte burada gel enekten ayrıldım. Yaşam boyu s üren bi savaşımın ardından, öne m l i olanın, yeni bi betimlemeyi öğrenmek deği l , özün bütünse l l iğine ulaşmak olduğunu biliyorum.

K işi, ıon11!11w ve-her şeyin ötesinde de, bedenine zarar ver

ıneksizin-11ug1111/11 u la şmalı . B u bitkileri, benim izlediğim

adıml arın aynı larıyl a aldın . Tek fark şuydu: seni, onlara i tmek

yerine, yeterince rıagıwf görüntlisü biriktirmiş olduğuna karar

verir vermez durdurdum. B itk i lerle karşı laşmaların hakkında

lıiçbi zaman tartışmak istemememin, ya da senin onları takınakl ıcasına anlatıp durmana izin vermemem in nedeni de budur; zira konuşulanıazın üzerinde fik i r yürütmenin gereği yoktu. Bunlar, b i l inmeyene, noguala yapı lan gerçek yolculuklardı."

Psi kotropik bitkilerin etkisi alt111daykenki algılamalarım

hakkında konuşma gereksinmemiıı, kendime ait bir v arsayımı

açıklığa kavuşturma isteğinden kaynaklandığını bel irttim. B u

tür bitki lerin d e yardımıyla, beni , akı l almaz algıl ama anılarıyla doldurduğuna inanınıştıın . Yaşadığım anda pek özel görünen

ve kopuk kopuk bu anılar, daha sonraları anlam birim leri hali nde birlqt iri lrnişlerdi. Don Juan ' 111, bana her seferinde, ustalıkla kılavuzl uk ettiği n i , oluşturulan anlamların onun rehberliği altında gerçekleştirildiğini biliyordum.

' " O ola yları tartı şmak ya da aç ıklamak n iyetinde değilim,"

dedi , sertçe. '"Açıklamalarla uğraşma edim i, bizi, bulunmayı

hiç istemediğimiz o noktaya geri götürür; bi başka dünya görü

şüne, bu kez daha da geniş bi görüş olsa bile."

Don Juan, çömezin içsel söyleşisi erk bitkilerinin etkisiyle

durduru lduktan sonra, önlenemez bir çıkmazla karşılaşı ldığını

söyledi. Çömez, tüm çömezliği hakkında birtakı m kuşkulara

kapılırım�. Don Juan ' a göre en azimli çömez bile ciddi bir ilgi

yitim ine girermiş.

'"Erk bitkileri ronufı sarsar, adanın sağlaml ığını tehdit

eder," ded i. '"İ şte bu noktada çömez geriler, ki akıl lıca bi tutumdur bu; bütün o çalkantıdan sıyrılmak ister. Öğretmen i şte bu

noktada en ustaca tuzağını kurar: yaraşıklı bi düşman. Bu tuza

ğın iki aın acı v ardı r. B irincisi, öğretmenin çömezi e l i nde tut-

nıasını sağlar; i k inc isi, çöıı eze i leride de k u l l ;ıı<ı b i lcccği b i (irnek ol uşt urur. Tuzak , yaraş ı k l ı dlişıııanı sahneye ç· ı ka rı ıı ak iç i ı ı yapılan bi ıııanevrndı r. Gct\'Ck b i di.i şıııan ckği l ek yar;ış ı k l ı bi

rakip olan bu ki�i olm ;ıcl a n , çömez, b i l g i yo l u nda d;ılı ;ı Lızl;ı

i lerleyemez. Kara r kendis ine bıra k ı Lıcak o lsaydı, cıı i y i ç(ııııcz

b i le o an her şeyi t erk e tıııcyc l ı <ızı rdı r. Saı ı ;ı ; yaraş ı k l ı dliş111;ııı

olara k , görüp görebileceği n en iyi savaşç ı y ı , l a Cıta l i ı ıa ' y ı seçi iıı ı .
"

Don J uan y ı l l ar önces i mlen, beıii K ı zı l de ri l i bir kadın hliyücüyle soktuğu o uzun ıııesafcl i döv li�tcn söz ediyordu.

"Se n i , omııı l a bcdensl'I temasa s ü rii k lc d i ın , " diye s li rdiirdü. " B i kadın seçtim, çünkü kacl ın l ;ır;ı giiveniyorclmL Scıı i ıı bu güven i n i bozmak t a epey giiçl ük çekııı işt i . Y ı l lar sum<ı , haıı<ı seni ç o k beğenmiş olduğu i\· i n üstlendiği i ş i bı rakırnsıııa r;ı ı ıı ;ı k k a l m ı ş olduğunu i t i raf ett i . /\ıı a, büyük bi .savaşç ıdır o, s;ıı ı;ı

olan duygularına k;ırşın seni neredeyse d linyadan s i l iyordu. 'fo-

11u/111111 düze n i n i öyles i ne bozdu k i , scıı i n i\· i ı ı lıer şey değ i şııı i�t i art ı k . A s l ı nda, a da n ı n yüzli ı ı dek i lıat l arı öylcsiıie deri ı ı l c ı ı ıcs i ne değişt irdi k i , edimleri .sen i başb bi {\]eıııe sürlik l edi . .)ayet senin yaprn onu n türünde bi büyüdi lıal i ı ıc gclıııeyc e l veriş l i

olmasayd ı , l a Cata l i n a ' ı ıın senin ve l i n i ı ıict i n o l ı ıası iştcn b i l e

değ i l d i . İ k i n izin arasında t er.s b i şey v;ı rd ı . Ond;ııı kurk111;1k

e l inden gel ıı iyorcl u . N ih ayet b i gece sana yak laşt ı ğ ı ıı d;ı keç i leri kaçırıyordun handıysa, ama gene de sana çekici ge l iyordu.

Sen i ne kadar korku tsa da arzu l aııı ışt ı ı ı o kad ı n ı . B i l iyurdu bumı . Bi gün unu göstermek i ç i n seni kasabaya gii l li rı ı ı ijştiiıı, kork udan altına ederken b i l e k uyruk sall ı yurdu ıı bdıın

'"Neyse, çömez yaraş ı k l ı düşıı a ı ı ı n cdiıı lcri soıurnı ıda y<ı

parçal anı r g ider ya d;ı kök l li bi deği ş i ııe uğrar. La Cıtal ina ' n ı ıı

seninle olan eylem leri , sen i öldürmediğine göre - -el bet el inden

geleni ard ı n a koııadı ğ ı ndan deği l lw, sen ;ıyağı ıı ı sağlam bastıı da ondan-sen i n için hayırl ı oldu, üste l ik b i karar verı ıcıe yol açt ı .

" Öğretnı eı yara� ı k l ı d ü ş nı aı ı , çömez i n i , hayat ın 111 se ç i m i n i yapmaya zorl amak amac ı y l a k u l lanır. Çöııez bi sava�çın ı ı ı dünyası y l a, kendi sıradan dünyası aras ı nda seç i m y;ıpıııak zonıncladı r. Ne var, çöııez seçenekleri aıl aııadan, bu se�· i ı ıı .UL'r-

çekle0mez: bu ı ıeclcııle, öğretmen sabırlı ve anlayı�lı bi t utuın

, s e rg il e ı ı ı e l i , çömez i n i n , bi sava�çın ı n dünyasını ve ya�am ı n ı

se�·eceğ incien lıer 0eyin ötesinde e m i n olmalıdır. L a Catali rıa ' ıı ın üstes inden gelmeme yardım etme n i isteyerek, bunu ba

�ard ıı ıı , Bl'.ıı i öldürmek üzere olc!uğumı , ondan k urtu lmam içi n

seni n bana yarc!ıııı e tıııen gerektiğ i n i anlatt ı m . Seçim i n i n sonuçları lıakkı nd;ı açı kça uyardım seıı i , k ararını vereb i l men için yeteri nce z;ım;ı ıı tanıdım saııa . "

Doıı J uan ' ı n ben i sal ıverd iğ i o g u n u tüm ayrı ntıları y l a

aıııııs ıyorduın . Ona y;ırd ı nı etıııek istemed iğim takdirde, gitmekte, ve bir daha oraya dönmemekte kes i n l i kle özgür olduğu

ııı u söylem i�ti. O an yuluımı çizmekte özgür olduğumu, ona

kar�ı bir yüküın l li l i.iğüınün kalmad ı ğı n ı h issetm i�t iın.

Evi nden ayrı lıp, yarı h üzün, yarı mutluluk içiıde ar;ıbaııı

sünl li ın . Don Ju aıı ' ı b ı rakt ığım i\'. i n üzgü ndüm; ııe var, tüm o

s i ı ı i r bozucu etki n l i klerden kurtu lduğum için de m u t luydum.

Los /\ngeles ' ı, dostları m ı , beni bekleyen g ü n l ü k i�lerim i, o her

zaman ben i ıııutlu k ı l aıı kliçük rut i n uğra�ları m ı dü�i.indüm. Bir

süre a�ırı nqelend im. Don Juan ' ın da, ya�am ının tekinsizl iği

de ard ı mda kalmı sı ı-- artı k öz�ürclürn .

'

�

Ne var, bu mutlu halim çok uzun sürmedi. Don Juan ' ın

düıyasıı terk etme arzumun savunul ması o l anaksızdı . G ü n l ü k

uğra � ı l arım eski güçleri n i yit i rıni�ti. Los A ngeles ' t a yapmak istediğiıı b i r �ey d ü�ünmek i sted im. H içbir �ey bulamadım. Don

J u an, bir keresinde, insanlardan nefret ettiğim, ve h içbir �ey istenıeyerek ken d i m i korumayı öğrenıni � olduğumu söylemi�ti.

H içbir �ey i stememem i n , bir savaşçının en iyi hüneri olduğunu

bel irtm i�ti. Ben ise tüm aptal l ığ ı ın l a , hiçbir �ey istememeyi ,

hiçbir �eyden ho�lanınama kertesine vardırını�tım. Böylece,

ya�a1111 111 sıkıcı ve bo� bir hale gelıni�ti .

Don J u a n haklıydı, otoyolda t ü m hızımla kuzeye doğru

ilerlerken, kuşku götürmez ç ı lgınl ığım t ü m acımasızl ığı y l a, sonunda kafama dank etti. Seçimimin sonuçl arın ı kavramaya

ba�l adım. Sürekl i yeni lenen büyülü b i r dünyayı geride bırakıyor, sı k ıcı , hımbıl bir ya�amı sürdürmek içi n Los A ngeles ' a dö

ıiüyorduın. Bombo� günlerim geleli aklıma. B ir pazar gününü

öze l l ik le anı msadım. Yapacak h içbir �eyim olmaması neden i yle s ıkıntı içinde dolanıp durnı u�tum. K imse ben i görı neye gelmemişti . H iç kimse ben i bi r t oplant ı ya çağı rmamıştı Görnıek istedi ğim k i ş iler evler inde yoktu, işin kötüsü, kent teki tüıı

fi l m leri görmüştüm. Akşamüstüne doğru, tam bir umarsızl ık

içi nde ti.im fi lmleri yen iden arnştırarak görmeyi hiç arzulamamış olduğum bir tanesini bulmuştuın. A l t m ı ş k i lometre uzak t a

bir yerde gösteril i yordu. O n u görmeye gitt im, v e nefret e t t i m ,

a m a b u bile h içbir ş e y yapmamaktan d a h a iyiydi.

Don J uan ' ın dünyasının etkisi altında deği ;;:ıı işt inı . Öı ıcel ikle, onu tanıdığım andan baş l ayarak sıkı l maya zamanım olmam ışt ı. Bu bi le keml i içinde yeterl iydi ben i m için; don Juaıı, savaşçının dünyası nı seçeceğimden emind i . Geri dönüp, arabamı don Juan ' ın evine doğru sürmeye başladım.

"Peki , ya Los A ngelcs ' a dönmeyi seçseyd im ne olurdu?"

diye sordum .

" B u i mkansızd ı ,"ded i . "Öyle bi seçim var olmad ı . s�ıııa

tüm gereken, torıalının, büyücülerin dünyasına katılmaya karar

verd iğini anlamasına izin vermekti . Tona/, bu tür k ararları n,

11ag11a/111 ü l kesinde yer aldığını bilmez. B iz karar wrd i ğ i m izi

ciüşü ndüğüm üzde, anlayışımızın ötes inde b i şeylerin. karar de

cli ğ im iz o şey in çerçevesi n i hazı rlam ı ş olduğunu kabul etmekten başka bi şey yapmı yoruzclu r, y<ıptığımız tek şey rıza göstermekten ibaret olur.

"Savaşçının h ayatında k arara bağlanmamış yalnızca tek bi

şey, tek b i komı yer alır: kişinin erk ve bilgi yol un ela ne den 1 i

uzağa gidebileceği . B u , aç ıkta kalmış bi konudur, hi�· kimse sonuçları hakkında fik i r yürütemez. Bi zam an lar sana savaşçı n ı n

sahip ol duğu t e k özgürlüğün , "kusursuzcas ına" ya da "bi enayi dümbeleği gibi" dav ranmak arasınd a seçi m yapmak o lduğumı söylem i ştim . Kusurs uzl uk asl ında özgür olan tek edimdir.

b u nedenle ele b i savaşçın ı n ti ni n in gerçek ölçüsüdür. "

Don Ju aıı , çömez, büyücülerin dünyası na katılma kararı nı

aldıkta n sonra, öğretmeninin kendisine, pratik bir i�, günlük

ya�am ı n da yapması gereken bir görev verdiğini söyledi. Çiinıezin k iş i l i ğ i ne uygun biç imde tasarl andığını söylediği bu gii-

B lJ Y lJ C Ü N Ü N S T R AT E J l S l

rcv, '/iıııezin dünya görii�üıı ü sürek l i biçimde etkileyeceği v;ırsay ı l an, zorlama bir duru ın ın u�, Ben, bunu ciddi bir du nımclan

ziyade , lıo� bir �aka olarak ele alını �tıın . Ne var, zaman geçtikc,;e h u konuda ciddi olmam gerektiğ ini anl;ıdıın.

"Çöme1:, büyücü l ük görev i n i tamam l adıktan sonra ba?ka

hi yiiıııerge için hazırd ı r," d iye sürdürdü don J uan. "O bi sava�

\· ı d ı r, arl ı k. Konu sen olduğunda, çömezliğin sona erdiği için.

rli .ru ,t:iirnıcn' yardımcı olacak Ü\; teknik öğrett i m , sana: ya�a

ııı ı ıı sıradan l ı ğ ı n ı k ı rı n a, erk t ı rı s ı , ve yap-mama. Çok tutarl ıydın doğrusu, r,;öınezkcn de ahmaktın, sava��· ı ykeıı de alıınaktıı .

Saı ıa söyled iğim lıer �ey i , ba�ına tüın gelenleri yazıp durdun

da, sana nasıl an laıııys am öyle davranmayı bi türl ü beceremed i n . Erk bitki leriyle güınbürdetınem gerekti sen i. yeniden . "

Bundan .sonra, don J u an , d ikkat i m i , "rüya görme"den nasıl u1:ak la�t ı rdığını , ad ı ın adım ar,;ıklad ı . Yap-m aııa ad ı n ı verdi

ğ i , \·öz ü l ınesin iıı r,;ok gür,; olduğuna ben i inandırdığı bu eylem,

nesı ıclerin gölgeleri gibi gene l l ikle i l g i m i z i çekmeyen �eyler

üzcrıııclc dikka t i n yoğunla�t ı rı l ması111 gerektiren sezgi sel bir

uyumlu. Don J uan ' ı ıı stratej i s i , yap-mamaya bir giz l i l ik katarak , bunu ayrıca göstcr111eyi ba�arınaktı .

"Yap-111a111a, öbürleri gibi çok öneın l i b i teknikti ama en

(iı ırn ı l i konu değildi," ded i . "Sen gizl i l iğ i ne bayı ldı n onun. Pek i , ya sen in g i bi bi bo�boğaz nasıl s ı r tutacaktı , o da ba�ka ! "

CJüldii v e ağ1.1 111 1 kapa l ı tutm;ık i ç i n n e zorl uklar r,;ektiğiın i

t;ılıın ı n edeb i l d i ğ i n i söyled i .

Ya�aın ırı s ı radaı ı l ı ğııı kırına, erk tırıs ı , ve yap-maına m n

dünyayı algı l aın aıı n yeni yolları n ı olu�tur ı nada yard ıınea oldukları n ı , savaşç ı nı n eylemlerine yepyen i o l anaklar kattığını söyledi . Don Juaıı pratik ve fark l ı bir "rüya görme" ftlem iıe

i l i �ki ıı b i l g i leri n i n , bu üç tekni ğ i n k u l l a11 1 l ın as ıyla sağlanabi leceği dli �ünce s i ndeyd i .

"Rüya görme, büyücülerce tasarl anrn ı � k u l l a nı ş l ı bi yardımcıdır," ded i . "Adamlar aptal değ i l d i ; ne yapt ı kl arı n ı b i l iyorlardı , w11allum11 terbiye ederek bi an için 11og11ala gidip dön

ıııen i n , başka bi dey i�le, bi an iç i n kendi lerini b ı rakıp sonra yeniden yapt�ın;111 ı ıı yararırn görıııü� lcrdi. ' Yapışmak ' , bu deyim

.senin i�' i n bi anlam taş1 111 ı yor, b i l iyorum. Ama sen i n hep yaptı-

ğıı �eydi o: keç i l er i k aç ı rmadan kend i n i k a p ı p koyvermek i<; i ıı

keıdiıi yet i�tirmek. İ �te, riiı·u giirmc de bti yticü leriı çaba l a rı n ı n doru ğ u n a u l a � ı ı ı a s ı , 11ugıu/111 n i lıai k u l l an ı m ıd ı r. "

Bana uygu lattığı tüm yap-ııama çal ı�ınaları n ı , a l ı) ka ıı l ı k ları ın ı kesebilıneın için günlti k ya�;ııı ı ı ı ı ıda bel i rl ediği rut iıı i � leri, v e ben i erk t ı rı s ı yapırnıya zoıfo d ı ğ ı t ü ın el vcri � l i dunı ı ı ı l a rı s;ıyıp clüktli .

"Özetim i n sonuna ge l i yoruz," ded i . ·'Ş imdi Genaro \laıı

söz etmemiz gere k iyor. "

Don J uan, don Genaro ' yu görcfüğüın gün çok öneıı ı l i bir

yoran ı n gerçekle�t i ğ i n i söyled i . Ona ol ağand ı � ı lıiçbir �ey giirmecl iğ i ın i söy l ed i m . O gün bi rl i kte, b i r park ı n s ı rasında oımmu� olduğumuzu anı ıns;ı l t ı . Baıw, dalıa önce lıiç kar� ı la � ı ı ı a d ı

ğ ı ı n ı bel i rtt i ğ i b i r dostunu bekl eyeceği n i siiyle ırıi�t i . B u dost

ort<ıya çık ınca lı içbir ku�kuya kapı l nı ;ıdan, büyük bir k a l abal ı

ğ ı n arası ndan onun bek lenen adaın olduğunu a n l ayabilıı i � t i ı ı ı .

B u , o n l ara, d o n Geııaru ' ıı u n beıiıı vel i n iıııet iıı o l ı ı ı a s ı gerekt iğ i n i göstere n kclıanell i .

O söyleyince, orada öylece oturnı u� ken çevreme h;ık ındı

ğ ı rn ı , ve k ısa boy l u , sağl aıı yapı l ı , ol ağaıı üstti bir can l ı l ı k yayan , zarif ya da zevk sahibi bir insanın ge l d i ğ i n i giirdüğiiıı li an ımsadım; tam park ı n kö�es iıden dönüyor d u . Şakayla k arı � ı k

biçimde, d o n Juan ' a arka d a � ı n ı n gcl ıııckte ol duğuıııı , gürüııü�e

b ak ı l ı rs a onun da, hiç ku�ku�uz b i r biiyücü olduğunu siiy !eı ı ı i � tim.

"Genaro, daha o günden i t i baren sana ııcler yapıl ıııası ,".erektiğini önermeye ba� J ad ı , " d iye s ü rdürd ü , doıı J u;ıı ı . "Nug ııalo g iden yoldaki k ı l av uzun ol arak sana k u s ursuz gösteri lerdt·

bulundu: bi nugııol o la rak serg i lediği lıer bi uygul aııı;ıda sen in

ak l ı n ı h içe sayıp onu sol l ayan yeni b i bilgi parçası ;ıktard ı sana. D ü nya görü ş ünü parc,;a bdı , aıııa sen bunun ayın.l ııa v;ı r:ı

ınadıydııı o s ı ra l a r. B öy l e s i anla rda bi le, sen, o erk b i t k i leriıııi

aldığın zama n l ardaki g i b i davrand ın-gerckt i ğ i ııdeıı fazl a s ı n ı

gercksindiıı. Nag11ulı11 b i kaç s a l d ı r ı s ı k i � i n i n görü�ünü bozıı ı a ya yeter; a ın a , b u g ü n bi le, 11ugııalı11 onca Jıücumları nı n <ırd ı ııdan bile, görü�ün y ara a l ın ı p beıızeıın i yor. Ne tuhaf ki, seıı i ıı t'ıı iyi yan ııı bu.

l:l Ü Y Ü C Ü N C N S T R AT E J İ S İ

257

" Netice olarak, Genaro ' nun işi seni nagıala götürmekti.

A ına. burada garip b i soruyla karş ılaşıyoruz. Nagıwla götürülen ııeydi'I"

Gözlerinin bir dev i n i m iyle soruyu yanı t l amaya yön lendirdi ben i .

"Aklını mı?" d iye sordum.

" Yo, akıl anlaıısız kaçar bu bağlamda," diye yanıtladı.

"!\ kıl, sığ ve esen sularından ayrı ldığı anda şansını y itirir zaten . "

"Pek i , ronulırn o halde," dedim .

" Yo, tona/ v e nagual özümüzün i k i doğal parçasıdır," dedi, sertçe " B i rbirlerine götürülemezler. "

"Algılayışım mı?" diye sordum.

"Buldun işte ! " d i ye bağırd ı , sanki doğru y a nıtı veren bir

çocukmuşum gibi. "Ve şimde de büyücülerin aç ı k l am asına gel i yonız. B unun pek bi şey açı k l amayacağı na i l i�kin seni uyarm ı ştım-gene de .. . "

Sustu, pırı l dayan gözleriyle bana baktı .

"Bu da bi başka büyücü mımara s ı ,"dedi .

"Ne dernek i stedin? Ne kandı ıınacası ,"diye sordum, hafi f

b i r endişeyle.

"B üyücülerin açıklaması, e lbet," d iye y anıtladı. "Bunu

kendin de göreceksin. Neyse, biz devam ede l i m . Hepimizin bi

baloncuğun iç inde olduğum uzu söyler büyücüler. Doğum anımızda yerleştirildiğim iz bi baloncuk tur, bu . Önceleri açıktır baloncuk, sonraları

kapanmaya başlar, ve mühürlenir. B u baloncuk bizim algılaıııam ızdır. Yaşam ı m ızın tümünü bu baloncuk iç inde geç iririz. Yuvarl ak çeperlerinde kendi yansımamızı görürüz. "

Başını aşağı indirerek sorarcasma baktı. K ı kı rdadı.

"Dalga geçi yorsun," dedi. "Tam bu noktada b i sonı sorman gereki rdi."

Gü ldüm. Büyücülerin açı k l aması hakkındaki u yarıl arı , ve

onun ürküntü veren farkınclalığı sonunda beni derinden etk i lemeye yeniden haşlamıştı.

"Nasıl bir soru sormam gerekird i , don J u an?" d iye sordum .

çalısmasını

Öğretmen

dünya

ş

e

y

25X

E R K Ö Y K 0 L E R İ

"Eğer çeperlerde gördüğümüz kendi yansı m amızsa, o tak-

d irclc yansıyan �ey gerçeğin kend i s i olın ; ı l ı d ı r," eledi gülerek.

"Gerçekten iyi b i r nokta," eledi m , �aka yol l u .

Mantığım bu s aptamayı kolaylıkla izleyeb i l i yord u .

" Yansıyan � e y b iz i m dünya görü�ümüzdür, " eledi . " B ize

doğu m anım ı zda verilen bu görü� önce bi bet i ın lcnıcd i r. l ü ın

d i kkatimiz onun tara fından çel i ıı i p de bet i m lemeni n bi dünya

görü�üne döni.i�nıes i ne dek de öyle k a l ı r.

"Öğretmen i n ödev i , bu görLi�ü yeniden diizenlcmck, ı � ı l dayan v arlığı, vel i n i metin baloncuğu dı �arıdan <ıçacağı aıw hazırl amaktır."

Yine maksatl ı bir suskunluğa dalıİJ, doğru dürüst bir soru

ya da yorunı getirme yetersizliği biçiminde nitelediği clikkaısizl iğimle i l g l i bir yoru mda bulundu.

"Sorum ne o l ın a l ı yclı?" d iye sordum.

"Baloncuk, neden açılmalıdır?" diye yarnı ladı .

Ben, " B u i y i bir soru , " derken o kahkah a l arla gülerek sırtımı tıpı�lıyordu . .

"Tabi i, y a ! " d iye ünledi. "Sana göre i y i bi soru o lmal ı , z i r a bu seni n soru l arından biri.

"Baloncuk, ı � ı l dayan varl ığın, bütünsel l iğine i l i�kin b i fik i r ed i neb i l me s i amacıyla açı l ı r," d iye sürdürdü. "Elbet biz bu na sözün gcl i� i baloncuk d iyoruz, ama bu sefer uygun da dü�m ü yor deği l h an i .

"I�ılclayan varl ığı bütünsel l i ğine doğru yönlendi rmek dikkat i steyen b i manevra dır, onun için öğrctıncniıı içeriden, vel i n imetin d e d ısarı dan gerektirir.

'>

!>

L-

görü�ünü yeniden düzenler. Bu görü�c tonol adası adını ver-

m i �t iın. B iz i b i z y apan her �eyi n bu adanın üstünde olduğunu

söylemi�tim. Büyücülerin açı k l amas111 a göre, bu tonu/ adası kim i öğelerin üzerinde odaklanmayı öğrenm i � olan algılaına nı ı z

tarafından yapılmı�tır; bu nesnelerin h e r b i r i , ve tümü b i rl ikte,

bizim dünya görü�ümüzü olu�turm aktadır. Çömezi n algılam;ısı söz konusu olduğunda, öğretmen i n görevi tüm nesneleri, baloncuğun bi yarı s 1 11cla yen iden düzene sokmaktı r. Sen artık �ll anda, tonalı tem i z leme ve yen i den düzen lemeni n , onun akıl ta

rafınadaki tüm öğelerin i n yeniden k ü me lendirilmesi olduğunu

2'il)

kavra ı n ı s s ı ml ı r. Bcıı iıııı iidev iıııı seni n sı radan g:örüsünü karı st ır-

.,

<...-

.>

_)

ıııakt ı : ama parçalamak değ i ld i bu, yalnızca yen iden akıl t a ra-

fı mla k ürnelcnmesiıııi sağl<ı ı nakt ı . Seıı buıııu, t a ı ı ı d ı ğ ı ııı lıcrkesteıı daha yet k i n bi b iç imde ba�ard ı n . "

K ,ıy�ı n ı n (i-;t linde i mgesel b i r daire çizd i , sonra b u n u d i k i n e b i r çapla i k i ye bii l dü . Öğretmen i n usta l ı ğ ı n ı n , çömez i n i , dünya giirü�üı ı li baloıc uğuıı sağ yarı sında yen iden k i.illldencli rı ııeye zorlamak olduğunu söyledi.

··!\ eden sağ yarı s ı ?" d i ye sordum.

··orası , 101111/111 tarafı d ı r," ded i . "Öğretmen kend i n i lıep bu

yöıll'. doğru yöne l t i r, ı,;öıııezine sava�ç ıııın yol unu t an ı t ı rken

onu mant ı k l ı olıııaya, ayı k l ı ğa, k i � isel ve beden sel sağlanı l ığa

doğru yliıı leı ıd i ri r: Ök yandan, ı,;liıııczin ba� edemeyeceği a k ı l

al ıııaz ama gL'.ne d e gerçek b i rt;ıkııı durumları o n a sunarken,

11kf111111. hayret veri c i bi biçimde. y a l nı zca çok küçük bi a l anı

kav radığ ı n ın ayı rdına varlllaya zorlar onu . Sava�ç ı , lıer �eyi

ı ııaııtığa v uramayacağı ııı anladığı nda yen i k dü�mi.i� ol ur ela,

uk/1111 !:!Ü\'lendi rııek, ve yen ik ak/1111 savunı ıak amac ı y l a olanc a gücü yle 1,-evrcsincle gördüğü lıcr bi veriyi bi araya g l'l i rmcyc ba�lar. Öğretmen de onu ac ı masızca dlirti.ikleyerek, tüm düıya görü�üni.i tek hi y arı m k ü rede toplaıı ı a s ı n a yardımca

o l u r. Ötek i , temizlenm i s yarı m k ü re büyi.ici.ile ri ıı istene ded i il.i

l

>

c

�eye ayrı l ııı ı �tı r.

"'Öğrl'lml'nin göre v i n i n , baloncuğun yarı s ı n ı temizleyerek

her �eyi tek b i yanda düze n l ice toplamak olduğunu söylersek,

bunu cLılıa iyi aç ı k l a m ı � oluruz. Yel i ıı i ıııet i n görev iyse, baloncuğu, teıı i z knın i� tara fı ncLıı açma k t ı r. M ü h ü r b i kez k ın l nı ayaglirs ü n , s�ıva�<,' ı b i daha asla esk i s i gibi o l am az. B üt ü nse l l iğin i n yöıeti ııı i e l i nded i r art ık . B aloncuğun b i yarı sı aklın , tona/111

mut l ak merkezi d i r. Öteki yarı s ı da istencin, nogua/111 m u t l ak

merkez idir art ık. Olması gereken düzen budur. Ti.im öbi.i r di.izenlcııekr anlanısızd ı r, bo�tuc doğamıza aykırıdır; z ira onlar

büyüsel ııı irnsıırnzı yok.sar, ve bizi bi hi<;e indi rger. "

Don Juaıı ayağa k a l k t ı , koll arı nı , s ı rt ın ı gerd i , bir süre yürüyüp kasl arı nı gev�ett i . Hava b i raz soğunıu�tu.

"Sonuna geldik m i?" d iye sordum.

"Neden, gösteri ba�lanıadı b i l e dah a ! " di ye ünleyerek gül-

dü. " B u yalnı zca b i giri ş t i . "

S onra, gökyüzüne bakarak baş ı nı n kayı tsı z bir dev i n i miy-

l e batıyı gösterdi .

" B i saat içi nde nagıal burada olur," diyerek güldü.

Yen iden oturdu .

" B i tek meselemi z k aldı," ded i . " B üyücüler buna ı � ı ldayan

varlıkların gizi adını verir, bizim algı l ayıcığımız d a i şte burada

yatar. B iz i nsanlar da, tüm öteki ı ş ı l dıyan varl ıklar da algı layıc ıl arızdır. B u bizim baloncuğrnrnızdur, algı baloncuğu yan i . B izim hatamız, kabul edilebil ir tek algın ın akıl s üzgecinden ge

çen algı olduğuna inanmaktır. B üyücü ler, aklın merkezlerden

yalnızca biri olduğuna, ve ona o k adar fazla güveni lmemesi gerek tiğine i n anırlar.

"Ganaro ' yla ben, algı baloncuğuımızun bütünsel l i ğ i n i

oluşturan seki z nokta hakkında b i l g i verın i ş ti k s ana. A l t ı noktayı b i l i yorsun. Bugün, G enaro ' yla ben baloncuğunu biraz daha temizleyeceğiz; böylece, geriye kalan o iki noktayı da öğrcnebilecek s i n . "

Ansızın konuyu deği�tirerek, don Genaro ' yu yol kenarındaki kayanın tepesinde gördüğümüz andan baş layarak, önceki

günle ilgili tüm algı lamalarımı ayrıntı larıyla anlatmamı isted i

benden. N e bir yorumda bul undu, ne de sözümü kesti . B i ti rdi

ğimde, b i r gözlemi m i de ekledi m . S abah ley i n Nestor ve Pabl i to'yla komışmuştum, onlar da benimkilere benzer algılamalarını anlatımşlard ı .

Oysa, don Juan bana, nag11alı11 yalnı zca tanık olan k işinin gözlemleyebileceği bi reysel bir deneyim oldu

ğunu anlatırnştı. Önceki gün üç izleyici vardı, üçümüz de aşa

ğı yukarı aynı şeylere tanık olmuştuk. Önemsiz fark l ı l ıklar da,

tüm olayların bel irl i anları na gösterdiğimiz değişik tepki ve

duygulardı.

"Dün olan lar, sen, Nestor ve Pabl ito için yapı l an bi nugıia/ gösterisiydi. B en onların vclinimetiyirn. Genaro ile ben i.içiinüzün de akıl m erkezler i n i iptal ettik. Genaro ' nun ve benim , sizi tanık olduğunuz şeylere i l işkin fikir b irl iğine getirecek

den l i erk imiz v ar. Yı l lar önce, sen ve ben bi gece bik aç çömezle b irl ik teydi k . Ne v ar, tek başıma hep i n i z i aynı �eyi görclliğLinüze inandıracak derecede erk im yoktu o zaman. "

B i r gün öncek i olaylara i l i �kin algı l adı k l arım ı dinled ikten

sonra, bende ' "gördükleri ni" de buna ekleyince, büyücülerin

açı k l amasına lıazır oldu ğuma karar v e rm i � olduğunu söyledi.

Pabl i to için de aynı �eyin geçerl i olduğun u , ama Nestor hakkında tam karara v aramad ı ğını açıkl adı .

··B üyücülerin açıklam;ı s ın a lıazır o lmak ba�arı lması zor bi

i�tir," ded i don Juan. " B e l k i olmamalıydı, ama hilla, ya�aın boyu süren dünya görü�ü nı üz hakkında dü�kürı l ük gösteriyoruz.

N estor, Pabl i to, ve sen bu bakımdan b i rbi ri n ize benziyorsunuz.

Nestor utangaç l ığı n ı n ve keder l i l iğiniıı ardına gizlen iyor, Pabl ito dayanı lmaz çekiciliğinin ardına , sen ise sözcükleri nle clalyaraklığıııın ardına s ığ ı nı yors unuz. Tüm bu görü�ler meydan okunaıııazmı � gibi gel iyor s ize; siz üçünüz bunları k u l l anmad a

direıt ikçe, baloncuklarınız tam anl amıy l a temizlenemeyecek,

büyücülerin açı klaması siziıı için bi a n l am ta�ımayacaktır. "

Uzun süredir akl ımı �u büyücülerin ü n l ü açıklamasına tak

ını� olduğumu, ama ne den l i yakla�ırs am o derece uzak l a�tığı

ını �aka yol l u söyled i m . Tam gül ünç b i r yoru m bekl i yordum ki

lafı ağzımdan aldı.

"Şu büyücü lerin açıklaması fos çıkmasın, s akın ?" d iye

patl attı , kalıka lıalar arasında.

S ı rtımı tıpı�lad ı , nqe l i bir olaya taıı ı k olnı u � b i r çocu k gibi mutl u görünüyord u .

"Genaro kur a l l a r konusunda a� ırı titizdir," ded i, sesinde

güvence veren bir titremle. " B u A ll ahın cezası açıklamada kafa karı�tıran bi �ey yok, lıa! Bana ka lsa yılla r önce verın i�tim

bile sana bunu. Kafaıı fazlaca takmana gerek yok . " Yuk arı lara

doğru bakarak gökyüzünü i nceled i .

"Ş imdi hazırs ı n , " eledi, c iddi v e tiyatrovari b i r edayla.

"Ama buradan ayrı lmadan önce söylemem gereken son b i �ey

dalıa var: büyücüleri n açı klamasın ı n g izem i ya d a gizi algının

kanatl arı rn açmakta yatar. "

E l i n i not defterimin üzerine koydu , çal ı l ığa g i d i p bedensel

i�levlerimle i lg i lenmem i , sonra da elbise lerimi ç ık arı p bohça

ederek, tam buluıduğuın uz yere koymamı söyledi. Soru sorarcasına baktığımda ç ıplak o lmam gerektiği n i , ama ayakkab ı l arıınla)apkaı nı çıkannayabilcceğimi ekledi.

E R K Ö Y K LJ L E R İ

Neden ç ı pl ak olmam gerektiğini öğreıııııekte direı t i m .

Don Juan gü lerek bunun kişisel bir neden i olduğunu, ve kemli

ııı i o biçiımle dalıa rahat h issedeceğ i m i söyledi. Ded iğ ine bak ı l ı rsa böyle olıııa s 1 11 ı ben istem iştim. A\· ı k la ın a s ı ben i şaşk ı n l ı ğ;ı uğrat t ı . B uıı uıı bir şaka olduğunu sandı m , y a da bana aıı l a ı t ı k l arı na uygun bir biçimde d i kkat imi dağıtmaya \:<ı l ı ş ı yordu. B u m ı n i ç i n yapt ı ğ ı rn sordum.

Y ı l la r ünce. don Gcıaro. kend i s i . ve bL·n kuzey Mcksik a 'rn n dağl ;ırı n dayken baş ı ma gelen bir o l ayı anlatmaya başLıd ı . O s ı rach tek başı na " a k l ın". hu dii ny;ıdak i her şeyi a\· ı k l ayamayacağı ııı a n l at ıyorl ard ı . Don Geı ıaro. bana yads ınaııı;ız b i r kaıı ıt suı ıı ı ıak aıııacı y l a , bir "nagual" olar;ık ıııi.itlıiş bir s ı 1,·ray ı ş yapı ı ı ı ş . al tıı ı ş yetm i ş k i l oıııetrc uza k l ı l daki tepelerin donı k l arı na doğru "uz;ıtnı ı ş t ı . " Don J uan o meseleyi ı.skalaıııış o l duğumu. " ak l ı ın 111' ' i k n a edi l ıııesi aç ı s ı ndan oLıyıı başarı s ızl ı k l a soıııu ç l a ı ı ı p . beıı iıı bedensel tepk i ıı aç ı s ı ndan t a m b i r lıengJmcye düıı i.işt ügi.iıü söyledi.

Don J ı ı an ' ın siizii nii eıtigi bedensel tL·p k i ı ı ı bütlin can l ı l ı

ğ ı y l a z ilıni ıııde yaşı yord u . Don Ccnaro ' n u n gözlerim in öıılinde, yel i.ifliriirıı i.iş�·esine yok olup giıtiğiıi görıı iiştüı ı ı . S ı\·ra

ı na s ı , ya da her ne yaptıysa, iizeriım!e öyles i ne derin b i r e t k i

yaratmıştı k i , dev i n i nı iıin bağ ı rsaklarınıda b i r şey le ri siik

t üğiin i.i duyumsam ı ş t ı m . D ı ş k ı m ı t utaın aın ı ş . pis lcneıı pantolonumla giiın leğ i rn i fı rl a t ı p atmak zorumb ka l ın ı ştını. Duyduğum rahat s ı z l ı k ve ut;ınç s ı n ı rsızd ı ; sadece b;ış ımdak i ş;qıkayla trafiği yoğun bir otoyolda ar;ıbama varana dek ç m lç ı plak yürümüştüm. Don Juan böy lesi b i r dunıml a giysileriın i gL'nl'

ıııahvetnı cım::ııı için önleıı alııas rn ı kendi.si nden isted i ğ iııı

anım satt ı .

G iysi leri m i ı,; ı karttık tan sonra, yli z ınetrc k;ıdar y Li rLiylip.

aynı koyağa bakan geni�çe bir kaya11 1 11 yan ı na ge l d i k . /\�;ı � ı

bakmamı i sted i . K ı rk metre l i k bir uçu ru ı ıı v:ırd ı . Sonra, içsL· I

söylq iıııı i kesıneın i , çevreın izdeki sesleri d i n leıııcıı i söyled i .

B i r süre sonra b i r çak ı l ta� ı ı ı ı ıı kayalara çarpa <,;arpa uçunı

ımın d i bine doğru zıpl a yar;ık d i �tLiğiinü i � it t i ın . Çak ı l ta�ı n ı ı ı

lıcr zı p l ay ı � ı n ı i ıı a rn l ı n az b i r bcrra k l ı k l ;ı i�itebil i yordum. Som;ı.

b i r çakıl ta�111 ın ses i n i , ;ırd ı ndaıı b i r çakıl t;ı� ırnn sesini dal ı ; ı

iş itt inı . Kafamı kaldırıp sol k u l a ğ ı m ı sesi n gel d i ğ i yere doğru

tuttuğumda, dört be� metre uzağım ı zdaki b i r k ayanın tepesinde oturmuş olan don Genaro ' yu gör d ü m . Ç ak ı l taşl arını kayıtsızca rı rlat ı p durmakt aydı koyağın d ib i ne.

Ben onu görLi nce, dun Genaro bağ ı rı p k ı k ı rdayarak, orada

gizlenip kend i s i n i bulınamı bek ledi ğ i n i .söyledi. Tam bir şaşk ı ıı l ı k anı yaşad ı m . Don Juan h a b i re , "ak l ı m ı n" bu o l aya davetl i olmad ı ğ ı n ı , her şeyi denet i m i m a lt ı n a a l ın a b iç i m i ndek i

kahro l a s ı ;ırwırnı boş lamanı ı fı s ı ldayıp duru yordu, k u l ağıma.

" N agual "ııı yalnızca bana yöne l ik b i r a l g ı olduğunu, bu nedenle de Pabl i to ' nun araba m ı n i ç iıicleki "n;ıgu a l " ı görmediğini söyled i . Seslcnd iırnecl iğ i ıı h i s leri m i okuyonmışçasına, her ne

kadar "nagu a l "a yal n ı zca ben tanık o l ın aktaysaın ela, karş ı mdak inin, don Genaro ' nun kend i s i olduğunu ekle d i .

Don J uan kolumdan tutarak ııqe l i bir şek i lde, ben i don

Genaro ' n u n otur d u ğ u yere götü rdü. Don Genaro ayağa k a l ı p

b;ı na yakl;ıştı . Beden inden yay ı l a n ı s ı y ı görebi l iyord u m , h ay ret

verici bir k ı zartıydı bu . Yaı ıınıa gelerek, bana dokuıı ın adaıı, ağz ı ı ı ı sol kulağıma y ak l aştırıp fı s ı ldamaya başladı . Don Juan da

öbür k u l ağ ı ma fı sıldamaya baş l a m ı ş t ı . Sesleri eşza ın an l ı yclı.

İ k i s i ele aynı şeyleri y i ne l i yorlard ı . Korkıı aı nam gerekt i ğ i n i ,

u w n , güçlü telc i k l e riın olduğunu, orada ben i koru m ak i ç i n onl a rı n , t ı pk ı gözlerim i n doğal · ·toıал" a l g ı l amasına k ı lavuzluk cıt iği gibi. "nagual"ı algı lanwma kılavuzluk ctıııek amacıyla

bul unduklarını .söyled i l er. Tc lcik leriın i n t ü m bede n i m i sar

ıııalad ı ğ ı ı ı ı , onları n yard ı ın ı y l a her �eyi derhal sezebileccğ i m i ,

tek b i r telciğin b i l e bulunduğumuz yerden koyağın d i bi ne, y a

da koyağ ı n d i b i nden b u l unduğuımız yere s ı ç ra m am i ç i n yeterli o l ac ağ111 1 söyled i l e r.

F ı s ı l da d ı k l arı her �ey i d i n leın i�tirn. Her sözcük bana benzersiz bir kav ram ı çağrı ş t ı rı yormu ş g i b i y d i . İ ş i t tiğim her şeyi hi�· u nutmaksı zın, b i r k asetçalar i m i � imcesine yeniden dinleyeb i l iyord u m . İ k i s i b i rden, koyağın d i bine atlamamı i st iyorlaıd ı . Önce tel c i k leri m i duyumsaın a l ı , sonra da w;uru ımın d ibine kadar uzanan bir telc i ğ i bel irleyip onu izlememi söyledi ler.

Onlar koınutları111 verd i kçe, ben de onların sözcüklerini uygun

düşen duygularla gerçekten eşlqtireb i l i yordum. Bir kaşı n t ın ın

her yan ım ı kapladığını , öze l l i kle kendi başına beli rlenemeyen.

ama "uzun kaşıntı" biçiminde dile getirebi leceğ im tuhaf b i r

duyum h i ssetmekteydim. B c clcni ın l c koyağın d i b i n i h i s sedebil iyordum, bu duyumu, bedenimin bel i rl eyemediğiın bir

yerindeki bir kaşıntı gibi algı lamıştım.

Don Juan ' la don Genaro bu duygu boyunca kaymam i� iı ı

h a b i re ben i tava getirmeye çalışıyorlard ı , anıa bunun ıwsı l

yapılacağ1111 bilmiyordum . Sonra, yaln ızca Genaro 'nun sesini

i ş ittim.

B e n i m l e

b i rl ik te

atlayacağı n ı

söyl üyord u ;

be ni

yakal ad ı m ı , ittiıni , ya da kucak ladı m ı , b i l eın iyoru m , beıı iı ı ı k

b irlikte k aranl ı k uçuruma atlayıverdi . Önce bedensel ac ı ları n

en ş idde t l i s i n i duyumsadım. Sanki m idem ç i ğneniyor ya Lhı

yutul u yordu. Acı y l a zevk i n öylesine bir karı şı ınıydı , öyles i ıı̇c

yoğun ve uzundu k i , yapabildiğim tek şey, c iğerleri m pat layıncaya dek bağırmak, bağ ı rmak, bağ ırmak oldu. B u duyum dind iğinde, birbirinden sökülemez birt ak ı m k ı v ı l c ı m lar, kara kli tleler, ışık huzmeleri, ve bulutumsu oluşLıınlar salkımı gördüm.

Gözleri m i n aç ı k m ı yoksa kapal ı mı olduğunu, ya da gözlerimin nerede olduğunu, bırak gözleri m i , beden imin bile

nerede olduğunu bilem iyordum. Sonra, birincisi kadar şiddetl i

olmasa bile aynı bedensel acıyı duyumsadım, hemen ardından,

uykudan u yannı ı ş ı m hiss ine kapı ldım; don J uan VL: don

Genaro ' yl a birlikte kayanın üstünde otuırnaktaydık.

Don J uan gene çuval l adığımı , atlayışımı algı l ayışım karmaşıkl ıktan ibaret kalacaksa bunun bir yararı olmadığ ı nı söyledi . İkisi b irden ku

laklarıma, "nagual"ın tek başına yeterli olm ayacağı nı , "tonal"l a t av l anması gerekt i ğ i n i defalarca fısıldad ı lar. İ steyerek atlamam, ve ed i m i m i n ayırclında olmam gerektiğini anlattı l ar.

Korku değ i l , ama istek s i z l i ğ i m yüzü nden dur a l ad ı m .

Kararsızl ı ğ ı m ı , bedenimin sanki bir sarkaç im i�çesine bir sağa

b i r sola sallanması �ekl inde hissettim. Ard ın dan, yabansı bir

hava beni sarmalad ı , ve tüm c ismaniyct imlc atladım. Atlayışa

geçer geçmez dü�ünmek istediysem de, ba�araınadırn. Bir sisin

içinden bakıyorınu�ças ına, daracık koyağın çeperlerin i , uçurumun d i bindeki sivri ta� ç ı k ıntıları ıı gördüm. I n i � i m i , bir zamaıı

akı:;;ı içi nde cereyan ediyorımı�ças111 a sezgi leyeınemi�tim,

onun yerine, dipte yere varırn�lık duyumunu t a�ıyordum; çevremdek i küçük bir dairenin içinde yer alan kayaların ti.im özelliklerini ayırt edebi li yordum. Görü�ünı ü n göz seviyesinde tek yönlü ve stereoskopi k olmadığını , düzlem :;;ekl i nde, ve üç yüz

a l tın ı:;; derece y i kapsadığını fark ett im. B ir süre sonra pan iğe

kapıldım, bir �ey ben i yoyo gibi yukarıya doğru çekti.

Doıı Ju an ' la don Geıaro, beni birçok kez atl attıl ar. Don

.J uan her atlayı:;; ını ı n ardından, suskunluğumu ve i steks izl iğiıni

kırııam i ç i n uğra:;;ı yord u . B üyücülerin " nagu a l " ı k u l lanmal arı ndaki gizin a l g ı l amada o l du ğ u n u , b u at l am a u y gul aınasıı ın bir algılam a alı�tırınasından ba:;;ka bir :;;ey olnı adığını, ve bunun yalnı zca yetk i n bir "tona!" gibi, koyağın d i bi nde ne olduğunu algı layabildiğim takd i rde sona ereceğini

birçok kez y i neled i .

B i r a n , ak ıl almaz b i r duyuma kapıldım. Don J u a n v e don

Genaro ' yla birl i kte koyağın tepe s i nde durm akta olduğumun,

onların kulak larıma h a bire fıs ıldadıkları n ın son derece ve ayık

bir biçinıde farkındaydım k i , b i rden kendi m i koyağın dibine

bakarken buldum. Her :;;ey kes inl i kle doğald ı . Hava neredeyse

kararmak üzereydi, ama, gündelik ya:;;amımda olduğu gibi, her

:;;eyi tanı yabilecek k adar aydınlıktı. Yuv arlanan b i r ta:;;ı n gürültüsünü duyduğum sırada bir çalı l ığ a bakmaktaydım. B üy ükçe

bir kayanın, koyağın d i b i ne, tam ben i m üzerime doğru yuvarlandığını gördüm. B i r an için, onu atanı n don Genaro olduğunu

da gördüm. Tam bir paniğe kapılmı :;;tım k i , kayanın tepesindeki

yerime çek i l i verdim. Etrafıma baktım; don Genaro görün ürlerde yoktu . Don Juan gülmeye ba:;;ladı, don Genaro ' nu n benim

iğrenç kokuma dayanamayıp gittiğini söyledi. O anda, her

yanımın pislik içinde olduğunu utançla ayrı msadım. Don Juan

giysilerimi çıkarmam ı i sterken, haklıyım:;; meğer. Yakı nlardaki

bir pınara gittik; don .Juan, �apkaın ı kull anarak üzerime bo�alttığı sul;ırla ben i bir atı yıkarcasına yıkadı. Pantolonumu k u rlar

ını � olcluğuın a i l i:;;kin :;;en �atır :;;akalar yaptı .

Algı Baloncuğu

Günü kk ba?ıı na don Genarn ' ıı u n evinde geç ird i m . Çoğunl u k l a uyudum. Don J u an ak?<unü-:tüne doğru döndii, t a m b i r sessizl i k

içinde, yak ın l ardaki b i r dağ s ı rasına doğru ilerled i k. Alacakaranl ığa doğru durduk, derin bir vadinin k ı y ı sında lıava i y i c e k ararana d e k oturd u k . Sonra don J u an hen i, yakın l arda b i r ba?ka yere, yamacı tümüyle bir k a y a duv ardan o l u � m u � di m d i k , dev asa bir tepenin dibine götürdü. Yar, don J uan ' ı n bcına

b uras ını b i rçok kez gösternı i � o lın as111a kar� ı ı ı , oraya g iden pa-

gördüm.

yeğin

t i ka da yürürken göze çarpm ıyordu . Don J uan e n aşağı yüz metre yiiksek l iğindek i bu yerin. öze l l ik l e ele d i bi ndek i derin kanyonu n taın bi r erk yeri ol duğunu söylem iş , c,:q itli fı rsatl ar oluşturarak burada n bakıııaı nı sağlaım şt ı . B u radan her bakı şımda içimi ted irg i n b i r ü rpert i kapla mıştı; bu kanyon lıer zaman karan lık ve ürklitüc üyd ü.

O yere u l<ı �maclaıı önce, don J uan tek başıma gidip uc,:unı

ııuıı kenarıı ıda Pab l ito 'y l a bu l uşm amı söyled i . S i n i rsel yorgu ıı luğuımı g idermek ve gevşemem i sağlamak amacıyla erk t ı rı s ı yapmam ı önerdi .

Don Juan adımları n ı yana, pat ikanın soluna doğru yöneltt i . k aran l ı k unu bir anda yut uverd i . Durup nereye gittiğini gör

ıııek i s ı e d i ın , ama bede n i m bana itaat etıned i . Çok yorgun ol

ınaıı<ı. <ıyakta zor durıııama karş ı ıı koşar adım gitmeye başladı ı ı ı .

Uc,:unıımııı k ı y ı s ın a u l aşt ı ğı mda k im sey i göremey i nce, derin deriıı soluyarak yerimde saymaya baş l adı m . B i r süre sonra,

bir p<ıı\a gevşed iı n ; S ı rt ı m ı bir kayaya dayayıp sessizce durduıı ı . bi rkac,: n ıetre ötemde, b ir i nsan kara l t ı s ı

Basını

e l lerinin :ı rası ııa a l ın ış oturm;İktayclı. B ir an

b i r korku 'ya

)ad ı ın . :1111;1 adamıı Pabl i to ol mas ı ilıt i ıı al i ı ı i düşüıü nca, ku�ku du ymacbn ona doğru ilerled im. Pabl i to, diye adını yüksek

.sesle çağırdım. Ben i m k i nı olduğuımı ayı rt edemem i ş olabi leceğ i n i . ve onun da ben i ıı kachır korkarak yüzün ü kapat mış olacağı n ı t;ılını i n etı im. Ama daha ona yak l aşm adan yabansı bir korku lın yaıı ı ın ı sard ı . Sağ e l i m i uzatmış ona dokunmak üzereyken beden i nı olduğu yerde dondu kaldı . Adam başını kaldırd ı . Pabl iıo deği l d i , b u l Gözleri kapl an gözleri g i b i , i k i dev aynayı andırıyordu. Bedeni m geriye doğru fırlad ı ; kasla rı m yay gi b i geri l di de tümüyle beı ı i m iste m i m dı ş ında bo�alıp inaıı l

ın;ız bir hızla geriye, çok uzağa sıc,:ramaını sağlad ı ; s ı radan bir

zamanda ol sa bu konuda saatlerce d ü � ü n ü r mantı ksal açıklamaLır düzerd im . Korktıın çok büyük tü , oyalanmaya lı iç n iye

ı i ıı yokt u ; hemen oradan uzakl a�ınak üzereyd im ki, birisi kuvvet i ice kolumdan tuttu. Bu kez, birisinin ben i kolumdan tuttu

ğu dü�ü ıce.s iy le i y ice paniğe kap ı l d ı m ; çığlığı bastı rd ı m . G er

�·ektc tepki m bi r ç ığlı k değ i l . uzun ve insanın tüyler i n i d ike n

E R K Ö Y K l: L E R İ

d iken eden b i r n araydı .

Yüzümü saldırgandan yana çevirdim. Pablito ' ydu bu; benden bile daha çok titriyordu. S inirli! iğim doruğa u l a�mı�lı. Konu�amıyordum, çenelerim birbirine v uruyor, ağzımdan an laıısız sözcük p arçaları dökülüyor, sırtımdaki ü rperti ler istemsizce sıçramama neden oluyordu . A ğızdan nefes almak zorunda kalmı�tım.

Pablito, çatırdayan dişlerinin arasından, "'ıı agual"ın kendisini beklediğin i , bana çarptığı sırada keç ileri tümüyle kaçırmak

üzere olduğunu, bağnşımla onu öldürıııcmc lıandı ysa ramak

kaldığını söyleyebildi. Gülmek istedim, akla gelebilecek en tek insiz sesleri çıkardım.

Dinginliğimc kav uştuğuıııı cla, Pabl ito' ya hemen lıcmcn aynı �eyin ben i m de ba�ıma geldiğ ini söyledim. Bende yorgunl uktan iz kalmarnqtı; kendimde içime sığmayan bir güç, bir rahatlı k hissediyorcluıı. Pab l i to da aynı duyguları y<ı�ıyor gibiydi; sinirl i , aptal bir biçimde kıkırdamaya ba�ladık.

Uzaktan gelen yava�, ihtiyatlı ayak sesleri i�ittim. Ses leri .

Pablito ' dan önce yakalamıştım. Benim kend imi kasmama tepki verdi. B i risinin, bulu nduğumuz yere doğru yakla�tığından

emindim. Sesin geldiği yöne döndük; bir süre sonra, don J uan 'la don Genaro ' nu n kara l t ıları göründü. Dingince yürüyorl ardı . B irkaç metre önümüzde durdular; don Juan ban im, don Genaro da Pablito ' nun karşısın dayd ı . Don Juan ' a bir �eyi n beni fen a halde korkuttuğunu söylemek üzereydim ki Pablito kolumu sıktı. Ne demek i stediğini anlamıştım. Don J uan ' la doıı Genaro ' nu n tavırlarında yabans ı bir şeyler vardı. Onlara bakmayı sürdürdükçe, gözleri m i odakl ayamaz oldum.

Don Genaro keskin bir komut verdi. Ne elediğini anl amamıştım, ama gözlerimizi şaşı bakar duruma getirmem iz gerektiğini "'bilmiştim".

"Karanlık, dün yanın üstüne yerle�ti," eledi don J uan, göğe

bakarak .

D o n Genaro yere bir yarı may çizdi. B i r a n , ışıldayan bir tebeşir k u llandı sandım ; ne v ar, e l i nde h içbir �ey yoktu. Parıııa

ğıyla çizd iğ i imgesel yanmayı sezgileyebil iyorduıı. Pablito 'yla beni dışbükey çemberin içine oturttu. Kendisiyle don Ju-

A L C J I IJ A L O N C LJ G U

an ise yarıçaprn dışına, iki metre kadar uzağına bağdaş kurarak

oturdu 1 ar.

Önce don J uan konuştu; bize dostlarını göstereceklerini

söyled i. B ize, sol taraflarına, kal çalarıyla, kaburga kemiklerinin arasına bakarsak , kemerlerine as ı l ı bir çaput, ya da mend il

gibi bir şey .. göreceğimizi" söyledi . Don Genaro, çaputların

hemen önünde düğmeye benzer iki nesne bulunduğunu, bu

nesneleri ve çaputları "görünceye" dek kemerlerine bakmamız

gerektiğini de ekledi.

Don Genaro heni.iz konuşmaya başlamadan önce, kemerlerine ası lı, kumaş parçasına benzer düz bir şeyle; değiıını, çak ı l taşrna benzer bir nesnenin ayırdına varmıştım. Don Juan ' ı n dostları , don Genaro ' nunki lere oranla daha koyu ren k l i , daha

korkutucuydul ar. Merakla korku karışımı bir tepki verm iştim.

Tepk i lerim i karı n bölgemle yaşıyor, mantıksal hiçbir yargı

ün: tın i yordum .

Don Juan ' la don Genaro ellerini kemerlerine attılar, koyu

renk l i kumaş parçal arı nı yerlerinden çıkarınn ışçasına devinimlerde bulundular. Bunları sol e l leriyle aldı lar; don J uan kendisininkini başın rn üzerinden atıverdi; don Genaro ' ysa yavaşça yere bıraktı. Kumaş parçaları atılma ve fırlatılmayla uçurtma

gibi si.izi.ili.ip yavaşça inerken ütülü birer mendil gibi açı l ıp yere seri ldi ler. Don Juan ' ın dostunun devi nimleri, geçen gün üstümüzde dönüp durduğu sırada sezgilediklerimin tam bir kopyas ıydı. Kumaş parç<ıl arı yere yaklaştıkça katıl aştılar, yuvarlaklaştı lar, ve kütle kazandılar. Önce b ir

kapının tokmağına cli.i�ıııüşçesine büküldüler, sonra da açıldılar. Don J uan ' ın k i oylumlu bir gölgeye dönüştü. Öne çıkıp, yerdeki ki.içli k taşlarla

toprağı eze eze bize doğru ilerlemeye başladı . Beş altı karış

ötern ize kadar geldiğinde, yanmayın tam dibinde don Genaro 'yla, don Juan ' ın arasında durdu. O anda duyduğum dehşet

yakıcı bir alev gibi her yanımı s armı�tı. Önümüzdek i dev gölgenin boyutları beş metre yüksekl iğe, iki metre gen iş l iğe varmı�tı . Çevresini gözleri olmadan hisseclermişçesine devindi.

Sal landı ve yal paland ı . Beni aradığın ı bil iyordum. Pablito o an

baş ı nı göğsüne gizledi. Onun bu devıı ıirninin yarattığı duyum,

gölgeye odak l adığıın dikkatimin bir bölümünü yok edivem1iş-

t i . Göl ge n i n geli�i gi.izel dev i n i mlerine bakınca, onun ayrı �tığın ı dü�ündüın, ard ı ndan gölge karanl ığa k a n] arak görti nınez oldu gitti.

Pabl ito ' yu sarstım. B a] ın ı k a ldırdı ve boğuk bir çığlık koyverd i . Yukarı y a doğru baktım. Yaban s ı b i r ;ıdaın bana bakmaktaydı . Gölgeni n hemen anlıııdaycl ı , ola ki sakl aıııı<ıktaydı . S ı rık g i b i , zayıf b i r adamd ı , suratı da upuzundu s<H,' ıaını ıa b i r

�ey yoktu, ba�ı nı ıı sol tarafı egzama y a d a buna benzer k ı z ı l b i r

lekeyle kapl ı yd ı . Del i bakı � l ı gözleri parlamaktayd ı ; ağzı yarı

aralanın ı�tı. Tuhaf, p ijaıııaıı ı s ı bir g i ys i s i , ona çok k ı s a gelen bir

pantalonu vard ı . Ayağında ayakkabı v ar ı ı ı ıydı, bilıııi yoruıı.

Uzunca bir s üre b ize bak ı p durdu: b i r gedi k bulur da iÇL'ri dal ı p b izi parçalamak iste rııı i�çesine. B a k ı � l a rı ncla bir kes k i n l i k vard ı . B u nefret ya da � iddct değ ildi : b i r t ü r hayvansal güvensizlik alameti yd i . Bu ger i l ime daha fazla dayan anıadııı. Don J u an ' ın yı l l ar önce bana öğre t ı n i� olduğu sav:ı� clunı � u n a ge�·

ınck i sted im, ama J>ab l i to, dostun don Gcnarn ' nun \' izdiği ı; izgiıı i ı ı ötesine geçemeyeceği n i fıs ı l dayı verd i . Cierçekten de, önüıııüzcle duran lıer türden �eyin bize yakla�ıııasın ı öıı kyccek

ı � ı ltı ç izgin i n farkıııa vardım.

B ir süre sonra adanı , gölgenin de yaptığı gibı. sola doğru

dev i nd i . Don J u an ' la don Genaro ' nun i k i s i n i de geri ç ağ ı rdıkl arı lı issinc kapıldım.

Kısa b i r sess izl ik oldu. Don Juan ' l a don Gcnaro 'yu göremiyordum; artık yanmayın i k i noktasında oturmuyorlard ı . B i rden oturduğumuz som kayaya çarp;ııı i k i küçük çak ı l ta� ı n ı n çıkardığı ses i duyclurıı; öni.i ın clcki alan b i r anda sarı msı bir ı � ı k l a ayd ın l andı. Ön ümüzde, yırtıc ı bir hayvan, dev g i b i , iğrenç bak ı � l ı b ir kurt ya ela çakal

duruyordu. Tüm bedeni , s a lya ya da tere benzer beyaz b i r sıvıyla kapl ı yd ı . Postu ı s laktı , berbat durumdaydı . B ak ı � l arı �'ok vah�iydi . Canav arca bir öJkcy le l ı ı rı ld ad ı , tüylerim diken diken olınu�tu. Çeneleri titredi , salyaları her yeri ı slattı. Zincirini parç alamak isteyen kuduz b i r köpek

gibi yeri pençeledi. S onra, arka ayak l arı üzerine yükselerek ön

pençeleriyle çenelerini h ı z l ı h ı z l ı dev indird i . Tüm öfkes i n i , aram ı zdaki b i r enge l i yok etmek amac ı y l a yoğunl a�tırıyornıı � gibi bir hali vardı.

A L G I B A L O N C U Ô U

B u ç ı lgın hayvana kar�ı duyduğum ü rk ü n ü n , clalıa önce ta

ıık olduğum iki görüıtüye kar�ı d uyduğum korkudan fark l ı olduğuıun ayınlına vard ı m . B u lıayvaıa kar�ı bedeısel b i r i ğrenme, bir deh�et duyuyordum. Ötkes i kar� ı s ında güçsüz dü�mü�tüm. B i rden vah�etini yitirircesine, görüntümüzden ç ı k ı verd i .

Ardı ndan, ha�ka b i r �eyin b ize doğru ge ldiğini i � i ı t i m , y a

d a ola k i hisse t t i m ; b i rdeıb i re dev boyutl arda b i r aslan ya d a

ba�ka b i r kedigil be l i rd i öıü ıılizclc . K aran l ı kta parı ldayan gözlerin i görd ü ı ıı önce: bunlar i naı ı l ın az boyutlardaydı-ı � ı ğ ı yans ı tan su dol u iki h:ıvuz g i b i kıpı rt ı s ızdı . Homurdandı ve hali l"çe h ı ıf ad ı . Soluk verip, gözleriı i üstüm üzden ayı rı naksızın önüıüzdc dolaıı ıaya ba�la d ı . Çakal ın yaydığı elektriksel k ı zart ı bunda yoktu; bedensel hatları n ı açık seç ik kes t i rem iyor

idiyseıı de, bu hayvan ötek i ıe ıı i spetcıı kes inlikle çok daha

dclı�et veric iydi. G ü�· topl uyorımı� gibiydi. Öyles i ne sal d ı rgan

görünüyordu k i , s ın ı rbrı a�acakmı� h is s i n i uyandırı yordu . Pabl i to d:ı bcı ı i ın lc aynı duyguyu payla�ı yor o l ı ıal ıydı, z i ra rısılday:ı rak ba� ı ıııızı eğip dümdüz yere uzanmamızı önerd i . B i r saniye sonra hayvaı h üc uıa geç t i . B ize doğru ko�t u , peıçeleriı i k a l d ı rarak üzeriıı1.e atladı. Gözlerimi kapaclıın, ba�ımı kollarını n arasına al ı p toprnğa yapı�tını. H ayvanı n , don Genaro ' mıı ç i zdiği koruyucu ç izgiyi par:ı lacl ı ğ ın ı h isset t i m ; neredeyse ıcpeı n i zdeydi. Ağırl ı ğı ıı111 beıi yere ç i v i lediği ıı i h issettim: göbeğ indek i tüyler eısemi yalad ı . İk i öıayağı b i r �eye tak ı lırnştı sanki; ken d i n i kurtarmak için ç ı rpındı. Tit reyişlerin i , ç ı rpıış ları n ı , v e ç ı kardığı �eytansı sesleri i ş it mckteydi m . Sonuıı ge lnı i � t i demek . Bel i rsiz b i r mantıksal seç i m yaparak kendimi oracıkta ölıick şekl i ndek i yazgı m ın el ine bı rakmak istediğimi fark ettim; ne v ar, bu denl i dehşet veric i k oşul larda bedensel acı l ar çekerek ö lmekten kork u yordum. B i rden, beden i mde yabansı b i r güç yükseldi ; beden i m ölmeyi redded iyor, tüm gücünü bir

noktada, sol kol umda ve e l i mde topluyora benziyordu. K arşı koy u l am az bir dal galanman ın kabardığını duyumsadım. Denetlenemez b i r �ey bedeni m i ele geç iriyor, ve beni , üzeriıı ize ç u llanan bu ağı r, netamel i kütleyi üstümüzden

atmaya it i yordu. Pabl i to da aynı şek i l de tepki verm işti: i k im i z

birden ayağa kalktık. İk imizin oluşturduğu enerj i öylesi ne faz-

laydı k i , hayvan bezden bir bebek gibi savru l u p gitti

Müthi� çaba harcaını �t ı k . Yere yı kı ld ım, nefes a l ın aya zorl an ıyordum. Karın kaslarım soluın aın ı önleyecek kerte gcrilrni�ti. Pab l ito'nun yapt ı k larına d ikkat edeııı i yoruın. Sonunda, don J uan ' la don Genaro ' ııu n ben i oturtmaya çalı�tıkbrı ıı ı ayrımsadım. Pabl ito yüzükoyun yere serilın i� yatmaktaydı . B ay ıl ırn�a benziyordu. Beni oturttuktan sonra, don Ju;ııı ile don Genaro Pablito'ya yard ı m etti ler. İk i s i b i rden onun s ı rt ı n ı ve

karnını ovdular. Onu ayağa kaldırd ı lar. bir süre sonra Pablito

tek b:.ı�ına oturab i l d i .

Don Genaro ' yl a don Juan yanmayın i k i kö�csine oturdular, sonra, alt l arında i leri ger i, sağa sol;ı kayabi l ıı ekriıı i sağlayan ray lar varını�çasıııa dcv i ıdile r. Dev inimleri ba� ı ını döııdürıııü�ti.i . Sonunda Pabl ito ' nuı yan ı nda d u ru p ku l akları na fı s ı ldamaya ba�ladıl ar. B i r süre sonra Ü\'Ü birdeıı ayağa kal kı p uçur u m u n k ı y ı s ın a gitti ler. Don Genaro , Pab l i t o ' y u bir çocuk

i mi �çes i ne kald ı rd ı . Pabl ito' nun beden i tahta gibi di.i ımliiz ve

sert t i ; Don Juan Pablito ' yu ayak bi lek lerinden y<ı k alad ı . On:ı

i v me ve güç kazand ı rmak i sterı n i �çes ine kendi çevrcsiıclc di.ıdlird ü , sonunda, bacaklarını koyverip, tüm becknini h ızla ll\'llnımdan a�ağı, karanlığın içine savur d u .

Pabl ito'nun beden ini karan l ı k b a t ı seması ııda giin.lli nı.

Günler önce don Juan ' ın yapın ı� olduğu g ib i . daireler ç iz iyordu-yava� döni.i�lcrle çizilen daire ler. Pab l i to yere dli�ecek

yerde, g iderek yükse l i yor gibiyd i . Sonra, döni.i �lcri h ı z l and ı :

Pabl i to ' ıun bedeni b i r ara havada b i r disk gibi döıııneyc ba�ladı, ardından parç a lara ayrı l d ı . H avan ı n içinde yitip g i t t i ğ i ıı ı sezg i lem i� t i m .

D o n Juan ' l a d o n Geııaro yan ıma geldiler. çevrem i sarı p fı sıldaıııaya ba�ladılar. İk isi de ayrı �eyler söyliiyorlardı, ama onl arın kom utlarını izlemede hiç güçlük çekınediıııı D alıa ilk süzci.iklerini söyler söylemez ··yarı lım�" gibi ol ınu�ıunı . Pab l i to'ya yaptı k la rı n ı bana d a uyg u l adıkları rn anladım. Beni doıı Gcnaro çevirdi, bir an için dönüyorı mı� ya da uçuyorı mı�uııı

hissi.ne kap ı ld ı m . Hemen sonra, havada ilerl iyor, inanı lmaz bir

hızla uçuru m u n d i b i ne yakla�ıyordunı. Dü�crkeıı önce giysiler i m i n parçaland ı ğ ı n ı , ard ın d an eıleriıı i n döküldüğünü. cıı .�o-

2TJ

A L CJ I B A L O N C U Ö U

2TJ

ıunda da yalnı zca baş ı m ın kald ı ğ ı n ı h issettim. Bedenimin par

çalara ayrı lması nedeniyle gereksiz ağırlı ğımdan kurtulduğumu aç ı k ve seçik biç imde anlad ı m , böyl ece düşüşüm ivmesini

yitirın iş, hızım azalırnş oluyordu. Düşüşüm artık başı m ı n dönmesine yol açmıyordu. B ir yaprak g ib i i leri geri devinmekteydi m . Ardından, baş ı m da ağı rl ığ1 11 ı yitirmeye baş l adı da, sonunda "be nden", bir santimetre kare ! ik bir külçe, küçük b i r çakıl taşı büyüklüğü nde bir posa kal d ı . Tüm duygum burada yoğunlaşımştı : sonra, bu da patl ayın c a ken d i m i bin parçaya ayrılırnş

hisset t i m . B i n parçanın da aynı anda farkın da olduğumu biliyordum, ya da benim dışımda bir yerde bir şey bunu fark ediyordu. Farkındalı ğın ta kendisi ol muştum ben.

Ardından, forkındalığımın bir bölümü kaynaştı, yükseldi,

büyüdü. B i r yere yerleşti, azar azar s1111rları mı n m ı desem , bil i nçl il i ğ imi n m i desem, ay ırcl ına yeniden vard ı m , ve birden bildiğim, aşina olduğum "ben" bir volkan gibi patlayarak , düşle

ıebi lccek tüm "güzel " salmclerden ol uşan görkeml i bir gösteri y i . dünyanın bin lerce insanları n ı n , nesneleri n i n res i m l erini aynı anda önümde sergi led i.

Daha sonra görüntüler bulanı klaştı. Gözlerimin önünden

hızla geçi yorlardı , art ık onları izleyem iyordum. Sonunda, dünyanı n oluşumu kesiksiz, bitmeyen bir şerit gib i gözlerimin

önüne serilmişti, sanki.

B i rden, kendimi don Juan ve don Gcnaro ' yl a birlikte uçurumun kıyısında buldum. Beni geri çektiklerini, ve h iç kimsenin lıakkıııcla konuşamayacağı bil inmezi yaşadığımı fı sıl dadılar. Beni bir kez dalıa savu racakların ı , ancak bu kez "tonal"dan

" nagual"a geçmek yerine algımın kanatlarını açıp, b i ri nden

ötek ine gidip geldiği min farkın a varmaksızın, ikisine de aynı

anda dokunmam gerekt iği n i söyled iler.

Yine aynı çevrilme, dönme, ve büyük bir h ızla aşağı fırlatı l ma duygul arı nı ya�adını . Sonra, pat lad ım. Zerrelere ayrıl d ı ı n . İ<,:imde bir şey boşandı; b u , t ü m yaşamım boyunca k i l i t l i tuttuğum b i r �eyi açığa çıkarmıştı. G izl i hazinemin açı ldığını ıı

ve durduru lamaz biçimde dışarı aktığının kesi n l ikle ayırdındıydını. "Ben" adını verdiğim o tatl ı birlik kalmamıştı, artık.

H i\·bir şey yoktu ; ne v ar, bu boşluk dopdoluydu. Aydınl ık ya da

karanl ık , s ıcak ya d a soğuk , güzel ya da ç irk in değ i l d i . Gid iyur.

dalgalanıyor ya da duru yor değ i ldim; al ışageldiğiın gibi. tek i l

b i r birim, bir öz de değildim artık. Hepsi '"ben " olan sayısız özdüm, birbiri yle özel b i r biçi mde bağıııt ı l ı bu ayrık biri ın kolon i leri önünde sonunda birleşiyor, kaçını lmaz biçi mde tek bir fark ın d a l ı ğa, ben i m insan farkı ndalığıma döı1Lişüyordu. H içbir

kuşkuya yer bırakmaksızın "bi l i yordum" k i--- zira bi lecek ol aıı

bir şey de yoktu zaten-gene de tüın ve tek farkı ndal ı ğ ı ın l a

"bil iyordum" k i , t anıdık dünyam rn "ben"i, "keııd i ın " i . hep b i r

kolon i , b i rbirlerinden ayrı v e bağımsız, v e b i rbi rleriyle sars ı l m a z bir dayanışıll<t iç indeki duyguların sağlam v e sarsı lmaz b i r top l u l uğuydu. S a y ı s ı z farkındalı kları m ın sars ı l ın az dayan ı şııwsı, b u bölümlerin birbiriyle olan bağlantısı beni m yaşaın gücümdü.

Bu birleşmi ş l ik duygusunu bet i ın lerncn in bir başka yoluda, b u farkındalık kütlelerinin saç ı lın ı ş olduğuı ıu söyleım:kti;

her biri kendisinin ayırdındaydı , ve h içbiri ötek inden daha

öneml i değildi. Ard ından bir şey bunları bir karıştırı yor, ve lıer

birin in b i r kümede toplaştığı bir alana, bil diğim "ben"c döıiü

şüyordu. Bu duru mda "ben", ya da ' 'kcndiın " olarak dünyasal

etkinl iğe özgü bir sahne izledim, ya da ola k i bu sahne başka

dünyalara, salt i mgese l l iğe, yani "salt düşü nce" dünyası na a i tti. Entelektüe l d izgelere ya da sözellqtirıneler olarak b i rb i rine dizilmiş düşüncelere il işkin görüntülerle karşılaştını. K i m i sahnelerde ağzım kuruyana dek konuştum da konuştum. B u tutarlı görüntülerin her birinden sonra "ben" çözü lüp gidiyor, bir hi

çe dönüşüyordu.

Bu tutarlı görüntülere yaptığım yolculukl ardan birinde ,

kendimi uçurumun kıyısın d a don Juan ' la birl ikte buldum . B i r

anda, tanıdığım "ben"e clönüşti.iğümün ayırdına vardım. Beclenselliğimi gerçekm i�çesine algıladım. Görüntülerden birinde değil de dünyadaydı m .

Don J uan, ben i b i r çocuk gibi bağrına bastı . B ana baktı .

Yüzü bana çok yakındı. Karanl ıkta gözlerini görebiliyordum .

Çok sevecendiler. B ir soru sorar g ib iydiler. Ne olduğunu bil iyordum bu sorunun. Konu�ulamaz olan, gerçekten konu�ul<ımazdı.

A L G I B A L O N C U Ü U

"Ece?" d iye sordu sevecence, sanki onay ı m ı beklemeye

ihtiyacı varınış gibi.

Dilim tutul mu�tu. "Aptal laşın ı{', "şaş ı rırnş", "kafası karı �ıı ı ış" gibi sözcükler o anda hissettiklerim i d i le getirmeye yetmezd i . B ir balon gibiydim. Don Juan ' ın ben i tutup yere

doğru bastırması gerektiğini b i l iyordum, yoksa havada salınıp

yen iden yok olacaktım. Yitmekten korkmuyordum . Fark ın dalı

ğıιı ın birleşik olmadığı o "bilinmezi" özlemiştim.

Don J uan beni omuzlarımdan bastıra bastıra yavaşça yürüterek don Genaro ' nun evinin yakı nında bir yere götürdü; orada

ben i yatırıp, önceden hazırlamış olduğu yumuşak bir toprakl a

ti.im bedenimi boğazıma kadar örttü. Yaprakl ardan yaptığı bir

yastığa başımı yaslayarak, kesinl ikle kımıldamanıı ya da uyu

ınamaını tembihled i . Orada oturucağını, toprak bedenimi pekiştirene dek bana yolda�lık edeceğ ini söyledi.

Kendimi çok iyi hissettim, u yumak isteğime karşı koyamıyordum, ama don J uan buna izin verm iyordu. Az önce ya�adıkları mın dışı nda istediğim her şey hakkında konuşabi leceğimi söyledi. Önce konu�acak bir şey bulamadım; sonra, don Genaro 'yu sordum. Don J uan, don Genaro ' nun Pabl ito 'yu alıp orahırda bir yere göti.irclliğünü, o anda onun bana yaptıkların ı n aynıs ı nı Pabl ito ' ya uygulamakta olduğunu söyledi .

Söyleşmeyi si.irdi.irınek istedim, a m a içinde b i r tamamlanmamışlık duygusu vardı; alı�ılmaclık bir kayıtsızlık, sıkıntıya

benzer bir yorgunluk içindeydim. Don Juan ne hissettiğimi anlı yor gibiyd i . Pabl ito ' dan, onunla yazgılarımızı n nasıl birleşti

ğinden söz etmeye başladı. Don Genaro, onun öğretmeni oldu

ğu zaman, kendisinin aynı zamanda Pabl ito' n u n velinimeti olduğunu, erkin adım adım Pablito ' yla beni bir araya getirdiğini

anlattı. Pabl ito'yla aramdaki tek fark, onun bir savaşçı olarak

dünyasına korku ve baskının, benimkine ise sevecenl i k ve özgi.irl i.iği.in hak i m olmasıymış . Don Juan böyle bir farkın, velinimetlerin özlerindeki k i�ilik farklılığından kaynaklandığını açıkladı. Don Genaro, tatlı , sevecen ve şakacı , kendisiyse sert,

buyurgan ve dolaysızdı. Benim ki�iliğim i n zorlu b ir öğretmeni, aına şefkatli bir veli nimeti gereksindiğini, Pablito ' n u nsa burnın tam tersi olduğunu söyledi-yani mü�vik bir öğretmenle

haş in bir vel i nimetti onun gereksinmesi.

B ir süre daha koırnşıuk, sabah olmu�tu. G ünq doğu u fkLındaki dağları n üzerinden görününce, toprağın altından ç ıkmama yardım etti .

Öğleden sonra uyandığım zaman , don Juan ' l a ben don Gcnaro ' nun evinin kap ı s ı n ın önüne oturdu k . Don J uan. don Genaro ' mın hfılfı Pab l i to ' yla birli kte olduğunu, on u soı ı kar� ı l a�maya hazırladığını söyledi .

"Yarın Pablito'yla sen b i l inmeze gidiyorsunuz." dedi.

"Şimdi benim de seni hazırlamam gerek. Oraya tek başını za gireceksiniz. Dün gece atılıp çekilen yoyolara benzi yordunuz;

yarın kendi başınızın çaresine bakacaksınız."

B irden meraklandım, akl ıma bir gece önceki cleneyi ınlerime i l i şkin sorul ar üşüşüverd i . Ama bu hücuınuın onu h iç mi

h iç tmdırmad ı .

"B ugün b i dönüm noktası tqkil eckcck b i manevranın üstesinden gelmeliyim," dedi . "S ana son b i numara daha çekmem gerek; seni n de b u numarayı yutman."

"Gülerek kalçaların ı tokatlad ı .

"Geçen gece ilk alıştırma sırasında d o n Gcnaro sana büyücülerin nagıolı nasıl k u l l andıklarını göstermek i stemişti," diye

sürdürdü. "Kişi kendi i steğiyle ıwgıalı kullanmadığı sürece,

daha doğrusu, nagıaldaki eylemlerinden bi anlam çıkarmak

amacıyla kendi isteğiyle tonalını k u llanmadığı sürece büyücülerin açıklamasına ulaşamaz. Ti.im bunları açığa k avuşturmak

amac ı yl a şöyle ele d i yebiliriz: kişi, rıogıalı büyücüler gibi kull anacaksa, tona/111 görüşü etkili ol malıdır. "

S o n söylediği şeyde bariz b i r çel işk i gördüğümü söyledim

don Juan 'a. Daha iki gün önce benimle yaptığı o ina111lınaı

-özet konuşmasında, yıll ar boyunca benim dünya görüşi.iınii de

ğiştirmek için yaptığı o amaçlı edimleri sayıp dökıni.işti.i; şimd i de kalkmış, aynı dünya görüşünün etkili ol masını ist iyordu.

"B0iri n in öteki y le hiçbi alakası yok," dedi don Juan. "Algı

lamamızın düze n i yalnı zc a tona/111 alanına girer; eylenı leri ın i;;.

yalnı zc a orada b i ardışıklık kazanab i l ir; bu eylemler yalnızc<1

orada, basamak l arını sayabileceğin bi merdiven gibi d izilcbi l i ı .

!\ L C I B i\ L O i\ C U G L:

Nu:.:, ıw/du bun;ı benzer bi �ey bul amazs ın. A n layacağın, tonal ı n görii�ü bi araçt ı r, hu bağlamda yalnı zc a en i y i arnç değ il, salıip olduğumuz tek araçtır da.

" D iin gece senin a l g ı baloncuğun aç ı l d ı , k anatları d a açı l

ı n ı � oldu. Hepsi b u kadar i�te. B a� ın a neler gel d i ğ i n i açıkl ayabilıı c ı ıı olanabız, bunu denemeyeceğim bi le, ama sen de kalkı�rna böyle bi ?eye. A l g ı n ı n kanatl a rı nı n , senin bütünl üğ ü ne dok unması amac ı y l a yap ı l dı ğı nı söylemek yeterli. D ü n gece

sen 11ug11ulda11 !Onu/o say ı s ı z kez g i d ip geldin. Seni i k i kez s avurdu k , böylece hata o l as ı l ı ğı nı önledik. İ k inci kezinde b i linmeyene yolc u l uğu olanca çarpıc ı l ı ğ ı y l a yaşadı n . A lg ı n, senin i ç iıc!e k i bi şey senin gen;ck doğaıı k avrad ı ğ ı an, k anatları n ı

açıverd i . Scıı bi s a l k ı ın s ı n .

" Budur büyücüleriıı açıkl amas ı . Nog11al konu � u l m az oland ı r. Tüm olası duygul ar, v a rl ı kl ar, özler onun i ç inde salapury al a r gibi barı şç ı l , değişinı s iz, sonsuza dek sal ı nı p du rurla r. Sonra, ya?am tutka l ı bikaç ı nı birbirine yapı�tırıvcrir. Sen kendin bu l gu ladıı buıu clü ı ı gece, Pabl ito hakeza, tıpkı Genaro ' y l a be

ıııi ın . bi zamanlar b i l i nmeze yapt ı ğ ı m ız yolcu l u k l a rda anl am ı ş

olduğumuz gibi. Ya?am tutkalı b u duyguları n k i m i lerini yapışt ı rıncı ortaya bi varl ı k ç ıkar; ıona/111 bölgesi ne doluşan tüm

öbür varl ı kbrla b i rl ik te o yerin şaşaası ve görke m i karş ı s ı n d a

körl q ip gerçek doğası n ı unutan bi varlı k . Tonol, birl q i k örgütknınelerin ya?adı ğ ı yerd i r. Yaşam gücü, tüm gere k l i duyguları

bi araya getirir get i rmez, b i varlık, tonoldo bel i riverir. Sana bi

keresinde , 10110/111 doğumda baş layıp, ö l ümde bittiğini anlattıydım; bunu ded i m , zira yaşam gücü bedeni b ı rakır b ırakmaz

tüm o tek il farkıııclal ı kl arın çözü�üp gel mi ş oldukl arı yere, nag/liıla döndüklerini bil iyoru m ela ondan . Savaşçının bil i nmeyene yaptı ğ ı yolcu l u k l ar, tıpkı ölmek g ibidir, e lbet onun s a l k ı m111-daki tek i l duygular ayrı �mayıp, kend i birlikte l i k leri n i y i t irmeksizin b i parça geılİ�ler yalmzca. Oysa öli.i ın deyse, bunl ar çok diplere batarlar, ve daha önce hiç b irim o l m aını� larcas ı n a ba

ğıms ızca devinirler. "

Ona, anlattıkları n ı n , ya�ad ı k larıın l a inanılmaz derece örtü�tüğünü söylemek istedim. Ama beni konuşturmadı .

" B i l i nmezden söz edebilmenin yoktur b i yolu," ded i . "Yal-

nızca tanık olab i l irs i n ona. B üyücülerin açık laması der k i , her

birimizin nagıafo tanı k olab i leceği m iz bi merkezimiz v ardı r

istenr. Böylece b i sava�çı 11oguof111 iç ine dalıverir de, sal k ı m ı

nın kendisini sonsuz olas ı l ı k lar iç inde i sted iğince düzenlemesine izin verir. S ana, nagıwfın ifade edilme biç i m i n in k i� iscl bi

mesele olduğunu an latt ıydım. B unun la, sava�çınııı , sal kı mı n ı

istediği gi bi düzenlemesinin tümüyle kendisinin bileceği b i i�

olduğunu anlatmak istem i ştim. İnsaıı biçimi ya da insaıı duyguları hepsi arasında özgün olanıdır, ola k i tüm biçimler arasında b ize en tatlı gelenidir; ne var k i , salk ı m ın ben imseyebi lece

ği sayısız başk a biç imler vardır. B i büyücünün istediği b i biç i m i benimseyebi leceğini anlattı ydım sana. Doğrudur bu. Özi.i nün bütünlüğüne sahip bi büyücü , salkımınınm k i m i bölümlerini akl a ge lebilecek her b i şekilde birleşmeye yöneltebil i r Ti.im bu karışımları olası kılan şey, yaşam gücüdür. Yaşam gi.i

cü tükenince salkımı yeniden bi araya get iremezsin, artık.

"Ben bu salkıma, algı baloncuğu adını koyımıştuın. Onuı ı

mühürlenmiş ve sıkıca kapatılm ış olduğunu, ölüm anımıza dd

asla açılmad ığını söylemiştim. Ne var, açı labil i r de. B i.iyüci.i k r

aşikar bu gizi öğrenmişlerdir, her ne k adar heps i de özleriniıı

bütünlüğüne u laşamazlarsa da, bunun mümkün olduğunu bil i r

!er. B al oncuğun, yalnızca kişinin nagımfo fı rlatı lması d uru
munda açı l adığını bilirler. Dün sana, seni n bu noktaya ula�ın;ı�
amacıyla izlediğin ti.im a�aınaları n bi özet i n i verm iştim."

B ir yorum y a da soru beklerm iş gibi süzdü ben i. Anlattı�
!arı, yoruma yer bırakmı yordu. Sonunda, ti.im bunları bana oıı
dört y ıl önce y a da çömezl i ğ i m i n herhangi bir a�aması nda ; ı ı ı
!atım� olmasının , hiçbir şeyi değ iştmem i � olacağını kavramı�
tım. Öneml i olan tek bir �ey v ardı; bu deneyi mi n t i.im önerıll·
!erin i bedenim le ya da bedenim de ya�amı� olma gerçeği.

" Ş u ünlü sorul ardan b irini bekl iyorum," dedi , a ğ ı r a ğ ı r k()
nu�arak.

"Ne sorusu?" diye sordum.

"Ak! 111111 sormak için yan ıp tutuştuğu soru."

"B ugü n b ü t ü n soru l arı bırakıyorum. Gerçekten h içbir \ < ı
rum yok, don Juan."

"Hadi , hakça değil bu," dedi gülerek. "Sormanı bekkdı

279

A L G ! l3 A L O N C lJ (l lJ

ğiıııözel bi soru daha var. "

İçsel söy lqinı i b i r a n için kesebilirsem söz konusu soruyu

bulgu layabi leceğimi söyledi don J uan. Ani bir düşünce, bir içglirü aıı yaşad ım, ne i stediğini anlamıştım.

·' Başımdaıı tüııı bunlar geçerken, bedenim nerelerdeydi ,

don J uan?" diye sorduğum an gülmekten iki büklüm oldu.

'" İşte bu, büyücü lerin numaralarının sunucusudur," dedi .

'"Ş iıııdi söyleyecek lerim , büyücülerin açıklamasının sonuncusudur, d iyel i m . Şu ana dek, seni n aklın i y i kötü benim yaptıkl arım ı izleyegelcl i . Sen in ok/111, dünyanın beti mlendiği gibi olmadığ ı n ı , gözle göründüğünden daha fazla bi şeylerin olduğunu kabul etmeye istek l i . Senin aklın, algırnn uçuru m dan bi inip bi ç ı k tığma ya da seni n içindeki b i şeyin, h atta tüm v arlığının

uçurumun dibine atladığına, ve 10110/111 gözleriyle oradaki şeyleri, t ı pkı beden i nle oraya bi ip ya da merdivenle i nınişçesine

incelediğine inanmaya handıysa istekl i v e hazır. G id i p koyağın

dibini inceleme edimin var ya, i şte o senin y ı l larca eğitilmenin

bi sonucu. Bu i�i iyi yaptın. Genaro, koyağın dibindeki sana

kayayı atarken. o bir santimetre küplük şansı gördü. Her şeyi

grjrcfiirı sen. Genaro da ben de sen in bil inmeze fırlatıl maya h azır olduğunu h iç kuşku duymadan anladık. O anda, çift hakk111-

da, yani öteki hakkında her şeyi giirnıck/c kalmamış, b i l m iştin

de. "

Dun .luan ' ı durdurup, anlamadığım b i r şey hakkında beni,

lıak eıınediğiın biçimde onurlandırm akta olduğunu söyledim.

Don J uan tüm bu izleni mlerin yerine oturması için zamana gereksinim duyduğumu, bu başarıl anının ardından geçmişte soru l ar nasıl sel g ibi geldiyse şimdi ele yanıtları n aynı biçimde döküleceğini söyledi.

"Çiftin gizi sezgi baloncuğunun içinde saklıdır," dedi, "ge

çen gece aynı anda hem koyağ ı n dibinde hem de uçurumun üstünde olduğun gibi. Duygular salkımı istenen anda, istenen

yerele bi araya getiriliverir. Ya da şöyle d i yebiliriz, k i ş i hurası-

111 ve orası111 aynı anda algılayabilir."

Don J uan, pek sıradan oldukları için unutmuş olabilece

ğim bir d iz i ardışık eylemi düşünüp anıınsamamı i stedi .

Neden söz ettiğini anlayamamı�tım. İyice düşünmeye ça-

l ı şmamı söyledi don J uan.

"Şapkanı d üşün," dedi. "Gcıı aro ' nu n şapkanla ne yapt ığ ı nı

düşün . "

S arsıcı b i r a n ı m sa m a a n ı yaşad ı m . Gen,:cktcn doıı

Genaro ' nu n şapkamı , düşebi leceğ i ni ya da rüzgfürn uçuracağını söy leyerek onu ç ı karmamı isted iği n i unuımuştuın. Ş apkamı ç ık armak isteıneın işti m . Çıpl;ıkl ı ğımı apt;ı lca bul u yurcluın. Genel de h iç giyıncd iğ im bir şapk ay ı gi yı ı ıck ban;ı Lulı a l bir duygu veriyordu; t a m an l amı yla kend im değ i ld i m, v e bu

durumda, giysisiz olmaktan o kadar sı k ı lı nı yorcluın . Sonra, don

Genaro şapkasını ben i m k iyle değ i şt i rııek istemişt i , aın a onunk i benim başıma çok küçü k gel iyordu . O da tuttu, baş ı ıı ın

büyüklü ğü ve beden imin ölçüleriyle i l g i l i şakalar yaptı ; soıuıı cla şapkamı alıp e s k i b i r pançoyu kavuk g i b i baş ı ma sard ı .

D o n Juan'a, o i k i sözde atlayışım arasmda geçtiğinden

emin olduğum bu bölümü sonradan uıı uttuğum u söyled i m .

" B u "atlamaların" bel leğimde o a n a d e k bırakı ı ğ ı i z , kes ilmemiş bir bütünlük ol arak kal ın ı ştı.

" Ke s i l memiş b i b ü t ü n l ü k o l d uğu kesin," ded i .

"Genaro ' nun şapkanl a oynamasın ın d a kesin olduğu gibi. B u

i k i anı yı art arda sı ralayamazsı n, zira i k i s i d e aynı anda oluştu . "

Sol e l i n i n parmakl arı nı , sağ e l i n i n parmak aralarma

sokaınıyormuş gibi yaptı.

"Bu atl amal ar işin başl angıc ı ydı , yal n ızca," d iye sürd ü rd ü .

"Sonra sıra, bil inmeze yapt ığı n gerçek gezi ye ge ldi; dün gecl'.,

konuştıl amaz o l a11 1 , nagıwlı yaşacl 1 11 . A kl111, sen i n isimsiz b i

duygu salkı mı olduğun şek l indeki fiziksel b i bilgiyle başa

ç ıkamaz. A klın , bu aşamada, isren�· ded iğ im iz, ve 11a gıwl111

olağanüstü etk i lerinin bunun sayesinde tartı ldığ ı ve ku l lanı ldığı

başka bi birlqtirnıe merkezinin varl ı ğ ı nı n bile kabul edeb i l i r.

K işinin, nagıalı isten�· yol u y l a yansıtabi leceği, ama bunun yolunu
asla açı k la yam ayacağı , sonunda a/.:.lıl/(ı dank etti , sanırı m .

"Ş imdi d e seni n soru n a gelel i m : · B ütün bunlar o l urkcıı

ben neredeydim? B edenim neredeydi ? ' Gerçek bi ' sen ' i n olduğu inanc ı
, sahip olduğun her şeyi aklının çevresinde topl aın�ı

olgusuna dayan ır. Aklın bu noktada nagıwlın bet i m lenemez olduğunu
kab u l eder; ne v ar, yaşad ığı kanı tlar nedeniyle cleği l d i ı

b u , kabu l L'lııek güvence l i d ir de ondan. Ak/111111 ayağı güvcncl'.l i luprağa basar. to110/111 ı li m nesne leri kemli yanındad ı r."

Doı ı J uaıı d urarak bl'.nİ inceled i . G ül ü � ü içteıı l ikliydi.

" H ad i . Gcnaro 'nuıı yeğledi ğ i yere gidel i m , " dedi , b irden.

Ayağa k a l kt ı . i k i güıı önce üstünde oturu p konu�tuğurnuz

kay;ıya doğru yürüıııeye ba�lacl ı k ; gene aynı ıoktalarıınızda

oturup s ı rt ı ıııızı kayaya verd i k .

"Aklı glivl'.ncede hisseıt i rıııek, öğretmen in görev i olmu�tur. dai ıııa," eledi . "Seni 10110/111 soru m l u olduğuna, ve eylemlcri n i ıı önceden t ah m i n edilebi l i rl iğ ine inandıra ra k , a/..:/1111

tuzağa dü�ü rdüıı. Gcnaro ' y l a bl'.n, sana, y a l nı zc a 11ogıw/111

a�· ı k l anaıııaz ol duğu izlenimini verdı i l nıek amacı y l a çok ç a l ı �l ı k; tuzağ111 i�lediğinin kan ı t ı , � u anda, ya�ad ı ğı n her �eye k ar

� ı ıı lı<\l;\ sana kalan bi �eyin, ak/111111 var olduğuna i nanmandır.

Serap bu, serap. Scıin o değerl i a/.:/u ' yalnızca bi birlqtirme

ı ı ıerkczi . kendi d ı � ı ndaki bi �eyi yansı tan bi ayna. Dün gece

yalnı zcı bet iıılcnenıez 11agıu/1 deği l, betimlenemez tona/ı da

ya�adıı, sen .

' ' B üyticü lcrin açı k l am as ı n ı n soıı parçası , 0/..:/111 sadece d ı �sal bi düzeni yaıısıttığ111 1 , ve u/.:1111 bu düzene i l i�kin hiçbi �ey bi lmed i ğ i n i söyler; bunu açı k layamaz, t ı pk ı nagıw/ı açıklayaın;ıdığı

gibi. Akıl aıca, ıo11alı11 etkilerine tanı k l ı k ede b i l ir, aııa oıu anlaması, hatta aç ı ğa çı kaırnası mümkün değ i l d i r.

Koırn�uyor ve dü�ünüyor olduğumuz gerçeği , bize, izlediğimiz

bi düzeıı iıı varl ığ ı n ı gösterıııcktedir; ama, buıu nas ı l yapt ı ğ ı m ı zı da, o d üzenin asl ı nda ııe o lduğunu da bi l meksizi n . "

Ona. bat ı l ı insanın, beyn in ç a l ı � masıyla i lg i l i ara�tı r

ıııaLırı n ı n bu düzenin ne olabi leceğine i l i� k in k i m i ipuçlarını

aç ı ğa çıka rabilmekte ol duğunu anlattı m. Don J u an, tüm bu

aıa�t ı rınaların, bir �eylerin o lageldiğini ka111tlamaktaıı öte g it-

mediğinin altııı ı çizdi.

.

" B üyücüler aynı �eyi i.ı·ıcnç·lcrivle yaparl ar," dedi . "/.ı·ıc11�·

yol uyla. 111ıgıwl111 etk i l erine tan ı k l ı k ettiklerini söylerl er. Ben

de ?U an buna, akıl yoluyla- - onunla ne yapıyoru z, n as ı l

yapı yoruz, h iç öne m l i değil--sadccc to:wlın etk ilerine tanık l ı k

etti ğ i m i z i ekleyebi l irim H e r i k i durumda d a , tanı k l ı k ett i ğ i m i z i n ne olduğunu anl aııa ya da aç ıklama yolunda en u fak

bi umut bile göremiyoru m .

" D ü n gece algını n kanatları nda uçtun. i l k kez. Ccrıc \'Ok

çekingend in. Yal nı zca insansal algı ç izgi s i nde dola?lın. B i

büyücü o kanatları başka duyarl ı k lara dok u nı ıak amac ıyla da

ku l l an abi l ir; bi karganınk ine örneğin, b i ç;ıkal ı ıkiıe, bi c ıc ı rböceğininkine, ya ela o sonsuz uzayın başka dünyaları n ı n düzen ine. "

" Ötek i ge zegen ler i ın i ka sted iyorsun, don J u an')"

'Tabi i . A lg ı nın kanatları bizi. ıogıo/111 en gizl i köşeleri ne

ya da ıona/111 en akıl almaz illem leri ıe taş ı yabi l i r. "

" B i bi.iyi.ici.i, örneğin aya g ideb i l ir ı ı ı i ')"

"Tabi i ki gidebi l i r," d iye yanıtla d ı . ""Aııa ord;ın bi t urba L<ış

geti remez. Ya ' "

B u n u n l a i l g i l i gülüşerek şablaştık, ama <u;ı k la ın as ı ı ı ı soıı

kerte c iddi anlamda yapınıştı.

""Eveeı, gel d i k büyücii lerin aç ı k l aıııasınııı son biil ü nıüıe , ' "

dedi. " D ü n gece, Gcnaro ' y l a bcıı s i ze i ıısan ı n bütünsel l iğ i n i

sağlayan son i k i noktayı da gösterd i k : l/lıgıı11! ve /Onul . .Saıu h i

keresinde b u iki noktanı n insan ı n dış ında y e r aldığı ıı ı . a ı ı ı a öyle de ol mad ı ğını söylem iştim. l ş ı l t ı l ı varl ı k l arın ikileıı i d i r. b u .

H e r b irimizin ronalı , o düzenle dol u , beı i m lenenıa b i l inmeyenin bi yansımasından başka bi �ey değ i ld i r: her b i riı ıı iz i ıı

nagıwlı , her şeyi içeren o anla tılaıııaz lıiçl iğiıı yans ı ın as ı rnb ı ı

başka bi ş e y değ i l d i r.

"Şimdi, Genaro ' mın yerinde oturıııa l ı s ı n . ta al acakaranlı ğ<ı

elek; o ana kadar, büyücü lerin aç ık Lıııı�ısıııı yerli yerine kuyıııu�

olacaks111 k uşkusuz. Ş imdi bu rada ot ururken. o duygu salkım ı n ı bi arada tutan ya�anı glic[i mlcı ı ha�ka bi �ey i ıı yok . "

Kalktı.

.. Yarı nki görev, Genaro ' yla bcıı işe k arı �nıadan izlerken

tek ba�ına bil inıneze at l amak," ded i . ""Burada böy lece otur ve

,

içsel söy l q i n i dur dur. A l g ı n 1 11 kanat ları nı aç ı p soıısuzl uğa u�·mak i ç i n gereken erk i b i rikı i rebi lcs i n diye."

kabağıyla

•

kabağıyla

ӱ

Ik i Savaşçının Yeğlediği

Doıı J uaıı bcıii �afak sökerken uyaıdırd ı . Elime su dolu bir su

'---

bir kurutulm us

; et torbası tutustur

;

du. İ ki gün

.

önce

arabamı bırakım � olduğum , üç dört kilometre uzaklık taki yere

doğru . konu�ınadaıı yürüdük.

'"Bu. birl ikte yapacağımız son yolculuk,"dedi a lçak bir

ses le. araba11111 yaıına vardığı mızda.

Karnımda güçl ü b i r sarsıııtı h issett i m . Ne demek istediğini aıı l aıııı�tım.

2X4

2X4

E R K Ö Y K C: l . E R İ

Ben kapıyı açarken o arka ç a ın u rl uğ a yasland1, � i m d i ye ckk

rastlamadığım bir duyguyla bana bak t ı . A rabay:ı b i n d i k , :ıııı :ı

motoru çal ı�tırm;ıdaıı önce üstü kapa! ı k i m i u y:ırı ! arda b u ! uı ıdu; bunları da çok iyi aıl aııı�lııı. Arabada otmup k i m i çok k i

� i sc l ve dokunak l ı duygul ara değinmek i ç i n b i rkaç dak i ka m ı z

olduğunu söy led i .

Dingince oturd u m . a m a ru hum huzursuzdu. O n a b i r �eyk·ı

söylemek i sted i m . ;ıs l ı ı ıd a lx-: ı ı i ralı a l la t acak bir �eyler yaı ı ı .

" B i l d i ğ i m " �t:yi d i l e get irı ıeks i z i ı ı i l"ade cdebi lecd. e n isabet l i

sözcük leri bu l m ak i ç i n bo)Lllla c,:abalaci ı ı ı ı .

Don J u an , b i r zamanlar taı ı ıd ı ğııı b i r çucukt<ı ı ı , o ı ı un hakk ı ndaki d u y g u l a rı m ı n geçen zaııan ve uzakta l ı ğ a kar� ı n n as ı l deği ? ıneııı i) olduğu ıdan söz ett i . Doı ı J ua ı ı . o k Li\:Lik oğlan 1;-·0-cuğunu her dü�üıli � ü ımle nılıuıııuıı ı ıe�eyle cu�tuğunu, en uLık

b i r övüıııc ya d a benc i l l i k payı ç ı b rııadaıı o n u n i y i l iği n i isted i ğ i ı ı ı i söy l ed i .

B aıa d aha önce aı latnı ı � olduğuıı o 1;-·orn k la i l g i l i b i r öyküyü anıııısaltı ; çok beğend i ğ i , derin anla ıı lar b u l duğu bir iiyküydü bu. Los Ange les çevresi ndeki dağl ard a ı ı biri ıe t ı ırnaı ı ı rken \'Ocu k yürümekten yorgun d ü� nı li � l Li , hcn de uıu uımı z l :ırınıa ç ı k arııı � t ı m . Yoğ u n b i r m u t l u l u k dalga.\! i k i m izi b i rdeı kap l aııı�tı da, çocu k bağı ra bağı ra gli ıe�c, dağlara tqekklir el

ın i�t i .

" B u , onun sana elvcd:ı dcy i �iydi," dedi don J u;11 ı .

Boğazı nı d ü ğ ü m l e n d i .

"'El veda deıne n i ı ı b içok yol u vard ı r. "dcd i . "En i y isi. lıe l k i

d e bel i rl i b i ı ı ı u ı l u l u k a n ı n ı akı ldan lıiç ç ı ka rnı:ıııı:ık l ı r. Önll'

ğ i n, b i sava�ç ı g i b i ya�arsan eğer, oı ı ı u z l a r ı ı ı a a l d ı ğ ı ı ı o \'DC LI

ğun yaydı ğ ı sıca k l ı k ya�;ıın boyu t apt aze, iç i ne i � l e m i ş olar:ık

sürer. Sava�ç ı n ı n e l v ada demes i d i r bu."

Motoru çabucak çal ı � t ırcl ı ı ı ı ; o la�lı yolda s Li rı ııcyc a l ı � ı ıı adığıın b i r h ı z l a gaza bast ı ın .

K ı sa b i r yol kaıettikıeıı suıır ; ı , yo l u n geri s i n i y li rüdli k B i r

saat kadar sonra, b i r ağaç l ı ğa u l a� t ı k . Don ()eıııarn. Ne\!OL ve

Pabl i to orada bizi bekl i yorlard ı . O n la rı scl aıı lad ı n ı . Heps i de

m u t l u ve c apcan l ı görüı ı li yord u . Onlara vc duıı J u ;ıı ' a bak ınca,

İ K İ S AV A Ş Ç I N I N Y E Ö L E D İ G İ

İ K İ S AV A Ş Ç I N I N Y E Ö L E D İ G İ

hepsine karşı derin b i r duygudaşlık kapladı içimi. Don Genaro

hana sarıl ı p , sevgiyle sırtım ı t ıpışladı. Nestor ve Pabl i to ' ya, koyağın d ibine atlarken çok başarı l ı olduğumu söyled i. B ir eli hal fı .mtımda, yüksek sesle konuşmaya b aşladı .

"Evet beyler," ded i , onlara bakarak . " ' B e n velin imetiy i m

onun, çok başarı l ı olduğunu söyleyebil i ri m . B u , b i r savaşçı

olarak yaşanınış y ı l l arı n doruk noktasıydı."

Bana dönerek öteki elini de omzLı;i1a koydu. Gözleri parlak ve barışç ı l d ı .

"Sana söyleyecek l ı içbir sözüm yok, Cart i locuk" ded i ,

sözcük lerini ağır a ğ ı r seslendirerek. " B ağırsaklarında bolca bulunan dışkı dışında, yan i "

Der demez, o da don J uan d a bay ı l m a kertesine gel i nceye

dek, u l urcasına gülmeye başladı lar. Pabl i t o ' y l a Nestor ne yapacaklarını pek bilemeden s in irli sinirl i k ı k ı rdadılar.

Don Juan ' l a don Genaro dinginleştiklerinde, Pablito "bili nmeze" tek baş ına gidebilme yeteneğinden pek emin olmadı

ğını söyledi bana.

· · s u nun nasıl yap ı l acağına dair en u fak bir fikrim b i l e yok,

gerçekten ," ded i . "Genaro, k i ş i n i n kusursuzluktan başka hiçbir

şeye gereks inmesi olmadığını söylüyor. Sen ne düşünüyorsun'?"

Beıı, ondan da az şey b i l d iğimi söyledi m . Nestor iç geçi rd i , gerç·ekten i l gi lenmişe benziyordu ; el lerini ve ağzmı ö nemli

bir şey söyle yecekmiş de bunu nasıl d i yeceği n i bilem iyormuş

gibi k ı pırdattı .

"Genaro, sizin ikinizin başaracağ ı i ı l söyledi , " dedi , son u n-

da.

Don Genaro, e l iyle, gitmek üzere olduğumuzu im ledi. O

ve don J uan birkaç metre önümüzde yürüdüler. Hemen bütün

gün boyunca aynı dağ yolunu izled ik. Tam bir sessi z l i k i çinde

yürüd ük-h iç durmamıştı k . Hepi m i zde erzak olarak kuru e t ve

bir sukabağı dolusu su v ardı-anlaş ı l an yürürken yiyecektik

oıLırı. Keç iyolu bel irli bir yerde gerçek bir yola dönüştü. B i r

dağ yrnrnıcı n ı n çevresinden doland ı , sonra b i rden, önümüzde

bir vad i n i n manzarası bel i riverdi. Nefes kesici bir manzaraydı

bu, g ü n ışığıyla parı ldayan yemyeşil bir vad i; ü zerinde görkeml i i k i gökku�ağı, çevredek i tepelerde de yağmur serpintiler i vard ı .

Don J uan durarak , vadide gördüğü b i r �ey i çenesiyle don

Genaro ' y a gösterd i . Don Genaro ba�111ı sal l adt. Ne olumlu ne

de o lumsuz b i r dev i n imdi bu; daha ziyade ba�ını n bir silk inmes inden ibaretti. Uzun bir süre vadiy i süzere k k ım ı ldamadan

durdu I ar.

Oradak i yol u b ı rakıp, kesti rmeden gitmeye ba� ladı k Dar,

teh l ik el i bir patikadan, vadinin kuzeyine doğru inmeye ba]Lıdık.

Düz araziye ula�tığım ızda öğ l eden soıra olmu�tu. Her y;ını neml i toprağın ve neh i r söğütlerin i n kesk in kokusu kaplam ı ştı. Yağmu r bir ara sol yanıma düşen ağaçla rı n üzerindeki yeş i l , y u muşak b i r g ü rlemeye, sonra da sazl ıktaki bir t i trc]meye dönüştü. Akan bir \:ayın lı ı şı rtı sı ıı ı iş ittim. B i r an durup, d iı ılediın. Ağaçl ar111 tepesi ne baktı m; bat ı u lkuıııdak i saçakbul utl ar gökte top top pamuklar gibi uçuşuyord u. Orda durımı� bul utlara bakarken öı ıi.ıındek i l er epey yol alıı ıştı . A rkaları ndaıı koştum.

Don J uan ' la don Genaro durup aynı anda cliindükr; gözlerini üzerime öyle bir beraberl i k ve kes i n l ikle oda k l ad ı l ar k i , bir

an i ç i n onları t e k b i r k i � i sandım . Tüylerimi cli keıı d i ken edeıı

tek ve k ısa, ama heybet l i bir bakı � tı bu. Sonra, don Genaro güldü; yerleri titrete t itrete yiizc l l i kiloluk düztaban bir Meksika l ı

gibi koştuğumu söyled i .

"Neden Meks ikal ı ?" d iye sordu, don J u aıı.

"Yüzclli k i l oluk düztaban bir K ızı l deril i ko�nwz," ded i

don Genaro, açıklayıcı bir tonla.

" H ı ı , " eled i don Juan, don Genaro gerçekten bir �cykr

aç tklanı ı�çası na.

Dar, ye�illiklerin co�tuğu vad i y i geç ip doğudaki dağlara

t ı rmanmaya koyulduk. A k�amüstli , güneydeki yüksek bir vad i ·

ye bakan, ü zeri yassı bir tepede d urduk . B uradak i bitki ört li s i i

kesi n l ikle farklıydı. Eırafını ı z erozyonun a�ındırdığı yuvarLık

dağl arla çevri l i ydi. Vad ideki ve y;ıııwçl ard�ık i topraklar yer yn

İ K İ S AVA .Ş (' l f\i l N Y E Ô L E D İ Ô İ

ek i l iydi: ama ti.im çevre bende bir çorak l ı k duygusu uyandırı yordı ı .

Güneş şimdiden glincybatı ufk u nda epey al çalm ı ştı . Don

Juaıı ile don Genaro, bizi tepe düzlüğünün k uzey kıyı s ına ça

ğ ı rd ı lar. O noktadan bak ı l dığında olaganüstü b i r manzara görülüyordu. K uzeye doğru sonu gelmez dağlar ve vadi ler, batıya

doğruysa yüksek sı radağl ar uzarnyordu . K uzeydeki uzak dağlara 1,;arpan günq ı � ı ğ ı . bat ıdaki bul ut k ümelerini turu ncu rengiı ıl'. b u l ad ı ğ ı gibi bul aıı ı � l ı ora l ;ırı da. B u güzel l iğine kar�ııı, hüzün ve yalnızl ık vardı bu m anzarada.

Dun J uan defteri m i e l ime tutuştur d u , aına not tutmak gel

ı n i yu rdu iç imden. Doıı J uan ' l a dun Genaro ' nun iki ucunda yer

aldığı bir yarı nı daire biçiminde oturduk.

" B i l gi yol unda yazarak yürümeye başl adı n, aynı �ekildc

b it i recek.�in ." ded i don Juan.

Herkes beni yazmaya zorl adı , sank i benim yazı yazm am

liı ıeııı l i bir şcym i� g i bi.

" Yüze yüze kıyruğuna geld in iz, Carl iıocuk," dedi Gcnaro, birden. "Sen ve Pabl ito, i k i n i z . "

S e s i yuın u�ak t ı . O şakacı titremi o l maksızın, içten ve end i �e l i ç ı k ı yordu sesi .

" B i l i nmeze yolculuğa çıkan b i rçok savaşçı da durcluğu

ı ı ıııız bu yerde d urdu, "diye sürdürdü. ·' Hepsi de en iyi d i leklerini sunar s izlere . "

Çevremde b i r dalgalanma h issettim ; s a n k i hava yarı k atı

bir k ı vamdaydı da, bir şey onun depreşmes ine yol açm ı ştı.

"Hepim i z s i z ikinize iyi d i leklerim i z i sunarı z,"dedi.

N estor, Pabl ito ' yl a ben i kucakl ayıp, b i zden ayrı oturdu.

"B i raz zaman ı m ız daha var," dedi don Genaro, gökyüzüne

bakarak. Sonra, dönüp Nestor ' a sordu. "Beklerken, ne yapal ım

ders i n?"

"Gülüp, eğlencemize bakacağız," diye yanıtladı Nestor

kabı na sı ğmazcasına.

Don Juan ' a , beni bekleyen �eyi n beni korkuttuğunu ,

hiç kuşkusuz bir tuzağa dü�ürülmüş olduğumu söy ledim ; Pab-

lito'yla benim yaşadığıınız durumları n v ar olabileceği ak l ım ı n

köşesi nden bile geçmcın i�ti. Gen,;cktcn korku veric i b i r �ey i n

beni etkisi altına aldığını , beni azar azar, be lki de ölümden de

beter bir �eye doğru itmek üzere olduğunu söyledi m.

"Yakınıyorsun," dedi sertçe. "Son ana dek kend i ne ac ımayı sürdürüyorsun . "

Hepsi de güldüler. Hakl ıydı . Ne yen il mez bir di.irti.iydü b u '

B i r ele bunu yaşamımdan söküp att ığ ım ı dü�ünın ü ştüıı. B u salaklığ undan ötürü herkesten, beni bağı �laınalarıı ı ı di lcd iıı .

"Özür d ileme," eledi don Juan bana. ' "Özür d ilemek s�ıçın alıktır. B u benzers iz erk ye rinde önemli olan tek �ey k u sursuz Lıi

savaşçı olmakt ır. B u yer en iyi sava�çı ları konuk ett i. Onlar kadar iyi ol."

Sonra Pabl ito ' y la bana şu nları söyled i :

"Bunun, birliktel iğiınizin son görevi olduğunu b i l i yors unuz. Sırf ki�isel erk in izin gücüyle ıwgıolu ve rmıu/u g i reccbiniz. Genaro ' yla ben, elveda demek için buradayı z. Erk , Nestor ' u n bi tan ı k olması na k arar verdi . Hayırl ı sı olsun.

"Bu aynı zamanda, Genaro'yla benim hazır bulunacağını

son bul uşmanız olacaktır. Siz bi defa b i l i nmeyene kendi başınıza gird ikten sonra, art ı k bizden sizi geri getimıem izi bek lemeyin, onu n için hi karar vermeniz l azım: yani, dönüp dönmemeye karar vermeniz lazım. B iz, ikinizin de, dönmeye ka r�ır verdiğiniz takdirde bunu yapabilecek güce sahip olduğunuzu

biliyoruz. Geçen gece, hem birl ikte hem de tek ba� ı n ıza, dostu

başınızdan savabilecek den l i iyiydin iz-yoksa al imallah sizi

ezip eşek cennetine gönderi verird i . Böylece giicünüzü s ı ıianı ış

olduk.

"Şunu da eklemeliyim k i, pek az sava]çı b i raz sonr;ı h:ı0 1 -

nıza gelecek olan bilinmeyenle kar� ı la�ıııan ı n arclı nclan hayaıt �ı

kalmayı becermiştir: ama zor olduğundan değı l de, nagıııu/111 u

anlatılmaz ayart ıcılığından dolayı , ve oraya yolculuk yap;m s<ıvaşçılar için, 10110/ dünyasına, ya da düzen, gürül tü ve ac ı düııyasına dönmek pek de içi aç ıcı değildir.

"Kalına ya da dönme kararı n ı ak/11111:/u ya da arzuımızLı

değil, istencimi2/e veririz: onun için, ne olacağını önceden kes-

bir

i K İ S AVA Ş Ç I N I N Y E Ô L E D İ Ô İ

tireıneyiz.

"Ş ayet dönmemeyi seçerseniz, yeryüzü sizi yutrnu? g i b i

y i t i p gidersi n iz. A m a eğer b u dünyaya dönmeyi seçerseniz, görev leriniz bitinceye dek gerçek bi sava�çı g i b i beklemelisi niz.

Ba�arı y la, ya da ba�arı sızlıkla bitme s i n i n ardından, özünüzün

bütün.se l l iğine egemen olabi lecek s i n iz."

Don J uan bir süre sust u . D�m Genaro bana bakarak göz

k ı rpt ı .

"Carl i tocuk özünün bütünsel l iğ i ne egemen olmanı n n e anlama ge ldiğini b i l mek istiyor," dedi , ve herkes güldü.

Haklıyd ı . Ba�ka ko�ullar altında, bunu sormaktan çekin

ı nezd i m : ne var. i ç i nde bulunduğumuz d u ru m soru soramayacağ ım den l i c iddiyd i .

"S;ıva�çı sunumla erkle kar�ı la�m ı�tır, llcmeye g c li r bu,"

dedi don J uan. "Her b i sava�çın ın onunla ne yapacağ ı n ı hiçbi

k i ıı ıse bilemez: ola ki s iz i k i n i z yeryüzün de k imsecikler fark ında olmaksızın clola� ı p duracaksıı ızdır, ya da ola ki, nefretle dolu ya ela ip kaçkını , ya da ınü�fi k birisi olarak clöneceksinizdir.

Tünı bunlar ı i n in iziıı k usursuzluğuna ve özgürl üğüne bağ l ı .

. . E n önem l i �ey gene ele göre v i n izdir. B u size öğretme n i n izin ve v e l i n iıııetinizin arıııağaıııdır. İ k i n iz i n de b u göre v i en i y i b i ç imde ba�arına111 za dua ecli yonım."

.. Göreviıı sona ermesi n i beklemek çok özel bir beklemedir,'· dedi don Gcnaro, birdenbire. "Şimdi size, ba�ka b i r za

ıııanda �uradaki dağlarda ya�am ı � o l an sava�çı l arın öyküsünü

an l;ıtacağım."

Doğuyu gösterd i , Sonra bir anlık ku�kunun ardından, aya

ğ;ı kalk ıp, uzağ ı , k uzeydeki dağları imledi.

"Yok. Şu yönele ya�amı�lard ı , " eledi bana bakıp ve b i lg iç

çes ine gülerek. " B u radan tamı tamına yüz otuzbq k i l ometre

uzakta . "

Don Genaro belki d e ben i tak l it e diyord u . Ağzı v e a l n ı geri lmi�ı i . Elleri n i göğsünün üstüne kapamış, sıkı sıkıya i m gesel

bir �eyi bastırıyordu. B i r defter olabil i rd i . B u son derece gül ü nç duru�u sürdürd ü . Bir zamanl ar, tıpkı bu şekilde duran

--

Ç inbil iınci A lına n b i l imadam ı y l a tanışın ı �t ı ı n . B i l i ıçs izccsine

o Alman Çinbil imci gibi davranıyor olmam ihtimal i , bana birden son derece kom ik ge ldi. Kend i kendime güldüm. Beni hedef alan b i r �akaydı bu.

Don Genaro oturarak an latı sını sürdürdü.

" B u sava�çı topluluğunun üyelerinden biri kural lara aykırı b i r davranı�ta bulunursa, onun kaderi toplu olarak kararlaşt ırı lıyordu. Suçlunun, yaptıkları nın nedenini açı k lamas ı , yokb�l arının da onu dinlemeleri gerek iyordu; ıedenler in<ııdırıcıys:ı toplantı d ağ ı l ı rd ı , değilse, hepsi b i rden, ellerinde si lalıları y l a �u

anda bulunduğumuz yere çok benzcyen bir düzl üğün heıneıı

k ı yısında dizil ir, ölüm cezasını yeri ne get irmek için haz ı rl a n ı rlard ı . B u clu ruıncla cezalandırı l acak olan savaşçı dosl l <ı rı na veda eder, ve i nfaz başlard ı . "

Don Genaro, benden ya da Pabl ito ' dan b i r i�arcı beklerıı ı i �

gibi baktı. Sonra Nesto r ' a döndü.

"Belki burdaki tanı k , bize bu öykünün �u ikisiyle ne ilgisi

olduğunu bize anla t ı r, " dedi Nestor ' a.

Nestor utangaçça güldü, bir arı derin düşüncelere dalar gib i oldu.

"Tanığın bir fikri yok," d i yerek sinirli s i nirl i k ı k ı rdad ı .

Don Genaro herkesten kalkıp giderek düzl üğün batı kıyıs ından bakmal arını i stedi .

Yamaç tatl ı b i r eği l imle toprağa dek iniyordu, sonra düz

bir arazi görünüyordu, bu arazi nin sonundaki yarı k , taşan y:ığmur suları nın aktığı doğ;ıl bir kanal gibi uzanıyordu.

'"Kanal ı n olduğu yerde bir ağa�· kümesi yer alıyordu, öykümüzdeki dağda," dedi don Gcnaro. "Onun da ardında sık b i r

orman vardı."

"Mahkum savaşçı yoldaşları y l a vedalaştıkt;ıı sonra ya

maçtan ağaçl ara doğru y ü rü rdü. Sonra, yolda�ları si lahları n ı

k aldırı p o n a doğru ni�aı ı al ı rl ardı . Ki mse ateş eıııwzse, ya (l;ı

savaşçı aldığı yaralara karş ı n hayatta kalmayı b�ı�arı rsa, öz�Liı

olurdu."

Oturduğumuz yere döııdük.

i K İ S AY A Ş Ç I N l l'< Y E G L E D İ G İ

2') 1

"Ş imdi bir �ey söyleyecek mısın tanık?" d iye, Nestor'a

sordu don Genaro. N estor s i n i rl i l iğin doru ğundaydı. Ş apkasını

çıkararak kafasını ka�ıdı. S onra, e l l eriyle yüzünü kapadı.

"Bu zavallı taıı ı k ne b i lsin?" dedi sonunda, meydan okuyan bir sesle, anlından da herkesle birl i kte güldü.

·'Tek bir yara bile almadan s ı yrılan adamlar olmu�, derler,"

diye sürdürdü don Geıı aro. "Ki:;; isel erkleri, yolda� ları n ı etkileırni�. diyel im. Ni �an alırken bir dalgalanma ol urınu � aralarınd a da, k i mse si lahını k u l l anmaya cesaret edemezm i�. Belki de, onun cesaret ine hayranlıkl arından, onu incitemezlerm i � . "

Don C1enaro, önce bana sonra d a Pabl i to ' ya baktı .

"Ağaçlara doğru yürümen in de bir yolu yordamı varını�,"

diye sLirdürdü. "Sava�çı d i ngince, kasıntısızca yürümeliymiş.

Sağlaıı ve emin ad ımlar atmalı , gözleriyle i leriye doğru bak

ıı a l ı yırn�ıın. A�ağı i nerken tökezlememe! i, duraksamamalı,

çevres ine bakmalı ve en önem l i s i ele ko�mamalıymı�."

Don Genaro durdu; Pabl ito ba�ını sallayarak onun söyledik lerine kat ıldığını gösterdi.

"Siz ikiniz yeryüzüne dönmeye karar verirseniz," dedi ,

"'gerçek sava�çı lar g i b i görev tamaml arn ncaya dek beklemelisiniz. Bu beklcyi�, öyküdeki sava�ç ı n ın yürüyü�ünc çok benzer. Anlıyor

musunuz? S ava�çın ı n insan zamanı tükenmiş oluyordu-sizin de öyle. Tek farkınız, s ize kimin nişan aldığıdır.

O sava�çıya n i�an alanlar, onun sava�çı yolclaşları ydı . S ize ni

�an alan ise biliıııııeyend ir. Kusur suzluğunuz, tek şansını zdır.

A rkaya bakmadan beklemelisin iz. Ödül beklenti s i olmadan

bek lemel isiniz. Tüm k i � i .�el erkinizi görevinizi yerine getirmeye lıeckfkınelisiniz.

·'Kusursuzluğu elden bırakır, hırçınlık etmeye başlar, sabırsızlığa ve uımıtsuzluğa kapı l ı rsanız, b i l i n meyenin keskin ni

�ancı ları tar<ıfından acımasızca vuru l ursunuz.

"Öte yandan, kusursuzl uğunuz ve k i� isel e rk i n iz göreviniz i yeriıιe getirmeye yeterse, erk , s ize verd i ğ i sözü tutacaktır.

Ned i r bu söz. d iye sorabi lirs in iz. Erk i n , ı�ı ldayan varlıklar olarak i nsana verd i ğ i sözdür, bu. Her bir sava�çının yazgısı farklıd ı r, siı.in her birin ize verilen sözün ne olduğunu bilmenin im-

kfüı ı yok . "

Giinq batmak ü zereydi. Kuzeydeki uzak dağları n açı k tunıncu ren kleri koyul aşı yordu. Görü n t ü , bana rüzgarın s i l i p siipürdüğü ıssız bir dünya izlen i m i n i verd i .

"Alc.;·akgöni.i l l ii v e etk il i ol manı n, b i r savaşç ı 11111 bel keıı i ğ i n i oluşturduğunu öğrennı i ş bulunuyorsunuz," dedi don Geıu-ro-onun ses i n i duyunca sıçradım. " H i ç b i r �ey beklemcdc ıı

edimlerde bulun m ayı öğrend iniz. Bugün yaşayac:ıkl:ırı ıı ız:ı

katlanabilmeniz için olanc;ı sab ı r ve dayanma gücünüze i lı t iya1,,

duyacağı n ı zı söylüyoru m , �imdi de."

Karn ımda bir sar.�ıntı h i ssett i m . Pabl ito sessizce t itremeye

baş ladı.

"Bir savaşçı daima hazı r o l m a l ı , " ded i don Cienaro. " B m:ıda bulunan herkes in yazgısı , erk i n t u t sakl arı olduğu ıı u nı b ı l mek olırnıştur. Neden öze l l i k le biz. b i l i ı ı ıcz a ı na, n e büyük t;ıl ih t i r b u ! "

Don Gcı ıaro koıuşın ayı kes i p , tükenıııiş1,,Tsiıe baş ı ı ı ı cğd i

Böylesine terimlerle konuştuğuıu i l k kez iş it iyordu m.

" S a vaşç ı ıı ı ı ı burada k i l ere, ve geride b ı rak t ı ğ ı lıer şeye l· l

veda demesi gerekir, " ded i , duıı .l uaıı aısızı ı ı . "Buıu kemli stV

cükleriyle, ve yü ksek sesle yapm a l ı d l l" k i , sesi bu erk yeri mk

sonsuza dek ç ı n l a s ı n . "

D o n J uan ' ıı ı s e s i o a n k i ru lı hal ime ba�k<ı bir boyut k a t t ı

A rabada konuştukl arı mız dalıa b i r aıı lam bzand ı . Çevreı ıı iı

deki m anzara n ı n siikünet inin bir serap olduğunu, ve büyüciikrin açı k l aması ıı111 h i ç k imse n i n kaçınamayacağı bir darbe ind i ı

diğiıi söy !erken ıe kadar d a hakl ı yd ı . Büyücü lerıı ı aç ı klamas 1 -

1 1 1 duyımı�, öncül leri n i yaş:ıırnşt ı ııı; işte oradaydı m . tüm yaş:ımı ında ol cluğumdan \'.Ok (blıa ç ıplak ve çok clah;ı çares iz. Y:ı

� aın ı ııı boyunca yapm ı � o l duğum, ya�am ı m boyuıca hayal c ı

tiğiın hiçbir �ey, o anı n kederiyle v e yal n ı z l ı ğıyLı muka yese lıi

le edi lemezdi . B üyücülerin :ıçı k Lıması bcıi "akl ımdan" h i i lyoksun bırakıı ı�t ı . Don J uan, bir savaşı,·ıııııı acı l arclaıı ve kl·

derlerden kaçı namay acağ ı n ı , yaln ızca hun l a ra dii�kii n l lik i:'ll\

!ermekten kaç111abi leceği n i tekrar tekrar söylerken çok lıak l ı y

clı . O andaki hüznüm dayan ı l maz bir noktaya ula�nı ı �t ı . Yaz).' ı

İ K İ S AV A Ş Ç I N I N Y E Ô L E D İ Ô İ

ııı ı n döııgüleriıii brn i nı l e payl a� mı � olanl ara elveda demeye

katla ı ıaıı ıazdım. Don Juan ' l a don Genaro ' ya, b i risiyle b i rl i kte

ölece ğ i m ize i l i � k i n b i r antl a�ırnı yapın ı� olduğumu, nılıuımın

tek b;ı�ıın a g i tmeyi kaldıraıııayacağırn söyled i m .

" ' 1-kpimiz tek ba�ıııayız, Carl itocıık," dedi d o n Genaro yava�ç<ı. " 'Oyunun kuralı bu."

B uğ;ızımdaki di.iğüm lcımı ede, ya�anı a ve bana yakın olanl ara d uyduğu m tutku n u n kederin i h i ssett i m : onl ara veda etmeyi reddett im.

' ' B i zler yalnızız." dedi don J uan, "'ne v ar, tek ba�ına öl

ıııek . yalnızl ı k i(;i nde ölmek değ i l d i r. "

Se.s i boğuk v e .\erl çıktı. öksürür g i b i .

P;ı hl i lo sesizce ağl ı yordu. Sonra kalkarak konu�tu. B i r

söy leve y a da veda koııu�masına benze m i yordu. Duru b i r sesle. don Gen;ı ro ·ya ve don .J uan ' a i y i l ik leri nden ötürü tqekkür

e l l i . Ncsloı" a döııdii, ona kanal gerıııe fırsatını kend i s i ne tanıdığı i1,· i ı ı tqekkür eıtı . Yeni y le giizya�l arını s i l d i .

" B u giizel d ü n yada olmak n e olağanüstü bir �eyd i ! H e l e b u

.)alıaııe Dıııaııda ! " d iye bağır<trak iç geçird i .

Söyled i k leri hep i m i z i etki lenı i �ti.

" Eğer d ö ı ı ı ı ıezseıı, senden b i ri c i k isteğim, y azg ı m ı payla

�<ıı ı l a ra yardımcı olmandır," ded i doıı Genaro ' ya.

Soııra bat ıya, e v i n i n yönüne döndü. Ağlad ı kça, sırım

gibi bedeni sars ı l ı yordu. Kol ları nı açarak b i r i s i n i kucaklam ak

istercesine düzlüğün k ıy ı s ı n a doğru ko�tu . Dudakları kıp ı rdadı,

alçak se.sle koı ıu�uyor g i b i ydi.

Ba� ıını uzağa cloğnı çev i rd im . Pablito'nun söylediklerini

i � ı t nıek iste m i yordum.

Oturduğumuz yere döndü, yanı m a yığı l d ı , v e başını öne

eğd i .

Tek b i r �ey b i le söyl eyemi yordum. N e v ar, bir clı ş güç de

ıret iıııi ele a l d ı p ben i ayağa kaldırd ı . Ben de tqekki.irlerimle

Lizii ııtliıııü d i l e get i rd i m .

Yen iden sust u k . H afifçe ı s l ı k çalarak esen kuzey yel i, yüzlıııı ii
yalıyordu . Don Juan bana baktı. Gözlerindeki sevecenli-

ğiıı b u kerte yoğunla�tı ğı na h iç ıanık olmaın ı�ı ıın . Bir sava�ç ı

ıı ın kendisine yakınl ı k ve i l g i gösteren herkese te�ekkür ederek

elveda dediğini, ancak yalnızca kendilerine değil, bu yolda bana göz kulak olmu�, y ardı m etmi� herkese te�ekki.ir etıııem gerektiğini söyledi.

Kuzeybat ıya, Los Angeles ' a doğru döneli.im. ve nıhumun

tüm duygusal l ığı dökülmeye ba�ladı . Tqekki.i rlerimi sunmak

ne kadar da paklayıcı bir ediın ın i � '

Yeniden oturdu m. Kimse bana bakmad ı .

"Sava�ç ı acı s ın ı k abullenir ama ona di.i�kün l iik gösteremez," dedi don J uan. "Onun için bilin ın eyeıιc elalan sava�ç ı n ın

havası hüzün değildir; ters ine, tal ihi yüzüne güklüğü, nılıu kusursuz olduğu, lıer �ey in ötesinde etk i l i l iğ i n i n ayı rclına vardığı

içiıı nqelidir. S av a�çını n sevinçl i l i ğ i yazg ı s ı n ı kabul e l ıneklcrı,

önündeki n i gerçek anlamda dcğerlcnd i nnckteıı k ayııakLı 1 1 1 r.··

Uzun bir sessizl ik oldu. Kederl iliğ iın doruğuna ula� ın ı�lı.

B u bunalııc ı havadan k urtulmak için bir �eyler yapmak istedim.

"Tanık, l ü tfen tiıı tuzağ111 ı sık," dedi don Geıιaro, Nestor ' a .

Nestor'un düzeneğinden yayılan yüksek, gülünç mü gülünç tınıyı i�itt im .

Pabl ito, ard ı ndan da don J uan ' la don G enaro gül me krizine gird iler. Garip b ir koku dikkatim i çekti; Nestor ' un osurdu

ğunu anl adtm. Asıl deh�et veri c i kertede kom ik olan �ey, onu11

yüzündeki a�ır ı ağı rba�l ı l ık i fadesiydi. Şaka olsun diye osurmamı�tı Nestor; tiıı t uzağını yanı nda getirıneıı i�ti zira. Elinden

gelen en iyi biç imde yardı mcı oluyordu çocukçağız.

Hepsi birden, kendi lerini koyveri p g ü ldüler. En duyarlı konu lardan en gü li.inç lerinc ne de kolay atlayabil iyorlardı.

Pablito birden bana doğru döndü. Bende ozanlık var m ı ,

öğrenmek istiyordu. Ne var, sorusunu yanıtlamaya fırsat bulamadan don Genaro bir uyak denemesine g iri�ti.

"Carlitocuk dingindir; biraz ozan, biraz çat lak , del i l iği engindir," ded i.

Bir ba�ka kahkaha t u fanı pat l adı, heps inin katı ldığı .

" ! tah ı İ �te böyle daha iyi," dedi don J uan. "Ve � imdi, Ge

ıı;ıro ' y l a ben s izlere veda etmeden önce, siz i k i niz, akl ınıza geldiği g i b i , bir ç i ft l<ı f etseniz ya. Belki de konu�abi l eceği ıı iz son kez olab i l i r bu."

Pabl i to olum suzca ba� ı nı salladı, ama benim söyleyecek

bir �ey i m vard ı . Don J uan ile don Genaro ' n u n sava�çı nıh l arı

ıııııı mükemmel kıvamına duyduğum saygı ve hayran l ığı d i l e

gct i rıııck isted i m . anıa sözlerim tükenel i , ve h i ç b i r � e y söyleye

ıııcden sustum : i ? in kötüsü, gene yak ı n ı yorınu�uıı g i b i b i r hava estirı n i?tiın.

Don J u an yapıııacı k bir ho�nutsuzıuk lı;ıvası iç i nde ba� ı nı

sal l ad ı , dudaklarım �apırdattı . Kend i m i tuıaı:ıaymak güldüm:

hayran l ı ğ ı m ı d i le get i remcyi� i ııı in bir öncıı i kal ın a ın ı� ı ı art ı k .

Okluk�·a ilg inç b i r duygu beni avucunu n i ç i n e aldı . Ben i gü ldüreıı cu�kulu b i r scviııç l i l ik , görkemli bir özg ü rl ü k h avasına gir

ııı i�tiıı . Don J uan ' la don Uenaro ' ya. " b i l i ı ın ıeyenlc" kar�ı b�

ı ıarnı yük.sük kadar bile uımı rs;ıııadığ ı ın ı , kend i m i mutlu ve

taıı lı issett iğiıı ı i , öl ııı li ?üıı Lılnı ı � ı ın , o an i ç i n h iç önemi o l nı ad ı ğ ı ı ı ı söylcdiıı.

Don Juan' la don Gcnaro söylediklerimden, benden ele fazla lıo�mıt kalıı ı�a benziyor l ardı . Don Juan kalçaları nı tokatl ayırı güldü; don Genaro

�apkası n ı yere fırlat ı p vah�i b i r atı sürüyorı ıu� gibi bağ ı rd ı .

" Bek lerken eğlen ip, ne�emize bakt ı k , t ı pkı tanı ğın önerd i

ğ i g i b i , " dedi don Genaro b i rden. "Ne var, düze n i n doğal b i r

kura l ı olarak, b u n u n da sonu gel me l i . "

Gökyüzüne bakt ı .

··öyküdek i sava�ç ı l ar g i b i , dağ ı l ma zamanım ı z geldi , " eledi . .. Herkes kend i yol una gitmeden önce, s iz i k in ize son bir �ey söylemeliyim. Bi s ava�çı g izini açıklayacağ ı m size. B u n a sa

Va?\· ı n ın yeğlediği de d iyeb i l i rs iniz."

Sözlerini öze l l ikle bana yönelterek, bir keres i nde sava�çı

ı ı ı n soğuk, yalnız, ve duygul ardan uzak bir ya�aın s ü rclürdüğü

ıılı söylcıııi� ulduğuıı u anı msatt ı . Ş u an b i le öyle olduğuna i nadığımı söyled i .

' ' B i r sava�çıııı ya�am ı ıı ı n soğuk , yalnı z , ve duygula rdan

E R K Ö Y K Ü L E J(İ

2lJtı

E R K Ö Y K Ü L E J(İ

uzak olması iıııkfınsızdır," dedi , ' \ Linkli , y a�aıı ı , sevg i l i s i ne

duyduğu �efka t , bağl ı l ı k , ve özveri üzeri ne kuru l ıııu�tıı r. · · K imd i r sev g i l isi'?" d iye sora bi l i rs in iz . G österey i m. "

Don Genaro kal k ı p , b i raz öıii.iıııü1.dc yer abn d ii ııdiiz bir

yere yürüdü. Yabansı b i r cle v i ıı i ın cle b u l u ndu orada. Elleriyle,

göğ.�ünclek i ve k a rn ı n ı n üstünde k i tozu s i l kelerıı ı i � gibi yapt ı .

Sonra garip b i r �ey geıseklqti. N eredeyse görii l ı ıeyccek clcııl i i nce bir ı�ık oku ona doğru gitti: toprak tan \; ı k ıı ı ı � t ı . ve tüııı beden ini sevecence ok�<11· gi bi yd i . Geriye doğru bi r diıııü�, dalıa doğru s u bir d a l ı � yaparak göğsi.iyle k o l l a rn ı ı n ü1.crinde Y"Te indi. Devin imlerinde öyles ine b i r dak i k l i k ve maharet vardı k i ,

ağırl ıksız b i r varl ı ğ ı , kendi ü .�tünc k ı v rı l;ın b i r kurt<,;uğu aıı ıısatı yorclu. Yerdeyken, bi r dizi görii l ıııcıııi� dev i ı ı i ın serg i le d i .

Yerin b i r karı� üstünde, a l t ı nda b i l y e l i yatak varıı ı ı �çasıı ı<ı, lı<ıvada kayıyor, ya da okyanusta i l e rleyen bir y ı l aıbal ı ğ ı n ı ıı k ı v rak ve sürat l i dev inimleriyle yüzi.i yordu.

Bir an gözleri ııı �a�ı bakmaya ba�lad ı , ve h i�·bi r geç i� ya

�amadan, iç imk binlerce ı�ığın parı ldad ığ ı bir buz pate n i aLıııını andı ran bir düzl e m i n üzeriı ıde ileri gcıi kayan ı � ı k l ı bir küreyi seyrederken buldum kend iıı ı i .

Şahane bir görüntüydü bu. Soıra, atq küres i durdu. Beni

sarsan b i r ses dikkat imi dağ ı t t ı . Konu�an don J ua ı ı \l ı . Öıcc. ıe

ded iğ i n i anlayamadım. Yen iden alq ıopun;ı bak t ı m : aı,· ı l n ı ı �

k o l ve bacakları y l a yerele yataıı d u n Gcıaro ' y u görcbi ld iıı ı .

yaln ı zca.

Don Juan ' ın sesi çok berrakt ı . İç imdek i bir �eyi tet i k leın i�

olmalıydı: y azııaya koy u ldum yen iden.

"Genaro ' nu n a?kı dünyadır," dedi . "Az önce bu koskoca

ycryüzi.inü k ucaklaıııaya ç a l ı � ı yordu, ama kendisi öylesine k ii

çi.icü k ki yapabi leceği biricik �ey onun üzerinde yüzmekt i r.

Ama, dünya onun kendisini sevd iğini b i l i yor, ve onun i ç i ıı uıııa

ilgisini sunuyor. İ�te Genaro ' nu ı ı ya�aını bu nedenle dopdo l u ,

o nereye gitse bereket iç inde olacak t ı r. Geı ıaro a�k ı ı ı ın yol l arı n da yürüyor, o nereye g iderse gits i n, lıep b ü t ü n kalacaktır. "

Doıı Juan ünümüzde çömel d i , �c!Lıt lc toprağı ok0ad ı .

" İki savaşçın ı n yeğledi budur," eledi. " B u topra g ı , b u dün-

yayı . B i sava�çı için bundan büyük a�k olaınaz."

Don Genarn ayağa kalkıp don Juan ' ı n yaıı n a çöme l d i . Bir

s ü re göz l e ri n i dikip bize baktı l ar: Sonra aynı anda bağda� kurup oturd u l ar.

.. K iş i ;mcak bu dünyayı tutkuy l a severek arı ı ı ı r kederl eri nden ." ded i don Juan. " 13 i sav<ışçı lıer zaman sev i nç l i d i r, çünkü sevgi s i deği�mez: bu nu i y i bi len a�k ı , yeryüzü, ona aHı hayale ge l ıııcz an n<ığaıı l ar sunar. ÜzLinlii, yaln ızca v a rl ı k larına ban nak sağlayan �eyden nefret edenk:re özgüdür. "

Don J uan yeniden toprağı �efkaıle okş;ıdı .

"Son zerresine dek can l ı olan, v e her türlü duyguyu anlayan bu sevgi l i varl ı k ben i s;ığalll ı , acı la rı m ı d i nel ird i , v e sonunda oı ıa olan aşkımı anla d ı ğı mda bana özgü rl üğü öğretti . "

Dur du . Aramızda ürkütücü b i r sessizl i k vardı. Rüzgar lıa

!ifçe ıslık çalarak est i, ta uzaklardan yalnız bir köpeğin duyulan lıavlaıı asını ta� ı d ı .

.. Ş u l ı a vl aıııayı d i n le y i ı,"dcdi d o n Juaıı. "Sevg i l i dünyam

ş i ıı ı d i de siZt' göstermek isted iğim noktayı ;u,:ıkl amaıııa yardı ııu oluyor. Ş u h a v l ama, i nsaıı ı n duyabi l eceği en lıi.izi.in verici şeydir. "

B ir süre sustuk. Köpeğin havlaması o kadar hi.izi.in l i.i , çevredek i ses s iz l ik o k adar kesifti k i , ben l i ğ i m i uyuşturan bir kedere büründüm. Yaşanı ıırn , üzi.inti.iıııü. nereye gideceğimi, ne yapacağıı ı ı b i lııedi ğ i nı i anımsat t ı , bana.

"Bu köpeğin havl a m a s ı , bi insanın geceleyi n k i sesidi r,"

dedi don J uan. "Şu güneydek i vad i n i n •xdaki bi evden gel i yor.

B i adam köpeği arac ı l ı ğ ı y l a bağı rıyor kederin i , kasvdi n i , zira

yoldaş tutsak l ard ı r yaşam boyunca onlar. Ölümünün gel ip onu

yaşamı n ı n bu sönük ve hazin pranga l arından kurıarıııası için

yalvarı yor."

Don J uan ' ın sözleri içimdek i son derece acı verici b i r yarayı dqıııi�ıi. Doğrudan bana konu�tuğumı dü�ündüm.

"Bu hav l ama da, yarattığı yalnızl ı k da, insanların duygul arını anlat ı r," diye sürdü rdü don Juan. Tüıı hayatl arı b i r pazar

öğleden sonras ı g i b i sefi lce denıcseıı b i l e bunaltı l ı , sönük ve

tedi rginlikle geçen insanların. Çok tcrlcmi�, çok da onayıp

puflamışlardır. Nereye gideceklerini, ne yapacakları n ı b i lcıncn1İ�lerdir. O pazar öğleden sonrnsı onlarda sudan iizi.intüler ve

bıkk ın l ıkl arın anı sını bıra kmı�tır sadece, sonr a bi bakarlar k i i�

bitmi�, gece gelmi�tir bile."

Ona daha önce anl atını� olduğum, y<ı�<ıııını pek ç<ıbuk

geçmi� olduğuıelan, kısa pantolonuyla parkt;ı oynayan bir çocuk olduğu günlerin ona daha dün imi� gibi gcld iğiıdcıı yakınan yetrn i� iki ya�mdaki bir ihtiyarı n öyküsünü tekrar anlat t ı .

" O n ya�ımdayken g iydiğim pijamayı anıns ıyoru rn . Yal nızca,

b i r gün gcçıni§ gibi geliyor bana. Nereye w;ıu , zamaıı?" dem i.�ti o adam bana.

"O zeh irin panze h i ri burada, i�te," dedi don J uan topr;ığ ı

ok�ayarak. "Büyücülerin açıklaması ruhu tümüyle özgür k ı lmaz. B ak ı n şu ikinizin hal ine! B üyücünün aç ıklamasını almı�

duru m dasınız, ama onu bil iyor olmanız sizde b i fark yaratıııyor ki! Her zam a nk inden daha da yalıızsınız, zira size barı n;ık

sunan bu varlı ğa sevgi duym uyorsanız, tek ba�ınalık yalnızl ığa

dönü�ür.

" Yalnı zca bu ımıhtqem varl ı ğın sevgisi iizglirl ük get i rebilir bi savaşçı nı n ruhuna; özgürlükse sevinçt ir, etk i l i l iktir, çıkmazlar karşısında kendini bırakabilmektir. Son derstir bu. Hep en sona bırak ı l ı r, ölümü ve tek ba�ınalığıyla nihai yalnızlığı

içinde yüzleşen adam ı n son anına. Çünkü yal nızca o an bi anlam ta?"" "

D o n J u a n ' l a don Genaro ayağa kalktılar, kollarını gerd i ler,

s ı rt larını yaylancl ı rdılar. Kalbim h ızla atmaya ba�ladı. Pablito'yla beni ele ayağa kaldırdıl ar.

"Alacakarnnlık, dünyaları n arasındaki çatlaktır," ded i , don

J uan. " B i l inmeyene açı l an kapı . "

Elinin dairesel b i r hareketiyle, üstünde d urduğumuz düz-

l ü ğü göstereli .

" B u d a o kapı n ı n önündeki düzlük."

Sonra, düzlüğün k uzey kıyısını gösterdi.

"Kap ı orada. Ötesindeyse uçurum, onun ötesindeyse bilinmeyen."

i K i S AV A .) (I N I N Y E Cl L E 1 > 1 (; 1

29')

Sonra. don J uan ' la don Genaro, Pabl ito ' y a dönüp veda etri ler. Pabl iıo 'nun gözleri bü yürni.i� ve sabitlqın i�ti; ya�lar yanakl arı na dökülüyordu.

Don Genaro'yla don J uan PabliLO ya yakla�ıp ona elveda

elediler. Pablito 'nun gözleri irile�ın i�, bakı�ları sabitle�ıni�ti;

yanaklarından a�ağıya gözya�ları süzülü yordu.

Don Genaro ' nun sesinin bana elveda dediğini işittim. Ama

don Juan'ın ses ini isi ırneınisı iın.

.'

'

Don Genaro 'yla don Juan Pablito 'ya yakl a�tı l ar ve kulaklarına k ısaca fısı ldadılar. Sonra da benim yanıma geldi ler. Ama

onlar daha tek sözcük bile fıs ıldamadan, o tuhaf i k i ye bölünme

duygusunu yapmaya ba�laını�tım b i le.

"Yolun yanı ndaki tozlar gibi olacağız," eledi don Genaro.

" B e l k i bir gün gözünüze kaçarız. "

Don J uan ' la don Gcnaro geri çek i l d i ler, sanki karan lığa

karı � t ı l ar. Pabl ito bileğimin az gerisinden kavradı, b irbirimize

el veda dedik. Sonra, yabansı bir güdü , bir güç, ben i onun l a b i rl ikte tepedek i düzli.iği.in kuzey kıyısına doğru ko�ınaya zorlad ı .

İkimiz atl arken kolumu tutmakta olduğunu hissertim, sonra,

tek ba� ımaydım.